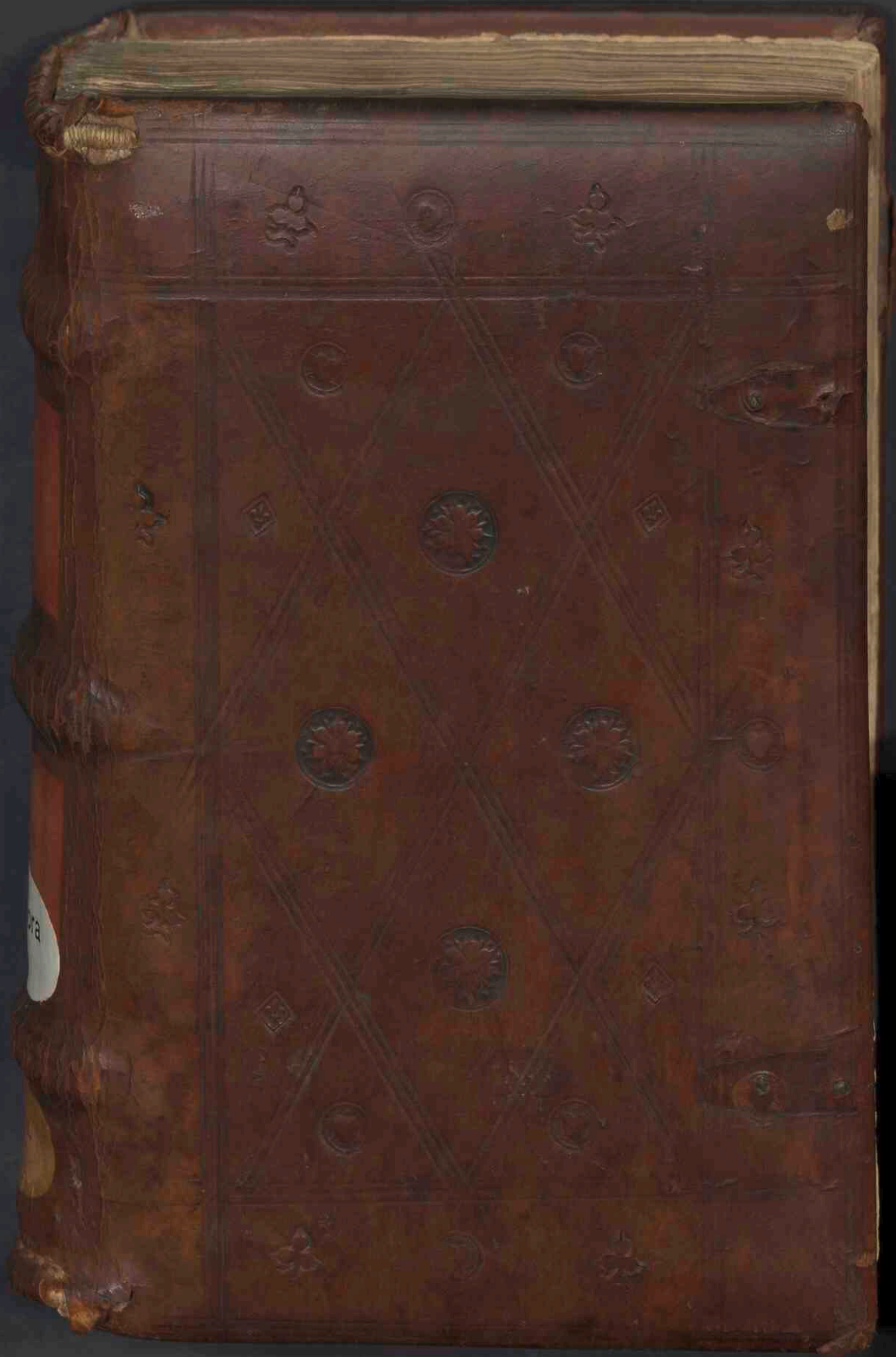

**Leonis Pontificis Maximi Sermones q[uam] diligentissime
nuperrime castigati. et quantu[m] anniti ars potuit fideliter
impressi.**

<https://hdl.handle.net/1874/461623>

Cm

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
 - the spine
 - the head edge
 - the fore edge
 - the bottom edge
 - the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

Tabula libri

uñ mel vinū lac frumentū & oleū **ca. vii. b. para. secundo**
 Deuotionē tollit rēratio & etiā ipsa accidia **c. xij. o. p. a. i.**
 Deuotionis precū habet ptes **cap. lo. vii. dd. para. primo**
 Deuotio sponse ad sponsum nota qualiter debz esse & quō de
 bet queri ab ea ad amplexū **ca. primo g. para. quarto**
 Deo duo pprie pueniunt. scz gloria & dominatus. & hec non
 nobis **ca. secūdo e. para. secundo**
 Deus debet a nobis vinci nota per quid: & quo debeat duci &
 quid ei propinandum. & quid victor eius meretur ab ipso
cap. lo. primo d. para. secūdo
 Dyabolus appetit similitudinē dei eleuationē sup alios ange
 los: nota qd dicitur cherub ptegens ambulans inter lapides
 ignitos. & datus est in faciē regū **ca. x. g. para. primo**
 Dyaboli corpus sunt damnati. de quo habet iob. corpus eius
 quasi scrutatur fusilia. cui⁹ autoritatis nota intellectū **ca.**
decimosexto KK. para. quarto
 Dyabolus expugnāus est duplici manu **ca. x. e. pa. primo**
 Dyabolus in duobus debemus spoliare: & in duobus aliq
 eum sequuntur **ca. ij. a b & g. para. secundo**
 Dyabolus uincit a muliere forti: licet eius potestati nulla sit cō
 pabilis super terrā. & nota qd sit eius domus & uasa eius atq;
 regnū: & p que vincunt **ca. p. r. f. g. para. secūdo**
 Dies sponsi tres sunt **cap. tercio a. para. secūdo**
 Dies iudicii dicit dies & nox respectu diuersorū **c. xvi. g. pa. iij**
 Dies iudicii dicitur nouissimus in numero & in peni. de quib⁹
 bus nota **ca. xvi. i & c. tt. para. quarto**
 Difficilia que extra nos excitantur sunt tria: sed disciplina sus
 perantur **ca. vii. bb. para. primo**
 Digitus tres articulos habz & vnguē: & nota quid digiti quā
 qd sunt in utraq; manu spiritali & quid articuli & ungues
cap. iij. d. e f g. pa. secūdo
 Digni tres notantur quibus mulier fortis fufum apprehendit
cap. lo. decimo a. para. secūdo
 Dilectionis mēfura. nota qualis sit **ca. secūdo a. pa. primo**
 Diligere deū ex toto corde & c. qd lter itelligit nota **c. vii. r. pa. i.**
 Dilectio dei pfecta est pars optima beatitudinis. & uidet disun
 gui a fruitione **cap. xvi**
 Dilectio pximi habet quintuplicē fructum. & designat quinq;
 duplici uino **cap. vii. f g h i K para. secūdo**
 Disciplina nota quid sit & que difficilia circa que debet esse et

De muliere forti

q concupiscentiā mortificat **ca. vii. n & bb pa. primo**
 Disciplina que est eruditio p difficilia docet notabiliter q pa
 tent **cap. xij. a & c. f. para. primo**
 Discriminalia quid sint spūaliter **cap. lo. xx. h para. tercio**
 Discussio respectu cuius debet esse nota **ca. xviij. f. para. p. r. o**
 Diuitie multiplices notantur quas cōgregant filie quadrupli
 ces. scilz diuitie nature. diuitie concupiscentie. diuitie simu
 late iusticie & diuitie uirtutū & gratie. & he multiplicantur
 multipliciter **cap. xx. a & c. para. p. r. o scdo & tercio**
 Diuitie uere q ornāt aīam sunt sapia & timor **c. xx. a pa. p. r. i.**
 Doctores superrogare debent uerbū **ca. xviij. l para. primo**
 Domestici tres sunt quibus mulier fortis dat triplicem predā;
cap. lo. vi. a b c pa. secūdo
 Domestici quattuor domorū notant octo: & quelibet domus
 habet duos **c. xij. a b c d pa. secūdo** Ibidem qd quilibz do
 mesticus est uestitus duplicib⁹. & sic sunt xvi. uestes e & c. m
 Dominiū duplex notatur: nota in quez uel quos dominiū ha
 bere debemus **cap. x. a pa. primo**
 Domus multiplex notatur: scilz domus castri claustrī estiuālis
 hyemalis: & de aliquarū domorū officinis nota **cap. xviij.**
p & c. rr. para. primo
 Domus due notant spūaliter vicz estiuā & hyemalis. in quib⁹
 nō est habitandū: quia in estiuā interficit eglogia: & in hiema
 li Ioachim scidit librū uerborū dñi **ca. xviij. qq. rr. pa. p. r. o**
 Domus qttuor notat: scz interiorē exteriorē supiorē & inferiorē
 rem: interior est sanctitatis. exterior decoris: inferior uiduita
 tis. supior gaudij Et nota p qd domus figurant cū leguntur
 qttuor domus facte a Salomone **ca. xij. g & c. m pa. primo**
 Domus Marthe in qua et Maria est: & p quā religiosorū pgre
 gatio significatur cōtinet omia illa spūaliter que in domo
 marthe corporaliter fiebant **ca. xviij. pp para. primo**
 Donatio ppter nuptias que datur sponse christi. nota quid sit
cap. lo. xx. bb para. tercio
 Dotes anime & corpis notantur **ca. xx. y para. tercio**

De E

Ecclesia assimilatur nauī quo ad quattuor partes & instru
 mēta q in ipsa nauī reperiunt **c. v. a b c d. para. primo**
 Ecclesia quesita est christo. & quattuor modis inuenta **cap. lo**
primo a b c d. Et iterum specialiter ad duo est quesita & in
 uenta e. f. paragrapho quarto

Rariora

E. qu.
275

Cm

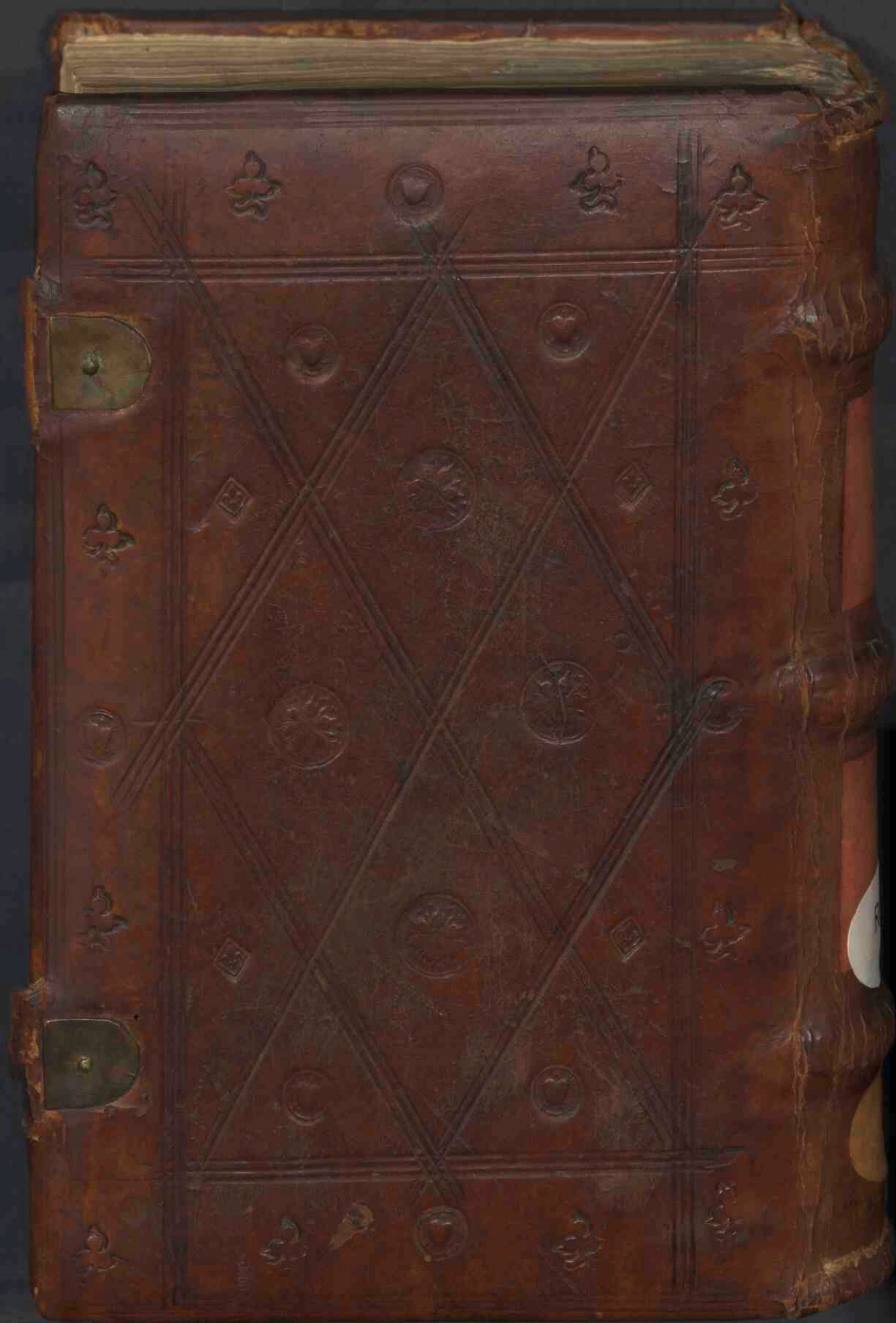
Cm

Cm

Cm

cm

ecologia

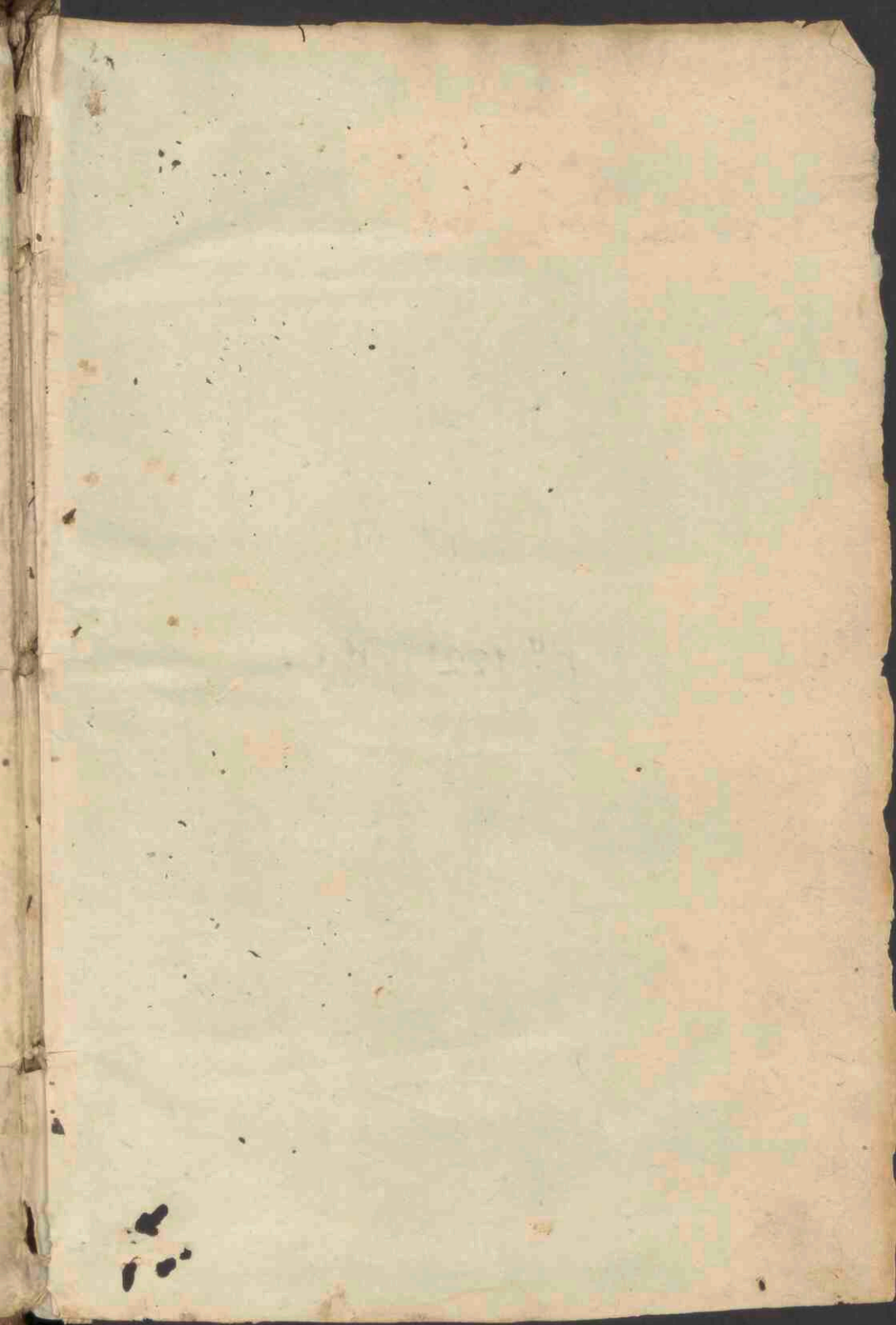
Quarto n°. 273.

10. **Albertus Magnus**, Liber de muliere forti i.e. commentarius in ult. cap. Proverbiorum Salomonis. Orationes super evangelia dominicalia. Keulen, Hei. Quentell 7 Mei 1499. 4o.

E. 4o. 2732

Typen 3, 7, 9, 12, 13. — H* 465. — BMC I p. 290. — Holtrop II 309. — Peddie I p. 15. — Pell. 302. — Pr. 1555. — VK 41. — Bl. 160b □.

Uit het Regulierenklooster te Utrecht. Zie: A. Hulshof, Een en ander over de bibliotheek van het Regulierenklooster te Utrecht (Tijdschr. v. boek- en bibliotheekwezen VIII-1910 p. 17—48). — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgebeeld bij Hulshof-Schretlen pl. I 4, 5, 8, 9. — Samengeb. met Leo I, Sermones. Parijs 1515. — In den catalogus van 1670.

Theologia

Quarto n.º. 273.

~~N. 41. A.~~

273

n.º 122 . aa.

Leonis pontificis ma-
ximi sermones q̄ diligentis-
sime nuperrime castigati.
et quantū anniti ars po-
tuit fideliter impressi.

Clendum datur Parisius in Vico diui Ja-
cobi sub Lilio aureo. a Joanne paruo.

Sequuntur rubricę totius operis per ordinem.

Bati Leonis pape de assumptione sua ad pontificatus gratiarum actionis sermo primus. folio. j. facie. j.
In anniuersario die assumptionis sue eiusdē sermo. ij. de pontificatus qualitate fm ordinem Delchisedech. folio. j. facie. ij.

Eiusdem de anniuersario Pontificie sue assumptionis die sermo tertius. folio. ij. facie. ij.

De collectis eiusdem sermo primus. folio. iij. facie. j.

De collectis eiusdem sermo secundus. Ibidem.

De collectis eiusdem sermo tertius. Ibidem.

De collectis et elemosina eiusdem sermo quartus folio. iij. fa. ij.

De collectis et elemosinis eiusdem sermo quintus. folio. v. fa. ij.

De collectis eiusdem sermo sextus.

Et de ieiunio decimi mensis sermo primus folio. vj. facie. ij.

De ieiunio decimi mēsis ⁊ collectis eiusdē ser. ij. folio. vij. fa. ij.

De ieiunio decimi mensis ⁊ de elemosinis eiusdem sermo tertius. folio. viij. facie. j.

De ieiunio decimi mensis et de elemosinis eiusdem sermo quartus. folio. viij. facie. ij.

De ieiunio decimi mensis et de elemosinis eiusdem sermo quintus. folio. ix. fa. j.

De ieiunio decimi mensis et de misericordie operibus eiusdē sermo sextus. folio. x. fa. ij.

De ieiunio decimi mensis et elemosinis eiusdem sermo septimus. folio. xj. facie. ij.

De ieiunio decimi mensis et de elemosinis eiusdem sermo octauus. folio. xij. facie. j.

Leo papa Flauiano cōstantinopolitano episcopo. fo. xcvi. fa. ij.

Eiusdem de natali domini sermo primus folio. xij. fa. j.

De Natale domini eiusdem sermo secundus. folio. xij. fa. ij.

Eiusdem de Natiuitate domini sermo tertius. folio. xv. fa. ij.

Eiusdem de Natiuitate domini sermo quartus. folio. xvj. fa. ij.

Eiusdem de Natiuitate domini sermo quintus. folio. xvij. fa. j.

De Natiuitate domini eiusdem sermo sextus folio. xix. fa. ij.

Eiusdem de Natiuitate domini sermo septimus. folio. xxi. fa. j.

De Natiuitate domini eiusdem sermo octauus. folio. xxi. fa. ij.

Eiusdem de Natiuitate domini sermo nonus. folio. xxii. fa. j.

Eiusdem de Natiuitate domini sermo decimus folio. xxv. fa. j.

De epyphania domini eiusdem sermo primus. folio. xxvj. fa. ij.

De epyphania domini eiusdem sermo secundus. folio. xxvij. fa. j.

De epyphania domini eiusdem sermo tertius. folio. xxvij. fa. j.

Tabula Sermonum Leonis pape.

De epyphania domini eiusdē sermo quartus	folio. xxix. facie. ij.
De epyphania domini eiusdem sermo quintus.	folio. xxxi. fa. j.
De epyphania domini eiusdem sermo sextus.	folio. xxxij. fa. ij.
De epyphania domini eiusdem sermo septimus.	folio. xxxiij. fa. ij.
De epyphania domini eiusdē sermo octauus.	folio. xxxv. fa. ij.
De quadragesima eiusdem sermo primus.	folio. xxxvij. fa. j.
Eiusdem de quadragesima sermo secundus.	folio. xxxviii. fa. j.
Eiusdem de quadragesima sermo tertius	folio. xxxix. fa. j.
Eiusdem de quadragesima sermo quartus.	folio. xl. fa. ij.
De ieiunio quadragesimali eiusdem sermo quintus	folio. xli. fa. j.
De passione et resurrectione dñi eiusdem sermo. j.	folio. xlii. fa. j.
Eiusdem de passiōe et resurrectione dñi s̄mo secundus.	fo. xliij. fa. j.
De passione et resurrectione dñi eiusdē s̄mo tertius	folio. xliiij. fa. j.
De festo paschali eiusdē sermo primus.	folio. xlv. fa. j.
De festo paschali eiusdē sermo secundus.	folio. xlvj. fa. j.
De festo paschali eiusdem sermo tertius.	folio. xlvij. fa. j.
De passione domini sermo quartus.	folio. xlviii. fa. ij.
Lectio sancti euangelij s̄m Joannem	
Homelia sancti Leonis pape de transfiguratione dñi	fo. xlix. fa. ij.
In parasceue dñi eiusdē de passione s̄mo primus.	folio. li. fa. j.
De passione domini eiusdem sermo secundus	folio. liij. fa. ij.
De passione domini eiusdem sermo tertius.	folio. liiij. fa. j.
Eiusdem de passione domini sermo quartus.	folio. liiij. fa. j.
De passione domini eiusdem sermo quintus.	folio. lv. fa. j.
Eiusdem de passiōe domini sermo sextus.	folio. lvj. fa. j.
De pascha domini eiusdem sermo septimus.	folio. lvij. fa. j.
De passione domini eiusdem sermo octauus.	folio. lviii. fa. ij.
Eiusdem de passione domini sermo nonus.	folio. lx. fa. j.
Eiusdem de passione domini sermo decimus.	fo. lxj. fa. j.
Eiusdem de passione domini sermo vndecimus.	folio. lxij. fa. j.
De passione et resurrectione domini s̄mo duodecim⁹	fo. lxiiij. fa. j.
De passione et Resurrectione domini eiusdem sermo tredecim⁹	folio. lxiiij. fa. ij.
De passione et Resurrectione domini eiusdē sermo quattuordecimus.	folio. lxv. fa. ij.
De passiōe et resurrectione dñi eiusdē sermo. xv.	folio. lxvij. fa. j.
De passiōe et resurrectione domini eiusdē sermo. xvj.	fo. lxviij. fa. j.
De passione et resurrectione dñi eiusdem s̄mo. xvij.	folio. lxix. fa. j.
De passione et resurrectione dñi eiusdē s̄mo. xviii.	folio. lxx. fa. ij.
De passione et resurrectione dñi eiusdē sermo. xix.	fo. lxxi. fa. ij.
De passione et resurrectione dñi eiusdem sermo. xx.	fo. lxxiiij. fa. j.
De resurrectione domini eiusdem sermo. xxj.	fo. lxxviij. fa. j.
De ascensione domini sermo primus.	fo. lxxvj. fa. j.
De ascensione dñi nři iesuchristi eiusdē s̄mo. ij.	folio. lxxvij. fa. j.

Tabula Sermonum Leonis pape.

- De penthecoste domini eiusdem. sermo primus folio. lxxviii. fa. j.
 De penthecoste domini eiusdem. sermo tertius. folio. lxxix. fa. j.
 De penthecoste domini eiusdem sermo quartus. folio. lxxxj. fa. j.
 De penthecoste domini eiusdem sermo quintus. folio. lxxxij. fa. j.
 De ieiunio penthecostes eiusdem sermo primus. ibidem.
 De ieiunio penthecostes eiusdem sermo secundus. folio. lxxxij. fa. ij.
 De ieiunio penthecostes eiusdem sermo tertius. folio. lxxxij. fa. j.
 De ieiunio penthecostes eiusdem sermo quartus. folio. lxxxij. fa. ij.
 In natiuitate apostolorum Petri et pauli eiusdem. ser. j. fo. lxxxij. fa. j.
 In natiuitate apostolorum Petri et pauli eiusdem sermo secundus. folio. lxxxv. fa. j.
 In octaua apostolorum Petri et pauli eiusdem. ser. folio. lxxxv. fa. ij.
 In natiuitate sanctorum septem fratrum martyrum Machabeorum eiusdem sermo. folio. lxxxvj. fa. j.
 In natiuitate sancti Laurētij martyris eiusdem ser. fo. lxxxvj. fa. ij.
 De ieiunio septimi mensis. i. septēbris eiusdem. ser. j. fo. lxxxvj. fa. ij.
 De eodem. sermo secundus. ibidem.
 De ieiunio septimi mensis eiusdem. sermo tertius. fo. lxxxvij. fa. ij.
 De ieiunio septimi mensis eiusdem. sermo quartus. fo. lxxxix. fa. ij.
 De ieiunio septimi mensis eiusdem. sermo quintus. folio. xc. fa. ij.
 De ieiunio septimi mensis eiusdem. sermo sextus. folio. xcj. fa. ij.
 De ieiunio septimi mensis eiusdem. sermo septimus. fo. xcij. fa. j.
 De ieiunio septimi mensis eiusdem. sermo octauus. fo. xcij. fa. ij.
 De ieiunio septimi mensis eiusdem. sermo nonus. folio. xcij. fa. ij.
 In festo oīm sanctorum lectio sancti euāgelij scđz Matthei. Omelia sancti Leonis pape eiusdem lectionis. fo. xciiij. fa. j.
 Tractatus beati Leonis pape contra heresim Eutychetis habitus Rome in basilica sancte Anastasie. folio. xcvi. fa. j.
 Leo papa Maxio Episcopo Antiocheno salutē in dño. folio. f. xcix. fa. ij.
 Leo papa Anatolio episcopo salutē in dño. folio. c. fa. ij.
 Leo papa Leoni Augusto salutē in dño. folio. cj. fa. j.
 Leo papa Leoni Imperatori salutē in dño. fol. cj. fa. ij.
 Symbolū Nicenū trecentorum. decem et octo patrū. folio. cij. fa. j.
 Testimonia excerpta de libris catholicorum patrum a Leone papa collecta Leonis Imperatori directa. q. dñs noster Iesus xps verus sit deus: et verus homo sententijs sancti Hilarij pictaues Episcopi. In secundo libro de fide inter cetera. fo. ciiij. fa. j. vsq. in finem.

Laus deo.

**Johannis Andree Episcopi Aleriensis. Ad
sūmū pōtificē Paulū. ij. Venetū Epistola.**

Sua mihi pater beatissime **Paule. ij. Venete**
Pontifex Maxime sanctitas ante hac veniam
tribuit: ex imperitia forsitan audenti tenuitatis
mee maiusculas lucubrationes tue potissimum
dedicare pietati: et p se obscure mirifico tuo il-
lustrarentur fulgore: et fierent te suscipiente pre-
ciosa: merito his quadragesime augustis vene-
rabilibusq; dieb⁹ inclytum illū **Pontificē Leo**
nem primū natione **Thuscum** vt puto in **Chalcedonenſi Syno-**
do sūma patrū admiratione ter sanctū acclamātū: tibi **Maximo**
Pontifici tante cathedre thronū ornatissime implendi debui of-
ferre: non magna difficultate recognitū: sed sūma vtilitate plectū.
Cuius in breuib⁹ sed diuino artificio consumatis sermonib⁹ latissi-
ma rerū diuinariū mysteria et fm canonicas scripturas quidā sa-
cri eloquiū principatus includitur. oratione enī parcus: sensib⁹ ve-
ro sublimis imprimisq; celestis: et qđ est ante oīa admirabile: pro-
fundissimus pariter atq; planissimus pōtificia differens maiesta-
te et apostolico facundus eloquio modestia illa vere xpiana vir-
tuteq; diuina viua nimirū euāgelij tuba et ppe electionis vas alte-
rum: caste fidei sacrament⁹ aures implet xpianas: vt si plura illi scri-
be vel pōtificaliū negotiorū ingens labor vel inuid⁹ et etatis angu-
sta spacia pmisisset: oēs diuinitati thesauros facile iuerit supra ex-
positoris etiā qualitatem aperturus. **Hic** est pater sancte **Leo** ille
magnus cognomento: primus dignitate: eloquētia nemini cedēs
multos excedens sapientia: breuitatis magister: et pene vnicus ar-
tifer: qui tante appellatiōis nomē sanctitatis tñ merito superauit.
A sacrosanctis **Apostolorū** memorijs nunquā discedens. **Cuius**
tu quoq; exemplo sacratissima apostolor⁹ pignora semp amplexus
nullo tēpore deferenda censuisti. **Quo** adhuc diacono et pro reb⁹
pontificijs ab vrbe absente ecclesie romane regius clerus et sanct⁹
sūmi pontificis ppe duos mēses distulit electionis suffragia san-
ctiora. **Qui** et si vita omni maxm⁹ fuit: sese tñ copia miserationis
excessit: et diuini ingenij claritate: quem successorū multi adco sunt
admirati: vt diu continuata vocabuli successionē. **Leones** per or-
dinem voluerint appellari a quibus ciuitatis quoq; **Leonine** sa-
cta est celebris appellatio. **Hic** est ille **Leo** qui maximis ecclesie **Ciuitas a**
sideribus **Ambrosio Hieronymo Augustino** ne grecas pontificū leone ap-
maiestates percenscam pares maximis omnibus excellentia: occi pellata.
dentibus orbi xpiano: et celo orientibus angelorūq; consortio: vt

sol quidam pro omnibus vnus mundo satis fuit illustrando. que
vt fulgur perhorruit hereticorum impietas coluit. vt numē **I**m-
peratorum maiestas. plusq̃ dici potest veluti parentem venerata
est fidelis cuncta xpianitas. **H**ic est leo certe ecclesiastice dictio-
nis **T**ulli⁹. **T**heologie **H**omer⁹. **R**ationū fidei **A**ristoteles. ⁊ vt
oīa vnico absoluam verbo **P**etrus in pōtificio throno. **P**aulus ī
pulpito xpiano: ita demulcens vt vinctos auditores teneat. ita do-
cens vt sensibus diuinis impleat: ita exortans vt ardoribus virtu-
tis incēdat. legēdus. ediscēd⁹. **H**ui⁹ ppria pōtificis iure dici pōt
oratio. de quo a me magis illum stupente q̃ laudante id solū ac-
cipi dictum velim: amari facile leonem posse: pro merito nunq̃ p̃-
dicari licere. **I**s igitur sit noster in terris instructor. in celis apud
omnipotētem deū intercessor. q̃ est in sc̃la b̃dict⁹. **A**men.

Bibliopola ad librum.

Tu qui longa potes dispendia ferre viarum:

Liber absentis pignus amicitie.

Vilis eras/fateor: si te nunc mittere tento:

Grande tui precii muneris auctor erit:

Aultum crede mihi refert a fonte bibatur/

Qui fluit: an pigro quē stupet vnda lacu.

THE LAST SUPPER
OF CHRIST
WITH HIS DISCIPLES
IN THE UPPER ROOM
AT JERUSALEM
ON THE NIGHT HE WAS
CRUCIFIED

Beatus leo papa

Ad lectorem.

Divus Leo patria Romanus: sumus et ille
Pastor erat: studijs vectus ad alta suis.
Non vano intumuit fucō: nam mente locutus
Pura est: ad celos riteq; pandit iter.
Admonet: hortatur: castigat: iusta tuetur.
Comissasq; sibi sic bene pascit oves
Accipias igitur que dogmata sancta sequaris:
Divino hec quoniam lector ab ore fluunt.

Beati Leonis pape de Assumptione sua
ad pontificatū gratiarū actiōis Sermo. j.

Indem domini loquatur os meum: et
nomē sanctū ei⁹ aīa mea ac spūs caro ⁊ lingua
benedicat: quia nō vercūde sed ingrate mens
tis iudiciū est beneficia tacere diuina: et satis tudinis ē
dignum est a sacrificijs dominice laudis obse-
quium consecrari. Pontificis inchoare: quia i dei tacere.
humilitate nostra memor fuit nostri dominus:
et benedixit nobis: quia fecit michi mirabilia

magna solus: vt presentem me cerneret vestre sanctitatis affectio:
quē fecerat necessitas longe peregrinationis absentē. Ego igitur
deo nostro gratias et semp acturus sum pro omnibus que tribuit
mibi. Vestri quoq; facinoris arbitrium debita gratiarū actione
cōcelebro. euidēter intelligens q̄tum mibi profuit reuerētie amo-
ris et fidei studia vestre dilectioni impendere: animarū vestrarū
salutē pastoralī sollicitudine cuplētī: q̄ tam sanctū de me nullis ad
modū precedētib⁹ meritis iudiciū ptulistis. Obsecro igitur per
miam domini inuante votis quē desiderijs expetistis: vt et spīrit⁹
gratie maneat ī me: et iudicia vestra nō fluctuēt. Prestet in cōmu-
ne nobis omnibus pacis bonū: qui vobis humanitatis studia in-
fudit: vt oībus diebus vite mee in oīpotētis dei seruitiū: ⁊ ad ves-
tra paratus obsequia cū fiducia possim dominū deprecari. Pa-
ter sancte conserua eos ī nomine tuo quos dedisti mibi. Sempq;
proficientibus vobis ad salutē: magnificet aīa mea dominū: et
in futuri retributione iudicij ita mibi apud iustū iudicē sacerdo-
tij mei ratio subsistat: vt vos mibi p bona opa vestra sitis gaudiū
vos corona: qui bona volūrate sincerū presentis vite testimoniū
prestistis. Honorabilē igit mibi dilectissimī hodiernū diē facit
diuina dignatio: q̄ dum humilitatē meā in summū gradū puehit:
q̄ neminē suoz sperneret demonstrauit. Unde ⁊ si necessariū ē tre-
pidare de merito: religiosum est tamē gaudere de dono: quoniam
q̄ mibi honoris ē auctor: ipse mibi fiet administratiōis auditor. et
ne sub magnitudine grē succubat infirm⁹: dabit x̄tutē: q̄ ptulit di-
gnitatē. Recurrente igit p suū ordinē diē q̄ me dñs Episcopalis
officij voluit h̄re principiū: vera mibi ī gloriā dei cā est letandi: q̄
mibi vt multū a me diligeret: multa dimisit. Et vt mirabilē face-
ret gratiā suā: in eī munera sua ptulit: ī quo meritorū suffragia nō
inuenit. Quo ope suo dñs qd cordibus nr̄is insinuat: qd ue cōmē: moneat de-
dat: nisi vt de iusticia sua nemo psumat: ⁊ de ipius mīa nemo dissī us ī bono-
dat: q̄ tūc euidēt⁹ peminet qñ peccator sc̄tificat: ⁊ abiect⁹ erigit. rum colla-
Reo. n. de q̄litate nr̄oz operū p̄det celestīū mēsurā donorū. Aut tione.

Beati Leonis pape. Sermo. ii.

in isto seculo i q̄ tota vita tēptatio ē: hoc vnicuiq̄ retribuif quod meret. vbi si iniquitates dñs obseruaret null⁹ iudiciū suū sustineret. Magnificate ergo dilectissimi dñm mecū: et exaltem⁹ nomen ei⁹ inuicē: vt tora ratio celebritatis hodiernae ad laudē sui referat auctoris. Hā qđ pprie ad effectū animi mei ptinet: p̄stebor me plurimū de oīm vestrū deuotiōe gaudere. Cūq̄ hāc venerabiliū consacerdotū meorū sp̄didissimā frequētiā video: angelicū nobis i tot sanctis sentio iteresse puentū. Nec dubito nos abūdātore hodie diuine p̄sentie grā visitari quādo simul assunt: et vno lūine micāt: tot speciosissima tabernacula dei: tot mēbra excellētissima corporis christi. Nec abest (vt confido) ab hoc cetū etiā beatissimi apostoli Petri pia dignatio et fida dilectio: nec vestra deuotionē ille de seruit/cui⁹ nos reuerētia p̄gregauit. De vestro itaq̄ et ipse gaudet affectu: et in cōfortib⁹ honoris sui obseruatiā dñice iustitutiōis amplectif: probās ordinatissimā totius eccl̄ie charitatē: q̄ in Petri sede Petrū suscipit: et a tanti amoris pastoris nec i p̄sona tā ipari tepescit heredis. Ut q̄ hec pietas dilectissimi quaz erga hūilitatē meā vnanimiter exhibetis: fructū sui studij p̄sequat: misericordē dei n̄ri clementiā supplices obsecrate vt i dieb⁹ n̄ris expugnet inim pugnātes nos. muniat fidē vestrā. multiplicet deuotionē ac dilectionē. augeat pacē. meq̄ seruulū suū quē ad ostēdēdas diuitias gr̄e sue gubernaculis eccl̄ie voluit p̄sidere: sufficiētē tanto operi et vtilē vestre defensiōi dignet efficere. et ad hoc tēpora nostre seruitutis extendere: vt proficiat deuotioni quod fuerit largit⁹ etati Per christum dominum nostrum. Amen.

In anniuersario die Assumptiōis sue eiusdē Sermo. ii. de pōtifficatus qualitate s̄m ordinem Melchisedech.

Cloties nobis mīa dei donozū suorū dies renouare vīgnat: iusta dilectissimi et rationabilis cā est letādī: si officij origo suscepti ad laudē sui referat auctoris. Hāc. n. obseruantia oībus qđ ē sacerdotib⁹ p̄gruā: sed mihi necessaria maxie eē cognosco: q̄ respiciēs ad exiguitatē mee tenuitatē et ad suscepti muneris magnitudinē etiā ego illō p̄pheticū de Abachuc. beo p̄clamare. Dñe audiui auditū tuū: et timui: p̄sideraui opa tua: cātico. iij. et expani. Quid. n. tā isolitū tā pauēdū q̄ labor fragili. sublimitas hūili. dignitas nō merētī: et tū nō desperam⁹: neq̄ deficiam⁹: q̄ nō p̄s. cxix. de nobis sed de illo p̄sumim⁹ qui opas i nobis. Unde et dauitici⁹ Quare po psalmū dilectissimi nō ad nostrā elationē sed ad christi dñi gloriā tui⁹ chri: cōsona voce cātanim⁹. Ipse est. n. de q̄ p̄pheticē scriptus ē. Tu es s̄ti sacro sacerdos in eternū s̄m ordinē Melchisedech. hoc ē nō s̄m ordinē tui⁹ sit s̄m Aaron: cuius sacerdotiū p̄ ppaginē sui semis currēs tp̄alis mint Melchise: sterij fuit: et cū veteris testamētī lege cessauit. sed s̄m ordinē Meldech q̄ s̄z chisedech: in q̄ eterni pōtifficis fora precessit. et dñ qđ parētibus Aaron. sit edit⁹ nō refert: i eo ille itelligit ostēdi cui⁹ gñatio nō pōt. enari

De pōtificatō q̄litate s̄z ordinē melchisedech. Fo. ij.

rari. Deniq; cū hui⁹ diuini sacerdotij sacramentū etiā ad hūanas
puenit functiōes: nō p̄ gñationū tramitē currit: nec qđ caro ⁊ san-
guis creauit eligif. cessāte p̄uilegio patrū: ⁊ familiāz ordie p̄ter-
missio: eos retores ecclīa accipit qđ spūs sanct⁹ p̄parauit: vt ī po-
pulo adoptiōis dei cui⁹ vniuersitas sacerdotalis ē: nō p̄rogatiua
terrene origis obtineat vnctionē: s̄z dignatio celestis gr̄e gignat
antistitē. Quāuis ḡ dilectissimī nos ad explendā n̄rī officij fuitu-
tē ⁊ infirmi inueniamur ⁊ segnes: dū sit qđ deuote ⁊ strenue agere
cupim⁹: ipsi⁹ n̄rē p̄ditōis fragilitate tardamur: habētes tñ icessa-
bilē p̄piciationē oīpotētis ⁊ p̄petui sacerdotis q̄ similis n̄rī cōlis
p̄ri diuinitatē vsq; ad hūana submisit: hūanitatez vsq; ad diuina
puerit: digne ⁊ pie de ipsi⁹ cōstitutioē gaudem⁹: qm̄ ⁊ si mult⁹ pa-
storib⁹ curā suāz ouīū delegauit ip̄e tñ dilecti gregis custodiā nō
reliq̄t. De cui⁹ p̄ncipali et noq; p̄sidio ⁊ aplīci op̄is munimē accē-
pim⁹: qđ vtiq; ab ope suo nō vacat. ⁊ firmitas fundamētī cui totī⁹
ecclīe sup̄struit altitudo: nulla incūbentis sibi tēpli mole lassescit. **Ecclīe sta-**
Soliditas. n. illius fidei q̄ in ap̄loz p̄ncipe ē laudata: p̄petua ē. et bilitas.
sicut p̄manet qđ in christo **Petr⁹** credidit: ita p̄manet qđ ī petro
christ⁹ instituit. Cū em̄ sicut euāgelica lectioē referatū ē: interrogas-
set dñs discip̄los: quē ip̄m multis diuersa opinantibus crederent:
respōdissetq; beatus **Petr⁹** dicēs. **Tu es christ⁹ fili⁹ dei viui.** Dñs
ait. **Beatus Simō** bariona qz caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi: s̄z **Matthē**
p̄r meus q̄ in celis ē. ⁊ ego dico tibi: qz tu es **Petr⁹**: ⁊ sup̄ hāc pe- **cap. xvi.**
trā edificabo ecclīā meā. et porte inferi nō p̄ualebūt aduersus eā.
et tibi dabo clauēs regni celoz. et qđcūq; ligaueris sup̄ terrā: erit
ligatū et in celis. et qđcūq; solueris sup̄ terrā: erit solutū et ī celis.
Manet ḡ dispositio v̄itatis. et beatus **Petr⁹** ī accepta fortitudine
petre perseverās/suscep̄ra ecclīe gubernacula nō reliq̄t. sic em̄. p̄e
ceteris ē ordinat⁹: vt dū petra dīcēt: dū fundamētū. p̄nūciat: dū
regni celoz ianitor p̄stituit: dū ligādoz soluedozq; arbiter man-
surus etiā in celis iudiciōz suoz defūctioē p̄ficiat q̄lis ip̄i cū christo
esset societas p̄ ipsa appellationū ei⁹ mysteria noscerem⁹. Qui nūc
plenius ⁊ potētius ea q̄ sibi p̄missa sunt pagit: ⁊ oēs p̄res officioz
atq; curaz in ip̄so p̄ quē est gloriificat⁹/crequit. **Si** qđ itaq; a no-
bis recte agit: recteq; discernit. **Si** qđ a mīa dei q̄tidianis suppli-
catiōib⁹ obtinet: illi⁹ est operū atq; meritoz cui⁹ in sede sua viuit
potestas/et excellit auctoritas. **Hoc** em̄ obtinuit dilectissimī illa
p̄fessio q̄ a deo p̄re aplīco ispirata cordi oīa hūanaz opinioz īcer-
ta trāscēdit: ⁊ firmitatē petre q̄ nullis īpulsionib⁹ q̄teret/acceptit.
In vniuersa nāq; ecclīa. **Tu es christ⁹** fili⁹ dei viui: q̄tidie **Pe-**
trus dicit: t̄ oīs lingua q̄ p̄stet dñz: magisterio hui⁹ vocis imbut-
tur. **Hec** fides diabolū vincit: et captiuoz eius vincula dissoluit.
hec eruditō mūdo inserit celo. et porte inferi aduersus eā p̄uenas
lere non possunt. **Tanta.** n. diuinitus soliditate munita est: vt eam

neq; heretica vnq; corrumpere prauitas: nec pagana potuerit superare p̄ditiā. **H**is itaq; modis dilectissimi rationabili obsequio celebratur hodierna festiuitas: vt i persona hūilitatis ille intelligat: ille honoretur: in quo et omnīu pastoz sollicitudo cū cōmendatā sibi ouīu custodia perseverat. **E**t cuius dignitas in indigno herede nō deficit. **U**nde venerabiliū quoq; fratru et cōsacerdotū meoru desiderata mihi et honorāda presentia: hinc sacratioz est et deuotioz: si pietatē huius officij in quo adesse dignati sunt: ei principaliter deferūt: quē non solū huius sedis presulē: sed et oīm epoz nouerūt esse primatē. **C**ū ergo cohortationes nostras auribus vestre sanctitatis adhibemus: ipm nobis cui⁹ vice fungimur: loqui credite: q; et illius vos affectu monemus: et nō aliud vobis q; qd docuit/predicamus: obsecrantes vt succincti liberos mētis vestre: castā ⁊ sobriā vitā in timore dei ducatis: nec cōcupiscētijs carnis mens principatus sui oblita cōsentiat. **B**reuiā ⁊ caduca sunt terrenarū gaudia voluptatū: et ad eternitatem vocatos a semitis vite conant auertere. **F**idelis ergo ⁊ religiosus animus ea quesunt celestia/cōcupiscat: ⁊ diuinarū pmissionū audius in amorē se incorruptibilis boni: et in spē vere lucis attollat. **C**erti autē estote dilectissimi q; labor vester quo vitij resistitis: ⁊ carnalib⁹ desiderijs repugnatis: placēs in cōspectu dei est atq; preciosus. **N**ec solū vobis: sed etiā mihi apud dei miām profuturus: q; de profectu dñici gregis gloriā cura pastoris. **C**orona mea (sicut Apl's ait) ⁊ gaudiū vos estis: si fides vestra que ab initio euāgelij in vnīuerso mūdo predicata est: in dilectione ⁊ sanctitate permāsit. **N**ā licet oēm ecclesiā que in toto est orbe terrarū: cūctis oporteat florere virtutibus: vos tñ precipue inter ceteros populos decet meritis pietatis excellere: quos in ipsa apostolice petre arce fundatos dñs noster iesus christus cum omnibus redemit: et beatus apostolus petrus erudiuit: per eundem christū dñm nostrum Amē.

Eiisdē de anniuersario pōtificie sue assumptiōis die. Ser. iij.

Audeo dilectissimi de religioso vestre deuotionis affectu: ⁊ deo gratias ago: q; in vobis pietatem christiane vnitatis agnosco. **S**icut em̄ ipsa frequētia vestra testatur: intelligitis huius diei decursum ad cōem leticiā pertinere: ⁊ honorē celebrari toti⁹ gregis p annua festa pastoris. **N**ā licet vnīuersa ecclesiā dei distinctis ordinata sit gradibus: vt ex diuersis mēbris sacratī corpis subsistat integritas: nos tñ oēs (sicut

Ep̄la. j. ad ait Apl's: in xpo iesu vnū sumus: nec quisq; ab alterius ita est diuī
Coz. c. xij sus officio: vt nō ad connerionē ptineat capitis cuiuslibet humilī
ep̄la. j. c. ij. tas portiōis. **I**n vnitate igit fidei atq; baptis̄matis indiscrēta nobis societas dilectissimi ⁊ gñalis est dignitas: fm̄ illud beatissimi **P**etri aplī sacratissima voce dicētis. **E**t ipsi tāq; lapides supēdificamini i domos spiritalēs/sacerdotiū sc̄tū/offerētes spiritalēs

De anniuersario pōtificie sue assūptiōis die. Po. iij.

hostias acceptabiles deo p̄ iesum xpm; et infra. **U**s aut̄ gen⁹ ele
ctū regale sacerdotiū / gēs sancta / popul⁹ acquisitiōis. **D**ēs enī in
xpo: regeneratos crucis signū efficit reges. **S**ācti x̄o spūs vnctio
cōsecrat sacerdotes: vt p̄ter istā spiritalē nr̄i ministerij seruitutē
vniuersi spirituales rōnabiles **C**hristiani agnoscat se regij generis
et sacerdotalis officij eē p̄sortes. **Q**uid enī tā regiū q̄ subditū deo **B**on⁹ chz⁹
animū corpis sui eē rectorē: **E**t qd tā sacerdotale q̄ vouere dño stianus est
cōscientiā purā et imaculatas pietat⁹ hostias de altari cordis of⁹ rex et sacer
ferre: **Q**d cū oībus p̄ dei gratiā cōe sit factū: religiosum tñ vobis dos.
atq; laudabile est de die p̄uertiōis nr̄e q̄si de p̄prio honore gau
dere: vt vnū celebret̄ ī toto eccl̄ie corpe pōtificij sacramētū: qd ef
fuso bñdictiōis vnguētō copiosius qdē in sup̄iora p̄fluxit: sed non
parce etiā in inferiora descēdit. **C**ū itaq; dilectissimi de p̄sortio istī
us muneris magna sit nobis materiā p̄munū gaudiō: verior tñ
vobis et excellētior erit causa letādī: si nō ī nr̄e hūilitat⁹ cōsidera
tione remoremint: cū multo vtil⁹ multo sit dignius ad beatissimi
apostoli gloriā cōtēplandā aciē mēris attollere: et hūc diē in illi⁹
potissimū veneratiōe celebrare: qd ab ip̄o oīm carismatū fonte tam
copiosis est irrigatiōib⁹ inundat⁹: vt cū multa solus accepit: ni
hil in quēquā sine illi⁹ participatiōe trāsierit. **V**erbū enī caro fas
ctū fuerat: et habitabat iā in nobis: vt reparādo hūano generi to
tū se christus ipenderet. **N**ihil idispositū sapiētie: nihil erat ardu
um potestati. famulabant̄ elemēta. ministrabāt spūs. angeli seruie
bant. nec vllō mō poterat inefficax eē sacramētū qd simul ip̄s⁹ dei
tatis vnitas opabat⁹: et trinitas. et tñ de toto mūdo vn⁹. **P**etr⁹ eli
gitur: qd et vniuersarū gētū vocatiōi et oībus aplīs cūctisq; eccl̄ie **U**n⁹ p̄nci
patrib⁹ p̄reponat⁹: vt quāuis in populo dei multi sacerdotes sint: palisacer
multiq; pastores: oēs tñ regat **P**etr⁹: q̄s p̄ncipaliter regit et chri dos **P**e
stus. **M**agnū et mirabile dilectissimū hūc viro p̄sortiū potētie sue trus.
tribuit diuina dignatio. et si qd cū eo cōmune ceteris voluit eē p̄n
cipibus: nūq; nisi p̄ ip̄m dedit: qd alijs nō negauit. **D**ēs deniq;
apostolos dñs qd de se hoīes opinent̄: interrogat. et tam diu respō
dentū p̄munis est qd in hūane intelligētie ambiguitas explicat.
Et vbi qd habeat sensus discipulorū exigit: prim⁹ est ī dñi p̄fessiōe
q̄ prim⁹ est ī apostolica dignitate: qd cū dixisset. **T**u es christ⁹ fili⁹
dei viui. **R**espōdit ei iesus. **B**eat⁹ es **S**imō bartolona: qz caro et san
guis nō reuelauit tibi: sed pater me⁹ qui ī celis ē. id est idco beat⁹
es qz pater me⁹ te docuit: nec terrena opinio te fefellerit: sed inspira
tio celestis te instruxit: et nō caro et sanguis sed ille me tibi cui⁹ suz
vnigēt⁹ fili⁹ indicauit. **E**t ego inqt̄ dico tibi: hoc ē sicut me⁹ p̄r ti
bi manifestauit diuinitatē meā: ita et ego tibi notā facio excellētā
tuā: qz tu es **P**etr⁹: id est cū ego sim inuolabilis petra: ego lapis
angularis q̄ facio vtraq; vnū: ego fundamentū p̄ter qd nemo pōt
aliud ponere: tñ tu quoq; petra es: qz mea x̄tute solidaris: vt que

Beati Leonis pape. Sermo. iij.

in his p[re]stare sunt p[ro]p[ri]a: sint tibi in eccl[esi]a p[ar]ticipat[i]o[n]e c[om]munita. Et sup[er]
hanc petr[am] edificabo eccl[esi]a[m] me[am]: et porte i[er]u[sal]e n[on] p[re]ualeb[un]t ad
uer[sus] e[am]. Sup[er] h[anc] inq[ui]t fortitudin[em] etern[am] extru[am] t[em]plu[m]: et eccl[esi]e
mee celo inser[en]da sublimitas i[n] hui[us] fidei firmitate c[on]surg[et]. hanc
c[on]fession[em] porte i[er]u[sal]e n[on] teneb[un]t: mortis vincula non ligab[un]t: v[er]o
em[an]t ista v[er]ba vite e[st]. Et sicut c[on]fessores suos i[n] celestia p[ro]uehit: ita ne
gatores ad i[er]u[sal]e demergit: p[ro]p[ter] q[uo]d dicit beatissimo petro. **L**i
bi dabo clau[es] regni cel[or]u[m]: et quecu[m]q[ue] ligaueris sup[er] terr[am] er[un]t li
gata et i[n] celis. et quecu[m]q[ue] solueris sup[er] terr[am]: er[un]t soluta et i[n] celis.
tr[an]siit quid[em] in alios ap[osto]los vis p[re]statis istius. et ad o[mn]es eccl[esi]e p[ri]n
cipes decreti hui[us] c[on]stitutio c[on]meauit: sed n[on] frustra vni p[re]medat[ur]:
q[uo]d o[mn]ibus i[n]iunxit: petro em[an]t ideo hoc singulariter credit[ur]: q[uia] cunctis
eccl[esi]e rectorib[us] petri forma p[ro]ponit. manet q[ue] petri p[ri]uilegiu[m] vbi
cu[m]q[ue] ex ip[s]o fertur e[qu]itate iudiciu[m]. **N**ec nimia e[st] seueritas v[el] remis
sio: vbi nihil erit ligatu[m]: nihil solutu[m] nisi q[uo]d beat[us] petrus aut solues
rit: aut ligauerit. **I**nstate aut[em] passio[n]e sua q[uo]d discipulo[rum] erat turbatu
ra c[on]stantia. **S**imon inq[ui]t: **S**im[on] ecce sathanas expostulauit vos:
vt cribretis sicut triticu[m]. **E**go aut[em] rogau[im] pro te vt non deficiat fi
des tua: et tu aliquando c[on]uersus c[on]firma fratres tuos: vt n[on] intre
ris i[n] t[em]ptatione[m]. **C**omune erat o[mn]ibus ap[osto]lis pericul[us] de t[em]ptatio[n]e
fortitudinis: et diuine p[ro]tectionis auxilio pariter indigebant. **Q**uoniam
diabolus o[mn]es exagitare: o[mn]es cupiebat elidere: et t[ame]n specialis a do
mino petri cura suscipit[ur]: et p[er] fide[m] petri p[ro]p[ri]e supplicat[ur]: ta[m]q[uam] alio[rum]
status certior sit futurus: si m[en]s p[ri]ncipis victa n[on] fuerit. **I**n petro
ergo o[mn]i fortitudo munif[er]: et diuine gratie ita ordinat[ur] auxilium vt
firmitas q[uo]d per ch[ri]stu[m] petro tribuit[ur]: p[er] petru[m] ap[osto]lis conf[er]at[ur].
Cu[m] itaq[ue] dilectissimi nostri tantu[m] nobis vdeam[us] p[re]sidiu[m] diuinit[us]
institutu[m] rationabiliter et iuste iudicis nostri meritis et dignitate
letamur: gratias age[n]tes sempiterno regi redemptori nostro d[omi]no ie
su ch[ri]sto q[uo]d tanta[m] potentia[m] dedit ei: que[m] totius eccl[esi]e p[ri]ncipem se
cit: vt si q[uo]d etia[m] nostris paribus recte p[ro] nos agitur: recteq[ue] dispos
nitur: illius operib[us] / illius sit gubernaculis deputandu[m]: cui dictu[m]
est. **E**t tu c[on]uersus p[ro]firma fratres tuos: et cui post resurrectione[m]
suam ad trinam eterni amoris professione[m] mystica i[n]sinuatione ter
dixit. **P**asce oues meas. **Q**uod nu[n]c quoq[ue] p[er]culdubio facit: et ma
datu[m] d[omi]ni p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us exequit[ur]: p[ro]firmas nos cohortatio[n]ib[us] suis et p[ro]
nobis o[mn]i[n]e n[on] cessans: vt nulla t[em]ptatione sup[er]emur. **S**i aut[em] hanc
p[ro]p[ri]etate[m] sue cur[am] o[mn]i p[ro]p[ri]o dei (sicut credendu[m] est) vbiq[ue] p[re]dit[ur]: q[uo]d
tomagis nobis alumnis suis op[er]e sua dignat[ur] imp[er]dere: apud q[ui]s i[n]
sacro dormitio[n]is thoro eade[m] q[uo]d p[ro]sider carne redefecit. **I**lli q[ui] h[uius] ser
uitutis n[on] e[st] natalic[iu] di[em]: illi ascribam[us] hoc festu[m]: cui[us] patrocinio
sedis ipsius meruimus esse consortes: auxiliante nobis per omnia
gratia d[omi]ni iesu ch[ri]sti: qui viuit et regnat cum deo p[at]re et sp[iritu]
sancto i[n] secula seculorum. Amen.

De collectis eiusdem Sermo. j.

Multis diuinay scripturay testimonijs edocemur: quātū elemosinay meriti et quāta sit virt⁹. Certū ē enī vnū quēq; nostrū aīe sue bñfacere: quotiens mīa sua inopie succurrit aliene. Prōptā q̄ et facilis dilectissimi apud nos largitas eē debet: si credim⁹ sibi vnū quēq; id p̄stare qđ indi gentib⁹ tribuit. Thesaurū enī suū cōdit in celo qđ ebristum pascit ī paupere. Benignitatē itaq; ī hoc et dispensationē diuine pietatis agnosce. Idcirco enī te abscidare voluit: vt p te alius nō egeret: et p ministeriū operis tui paupere ab egestatis labore teq; a pctōrū multitudie liberaret: o mira puidētia creatoris vt vno facto duo bus vellet eē succursum. Cētura igit̄ vñica dies collectay futura est. Hortor et moneo scāritatē vestrā: vt singuli qđq; et pauperū me mineritis: et vestri et p possibilitate virtū vestray intelligatis in egentib⁹ christū qđ tantū nobis paupes cōmēdauit: vt se ī ipsis ve stiri ac suscipi testaret et pasci christ⁹ deus noster: qđ cū patre et saus cto spiritu viuit et regnat in secula seculorum. Amen.

De collectis eiusdem Sermo. ij.

Multū vobis dilectissimi et familiare mandatū pastorali p̄dicamus hortatu: vt ī opere mie studeatis eē deuoti. Qđ etiā si nūq; a vestra sanctitate negligit: nūc tñ p̄ prius est et impēius exequēdū: qz primus collectorū dies saluberrime a sc̄tis patrib⁹ institutus hoc exigit: vt vnūq; p̄out votū atq; possibile est: in vñus atq; elemosinā pauperū de vestris facultatib⁹ cōferatis. Sciētes p̄ter illud regeneratiōis la uacrū in qđ vniuersoz ablute sunt macule pctōz: hoc remediū in firmitati hūane esse donatū: vt si qđ culpārū in hac terrena habita tione contrahit: elemosinis deleat. Elemosine enī opera charita tis sunt: et scim⁹ qđ charitas operit multitudinē pctōrū. Proinde dilectissimi in secūdā feriā spōraneas collectas vras sollicitē sp̄as rate: vt qđqđ vobis de tpalib⁹ substātijs dēpserit: id multiplicatū ī et̄na retributiōe sumatis.

De collectis eiusdē. Sermo. iij.

Christiane pietatē est dilectissimi: vt qđ apostolicis sunt traditiōib⁹ instituta: p̄seuerati deuotiōe seruent. Hā il li brissimi discipuli veritatis hec diuinit⁹ inspirata cōs mendauere doctrina: vt q̄tiēs cecitas paganorū in sup stititiōib⁹ eoz esset intērior: tñc p̄cipue popul⁹ dei oratiōib⁹ et opti bus pietatis istaret. Qm̄ immundi spūs quantū gentiliū errore le rantur: tantū vere religionis observātia atteruntur: et augmēta ius ticie vrunt ī pietatis autorē: cui⁹ impia et pphana cōmēta beat⁹ magister gentiū precebat: cum voce apostolica diceret. Nolite iugum cum infidelibus ducere: qđ enī participatio iusticie cū inīq tate: aut que societas lucis ad tenebras: et deinde vocem prophē tici spūs addidit dicens. Exite exite de medio eoz: et separamini

Beati Leonis pape. Sermo. iiii.

dicit dñs: et immūdum ne tetigeritis. Unde qm̄ ad destruendas antiqui hostis insidias: in die quo impij sub ydolorū suorū nomine diabolo seruebāt: prouidentissime in sancta ecclesia prima est instituta collectio: volumus dilectionem vestrā tertia feria per oēs regionū vestrarū ecclesias cū voluntarijs oblationibus elemosinarum cōuenire in opere: et si nō est oīm equalis facultas: debet esse par pietas: qm̄ fidelitū largitas nō denumeris p̄satur pōdere: sed de beniuolētie quātitate. Habeant in hoc mie cōmerto etiā pauperes lucrū: et ad sustentationē egentū de quātacūq; substantia aliquid: qđ eos nō contristet/ excerpāt. Sit diues munere copiosior dū pauper animo non sit inferior. Quāuis em̄ maior speretur reditus de maiore semente: pōt tñ de exigua satione multus fructus prouenire iusticie. Iustus est em̄ iudex noster et verax: qui neminē fraudat mercede meritōr. Et ideo nos curā pauperū vult habere: vt in future retributionis examine misericordibus quā promisit: miam largiatur christus deus noster: qui cum patre ⁊ spiritu sancto viuūt et regnat in secula seculorum Amen.

De collectis et elemosina eiusdem.

Sermo. liii.

Meritoria dilectissimi et iusticia dei formā retributionū suarū a mūdi cōstitutione dispositā per doctrinā domini nostri iesu xpi/ benignissima nobis expositione reseruit: vt acceptis rerum significationibus: que futura credimus: tāq; gesta noscerem⁹. Sciebat em̄ redēptor noster atq; saluator/ quātos fallacia diaboli per totum mundū sparsisset errores: et qm̄ multis superstitionibus maximā sibi partē humani generis subdidisset. Sed ne vltra per ignorantia veritatis creatura ad ymaginē dei cōdita in precipitia perpetue mortis ageret: euāgelicis paginis iudicii sui inseruit qualitatē/ que oēm hoīem a calidissimi hostis reuocaret insidijs: cū iam nulli esset incognitum: que bonis sperāda premia: et que malis essent inferēda supplicia. Incētor: nāq; ille auctorōr peccati primū superbus vt caderet: deinde inuidus vt noceret: quia in veritate nō stetit: totā vim suā in mēdacio collocavit. Diag; deceptionū genera de hoc venenatissimo artis sue fonte produxit: vt ab illo bono qđ ipse propria elatione perdiderat: sp̄s humane deuotionis excluderet. Eosq; in cōsortiū dānationis sue traheret: ad quorū ipse recōciliationē pertingere nō posset. Quicquid igitur hoīm quibuscūq; impietatis inhesit huius fraude tractū: huius est nequitia deprauatum. Facile em̄ in oīa flagitia impulsit: quos religione decepit. Sciens autem deū non solū verbis/ sed etiā factis negari: multis quibus auferre nō potuit fidē/ sustulit charitatē: et agro cordis ipsorū auaricie radicibus occupato spoliavit fructu operum: quos nō priuauit confessione labiorū. Propter has ergo dilectissimi versutias hostis antiqui scire nos voluit ineffabilis benignitas xpi: quid in die retri

butionis de vniuersitate hoim esset decernēdū: vt dñi in hoc tēpo
 re legitimorū remediōz medicina prebetur: dñi elisis reparatio nō
 negatur: et qui diu fuerūt steriles: possint tandē esse fecundi. **P**re
 ueniatū disposita cēsurā iusticie: et nūq̃ a cordis oculis diuine di
 strictionis ymago discedat. Veniet ergo in maiestatis sue gloria
 dñs: sicut ipse predictit: adieritq̃ cū eo radians in splēdoribus suis
 innumerabilis angelicarū multitudo legionū. **C**ōgregabūtur an
 te thronū potentie eius oim gentiū populi: et quicquid hoim vni
 uersis seculis toto orbe terrarū progenitū est: in cōspectu iudican
 tis astabit. **S**eparabūtur ab iniustis iustia nocentibus innocen
 tes: et cū preparatum sibi regnū recensitis mīe operibus filij pīa
 tis acceperint: exprobrabit duricia sterilitatis iniustis: et nihil ha
 bētes sinistri cōmune cū dextris in ignē ad diaboli et angelorum **I**uste dñs
 eius tormenta dispositū omnipotentis iudicis dānatione mittētur: nat̃ auar⁹.
 cū illo habituri pene cōmunionē: cuius elegerūt facere volūtatē.
Quis igitur istā sortem eternorū cruciatuū nō pertimescat: **Q**uis
 mala nūq̃ finiēda nō timeat: sed cū ideo denūciata sit seueritas:
 vt mīa quereretur: in diebus presentibus cū mīe est largitate viuē
 dū: vt homini post periculosa negligentia ad pietatis opera re
 uertēti possibile sit ab hac sentētia liberari. **H**oc enī agit potentia
 iudicis: hoc gratia saluatoris / vt relinquat impi⁹ vias suas: et ab
 iniquitatis sue cōsuetudine discedat: misereātur pauperū: qui sibi
 volūt parcere xpm: faciles sint in alimenta miserorū: q̃ cupiunt ad
 societate puenire fideliū. **N**ō sit vltis homini homo: nec in quoq̃
 despiciatur illa natura: quā rerū conditor suā fecit: cui enī laborā
 tium licet negare qđ christus sibi profitetur impēdi: iuuatur con
 seruus: et gratiā refert dñs. **C**ibus egeni regni celestis est precii: **O**pa mīe
 et largitor tēporaliū heres efficit eternorū. **U**nde aut̃ exigua ista
 leant. **Q**uāti vā
 impēdiatāta estimari taxatione meruerunt: nisi qz pōdera operū
 charitatis lance pēsantur: et cū amatur ab hoīe qđ deus diligit:
 merito in eius ascēdit regnū / in cuius trāsitur affectū. **A**d hoz er
 go operū dilectissimi piā curā dñs nos apostolice institutionis in
 uitat: in quo sanctarū collectionū pīma collatio est prudēter a pa
 tribus et vtiliter ordinata: vt qz in hoc tēpore gētilis quōdā popu
 lus supstitiosus demonib⁹ seruiebat: cōtra prophanas hostias im
 pioz sacratissima nostrarū elemosinarū celebraret oblatio. **Q**z qz
 incremētis ecclesie fructuosissimū fuit: placuit esse ppetuū. **U**nde
 hortamur sanctitatē vestrā: vt p ecclesias regionū vestrarū quar
 ta feria de facultatibus vestris quātū suadet possibilitas et volun
 tas: ad expēsas mīe conferatis: vt possitis illā beatitudinē pmere **Q**uāta dñs
 ri: in qua sine fine gaudebit: q̃ intelligit sup egenū et pauperē. **A**d pauperib⁹
 quē intelligēdū est dilectissimū et sollicita benignitate vigilādum: verecūdis
 vt quem modestia tegit: et verecūdia impedit: inuenire possimus. subuenien
 dum.
Sunt enī q palā polscere ea quib⁹ indigēt / erubescūt: et malūt mīse
 dum.

Beati Leonis pape. Sermo. v.

**Ep̃la ad
Heb. c. ij.**

**In Mani
cheos.**

ria tacite egestatis affligi: q̃ publica petitione cōfundi: intelligē-
di ergo isti sunt: et ab occulta necessitate subleuādi: vt hoc ipso am-
plius gaudeāt: cū et paupertati eorū p̃sultū fuerit: et pudori. Recte
em̃ in egeno et paupere ipsius iesu xp̃i dñi nostri p̃sona sentit̃. Qm̃
cū esset diues (sicut dicit Ap̃ls) inops fact⁹ est: vt nos sua pauper-
tate ditaret: et ne deesse sui p̃sentia videret: ita humilitatis et glo-
rie sue tēperauit mysteriū: vt quē regē et dñm in maiestate patris
adoramus: eū dē in suis pauperibus pascere: liberādi ob hoc
in die mala a dānatione perpetua: et p̃ intellecti pauperis cura re-
gni celestis cōsortijs inserendi. Ut aut̃ in oībus dilectissimi place-
at dño vestra deuotio/etiā ad hanc vos hortamur industriam: vt
Manicheos vbiq̃ latētes vestris p̃sbyteris publicetis. Ma-
gna est em̃ pietas prodere latebras impiorū: et ip̃m in eis cui serui-
unt diabolu debellare. Cōtra istos enim dilectissimi oēm quidem
orbē terrarū: et totā vbiq̃ ecclesiā licet fidei arma arripere. Sed
vestra in hoc opere deuotio debet excellere: qui in progenitorib⁹
vestris euangelii crucis christi ab ipso beatissimorū apostolorū pe-
tri et pauli ore didicistis. Nō sinātur latere hoīes qui legē p̃ Moy-
sen datam in qua deus vniuersitatis cōditor ostēditur: recipiēdā
essē nō credūt prophetis: et sancto sp̃itui cōtradiciūt: psalmos da-
uiticos qui per vniuersalē ecclesiā cū omni pietate cantātur: dam-
nabili impietate ausi sunt refutare: christi dñi natiuitatē s̃m carnē
negant: passiōē et resurrectiōē eius simulatā dicūt fuisse/nō ve-
ram: baptisimū regenerationis totius gracie virtute dispoliāt. Nī-
hil est apud eos sanctū: nihil integrū: nihil verū. Cauendi sunt/ne
cuiq̃ noceāt: prodendi sunt/ne in aliqua ciuitatis nostre parte cō-
sistant. Vobis dilectissimi ante tribunal dñi proderit quod indici-
mus/quod rogamus: dignum est enim vt elemosinarum sacrificio
et huius operis palma iungatur: auxiliante nobis per oīa dño iesu
christo/qui viuit et regnat in secula seculorū Amen.

De collectis et elemosinis eiusdem.

Sermo. v.

Apostolice traditionis dilectissimi instituta seruantes
pastorali vos sollicitudine cohortamur: vt diem quē il-
li ab impiorū superstitione purgatū m̃e operib⁹ cōscre-
rūt: deuotione religiose cōsuetudinis celebremus: ostē-
dētes apud nos auctoritatē patrū viuere: eorūq̃ doctrinā in nos-
tra obediētia permanere. Qm̃ sancta tante cōstitutionis vtilitas
non p̃eterito tantū tēpori/sed etiā nostrē prosperit̃ etati: vt quod
illis profuit ad destructionē vanitatum/hoc nobis proficeret ad
incremētā virtutum. Quid autē tam aptum fidei: quid tam cōue-
niēs pietati/q̃ egētium iuuare paupertatē: infirmorū curam reci-
pere: fraternis necessitatibus subuenire: et cōditionis pprie in alio-
rū labore meminisse: in quo opere q̃tū quis possit/q̃tūq̃ non pos-
sit: solus peraciter ille discernit: qui nouit/quid quib⁹q̃ cōrulerit.

Nō solū enī spirituales opes et dona celestia deo donāte capiuntur: **M**agis sed etiam terrene & corporee facultates ex ipsius largitate pueniunt: nos dispēunt: vt merito rationē eorū quesiturus sit/qui nō magis possidēda satores q̄ tradidit: q̄ dispēdenda cōmisit. **M**uneribus igit̄ dei iuste & sapient̄ possessores tervtēdum est: ne materia boni operis fiat causa peccati. **N**am di diuitiarū uitie quidē quantū ad ipsas species earū/atq; substantias pertinet instituit bone sunt: et humane societati plurimū profunt: cū a beniuolis ha deus. bētur & largis: nec illas aut luxuriosus pdigit: aut auarus abstrudit: vt tā pereant male cōdite q̄ insipienter expense. **Q**uāuis autē diuitie ex laudabile sit intēperantiā fugere: et turpiū voluptatum damna vi se bone sedtare: multi q̄ magnifici dedignētur facultates suas occultare: et in eas malas ter copias affluentes vilem atq; sordentem horreant paritatem: facit vltus. non est tamē talium aut felix abūdiātia/aut probāda frugalitas: **S**ine opes si ipsis tātum proprie opes seruiunt: si eorū bonis nulli iuuant paup̄rib; mīce peres: nulli fouentur infirmi: si de magnarū abundantiā facultate virtutum non capitiuus redēptionem: nō peregrinus solatium: nō exultes labūf. sentit auxilium. **D**iuismodi diuites egētiōres sunt omnibus egeant: perdunt enī illos redditus quos possunt habere perpetuos: et cū breui nec semper libero incubant vsui: nullo iusticie cibo/nulla mīe suauitate pascuntur: foris splendidī: intus obscuri: abundātes temporalium: in opes eternorū: quia ipsi animas suas fame afficiunt: & nuditate debonestāt: qui de ijs que terrenis horreis commēdarunt: nihil thesauris celestibus intulerūt. **S**ed forte sunt aliqui diuitum: qui licet nullis largitionibus pauperes ecclesie solent adiuuare: alia tamē mandata dei custodiant: et inter diuersa fidei et probitatis merita veniabiliter sibi estimāt vnā deesse virtutē. **Q**uē hēc tanta est: vt sine illa cetera & si sint/prodesse nō possint. **Q**uāuis enim quis fidelis sit et castus/et sobrius: et alijs moribus ornatus insignibus: misericors tamē si nō est: misericordiā non meretur. **A**it enim dñs. **B**eatī misericordes: quoniam ipsos miserebitur deus. **C**um autem venerit filius hominis in maiestate sua: et sederit in throno glorie sue: et congregatis omnibus gentibus bonorum et malorū fuerit facta discretio: in quo laudabunt: qui ad dextram dei stabūt: nisi in operibus beniuolētie & charitatis officijs que iesus sibi impensa reputabit: qm̄ qui naturā hominis suam fecit: in nullo se ab humanitate discreuit. **S**inistris vero quid obijciat nisi neglectus dilectionis: duricia inhumanitatis: et pauperibus mīa denegata: quasi nec alias virtutes dextrī: nec alias offensiones habeāt sinistri. **S** illo magno summoq; iudicio tanti estimabitur vel largitatis benignitas: vel tenacitatis impietas: vt p plenitudine oīm virtutū: & p summa oīm cōmissorū: et p vnū bonū isti introducātur in regnū: et per vnū malū illi mittantur in ignē eternū. **N**emo igit̄ dilectissimi de vllis sibi bone vite meritis blandiatur: si illi defuerint opera charitatis: nec de sui corporis

Cap. xxi.

Prover-
biox. capi-
tulo. iij.

Ad gala-
tas. ca. yj.

puritate securus sit qui nulla elemosinarum purificatione mundatur.
Elemosine enim peccata delet: mortem perimunt. et penam perpetui ignis ex-
tingunt. Sed quod ab eorum fructu fuerit vacuus: erit ab indulgentia res-
tribuentis alienus: dicente Salomone. Qui obturat aures ne audiat
ibecille: et ipse vocabitur dominum: et non erit qui exaudiat eum. **U**nus et **Th**o-
mas filius sui preceptis pietatis instruens: ex substantia inquit tua fac ele-
mosinam: et noli auertere faciem tuam ab illo paupe. ita fiet / vt nec a te
auertat facies dei. hec virtus omnes facit utiles et virtutes: quod ipsam
quoque fide ex qua iustus vivit: et quod sine operibus mortua nominatur: sui
admixtione vivificat: quia sicut in fide est operum ratio: ita in operibus
fidei fortitudo. **D**um ergo tempus habemus: sicut ait Apostolus: ope-
remur bonum: maxime autem ad domesticos fidei: bonum autem facientes
non desiciamus: tempore enim suo metemur. Presens itaque vita tempus est sa-
tionis: et retributionis tempus est mensis: quando unusquisque seminum fru-
ctus satisfactionis sue percipiet quantitate. **D**e puentu autem istius sege-
tis nemo fallat: quia animorum ibi magis quam impendiorum mensura taxas-
bitur: et tantum reddent exigua de exiguis / quantum magna de ma-
gnis: et ideo dilectissimi satisfiat apostolicis institutis: et quia die domi-
ca prima est futura collectio: omnes vos deuotioni voluntarie preparate
vt unusquisque sufficientiam habeat in sacratissima oblatione conso-
rium. **E**xorabuntur pro vobis et ipse elemosine et iij qui vestris meritis
inuabunt: vt ad omne opus bonum idonei semper esse possitis in chri-
sto iesu domino nostro: qui vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

De collectis Sermo eiusdem. vij.

Et de ieiunio decimi mensis. i.

S fideliter dilectissimi atque sapienter creationis nostre in-
telligamus exordium: inueniamus hominem ideo ad imaginem
dei conditum vt imitator sui esset autoris: et hanc esse na-
turalem nostri generis dignitatem: si in nobis quasi in quo-
dam speculo diuine benignitatis forma respiciatur: ad quam quidie
nos vtique reparat gratia saluatoris: vnde quod cecidit in **A**dam primo:
erigitur in secundo. **C**ausa autem reparationis nostre non est nisi misericordia dei:
quem non diligere: nisi prius nos ipse diligeret: et tenebras ignoran-
tie nostre sue veritatis luce discerneret: quod per sanctum **E**saia dominus de-
nunciatus ait. **A**dducam eos per viam quam ignorabant: et semitas
quas nesciebant faciam illos calcare: et non relinquam eos. **E**t ite-
rum. **I**nuentus sum inquit: a non querentibus me et palam appa-
rui ijs qui me non interrogabant: quod quomodo impletum sit
Iohannes apostolus docet dicens. **S**cimus quoniam filius dei
venit: et dedit nobis sensum: vt cognoscamus verum: et scimus in
vero filio dei eius. **E**t iterum. **N**os ergo diligamus deum: quoni-
am ipse prius dilexit nos. **D**iligendo itaque nos deus ad imaginem
suam nos reparat: et vt in nobis formam sue bonitatis inueniat: dat
vnde ipse quoque quod operatur: opere inur: accedens scilicet mentium non

Cap. v.
Epi. ij.

strarū lucernas: et igne nos sue charitatis inflāmas: vt nō solū ip-
sum sed etiā qdqd diligit/diligam⁹. Nā si inter hoīes ea demū fir-
ma amicitia est quā mox similitudo sociarit: cū tñ parilitas volū-
tati sepe in reprobos tēdit affectus: quātū nobis optandum atq;
intēdēdū est: vt in nullo ab his que deo sunt placita/discrepem⁹?
de quo dicit propheta. **Qm̄** ira in indignatione eius: et vita in vo-
lūrate eius: qz nō aliter in nobis erit dignitas diuine maiestatis:
nisi imitatio fuerit volūtatīs: dicente itaq; dño. **Diliges dñm deū**
tuū ex toto corde tuo et ex tota mēte: et diliges proximū tuū sicut
teipm. **Suscipiat** fidelis aīa auctoris sui atq; rectoris immarcessi-
bilē charitatē: totāq; se etiā eius subiiciat volūtati: in cuius operi-
bus atq; iudicijs nihil vacat a veritate iusticie: nihil a miseratione
clemētie: qm̄ et si magnis quis laboribus et multis fatigetur in
cōmodis: bona est illa causa tolerandī: qua se aduersis vel corrigi
intelligat: vel probari. **Charitatis** vero istius pietas perfecta esse
nō poterit: nisi diligatur et proxim⁹. Quo noīe nō hī tantū intel-
ligendī sunt qui nobis amicitia et propinquitate funguntur: sed
oēs prorsus hoīes cū quibus nobis natura communis est: siue il-
li hostes sint: siue socij: siue liberi: siue serui: vnus em̄ nos conditor
finxit: vnus nos creator animauit: eodē cūcti celoz aere iisdē frui-
mur diebus et noctibus. Cūq; alij sint boni: alij mali: alij iusti: alij
iniusti: deus tñ oībus largitor oīnibus est benignus: sicut **Lycas**
nisi a paulo et barnaba apostolis dicitur de pudentia dei qui in
preteritis generationibus dimisit oēs gentes ingredi vias suas:
et quidē nō sine testimonio semetipsum reliquit benefaciēs eis: de
celo dans pluuiā et tempora fructifera: et implens cibo et iusticia
corda nostra. **Dedit** asit nobis maiores diligēdi proximū causas
christiane gratie latitudo: que se p oēs partes totius orbis exten-
dēs dum neminē despectat: docet neminē negligendum: et meri-
to etiā inimicos diligēdi: et pro persecutoribus sibi precipit supplica-
ri. **Qui** ex oībus quotidie gentib⁹ fractis oliue sue ramis germen
inserēs oleastrū: de inimicis reconciliatos: de alienis adoptiuos:
de impijs facit iustos: vt omne genu flectatur/celestiū terrestriū
et infernoz: et oīs lingua confiteatur: quia dñs iēsus in gloria est
dei patris. Cū ergo deus bonos nos esse velit: quia bonus est: ni-
hil debet de ei⁹ iudicijs displicere. Nā nō per oīa illi gratias age-
re: qd est aliud q̄ ex quadā eū parte reprehēdere? **Audet** plerūq;
humana insipientia aduersus creatore suū nō solū de inopia mur-
murare: sed et cū aliquid non suppetit querula: et cum quedā exu-
berant sit ingrata. **Multe** messis dñs horreoz suozū plenitudinē
fastidiuit: et ad copiam vindemie affluentis ingemuit: nec de ma-
gnitudine fructuum gratulatus: sed de vilitate cōquestus est. **Si**
autem partior fuerit in susceptis terra seminibus: et castigatioze
prouentu vites oleceq; defluerint: accusatur annus: arguitur ele-

Ps. xlix.

Mat. xxij.

Quis pre-
mus sit vi-
cendus.

E

De impijs
sit hominē
de deo q̄ri.

Beati Leonis pape. Ser. ij. De collectis.

Caplo. iiii
ad phil.

menta: et nec aeri paritur: nec celo: cū fideles et pios discipulos veritatis nihil magis cōmēdet et munit: q̄ perseverās in deū in defessa laudatio: dicēte apostolo. Semper gaudete: sine intermissione orate: in oībus gratias agite. Hec enim voluntas dei est: in christo iesu in oībus vobis. Huius autē deuotionis quēadmodū poterimus esse participes: nisi rerum varietas constantiā mentis exerceat: vt amor directus in deū: nec inter secūda superbiat: nec inter aduersa deficiat. Qd placet deo: placeat et oībus nobis: de omni mēsurā munerū eius gaudeamus: qui bene vsus est magnis vtatur bene et modicis: tam nobis copia q̄ paritate cōsulit. Nec in spiritalibus lucris angustia grauabimur fructuū: si secunditas nō arefcat animorū. Oriatur de cordis agro quod terra nō dedit. Semper illi qd largiat/occurrit: cui bene velle nō deficit. Ad omnia igitur dilectissimi opera pietatis oīm nobis qualitas p̄sit anorū: nec beniuolētiā christianā difficultas tēporalis impediāt.

Tēpora Nouit dñs vasa hospitalis vidue vacuata complere: nouit aquas charitate in vina cōuertere: nouit de paucissimis panibus quinq; milia esur laborātia rētū saturare populorū. Et ille qui in suis pascitur: que potuit au elemosinas gere dādo: potest multiplicare sumēdo. **T**ria vero sunt que ma auferre nō xime ad religiosas pertinet actiones: oratio scz/ieiuniū/et elemosina: quib⁹ exercēdis omne quidē tēpus acceptū: sed illud est studiosius obseruandū qd apostolicis accepimus traditionibus cōsecratū: sicut etiā decimus hic mēsis morē refert veteris instituti:

Oronis ie vt tria illa de quibus locutus sum: diligētius exequamur. Oratio iunij et ele ne em̄ propiciatio dei queritur. Ieiunio concupiscētia carnis ex mofine fru tinguif. Elemosina pctā redimītur. Simulq; per oīa dei i nobis ctus.

ymago renouatur: si et in laudē eius semper parati: et ad purificationē nostrā sine cessatione solliciti: et ad sustentationē proximī indefinēter simus intenti. Hec triplex obseruantia dilectissimi oīm virtutū cōprehēdit effectus: hec ad ymaginem et similitudinē dei peruenit: et a spū sancto inseparabiles facit: qz in orationib⁹ pmanet fides recta: in ieiunio innocens vita: in elemosinis mens benigna. Quarta igitur et sexta feria ieiunemus. Sabbato autem apud beatissimū apostolū petrū vigilias celebremus: qui et orationes et ieiunia et elemosinas nostras precibus suis dignabitur adiuuare. Per dñm nostrum iesum christum/qui cum patre et sancto spiritu viuūt et regnat in secula seculorum Amen.

De ieiunio decimi mensis/et collectis eiusdem. Sermo. ij.

Quod tēporis ratio et deuotionis nostre admonet cōsuetudo pastoralī vobis dilectissimi sollicitudine predicamus: decimi mēsis celebrandū esse ieiuniū. Quo pro cōsummata perceptione oīm fructuū dignissime largitori eorū deo cōtinēte libamē offertur. Quid em̄ potest efficacius esse ieiunio: cuius obseruantia appropinquamus deo: et resistetes dia

Ieiunij
laus,

bolo vitia blanda superamus: semper virtuti cibis ieiunium fuit. De abstinentia prodest caste cogitationes: rationabiles voluntates: salubriora consilia. Et per voluntarias afflictiones caro concupiscentijs moritur: virtutibus spiritus innouatur. Sed quia non solo ieiunio animarum nostrarum salus acquiritur: ieiunium nostrum mihi nectis misericordijs pauperum suppleamus: impendamus virtuti/ quod subtrahimus voluptati: fiat refectio pauperis abstinentia ieiunantis: studeamus viduarum defensionem: pupillorum utilitati: lugentium consolationi: dissidentium paci. Suscipiatur peregrinus: adiueatur oppressus: vestiatur nudus: foueatur egrotus: ut quicumque nostrum de iustis laboribus auctori bonorum omnium deo sacrificium huius pietatis obtulerit: ab eodem regni celestis premium percipere mereatur. Quarta igitur et sexta feria ieiunemus. Sabbato autem apud beatissimum petrum apostolum pariter vigilemus: cuius suffragantibus meritis que poscimus: impetrare possumus. Per dominum nostrum iesum christum/ qui cum patre et sancto spiritu uiuit et regnat in secula seculorum Amen.

De ieiunio decimi mensis: et de elemosinis eiusdem. Sermo. lii.

In domino agro dilectissimi/ cuius operarij sumus: oportet nos prudenter atque vigilanter spiritalem exercere culturam: ut perseveranti industria que legitimis temporibus sunt exequenda curantes: de sanctorum operum fruge letemur. Que si pigro ocio et inerti desidia negligatur: terra nostra nihil generosi germinis pariet: et spinis ac tribulis subdita non producet: que condenda sunt horreis: sed que vendenda sunt flammis. Ager autem iste dilectissimi rogate desuper gratia delenda munitur: ieiunijs exercetur: elemosinis seritur: orationibus fecundatur: ut inter plationes rigationesque nostras nullius amara ritudinis radix pullulet: nec se incrementa cuiusque noxie stirpis attollant: sed enecato omni semine vitiorum conualescant seges letarum virtutum. Ad quam diligentiam omni quidem nos tempore pietatis magister adhortatur: sed in his diebus qui huic operi sunt specialius instituti maiorem animositas et cura est excitanda feruentior: ne quod pium est agere non indictum: impium sit negligere predictum. Decimi itaque mensis ieiunium ad quod charitatem vestram religioso proposito nouimus preparatam: vnanimiter auxiliante christo celebrandum hortamur: monentes ut vnusquisque finem mensuram possibilitatis quam accepit a deo in bonis operibus enitescat: quia et inimici nostri qui nostra sanctificatione torquentur: in his diebus quos ad maiorem obseruantiam nobis dispositos tamen demon esse nouerunt: vehementius seculunt: et subtiliore insidiantur astutia: ut alijs immittendo metum inopie de largitatis expensis: alijs sanctis quibus immittendo tristitiam de labore ieiunij: quamplurimos a conualiscentia sortio huius deuotionis abducant. Contra quas temptationes vos.

De spirituali cultura eius ager est anima.

Grati⁹ tē

dilectissimi vigilet in nobis intētio. Et a christianis mentibus cogitationes diffidētie repellantur. Modicum est enī qđ paupertas est. nec victus illi? nec vestitus onerosus ē. vile enim est: qđ esurit. vile est quod sitit. et nuditas que indiget operiri: nō posset ornari: et tamē dñs noster tam pius operū nostrorū arbiter tam benignus est estimator: vt etiā pro calice aque frigidę sit premiū reddatur. et quia iustus inspector est animorū: non impendit solum operis sed etiam affectum est remuneraturus operantis. Per christū do minum nostrum.

De ieiunio decimi mensis et de elemosinis eiusdē. Sermo. iiii.

Consideret vos dilectissimi ad opa pietatis hortamur. quia experimētis didicimus libenter vos suscipere qđ monemus. Scitis nāq; et deo docente cognoscitis ad eternum vobis gaudiū profuturā diuinorū obseruatā mandatorū. In quib? exequēdis quia humana fragilitas plerūq; lassescit: et ī multis per lubricū sue infirmitatis offendit: misericors

Laborio obtinere possumus. Quis enī tot illecebras mūdi tot insidias via
sa toti? vt
te pugna. eterni regis mallet nos reparare: qđ p dere. Nam et qui tam redē

pti iam regenerati filij lucis effecti sunt: quādiu tamē in hoc mun
do qui totus in maligno positus est retinentur: quādiu infirmita
ti carnis corruptibilia et tēporalia blandiuntur: non possunt istos
dies sine trepitatione trāsire. nec facile puenit cuiq; tam incruē
ta victoria: vt inter multos hostes frequētēq; cōflictus etiā si sit
liber a morte sit quoq; immūnis a vulnere. Curandis igitur lesiōi

Peniten bus: quas sepe incidunt: qui cū inuisibili hoste cōfligunt: triū ma
tie tres p xime remediorū est adhibēda medicina: in orationis instātia: in
tes nris castigatione ieiunij: in elemosine largitate: que cū pariter exercē
vulnerib? tur: deus propiciatur. culpa deletur. retractor elidit. Et his qđez
medent. presidijis semp fidelis anima debet accingi: sed tunc studiosius p
parari: cum ij adsunt dies qui pprie sunt ad hec pietatis officia
prestuturi: de quorū numero est etiā decimi huius mensis solēne ie

Quæsit an lunium: quod nō ideo negligendū est: quia de obseruatā veteris
tique legis legis assumptum est: tanq; hoc de illis sit que inter discretiōes ci
seruāda p bonum inter baptisimatū differētias et antiū pecudūq; hostias esse
cepta et q destiterunt. Illa enim que rerū futurarū figuras gerebāt: impletis
non.

que significauere finita sunt. Ieiuniorū vero vtilitatē noui testa
menti gratia non remouit: et continētia corporū animeq; semper
profuturam pia obseruatione suscepit: quonā sicut pmanet apud
intelligentiā christianā: dñm deū tuū adorabis: et illi soli serues:
et diliges proximū tuū sicut teipsum: et cetera talium mandatorū: ita
quod in eisdem libris de ieiuniorū sanctificatione et curatione pre
ceptū est: nulla interpretatione vacatur. **C**In omni enī tēpore:

Ieiunij
laus.

in omniq; vita huius seculi ieiunia nos p̄cepta faciūt fortiores
 ieiunia cōcupiscētiās vincūt: tēptatiōes repellūt: supbiā inclināt:
 iram mitigāt: et oēs bonēvolūtatis affectus ad maturitatē totius
 virtutis enutrit: si tamē in societatē sibi beniuolentiā charitatis
 assumant: et i operibus mē se p̄udētē exerceāt. **Ieiunium** em̄ sine
 elemosina nō tam purgatio aīe q̄ carnis afflictio est: magisq; ad nō debet a
 auariciā q̄ ad cōtinētiā referēdum est: quādo aliq; sic a cibo pietate se
 abstinēt: vt etiā a pietate abstineat. **Nōstra** ḡ ieiunia dilectissimi parari
 abundet fructibus largitatis: et in pauperes christi benignis sint
 secūda muneribus: nec tardētur in hoc opere mediocres: q; pa
 rī sit: quod possint de sua facultate decerpere. **Notū** dñs oīm vi
 res: et sit iustus inspector de qua mēsurā quisq; qd tribuit dissim
 les quidē substantie similes erogationes h̄re nō possunt: sed equat
 plerūq; merito: qd distat impēdio: q; pōt esse par anim⁹ etiā vbi **Diuitūlar**
 impar ē sensus. **Hec** itaq; vt adiunāte deo pia deuotione curētur: gitatibus
 quarta et sexta feria ieiunemus. **Sabbato** vero apud beatū petrū magnis c
 apostoli vigiliis celebremus: cuius oratiōibus adiunati in om̄ quant qñ
 nibus misericordiam dei mereamur. q; pauper
 mediocres

De ieiunio decimi mensis et de elemosinis eiusdem. Sermo. v.
Sublimitas quidē dilectissimi gre dei hoc quidē opat i
 cordib⁹ christianis: vt oē desiderii n̄m a terrenis ad
 celestia transferat. **Sed** et p̄sens vita p̄ creatoris opē du
 citur: et per ipsi⁹ p̄uidentia sustinet: q; idē est largitor
 temporalū qui p̄missor ē eternorū: sicut em̄ p̄o spē felicitatis ad
 quam p̄ fidē currim⁹: gr̄as deo agere debem⁹: qd ad p̄ceptionem
 tante p̄paratiōis euehimur: ita p̄ ijs quoq; cōmodis q̄ singulorū
 annoz reuolutiōe cōsequimur: deus a nobis honorādus atq; lau
 dandus est: q̄ sic terre fecūditatē ab initio dedit: sic p̄riēdoz fru
 ctuū legē in quibuscūq; germinib⁹ et seminib⁹ ordinauit: vt nūq;
 sua instituta defereret: sed in rebus cōditis benigna cōditoris ad
 ministratio p̄maneret: quicquid ergo ad vsus hoīm segetes vinee
 oleeq; pepererit: totū hoc diuine bonitatis largitate p̄fluxit: que
 elemētoz qualitate variata dubios agricolarū labores clemētē
 adiunxit: vt vtilitatib⁹ nostris venti et nubes frigora et estus dies
 noctesq; seruiret. **Nō** em̄ sibi ad effect⁹ operū suorū humana ratio
 sufficeret: nisi plantationib⁹ et vegetationib⁹ solitis dñs cremēta
 preberet. **Unde** plenū pietatis et iusticie ē: vt de ijs q̄ nobis cele
 stis pater misericorditer cōtulit: nos quoq; alios iuuem⁹. **Sūt** **Necessitas**
 enim plurimi: qui nullā habēt portionē: q̄ inopie de ea quā dñs impartien
 dedit copia: cōsulēdū est: vt et ipsi nobiscū deo p̄ terre fecūditate dī elemos
 benedicāt: et gaudeant possidētib⁹ esse donata: q̄ etiā pauperibus nas.
 ac peregrinis fuerunt facta cōmunia: felix est illud horreū: et oīm
 fructū multiplicatiōe dignissimū: de quo egentū et debilū satu
 ratur esuries: de quo repleat p̄grini necessitas: de quo desiderū

Beati Leonis pape. Sermo. v.

fouetur infirmi. Quos ideo sub diuersis molestijs iusticia dei laborare permittit/ut miseros pro patientia/et misericordes pro benivolentia coronaret. Huic autem operi dilectissimi cum omnia oportuna sint tempora hoc nunc precipue aptum est atque conueniens: in quo sancti patres nostri diuinitus inspirati decimi mensis sanxere ieiunium: ut omnium fructuum collectione conclusa rationabilis deo abstinentia pareatur: et meminisset quisque ita uti abundantia ut circa se abstinentior et circa pauperes esset effusior. Efficatissima enim pro peccatis deprecatio est in elemosinis/atque ieiunijs: et velociter ad diuinas concessit aures talibus oratio cleuata suffragijs: quoniam sicut scriptus est. **A**nime sue benefacit vir misericors. et nihil uniuscuiusque tam proprium quam quod impedit in proximum: pars enim corporaliu facultatu que indigentibus ministratur: in diuitias transit eternas: et ille operis de hac largitate pariunt/que nullo usu minui: nulla poterunt corruptione violari. **B**eati autem misericordes: quoniam ipsorum miserebitur deus: et ipse erit illis summa premij qui est forma precepti. **I**nter hec autem dilectissimi opera pietatis que nos deo magis magisque commendant/dubium non est: quin hostis noster nocendi cupidus et peritus acrioribus inuidie stimulis incitet: ut quos apertis et cruentis persecutionibus impugnare non sinat: sub falsa christiani nominis perfessione corruptat: habens hereticos huic operi seruientes: quos catholica fide deos sibi subiectos militare in castris suis sub diuersis erroribus fecit. **E**t sicut decipiendis primis hominibus ministerium sibi serpentis assumpsit/ ita eorum linguas ad seducendum eorum animos veneno sue falsitatis armauit. **S**ed his insidijs dilectissimi pastoralis sollicitudine inquantum dominus auxiliatur/occurrimus. **E**t ne quid de sancto grege pereat: precauentes paternis vos denunciationibus admonemus: ut labia iniqua et lingua dolosam et quibus animam suam propheta liberari postulat declinetis: quoniam sermo eorum (sicut ait beatus apostolus) serpit ut cancer/humiliter irrepunt/blande capiunt/molliter ligant/latentes occidunt/veniunt enim sicut saluator predixit: sub vestitu ouium/intus autem sunt lupi rapaces: qui non possent veras et simplices oues fallere: nisi christi nomine tegeretur rabiem bestialem. **I**n his autem omnibus opatur qui cum sit vere illuminationis inimicus/in lucis se angelum transfiguratur. **H**uius arte basilides huius martion callet ingenio/hoc duce agit Sabellius. **H**oc precipitae rectore photin. **H**uius potestatis fuit eunomius. **L**ocusta denique bestiarum talium cohors hoc fide ab ecclesie unitate discessit: hoc magistro aueritate descivit. **S**ed cum in cunctis pueris et in multis formis teneat principatum: arcem tamen sibi in manicheorum struxit insania: et latissimam in eis aulam in qua se exultatius iactaret inuenit: ubi non unius prauitatis specie sed omnium simul errorum impietatumque mixturam generaliter possideret: quod enim in paganis prophetarum: quod in iudeis carnalibus cecum: quod in secretis magice artis illicitum

In hereti-
cos inuehi-
tur qui vt
plurimum
sunt hypo-
crite.

In mani-
cheos.

quod deniq; in oibus heresibus sacrilegū atq; blasphemū est: hoc in istos quasi in sentinā quandā cū oīm sordū concretionē conflu-
xit. Unde vniuersas eorū impietates ac turpitudines enarrare p-
longum est: superat enī verborū copīā criminū multitudo: ex qbus
ad iudicandū pauca sufficiunt: vt de ijs que audieritis etiam illa
que verecūde pretermittimus/estimatis. De sacris tamē eorū que
apud illos tam obscena sunt: q; nephāda: et quod inq̄sitioni nostre
dominus manifestari voluit/non tacemus: ne quisq; putet nos de
hac re dubie fame et incertis opinionibus credidisse. Residentib;
itaq; mecum episcopis ac presbyteris: ac in eundē concessum chri-
stianis viris ac nobilibus cōgregatis electos et electas eorū iussi-
mus presentari: qui cū de pueritate dogmatis sui: et de festiuita-
tum suarū consuetudine multa referarent illud quoq; scelus quod
eloqui verecundum est/prodiderunt: quod tanta diligentia inue-
stigatum est: vt nihil minus credulis: nihil obrectatoribus relin-
queretur ambiguū: aderant enī oēs persone p quas nephandū
facinus fuerat perpetratū. Puella scilicet vt multū decēnis et due **Turpeq;**
mulieres que ipsam nutrierant: et huic sceleri ppararāt: presto enī dā cōptus
erat adolescētulus vtiator puelle: et episcopus iporum detestādī iter mani-
criminis ordinatoz omniū par fuit horū et vna cōfessio. et patefa-
ctum est execratū quod aures nostre vix ferre potuerunt. De quo
ne apertius loquētes castos offendamus auditus gestorū docu-
menta sufficiunt: quibus plenissime docetur nullā in hac secta pu-
dicitiam: nullam honestatē: nullam penitus reperiri castitatē. In
qua lex est mendaciū/diabolus religio:sacrificiū turpitudō. Hos
ideo dilectissimi p omnia execrabiles atq; pestiferos quos aliarū
religionū perturbatio nobis intulit crebriores ab amicitia vestra
penitus abdicare: vosq; precipue mulieres a talium noticia et col-
loquijs abstinete: ne dum fabulosis narrationibus: incautus dele-
ctatur auditus in diaboli laqueos incidatis. Qui sciens q primū
virū mulieris ore seduxerit: et q p semineā credulitatē oēs hoīes
a paradisi felicitate deiecerit: vestro nūc quoq; sexui securiore in-
sidiat astutia: vt eas quas sibi potuerit p ministros sue falsitatis al-
licere et fide spoliet: et pudore. Illud hq; vos dilectissimi obsecrās
moneo: vt sicut vestrū innotuit vbi habitēt: vel vbi frequētēt: et in **Heretici**
quorū societate req̄scāt/nostre sollicitudini fideliter indicetis: qz semp accu-
prodest vnicuiq; qd proteget̄ spū sancto ab istis ipse nō capit: sed sandi et de
cū alios capi itelligit/ipse nō mouetur. Cōtra oēs hostes p salute tegendi.
oīm vna cōmunis debet esse vigilātia: ne alicuius mēbri vulnere
etiā alia possint membra corrūpi: et qui tales non prodendos pu-
tant: in iudicio christi inuentantur rei de silentio: etiam si non con-
taminantur assensu. Assumite igitur religiose sollicitudinis pium
selum: et cōtra seuiſsimos hostes animarū omniū fidelīū cura con-
surgat. Ideoq; enī misericors deus quandam nobis partem
b ij

prodidit hominum noxiarum: vt manifesto periculo excitaretur diligētia cautionis: nō sufficiat quod actum est/ sed eadem inquisitio perseveret que hoc auxiliante deo cōsequetur: vt non solū qui recti sunt: incolumes perseverēt: sed etiā multi qui diabolica seductione decepti sunt/ ab errore reuocentur: vestre autē orationes et elemosine atq; ieiunia misericordi deo per hanc ipsam deuotionē sacratius afferentur cum etiā hoc opus fidei ad oīa officia pietatis accesserit. Quarta igitur et sexta feria ieiunemus. Sabbato autem apud presentē beatissimum apostolū petrum vigiliās celebremus. Qui sicut experimur et credimus: p cōmēdatis sibi ouibus indefinēter pastorales pretēdit excubias: exoraturus deprecationibus suis: vt ecclesia dei que ipsius est predicationibus instituta ab omni errore sit libera: per christum dñm nostrum Amen.

De ieiunio decimi mēsis et de mīe operibus eiusdē. Ser. vi.

Quæ pcepta atque legis stent et que nō. Angelicis sanctionibus dilectissimi multū auctoritatis prebet doctrina legalis: cū quedā de mandato veteri ad nouā obseruantia transferuntur: et ex ipsa ecclesiastica deuotione demonstrat qd dñs iesus christus nō veniit legē soluere/ sed adimplere: cessantibus em̄ significationibus quibus saluatoris nostri nūciabatur aduētus: et per actis figuris quas abstulit ipsa presentia veritatis: ea que vel ad regulas moꝝ vel ad simplicem dei cultū ratio pietatis instituit: in eadem apud nos forma: in qua sunt condita/ perseverat: et que vtriq; testamēto erāt cōgrua: nulla sunt cōmutatione variata. Ex his autē est etiā decimi mēsis solēne ieiuniū: quod a nobis nūc est annua cōsuetudine celebrādū: quare plenū iusticie est atq; pietatis: gratias agere diuine largitati p fructibus: quos in vsus hoīm sūmme prouidētie temperamentū terra produxit. Quod vt prompto animo nos facere mōstremus: nō solū continētiā ieiunij/ sed etiā elemosinarū curā oportet assumi: vt de terra quoq; cordis nostri germē iusticie et fructus charitatis oriatur: et mīam dei pauperū ipsi mīserēdo mereamur. Efficacissima em̄ est ad exorādum postulatio: cui pietatis opera suffragātur: qm̄ qui suum ab inope non auertit animū: cito ad se dñi conuertit auditū: dicente dño. Estote misericordes: sicut et pater vester misericors est. Dimittite et dimittetur vobis: qd hac iusticia benignius? Quid hac retributione clementius? vbi sentētia iudicaturi in potestate ponit iudicādi. Date inquit et dabitur vobis. Quid cito diffidentie sollicitudo et auaricie est amputata cōratio: vt qd redditurā se pmittit veritas/ secura expēdat humanitas. Cōstās esto christiane largitor. Da/ qd accipias. Sere/ qd metas. Sparge/ qd colligas. Noli metuere dispendium: noli de dubio suspīrare puētū. Substantia tua cū bene erogas/ auget: et cōcupiscere iustū mīe lucrū/ eterni questus est sectari cōmercū. Munerator tu? vult te esse munificū: et qd dat/ vt habeas: man

dat/ vt tribuas dicens. **D**ate/ et dabitur vobis. **A**mplectenda est tibi promissionis istius gratulanda conditio: quāvis enim non habearis/ nisi quod acceperis: potes tamen non habere qđ dederis. **Q**ui ę pecunias amat/ et multiplicare opes suas immodicis optat. **O**ptimus augmentis: hoc potius sanctū fenus exerceat/ et hac vsurarū arte fenoris ge-
Ditescat: vt nō hoim laboratū capiet necessitates: ne p̄ dolosa offi n̄ elemosia laqueos incidat insolubilū debitorū: sed illius sit creditor/ qui na-
Dicit. date/ et dabitur vobis: et qua mēsurā mēsi fueritis: eadem re-
Metietur vobis. **I**nfidelis aut et iniquus ē etiā sibi: qui quod est
Mat diligendū non vult habere ppetuū. **Q**uātalibet adiciat: quā-
Talibet condat/ et congerat/ inops in hoc mūdo egenus abscedit:
Dicente **D**avid ppheta. **Q**uā cū interierit nō accipiet oīa: neq; de-
Scendet cū eo gloria eius. qz si benignus esset aīe sue: illi bona sua
Crederet/ qui et idoneus fideiussor est pauperū: et largissim⁹ reddi-
Tor vsurarū. **S**ed iniusta et impudēs auaritia que beneficiū se
Dicit prestare cū decipit: non credit deo veraciter p̄mittēti: et cre-
Dit homini trepide paciscēti. **D**ūq; certiora existimat p̄sentia qđ vīra.
Futura: merito in hoc frequēter incurrit: vt ei cupiditas iniustili-
Cri causa sit dāni. **U**nde quilibet sequatur euentus/ mala semp est
Ratio fenerantis/ cui pecuniā et minuisse et auxisse p̄ctū est: vt aut
Miser sit amittēdo quod dedit: aut miserior accipēdo qđ non de-
Didit. **F**ugiēda prorsus est iniquitas fenoris/ et lucrū omni carēs hu-
Manitate vitandū est: multiplicatur quidē facultas iniustis et tri-
Stibus incremētis/ sed meritis substātia contabescit: qm̄ fenus pe-
Cunie funus est anime. **Q**uid enim de hōi hoibus sentiat de?/ sa-
Cratissimus ppheta **D**avid manifestat: qui cū diceret. **D**ñe qđ ha-
Bitabit in tabernaculo tuo: aut quis requiescet ī mōte sancto tuo?
Responso diuine vocis instruitur/ et eum ad eternam requiem p̄ti-
Nere cognoscit: qui inter alias p̄e cōuersationis regulas pecuniā
Suam nō dedit ad vsuram/ et a tabernaculo dei ostēditur alienus/
Et a scđo monte ei⁹ extraneus: qui dolosum questum de pecunie sue
Captat vsuris/ et dum per aliena cupit dāna ditari eterna dignus
Est egestate puniri. **V**os itaq; dilectissimi qui ex toto corde p̄mis-
Ssionibus dñi credidistis: fugiētes auaricie lepram immūdiissimā/
Donis dei p̄e et sapiēter vtimini/ et qm̄ de ipsi⁹ largitate gaudetis:
Date operam vt possitis gaudiorum vestrorum habere consortes.
Multis enim que nobis suppetunt desunt/ et in quorūdam indigē-
Tia nobis materia data est diuine bonitatis imitande: vt p̄ vos et
In alios diuina beneficia transirēt/ et bene dispēsantes temporalia
Acquireretis eterna. **Q**uarta igitur et sexta feria ieiunemus. **S**ab-
Bato autem apud beatissimū apostolum petrum vigilemus. **C**ui⁹
Orationibus nobis per omnia obtineatur diuina protectio. **P**er
Christum dominum nostrum. **A**men.

Beati Leonis pape. Sermo. viij.

De ieiunio decimi mēsis et elemosinis eiusdem. Sermo. viij.

Repatio
cōtinua qz
et ruina.

Ad corin-
thios. x.

Continue
pugnādus
homini.

Diaboli
fraus.

Christia-
noy arma
p̄travitiā.

Restida militie christiane dilectissimi sanctificadis mē-
tibus nris atq; corporib⁹ diuinit⁹ instituta ideo cū die-
rum tēporūq; curriculis sine cessatiōe reparant: vt ifir-
mitatum nostray ipsa nos medicina cōmoneat/natura
quippe mutabilis et de p̄cti labe mortalis licet etiā iam redēpta et
sacro baptis̄mate sit renata/inquātū est passibilis/instantū ē ad ve-
teriora p̄clui⁹ corrūpereturq; carnali desiderio: nisi spiritali mu-
niretur auxilio/qz sicut illi nunq; deest vnde corruat/ita semp pre-
sto est vnde subsistat dicēte ap̄lo. **F**idelis de⁹ qui vos nō patietur
tēptari supra id qđ potestis: sed faciet prouētū/vt possitis sustine-
re. **Q**uāuis ḡ dñs protegat bellatores et milites suos ille qđ potens
est in p̄lio/cohortef: et dicat. **N**olite timere: qz ego vici mundum.
Sciendū est tñ dilectissimi hoc incitāmēto formidinē sublatā eē:
nōn pugnā et retuso aculeo timoris causam manere certaminis.
Quod ab hoste h̄suto terribiliter quidē furore p̄secutiōis mouet.
Sed innocētibus specie pacis infert. **U**bi em̄ in apto sunt pugne
manifeste sunt et corone. **E**t hoc ipsuz alit atq; accēdit patiētie for-
titudinē. qđ sicut p̄tima est tribulatio/ita est et vicina p̄missio: cel-
santib⁹ publicis ipugnationib⁹ impioy. **E**t a cedib⁹ et supplicijs
fidelium diabolo cōtinēre ne p̄tinacia crudelitatz multiplicatio
fieret tris̄phoy vestroy. **F**remet aduersarius et cruentas inimici-
tias ad q̄etas cōuertit insidias: vt q̄s vincere fame et gelu flām̄is
ferroq; nō poterat/oc̄io tabefaceret/cupiditatib⁹ irretiret/ābitio
ne inflaret/voluptate corrūperet. **S**ed ijs malis atq; alijs oib⁹
destruēdis habet acies christiana potētes munitiones et armavī-
ctricia: deo scilicet instruēte milites suos vt spū vitatis māsuetu-
do iram/largitas auariciā/benignitas extinguat inuidiā. **C**ōmu-
tante em̄ dextera excelsi corda multoy: redijt in nouitatē vetustas
et de iniquitatis famulis ministri prodire iusticie. **S**ubegit luxuri-
am p̄tinētia/hūilitas arrogantia pp̄ulsauit. et qđ impudicitia for-
duerat/castitate nituerūt. **H**is aut cōuersiōib⁹ dilectissimi puidē
te ḡa dei addita sunt sc̄a ieiunia: qđ in q̄busdā dieb⁹ vniuersam ec-
clesie deuotionē obseruatiē ḡnalis exigerēt. **Q**uāuis em̄ pulchrū
est atq; laudabile vt singula queq; mēbra corp̄is christi pp̄ijs or-
nent officijs: excellētioris tñ est actionis sacratiozsq; h̄tutis cum
in nostrū p̄positū p̄ie plebis corda cōcurrūt: vt ille cui sanctificā-
tio nra suppliciu est/nō solū a parte: sed etiam a soliditate superet:
cui nūc opere dilectissimi decimus mēsis offert: ammonēs qđ am-
modo pro qualitate tēporis sui ne q̄sq; frigore infidelitatis obto-
peat: sed pot⁹ charitatis spū cōualecat. **Q**uā et p̄ ipsa elemēta mū-
di tāq; per publicas paginas significatiōē diuine volūtat⁹ accē-
pimus. **H**ec vnq; cessat sup̄na eruditio quādo etiā de ijs qđ nobis
famulant imbuimur. **P**reter illā nāq; apostolicā sentētiā qua ho-

mines fructu pietatis carētes vacuis arboribus cōparant: etiā il-
la ficus nobis cauēda est/de sue infecūditatis exēplo: quā dñs ies-
sus (sicut Euāgeliū refert) nihil habentē qđ esuriēs sumeret: per- **Matthēi**
petua sterilitate dānauit: vt intelligeremus qm̄ qui esuriētē non **cap. xxi.**
resouet egenū/illi denegat cibum: qui qđ pauperi est datū: sibi di-
xit impēm/ et huius maledictiōis arbores erūt: qbus a iudicāte
diceret. **Discedite a me maledicti i ignē eternū: quē preparauit pater**
meus diabolo et angelis eius. Esuriui esū et nō dedistis mihi man **Mat. xxv**
ducare. Sitiui et nō dedistis mihi bibere et cetera. Que ideo singu-
la recolunt vt aduertamur nō futurū extra mīas: qui vel partē ho-
rum operū fuerit executus. Nā autē neminē iuuās erit arbor non
habēs poma: cū totius fructu pietatis inueniet aliena. Decimi g̃
mensis ieiunū quod ē hiemalis tēporis ad agriculturā nos my-
sticam vocat: qua segetū et palmitū atq; arborū vires qbus hūas
na sustētatur infirmitas: spiritalibus studiis excolatur: vt dñicus
ager suis vitē impēdijs. et quē nūq; expedit eē sine fructu/de pro-
pria fiat vbertate fecūditior: qđ vtiq; intelligit sanctitas v̄ra ad to-
tius ecclesie pfectus esse referendū: quoz in fide germen est in spe
incrementum in charitate natiuitas: q; castigatio corporis et instā-
tia orationis tūc verā obtinēt puritatē/cū elemosinarū sanctifica- **Luce. xj.**
tiōe nitescūt: dicēte dño. Date elemosinā: et ecce oīa mūda sunt vo-
bis. Quarta igitur et sexta feria ieiunem. Sabbato autē apud bea-
tissimum petrū apostolum vigilias celebrem: ipso prestante et ad-
iuuante q cū patre et sancto spū viuūt et regnat in sc̄la sc̄loz. Amē.

De ieiunio decimi mensis et de elemo-
sinis eiusdem. Sermo octauus.

Cum de aduentu regni dei et de mundi fine ac tēporē di-
scipulos suos saluator instrueret: totaq; ecclesiam suā
in apostolis suis erudiret. **Cauete inquit ne grauentur** **Luce. xxi.**
corda vestra crapula et ebrietate et cogitationibus secu-
laribus: quod vtiq; pceptum dilectissimi ad nos specialius p̄ine-
re cognoscimus quibus denūciatus dies etiā si est occultus: nō du-
bitatur esse victinus. Ad cuius aduentum omnes hoīem conuenit
preparari: ne quēq; aut ventri deditum: aut curis secularib; inue-
niat implicatū. Quotidiano esū dilectissimi experimento p̄batur
potus satietate aciem mentis obtundi: ciborum nimietate vigo- **Bule no-**
rem cordis hebetari. ita vt delectatio edendi etiam corporum cō- **cumentū.**
traria sit saluti: nisi ratio temperantie obsistat illecebre: et quod fu-
turum est oneri: subtrahat voluptati. Quāvis esū sine anima nihil
caro desideret: et inde accipiat sensus vnde sumit et motus: eiusdeq;
tanē est anime quedam sibi subdite negare substantie: et interiori
iudicio ab inconuenientibus exteriora frenare: vt a corporeis cu-
piditatib; sepius libera in aula mentis possit diuine vacare sapiē-
tie: vbi omni strepitu silēte curaz meditatiōib; sc̄tis et in delitijs
b iij

Beati Leonis pape. Ser. vi. De elemosinis

letetur eternis: qđ si in hac vita difficile est continuari: pōt tñ fr̃e
quēter assumi vt sepius ac diutius spiritalib⁹ potius q̃ carnalib⁹
occupest. Et cū melioribus curis impēdimus maiores moras ad
incorruptibiles diuitias etiā tēporales trāscūt actiōes. **Hui⁹** ob
seruatiē vtilitas dilectissimi in ecclesiasticis est precipue constitu
ta ieiunijs: que ex doctrina sancti spūs ita p̃ toti⁹ anni circulū di
stributa sunt: vt lex abstinentie oibus sit ascripta tēporib⁹. **Siqui**
dē ieiuniū vernū in quadagesima: estiuū in penthecoste: autūna
le in mēse septimo: hyemale autem in hoc qui est decimus celebra
mus: intelligētes diuinis nihil vacuū esse preceptis: et verbo dei
ad eruditionē nostrā oīa elemēta seruirc: dū per ipsos mundi car
dines: quasi per quattuor euangelia incessabili tuba discimus qđ

Ps. xvij et predicemus: et agamus: dicēte propheta. **Celi** enarrāt gloriā
dei: et opera manū eius annūciat firmamentū. **Dies** diei eructat
verbū: et nox nocti indicat sciētā. **Quid** est per quod veritas no
bis nō loquatur? **Ipsius** voces in die ipsius audiūtur in nocte: et
pulchritudo rerū vni⁹ dei opificiō cōditarū nō desinit cordis au
ribus magistrā insinuare rationē: vt inuisibilia dei p̃ ea que facta
sunt: intellecta cōspiciātur: et nō creaturis sed creatori oīm seruia
tur. **Cū** ergo vniuersa vitia per cōtinentiā destruātur: et quicquid
cievtilitas auaricia sitit: quicquid superbia ambit: quicquid luxuria ꝑcupiscit:
Ieiunij huius virtutis soliditate superet. **Quis** nō intelligat quātū nobis
corpis si per ieiunia conferatur. **In** quibus indicitur: vt nō solū a cibis sed
etiā ab oibus carnalibus desiderijs tēperetur. **Alioquin** superflu
ieiunio nūcūm est suscipere esuriē: et nūq̃ deponere volūtātē. reciso affligi cū
bil est. **bo**/et a cōcepto nō resilire peccato. carnale est nō spiritale ieiunij
vbi soli corpori nō parcitur: et in ijs que oibus delitijs sunt nocen
tiora/permanet. **Quid** prodest anime foris agere quasi dominā: et
intus seruire captivā: mēbris proprijs imperare et ius pprie liber
tatis amittere: **Et** merito plerūq̃ patitur famulam rebellantem:
que non reddit dño debitā seruitutē. **Ieiunet** ergo corp⁹ ab escis/
mens ieiunet a vitijs: et curas cupiditatisq̃ terrenas regis sui le
ge dijudicet. **Neminerit** primam dilectionē deo/secundā debere
primo/omnesq̃ affectus suos hac regula dirigēdos: vt nec a cul
tū recedat dñi: nec ab vtilitate cōserui/quomodo autē deus colit/
nisi vt quod ipsi placet placeat et nobis? **Hec** ab eius imperio no
ster vnq̃ resultat affectus: qm̃ si hoc quod ille vult volumus: ab il
lo sumet infirmitas nostra virtutem a quo ipam accepimus volū

Ad phil. ij tatē. **Deus** est em̃ (sicut ait **Ap̃ls**) qui operatur in nobis et velle et
perficere pro bona voluntate: nec superbia deniq̃ homo inflabit/
nec desperatione frāgetur: si bonis diuinitus datis in gloriā dan
tis vratur: et ab ijs desideria sua renocet: que sibi nocitura cognos
cit. **Abstīnēs** em̃ ab inuidie malignitate/a luxurie dissolutione/a
perturbatione iracūdie/a cupiditate vindicte purificabit veris san

De Natale domini. Sermo. j. Fo. xiiij.

etificatione ieiunij / et incorruptibiliū deliciarū voluptate pascet:
 vt p vsum spiritalē etiā terrenas copias in celestē nouerit transfer
 re substantiā: nō sibi credēdo que acceperit: s; magis magisq; mul
 tiplicando qđ dederit. Unde paterne charitatis affectu dilectio
 nem vestrā monemus: vt ieiunij decimi mēis fructuosum vobis
 elemosinarū largitate faciatis: gaudentes q; per vos dñs paupe
 res suos pascit et vestit. Quibus vtiq; posset eas quas vobis con
 tulit tribuere facultates: nisi p ineffabili mīa sua / et illos iustifica
 bus subue
 reueller de patiētia laboris et vos de opere charitatis. Quarta igit
 niendum.
 tur et sexta feria ieiunemus. Sabbato aut apud beatissimū aposto
 lum petrū vigilias celebremus: qui et orationes et ieiunia et elemo
 sinas nostras precibus suis dignabitur adiuuare. Prestante dño
 nostro iesu christo / qui cum patre et sancto spiritu viuūt et regnat
 in secula seculorum Amen.

De natale domini eiusdem.

Sermo. j.

Saluator noster dilectissimū hodie natus est: gaudeam?
 Neq; enim locū est fas esse tristitie vbi natalis est vite:
 que cōsumpto mortalitatis timore nobis ingerit de p
 missa eternitate leticiā. Nullus ab hui⁹ alacritatis par
 ticipatione secernitur: vna cūctis leticie cōis est ratio: q; dñs no
 ster peccati mortisq; destructor sicut nullū a reatu liberū repperit:
 ita pro liberādis oibus venit. Exultet sanctus: q; propinquat ad
 palmā. Gaudeat pctōr: q; inuitat ad veniā. Animes gētilis: q; vo
 cat ad vitā: dei nāq; filius fm plenitudinē tēporis quā diuini cō
 filij inscrutabilis altitudo disposuit: recōciliādā auctori suo natu
 rā generis assumpsit humani: vt inuētor mortis diabolus p ipam
 qua vicerat naturā vinceret / in quo p̄flictu p nobis inīto magno
 et mirabili equitatis iure certatū est: dñ oīpotēs dñs cū seuissimō
 hoste: nō in sua maiestate / sed in nostra congregit humilitate: obis
 ciēs eandē formā eandēq; naturā mortalitatis quidē nostre par
 ticipē: sed pcti totius expertem. Alienū quippe ab hac natiuitate
 est qđ de oibus legif: nemo mundus a sorde: nec infans vni⁹ diei:
 cuius vita est super terrā. Nihil ergo in istā singularē natiuitatem
 de carnis cōcupiscētia trāsiuit: nihil de pcti lege manauit. Virgo
 regia dauidice stirpis eligitur: que sacro grauidanda fetu diuinā
 humanāq; prole prius cōcepit mēte q; corpore: et ne superni igna
 ra cōsiliij ad inuitatos paueret affatus: qđ in ea operādum erat a
 spū sancto: colloquio discit angelico: nec dānū credit pudoris dei
 genitricis mortifutura. Cur em de cōceptionis nouitate desperet: cu
 ius efficiētia de altissimi virtute pmittitur: cōfirmat credentis f
 des etiā p̄cētis attestatōne miraculi. Donaturq; elizabeth ino
 pinata fecūditas / vt qui cōceptū dederat sterili / daturus nō dubi
 taretur et virgini. Verbū igit dei deus filius dei: qui in principio
 erat apud deū: per quē facta sunt omnia: et sine quo factū est nihil: diuinitatē

Incarna
 tio nihil
 diminuit

Beati Leonis pape. Sermo .ij.

propter quod liberandum hominem ab eterna morte factus est homo: ita se ad susceptionem humilitatis nostre sine diminutione sue maiestatis inclinans: ut manens quod erat/assumensque quod non erat: veram servit formam ei forme in qua deo patri est equalis uniret. Et tanto federe naturam utramque consereret: ut nec inferiorē consumeret glorificatio: nec superiorē minueret assumptio. Salua igitur proprietate utriusque substantie et in una cocunte personam: suscipitur a maiestate humilitas/ab eternitate mortalitas/et ad rependendum nostre conditionis debitum: natura inuisibilis nature est unita passibili. De usque verus et homo verus in unitatem domini temperatur: ut quod nostris remediis congruebat unus atque idem dei hominumque mediator et mori posset ex uno: et resurgere posset ex altero. Merito igitur virginis integritati nihil corruptionis intulit partus salutis: quia custodia fuit pudoris editio veritatis. Talis igitur dilectissimi natiuitas decuit dei virtutem et dei sapientiam christi qua nobis et humilitate congrueret: et diuinitate precelleret. Nisi enim esset verus deus: non afferret remedium: nisi esset homo verus/ non preberet exemplum. Ab exultantibus ergo angelis nascente domino/gloria in excelsis deo canitur: et pax in terra bone voluntatis hominibus nunciatur. Ut dent enim celestis hierusalem ex omnibus gentibus mundi fabricari: de quo inenarrabili diuine pietatis opere quantum letari debet humilitas hominum: cum tantum gaudeat sublimitas angelorum. Agamus ergo dilectissimi gratias deo patri per filium eius in spiritu sancto: qui propter multam charitatem suam qua dilexit nos misertus est nostri. Et cum essemus mortui peccatis/convivificauit nos christo: ut essemus in ipso noua creatura: nouique figmentum. Deponamus ergo veterem hominem cum actibus suis: et adepti participationem generationis christi carnis renunciemus operibus. Agnosce o christiane dignitatem tuam: et diuine consortis factus nature noli in veterem vilitatem degeneri conversatione redire. Memeto cuius capitis et cuius corporis sis membrum: reminiscere quod erutus de potestate tenebrarum translatus es in dei lumen et regnum. Per baptismatis sacramentum spiritus sancti factus es templum. Noli tantum habitatorem prauis a te actibus effugare: et diabolice iterum subiacere seruituti: quia precium tuum sanguis est christi: qui veritate te iudicabit: qui misericordia te redemit. Qui cum patre et spiritu sancto regnat in secula seculorum Amen.

De natali domini eiusdem.

Sermo .ij.

Gaudemus in domino dilectissimi: et spiritali iocunditate letemur: quia illuxit nobis dies redemptionis nostre reparationis antique felicitatis eterne: reparatur enim nobis salutis nostre annua reuolutione sacramentum ab initio promissum sine fine mansurum: in quo dignum est nos erectis sursum cordibus diuinum adorare mysterium: ut quod magno dei munere

Oportuit
in christo
duas esse
naturas.

Homo sub
limitas
comtemplanda.

agitur/magnis ecclesie gaudijs celebremus. **D**eus enim omnipotens et clemens/cuius natura bonitas:cuius voluntas potentia:cuius opus misericordia est: statim vt nos diabolica malignitas veneno sue mortificauit inuidie predestinata renouandis mortuilibus sue pietatis remedia inter ipsa mundi primordia prestignauit denuncians serpenti futurum semen mulieris: quod noxi capitis elationem sua virtute contereret. **C**hristum/scilicet in carne venturum deum hominemq; signas: qui natus ex virgine: violatore humane propaginis incorrupta natiuitate dammaret. **N**am quia gloriabatur diabolus sua fraude deceptu hominem diuinis caruisse muneribus: et immortalitatis dote nudatu duram mortis subiisse sententiam: seq; in malis suis quoddam de preuicationis cosortio inuenisse solatium: deū quoq; iuste seueritatis exigere ratione erga hominem quem in tanto honore condiderat: antiquam mutasse sententia: opus fuit dilectissimi secreti dispensatione consilij: vt incōmutabilis deus cuius voluntas non potest sua benignitate priuari: primā pietatis sue dispositionem sacramēto occultiore cōpleret: et homo diabolice iniquitatis versutia coactus in culpā contra dei ppositū non periret. **A**dueniētib; ergo tēporib; dilectissimi que redemptioni hominū fuerant prestitura: ingreditur hec insula iesus christus dñs noster de celesti sede descendens: et a paterna gloria nō recedens: nouo ordine noua natiuitate generatus: **N**ouo ordine: quia inuisibilis in suis visibilis factus est in nostris: incomprehensibilis voluit cōprehendī: ante tempora manens esse cepit ex tēpore. **U**nīuersitatis dñs ierusalem formā obūbrata maiestatis sue dignitate suscepit. **I**mpassibilis deus nō dedignatus est homo esse passibilis: et immortalis mortis legib; subiacere. **N**oua autē natiuitate generatus: quia cōceptus a virgine natus ex virgine sine paterne carnis pcupiscētia: sine materne integritatis iniuria: quia futurū hominū saluatore talis ortus decebat: qui et in se haberet humane substantie naturā: et humane carnis inquinamenta nesciret. **F**uctor em̄ in carne nascēdi deus est: testante angelo ad beatā virginē mariā: q; spūs sanctus supueniet in te: et virtus altissimi obūbrabit tibi: ideoq; qd nascet ex te scdm̄ vocabitur filius dei. **O**riego dissimilis: sed natura cōsimilis humano vsu et consuetudine caret: sed diuina potestate subnitum est q; virgo cōcepit: q; virgo peperit: virgo permāserit. **N**ō hīc cōsideretur parietis cōditio: sed nascentis arbitriū. **Q**ui sic homo factus est: vt volebat et poterat. **S**i veritatē queris: humane nature agnosce materiā: si rōnē scrutaris originis: virtutē consistere diuinā. **V**enit em̄ dñs iesus xps ptagia nostra auferre nō perpeti: nec succubere vitijs: sed mederi. **V**enit vt oēm lāguorē corruptionis et vniuersa vitia sordētū curaret animarū: ppter qd oportuit eū vt nouo nasceretur ordine/ qui nouā impollute sinceritatis grām

De xpo
oraculum.Incarnat
tionis nec
cessitas.Xpm ex
virgine nas
ci decess
bat.

Diabolus
q̄ sapiēter
decipitur.

humanis corporibus inferebat. oportuit enim vt primam genti-
 cis virginitatē nascētis incorruptio custodiret: et complacitū sibi
 claustrū pudoris et sanctitatis hospitū diuini spūs virtus infusa
 seruaret/qui statuerat detecta erigere/cōfracta solidare: et superan-
 dis carnis illecebris multiplicatā pudicitie donare et tūtē: vt vir-
 ginitas q̄ in alijs non poterat salua ēē generando: fieret et in alijs
 imitabilis renascendo. **Hoc** ipsum autem dilectissimi quod chris-
 tus nasci elegit ex virgine nōne apparet altissime fuisse rationis:
 vt scilicet hūano generi natam salutē diabolus ignoraret: et spiri-
 tali latēte cōceptu quē nō aliū videret q̄ alios/ nō aliter crederet
 natū q̄ ceteros: **Cuius** enim similē cū vniuersis aduertit naturā:
 parem habere arbitrat⁹ est cū oībus causam. **Hec** intellexit a trās-
 gressionis vinculis liberū: quē ab infirmitate mortalitatis nō in-
 uenit alienū. **Verax** nāq̄ mīa dei est ad reparandū humanum ge-
 nus ineffabiliter multa suppeterēt: hanc potissimā consulēdi viā
 elegit: qua ad destruendū opus diaboli non virtute vteretur po-
 tentie: sed ratione iusticie. **Hanc** supbia hostis antiq̄ non imerito
 sibi in oēs hoīes ius tyrānicū vēdi cabat: nec in debito dñatu p̄-
 mebat: quos a mādato dei spōtāncos in obsequiū sue voluntatis
 alleherat/ nō itaq̄ iuste amitteret originalē dediticij seruitutē: ni-
 si de eo quod subegerat/ vinceret. **Quod** vt fieret: sine virili semine
 editus ē christus ex virgine/ quā non human⁹ ortus sed spūs san-
 ctus fecūdauit: et cum in oībus matribus nō fiat sine pcti forde cō-
 ceptio: hec inde purgationē traxit/ vnde concepit. **Quo** em̄ pater
 nī seminis trāsfusio nō puenit: pcti se illic origo nō miscuit. **Innotu-**
lat virginitas p̄cupiscētiā nesciuit/ substantiā ministravit. assum-
 pta est de matre dñi natura non culpa creata ē forma serui sine cō-
 ditiōe serui: quia nouus homo sic cōtēperatus ē veteri/ vt et ve-
 ritatē susciperet generis: et vitiū excluderet vetustatis. **Cū** igit̄ mī
 sericors oīpotēs saluator ita susceptiōis hūane moderaret exor-
 dia: vt virtutē inseparabilis a suo hoīe deitatis p̄ velamen nostre
 infirmitatis abscoaderet: illusa ē securi hostis astutia qui natiuitas
 tē pueri in salutē generis humani p̄creati nō aliter sibi q̄ oīm nas-
 centiū putauit obnoxia. **Vidit** em̄ vagientē atq̄ lachrymantem:
 vidit pānis inolutū: circūcisioni subditū: et legalis sacrificij obla-
 tiōe p̄fectū. **Agnouit** deiceps solita puericie ieremēta/ et vsq̄ i vi-
 riles ānos de naturalib⁹ nō dubitauit augmēt̄. **Int̄** hec itulit p̄u-
 melias: multiplicauit iurias. adhibuit maledicta/ obprobria/ blas-
 phemias/ et p̄uita. oēs pōstremo i ip̄s vim furor⁹ sui effudit. **Oīa** tē
 ptamētoz gña p̄currit/ et sciēs qd hūanā naturā infecisset veneno:
 neq̄q̄ credidit p̄metrāsgressiōis exortē: quē tot documēt̄s didic-
 it hēbat iurgere. et dñi vitiate origis p̄indiciū gñale p̄seq̄: circūḡphū
 q̄ vtebat. excidit ab illo iniquitatis exigēs penā: in q̄ nullā repperit

culpā. Solutur itaq; letifere pactionis male suada conscriptio: et Diabolus per iniusticiā plus pctēdi: totius debiti summa vacuat. Fortis ille iure suo pāle nectit suis vinculis: et oē cōmentū maligni in caput ipsius retor uatur.

quec: ligato mūdi pīncipe captiuitatis vasa rapiūtur: redit ab antiq; cōtagijs purgata natura: mors morte destruit natiuitas natiuitate reparat. **Q**m simul et redēptio auferit seruitutē: et regeneratio mutat originē: et fides iustificat pctōrē. Quisquis ergo christia **Pulchra meditatio** no noie pie et fideliter gloriari: recōciliationis hui? gratiā iusto perpēde iudicio. Tibi em̄ quōdā abiecto: tibi p lōga exilia moriēti: tibi in puluerē et cinerē dissoluto / cui iā nō erat spes vlla viuēdi: per incarnationē verbi potestas data est: vt de longinquo ad tuū reuertaris auctore: recognoscas parētē: liber efficiaris ex seruo: de extraneo pucharis in filiū: vt q ex corruptibili carne natus es ex dei spū renascaris: et obtineas p gratiā / qd nō habebas p naturā: et si te dei filiū p spū adoptionis agnoueris / vt deū patrē audas nūcupare. Male cōsciētie reatu absolut? ad celestia regna spirēs: volūtatem dei facias diuino fultus auxilio: imiteris angelos sup terrā: immortalis substātie virtute pascaris: secur? aduersus inimicas tētationes ppria libertate cōstigas: et si celestis militie sacramēta seruaueris / nō dubites te in castris triūphalibus regis eterni p victoria coronādū: cū te resurrectio pijs parata suscepit in regni celestis cōsortiū puchendū. **H**abētes ergo tāte spei fiduciā dilectissimi in fide qua fundati estis stabiles pmanete: ne idē ille tētator cuius iā a nobis dñationē xps exclusit: aliqb? nos iterū seducat in sid ijs: et hec ipa p̄sentis diei gaudia fallacie sue arte corrupat: illudēs simpliciorib? animis de quorūdā persuasiōe pestifera: qbus hec dies solēnitatis nr̄e nō tā de natiuitate xpi / qd de noui (vt dicunt) solis ortu honorabilis videat: quorū corda vastis tenebris obuoluta ab oī incremēto vere lucis aliena sunt. et qz supra id qd carnali intuitu aspectu / nequeūt acie mentis erigere: ministra mundi luminaria diuino honore venerant. Absit ab animis xpianis impia superstitio: p̄digiosumq; mēdaciū: vltra oēm modū distāt a sempiterno tpalia: ab incorporeo corporea: a dominatore subiecta. **Q**ue et si mirādā habēt pulchritudinē: adorandā tñ nō habēt deitātē: illa ergo virt? illa sapiētia: illa est colēda maiestas q vnīuersitatē mūdi creauit ex nihilo: et in quas voluit formas atq; mēsuras terrenā celestēq; substātiā oīpotenti rōne pduxit. Sol luna et sidera sunt cōmoda vtrētib?: sunt speciosa cernētib?: s; ita vt de illis gēe referant auctori: et adoret de? qui cōdidit: nō creatura q seruit. **L**audate igit dñm dilectissimi in oīb? operibus ei? atq; iudicijs: sit in vobis indubitata credulitas virginē integritatis et partus: reformationis humane sacrum diuinūq; mysteriū scto atq; sincero honorate seruitio. **A**mplectimini xpm in nr̄a carne nascētē: vt eūdē deū gl̄ie videre mereamini i sua maiestate

Sol? de?
adorandus

Beati Leonis pape. Sermo. iij.

regnātē. Quicū patre ⁊ spū sctō manet in secula seculorū. Amē.

De Natiuitate domini eiusdem.

Sermo. iij.

Ista qdē sunt nobis dilectissimi ⁊ frequēter audita: que ad sacramēta pertinet solēnitatis hodiernę: sicut illesis oculis voluptatē affert lux ista visibilis: ita cordib⁹ sanis eternū dat gaudiū natiuitas saluatoris: que a nobis nūq̃ est relīciēda. Nō em̃ ad illud tātūmodo sacramētū quo fili⁹ dei cōsempitern⁹ est patri: s⁹ etiā ad hūc cōtū quo verbū caro factū est credim⁹ p̃tinere qđ dictū est. Generationē ei⁹ qđ enarra bit: Deus itaq; dei fili⁹ par atq; eadē de patre ⁊ cū patre natura vniuersitatis creator ⁊ dñs: totus vbīq; p̃sens ⁊ et vniuersa excedēs in ordīne tēporū qđ ipsius dispositiōe discurrunt: hūc sibi diē quo in salutē mūdi ex bt̃a virgine nasceret⁹ elegit: integro per oīa pudore generantis. Cui⁹ virginitas sicut nō est violata partu: sic nō fuerat temerata cōceptu: vt impleret⁹ sicut ait Euāgelista: qđ dictū est a dño per Esaiā p̃phetā. Ecce virgo cōcipiet in vtero: ⁊ pariet filiū: et vocabit⁹ nomē eius emanuel: qđ interpretat⁹ nobis cum deus. Hic em̃ mirabilis sacre virginis partus vere humanā vere diuinā vna edidit prole naturā: qz nō ita p̃prietates suas tenuit vtrāq; substātia: vt p̃sonarū in eis possit esse discretio. Nec sic creatura in societate creatoris est assumpta: vt ille habitator ⁊ illa habitaculū esset: s⁹ ita vt nature alteri ⁊ altera misceret⁹. ⁊ quāuis alia sit que suscipit⁹: alia vero qđ suscipit⁹: in tātā tñ vnitatē cōuenit vtriusq; diuersitas vt vn⁹ idēq; sit fili⁹: qđ se ⁊ fm qđ est homo: patre dicit minorē: ⁊ fm qđ verus est deus: patri p̃fitetur equalē. Hāc vnitatē dilectissimi qua creatori creatura cōserit⁹: intelligentie oculis cernere cecitas Ariana non potuit: que vnigenitū dei eiūsdēq; cū patre glorie atq; substātie esse nō credēs minorē dixit filij deitātē. De ijs argumēta sumēs qđ ad fomā sunt referēda seruile quā idē fili⁹ dei vt ostēdat in se nō discrete: neq; alterius p̃sonę: sic cū eadē dicit. Ego ⁊ pater vnū sum⁹: in forma em̃ serui quā nostre reparationis causa in fine seculorū suscepit⁹: minor est p̃fē: in forma autē dei in qua erat ante secula: equalis est patri: in humilitate humana fact⁹ est ex muliere: fact⁹ sub lege: in maiestate diuina manēs dei verbū per qđ facta sunt oīa. Proinde qđ manens in forma dei fecit hominē: in forma dei fact⁹ est hō: sed vtrūq; de⁹ de maiestate suscipiētis: vtrūq; hō de humilitate suscepti. Tenet em̃ sine defectu p̃prietatē suā vtrāq; natura: ⁊ sicut formā serui forma dei nō adimit⁹: ita formā dei serui forma nō minuit. Sacramētum itaq; vnite cū infirmitate virtutis p̃pter eadē dei ⁊ hoīs personā minorē patre dicit filiū: deitas autē qđ vna est in trinitate: p̃fēs et filij ⁊ spū s̃ancti: oēm op̃inione iequalitatis excludit. Nihil em̃ ibi habet eternitas tpale: nihil natura dissimile: vna illīc volūtas est: eadē substātia par potestas: nō tres dei: sed vn⁹ est de⁹: qz ⁊ in

Esai. viij.

Xps vna
p̃sona due
nature.

separabilis est vnitas vbi nulla pōt esse diuersitas: integra igitur
 veri hoīs perfectaq; natura verus natus est de? totus in suis/to
 tus in nr̄is. **N**ostra aut̄ dicimus que in nobis ab initio creator cō
 didit: et que reparāda suscepit. **N**ā illa que deceptor inuexit: et ho
 mo deceptus admisit/ nullū habuerūt in saluatore vestigium: nec
 q; cōmunionē humanarū subiit infirmitatum: ideo nostrorū parti
 ceps fuit delictorū: assumpsit formā serui sine forde peccati: huma
 na puebens: diuina nō minuēs. **E**xinanitio illa qua se inuisibilis
 visibilē prebuit: inclinatio fuit miserationis nō defectio potesta
 tis. **U**t ergo ad eternā beatitudinē ab originalibus vinculis: et a
 mūdānis reuocemur erroribus: ipse ad nos descendit: ad quē nos
 nō poteramus ascendere: q; et si multis inerat amor veri: incertarū
 tñ opinionū varietas fallētium demonū decipiebatur astutia: et
 falsi nominis sciētia in diuersas cōpugnātesq; sentētias humana
 ignorātia trahebat. **A**d auferēdum aut̄ hoc ludibriū quo capriue
 mētes superbienti diabolo seruiebāt: nō sufficiebat doctrina lega
 lis: nec p̄ solas cohortationes propheticas poterat natura nr̄a re
 parari: sed adijcienda erat veritas redēptionis moralib; institu
 tis: et corruptā ab iūtio originē nouis renasci oportebat exordijs.
Offerēda erat p̄ recōciliādis hostia: q̄ esset nr̄i generis socia: et no
 stre cōtaminationis aliena: vt hoc p̄positum dei quo pctm mūdi
 in iesu christi placuit natiuitate/ac passione delere ad oīm genera
 tionū secula ptineret: nec turbarēt nos/ sed potius cōfirmarēt my
 steria p̄o tēporū ratione variata: cū fides qua viuimus nulla fue
 rit etate diuersa. **E**ssent igit̄ illoz querele qui impio murmure di
 uinis dispēsationibus obloquētes de dominice natiuitatis tardi
 tate causant: tanq; preteritis tēporibus nō sit impēsū qđ in vlti
 ma mūdi etate est gestū. **V**erbi incarnatio hec cōtulit faciendā q̄ suā icarna
 facta: et sacramentū salutis humane in nulla vnq; antiquitate cel
 sauit. **Q**đ predicauerūt apostoli hoc annūciauerūt p̄phete: nec se
 ro est impletū qđ semper est creditū. **S**apientia et benignitas dei
 ac salutaris operis mora capaciores nos sue vocatiōis effecit: vt
 qđ multis signis/ multis vocib; / multisq; mysterijs per tot fuerat
 secula prenūciatū: in his dieb; euangelij nō esset ambiguū. **E**t na
 tiuitatis que oīa miracula oēm; intelligētie erat excessura mēsu
 rā/ tāto constātorē in nobis gigneret fīdē quāto predicatio eius
 et antiquior precessisset: et crebrior. **N**ō itaq; nouo cōsilio deus re
 bus humanis/ nec sera miseratione cōsuluit: sed a cōstitutione mū
 di vnā eandemq; omnibus causam salutis instituit. **G**ratia autem
 dei qua semper est vniuersitas iustificata sanctorū: aucta est christo
 nascente nō concepta. **E**t hoc magne pietatis sacramentū quo to
 tus iā mūdus impletus est: tā potēs etiā in suis significatiōibus saluabant
 fuit: vt nō minus adepti sint qui in illud credere pmissum/ q̄ in fide xp̄i
 suscipere donati. **U**nde cū manifesta pietate dilectissimi tante in futuri

Incarna
tionis ne
cessitas.

Non iusta
querela est
queri xp̄m
sua icarna
tionē tātū
distulisse.
Sapiēs is
carnatio
nis dila
tio.

Qui xp̄m
precessere
saluabant
fuit: vt nō
minus adepti
sint qui in
illud credere
pmissum/ q̄
in fide xp̄i
suscipere
donati.

Beati Leonis pape. Sermo. iiii.

Dignum
aiaduersi-
one.

i. Cor. vi.

Matth. xj.

nobis diuine bonitatis effuse sint gratie: quibus ad eternitatem vo-
candis non solum exemplum precedentium utilitas ministravit, sed etiam
ipsa veritas visibilis et corporalis apparuit: non segni atque carnali le-
ticia deus dominice natiuitatis celebrare debemus: quod digne ac diligenter
fiet a singulis: si meminerint quod cuius membrum sit: et cui corpori
coaptati: ne sacre edificationi discors copago non hercat. Considerate
dilectissimi et secundum illuminationem spiritus sancti prudenter ad-
uertite: quod nos in se suscepit: et quem suscepimus in nobis: quoniam si
cut factus est deus caro nostra nascendo: ita et nos facti sumus ipsi
renascendo: ideo et membra christi et templum sumus spiritus sancti: et ob
hoc beatus apostolus dicit. Glorificate et portate deum in corpore ve-
stro: qui forma nobis sue mansuetudinis et humilitatis insinuans
ea nos virtute imbuit qua redemit ipso domino pollicente. Venite
ad me omnes qui laboratis et onerati estis: et ego reficiam vos. Tolle
iugum meum super vos: et discite a me quia mitis sum et humilis corde:
et inuentis requiem animabus vestris. Suscipiam ergo regem
tuis nos veritatis non graue nec asperum iugum: et simus eius humi-
litate similes: cuius glorie volumus esse conformes. Pro auxiliante et
perducere nos ad promissiones qui secundum magnam misericordiam suam potes
est peccata nostra delere: et sua in nobis dona perficere. Iesus christus
dominus noster: qui vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

De caritate domini eiusdem. Sermo. iiii.

Imper quidem dilectissimi diuersis modis multisque me-
suris humano generi veritas diuina consuluit: et pluri-
ma prouidentie munera sua omnibus retro seculis clementia
impartit. Sed in nouissimis temporibus omnem abundan-
tiam solite bonitatis excessit quando in christo ipsa ad peccatores misericordia
ipsa ad errantes veritas ipsa ad mortuos vita descendit. Ut verbis
illud coeternum et coequale genitori in unitate deitatis sue mater-
tiam nostre humilitatis assumeret: et deus de deo natus idem etiam
de homine nasceretur. Promissum quidem hoc a constitutione mundi:
et multis significatiombus rerum atque verborum semper fuerat propheta-
tum: sed quanta hominum portione figure ille et mysteria obumbrata sal-
uarent: nisi longa et occulta promissa aduentu suo christus implet? Ut
quod tunc paucis credentibus profuit faciendum: iam innumeris fi-
delibus prodesset effectum. Jam ergo nos non in signis non imagi-
nibus ad fidem ducimur: sed euangelica historia confirmati quod sa-
crum credimus ad oramus. accedentibus ad eruditionem nostram
propheticis instrumentis: ut nullo modo habeamus ambiguum:
quod tantis oculis scimus esse predictum. Hinc est quod dominus
Abrahe ait. In semine tuo benedicetur omnes gentes. Hinc David pro-
phetico spiritu promissionem dei canit dicens. Iurauit dominus veritatem da-
uid et non frustrabit eum: de fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Hic
idem dominus per Esaiam. Ecce virgo inquit in utero concipiet et pariet

Genesios
cap. xxi.
ps. cxxxi.
Cap. vii.

filium: et vocabitur nomen eius emanuel: quod interpretatur nobiscum deus / et iterum. **E**xiet ergo de radice iesse: et flos de radice eius ascendet: in qua virga non dubie beata virgo maria predicta est: quod de iesse et dauid stirpe progenita et spiritu sancto fecundata nouum florem carnis humane vtero quidem materno sed partu est enixa virgineo. **E**xultent ergo iusti in domino et in laudem dei corda credentium: et mirabilia eius confiteantur filij hominum: quoniam in hoc precipue dei opere humilitas nostra cognoscit: quatenus eam suus conditor estimarit: quod cum origini humane multum dederit: quod nos ad imaginem suam fecit: reparatio nostre longe amplius tribuit: cum seruli forme ipse se dominus coaptauit. **Q**uamuis ex vna eademque pietate quicquid creature creator impedit: minus tamen mirum est hominem ad diuinam perficere: quam decum ad humane descendere.

Hoc autem nisi facere dignetur omnipotens deus: nulla quicquam species iusticie nulla forma sapientie de captiuitate diaboli et a profundo eterne mortis erueret. **C**ondemnatio enim ex vno in omnes cum peccato transiens permaneret: et letali vulnere labefacta natura nullum remedium repiret: quia conditionem suam suis viribus mutare non posset. **P**rimo namque homo carnis substantiam accepit e terra: et rationabili spiritu per insufflationem creatis animatus est: ut ad imaginem et similitudinem sui autoris viuens formam bonitatis atque iusticie in splendore imitationis: tamquam in speculi nitore seruaret: quam nature sue speciosissimam dignitatem: si per obseruantiam legis date perseueranter extolleret: ipsam illam terreni corporis qualitatem ad celestem gloriam mens incorrupta perduceret. **S**ed quia inuidio atque deceptorum temere atque infeliciter credidit: et supbie consilij acquiescens repositum honoris augmentum occupare maluit: quam mereri: non solum ille homo sed etiam vniuersa in illo posteritas eius audiuit: terra es: et in terram ibis. qualis ergo terrenus: tales et terreni: et nemo immortalis: quia nemo celestis. **A**d huius itaque peccati et mortis vinculum soluendum omnipotens filius dei omnia implens: omnia continens: equalis per omnia patri: et in vna ex ipso et in ipso sempiternus essentia naturam in se suscepit humanam: et creator et dominus rerum dignatus est vnus esse mortalium: electa sibi matre quam fecerat: que salua integritate virginea corporee esset tantum minus substantie: ut humani generis cessante contagione nouo homini et puritas inesset et veritas. **N**on enim in christo ex vtero virginis genito: quia natiuitas est mirabilis: ideo est natura dissimilis. **Q**ui enim verus est deus: idem verus est homo: et nullum est in vtraque substantia mendacium. **V**erbum caro factum est pro ueritate carnis: non defectio deitatis: que sic potentiam suam bonitatemque moderata est ut nostra suscipiendo prouideret: et sua communicando non perderet. **I**n hac natiuitate christi **E**saie sermo completus est dicentis. **P**roducat terra: et germinet saluatorem: et iusticia oriatur simul. **P**er

Incarnationis necessitas.

Esa. xlv.

Baptism⁹ sue stirpis alienū. Cum spiritalem originē in regeneratione q̄s
est q̄s h̄gi: consequitur: et omni homini renascēti aqua baptisimatis instar est
nis vterus: vteri virginalis: eodē spū sancto replente fontē qui repleuit ⁊ vir-
ginē: vt peccatū q̄s ibi vacauit sacra cōceptio: hic mystica tollat
ablutio. Ab hoc sacramēto dilectissimi insanus **Manicheor** error
chei erra- alienus est: nec vllā habent in christi regeneratione confortiū: qui
tum. cum de **Maria** virgine negant corporaliter natū: vt cuius nō cre-
dunt veram natiuitatē: nec veram recipiāt passiōē: et quē non cō-
fitemē vere sepultū: abnuant veraciter suscitātū. Ingressi em̄ preru-
ptam execrandi dogmatis viā in qua nihil nō tenebrosū nihilq̄
non lubricū est: ruūt in pfunda mortis per p̄cipitia falsitatis. **Hec**
aliquid solidū cui inuitant / inueniūt / q̄ p̄ter oīa diaboli probra
cōmenti in ipso p̄cipuo obseruatōis sue festo sicut prima corū
cōfessione patefactū est vt animi ita ⁊ corporis pollutione letent.
nec in pudore nec in fide integritatē seruātes: vt et i dogmatibus
Arrij he- suis impij: ⁊ in sacris inueniant obsceni. **Alie** hereses dilectissimi
resis. licet merito oēs in sua p̄uersitate dānā de sint / habēt tamen singu-
le in aliqua sui parte quod verū est: arrius dei filiū minorē patre
⁊ creaturā eē definiēs: ⁊ ab eodē inter oīa creatū putans spū san-
ctū magna impietate se p̄didit: sed sempiternā atq̄ incōmutabilē
deitātē quā i trinitatis vnitatē nō vidit in p̄ris essētia nō negauit.
Macedo- **Macedonius** autē a lumine veritatis alienus diuinitatē sancti spī
nij error. ritus non recipit: sed in patre ⁊ filio vnā potentiā et eandem cons-
Sabellij fessus est esse naturā. **Sabellius** inexplanabili errore cōfusus vni-
error. tatē substantie in patre ⁊ filio ⁊ spū sancto inseparabilē sentiēs. q̄s
equalitati tribuere debuit: singularitati dedit. ⁊ cū veram trinita-
tem intelligere nō valeret: vnā eandēq̄ credidit sub triplici ap-
pellatione personā. **Photinus** mentis cecitate deceptus in chris-
Photini error. sto verū et substantie nostre cōfessus est hominē: sed eundē deum
Apollina- de deo ante omnia secula genitū esse non credidit. **Apollinaris** fi-
ris error. dei cecitate priuatus filiū dei ita veram humane carnis credidit
suscepisse naturā: vt in illa carne diceret animā nō fuisse: q̄ vicem
eius expleuerit ipsa diuinitas. **Hoc** mō si oēs quos catholica fī-
des dānat: retractētur errores: in alijs atq̄ alijs quidē inueniuntur
quod a dānālibus possit abiungi. In manicheor autē scelestissī-
mo dogmate prorsus nihil est: q̄s ex vlla parte possit tolerabile iu-
dicari. Sed vos dilectissimi q̄s nullis dignius q̄s beati petri allo-
quor verbis: gen⁹ electū / regale sacerdotiū / gens sc̄ta / populus acq̄
sitionis / edificatū sup inuolabilē petrā christū: ipsiq̄ dño saluato-
ri nro per verā susceptionē nostre carnis inferti p̄manete stabiles
in ea fide quā p̄fessi estis corā multis testib⁹: ⁊ i qua renati p̄ aquā
et spū sc̄m accepistis christma salutis: ⁊ signaculu vite eterne. Si
q̄s aut vobis aliqd annūciauerit p̄ter id q̄s didicistis / anathema
sit. Nolite ipias fabulas p̄ponere lucidissime v̄itati: ⁊ q̄cqd cōtra

Et Sermo. v. de Natiuitate dñi. Fo. xliij.

regulā catholicī et aplici symboli aut legere aut audire cōtingit: id oīno mortiferū et diabolicū iudicate. **Nō** vos seducat deceptor-
rijs artibus ficta et simulata ieiunia: q̄ nō ad purificationē sed ad
pditionē pficiūt aīaz/ specie quidē sibi pietatis et castitatis assu-
munt: sed hoc dolo actū suoz obscena circūtegūt et de pphanis
cordis penetralibus iacula q̄bus simplices vulnerarent/ emittūt.
ut sicut ait ppheta. **Sagittēt in obscuro rectos corde.** Magnū p- **p̄s. r.**
fidium est fides itēgra/ fides vera: in qua nec augeri ab vllō q̄cūq;
nec minui potest: quia nisi vna est/ fides non est/ dicente apostolo. **Ephē. iij**
Vnus dñs/ vna fides/ vnū baptisma/ vnus deus et pater oīm sup
oēs/ et per oīa/ et in oībus nobis. Huic vnitati dilectissimi in con-
cussis mentibus inherete: et in hac oīm sectamini sanctitatē: et in
hac pceptis dñi deseruite: qz sine fide ipossibile ē placere deo. **Et**
nīl sine illa sanctū: nīl castū ē: nīl est viuū. Iust⁹ em̄ ex fide vi- **Ro. j.**
uit. quā qui diabolo decipiēte pdiderit / viuēs mortuus erit: qz si-
cut per fidē verā vita obtinetur eterna: dicēte dño saluatore. **Hec** **Joh. xviij.**
est aūt vita eterna vt cognoscāt te solum verū deū: et quē misisti ie-
sum christum qui nos proficere et perseuerare faciat vsq; in finem.
Qui viuūt et regnāt in secula seculorum. Amen.

Eiusdem de Natiuitate domini. Sermo. v.

Quāuis dilectissimi ineffabilis sit natiuitas dñi nostri iesu
christi qua se nature nre carne vestiuit: audeo tñ non
de facultate mea sed de ipsius inspiratiōe psumere: vt in
die q̄ in sacramētū hūane restauratiōis elect⁹ est: aliqd
a nobis qd̄ audierēs possit edūicare/ pma. **Nō** ei qz maior pars
ecclesie dei qd̄ credit/ intelligit: ideo necessariū nō est: etiā q̄ dicta
sunt: dicere: cū vtq; nūc multis ad fidē primū veniētib⁹ oris nri
officiū debeam⁹. Meliusq; sit doctos onerare iam notis: q̄ rudes
fraudare discēdis. **Nō** ergo filius dei q̄ cū p̄re et spū sc̄to nō vnus
psone sed vnus essentie dignatus est hūanitatē nre particeps fie-
ri: et vn⁹ passibilū vnus voluit eē mortaliū: tam sacratū tāq; mira-
bile ē vt ratio diuini p̄lij sapiētib⁹ mūdī patere nō possit: nisi hu-
mane ignozātie tenebras lux vera discusserit. **Nō** enim in solo ope
xtutū: aut ī sola obseruātia mādator sed etiā ī tramite fidei angus- **Difficilis**
ta et ardua via ē/ q̄ ducit ad vitā: et magni laboris ē: magniq; disci- **fides.**
minis inter dubias imperitor opiniones et verisimiles falsitates
per vnā sane doctrine semitam inoffensis gressibus ambulare. **Et**
cum vndiq; se laquei errorēsq; opponant: omne periculū deceptio-
nis euadere. **Quis** autē ad hec idoneus nisi q̄ spū dei et doceat: et
regitur: dicēte apostolo. **Hos** aūt nō spū huius mūdī accepim⁹: **Cor. ij.**
sed spiritum qui ex deo est: vt sciamus que a deo donata sunt no-
bis. **Canente** etiam dauid. **Beatus** quem tu crudieris domine: et **p̄s. xciij.**
de lege tua docueris eū. **Habētes** itaq; dilectissimi iter p̄cula et
roris p̄sidia veritatis et nō humane sapiētie xbis sed doctrina
c ij

spiritus sancti eruditi quod didicimus/credimus: quod credimus/predicamus: dei filium deum antea secula genitum: et patri sempiterna et consubstantiali equalitate coeternum venisse in hunc mundum per uterum virginis in hoc sacramentum pietatis electe: in qua et ex qua ediscit cavit sibi sapientia domini: et formam sibi serui in similitudinem carnis peccati incommutabilis verbi deitas coaptavit: in nullo apud se et patrem et spiritum sanctum minor gloria sua: quia diminutionem et varietatem summe et eterne essentie natura non recepit: propter nostram autem infirmitatem extenuavit se in capacibus: et sui velamine corporis splendorem maiestatis sue quem visus hominum non ferebat/obtegit. Unde etiam exinanisse se dicit: tanquam se propria virtute cuacuauerit: dum in ea humilitate qua nobis consuluit: non solum patre/sed etiam seipso factus est inferior: nec aliquid illi hac inclinatione decessit: cui cum patre et spiritu sancto hoc quod est commune est: ut hoc ipsum intelligamus ad omnipotentiam pertinere: quod qui secundum nostram minorem est: secundum propriam minorem non est. Quia enim lux ad obsecatos virtus ad imbecilles misericordia respexit ad miseros: de magna factum est potestate: ut dei filius substantiam humanam causamque suscepit: qui et nostram naturam quam condidit/reformaret: et mortem quam non fecit/aboleret. Repudiatis igitur longeque abiectis omnibus opinionibus impiorum quibus aut stulticia est crux christi: aut scandalum exultat rectarum mentium fides: et verum unumque dei filium: non solum secundum deitatem qua a patre genitus/sed etiam secundum humanitatem qua de matre virgine est natus/intelligat. Ipse est enim in humanitate nostra: qui est in maiestate divina verus homo et verus deus/semperternus in suis/temporalis in nostris. unum cum patre in substantia quem nunquam fuit minor patre: unum cum matre in corpore quod creavit. In assumptione enim nature nobis factus est gradus: quo ad ipsum per ipsum possumus ascendere. Nam illa essentia que semper ubique tota est: locali descensione non eguit: et tam ei proprium fuit totam homini inseri/quam ei proprium est totam a patre non dividi. Manet ergo quod in principio erat verbum: et non est ei accidens: ut quod est/aliquando non fuerit. Semperterne enim filius/filius est: et sempiternus pater/pater est. Unde cum ipse filius dicat: qui videt me/videt et patrem: excecavit te o heretice impietas tua: et qui filium maiestatem non vidisti: patris gloriam non videbis. Dicendo enim genitum esse qui non erat: filium asseris temporalem: et dum filium asseris temporalem: credidisti patrem esse mutabilem. Putabile enim est non solum quod minuitur/sed etiam quicquid augetur: et si ideo patri impar est genitus: quia ut tibi videtur generando eum qui non erat/genuit: imperfecta erat etiam generantis essentia: que ad habendum quod non habuit/generando profecit. Sed hanc impiam perversitatem tuam fides catholica execratur/et damnat: que in deitate vera nihil temporalitatis agnoscit: sed unius sempiternitatis et patrem confitetur et filium: quia splendor

De fit homo
sine sui no
uitate.

Ioh. xiiij.

ex luce ortus non est luce posterior: et lux vera nūq̃ est sui splendoris indigua. sic substantiale semp habēs fulgere sicut substantiale se- per habet existere. Huius autē splendoris manifestatio missio dicitur. Acōmo: qua christ⁹ mūdo apparuit. et cū oīa inuisibili maiestate sua semp data simi- impleret: tamē quasi de remotissimo altissimoq̃ secreto ijs quib⁹ tudo. erat ignotus aduenit. Cū cecitatē ignoratiē sustulit: sicut scriptus est. Sedētibus ī tenebris et in vmbra mortis: lux orta ē eis. Quā. **Esaie. ix.** uis em̄ etiā prioribus seculis ad illuminationē sanctorū patrum et prophetarū lumē veritatis emissum sit: dicēte dauid. **Emitte lucē** **ps. xliij.** tuā et veritatē tuā: et diuersis modis multisq̃ signis opa p̄sentie sue deitas filij declarauit: oēs tamē ille significatiōes cūctaq̃ miracula testimonia fuerūt istius missionis: de qua dicit apostolus. **Cū ergo venit plenitudo tēporis misit de⁹ filiū suū natū ex mulie** **Gal. iij.** **re factū sub lege: quid vero hoc ē nisi x̄bum carnē fieri: Conditō** rem mundi p̄ vterū virginis nasci: Dñm maiestatis hūanis se co aptare primordiis: **Et licet cōceptui spiritali nulla sint terreni se-** minis mixta cōtagia: ad suscipiendū tamē vere carnis substantiā solā sumpsit de matre naturā. **Hac missione qua de⁹ vnitus ē ho-** mini: filius impar ē patri: nō in eo qđ ex patre sed in eo quod ē fa ctus ex hoīe. **Equalitatē em̄ inuiolabilē quā habet deitas: nō cor-** rūpit hūanitas: et creatoris ad creaturā descēso credentiū est ad eterna p̄uectio. **Ham qz (sicut ait apostolus) in sapiētia dei nō co-** **i. Cor. j.** gnouit mūdus p̄ sapiētiam deū: placuit deo p̄ stulticiā p̄dicatio- nis saluos facere credētes. **Mūdo ergo id ē prudētib⁹ mundi sa-** **Incarnac-** **tiōis ratio** pientia sua cecitas facta ē: nec potuerūt per illā cognoscere deum ad cuius noticiā non nisi in sapiētia eius accedif: et ideo qz mun- dus de vanitate suoz dogmatū supbiebat: in eo cōstituit dñs sal- uandoz fidem qđ et idignū videref: et stultū: vt ⁊ deficiētib⁹ oib⁹ op̄inioniū p̄sumptiōibus sola dei gr̄a reuelaret: qđ cōprehēdere hūana intelligētia nō valeret. **Agnoscat igit catholica fides ī hu-** militate dñi gloriā suā: et de salutis sue sacramētis gaudeat eccle- sia: q̄ corp⁹ ē christi: qz nisi x̄bū dei caro fieret: ⁊ habitaret ī nobis nisi in cōmuniōē creature creator ipse descēderet: ⁊ vetustatē hu- manā ad nouū p̄ncipiū sua natiuitate reuocaret: regnaret mors ab Adam vsq̃ in finē: et sup hoīes condēnatio insolubilis p̄mane- ret. **Cū de sola conditōne nascēdi vna cunctis esset cā p̄esidi- so-** lus itaq̃ inter filios hoīm dñs iesus innocēs natus: q̄ solus sine carnalis cōcupiscētie pollutione cōcept⁹ factus ē homo nostri ge- neris: vt nos diuine nature possimus esse cōsortes: originē quam sumpsit in vtero virginis: posuit in fonte baptismatis: dedit aque **Baptismi** qđ dedit matri: virtus em̄ altissimi ⁊ obūbratio spūs sancti que fe virtus. cit vt maria pareret saluatore: eadē fecit vt regeneret vnda credē- tem. **Quid em̄ sanandis egris: illuminādis cecis: viuificādis mor-** tuis aptius fuit qđ vt supbie vulnera hūilitat⁹ remedijs curarent:

Beati Leonis pape. Sermo. vj.

Adam precepta dei negligens peccati iduxit damnationē. Iesus fact⁹ sub lege reddidit iusticię libertates. Ille diabolo obtēperās vsq; ad preuicationē meruit vt in ipso oēs morerent: hic patri obediēs vsq; ad crucē fecit: vt in ipso oēs viuificaretur. Ille cupidus honoris angelici nature sue pdidit dignitatē. Hic infirmitatis nostre suscipiēs conditionē propter quos ad inferna descendit: eosdē in celestibus collocauit. Postremo illi per elationem lapso dictum est: terra es: et in terrā ibis: huic p subiectionē exaltato dictum ē: sede a dextris meis: donec ponā inimicos tuos scabellum pedum tuorū. Hec dñi nostri opera dilectissimi non solū sacramenta nobis trāsferant. qđq; impēmum est mysterijs: prosit ⁊ morib⁹: vt meminerim⁹ nobis in hūilitate ⁊ māuetudine redemptoris nostri esse viuendū: qm̄ (sicut ait apostolus) Si cōpatimur ⁊ pregnantur. frustra em̄ appellamur christiani si imitatores non sumus christi: qui ideo se viā dixit esse: vt cōuersatio magistri forma esset discipuli. ⁊ illā hūilitate eligeret seru⁹ / quā sectat⁹ est dñs. Qui viuit et regnat in secula seculorū. Amen.

De Natiuitate eiusdem. Sermo. vj.

Omnibus quidē dieb⁹ dilectissimi atq; tēporib⁹ animis fidelū diuina meditantū dñi ⁊ saluatoris nostri ex matre virgine ortus occurrit: vt mens ad cōfessionē sui auctoris erecta: siue in gemitu supplicationis / siue in exultatione laudis / siue in sacrificij oblatiōe / x̄st: nihil celebrius / nihilq; magis fidenter spiritali attingat intuitu: q̄ q; deus dei filius genitus de patre coeterno idem etiā partu ē natus hūano. Sed hāc adorandā in celo et in terra natiuitate nullus nobis dies magis q̄ hodiernus insinuat: ⁊ noua etiā elemētis luce radiāte totā sensibus nostris miserabilis sacramēti ingerit claritatē. Nō solum enī in memoriā sed in cōspectum quodāmodo redit angeli Gabrielis cū Maria stupēte colloquū: et cōceptiōe de spū sc̄to tam mirē pmissa q̄ credita auctor mundi editus est vtero h̄ginali: et q̄ oēs naturas pdidit: eius est fact⁹ fili⁹ quā creauit. Hodie verbū dei carne apparuit vestitū: ⁊ qđ nūq; fuit hūānis oculis visibile / cepit etiā manib⁹ eē tractabile. Hodie genitū in nr̄e carnis atq; substantia saluatore angelicis vocib⁹ vdicere pastores: ⁊ apud dñicorū phylles gregū hodie euāgelizādi forma p̄cōdita ē: vt nos qđq; cū celestis militie dicam⁹ exercitū. Gloria ī excelsis deo: ⁊ in terra pax hoib⁹ bone voluntatis. Quāuis igī illa infantia quā filij dei non ē designata maiestas: in virū perfectū etatis adlectiōe puecta sit: ⁊ cōsumato passiōis ⁊ resurrectionis triūpho / oēs susceptę p nobis hūilitatis trāsierint actiōes: renouat tamē nobis hodierna festiuitas nati ex maria h̄gie sacra p̄mordia ⁊ dñi saluatoris n̄ri adorand⁹ ortum: lucemur nos nostrum celebrare principiū. Generatio em̄

Ps. cix.
Christi imitatio necessaria.

Ro. viij.

Luce. ij.

christi origo est populi christiani: et natalis capitis natalis est corporis. Habeant licet singuli quique vocatorum ordinem suum: et omnes ecclesie filij temporum sint successione distincti: vniuersa tamen summa fidelium fonte orta baptismatis sicut cum christo in passione crucifixi: in resurrectione resuscitati: in ascensione ad dextram patris collocati: ita cum ipso sumus in hac natiuitate congeniti. Quicquid enim hominum in quacunque mundi parte credentium regeneratur in christo: inter ceteros originalis tramite vetustatis transit in nouum hominem renascendo. Hec iam in prophetia habet carnalis patris: sed in germine saluatoris. Qui ideo filius hominis est factus: ut nos filij dei esse possimus: nisi enim ille ad nos hac humilitate descenderet: nemo ad illum ullis suis meritis pueniret. Nihil hic vocatorum cordibus caliginis inferat terrena sapientia. Hec se contra altitudinem gratie dei mox in ima rediturus terrenarum cogitationum puluis attollat. Impletum est in fine seculorum quod erat ante tempora eterna dispositum: et sub presentia rerum signis cessantibus figurarum lex et prophetie veritas facta est: ut Abraam fieret omnium gentium pater et in semine eius daretur promissa benedictio: ne hi tantum essent israeli quos sanguis caro et genuisset: sed in possessionem hereditatis fidei filij preparate vniuersitas adoptionis intraret. Hec obstrepant ineptiarum calunie questionum. Hec effectus diuini operis ratiocinatio humana discutiat. Nos cum Abraam credimus deo: nec hesitamus diffidentia: sed plenissime scimus: quoniam quod promissit dominus potens est et facere. Hascitur ergo non de carnis semine dilectissimi sed de spiritu sancto saluatorum: quem prime transgressionis condempnatio non teneret: vnde ipsa collati muneris magnitudo digna a nobis exigit suo splendore reuerentiam. Ideo enim sicut beatus apostolus docet: non spiritu huius mundi accipimus: sed spiritum qui ex deo est: ut sciamus: que a deo donata sunt nobis: qui non aliter pie colitur: nisi id ei quod ipse tribuit: offeratur. Quid enim in thesauro dominice largitatis ad honorem presentis festi tam congruum possumus inuenire quam pacem: que in natiuitate domini prima est angelico predicata concentu? Ipsa enim est que parit filios dei: nutrix dilectionis: genitrix vnitatis: redemptrix beatorum: et eternitatis habitaculum: cuius hoc opus proprium speciale beneficium: ut fungat deo quos secernit mundo: vnde ad hoc bonum nos incitat apostolus dicens. Iustificati ergo ex fide. **Ro. v.** pacem habeamus ad deum: cuius sententie breuitate omnium ferre mandatorum continetur effectus: quia ubi fuerit veritas pacis: nihil ibi potest deesse virtutis. Quid est autem dilectissimi pacem? Quid sit habere ad deum: nisi velle quod iubet: et nolle quod prohibet: pacem habere. Si enim humane amicitie pares animos et similes expectant verum cum deo. luntates: nec vnquam diuersitas morum ad firmam potest venire concordiam: quomodo diuine particeps erit pacis: cui ea placet que deo displicent? Et his appetit delectari: quibus illud nouit offendere.

Beati Leonis pape. Sermo. vj.

Nō est iste animus filiorū dei: nec talē sapiētiam recipit adoptiua nobilitas: genus electū ⁊ regnū regenerationis sue respondeat dignitati. diligat qđ diligit pater: ⁊ in nullo ab auctore suo dissentiat: ne iterū dicat dñs: filios genui ⁊ exaltaui: ipsi autem spreuerūt me. Agnouit bos possessore suū: et asinus presepē dñi sui: israel autē me nō cognouit: ⁊ populus meus me nō intellexit. Magnū est dilectissimi huius muneris sacramentū: et oīa dona excedit hoc donum: vt deus hoīem vocet filiū ⁊ homo deū nomet patrē. Per has enī appellationes sentitur ⁊ discitur: quis ad tantam altitudinē ascendat affectus. Nam si in progenie carnali et stirpe terrena claris parētibus genitos vitia male conuersationis obscurant: et ipso maiorū suorū lumine soboles indigna cōfunditur: in quē extitū veniēt qđ propter amorē mundi a generatione christi nō metuant abdicari? Si autē ad humanam pertinet laudē: vt patrū decus in prole resplendeat: quāto magis gloriosum est: ex deo natos in uictoris sui ymaginē refulgere? Et illū in se qđ illos generauit: ostendit: qđ propter amorē mundi a generatione christi nō metuant abdicari?

Matth. v.

i. Joh. v.

Dat. vi. ⁊

Luce. xj.

Dei suffra

gū i mili-

tia hui⁹ vi-

te.

Ps. xxvj

Joh. j.

Sic luceat lux vestra corā hominibus: vt videāt opera vestra bona: et glorificent patrē vestrū qui in celis est. **S**ci mus quidem qđ sicut iohānes apostolus dicit. **T**otus mundus in maligno positus est: et insidiāte diabolo et angelis eius hoc innumeris tētationibus laboratur: vt hoīem ad superna nitentem aut aduersa terreant: aut secūda cōrumpāt. **S**ed maior est qui in nobis est: qđ qui aduersum nos est: ⁊ pacē cū deo habētibus: ac semper patri cū toto corde dicentibus: fiat voluntas tua: nulla preualere certamina: nulli possunt nocere conflictus. accusantes enī nosmet ipsos cōfessionibus nostris: et consensum animi carnis cōcupiscētijs denegātes: inimicitias quidē aduersum nos eius qui peccati auctor est cōmouemus. **S**ed inexpugnabilem cū deo pacē gratie gū i mili- ipsius seruiendo firmamus: vt regi nostro nō solū obediētia subiectia hui⁹ vi- ciatur: sed etiā iudicio copulemur. **Q**uā si in eadē sentētia sumus: si quod vult: volumus: et quod improbat: improbamus: ipse iam pro nobis oīa bella conficiet: ipse qui dedit velle: donabit ⁊ posse: vt simus cooperatores operū eius: et propheticiū illud cū fidei exultatione dicamus. **D**ñs illuminatio mea: ⁊ salus mea quem timebo: **D**ñs defensor vite mee: a quo trepidabo: **Q**ui ergo nō ex sanguinibus: neq; ex voluntate carnis: neq; ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt: offerat patri pacificorū concordia filiorū: etiā in primogenitū noue creature qui viuūt nō suā: sed mittentis facere voluntatē: vniuersa adoptionis mēbra concurrāt: qm̄ gratia patris nō discordes neq; dissimiles: sed vnum sentiētes: vnūq; amantes adoptauit heredes: ad vnam reformatos ymaginem oportet animū habere cōformem: natalis dñi natalis est pacis: sicut enim ait **A**postolus. **I**lle est pax nostra qđ fecit vtrāq; vnū: qm̄ siue iudeus siue gentilis per ipm̄ habemus accessum ad patrē: qui ante passio

De Natiuitate domini. et Sermo. viij. Fo. xxi.

nis diu voluntaria dispositione preelecti: discipulos suos hac precipue doctrina sua informauit/ vt diceret. **Pacē meam do vobis: Joh. xliij.**
pacē meā relinquo vobis: et ne sub noīe generali pacis sue qualitas lateret/ adiecit: non quē ad modū mundus dat/ ego do vobis: **Ibidem.**

nō habet inquit mundus amicitias et multos fecit peruerso amore cōcordes: **Sunt** em̄ in vitijs pares animi: et similitudo desiderior equalitate gignit affectuū/ ac si quidam forsitā reperiatū: quibus praua et inhonesta nō placeāt: quicq; illicitas cōsensiones a federe sue charitatis excludant: tamē etiā tales si vel iudei sint: vel heretici/ vel pagani: nō de amicitia dei/ sed de pace sunt mundi. **Par** autē spiritualiū et catholicorū a supernis veniēs: et ad superna perducēs cū amatoribus mundi nō vult communione misceri. **Sed** oībus obstaculis resistere: et ad vera gaudia a perniciosis delectationibus euolare: dicēte dñō. **Ubi** fuerit thesaurus tuus: ibi **Mat. xvi.**
est et cor tuū. hoc est si deorsum sunt/ que amas: ad ima descendes. si sursum sunt que diligis/ ad summa peruenies: quo nos vnū volentes/ vnū sentiētes: et in fide ac spe et in charitate concordēs spiritus sanctus agat/ atq; perducāt: qm̄ quicunq; spiritu dei agitur: **Rom. viij**
hi filij sunt dei: q̄ regnat cū filio et spū sc̄to in secula seculorū **Amē.**

De Natiuitate domini.

Sermo. viij.

Natiuitatis hodiernę dilectissimi venerator est et ipsius cultor/ q̄ nec de incarnatione aliquid falsum/ nec de deitate aliquid sentit indignū. **Par**is enim periculi malū est: si aut illi nature nostre veritas aut paterne glorie negatur equalitas. **Cū** ergo ad intelligēdū sacramentū natiuitatis christi/ qua de matre virgini est ortus/ accedimus: abigatur procul terrenarū caligo rationū: et illumināte fidei oculo mūdane sapientie fumus abscedat. **Di**uina est em̄ auctoritas cui credimus: diuina est doctrina quam sequimur: qm̄ siue legis testificationi/ siue oraculis pphetarū: siue angelice tube interiorē admoueamus auditū: verū est qđ iohānes plenus spiritu sancto intonuit. **In** principio erat verbū: et verbū erat apud deū: et deus erat verbū. **Hoc** erat in principio apud deū. **Oīa** per ipsum facta sunt: et sine ipso factū est nihil. **Et** similiter verū est quod idē predicator adiecit. **Et** **D**uenatus: verbū caro factū est: et habitauit in nobis: et vidimus gloriā eius re in xpo. **gloriā** quasi vnigeniti a patre/ plenū gratie et veritatis. **In** vtraq; em̄ natura idē est dei filius nostra suscipiēs: et ppria nō amittēs/ in hoīe hominē renouās: in se impermutabilis perseuerans. **De**itas em̄ que illi cū patre cōmunis est/ nullū detrimentū omnipotentie subiit: nec dei formā serui formā violauit: quia summa et sempiterna essentia que se ad humani generis inclinauit salutē: nos qui dē in suā gloriā transtulit: sed qđ erat/ esse nō destitit. **Unde** cū vnigenitus dei minorē se patre cōstetur: cui se dicit equalē: veritatem in se forme vtriusq; demonstrat: vt et humanā probet imparili

tas/et diuinā declararet equalitas. **M**aieſtati igitur filij dei corpora
rea natiuitas nihil abſtulit/nihil contulit: qz ſubſtantia incōmuta
bils nec minui potuit/nec augeri. **Q**uod enim verbū caro factū eſt/
non hoc ſignificat q in carnē ſit dei natura mutata: ſed q a verbo
in vnitate perſone ſit caro ſuſcepta. **I**n cuius vtiqz noie homo for
tus accipitur: cū quo intra virginis viſcera ſancto ſpī ſecundata:
et nūqz virginitate caritura/ tā inſeparabiliter dei filius eſt vnū
tus: vt qui erat intēporaliter de eſſentia patris genitus/ ipſe ſit tē
poraliter de vtero virginis natus. aliter eñ ab eterne mortis vni
culis nō poſſemus abſolui: niſi in noſtris fieret humilis/ qui omni
potēs permanebat in ſuis. **N**aſcēs itaqz dñs noſter ieſus chriſtus
homo verus: qui nūqz deſtitit eſſe deus verus: noue creature in ſe
fecit exordiū: et ortus ſui forma dedit humano generi ſpectale pñ
cipiū: vt ad carnalis generationis abolenda cōtagia eſſet regene
randis origo ſine ſemine criminis: de quibus dicit. **Q**ui nō ex ſan
guinibus: neqz ex volūtate carnis/ neqz ex volūtate viri/ ſz ex deo
nati ſunt. **Q**ue hoc ſacramentū mens cōprehēdere: que hanc grā
tiā valet lingua narrare: **R**ed it in innocentia iniquitas/ et in no
uitatē vetuſtas/ in adoptionē veniūt alieni/ et in hereditatē ingre
diūtur extranei: de impijs iuſti/ de auaris benigni/ de incōtinenti
bus caſti/ de terrenis incipiūt eſſe celeſtes. **Q**ue aut eſt iſta muta
tio niſi dextre excelſi. **Q**uā venit filius diſſoluere opera diaboli: et
ita ſe nobis nos quoqz inſerit ſibi vt dei ad humana deſcenſio ſie
ret hoīs ad diuina puectio. **I**n hac dilectiſſimi mīa dei cuius era
ga magnitudinē explicare nō valemus: multa ſollicitudine preca
uendū eſt chriſtianis ne diabolicis iterū captantur inſidijs: et eſſe
dē rursus quibus renūciauerant/ erroribus implicētur. **N**ō enim
deſinit hoſtis antiquus trāſfigurās ſe in angelū lucis deceptionū
laqueos vbiqz pretendere: et vt quoquo modo fidē credentiū cor
rumpat/ inſtare. **N**ouit cui adhibeat eſtus cupiditatis/ cui illece
bras gule ingerat/ cui apponat incitamenta luxurie/ cui inſundat
virus inuidie. **N**ouit quē merore cōturbet/ quē gaudio fallat/ quē
metu opprimat/ quē admiratione ſeducat/ oīm diſcutit cōſuetudinē/
ventilat curas/ ſcrutatur affectus/ et ibi cauſas querit nocēdi
quēqz viderit ſtudioſius occupari. **H**abet etenim multos ex eis q
tenaciū obligauit/ aptos ſuis artib⁹: quoz ad alios decipiēdos
et ingenijs vtatur et linguis. **P**er iſtos remedia egritudinū/ indi
cia futuroz/ placationes demonū/ et depulſiones pmittūtur vni
brarū. **A**ddiūt et illi qui totā humane vite conditionē de ſtellarū
pēdere effectib⁹ mētunt: et qd eſt aut diuine volūtatis aut noſtre
indeclinabilū dicūt eſſe fatoz. **Q**ue tñ vt cumulatiu nocēat/ ſpō
dēt poſſe mutari: ſi illis que auerſantur ſyderibus/ ſupplicetur: vnde
cōmentū impiū ſua ratione deſtruitur: qz ſi predicta nō perma
nēt/ nō ſunt fata metuēda: ſi permanēt/ nō ſunt aſtra venerāda. **D**e

Joh. i.

Demonis
caliditas
in tēdō.

Utitur de
mō hoīb⁹
malis vt i
ſtrumētis
tērationū.

talibus institutis etiā illa generatur impietas: vt sol inchoatione diurne lucis exurgēs a quibuscūq; insipientioribus de locis eminentioribus adoret: quidē nonnulli etiā christiani adeo se religiose facere putāt: vt priusq; ad beati petri apostoli Basilicā que vni deo viuo et vero est dedicata perueniāt: superatis gradib; quibus ad suggestū are superioris ascēdūt: cōuerso corpore ad nascentē se solem reflectāt: et curuatis ceruicibus in honorē se splēdidū orbis inclinet. Quod fieri partim ignorātie vitio/partim paganitatis spū multū tabescim? et dolem? Quia et si quidā forte creatorē potius pulchri luminis/q; ipm lumē qd est creatura venerant: abstinedū tñ est ab ipsa hmōi specie officij: quā cū in nostris inuenit/q; deoz cultū reliquit: nōne hāc secū partē opinionis vetuste tanq; probabile retētabit: quā christianis et impijs viderit esse cōmunē? Abisciat ergo a cōsuetudine fidelīū dānanda puerisitas. Nec honor vni deo debet: eoz ritibus q; creaturis seruiunt/misceat: dicit enī scriptura diuina. Dñm deū tuū adorabis: et illi soli seruiēs. Et beatus Job. Hō sine querela (vt ait dñs) et abstinens se ab oī re mala: Rūquid vidi (inquit) solē cū fulgeret: et lunā incidētē clare/et letatū est cor meū in abscondito: Et osculat? sum manū meā: Que est iniquitas maxima: et negatio ptra deū altissimū. Quid autē est sol vel quid est luna nisi visibilis creatura et corporee lucis elemēta: quorū vnū est maioris claritatis: et aliud minoris est luminis: sicut enī alia diurna/alia nocturna sunt tēpora: ita diuersam in luminibus qualitātē creator instituit: cū tñ prius q; hec fierent: et dies sine solis officio et noctes sine lune ministerio precessissent. Sed cōcedebātur ista ad faciēdi hoīs vtilitatē: vt rationale aīal/nec in distinctione mensū/nec in recurſu annoz/nec in dinumeratione tēpoz falleret: cū per inequaliū horarū impares moras et dissimiliū ortuū signa manifesta et annos sol cōcluderet: et menses luna renouaret. Quarto nāq; (vt legim?) die dixit deus: fiat luminaria i firma mēto celi/vt luceāt super terrā: et diuidant inter diē et noctē: et sint in signa et tpa et dies et annos: et sint in firmamēto celi vt luceant. Expergiscere hō et dignitatē tue cognosce nature/recordare te factū ad ymaginē dei: que et si in adā corrupta est/in xpo tñ est reformata. Utere quo mō vrēdū est visibilib; creaturis: sicut vteris terra/mari/celo/aere/fontib; et aq; fluminib;: et quicqd i eis pulchritatq; mirabile est: refer ad laudē gloriā cōditoris. Noli eē deū illi luminī q; volucres et serpētes/q; bestie et pecudes/q; musce delectant et vermes/lucē corporeā sensu tāge corporeo et toto mētis affectu illud vēx lumē amplectere qd illuiat oēm hoīem veniētē in hūc mūdū: et de quo dicit ppheta. Accedite ad eū et illuiamini: et vult? vestri nō erubescēt. Si enī tēplū dei sum? et spūs dei habitat in nobis: plus est qd fidelis quisq; habet in sua aīa: q; quod miratur in celo. Non vtiq; vobis dilectissimi hoc aut indicimus / aut

Luce. iij.
Job. xxxi

Gen. i.

Job. i.
ps. xxxij.

Beati Leonis pape. Sermo. viij.

ij. Corith.
iiij

Colossen.
les. iij.

suademus: vt despiciatis operi dei: aut ptrariū aliqd fidei vestre in ijs que bonus bona cōdidit: estimetis. sed vt oim creaturarum specie ⁊ vniuerso huius mūdi ornatu rationabiliter et tēperanter vtamini. **Q**ue enī vidētur (vt ait apostolus) temporalia sūt: q̄ aut non vident eterna. Quia aut ad p̄sentia sumus nati: ad futura sumus renati: nō tēporalibus bonis dediti: sed eternis sumus intēti: vt ⁊ spem nostrā possimus p̄pius intueri: in ipso sacramēto natalis dñi cogitemus qd nature nostre gr̄a diuina ptulerit: aud iam⁹ apostolum dicentē. **M**ortui enī estis: ⁊ vita vestra abscondita ē cū christo in deo. Cū aut christus apparuerit vita vestra: tūc et vos apparebitis cū ipso in gloria: qui viuit ⁊ regnat ī sc̄la sc̄loy. **Amē.**

De Natiuitate domini. Sermo. viij.

Cum semp nos dilectissimi gaudere in dño oīa diuina eloquia cohortētur: hodie pculdubio ad spiritalē leticiā copiosius incitamus natiuitatis dñice sacramento nobis clarius conuiscate: vt recurrētes ad illam diuine mie ineffabilē iclinationē qua creator hoīm fieri homo dignat⁹ ē in ipsius iueniamur natura: quē adoramus ī nostra. **D**eus enī dei filius de sempiterno ⁊ ingenito patre vnigenit⁹ sempiternus manens ī forma dei ⁊ incōmutabiliter habēs nō aliud eē q̄ pater for mā seruī sine sue detrimēto maiestatis accepit: vt ī sua nos pueheret: nō ipse in nostra deficeret. **U**nde vtriq; nature in suis p̄prietatibus pmanētī tanta est vnitaris facta cōmunio: vt qcqd ibi ē dei nō sit ab hūanitate diiunctū: qcqd aut est hoīs / nō sit a deitate diuinus. **C**elebrātes igit dilectissimi natalē diē dñi saluatoris pat̄tū beate x̄ginis cogitem⁹: vt carni aīeq; p̄cepte virtutē x̄bi nullo tēporis p̄icto defuisse credamus. **N**ec prius formatū atq; aiatus tēplū corporis christi qd sibi supuentēs vendicaret habitator: sed per ipsum et in ipso nouo hominī dat⁹ esse principium: vt in vno dei atq; hoīs filio ⁊ sine matre deitas ⁊ sine patre esset hūanitas. **S**imul enī p sp̄ritū sanctū secundata v̄ginitas sine corruptio n̄is vestigio edidit ⁊ sui generis sobolē: ⁊ sue stirpis autorizē. **U**nde et idem dominus sicut euangelista cōmemorat: quesiuit a iudeis: cuius filiū christum scripturarū autoritate didicissent: ⁊ eis respōdentibus qd ex dauid vēturus semine traderet. **Q**uō illum dominum inqt suū dauid in spū vocat: dicens. **D**ixit dominus domino meo: sede a dextris meis. **D**onec ponā inimicos tuos scabellū pedum tuor. **N**ec potuerūt iudei propositā soluere questionē: q; nō intellēgāt in vno christo ⁊ progenitē dauidicā et naturā p̄pheta tam esse diuinā. **M**aiestatē autē filij equalis patri vestiens se humilitate serui: nec metuebat minui: nec idigebat augeri. **I**pmq; effectum misericordie sue quem restitutioni impēdebat humane tionis ne: sola exequi poterat virtute deitatis: vt creaturam ad imaginē dei cessitas. **f**acra a iugo dire dñatōis exuret. **S**ed q; nō ita in primū hoīm

Ps. cix.

Incarna
tionis ne

diabolus violentus extiterat: vt eū in partes suas sine liberi arbitrij cōsentione transferret: sic destruendā fuerat peccatū voluntariū: et hostile cōsiliū: vt dono gratie nō obesset norma iusticie. In totius igitur humani generis strage cōmuni vnū solū fuit remediū sub diuine rationis occulto quod posset subuenire. pstratis: si aliquis filiorū Adā originalis preuaricationis alienus atq; innocēs nasceret: qui ceteris exēplo pdesset et merito. Sed q; hoc naturalis generatio nō sinebar: nec poterat vitiate radicis sine semine p pago esse: de quo scriptura dicit. Quis pōt facere mūdū de immūdo conceptū semine: Hōne tu qui solus es? Dñs dauid factus est filius dauid: et de promissi generis fructu proles est orta sine vitio in vnā personā gemina cōueniēte natura: vt eodē pceptū eodēq; partu gigneretur dñs noster iesus christus: cui et vera inesset deitas ad miracula operū: et vera humanitas ad tolerādā passionē. Fides igitur catholica dilectissimi oblatratiū hereticorū spernat errores: qui mūdane sapiētie vanitate decepti a veritatis euāgelio recesserūt: et incarnationē verbi intelligere nō valētes: de causa illuminationis fecerūt sibi materiā cecitatis. Nā oīm fere falsa credentiū opinionibus que etiā in spū sancti negationē prouunt retractatis: neminē penē deuiasse cognoscimus: nisi qui duarum in hereses christo naturarū veritatem sub vnus persone cōfessione nō credi q; plures. Alij etem dñō solā humanitatē/ alij solam ascribere deitatem Alij verā quidē in ipso diuinitatē: sed carnē dixerunt fuisse simulatā. Alij professi sunt verā eū suscepisse carnē: sed dei patris nō habuisse naturā: et deitati eius que erat humane substantie deputates maiorē sibi deū minorēq; sūxerūt: cū gradus in vera diuinitate esse nō possint. Quā quicquid deo minus est: deus non est. Alij cognoscētes patris et filij nullā esse distantia: quia nō poterant veritatem deitatis intelligere: nisi in vnitate persone eūde asseruerūt esse patrē quē filiū: vt nasci et nutriri/ et pati/ mori/ sepeliri/ et resurgere ad eūde pertineret: qui per oīa et hoīs personam impleret/ et verbi. Quidā putauerūt dñm iesum christum nō nostre substantie corpus habuisse: sed ab elemētis superioribus ac subtiliorib; sumptū. Quidā autē estimauerūt in carne christi aīam humanā nō habuisse nec fuisse: sed partes anime ipsam verbi implese deitatem. Quorūdam impudētia in hoc trāsijt: vt aīam quidē fuisse in dñō faterētur: sed eandē dicerēt mēte caruisse: q; sufficeret hoī sua deitas ad omnia rationis officia. Postremo ijdē asserere presumpserūt: partē quādā verbi in carne fuisse cōuersam: vt in vni? dogmatis varietate multiplici: nō carnis tm animeq; natura/ sed etiā ipsius verbi solueret essentia. Multa sunt et alia prodigia falsitātū: quib; enumerādis charitatis vestre nō est fatigādus auditus: s; post diuersas impietates que sibi inuicē sunt multiformium blasphemiarū cognatione connexe: de his potissimū erroribus decli

Job. xliij.

Hereses

In diuinitate nō sūt gradus.

nandis obseruantia vestre deuotionis admoneo: quoz vnus du-
 dū Nestorio auctore cōsurgere nō impune tentauit. Alius nuper
 pari execratione damnādu Eutychē assertore prorupit. Nā ille
 beatā mariā virginē tātūmodo ausus est hoīs predicāre genitri-
 cē: vt in conceptu z partu nulla verbi z carnis facta vniō credere-
 tur. Quia dei filius nō ipse factus est hoīs filius: sed creato homi-
 ni sola se dignatione sociāuit. Quod catholice aures nequaqz to-
 lerare potuerūt: que sic euāgelio veritatis imbutē sunt/ vt firmis-
 sime nouerint nullā esse humano generi spē salutis: nisi ipse esset fi-
 lius virginis qui creator est matris. Hic autē recētoris sacrilegij
 pphanus assertor vniōnē quidē in xpo duarū cōfessus est natu-
 rarū: sed ipsa vniōne id dixit effectū: vt ex duabus vna remane-
 ret: nullatenus alteri? existēte substantia: q̄ vtraqz finiri nisi aut cō-
 sumptione aut separatione nō posset. Nec vero tā inimica sunt sa-
 ne fidei/ vt nequeāt recipi sine excidio noīs christiani. Si em̄ ver-
 bi incarnatio diuine humaneqz nature est: sed hoc ipso cōcursu q̄
 erat geminū factū est singulare: sola diuinitas vtero virginis na-
 ta est: et p̄ ludificatoriā speciē subiit nutrimenta ac incrementa cor-
 poreā: vtqz oēs mutabilitates humane cōditionis omittā: sola di-
 uinitas mortua/ sola diuinitas est sepulta: vt tā fm talia sentiētes
 sperāde resurrectionis nulla sit rō: nec sit primogenit? ex mortuis
 xps: qz nō fuit q̄ deberet resuscitari: si non fuit q̄ posset occidi. Ab-
 sint a cordib? vris dilectissimi diabolicarū inspirationū virulēta
 mēdacia: z sciētes q̄ sempiterna filij deitas nullo apud patrē cre-
 uit augmēto: prudenter aduertite q̄ cui nature in Adā dictū est:
 terra es: et in terrā ibis: eidē in xpo dicit. Sede a dextris meis:
 fm illā naturā qua xps equalis est patri: nūqz inferior fuit vnige-
 nitus sublimitate genitoris: nec tēporalis est ei cū patre gloria/ q̄
 est ipsa patris dextera: de qua in Exo. 32. Dextera tua dñe glori-
 cata est in virtute. et in Esa. Dñe q̄s credidit auditui nro: Et bra-
 chū dñi cui reuelatū est: Assumptus igit hō in filiū dei: sic in vni-
 tatem persone xpi ab ipsis corporalibus est receptus exordijs: vt
 nec sine deitate cōceptus sit/ nec sine deitate editus: nec sine deita-
 te nutrit? idē erat in miraculis/ idē in cōtumelijs. Per humanā
 infirmitatē crucifixus/ mortu?/ z sepult? p̄ diuinā virtutē die ter-
 tia suscitatus/ ascēdit ad celos/ sedet ad dextrā dei patris/ et in na-
 tura hoīs accepit a patre/ q̄ in natura deitatis etiā ipse donauit.
 Hoc dilectissimi pio corde meditātes aplici semp memores esto-
 te pcepti: q̄ vniuersos admonet dicēs. Videte ne q̄s vos decipiat
 per philosophiā z inanē fallaciā fm traditionē hominū/ z nō fm
 xpi: qz in ipso habitat oīs plenitudo diuinitatis corporaliter: vt
 verā intelligam? substantiā carnis: vbi est plenitudo diuinitatis in
 habitatio corporalis. Qua vtqz tota etiā replet ecclia/ q̄ inherēs
 capiti corpus est xpi. Qui viuit z regnat in secula seculorū Amen.

Ps. cix.

Cap. liij.
Esaie. liij.

Colos. ij.

De Natiuitate eiusdem.

Sermo. ix.

Excedit quidē dilectissimi multūq; supereminet humani eloquij facultatē diuini opis magnitudo: et inde oritur difficultas sandi vñ est ratio nō tacēdi: qz in xpo iesu filio dei nō solū ad diuinā essentiā / sed etiā ad humanam spectat naturā: qd dictū est p pphetā. Generationē eius q̄s enarrabit. **U**trāq; enī substantiā in vnā cōuenisse personā nisi fides credat / sermo nō explicat: et ideo nūq; materia deficit laudis: qz nūq; sufficit copia laudatoris. **G**audeam⁹ igit qz ad eloquēdū tantū mic sacramentū impares sum⁹: et cū salutis nr̄e altitudinē p̄mere nō valeam⁹ / sentiam⁹ nobis bonū esse qz vincimur. **N**emo enī ad cognitionē veritatis magis p̄pinquat: q̄ q̄ intelligit in reb⁹ diuinis etiā si multū p̄ficiat: semp sibi supesse qd q̄rat. **N**ā si se ad id in qd tēdit / puenisse p̄sumit: nō quesita repperit: s; in inq̄sitione deficit. **N**e autē īfimitatis nr̄e p̄turbeimur angustijs: euāgelice nos et p̄phetice adiunāt voces / q̄bus ita accēdimur et docemur: vt nos natiuitatē dñi quauerbū caro factū est: non tā p̄teritā recolere / q̄ presentē videamur īspicere. **Q**d enī pastorib⁹ p gregiū suoz custodiam vigilatib⁹ nūciauit angel⁹ / etiā nostrū impleuit auditū: et ideo dñicis ouib⁹ p̄sum⁹: qz verba diuinitus edita cordis aure reseruiam⁹ / tāq; et in hodierna festiuitate dicat. **E**cce ego euāgelizō vobis gaudiū magnū qd erit oī populo: qz nat⁹ est nobis hodie saluator / q̄ est xps dñs in ciuitate dauid: cui⁹ predicationis summmitati exultatio innumerabilū iūgī angeloz: vt excellētī fieret tēstimoniū: cui militie celestis multitudo concineret angeloz in honore dei vna voce dicētū. **G**loria ī excelsis deo: et ī terra pax hoib⁹. **I**bidem.

Sp̄s sanctus supueni et in te: et virt⁹ altissimi obūbrabit tibi: iōq; et qd nascet ex te sc̄m / vocabit fili⁹ dei. **I**n terra autē illa pax p̄cedit: q̄ hoīes efficit bone volūtatis. **Q**uo enī spū de ītemerate m̄ris viscerib⁹ nascit xps: hoc de sc̄te eccl̄ie vtero renascit xpian⁹. **C**ui vera pax est a dei volūtate nō diuidi: nō dubitet et ijs solis q̄ de⁹ diligit / delectari. **N**atalē igit dilectissimi diē dñi celebrātes q̄ ex oib⁹ p̄teritoz tēpoz dieb⁹ elect⁹ est: licet disp̄satio actūū corporalū sicut eterno p̄silio fuerat p̄ordinata trāsierit: totaq; redēptoris humilitas ī gloriā eterne maiestatis euecta sit: vt in noīe iesu oē genu flectat celestū / terre strū / et īfernoz: et oīs lingua p̄fiteat qz dñs iesus in gl̄ia est dei patris: indefinēter tñ illū partū salutiferē x̄ginis adoram⁹: et illā x̄bi et carnis īdissolubīlē copulā nō min⁹ suscipim⁹ / ī p̄sepe iacētē: q̄ in throno paterne altitudinis p̄sidentē. **I**mmutabilis enī deitas q̄uis intra semetip̄am et claritatē suā et potētā p̄tineret / nō tū iō nō erat īfecta nascētī: qz hūano aspectu nō patebat vt pueri hoīs iūstata

Esate. liij.

Luce. ij.

Ibidem.

Luce. i.

P̄b̄l. ij.

Beati Leonis pape. Sermo. ix.

P̃s. cix.

primordia ille agnosceret genit? q̃ regis David et dominus esset: et filius. Ipse enim pphetico sp̃u cantat dicens. Dixit dñs domus no meo: sede a dextris meis. Quo testimonio sicut euangelium refert: confutata est impietas iudeoz. Nam cū iesu interrogāte iudeos cuius filiū dicerent christū: respōdissent dauid. Cōfestim dñs cecitatem illoz arguēs ait. Quō ergo dauid in sp̃u vocat eū dñm dī

Ibidem.

cens. Dixit dñs domino meo: sede a dextris meis? Interclusistis vobis iudei intelligentie viā. Et dum solam naturā carnis inspicitis tota vos veritatis luce priuastis. Expectātes enī fm vestre p̃suasiōis fabulosa signēta dauid filiū de sola stirpe corporea dñi spem vestraz in hoīe tantū constituistis / deū dei filiū repulistis: vt quod nobis cōfiteri gloriosum est / vobis pdesse nō possit. Nam et nos interrogati cuius filius sit christus: voce apostoli cōfitemur q̃ factus est ex semine dauid fm carnem / et de initio euangelice p̃dicatiōis instruimur legētes. Liber gñationis iesu christi filij dauid: sed ideo a vestra impietate discernimur: qz quē ex progenie dauid hoīem nouimus natū: eundem fm q̃ verbum caro factum est: deum deo patri credimus coeternum. Unde si teneres o israel tui nois dignitatē: et propheticas denūciationes nō obceccato corde percurreres. Esaias tibi euangelicā panderet hitatē: et nō surdus

Esai. vii.

audires diuina inspiratione dicentē. Ecce virgo cōcipiet i vtero et pariet filiū: et vocabit nomē eius emanuel: quod est nobiscū de us. quē si in tanta proprietate sacri nois nō videbas: i dauidica salutem voce didicisses: ne contra testificatiōē noui et veteris testamenti iesum christum dauid filiū denegares: quē dauid dñm non fateris. Qua propter dilectissimi per ineffabilē gratiā dei ecclesia gentiū consecuta est: quod carnaliū iudeoz synagoga non meruit

p̃s. xcviij.

Esai. ix.

dicēte dauid. Notū fecit dñs salutare suū: in cōspectu gentiū reuelabit iusticiam suā. et Esaias similiter predicāte: populus qui sedebat in tenebris / vidit lucē magnam. qui habitāt in regione vmbre mortis: lux orta est eis. Et iterū gentes q̃ te nō nouerunt: inuocabunt te. Et populi q̃ te nescierūt: ad te confugient. Exultemus in die salutis nostre: et per nouum testamētū in consortiū eius assum

Esai. lv.

p̃s. ij.

pti cui dicis a patre: filius meus es tu: ego hodie genui te. Postula a me et dabo tibi gētes hereditatē tuam: et possessionē tuā termi nos terre: in adoptantis nos misericordia gloriemur. Quia sicut apostolus ait. Non accepistis spiritum seruitutis in timore sed accepistis spiritum adoptionis filiorum: in quo clamamus abba pater: dignum enim est atq; conueniens: vt testātis patris voluntas ab adoptiōis filijs impleat dicēte apostolo. Si cōpatimur: et glorificabimur. sicut hūilitatis christi cōparticipes q̃ sunt futuri glorie coheredes: honoretur i infantia sua dñs: nec ad deitatis referatur iniuriā exordia et incrementa corporea. Quoniam nature in cōmutabili nec addidit aliquid nost ra natura: nec minuit. Sed qui

Ro. viij.

Ibidem.

in similitudine carnis peccati dignatus est hominibus esse conformis: in unitate deitatis patri permanet equalis. Cum quo et spiritu sancto uiuit et regnat in secula seculorum. Amen.

De Natiuitate domini eiusdem Sermo. x.

Sepe ut nostis: dilectissimi de excellentissima festiuitatis bodierne solennitate officium uobis sermonis salutaris imperium nec ambigimus ita cordibus nostris diuine pietatis resplicuisse uirtute: ut quod uobis fide est insitum: id sit etiam intelligentia comprehensum. Sed quia domini saluatorisque natiuitas non solum secundum deitatem de patre: sed etiam secundum carnem de matre: ita facultate humani excedit eloquii: ut merito ad utrumque referat: quod dictum est. Generationem eius quis enarrabit: in eo enim ipso quod digne non potest explicari: semper exuberat ratio differendi. Non quod liberum sit diuersa sentire: sed quod dignitati materie nulla potest lingua sufficere. Magnitudo igitur sacramenti in salutem humanam generis ante secula eterna dispositi in seculorum fine reuerati integritati sue nec auferri aliquid patitur: nec augeri: et sicut propria non amittit: ita aliena non recipit. Sed multi opinionum suarum sequaces: et quod nondum intellexerunt: paratiores docere quam discere: sicut ait apostolus: circa fidem naufragauerunt: quorum prauas concupiscentias breui significatione perstringam: ut errorum tenebris a ueritatis luce discretis et religiose honorent beneficicia diuina: et scienter caueant humana mendacia. Quidam enim ex documentis natiuitatis domini nostri iesu christi que cum uerum hominis filium demonstrabant nihil ipsum amplius quam hominis filium credebant: non putantes ipsi ascribenda esse deitatem: que et primordia infantie et incrementa corporis et passionem usque ad crucem mortisque conditio non dissimilem ceteris mortalibus approbasset. Alij uero stupidi admiratione permoti et originis nouitate et dictorum factorumque potentia ad diuinam intelligentem pertinere naturam nihil illi putauerunt nostre inesse substantie: totumque illud quod corporee fuit actionis: et fore aut de sublimioris generis: perdisse materia: aut simulatam carnis speciem habuisse: ut uideretur et tangentium sensus ludibricatoria imagine fallerent. Superit autem in quibusdam erroribus etiam illa persuasio: qua conarentur asserere: ex ipsa homini substantia quiddam in carne fuisse puerum: natumque iesum ex maria uirgine nihil materne habuisse nature. Sed quod erat deus et quod erat homo: utrumque ad id pertinuisse: quod homini est ut scilicet in christo et per diuinitatem substantie falsa fuerit humanitas: et per defectum mutabilitatis non uera diuinitas. Has ergo dilectissimi aliasque impietates diabolica inspiratione concipias: et in multorum notam per uasa perditionis effusas olim catholica fides cuius deus magister est: et auxiliator obtruit: exhortante et instruente nos spiritu sancto per legis testimonium: per uaticinia prophetarum: et per euangelicam tubam amplificam doctrinam: ut constanter intelligentes credamus: quod sicut ait iohannes. Verbum caro factum est: et habitauit in nobis. In nobis utique quos homini sibi diuinitas coopras

Errata
circa christum.

Joh. i.

Beati Leonis pape. Sermo. x.

uit: cuius caro de vtero virginis sumpta nos sumus: quod si de nostro: id est vere humana non esset: verbum caro factum non habitasset in nobis. **In** Quod itelli nobis aut habitavit: qui naturam nostri corporis suam fecit: edificare si-
gat quod deus? bi sapientia domum non de quacunque materia sed de substantia proprie nostre: verbum habitus cuius assumptio est manifesta cum dictum est: verbum caro factum est: et ha-
bitavit in nobis. **H**uic autem sacratissime assertio et beati pauli apo-
stoli doctrina concordat dicentis. **V**idete ne quis vos decipiat per phi-
losophiam et inanem fallaciam secundum traditionem hominum secundum clementiam mundi:
et non secundum christum: qui in christo habitat omnis plenitudo divinitatis: cor-
poraliter: et estis repleti in illo. **T**otum igitur corpus implet tota divini-
tas: et sicut nihil deest illius maiestatis cuius habitatio replet ha-
bitaculum: sic nihil deest corporis quod non suo habitatore sit plenum. **Q**uod
autem dictum est: et estis repleti in illo: nostra utique significata est natura
ad quam illa repletio non pertineret: nisi dei verbum in se sibi generis et aiam
et corpus unisset. **A**gnosendum sane dilectissimi et toto corde est consi-
tendum: quod hec generatio: qua verbum et caro id est deus et homo unus dei filius
unusque christus efficit: supra omnem originem humane creationis excellit.
Nec enim aut **A**de de limo terre formatio: aut **E**ve de viri carne
plasmatio: aut ceterorum hominum de utriusque sexus permixtione conditio:
Iesu christi potest ostendi comparari. **G**enuit abraham senex divine promissio-
nis heredes: et transgressa fecunditatis annos sterilis **S**ara concepit
Jacob dilectus est a deo antequam natus: et pueniente gratia voluntarias
actiones ab hispida cogeniti fratris asperate discretus est. **I**eremie
dicat. **P**riusquam te formare in utero: novi te: et antequam exires de vul-
va: sanctificavi te. **A**nna diu fecunditatis aliena **S**amuelem prophetam
quem deo offerret: enixa est: ut partu clara esset: et voto. **Z**acharias
sacerdos de **H**elizabeth sterili sanctam suscepit prolem: et percursor christi
futurus **I**oannes spiritu prophetico intra viscera matris accepit: et
nondum editus puer genitricem domini signo clausse exultationis osten-
dit. **M**agna hec omnia et divinorum operum plena sunt miraculis. **S**ed
hoc ipso imoderatius stupenda quo plura: natiuitas enim domini nostri
excellens. **I**esu christi omnem intelligentiam superat: et cuncta exempla transcendit.
Nec potest ullis esse comparabilis: quod est inter omnia singularis. **E**lecte
namque virginis de semine abrahe ac de radice iesse per propheticas vo-
ces et per mystica signa promissa denunciat ab archangelo sine dano pu-
doris beata fecunditas: sacram virginitatem nec conceptu violatam
nec partu: supueniente quippe in eam spiritu sancto et altissimi obuberrante vir-
tute incommutabile dei verbum de incontaminato corpore habitum sibi
humane carnis assumpsit: que et nullum contagium de concupiscentia car-
nis traheret: et nihil eorum quod ad animam corporisque naturam pertinet non ha-
beret: recedant itaque periculum et in tenebras suas eant hereticarum moni-
stra opinionum: et sanarum sacrilegia falsitatum. **N**os exultans in lau-
des dei celestium multitudo et instructi ab angelis docuere pasto-
res: ut cognitis utriusque nature documentis et verbum in christo ho-

minem: et christū hoīem adorē in verbo. **N**ā sī vt apostolus ait. Qui adheret deo vnus spūs est: q̄tomagis verbum caro factum vnus est christus: vbi nihil est alterius nature q̄ non sit vtriusq̄. **N**ō ergo in firmemur in cōsilijs misericordie dei que nos et innocentie reformat: et vite: nec quia ī saluatore nro manifeste cognoscimus gemine signa nature: aut in gloria dei de veritate carnis: aut in humilitate hominis de deitatis maiestate dubitemus. **I**dē est in forma dei: qui formam recipit serui. **I**dē est incorporeus manens et corpus assumens. **I**dē in sua virtute inuolabilis: et in nostra infirmitate passibilis. **I**dē est a paterno nō diuisus throno: et ab impijs crucifixus in ligno. **I**dē est super celorum altitudines victor mortis ascendens et vsq̄ ad consummationē seculi vniuersam ecclesiam nō relinquēs. **I**dē postremo est qui ī eadē qua ascendit carne vēturus sicut iudiciū sustinuit impiorū ita iudicaturus est de oīm actione mortalium. **U**nde ne plurimis testimonijs immoremur: vnum sufficit ex euangelio beati **I**ohannis adhiberi quo ipse dominus noster hoc dicit. Amen amen dico vobis: quia venit hora et nunc est: quando mortui audient vocem filij dei: et qui audierint viuent. **S**icut enim pater habet vitam in semetipso sic dedit et filio vitam habere in semetipso: et potestatem dedit ei iudiciū facere: quia filius hominis est. **E**rgo sub vna sententia ostēdit quia filius dei atq̄ filius hominis est. **U**nde apparet quēadmodum christum dominum in vnitāte persone credere debeam: qui cum sit filius dei per quem facti sumus: etiā fili: hominis p assumptionē carnis est factus: vt morerē sicut ait apostolus. **P**ropter delicta nostra: et resurgeret ppter iustificationē nostram. **H**ec confessio dilectissimi nullas inuenit contradictiones: nullis cedit errorib. **A**gnoscamus enim mīam dei ab initio pmissā et ante preparatā: per quā solā resoluī captiuitatis humane vincula potuerūt: quibus primū hoīem oēmque eius posteritatem male suadus autor pcti obstrinxerat: et ppaginē deditionis originali sibi p iudicio vēdicabat: qz igit iustificādis hoīb. hoc pncipaliter optulā: q̄ vnigenitū dei et filiū homini eē dignatū est: hominū pater tri deus id ē vnus substantie idē hō verus et sm carnē nri constitutū: vtroq̄ gaudeam: qz non nisi vtroq̄ soluamur. **I**n nullo diuidētes visibīle ab inuisibīli: corporeū ab incorporeo: passibīle ab impassibīli: palpabīle ab ipalpabili: formā serui a forma dei. **Q**uia et si vnum manet ab eternitate: aliud cepit a tpe que tamē in vnitātē conuenerūt: nec separationē possunt hēre: nec finem dum exaltans et exaltatus: glorificans et glorificatus: ita sibi inet inheserunt: vt siue in oīpotentia siue in cōtūmelia nec diuina ī christo careant humanis: nec humana diuinis. **H**ec credētes dilectissimi veri christiani sumus: veri israelite: et in cōsortiū filiorum dei veraciter adoptari. **Q**uia et omnes sancti qui saluatoris

Joh. v.

Ro. iij.

Gala. iij.

nostris tēpora precesserunt: per hāc fidē iustificati: et per hoc sacramentū christi sunt corpus effecti: expectātes vniuersalē credentiū redēptionē in semine abrahe: de quo dicit Apostolus. Abrahā dicte sunt repromissiones et semini eius. **Nō** dicit et seminibus eius: quasi in multis / sed quasi in vno: et semini tuo quod est christus. **P**ropter quod **M**attheus euāgelista vt pmissione ad abrahā factā ostenderet in christo esse completā / generationis ordinē percucurrit: et in quo oibus gētibz disposita fuisset bñdictio demonstrauit. **L**ucas quoq; euāgelista ab ipso dñi ortu seriē generis sui sursum versus retexuit: vt etiā illa secula que diluuiū preuenerūt: huic sacramēto doceret esse cōnexa. oēsq; ab initio successionum gradus ad eū in quo vno esset salus oīm tetendisse. **Nō** igitur dubitandū est / q; preter christū nō est aliud nomen sub celo datū hoībuz: in quo nos oporteat saluos fieri. **Q**ui cū patre et spū sancto equalis in trinitate viuit et regnat in secula seculorum Amen.

De Epiphania domini eiusdem.

Sermo. j.

Celebrato primo die quo intemerata virginitas humani generis edidit saluatōrē. **E**piphanie nobis dilectissimū venerādā festiuitas dat perseverantiā gaudior: vt inter cognatarū solēnitatū vicina sacramēta exultationis vigor et feruor fidei nō tepescat. **A**d oīm enī hoīm spectat salutē qd infantia saluatoris ac mediatoris dei et hoīm iā vniuerso declarabatur mūdo: cū adhuc exiguus detineret oppidulo. **Q**uāuis enī israeliticā gentem et ipsius gētis vnā familiā delegisset: de qua naturā humanitatis assumeret: noluit tñ intra matris habitatio nis angustias ortus sui latere primordia: s; mor ab oibus voluit agnosci / qd dignatus est oibus nasci. **T**ribus igit magis in regione orientis stella noue claritatis apparuit: qd illustrior ceteris pulchriorq; sideribus facile in se intuentiū oculos animosq; cōuerteret: vt cōfestim aduerteret nō esse ociosum / qd tā insolitū videbat. **D**edit ergo aspicientibus intellectū / qui prestirit signū: et qd fecit intelligi / fecit inquiri: et se inueniēdū obtulit inquisitus. **S**equunt tres viri supni luminis ductū: et preuis fulgoris indicium intēta cōtēplatione comitātes ad agnitionē veritatis grē splēdore ducuntur. **Q**ui humano sensu signatū sibi regis ortū estimauerūt in ciuitate regia esse querēdū. **S**ed qd serui suscepit formā et nō iudicare venerat / s; iudicari: bethleē prelegit natiuitati. **H**ierosolymā passioni. **H**erodes autē audiēs iudeorū principē natū successorē suispicatus expauit: et molit^r necē salutis auctori falsum spopōdit obsequiū. **Q**uā felix foret si magorū imitaret fidē: et cōuerteret ad religionem: quod disponebat ad fraudem. **O** ceca stulte emulationis impietas: quid perturbandum putas diuinum tuo furore cōsiliū. **D**ñs mundi temporale non querit regnū / qui prestat eternum. **Q**uid incōmutabilem dispositarū rerum ordinem vertere:

alienum facinus preoccupare conaris: mors christi nō est tempo-
ris tui: ante condendū est euangelium: ante predicandū est dei re-
gnum: ante sanitates donande sunt: ante sunt facienda miracula.

Cur qđ alieni futurū est operis tui esse vis criminis: et non habi-
turus effectū sceleris: in solum te reatū precipitas voluntatis: **N**i-
hil hac molitione proficis: nihil peragis. **Q**ui volūtate natus est
arbitrij sui potestate moriet: consumāt ergo magi desiderij suum
et ad puerū dñm nostrum iesum christū eadem stella precunte per-
ueniunt. **A**dorant in carne verbum: in infantia sapiētiam: in infir-
mitate virtutē: in hominis veritate dñm maiestatis. **U**tq; sacramē-
tum fidei sue intelligēt: manifestēt: quod cordib⁹ credunt: mu-
neribus protestātur. **T**hus deo: myrrham hominī: aurū offerunt
regi: scđz diuinam humanāq; naturā in vnitate venerātes. **R**euer-
sis autē magis in regionē suā: translatōq; iesu i egyptū ex animo-
nitiōe diuina exardescit frustrata meditatioib⁹ suis. **H**erodis in-
sania: necari oēs bethleē paruulos iubet: et quoniam quem metuat
nescit infantē: generalem sententiaꝝ in suspectā sibi tendit etatem.

Sed quos impius rex exemit mūdo: christus inserit celo: et qđus
nondum sanguinis sui impedit redēptionē: iam martyrij tribuit
dignitatē. **E**rigite igitur dilectissimi fideles animos ad coruscā-
tem gratiā luminis sempiterni: et impēsa salutī humane gratie sa-
cramēta venerantes studium vestrum ijs qđ pro vobis gesta sunt:
subdite. diligite castimonie puritatē: quia christus virginitaris ē
filius: abstinete vos a carnalibus desiderijs que militant aduer-
sus animā: quēadmodū nos presens beat⁹ apostolus suis vt legi-
mus verbis hortat. **M**alicia paruuli estote: qđ dñs glorie mortu⁹. **i. Corin. 13.**
Illum se cōfirmavit infantie. **S**ectamini humilitatē: quā dei filius xpi.
discipulos suos docere dignatus est: induite vos virtutē patiētie:
in qua aīas vestras possitis acquirere: qm̄ qui cunctozū est redem-
ptio: ipse est oīm fortitudo. **Q**ue sursum sunt sapite: nō qđ super terrā
per viam veritatis et vite cōstanter incedite: ne nos impediāt ter-
rena: quibus sunt parata celestia. **P**er dñm nostrū iesum christū
qui viuit et regnat in secula seculozum. Amen. **Collof. iij**

De Epiphania domini eiusdē. Sermo. ij.

Audete in domino dilectissimi iterūz dico gaudete: qđ
breui intervallo temporis post solēnitatem natiuitatis
christi festiuitas declarationis eius illuxit: et quē in il-
lo die virgo peperit: in hoc mundus agnouit. **V**erbuz
enim caro factū sic susceptionis nostre temperauit exordia: vt na-
tus iesus et credentibus manifestus et persequētibus esset occult⁹.
Iam tunc celi enarrauerunt gloriā dei: et in omnem terram so-
lus veritatis exiuit: quando et pastoribus exercitus angelozum
saluatoris editi annunciator apparuit: et magos ad eum adoran-
dum preuia stella perduxit: vt a solis ortu vsq; ad occasus veri re-

Beati Leonis pape. Sermo. ij.

gis generatio coruscaret: cum rerum fidem et regna orientis per magos discerent: et romanū imperiū non lateret. Nam et seivicia herodis volens primordia suspecti sibi regis extinguere: huic dispositioni nesciens seruiebat: vt dum atroci intentus facinorosi: ignotum sibi puerum indiscreta infantum cede persequit: annunciatum celitus dominatoris ortū insignior vbiq; fama loqueret: quā promptiorem ad narrandū diligentiorēq; faciebat et superne signationis nouitas: et cruētissimi persecutoris impietas. Tunc autē egypto saluator: illatus est: vt gens antiquis errorib; dedita iam vicina ad salutē per occultā gratiā signaret: et q̄ nondū eiecerat ab animo supstitionē: iam hospitio reciperet veritatē. Merito igitur dilectissimi dies iste manifestatione dñi consecratus speciales in toto mundo obrinuit dignitatē: q̄ in cordibus nr̄is: digno debet splendore clarescere: vt rerū gestarū ordinē non solū credēdo sed etiā intelligendo veneremur. Quātam enī gratiarū actionem debeam? oñio pro illuminatione gentiū: probat obcecatio iudeo-

Cur magi rum. Quid enī tam cecū quid tam lucis alienū q̄ illi sacerdotes et stellā amice scribe israelitarū fuerūt: qui percontantib; magis et Herode querente vbi christus fm̄ scripturarū testimoniū nasceret: hoc respon-

derūt de pphetico eloquio: quod indicabat stella de celo: q̄ vtiq; poterat magos hierosolymis p̄termisissis vsq; ad cunabula pueri sicut postmodū fecit: sua significatione pducere: nisi ad confutandam iudeorū duriciā pertinuisset: vt non solū ductu syderis sed etiā ipsoꝝ professione inotesceret natiuitas saluatoris. Jam ergo ad eruditionē gentiū propheticus sermo transibat: et p̄nunciatum miraculis antiquis christū alienigenarū corda discabant: cū iudeorū infidelitas veritatē ore proferret: et mēdacii corde retineret. Holuerūt enim agnoscere oculis / quē de sacris indicabant libris. vt quē non adorabāt in infantie infirmitate humilē / postea crucifigerēt in x̄utis sublimitate fulgentē. Que ista iudei tam imperita i vobis sciētia est: tam indocta doctrina? Interrogati vbi christus nasceret: veraciter et memoriter dicitis quod legistis: in bethleē iude. Sic enī scriptū est p prophetā. Et tu bethleem terra iuda nō es minima in principibus iuda: ex te enī eriet dux qui regat populū meū israel. Hunc p̄ncipē natū longinque orientaliū gentiū natiōes insolito noui syderis splēdore didicerūt. Et ne de loco editi regis ambigerēt / vestra eruditio pdidit: qđ stella non docuit. Cur vobis viam quā alijs aperitis / obstruitis? Cur in vestra infidelitate residet dubiū: qđ ex vestra sit responsione manifestum? Locum natiuitatis de scripturarū testimonio demonstratis presentia tēporis de celi et terre attestacione cognoscitis: et tamē vbi ad persequendū animus herodis exarsit / ibi ad non credēdū vester sensus obduruit. Felicioꝝ ergo ignorantia infantum quos persecutor occidit / q̄ vestra scientia quos in sua perturbatiōe cō-

Michee.

Matth. ij

fuluit: vos nolulistis regnū eius recipere cuius oppidum potuistis ostendere. Illi potuerūt pro eo mori: quem non poterant profiteri. Ita christus vt nullum tēpus ei esset absq; miraculo: ante vsum lingue potestātē verbī exercebat: et quasi iam diceret. **Sinite par-** Matthēi
 uulos venire ad me: talium est em̄ regnum celorum. **Roua gloria rix.**
 coronabat infantes: et de initijs suis paruulorum primordia con-
 secrabat: vt disceretur neminē hominum diuini incapacem esse sa-
 cramenti quando etiam illa etas glorię esset apta martyrij. Agno-
 scamus ergo dilectissimi in magis adoratorib⁹ christi uocationis
 nostre fideiq; primicias: et exultantibus animis beate spei initia
 celebremus. Exinde em̄ in eternam hereditatē cepimus introire.
 Exinde nobis christum loquentiū scripturaz arcana patuerunt:
 et veritas quā iudeorū obcecatio nō recepit/ oībus nationib⁹ lus-
 men suū inuexit: honoretur itaq; a nobis sacratissimus dies in q̄
 salutis nostre auctor apparuit: et quē magi infantē veneratū sunt in
 cunabulis: nos omnipotentem adoremus in celis. Et sicut illi de
 thesauris suis mysticas domino munerum species obtulerūt / ita
 et nos de cordibus nostris que deo sunt digna / promamus. Quā-
 uis em̄ omnīū bonorū sit ipse largitor etiam nostre tamen fructus
 querit industrie. Non enim dormientibus prouenit regnum celo-
 rum: sed in mandatis dei laborantibus atq; vigilantibus / vt si do-
 na illius irrita non fecerimus / per ea que dedit mereamur accipe-
 re quod promisit. Unde cohortamur dilectionē vestram: vt absti-
 nentes vos ab omni opere malo que sunt casta et iusta sectemini sta-
 lij em̄ lucis abijcere debent opera tenebrarū. Itaq; odia declina-
 te: mendaciam abijcite: superbiam humilitate destruite: auariciam
 largitate delete. Decet enim vt capiti sua membra conueniant: vt
 promissarum benedictionum mereamur esse consortes. Per dñm
 nostrū iesum christū qui uiuit et regnat in secula seculorum. Amen.

De Epiphania domini eiusdē. Sermo. iij.

Quamuis sciam dilectissimi q̄ sanctitatem vestram ho-
 die rēfestiuitatis causa non lateat: eamq; fm̄ consuetu-
 dinē euangelicus vobis sermo reserauerit. tamē vt no-
 stri nihil desit officij / loqui de eodem quod domin⁹ do-
 nauerit audebo. vt in communi gaudio tanto religiosior sit omni-
 um pietas quanto magis omnibus fuerit itellecta solēnitās. pro-
 uidentia namq; misericordię dei disponens percessit mundo in no-
 uissimis temporibus subuenire saluationem omnium gētium pre-
 finiuit in christo: vt quia cunctas nationes a veri dei cultu impius
 dudum error auerterat: et ipse peculiaris populus Israel ab in-
 stitutis legalibus pene totus exciderat: conclusis omnib⁹ sub pec-
 cato omnium miseretur. Deficiente enim ubiq; iusticia et toto
 mundo inuana et maligna pro lapso (nisi iudicium suum diuina
 potestas differret) vniuersitas hominum sententiam damnatio-
 nis d iij

Gen. xlii. nis exciperet. **Sed** in indulgentiā ira translata est/ et vt clarior fieret exercende gratie magnitudo: tūc placuit abolendis peccatis hoīm sacramentū remissionis afferri: qm̄ nemo poterat de suis meritis gloriari. **Huius** autē ineffabilis mie manifestatio facta est herode apud iudeos ius regiū tenēte: vbi legitima regiū successione cessante/et pontificum potestate destructa alienigena obtinuerat principatū: vt veri regis ortus illius prophetie probaretur voce/ que dixerat: nō deficiet princeps ex iuda/ neq; dux de senioribus eius/ donec veniat cui repositum est regnū: et ipse erit expectatio gentiū. **De** quibus quondā beatissimo patriarche Abrae innumerablem fuerat promissa successio: nō carnis semine/ sed fidei fecunditate generāda: et ideo stellarū multitudinē cōparata: vt ab omni gētium patre nō terrena/ sed celestis progenies speraretur. **Ad** creandā ergo pmissam posteritatē heredes in syderibus designati ortu noui syderis excitantur: vt in quo celi adhibitū fuerat testimoniū/ celi famularetur obsequium: cōmonet magos remotioris orientis habitatores stellis ceteris stella fulgentior: et de mirādī luminis claritate viri ad hec spectanda nō insciji magnitudinē sanctificationis intelligūt: agente hoc sine dubio in eorū cordibus inspiratione diuina/ vt eos tante visionis mysteriū nō lateret: et qđ oculis ostēdebatur insolitū/ animis nō esset obscurum: deniq; officiū suū cū religione disponunt: et his se instruit donis/ vt adorari vnū tria se simul credidisse demonstrēt. auro honozantes personam regiā/ myrrha humanā/ thure diuinā. **In**grediūtur enim iudaici regni precipuā ciuitatem. **Et** in vrbe regia ostēdi sibi postulant puerū: quem ad regnandū sibi didicerant procreatū. **Cō**turbatur herodes/ timet salutē suē/ metuit potestati. **R**equirīt a sacerdotibus et doctoribus legis quid de ortu christi scriptura predixerit: in noticiā venit qđ fuerat prophetatū. **V**eritas illuminat magos. **I**nfidelitas obcecat magistros. **C**arnalis israel nō intelligit qđ legit: nō videt/ quod ostendit. vtitur paginis/ quarū nō credit eloquijs. vbi est iudee glorificatio tua? **U**bi de abraham patre ducta nobilitas? **N**ōne circūcisio tua preputium facta est? **E**cce maior seruis minor: et alienigenis in sortem hereditatis tue intrantibus/ eius testamētī quod in sola littera tenes: recitatione famularis intret: intret in patriarcharum familiā gentiū plenitudo/ et benedictionem in semine abrae qua se filij carnis abdicant/ filij promissionis accipiāt. **A**dozent in tribus magis vniuersi populi vniuersitatis auctore. **E**t nō in iudea tantū deus/ sed in toto orbe sit notus: vt vbiq; in israel sit magnū nomē eius. **Q**uā hanc electi generis dignitatem sicut infidelitas in suis posteris cōiunct esse de genere: ita fides oībus facit esse cōmunē. **A**dorato autē dño magi et omni deuotione cōpleta fm̄ ammonitionē somnij nō eodē quo venerāt itinere reuertūtur. **S**ortebat enī vt iam in christum cre-

dentes nō per antiquas cōuersationis semitas ambularēt: sed no-
 uam ingressi viā ab relictis erroribus abstinērēt. **T**um vt etiā he-
 rodīs vacuarentur insidiē/ qui in puerū iesum impietate doli per
 simulationē disponebat officij. **U**nde qz spes istius erat soluta cō-
 menti: in maiore furiam iracundia regis ardescit: nā recolens tē-
 pus qđ indicauerāt magi: in oēs bethleem pueros rabiem crude-
 litatis effundit: et cede generali vniuerse ciuitatis illius in eternā
 gloriā transūrā trucidat infantia/ estimās fore vt nullo illic par-
 uulo nō occiso occideret et christus. **A**t ille qui sanguinē suum pro **C**ur xps
 mūdi redēptione fundendū in aliā differret etatē: egypto se parē- egyptum
 tum ministerio subiectus intulerat: repetēs scz hebreē gentis anti- petur.
 qua cunabula/ et principatū verū ioseph maioris prouidentie pote-
 state disponens: vt illā dūriorem omni inedia famē qua egyptioz
 mētes veritatis inopia laborabāt: veniēs de celo panis vite/ et ci-
 bus rationis auferret: nec sine illa regione pararet singularis ho-
 stie sacramētum/ in qua primū occisione agni saluterum signum
 crucis et pascha dñi fuerat preformatū. **H**is igitur dilectissimi gra-
 tie mysterijs eruditi diē primitiarū nostrarū et vocationis gētū
 inchoationē rationabili gaudio celebremus: gratias agentes mi- **Colof. j.**
 sericordi deo qui dignos nos fecit (sicut ait **Apl's**) in partē sortis
 sanctoz in lumine: qui eripuit nos de potestate tenebrarū/ et trāstu-
 lit in regnum filij dilectionis sue. **D**ñi sicut prophetauit **E**sayas.
Sentū populus qui sedebat in tenebris/ vidit lucem magnam: et **E**saie. ix.
 qui habitabant in regione vmbre mortis/ lux orta est eis: de qui-
 bus idē dicit ad dñm. **S**entes que te nō nouerunt/ inuocabunt te: **E**saie. lv.
 et populi qui te nesciebant/ ad te confugiēt. **H**unc diē abraam vi-
 dit: et gauisus est: cū benedicēdos fidei sue filios in semine suo qđ
 est christus agnouit: et oīm se futurū gentium patrē credēdo pro-
 sperit: dās gloriā deo: et plenissime sciens qm quod promisit po-
 tēs est facere. **H**unc diē dauid canebat in psalmis dicens. **O**mnes **ps. lxxxv.**
 gentes quascunqz fecisti veniēt: et adorabunt coram te dñe: et glo- **ps. xcviij.**
 rificabunt nomē tuum. **E**t illud. **N**otum fecit dñs salutare suū: an-
 te conspectum gentium reuelauit iusticiā suā. qđ vtiqz exinde fē-
 rinouimus: ex quo tres magos de longinquitate sue regionis ex-
 cecatos ad cognoscendū/ et ad adorandum regem celi et terre stel-
 la perduxit: et recte intuentibus quotidie apparere non desinit: et
 si non potuit notum facere christū in infantia latentem: quāto ma-
 gis potest eundē manifestare in maiestate regnantē: **C**uius vtiqz
 famulatus ad formā nos sui obsequij hortatur: vt huic gratie qua
 omnes inuitantur ad christū: quātum possumus seruiamus. **Q**ui
 cunqz em in ecclesia pie viuit et caste: qui ea que sursum sunt/ sapit: **Q**ui bñ vi
 nō que supra terram/ celestis quodāmodo instar est luminis: et dñi vñt sūt ad
 ipse sancte vite nitorem seruat: multis viam ad dñm quasi stella de instar luis
 mōstrat. **I**n quo studio oēs dilectissimi vobis inuicē prodesse de- celestis.

betis: vt in regno dei ad qđ recta fide et bonis operibus perueni-
tur/ sicut lucis filij splendeatis. Per christū dñm nostrū Amen.

De Epiphania domini eiusdem.

Sermo. iiii.

Estū r rationale dilectissimi vere pietatis obsequiū
est in diebus qui diuine opera misericordie protestan-
tur/ toto corde gaudere: et honorifice ea que ad salutē
nostram gesta sunt/ celebrare: vocante nos ad hāc de-
uotionem ipsa recurrētium temporū lege: que nobis post diem in
quo coeternus patri filius dei natus ex virgine est: breui interual-
lo epiphanie intulit festum ex apparitione dñi consecratū: in quo
fidei nostre magnum presidium prouidentia diuina constituit: vt
dum solenni veneratione recolitur adorata in exordijs suis salua-
toris infantia per ipsa originalia documenta probaretur veri ho-
minis in christo orta natura. Hoc em̄ est quod iustificat impios:
hoc est quod ex peccatoribus facit sanctos. Si in vno eodēq; do-
mino nostro iesu christo/ et vera deitas/ et vera credatur humani-
tas. Deitas qua ante omnia secula in forma dei equalis est patri: et
humanitas qua nouissimis diebus in forma serui vnitus est homi-
ni. Ad roborandum ergo hanc fidē que contra omnes pronuncia-
batur errores/ ex magna gestum est diuini pietate consilij: vt gēs
in longinqua orientalis plage regione consistens que spectandos
rum syderum arte pollebat/ signum nati pueri qui supra omnem is-
rael esset regnaturus acciperet. Noua etenim claritas apud ma-
gos stelle illustrioris apparuit: et intuentium animos ita admi-
ratione sui splendoris impleuit/ vt nequaquā sibi crederent negligen-
dum/ quod tanto nunciabatur indicio. Preerat autē sicut res do-
cuis huic miraculo gratia dei: et cum christi natiuitatem nec ipsa
adhuc bethleem tota didicisset/ iam illam credituris gentibus in-
ferebat: et quod nondum poterat humano eloquio differi/ celo fa-
ciebat euangelizante cognosci. Quamuis autem diuine dignatio-
nis esset hoc munus: vt cognoscibilis gētibus fieret natiuitas sal-
uatoris/ ad intelligendum tamen miraculum signi potuerunt ma-
gi: et de antiquis balaam prenuntiationibus commoneri: sciētes
Ru. xliij. olim esse predictum/ et celebri memoria diffamatum. Orietur stel-
la ex iacob: exurget homo ex israel/ et dominabitur gentibz. Tres
itaq; viri fulgore insoliti syderis diuinitus incitati preiis micā-
tis luminis cursum sequitur: estimantes se signatum puerum hie-
rosolymis in ciuitate regia reperiuros. Sed cum eos hec opinio
sefellisset/ p iudeoz scribas atq; doctores quod sacra de ortu chris-
ti prenunciauerat scriptura didicerunt: vt gemino testimonio cō-
firmati ardentiori fide expeterēt: quem et stelle claritas et prophe-
tie manifestabat auctoritas. Prologo aut diuino miraculo per re-
mithec. v. sponsa pōtificali et declarata spiritus voce que dicit. Et tu bethleē
Matth. ij. terra iuda/ nequaquā minima es in principibus iuda: ex te em̄ exiet

dux: qui regat populum meū israel. q̄ facile / r̄ q̄ consequens fuit /
 vt hebreorū procures crederet quod docebat: **Sed** apparet illos
 carnaliter cū herode sapuisse: et regnū christi cōmune cum huius
 mūdi potestatibus estimasse: vt r̄ isti temporalē sperarent ducem
 et terrenū metueret ille cōsortem. **Superfluo** herodes timore tur-
 baris: et frustra i suspectū tibi puerū seuire moliris. **Nō** capit chris-
 tum regia tua: nec mundi dñs potestatis tue sceptri est contētus
 angustijs quē in iudea regnare nō vis / vbique regnat: et felicius ip-
 se regnares si eius imperio ipse subdereris. **Cur** sincero officio nō
 facis qđ subdola falsitate promittis? **Perge** cū magis: et verum
 regē suppliciter adorando venerare. **Sed** tu iudaice sectator ceci-
 tatis nō imitaris gentiū fidem: corq; peruersum ad crudeles con-
 uertis insidias. nec illū occisurus quē metuis. nec illis nociturus
 quos perimis. **Deducti** igitur in bethleem magi stelle precedētis
 obsequio gauisi sunt gaudio magno valde (sicut euāgelista narra-
 uit) **Et** intrantes domū inuenerūt puerū cum maria matre eius.
Et procidentes adorauerūt eum: et apertis thesauris suis obtule-
 rūt ei munera / aurū / thūs / et myrrham. **Perfecte** scientie mirabi-
 lem fidē quam nō terrena sapiētia erudiuit / sed spiritus sanctus in-
 stituit. **Unde** cū hi viri cū proficiscerētur de patria qui nondū vi-
 derant iesum: nec aliquo intuitu eius quod eū tam ordinate vene-
 rarētur / aduerterant: hanc deferendorū munerum seruauere ratio-
 nem: nisi quia preter illā stelle speciē que corporeum incitauit ob-
 tutum: fulgētorū veritatis radius eorū corda perdocuit vt pri⁹ q̄
 labores itineris inchoarent / eū signari sibi intelligerent cui in au-
 ro regius honor / in thure diuina veneratio / in myrrha mortalita-
 tis cōfessio deberetur. **Et** hec quidē quantū ad illuminationem fl-
 dei pertinebat / potuerūt illis credita r̄ intellecta sufficere: corpo-
 rali intuitu nō inquirerēt / quod plenissimo visu mētis inspexerāt.
Sed diligētia officij sagacis vsq; ad videndū puerū perseverans
 futuri tēporis populis r̄ nostri seculi hoīb; seruiebat: vt sicut oī-
 bus profuit qđ post resurrectionem dñi vestigia vulnerum in car-
 ne eius **Thome** apostoli explorauit manus: ita ad nostrā vtilita-
 tē proficeret qđ infantia ipsius magorū probauit aspectus. **Vide-**
runt itaq; magi / r̄ adorauerunt puerū de tribu iuda / de semine da-
 uid s̄m carnē factū ex muliere / factū sub lege: quā nō soluere vene-
 rat / s; ad implere. **Viderūt** r̄ adorauerūt puerū / quātitate parui
 lū: aliene opis indignū: fandi impotē / r̄ in nullo ab humane ifan-
 tie gñalitate dissimilē. **Q̄** sicut fidelia erāt testimonia q̄ in eo ma-
 testatē inuisibilis diuinitatis assererēt / ita probatissimū esse debe-
 bat verbū carnē factum: r̄ sempiternā illā essentiam filiū dei homi-
 nis veram suscepisse naturam: ne vel ineffabilis operum secutura
 miracula / vel suscipiēdarū supplicia passionum sacramentū fidei
 ex rerum diuersitate turbaret: cum iustificari oīno nō possent / nisi

Matt. ij.

Spūsan-
ci opus ē
magos.

Beati Leonis pape. Sermo. iiii.

Maniche
orū impie
tas.

qui dominum iesum et verū deum et verū hominem credidissent.
Huic singulari fidei dilectissimi et predicate per oīa secula verita
ti diabolica **Maniche**orū resistit impietas: q̄ sibi ad interficiēdas
deceptorū aīas nephandi dogmatis ferale cōmentū desacrilegis
et fabulosis mendacijs texuerūt: et per has insanarū opintonū rui
nas eisq; precipites prouerūt: vt sibi falsi corporis fingerēt chris
tum: qui nihil in se solidū nihil verū hominū oculis actibusq; pre
buerit: sed simulate carnis vacuā imaginē demonstrāt. Indignum
em̄ videri volūt: vt credat deus dei filius femineis se inseruisse vt
scribis: et maiestātē suā huic cōtumelie subdidisse: vt nature car
nis imixtus in vero hūane substantie corpore nasceret: cū totum
hoc opus nō iniuria ipsius sed potentia: nec credēda pollutio: sed
gloriosa dignatio. Si enim lux ista visibilis nullis imundicijs q̄
bus superfusa fuerit: violat: nec radiorū solis nitore quē corporeas
esse creaturā non dubiū est: loca vlla sordētia vel cenosa contami
nant. Quid illius sempiternę et corporee lucis essentiā potuit q̄li
bet sui qualitate polluerē: que se ei quā ad imaginē sui condidit so
ciando creature purificationē prestitit: maculā nō recepit. Et sic
sanauit vulnera infirmitatis: vt nulla pateret vāna virtutis. **N**ō
diuine pietatis magnū et ineffabile sacramētū: qz oībus sc̄tāz scri
pturarū testificatiōibus est nūciatū. Isti de q̄bus loq̄mur: aduer
sarij x̄itatis legē per Moysen datā et inspiratā diuinit⁹ prophetarū
oracula respuerūt. Ipsasq; euāgelicas et aplicas paginas qdā
auferēdo et quedā inserēdo violauerūt: cōfingētes sibi sub ap̄loz
noībus et sub x̄bis ipsi⁹ saluatoris multa volumina falsitatis: q̄b⁹
erroris sui cōmēta munirēt: et decipiēdoz mētib⁹ mortiferū vir⁹
infunderēt. Videbāt em̄ sibi vniuersa obsistere: oīa reclamare: et
nō solū nouo sed et veteri testamēto sacrilege impietatis sue demen
tiā cōfutari: et tñ in furiosis mendacijs p̄sistētes ecclesiā dei dece
ptiōib⁹ suis pturbare nō desinūt: hoc miseris q̄s illaqueare potue
rūt: p̄suadētes: vt negēt a dño iesu chris̄to hūanā naturā vere esse
susceptā: negēt eū vere p̄ mūdī salute crucifixū: negēt de ei⁹ latere
lācea vulnerato sanguinē redēptiōis et aquā fluxisse baptismatis:
negēt eū sepultū ac die tertiā suscitātū: negēt eū in conspectū disci
puloz ad cōsedēdū in dextera p̄ris sup̄ oēs celoz altitudines ele
uatum: vt tota apostolici x̄itatis **S**ymboli sublata nulla spes inci
tet sanctos: negent a chris̄to viuos et mortuos iudicādos: et quos
tantorum sacramentorum virtute priuarint: doceant in sole et lu
na colere chris̄tum: et sub nomine spiritus sancti ipsum talium im
pietatum magistrum adorare **Manicheum**. Ad cōfirmanda igitur
dilectissimi corda nostra in fide et veritate profit omnibus ho
dierna festiuitas: et ex testimonio manifestate saluatoris infantie
cōfessio catholica muniat: et nature nostre carnē i chris̄to negatiū
anathematizet impietas: de qua nos beat⁹ **I**oannes apostol⁹ nō

dubio sermone premonuit dicens. Omnis spiritus qui constitetur
christū iesum in carne uenisse/ ex deo est. Et omnis spiritus qui sol
uit iesum/ ex deo nō est: et hic est antichristus. Nihil ergo cū huius
modi hominibus cōmune sit cuiq; christiano: nulla cū talibus ha
beatur societas/ nullūq; consortiū. Prosit vniuerse ecclesie: quod
multi ipsorū dño miserāte detecti sunt. Et in quibus sacrilegijs vi
uerent: eorūdem cōfessione patefactum est. Reminē fallant discre
tionibus ciborū: sordibus vestiū/ vultuūq; palloribus. Nō sunt ca
sta ieiunia que nō de ratione veniūt continentie/ sed de arte falla
cie: hactenus nocuerint incautis: hactenus illuserint imperitis/
post hoc nullus excusabilis erit lapsus: nec iā simplex habendus
est/ sed valde neq; atq; peruersis: qui deinceps repertus fuerit ne
phando obstrictus errore. Ecclesiasticū sane atq; diuinitus insti
tutū nō solum nō inhibemus/ sed etiā incitamus affectum: vt etiā
pro talibus nobiscū dño supplicetis: qm̄ et nos deceptarū anima
rum ruinas cum fletu et merore miseramur: exequētes apostolice
pietatis exemplū: vt cum infirmatibus infirmemur: et cū fletibus
defleamus. Speramus em̄ exorandam miām dei multis lachry
mis et legitima satisfactione lapsorū: q; dū hoc in corpore viuatur
nullius desperanda reparatio: sed oīm est optāda correctio: auxi
liante dño qui erigit elisos/ soluit compeditos/ et illuminat cecos: ps. cxliiij.
cui est honor et gloria in secula seculorum Amen.

De Epiphania domini eiusdem.

Sermo. v.

Epiphaniā festiuitatem dilectissimi apparitio dñi nostri
saluatoris sicut nostis illustrat. Et hic ille dies est/ quo
ad cognoscendū adorandūq; dei filiū tres magos pre
uia stella perduxit: cuius facti memoriā merito placu
it honore annuo celebrari: vt dum euāgelica hystoria incessanter
recēsetur: semper se intelligentiū sensibus inferat salutiferū myste
riū per insigne miraculū. Precesserant quidē documēta/ que cor
porē natiuitatem dñi manifestis indicijs declararent. Cū beata
maria virgo secundādam se spiritu sancto pariturāq; dei filiū au
diuit et credidit: siue cū ad salutationem ipsius in vtero elizabeth
natus iohānes prophetica exultatione cōmotus/ et quasi etiā in
tra matris viscera iā clamaret. Ecce agnus dei: ecce qui tollit pec
cata mūdi. Et cū ortū dñi angelo nūciante pastores celestis ex
ercitus sunt claritate circūdati: vt nō ambigerēt q; de potestate pue
ri: quem erāt in presepe visuri. Nec putarēt q; in sola natura homi
nis esset editus: cui superne militie famularetur occursum. S; hec
atq; alia huiusmodi paucis tūc vidētur innotuisse psonis: que vel
ad cognationē marie virginis/ vel ad sancti ioseph familiā perti
nebant. Hoc autē signo qd magos in lōgiquo positos efficaciter erāt agen
tibus: et ad dñm iesum perseuerāter attraxit: illius sine dubio gra da post
rie sacramentū et illius fuit vocationis exordium: q; nō in iudea tā christum.

tum/ sed etiā in toto mundo christi erat euangeliiū predicandum: vt per illam stellā que magoz vīsi splenduit/ israelitarū vero oculis nō refulsit: et illuminatio assignata sit gentiū/ et cecitas declarata iudeoz. **P**ermanet igit̃ dilectissimī sicut euidenter apparet/ mysticorū forma gestoz: et q̃ ymagine inchoabatur/ veritate completur. **R**adiat nāq; a celo stella per gratiam: et tres magi conuersione euangelici fulgoris acciti: in oībus quotidie nationibus ad adorandū summi regis infantiam accurrūt. **H**erodes in diabolo quozq; fremit: et auferre sibi iniquitatis sue regnū in ijs qui ad christū transeūt ingemiscit. **U**nde si paruulos interficiat: iesum sibi videtur occidere: qđ vtiq; facere sine cessatione molitur/ dū primoz dijs renatoz spiritū sanctum eripere/ et quandā tenere fidei velut infantia tentat extinguere. **I**udei vero qui extra regnū christi esse voluerūt: adhuc quodāmodo sub herodis sunt pncipatu. **E**t dominate sibi saluatoris inimico alienigene seruiunt potestati: quasi nesciāt prophetatū dicēte **Jacob**. **N**ō deficiet princeps ex iuda: et dux de femoribus suis donec veniat cui reposita sunt: et ipse est expectatio gentiū. **S**ed nondū intelligunt quod negare nō possunt: et mēte non capiūt/ quod scripturarū narratione cognouerūt: qm̃ infans magistris veritas scandalū est: et cecis doctoribus fit caligo quod lunē est. **R**espondet itaq; interrogati/ quod in bethleē nascitur christus: et scientiā suam qua alios instruit/ nō sequitur. **P**erdiderūt igitur successionem regū/ placationē hostiarū/ locū supplicationū/ ordinem sacerdotū. **E**t cū omnia sibi clausa/ oīa expertiantur sibi esse finita: nō vident ea in christū esse translata. **U**nde quod illi tres viri vniuersarum gentiū personam gerētes adorato dño sunt adepti/ hoc in populis suis per fidem que iustificat impios: totus mundus assequitur/ et hereditatem dñi ante secula preparatam accipiunt adoptiui: et perdunt qui videbantur esse legitimi. **R**esipisce tādem iudee. **R**esipisce: et ad redemptorē tuum deposita infidelitate etiam conuertere. **N**oli sceleris tui immanitate terreri. **N**on iustos christus/ sed peccatores vocat: nec impietatem tuam repellit/ qui pro te dum crucifixus esset orauit. **I**mmitem crudeliū patrum tuoz solue sententiam: neq; te eoz maledictio patiaris obstringi: qui clamantes de christo: sanguis eius super nos/ et super filios nostros: facinus in tesui criminis trāsfuderunt. **R**edite ad misericordem: vt imini clementia remittētis. **S**euitia enim vestre iniquitatis conuersa est in causam salutis. **V**iuat quem perire voluistis. **C**onstitemini negatum/ adorare veditum/ vt vobis bonitas illius prosit/ cui vestra malignitas nocere nō potuit. **Q**uod ergo ad veram dilectissimī pertinet charitatem/ quam etiam inimicis nostris ex dominica eruditione debemus: et optā dum nobis est/ et studendū: vt hic populus qui ab illa spiritali patrum nobilitate defecit: ramis sue arboris inseratur. **M**ultū enim

Gen. xlix.

Matth. xxv.

Præd. p iudeis.

De Epiphania domini. Fo. xxxij.

nos deo beniuolentia ista commēdat: quia ideo delictum eorū nobis mīe locum fecit/ vt eos ad emulationē salutis recipiēde fides nostra reuocaret. **N**am vitam pīorū non solum sibi/ sed etiam alijs esse vtilē decet: vt quod apud eos agi nō potest verbis/ obtrineatur exemplis. **C**onsiderātes itaq; dilectissimi ineffabilē erga nos diuinorū munerum largitatē: cooperatores simus gratie dei operantis in nobis. **N**on enim dormiētibus prouenit regnum celorū: nec ocio desidiaz torpentibus beatitudo eternitatis ingreditur. **S**ed quia sicut **A**postolus ait. **S**i compatimur et conglorificabimur: illa nobis currenda est via/ quam ipse dñs se esse testificatus est: qui nobis nullis operum meritis suffragantibus et sacramēto consuluit/ et exemplo: vt in adoptionē vocatos per illud proueheret ad salutē: per hoc imbueret ad laborem. **H**ic autem labor dilectissimi pijs filijs et bonis seruis nō solū/ nec asper/ nec onerosus/ sed etiā suauis et leuis est: dicēte dño. **V**enite ad me omnes qui laboratis/ et onerati estis: et ego reficiam vos. **T**ollite iugum meū super vos/ et discite a me quia mitis sum et humilis corde: et inuenietis requiē animabus vestris. **I**ugum enim meū suauē est: et onus meū leue. **N**ihil enim dilectissimi arduū est humilibus: et nihil asperū mitibus: et facile omnia precepta veniūt ad effectū/ qñ et gratia pretendit auxiliū/ et obedientia mollit imperiū. **I**ntonante enim quoridie auribus nostris eloquio dei quid diuine iusticie placeat scire cōuincimur. **S**ed quia iudiciū illud quo vnusquisq; recipiet/ prout gesserit: siue bonū/ siue malum/ iudicatur i patientia et bonitate differtur: impunitatē sibi iniquitatis infidelium corda promittūt: et putāt humanorū actū qualitates ad diuine prouidentie non pertinere censurā/ quasi nō euidentissimis plerūq; supplicijs male gesta plectātur: aut non sepe celestium comminationū terror ostēdat: quibus vtiq; et fides monetur/ et infidelitas increpatur. **I**nter hec autem permanet super omnes benignitas dei: et nulli misericordiaz suā denegat: cum indiscrete vniuersis bona multa largitur/ eosq; quos merito subderet penis manuū inuitare beneficijs. **D**ilatio enim vindicte dat locū penitentie. **N**ec tamē dici pōt nulla ibi est vltio/ vbi nulla cōuersio est: quia mēs dura et ingrata iā sibi ipsa supplicium est: et in cōsciētia ipsa patitur/ quicquid dei bonitate differtur. **N**ō igitur delinquētes peccata delectēt: vt illos in suis actibus vite huius finis inueniat. **Q**uā in inferno nulla est correctio nec datur remediū satisfactionis: si iam nō superest actio voluntatis: dicēte ppheta dauid. **Q**uā non est in morte qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi? **F**ugiantur norie voluptates/ inimica gaudia/ et desideria iamiamq; peritura: quis fructus est que vtilitas ea indefinenter cupere: que etiam si nō deserunt/ deferenda sunt. **A**mor rerum deficientium ad incorruptibilia transferatur: et ad sublimia vocatus animus celestibus delectet.

Rom. viij

Mat. xj.

Ubi qdam erradi causam sumunt circa diuinitiam.

Ps. vj.

Beati Leonis pape. Sermo. vj.

Confirmate amicitias cū sanctis angelis: intrate in ciuitatē dei/ cui⁹ nobis spondet inhabitatio: et patriarchis et pphetis ⁊ apo- stolis martyribusq; sociamini. Unde et illi gaudēt: inde gaudete. **H**orū diuitias cōcupiscite: et p bonā emulationē ipsorum ambite suffragia. Cum quibus enim fuerit vobis cōsortiū deuotiōis: erit et cōmuniō dignitatis. **D**ū itaq; tēpus vobis ad mādata dei exequenda cōceditur: glorificate deū in corpore vestro: et lucete viles- tissimī sicut luminaria in hoc mūdo: sint lucerne mentiū vestrarū semper ardētes: et nihil resideat vestris tenebrosū in cordibus.

Ephe. v. **D**ñi sicut ait apostolus. Fuiſtis aliquādo tenebre: nūc autē lux in v. **E**uitā domino. Impleanturq; in nobis que in triū magorū imagine p. **d**ñi malum cesserūt. Et sic luceat lumē vestrum corā hoībus: vt vidētes ope- **exemplus.** ra vestra bona glorificēt patrē vestrū qui in celis est. Sicut enim magnū peccatū est cū inter gentes propter malos christianos no- men dñi blasphematur: ita magnū pietatis est meritū cum eidem in sancta seruatorū suorū conuersatione benedicīt. Cui est gloria in secula seculorum. Amen.

CDe Epiphania dñi eiusdem. Sermo. vi.

Ies dilectissimī quo primū gētib⁹ saluator apparuit: sacro nobis honore vincerandus est: illa hodie cordib⁹ nostris concipiēda sunt gaudia que in triū magorū fue- re pectoribus: quando regem celi ⁊ terre signo ⁊ ductu noui syderis incitāt quē crediderant promissum/ adorauere con- spiciū. **N**eq; enim ita ille emensus est dies: vt virtus operis q̄ tūc est reuelata: transferit/ nihilq; ad nos nisi rei geste fama peruene- rit: quā fides susciperet ⁊ memoria celebraret: cū multiplicato mu- nere dei etiā quotidie nostra experiantur tēpora quicquid illa ha- buere primordia: q̄uis ergo narratio euāgelice lectionis illos p- prie recēseat dies: in quibus tres viri quos nec prophetica predi- catio docuerat: nec testificatio legis instruxerat: ad cognoscendū deū a remotissima orientis parte venerūt: hoc idem tamen et ma- nifestius nunc: ⁊ copiosius fieri in omniū vocatorū illuminatione

Esaie. liij. perspicimus: qm̄ impletur prophēcia **E**saie dicentis. Reuelauit dñs brachium sanctū suū in conspectu oīm gentiū: et viderūt oēs gentes terre salutem que a dño deo nostro est: et iterum. Et quib⁹ non est annūciatū de eo: videbūt. et qui non audierunt: intelligēt. Unde cū cernimus hoīes mundane sapiētie deditos ⁊ a iesu chri- sti confessione longinquos: de p̄fundo erroris sui reduci: ⁊ ad co- gnitionē veri luminis aduocari diuine proculdubio gratie splen- dor operatur: ⁊ quicqd in cordib⁹ tenebrosis noue lucis apparet de eiusdem melle radijs micat: vt mentes quas suo fulgore contu- gerit et miraculo moueat: et ad deū adorandū precundo pducatur. **S**i autē sollicito intellectu velim⁹ aspicere: quomodo etiā triplex illa species munerū ab oībus qui ad christum gressu fidei veniūt:

offeratur: nōne in cordibus recte credētū eadē celebrat oblatio:
 Durum etenim de thesauro animi sui promit: qui christū regē vni
 uersitatis agnoscit. Myrrham offert: qui vnigenitū dei credit ve
 ram sibi hoīs vnisse naturam: et quodaz eū Thure veneratur: q̄
 in nullo ipsum paterne maiestati imparem cōfiteatur. His cōpara
 tionibus dilectissimi diligenter inspectis inuenimus etiam **Herod.** Diabolus
 dis non deesse personā cui⁹ ipse diabolus sicut tunc fuit occultus/
 ita nunc quoq; indefessus est imitator. **Cruciat**ur enim vocatio:
 ne gentiū: et quoridiana potestatis sue destructiōe torquet: volēs
 vbiq; se deserī: et verū regem in locis oib⁹ adorari: parat fraudes:
 fingit dissentiones: erūpit in cedes: et vt reliquis quos adhuc fal
 lit/ vratur. **Inuidia** vratur in iudeis: simulatione insidiatur in he
 reticis: seuericia accēditur in paganis: videt em̄ insuperabilē eē po
 tentiā regi eterni: cuius mors ipsius vim mortis extinxerit. et ideo
 totā nocendi artem in eos qui vero regi famulant/ armauit. alios
 per inflationē sciētie legalis obdurans: alios vero in furorem pse
 cutionis instigans: alios per falsē fidei cōmēta depauians. **Sed**
 hanc herodis istius rabiem ille vincit et destruit/ qui etiā paruus
 los martyrij palma coronauit: et fidelib⁹ suis tam inuictā indidit
 caritatē: vt apostoli verbis audeant dicere: q̄s nos separabit a ca
 ritate christi: tribulatio: an angustia: an persecutio: an fames: an
 nuditas: an periculum: an gladius: sicut scriptū est. **Quia** ppter
 te mortificamur tota die: estimati sumus sicut oues occisionis: in
 his oib⁹ superamus ppter eū: qui dilexit nos. **Hanc** fortitudinē
 dilectissimi nō illis tēporibus tantūz necessariā fuisse credim⁹ q̄b⁹
 reges mūdi: et oēs seculi potestates cruēta impietate in dei popu
 lum scuebāt: cū ad maximā gloriā suā pertinere dicerent si de ter
 ris nomē christianū auferret. **Nescientes** ecclesiā dei per furorem **Ecclesia** in
 sue crudelitatis augeri: quoniā in supplicijs et mortibus beatorūz psecutioni
 martyriū: qui putabant minui numero: multiplicabant exemplo. **bus** tyran
 Deniq; tantū contulit fidei nostre impugnatio psequētū: vt nihil **noꝝ** cresce
 magis ornet principatū q̄ quod dñi mundi membra sunt christi:
 nec tam gloriānt q̄ in imperio geniti: q̄ gaudēt q̄ in baptismo
 sunt renati. **Sed** quia tēpestas priorū turbīnū cōquieuit: et duduz
 cessantib⁹ prelijs quedā videt arridere tranquillitas: vigilanter ca
 uenda sunt illa discrimina: que in ocio ipsi⁹ pacis oriūtur. **Aduer** **Ociatollē**
 sarius tamen qui in apertis inefficax psecutionibus fuit: tecta no
 cendi arte desecit: vt quos nō perculit ictu afflictionis: lapsu deij
 ciat voluptatis. **Udens** itaq; sibi resistere principū fidē: et vnus **Hous** in
 deitatis inseparabilē trinitatem: nō segnius in palatijs q̄ in eccle
 sijs adorari: interdictam dolet sanguinis christiani effusionem: et
 quorū obtinere nō potest mortes: impetit mores. **Terrores** pseri
 prionum in auaricie mutat incendium: et quos dānis non fregit:
 cupiditate corrumpit. **Malignitas** enim longo vsu pprie imbuta

Beati Leonis pape. Ser. vii.

nequitie non deposuit odium: sed vertit ingenium: quo sibi mentes fidelium blâdus subdat. Inflâmat enim concupiscētijs / quos non potest verare tormētis: serit discordias: accēdit iras / incitat linguas: et ne ab illicitis dolis cautiora corda se reuocēt / cōsumant dōrum scelera in gerit facultates: quia illi totius fraudis hic fructus est: vt qui immolatiōe pecudū et thuris incensione non colit / quibuslibet ei criminibus seruiat. **H**abet igitur dilectissimi pater nra pericula sua: et frustra de fidei libertate securi sunt qui vitiorum desiderijs nō resistunt. **C**or hominū de operū ostendit qualitate: et formas mentū species detegit actionum. **N**am sunt quidā sicut ait apostolus: qui deum profitentē se scire: factis autē negant. **V**ere enim reatus negationis incurritur / quādo bonū quod in sono vocis auditur / in consciētia nō habetur: fragilitas enim conditiōis facile in delicta prolabitur. **E**t qz nullū sine delectatiōe peccatū est: cito acquiescit deceptorie voluptati. **S**ed a carnalibz desiderijs recurratur ad spiritale presidij: et mens habēs noticiam dei sui a consilijs se male suadi hostis auertat. **P**rosit illi patientia dei: nec ideo delinquēdi p̄tinacia nutriat / qz vindicta differtur. **N**on sit peccator de impunitate securus: qz si tempus penitentie amiserit / locū indulgētiē nō habebit: dicēte ppheta. **Q**uia nō est in morte qm̄or sit rui: in inferno autē quis cōstebitur tibi: **Q**ui autē sibi correctionis reparatiōē experitur esse difficilē: cōfugiat ad auxiliātis dei clementiā: et vincula male consuetudinis ab illo poscat abarumpi: qui alleuat oēs qui corruunt: et erigit oēs elisos. **N**on erit vacua confitētis oratio: qm̄ misericors deus voluntatē timētium se faciet / et dabit: quod petitur: qui dedit unde peteretur. **P**er dōminū nostrum iesum christum qui viuit et regnat in secula seculorum. Amen.

De Epiphania domini eiusdē. Sermo. vii.

Memoriam rerum ab humani generis saluatore gestarum magnā dilectissimi nobis cōfert vtilitatē: si que veneramus cōdita: suscipiamus imitāda. **I**n dispensationibus enim sacramentorū christi et virtutes sunt gratie: et incitante doctrīne: vt quē confitemur fidei spū: operū qz sequamur exēplo. **N**am etiā ipsa primordia que dei filius per matrē virginē nascēdo suscepit: ad p̄fectū nos pietatis instituit. **S**imul enim apparet cordibus rectis in vna eademqz persona et humana humilitas: et diuina maiestas: quē cune testant infante: celum et celestia suum loquūtur auctorem: puer corporis parui dñs et rector est mūdi: et genitricis gremio continetur: qui nullo sine concludit. **S**ed in his nostrorum vulnerum est curatio: et nre deiectiōis erectio: quia nisi in vnum tanta diuersitas conueniret: reconciliari deo humana natura non posset. **L**egem ergo viuendi remedia nobis nostra sanxerunt: et inde data est moribus forma: vnde mortuus est

Titū. j

Timeant
seper qui
peccant.
Ps. vj.

ps. cxliij.
Ibidem.

Incarna-
tionis ne-
cessitas.

impensa medicina: nec iminero: cum tres Magos ad adorandū **H**umilita
 ielū noui syderis claritas deduxisset: non eum imperantem de- tis xpi ma
 monibus: non mortuos suscitantem: non cecis visum: non claudis gnū exem
 gressum: aut mutis eloquium reformantem: nec in aliqua diuina plu
 rum virtutum actione viderunt: sed puerum silentem: quietum et
 sub matris sollicitudine constitutum: in quo nullum quidem ap
 pareret de potestate signum: sed magnū preberetur de humilita
 te miraculum. Ipsa itaq; species sacre infantie cui se deus dei fili
 us aptarat: predicationem auribus intimandam oculis ingere
 bat: et quod adhuc vocis non proferebat sonus: visionis iam doce
 bat effectus. **T**ota enim victoria saluatoris que et diabolū super
 ruit et mundum: humilitate est concepta: humilitate est cōfecta.
Dispositos dies sub persecutione inchoauit: et sub persecutione fi
 nit: nec puero tollerantia passionis: nec passuro defuit mansue
 tudo puerilis: quia vnigenitus dei sub vna maiestatis sue inclina
 tione suscepit: vt homo vellet nasci: et ab hominibus posset occi
 di. **S**i igitur omnipotēs deus causam nostram nimis malam hu
 militatis priuilegio bonam fecit: et ideo destruxit mortem et mor
 tis auctorem. quia omnia que persecutores intulere non renuit: sed
 obediens patri crudelitates seuientius iustissima lenitate tolera
 uit: quantum nos humiles quantum oportet esse patietes? **Q**ui si
 quid laboris incidimus: nūq; nisi nostro merito sustinemus? **Q**uis
 autem gloriabitur castum se habere cor: aut mūdum se esse a pec
 cato: dicente beato **I**oanne. **S**i dixerimus quia peccatum non habemus: **J**oh. j.
 habemus: nos ipsos seducimus: et veritas in nobis non est. **Q**uis
 inuenitur ita immunis a culpa: vt in eo non habeat vel iusticia qđ
 arguat: vel misericordia qđ remittat: **U**nde tota dilectissimi chri **H**umilita
 stiane sapientie disciplina non in abundantia verbi: nō in astutia tis laus.
 disputandi: neq; in appetitu laudis et glorie sed in vera et volunta
 ria humilitate consistit: quam dominus iesus abytero matris vsq;
 ad supplicium crucis pro omni fortitudine et elegit / et docuit. **H**ā
 cum discipuli eius intra se (vt ait euangelista) disquirerent quis eo
 rum maior esset in regno celorum: vocauit paruulum: et statuit eū
 in medio eorum et ait. **A**men amen dico vobis: nisi conuersi fue
 ritis: et efficiamini sicut paruuli: non intrabitis in regnum celorū. **M**atth. j.
Quicumq; ergo humiliauerit se sicut paruulus iste: hic maior est
 in regno celorum. **A**mat christus infantiam humilitatis: magistrā
 innocentie: regulam mansuetudinis formam. **A**mat christus in
 fantia: ad quā maiorū dirigit mores: ad quā senū reducit etates: et
 eos ad suū inclināt exēplum: quos ad regnū sublimat eternum.
Ut autē plene valeamus agnoscere quomodo apprehendi possit
 tam mira conuersio: et in puerilem gradum qua nobis imitatio: **j. Corin.**
 ne redēdū sit: docet nos beatus **A**postolus / et dicit. **N**olite pue
 ri effici sensibus: sed malicia paruuli estote. **N**ō ergo ad lubrica in
 c ij

Luc. xliij.
et. xliij.

fantie: et ad imperfecta nobis primordia redeundum est. Sed ali-
quid quod etiā graues annos deceat: inde sumēdū vt velox sit cō-
motio trāsitus/citus ad pacem recursus. Nulla sit memoria
offensionis: nulla cupiditas dignitatis. Amor focie dilectionis:
equalitas naturalis. Magnū em bonū est nocere non nosse: et ad
maligna nō sapere: qz inferre ac referre iniuriam mūdi huius pru-
dentia est. Remini autem malum pro malo reddere christiane est
equanimitatis infantia. Ad hāc nos similitudinē dilectissimi par-
uulorū mysterium hodiernę festiuitatis inuitat: et hāc nobis humi-
litaris formā adoratus a magis puer saluator insinuat: qui vt imi-
tatoribus suis quid glorie pararet/ostēderet: ortus sui tēpore ed-
tos martyrio consecrauit: vt in bethleē/vbi christus natus est ge-
niti per cōmunionē etatis consortes fierent passionis. Ametur igitur
humilitas: et oīs ab fidelibus vitetur elatio. Alter alteri sibi
preferat: et nemo quod est suum querat/sed quod alterius: vt cum
in omnibus abundauerit affectus beniuolentie/ in nullo virus in-
ueniatur inuidie. Quoniā qui se exaltat/humiliabit: et qui se humi-
liat/exaltabitur. Eodē ipso attestāte dño iesu christo/qui cum pa-
tre et spiritu sancto viuit et regnat deus in secula seculorū Amen.

De Epiphania domini eiusdem.

Sermo. viij.

Cusam dilectissimi et rationē solennitatis hodiernę se-
pe nobis et euangelica narratio et obseruantie consue-
tudo patefecit: nec necesse est ita nūc que inter saluato-
ris nostri primordia humana sunt gesta/replīcare: vt
de splendore noui syderis/de magis magorūq; muneribus/de seculi-
ria herodis et interfectione infantium differamus: cum sicut nos-
tis/et in stelle fulgore dei gratia/et in tribus viris vocatio gen-
tium: et in rege impio crudelitas paganorū: et in occisione infanti-
um cūctorū martyrum forma precesserit. Sed quia in sacratissimo
die reddendū expectationi vestre est sacerdotalis sermonis offi-
ciū nitamur vt possumus: adiuuāte spiritu dei eo per intelligentie
semitas peruenire: vt cognoscamus sacramentū presentis festi ad
oīm fidelis in tēpora pertinere: nec villo modo habeatur insolitū/
quod in dispensationū ordine adoratur antiquū. Quāuis em oīs
anima christiana nihil indignū debeat de filij dei maiestate senti-
re: et transcuris incipientis fidei rudimentis oporteat vnūquēq;
ad sublimiora proficere: necesse est tamen infirmitati mētis huma-
ne dum verū hominē accipit christū: de ipsa nature nostre cōmu-
nionē trepidare: et per initia vel incrementa corporea ad agnitio-
nem vnus cum patre deitatis difficulter accedere. Sed vbi inter-
calligantes cogitationes radius superne lucis effulserit: contem-
tes fidei moras spīedorū veritatis abruptat: vt cor liberum et a vi-
sibilibus absolutum lumen intelligentie tāq; ducem stellam sequa-
tur. Quia sicut apostolus ait. Dominus iesus christus i gloria est

dei patris: vt quem venerabatur in humilitate iacentē: ipsum sine
diffidentia adoret cum patre regnantē. **H**ec autem manifestatio
dilectissimi que hesitantium nebulas dissoluit animarū: et ita fecit
innotescere dei filium vt de hoc quod idem est etiam hominis fi-
lius nihil patiatur obstaculi: ad presentis festi ptinet dignitatem:
et vera est infantia saluatoris declaratio deitatis: quando carnis
sensus ab humanis ad diuina transfertur: vt quos deprimunt ex-
perimenta infirmitatū: erigant signa virtutum: quia tali auxilio et
natura nostra indigebat: et causa: vt repararetur genus humanū:
nec sine humilitate maiestas: nec sine maiestate posset humilitas.

Iam vero in singulorum fidelium profectibus diuinorum clucet
custodia mandatorum: impleturq; qd dictū est. **S**ic luceat lux ve-
stra coram hominibus: vt videant opera vestra bona: et glorificent
patrem vestrum: qui in celis est. **Q**uis illic presentem non intelli-
gat maiestatem: vbi veram videt apparere virtutē: que vtiq; sine
deo nulla est: nec proprietatē obtinet deitatis: nisi ipsū sui vegetet
autoris. **D**icente enim discipulis suis domino. **S**ine me nihil pos-

Matth. v.

testis facere: dubium non est: hominē bona agentem ex deo habere
et effectum operis: et initium bone voluntatis. **U**nde et apostolus
copiosissim⁹ fidelium cohortator cū timore (inquit) et tremore vestras
salutē opamini. **D**eus est em̄ q̄ operat in nobis et velle et operari p
bona voluntate: et hec sanctis causa est tremēdi atq; metuendū: ne
ipsis operibus pietatis elati deserantur ope gratiē: et remaneant
in infirmitate nature. **Q**ui autem experiri cupit: an in ipso de⁹ ha-

Joh. xv.

bitet: de quo dicitur: mirabilis deus in sanctis suis: sincero exami-
ne cordis sui interiora discutiat: et sagaciter querat: qua humilitas
te resistat superbiē: qua benignolentia oblectetur inuidiē: q̄ non ca-
piatur adulantium linguis: q̄q; bonis delectetur alienis. **A**n pro
malo non cupiat malum reddere: malitq; multas obliuisci iniuri-
as: q̄ imaginem sui conditoris amittere: qui omnes ad cognitio-

Phil. ij.

nem sui generalibus incitans donis pluit super iustos et iniustos
et solem suum oriri facit super bonos et malos / ac ne in multis labo-
ret sollicitē discretionis inspectio: ipsam matrem virtutum omnium
charitatē in secretis sue mentis inquirat: et si in ea dilectionē dei et
proximi toto corde intēte repererit: ita vt etiam inimicis eadē ve-

liti tribuit: que sibi optat impendi. **N**uisquis huiusmodi est: deū re-
ctorem sui esse non dubitet: quem tanto magnificentius receperit
quāto magis nō in se sed in dño gloriatur. **Q**m̄ quibus dicitur **R**e-

Luc. xviij.

gnum dei intra vos est: hi nimirum illius agūtū spiritū: cuius re-
guntur imperio. **S**cientes igitur dilectissimi que nīā charitas de-
us est: qui operatur omnia in nobis. **S**ectamini charitatē ita vt ī
vnius caste dilectionis affectum vniuersorum fidelium corda cōcur-
rant: transcuntia nos et vana non occupent: cōstanti desiderio ad
ea que sunt semper mansura / tendamus. **S**acramentum enim pres-

Beati Leonis pape. Sermo. f.

sentis festi oportet in nobis esse perpetuū. Quod utiq; sine fine celebrabitur / si in omnibus actibus nostris dominus iesus christus appareat. Qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

De quadragesima eiusdem. Sermo. i.

I Ebreorum quondam populus et oēs israelitice tribus: cum ppter peccatorum suorum offensiones graui phylisinozū dominatiōe premerent: vt superare hostes suos non possent: sicut sacra manifestat hystoria: vires animi et corporis idicto sibi reparauere ieiunio. Intellexerāt enim duram et miserā illam subiectionē neglectu se mandatorum dei et morum corruptione meruisse: frustra q; se armis certare: nisi prius vitijs repugnassent. Abstinentes ergo a cibo et potu seuerē sibi castigatiōis adhibuere censuram: et vt hostes suos vincerēt: gula et lecebrā in seipsis ante vicerunt. Factumq; est hoc modo vt seut aduersarij et graues domini esurientibus cederent: quos saturos subiugarant. Et nos itaq; dilectissimi inter multas aduersitates et pericula constituti / si similibus remedijs vti cupimus: simili obseruatione curemur. Eadem enim prope modum causa nostra est. Quod illorum fuit: quoniam sicut illi a carnalibus aduersarijs ita et nos a spiritalibus maxime impugnāmur inimicis. Qui si donata nobis per dei gratiam morum correctione vincantur: et corporeorum nobis hostium fortitudo succumbet: et emendatione nostra infirmabuntur: quos graues nobis non ipsorum merita: sed nostra delicta fecerūt. Quapropter dilectissimi vt oēs hostes nostros superare valeamus: per obseruantiam celestium mandatorum diuinū queramus auxilium. Scientes non aliter nos preualere posse aduersarijs nostris: nisi preualuerimus et nobis. Sunt enī intra nosmetipsos multa certamina: et aliud caro aduersus spiritum: aliud aduersus carnem spiritus concupiscit. In qua dissentione si cupiditates corporis fuerint fortiores: turpiter animus amittet propriam dignitatem: et perniciosum erit eum seruire / quem decuerat imperare. Si autem mens rectori suo subdita et supernis muneribus delectata terrene voluptatis incitamenta calcauerit: et in suo mortali corpori regnare peccatum non sciuerit: ordinatissimū tenebit ratio principatum: et mutationes eius nulla spiritalium neq; tiarum labefactabit illusio: quia tūc est vera pax hominis: et vera libertas: quando et caro animo iudice regitur: et animus deo pioside gubernatur. Hec autem preparatio dilectissimi licet omni tempore salubriter assumatur: vt peruigiles hostes incessabili superetur industria. Nūc tamen sollicitius expetenda est et studiosius instruenda: quādo et ipsi subtilissimi aduersarij acriori insidiant astutia. Scientes enim agere nos sacratissimos quadragesime dies: in quozum obseruantia omnes negligentie diluuntur: ad hoc totam

Se ipsum
vincendū

vim sue malignitatis intendit: vt celebraturi sanctum pascha do-
 mini in aliquo inueniamur indigni: et vnde nobis obtinenda erat
 propiciatio: inde contrahatur offensio. **A**ccedentes ergo dilectissi-
 mi ad quadagesime initium: id est ad diligentiorum domini serui-
 tutem. Quia quasi ad quandam agonem sancti operis accedimus
 ad pugnas temptationum animos preparemus: et intelligamus quanto
 studiosiores pro nostra salute fuerimus: tanto nos vehementius
 ab aduersariis impetendos. **S**ed fortior est qui in nobis est: quam qui
 aduersum nos est: et per ipsum validi sumus: in cuius virtute con-
 fidimus: quia ob hoc dominus se temptari a temptatore permisit: vt cu-
 ius munimur auxilio / eiusdem erudiremur exemplo. **Q**uare
 aduersarius (vt audistis) testimonijs legis: non potest virtutis: rit temptari
 vt hoc ipso et hominem plus honoraret: et aduersarius plus puniret:
 cum hostis generis humani non solum quasi a deo: sed etiam ab ho-
 mine vinceretur. **P**ugnauit ergo ille tunc: vt et nos postea pugna-
 remus. **U**t ille: vt et nos similiter vinceremus. **N**ulla sunt enim **R**ecessu te
 sine temptationum experientis opera virtutis: nulla sine perturbatio pati.
 bus fides: et nullum sine hoste certamen: nulla sine congressione victoria
Uita hec nostra in medio insidiatorum: in medio preliorum est. **S**i nolu-
 mus decipi: vigilandum est. **S**i volumus superare: pugnandum est. **E**t
 ideo sapientissimus **S**alomon. **F**ili inquit accedens ad seruitutem **P**rouer-
 dei: prepara animam tuam ad temptationes. **V**ir enim dei sapientia plen-
 sciens studium religionis laborem habere certaminis: cum preuide-
 ret pugne periculum: ante admonuit pugnaturum: ne forte si ad-
 ignorantem temptator accederet / imparatus citius vulneraret. **N**os
 itaque dilectissimi qui diuinis institutionibus eruditi: ad agonem
 presentis certaminis scienter accedimus: audiamus dicentem apo-
 stolum. **N**on est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem: sed **E**phe. vi.
 aduersus principes et potestates: aduersus mundi rectores tene-
 brarum harum: contra spiritalia nequitie in celestibus: et non igno-
 remus quod hi hostes nostri contra se geri omnia sentiunt: quicquid
 nos pro nostra salute agere temptamus: et hoc ipso quod boni ali-
 quid appetimus: aduersarios prouocamus. **H**ec enim inter nos
 atque illos per diabolice inuidie fomitem inueterata dissensio est: vt
 quia illi ab ijs bonis exciderunt: ad que nos deo auxiliante pue-
 himur: nostris iustificationibus torqueant. **S**i ergo nos erigimur: **U**n demo
 illi corrumpunt. **S**i nos conualescimus: illi infirmantur. **R**emedia non nisi inimici
 strage ipsorum sunt: quia curatione nostrorum vulnerum vulnera nobis
 rant. **S**tate ergo dilectissimi (vt apostolus ait.) **S**uccincti lumbos **E**phe. vi.
 metis vestre in xitate: et calciati pedes in preparatione euangelij cap. vi.
 pacis: i omnibus sumentes scutum fidei: in quo possitis omnia tela
 nequitie ignea extinguere: et galeam salutis assumite: et gladium spi-
 ritus quod est verbum dei. **V**idete dilectissimi quam poteritis nos te-
 lis: quam insuperabilibus munimentis: dux multis ignis triumphis et iuic-
 e iiii

christianemilitie magister armauerit. Succinxit lumbos balteo castitatis: calciavit pedes vinculis pacis: qz et discinctus miles cito ab impudicitie incentore vincitur: et nō calciatus facile a serpente mordetur. Scutū fidei ad protectionem totius corporis dedit: capiti galeam salutis imposuit: dexterā gladio verbi veritatis instruxit: vt spiritalis p̄liator: non solū sit tutus a vulnere: sed ⁊ repugnantē valeat vulnerare. **H**is igit̄ dilectissimi freti armis impigre atq; intrepide propositū nobis certamē ineamus: vt in isto ieiunioꝝ studio nō eo tantū simus sine contenti vt solā ciboz abstinētiā putemus esse sectandā. **P**ariū enī est si carnis substantia tenuatur: et anime fortitudo nō alitur. Afflicto paululū exteriore homine reficiatur interior: et subtracta saturitate corporea spiritalibus mēs delitijs roboretur. **C**ircūspiciat se oīs anima christiana: et se uero examine cordis sui interna discutiāt. **V**iderit nequid ibi discordie inbaserit: nequid cupiditatis insederit. **I**ncōtinentiā castitas p̄cul pellat: mendacijs tenebras lux abigat veritatis. **Q**uia os quod mētitur: aīam mentiētis interficit. **D**etumescat superbia: humilitas assumatur: resipiscat iracundia: cōminuātur iacula noxiarum: et obtretractio lingue frenetur. **C**essent vindictę: et obliuioni mandentur iniurie. **O**mnis postremo plantatio quā non plātauit pater celestis: radicitus auferatur. **T**unc enī in nobis bene virtutū semina nutriūtur: quando ab agro cordis nostri omne germen externum euellitur. **S**i quis ergo in quēpiam ita cupiditate ultionis exarsit: vt enī aut carceri traderet/aut vinculis alligaret: absolutionem nō solum insontis: sed etiam eius qui pena dignus videtur/acceleret: vt illa dominice orationis regula fidēter vtatur/ dicens. **D**imittite nobis debita nostra: sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. **Q**uam partem petitionum ita dñs in speciali inuauatione cōmendat: vt totius orationis effectus in hac condictione consistat. **S**i enī inquit dimiseritis hoībus peccata eoz: dñs dimittet et pater vester vobis qui in celis est. **S**i aut̄ nō dimiseritis hoībus: nec pater vester dimittet vobis peccata vestra. **P**roinde dilectissimi memores infirmitatis nostre: qz facile in quolibet delicta prolabimur: hoc potentissimū remediū ⁊ istā efficacissimam vulnerum nostrorū curationē nullatenus negligamus. **D**emus veniam quā rogamus: et nō studeamus vindicari/qui nobis precamur ignosci. **P**auperum gemitus surdo nō transeamus auditu: ⁊ mīam indigentibus prompta benignitate prestemus: vt mīam in iudicio possimus inuenire. **A**d quā perfectionem qui studiū suū gratia dei adiutus intēderit: hic sanctū ieiuniū fideliter peraget. **H**ic a sermō malicie veteris alienus in azimis sinceritatis ⁊ veritatis ad beatū pascha perueniet: et per nouitatē vite digne letabitur in sacramēto reformationis humane. **P**er xpm dominū nō strū. qui cū patre ⁊ spū scto vīuit ⁊ regnat in secula seculorū **A**mē.

Mat. xv.

Mat. vi.

Ibidem.

De Quadragesima eiusdem.**Sermo. ii.**

Icet nobis dilectissimi appropinquate festo paschali ieiunium quadragesime ipse legitimus temporis recursus indicat. **C**ohortatio tamen etiam nostri sermonis adhibenda est: quam auxiliante domino nec inutilis sit pigris: nec onerosa deuotis. **N**am cum omnem obseruantiam nostram ratio istorum dierum poscat augeri: nemo est (ut confido de vobis) qui se ad opus bonum non gaudeat incitari. **N**atura enim nostra manente adhuc mortalitate mutabilis etiam si ad summa queque virtutum studio puehatur: semper tamen sicut mendum de potestate habere quo recidat: ita potest habere quo crescat. **E**t hec est per virtutibus perfectorum vera iusticia: ut nunquam presumant se esse perfectos: ne ab utine propriis. **N**on dum finiti intentione cessantes ibi incidant deficiendi periculis: ubi proficendi deposuerint appetitum. **Q**uia ergo nemo nostrum dilectissimi tam perfectus est et sanctus: ut perfectior et sanctior esse non possit. **D**es simul sine differentia graduum: sine discretionem meritorum: ab istis in que peruenimus / in ea que nondum apprehendimus: pia auiditate curamus: et ad mensuram consuetudinis nostre / necessarij aliquid addamus augmenti. **P**arum enim religiosus alio tempore demonstrat: qui in his diebus religiosior non inuenitur. **U**nde oportune auribus nostris lectio apostolice predicationis insonuit dicens. **E**cce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies salutis. **I**d est. **L**oz. vii. **E**m acceptius hoc tempore: quid salubrius his diebus: in quibus virtutibus bellum indicitur: et omnium virtutum profectus augetur. **S**emper qui de tibi o anima christiana vigilandum contra salutis tue aduersarium fuit: ne ullus pateret locus tetatoris insidias / sed modo tibi maior cautio et sollicitior assumenda prudentia est: quando idem hostis tuus acriori seuit inuidia. **N**unc autem in toto mundo potestas ei antique damnationis aufertur: et innumerabilia illi captiuitatis vasa rapiuntur. **R**enunciatur atrocissimo predoni a populis omnium nationum / omniumque linguarum: et nullum tam genus hominum reperitur quod non tyrannicis legibus reluctetur: dum per omnes fines terrarum regeneranda in christo multorum milium milia preparantur: et appropinquante noue creature ortu / spiritualis nequitia ab istis quos possidebat excluditur. **F**remunt ergo expoliati hostis impius furor: et nouum querit lucrum: **D**emonis qui ius perdidit antiquum. **C**aptat indefessus et peruenit si quas reperiatur oues a sacris gregibus negligenter euagantes: quas per proclina voluptatum / et per deuera luxurie in diuersoria mortis inducat. **I**nsinuat itaque iras: nutrit odia: acuit cupiditates: irridet continentiam: incitat gulam. **Q**uem enim tentare non audeat: qui nec ab ipso domino nostro iesu christo coronatus sue fraudis abstinent: **N**am (sicut euangelica patefecit hystoria) cum saluator qui erat verus deus: ut verum se hominem etiam demonstraret: et impias opiniones totius erroris excluderet: post quadraginta dierum nocturnam ieiunium infirmitatis nostre in se receperat esurie: gaudens diabolus signum se in eo

Mat. liij.

Joh. ij.

Jerumie
iunium.

Matth. v.

Bona vo-
luntas re-
munerat.Vitia fu-
gare pul-
cherrimū
operum.

passibilis atq; mortalis inuenisse nature: vt explicaret potentiam quā timebat. Si fili? dei (inquit) es: dic vt lapides isti panes fiant. Poterat itaq; istud oīpotens et facile erat: vt ad creatoris imperiū in quā ubere? specie? cuiuslibet generis creatura transiret: sic cut cū voluit in cōiūtio nuptiali aquā mutauit in vinū. Sed hoc magis salutiferis dispensationibus pgruebat: vt nequissimi hostis astutia nō potētia deitatis / sed humilitatis mysterio vinceretur. Deniq; fugato diabolo et oībus artibus callidi rētoris elisis ac cesserūt ad dñm angeli et ministrabant ei: vt veri hoīs et veri dei et apud doctas interrogationes inuolata esset humanitas: et apud sancta obsequia manifesta diuinitas. Cōfundant itaq; filij diaboli atq; discipuli: qui repleti inspiratione viperca simplices quosq; decipiūt negātes in xpōverā esse naturā / dñū aut deitatē hoīe / aut hoīem deitate dispoliāt: cū vnius tps gemino documēto vtraq; falsitas sit perēpta: qz et per famē corporis vera humanitas: et per famulātes angelos demonstrata est manifesta deitas. Quia ergo dilectissimi sicut redēptoris nostri magisterio edocti sumus. Nō in solo pane viuūt homo: sed in oī verbo dei. Dignūq; est vt populus christianus in quātacūq; abstinentia cōstitutus magis desideret se dei verbo q̄ cibo satiare corporeo pōpta deuotione et alacri fide suscipiamus solenne ieiunū: non in sterili inedia quā plerūq; imbecillitas corporis et auaricie morbus inducit / sed in larga beniuolētia celebrandū est: vt scz simus de illis de quibus ipsa veritate dicit. Beati qui esuriūt et sitiūt iusticiā: qm̄ ipsi saturabunt. De litie igit nostre sint opera pietatis: et illis cibis qui nos ad eternitatem nutriūt / implcamur. Letemur in refectionib? pauperū: quos impēdia nostra satiauerint. Jocuēdemur in vestitu cor: quoz nuditate indumētis necessarijs tererimus. Sentiāt humanitatē nostrā egritudines decubentiū: imbecillitates debiliū: labores exulsi: destitutio pupilloz: et desolatarū lamēta viduarū: in quibus iuuādis nemo est / qui nō aliquā possit exequi beniuolētie portione. Nulli em̄ paruus est sensus / cui magnus est animus: nec de rei familiaris modo mēsurā miserationis pēdet ac pietatis. Nūq; merito caret etiā in tenui facultate bone volūtatis opulētia. Malo ra quidē impendia sunt diuitiū: et minora mediocriū: sed nō discrepat fructus operū: vbi idē est affectus operantiū. In ista aut dilectissimi exercendarū opportunitate virtutiū: sunt etiā altarum insignia opera coronarū: que nullo horreoz dispendio: nulla diminutione pecunie capiant: si pellat lasciuia: si abdicet ebrietas: et carnalis cōcupiscētia castitatis legibus edomet: si odia trāseāt in dilectionē: si inimicitie cōuertant in pacē: si trāquillitas extinguat irā: si māsuetudo remittat iniuriā: si deniq; dominorū atq; seruorū tam ordinati sint mores / vt et illoz ptās minor: et istoꝝ sit disciplina deuotioꝝ. Hac igit obseruatione dilectissimi obrinebit mīa dei

Et Sermo. iij. de Quadragesima. Fo. xxxviij.

et abolito peccatorum reatu religiose venerandum pascha celebrabitur. Quod et romani orbis piissimi imperatores sancta antiquitate obseruatione custodiunt: qui in honorem dominice passionis altitudinem sue potestatis inclinant: et constitutionum suarum seueritate mollissima multarum culparum reos precipiunt relaxari: ut in diebus quibus misericordius saluatur misericordia diuina: etiam ipsorum superne bonitatis imitatrix sit emulanda clementia. Imitetur igitur christiani populi principes suos: et ad domesticam indulgentiam regis incitentur exemplis. Non enim priuatas leges fas est austeriores esse quam publicas. Remittant culpe: vincula soluatur: deleatur offensa: pereant vitiolones: ut sacra festiuitas per diuinam atque humanam benignitatem omnines letantes/omnes habeat innocentes. Per dominum nostrum Iesum christum/ qui cum deo patre et spiritu sancto viuunt et regnant deus: per infinita secula seculorum Amen.

De Quadragesima eiusdem.

Sermo. iij.

Semper quidem nos dilectissimi sapienter et sancte viuere decet: et in id voluntates nostras actionesque dirigere/ quod diuine nouimus placere iusticie. Sed cum hi appropinquant dies/ quos illustriores nobis salutis nostre sacramenta fecerunt diligentiore sollicitudine corda nostra mundanda: et studiosius exercenda est disciplina virtutum: ut sicut ipsa mysteria quaedam sui partem maiora sunt: ita et nostra obseruantia superet in aliquo consuetudinem suam: et cui festiuitas est celebranda sublimior: ipse quoque reperiat ornatio. Si enim rationabile et quodammodo religiosum videtur: per diem festum in vestitu nitidiorē prodire: et habitu corporis hilaritate mentis ostendere: si ipsam quoque orationis domum propius tunc cura et ampliore cultu quantum possumus/ adornamus: nonne diuinitatem eius etiam christiana que verum viuumque dei templum est: specie sua prouideret exornet: et redemptionis sue celebratura sacramentum omni circumspeditione precaueat: ne ulla causa macula iniquitatis obfuscet: aut duplicis cordis ruga dedecoret. Nam quid prodest honestatis formam preferens cultus exterior/ si interiora hominis aliquorum sordibus contaminatione vitiorum? Omnia igitur que animi puritatem et speculum mentis obnubillant: abstergenda sedulo et quadam elimatione radenda sunt. Scrutetur quisque conscientiam suam: sequens ante se statuatur proprii censuram iudicii. videat si in secreto cordis sui illam quam christus dat/ inuenit pacem: si desiderium spiritus nulla concupiscentia carnis impugnat: si humilia non spernit: si alta non appetit: si iniquo non delectatur lucro: si immoderato rerum suarum non gaudet augmento: si denique aliena felicitate non vitatur: aut inimici miseria non letatur. Et cum harum perturbationum nihil in se forte repperit: sincero discutiat examine qualium cogitationum specie frequentetur: et vtrum nullis vanitatum/ ymaginibus acquiescat: vel quanto animum ab his que noxie blandiuntur/ abducatur.

In festis
diebus mas
gnis pur
gandus ma
xime an
mus: dicit
ago abba
antiqua

Beati Leonis pape. Sermo. iij.

Semp hō Nam nullis illecebris cōmoueri: nullis cupiditatib⁹ titillari: non temptatur est istius vite que tota temptatio est: et qua nimirū vincit: qui vici ab eadē non veret. **Superbū** est enī de non peccandi facilitate

i. Joh. j. **Si** dixerim⁹ quia peccatū nō habem⁹: nosiplos seducimus: et veritas in nobis non est. **Nemo** igit̃ dilectissimū se fallat: nemo se decipiat. **Neq;** enī de cordis sui puritate confidat: vt putet se nullis tēptationū periculis subiacere: cū peruigil ille temptator eos: ac rībus pulset insidijs: quos maxime videt abstinere a peccis. **Nam**

a quo dolos suos prineat: qui ipsum quoq; dñm maiestatis ausus est calliditatis sue fraude tēptare: **Viderat** supbiā suam baptizati dñi iesu humilitate calcata: intellexerat quadraginta dierum ieiunio omnē cupiditatē carnis exclusam: et tamē nō desperauit de artib⁹ sue malicie spiritalis improbitas: tātūq; sibi de naturē nostre mutabilitate pmisit: vt quē experiebat hominē: presumere et posse fieri peccatorē. **Si** ergo ab ipso dño et saluatore nostro deceptionū suarū diabolus nō reuocauit insidias: quātō magis fragilitatē nostram impugnare presumet: quos exinde vehementiore odio: et inuidia seuiore persequitur: ex quo ei in baptismo renūciauimus: et ab illa cui dñabatur origine in nouā creaturā diuina regeneratione transiimus. **Unde** quia dūm mortali carne circūdamur: nō desinit nobis antiquus hostis laqueos peccati vbiq; ptere: et tūc maxime aduersus christi mēbra seuire: quādo ab eis sunt celebrāda sacratioz mysteria: merito doctrina spūs hac eruditione imbuuit populū christianū: vt ad paschale festū quadraginta dierum cōtinentia se prepararet. **Cuius** purificationis ratio iā nos ad obseruantia sue salubritatis inuitat: et diligentia nobis proposita castigationis indicit. **Quanto** enim sanctius quisq; hos dies iueniet

Qib⁹ exi- bēda opa pietatis. **igit̃** sanctorū ieiunioz pietatis opa qb⁹ semp studēdū est: abūdati⁹ exequimur: misericordes sim⁹ ad omēs: maxime aut̃ ad domesticos fidei: vt i ipsi hq; elemosinarū distributiōib⁹ bonitatē patris celestis imitemur q̃ soles suū orificat sup bonos et malos: et pluit sup iustos et iniustos. **Quāvis** ergo fidelium precipue adiunanda sit paupertas: etiam illi tamen qui nondum euāgelii ceperūt: in suo lobore miserādī sunt. **Quia** in omnibus hominib⁹ nature est diligenda communitio: quē nos etiam ijs benignos debet efficere: q̃ nobis quacumq; conditione subiecti: maxime si eadez gratia iam renati et eodem sanguinis christi precio sunt redempti. **Simul** enim et cum istis habemus q̃ ad imaginem dei conditi sumus: nec carnali origine a nobis: nec spiritali natiuitate diuisi sunt. **Eodem** spiritu sanctificamur: eadem fide viuimus: ad eadem sacramenta concurrimus. **Non** spernatur hec vnitas: nec vllis nobis sit tanta communitio: sed hoc ipso nos per omnia faciat

mitiores: q̄ eorū vtimur subiectione/cum quibus vni dño eadem
subijctimur seruitute. Si qui ergo horū grauioribus dños suos of-
fendere delictis: indulgentiā nunc in diebus recōciliationis acci-
piāt. Auferat miseratio seueritatis: et venia deleat vltionē. nullum
custodia teneat. nullū carcer includat: qm̄ deus noster mīam suā
hac conditione promissit: vt remittenda sibi is nosset peccata pro-
pria qui remisisset aliena. Dissensionū materie dilectissimi z inimi-
citarum aculei cōtrantur. Cessent odia: deficiant similitudines: in
vnitate dilectionis oīa mēbra conueniāt. Beati em̄ pacifici: quia **Matth. v.**
filij dei vocabūtur. nec solū filij/sed etiam heredes: coheredes au- **Rom. viij**
tem christi/qui viuūt et regnat in secula seculorum Amen.

De Quadragesima eiusdem.

Sermo. iiii.

Predicatur vobis dilectissimi sacratissimi maximū
ieiuniū quo aptius vtat exordio: q̄ vt verbis apostoli
in quo christus loquebat/incipiā: Dicāq̄ q̄ lectum est
Ecce nūc tempus acceptabile: ecce nunc dies salutis: **ij. ad Cor.**
quāuis em̄ nulla sint tēpora/que diuinis nō sint plena munerib⁹: **rim. vi.**
et semper nobis ad mīam dei per ipsius gratiā prestatetur accessus:
nūc tamē oīm mētes maiori studio ad spiritales profectus moue-
ri/z ampliori fiducia oportet animari: qm̄ ad vniuersa pietatis of-
ficia illius nos dicit in quo redēpti sumus/recursus inuitat: vt ex-
cellēs sup oīa passionis dñice sacramentū purificatis z corporib⁹
et animis celebrem⁹. Debeas quidē tātis mysterijs ita incessabi- **De obser-**
lis deuotio/z cōtinuata reuerētia: vt tales pmaneremus in cōspe- **uāda quas**
ctu dei/uales nos in ipso paschali festo dignū est inueniri. **S. qz** **dragesi-**
hec fortitudo paucorū est: et dñi carnis fragilitate austerior obser- **ma ratio.**
uātia relaxat/dūq̄ p varias actiones vite hui⁹ sollicitudo dissen-
dit: necesse est de mūdano puluere etiā religiosa corda sordescere.
Magna diuine institutionis salubritate puissimū est: vt ad reparā-
dā mentiū puritatē: quadraginta nobis dierū exercitatio mode-
ret/z ieiunia casta decoquerēt. Ingressuri igitur dies mysticos z
purificādis animis atq̄ corporib⁹ sacratius institutos: preceptis
aplicis obedire curem⁹: emūdātes nos ab oī inq̄namēto carnis **Quō ietu-**
ac spīs: vt castigatis colluctationib⁹ q̄ sunt inter vtrāq̄ substantiā: **nādum in**
animis quē sub dei gubernaculis cōstitutū corporis decet esse re- **tpe q̄dra-**
ctorē/dñatiōis sue obtineat dignitatē: vt nemini dātes vllā offen- **gesine.**
sionē: vituperationib⁹ obloquentiū nō sim⁹ obnoxij: digna em̄ ab
inidelib⁹ reprehensione carpemur: z nro vitio lingue impie in inu-
riā se religionis armabūt: si ieiunatiū mores a puritate pfecte cō-
tinētie discreparint. Non em̄ in sola abstinentia cibi stat nostri sum-
ma ieiunij: aut fructuose corpori esca subtrahit/nisi mēs ab iniqui-
tate reuocet: z ab obrectationib⁹ lingua cohibeat. Sic ergo no-
bis edēdi est moderāda libertas: vt etiā alie cupiditates eadē le-
ge frenētur. **M**oderatū z paciētie pacis z tranquillitatis hoc

tēpus est: in quo exclusa oīm cōtaminatione vitioꝝ ppetritas est
 obseruāda virtutū. **Nūc** piarū mētū fortitudo donare culpas/ ne
 gligere cōtumelias/ et obliuisci assuescat iniurias. **Nūc** fidelis ani
 mus p arma iusticie a dextris se exerceat et sinistris: vt p gloriā et
 ignobilitatē/ per infamiā et bonā famā/ securā cōsciētā/ cōstātēq;
 probitatē/ nec laudes inflēt: nec opprobria defatigēt. **Religiosoꝝ**
 modestia nō sit mesta/ s; sc̄a. **Nec** inueniant in eis vllarū murmu
 ra querelarū: quibus nūq; desunt sanctorū solatia gaudioꝝ. **Nō** ti
 meāt inter opa mīe terrenarū diminutio facultatū. **Semp** diues
 est xp̄iana paup̄tas: q; plus est qđ habet/ q̄ qđ nō habet. **Nec** pa
 uet in isto mūdo indigētia laborare/ cui donatū est in oīm rerum
 dño oīa possidere. **Operatib;** ergo q̄ bona sunt: nō est oīno metuē
 dū/ ne eis desit facultas operādī: cū et in duobus nūmis euāgelī
 ce illius vidue sit laudata deuotio: et p calice aque frigide premiū
 habet gratuita largitio. **Ex** affectib; em̄ pioꝝ benignitatis mēis
 ra taxatur: et nūq; cū miserēdi efficacia deserit: in quo mīa ipsa nō
 defecit. **Expert**a est hec vidua illa de sarepta: q̄ brō **Helic** in tēpo
 re famis vni? dici cibū quē solū habebat/ appositū: et prophete esu
 riciū necessitati sue preferēs exiguū farine et pusillū olei/ incūctan
 ter expēdit. **Sed** nō defuit ei qđ fideliter erogauit: et in vasis pia
 effusione vacuatis fons noue vbertatis exortus est: vt sanctis vñ
 bus nō minueret eius substātie plenitudo/ cui? nō fuit formidata
 defectio. **His** aut studijs dilectissimī ad que vos volūtate cōfidi
 mus esse pparatos: nō ambigatis diabolū qui oīm virtutū est ad
 uersari? inuidere: et ad hoc vim sue malignitatis armare: vt quos
 nō potuerit deicere p diffidētā/ conet superare p gloriā. **Vicini**
 est em̄ rectis actionib; supbie malū: et de p̄mo semp virtutibus
 insidiat elatio: q; difficile est vt laudabiliter viuētē laus nō capi
 at: nisi vt scriptū est. **Qui** gloriat: in dño gloriatur. **Cuius** vero ille
 hostis nequissim? nō audeat impugnare ppositū/ cui? nō appetat
 violare ieiuniū: qñ veritas suas sicut euāgelica lectione patefas
 ctū est: nec ab ipso mūdi saluatore cōtinuit: **Ex**panescēs em̄ in il
 lo quadraginta dierū noctiūq; ieiuniū: explorare callide voluit:
 vtrū hāc cōtinentiā donatā haberet an. ppiā: vt nō metueret de
 ceptionū suarū opera soluēda/ si xps eius esset cōditionis cui? est
 corporis. **Primo** itaq; dolo scrutatus est/ an ipse esset substātiarū
 creator: qui rerū corporearū posset in que vellet mutare naturas.
Scđo an sub humane carnis specie diuinitas obūbrata regeretur
 cui facile esset peruiū sibi aera facere: et terrena per vacuū mēbra li
 brare. **Sed** cū illi dñs iusticiā maluisset opponere veri hoīs/ q̄ po
 tētā manifestare deitatis: ad hoc cōuertit tertie fraudis ingeniū:
 vt cū in quo diuine potestatis signa cessauerāt: domnā dī cupidē
 tate tēaret/ et ad venerationē sui regna mundi pollicēdo traduce
 ret. **Sed** prudētā diaboli stultā fecit sapiētia dei: vt superbus bo

Operum
mēsurā af
fectus.
iiij. Regū
xyij.

Rectam
actionem
maxime i
sectat sup
bia.
i. Cor. j.

De xpi tē
tatione.

his hominem videns quē aliquis superauerat: non metueret eum per se
qui/ quē pro oibus oportebat occidi. **H**uius igitur aduersarij do-
los nō solum illecebris gule/ sed etiā in pposito abstinentie caueam?

Qui enim sciuit humano generi mortē inferre p cibū: nouit et per ip-
sum nocere ieiunij: et ad cōtrarie fraudis effectū famulis vtendo

Manicheis sicut per serpentē intulit interdicta presumi: ita per fa-
mē suadet cōcessari. **U**tilis quidē est abstinentia: q̄ parco assue-
tavit delictarū cōhibet appetitū. **S**ed vobis illorū dogmati apud

quos etiā ieiunādo peccat: dānat creaturā naturā in creatoris
iniuriā/ et cōtaminari edētes asserūt ijs quorū nō deū/ sed diaboli

cōditorē esse definiūt: cū propterea nulla sit substantia mala/ nec ipsi
mali sit vlla natura. **D**ia enim bona bonorū auctor instituit: et vnus est

vniversarū rerū creator: q̄ fecit celū et terrā: mare et oīa que in eis
sunt. **E**x quib⁹ quicquid hominū ad cibū potūq̄ cōcessum est: scitū et mū-

dū est in sui generis qualitate. **N**ō si immoderata auaritate suma-
tur: nimietas edaces et bibaces dedecorat/ nō cibi neq̄ poculi na-

tura cōtaminat. **D**ia enim (sicut **A**p̄ls ait) mūda sunt mūdis. **C**ōm-
quinatis enim et infidelib⁹ nihil est mūdū: sed conquinata sunt cor-
pōres et cōscientia. **V**os autē dilectissimi catholice matris sc̄tā gene-

ratio quos in schola virtutis spūssant: erudiunt: libertatē vestrā
cōgrua rōne moderamini: scientes qm̄ bonū est et a licitis abstinere

et/ et cū castigatius viuēdū est ita discernere cibos: vt vsus eorū se
moueat/ nō natura dānet. **N**ulla itaq̄ vos cōtagionis hui⁹ asper-

gat impietas: q̄ sua maxime obseruatiā pollunt seruientes creatu-
re potiorē creatori: et luminarib⁹ celi stultā abstinentiā deuotētes/

quos nemo ambigat esse **M**anicheos/ qui in honorē solis ac lune
dic dñico et sc̄da feriā deprehensi fuerint ieiunare. **U**no enim pueri-

tatis sue opere bis impij/ bis pphani sunt: q̄ ieiunij suū et ad syde-
rū cultū/ et ad resurrectionis xp̄i instituire cōtēptū. **A**bdicant enim

se sacramento salutis humane: et xp̄m dñm nostrū sicut in veritate
carnis nostre denegāt natū: ita mortuū vere et resurrexisse nō cre-

dūt. **E**t ob hoc dic salutis et leticie nostre sui ieiunij merore cōdē-
nāt. cūq̄ ad tegēdum infidelitātē suā nostris audeāt interesse my-

sterijs: ita in sacramētorū cōmunionē se tēperāt/ vt interdū tutius
lateāt: ore indigno xp̄i corpus accipiūt: sanguinē autē redemptionis

nostrę haurire omnino declināt. **N**ō ideo vestrā volumus sci-
re sanctitatē: vt vobis huiusmodi hoīes et his manifestētur in-

dicij: et quorū deprehensa fuerit sacrilega simulatio notati et pro-
diti a sanctorū societate sacerdotali auctoritate pellātur. **D**e talib⁹

enī beatus paulus ap̄ls ecclesiā dei prouide monet dicēs. **R**oga-
mus autē vos fratres/ vt obseruetis eos qui dissensiones et offen-

dicula preter doctrinā quam audistis faciunt: et declinate ab his.
Huiusmodi enim christo dño nō seruiūt/ sed suo vētri: et per dul-

ces sermones et benedictiones seducūt corda innocentū. **H**is ergo

Maniche
orū erratū

Litū. j.

Rom. xij.

Beati Leonis pape. Sermo. v.

dilectissimi admonitionibus nostris: quas auribus vestris contra execrabilem sectam frequenter ingessimus sufficenter instructi sanctos quadragesime dies pia deuotione suscipite: et ad promerendam misericordiam dei per opera vos inie preparate: iram extinguite: odia deponite: vnanimitate diligite: et sinceris vos humilitatis officiis inuicem preuenite. Seruis et his qui vobis subiecti sunt: cum equitate dominamini. Nullus eorum aut claustris cruciatur aut vinculis: cessent vindicte: remittantur offensa: seueritas lenitate: indignatio mansuetudine: discordia pace mutetur. Oes nos modestos/oes placidos/oes experiant benignos: vt ieiunia nostra accepta sint deo. Cui ita demum sacrificium vere abstinentie et vere pietatis offerimus: si nos ab omni malicia contineamus. Cum inimicis autem crucis christi nulla consensione iungamur: ne impiorum consortio sanctitas fidelium polluat. Lux separetur a tenebris: et fugiant filios diaboli filij veritatis. In templum enim domini quod est ecclesia christi nil contaminatum inferri: nil prophanum oportet admitti: vt omni immundicia a penetralibus cordis exclusa sanctificetur ieiunium nostrum: et simus eternum sancti spiritus habitaculum: qui nos a peccatorum sordibus emundatos et possidere dignetur semper et regere. Secunda igitur et quarta et sexta feria ieiunemus. Sabbato autem apud sanctus petrum vigilias celebremus: qui commendati sibi gregis curam habere non desinens custodiam nobis de suis precibus obtinebit: auxiliante deo nobis per omnia cui cum filio et cum spiritu sancto vna est deitas: vna maiestas in secula seculorum. Amen.

De ieiunio quadragesimali eiusdem. Sermo. v

Apostolica dilectissimi doctrina nos admonet: vt depouamus veterem hominem cum actibus suis: et de die in diem conuersione renouemur. Si enim templum dei sumus et mentium nostrarum spiritus sanctus habitator est: dicente apostolo. Vos estis templum dei viuus: multa nobis vigilantia laborandum est: vt cordis nostri receptaculum tanto hospite non sit indignum: et sicut in domibus manufactis laudabili diligentia prouidetur: vt si quid aut infusione hyemum: aut turbine procellarum vel ipsa fuerit antiquitate corruptum in integrum cura restituat ita iungi oportet sollicitudine precari: ne quid in nostris animis incopositum: ne quid inueniatur imundum. Quauis enim edificium nostrum situm: ne ope sui non subsistat artificis: nec fabrica nostra possit esse icolum: nisi ei protectio presuerit conditoris: tamen quia rationabiles lapides sumus: et viua materies: sic nos auctoris nostri extruxit manus: vt cum opifice suo etiam is qui reparatur operetur. Gratie igitur dei obediencia se humana non subtrahat: nec ab illo bono sine quo possit fieri non potest bona esse: deficiat. At si quid sibi impossibile aut arduum in mandatorum effectibus reperitur: non in se remaneat: sed ad iube phanic. tem recurrat: qui ideo dat preceptum: vt excitet desiderium: et possit

auxilium: dicente propheta. **I**n deū cogitatu tuum: et ipse te
 enutriet. **A**n forte insolenter quisq; ita supbit: et ira se illesum ita im-
 maculatum esse presumit: vt nullius iam renouationis indigeat? **O**is hō
 fallitur propterea ista persuasio: et nimia vanitate veterascit. **Q**ui
 cūq; inter temptationes huius vite ab omni se vulnere credit im-
 munem: plena omnia periculis: plena laq̃is. **I**ncitāt cupiditates: **Q**uā ma-
 ius illi illecebre: blandiuntur lucra: dāna deterrēt. **A**mare sunt gna huius
 obloquentiū lingue: nec semper veracia sunt ora blandientiu: vt fa- vite peris
 cilius sit vitare discordem q̃ declinare fallacem. **I**n ipsis aut vir- cula.
 tutibus obtinēdis tam dubius modus et tam incerta discretio ē:
 vt si quisq; inter bonorum malorūq; confinia subtilissimi discrimi-
 nis potuerit seruare mensuras: difficile sit vt bene sibi consciā p-
 bitate obtreantiu lingua nō mordeat: et iniquorū euadat oppro-
 bria: cui est amica iusticia. **I**am cū ad ipsas rerū temporalium varie-
 tates cogitatio humana cōuertitur: quāte se opponunt caligines:
 q̃ti prauarū opinionū oboriscuntur errores: vt de obiectu p̃trarioz
 sumatur materia querelaru. **N**am licet oīm fidelium corda nō dubi-
 tent: nullis huius mundi partibus nulliq; tēporibus prouidentia
 abesse diuinā: nec de stellarū potestate que nulla ē: seculariū nego-
 ciorū pendere prouētus. **S**ed equissimo et clemētissimo summi res-
 gis arbitrio cuncta disponi: sicut scriptū ē: vniuerse vie dñi mīa et
 veritas: tamē cū quedā non s̃m desideria nra procedūt: et sub hu-
 mani iudicii errore superior est plerūq; iniqui causa q̃ iusti: victi-
 num nimis atq; contiguū est: vt etiā magnānimos ista cōcutiāt: et
 in aliquod illicite causationis murmur impellāt. **S**iquidem istis
 varietatibus etiā excellentissimus propheta deo vsq; ad periculū
 se turbatū p̃fiteb: et dicit. **D**eī aut pene moti sunt pedes: pene effu-
 si sunt gressus mei: quia zelauī in p̃ctoribus pacē p̃ctorū vidēs.
Unde quia paucorū est tam solida fortitudo vt nulla inequalita-
 tum p̃turbatione quatīat: et multos fidelium non aduersa tātū / sed
 etiā secūda corūpant: sanādis vulneribus quibus humana infir-
 mitas sauciā: diligens est adhibēda curatio. **I**deo em de pericu-
 lis quibus mundus hic plenus est: quedā breuiter p̃currī: vt di-
 cente scriptura. **Q**uis gloriabitur castus se habere cor: aut mundū
 se esse a peccato: omnes sibi intelligant delictorum indulgentiam
 et reparatiōis necessariam esse medicinam. **Q**uādo autem oportu-
 nius dilectissimi ad remedia diuina recurrimus / q̃ cum ipsa no-
 bis sacramēta redēptiōis nostre temporum lege referunt: que vt
 dignius celebremus: saluberrime nos quadraginta dierū ieiunio
 preparamus. **N**on em ij tantum qui per mortis christi resurrectio-
 nisq; mysterium in nouam vitam baptismo sunt regenerante ven-
 tū: sed etiam omnes populi renatorum vtiliter sibi et necessarie
 presidii huius sanctificationis assumunt. **I**lli vq; nondū habent
 accipiant. **I**sti vt accepta custodiant. **D**icente namq; apostolo.

P̃s. lliij.

Ois hō
peccat.Quā ma-
gna huius
vite peris-
cula.

P̃s. xxliij.

P̃s. lxxij

P̃s. xxi.

Beati Leonis pape. Sermo. v.

I. Cor. x. Qui stat: videat ne cadat. Nemo ē tāta firmitate suffultus: vt de ista Quāta sit bilitate sua debeat eē securus. Utamur igit dilectissimi tēporis necessitas nerabilibus institutis: et sollicitiore cura cordis nostri specula ter quadrage sine. Quātūlibet enī castē et sobrie mortalis hec vita ducatur: quodā tamē puluere terrene cōuersionis aspergitur: et nitor mensurū ad dei imaginē conditarū nō ita a sumo totius vanitatis alienus est: vt nulla possit sordescere: et non semp indigeat expoliri.

Quod si etiā castissimis animis necessariū est: quāto illis amplius est expetendū: qui tota forte anni spacia: aut securius: aut forte negligētius transferūt: quos charitate debita cōmonemus: vt non ideo sibi inet blandiantur: qz nobis cōsciētie singulorū patere nō possunt: cū oculos dei simul vniuersa cernētes nō abdita locorū: non parietū septa secludant: nec solū ei acta et cogitata verū et agēda et cogitanda sint cognita. Ista ergo sciētia summi iudicis/ iste ē tremendus aspectus: cui peruiū est omne solidū: et apertū omne secretum: cui obscura clarent: muta respondēt: silentiū cōfitef: et sine voce mens loquitur. Nemo patiētia bonitatis dei de peccatorū suorū impunitate contēnat: nec ideo illū estimet nō offensum: quia necdū est rus qz euz expertus iratū. Non sunt longe vite mortalis inducie: nec diuturnā est licētia insipientiū voluptatū in eternarū dolorē transitura penarū: si dum iusticie sentētia suspēdīt: penitentie medicina non querit. Confugiamus igit ad p̄sentē vbiqz miam dei: et vt sanctū pascha dñi digna obseruātia celebret: cunctorū se fidelium corda sanctificēt: mirescat seuitia: mansuescat iracūdia: remittat sibi oēs culpas inuicē suas: nec exactor sit vindicte: qui petitor est venie.

Mat. vi. Dicētes enī. Dimitte nobis debita nra: sicut et nos dimittim⁹ debitoribus nostris: durissimis nos vīculis illigam⁹: nisi qd p: offitemur: impleam⁹. Unde et si orationis huius sacratissimū pactum nō tota cōditiōe seruatiū est: nūc saltē cōscientiā suā vnusqzqz cognoscat: et alienis ignoscēdo delictis abolitionē suorū obtineat peccatorū.

Ibidem. Dicēte nāqz domino. Si dimiseritis hoibus pctā eorū: dimittet et vobis pater vester qui in celis est delicta/ vstra. Nō lōge est ab vnoqzqz qd possit: cū de benignitate supplicis sentētia penadeat iudicātis. Qui humanarū precū misericors et iustus auditor equitati sue de nra lenitate prescripsit: vt nō haberet i eos ius seueritatis: quos nō inuenisset cupidos vltiōis: clementes autē et mītes aios etiam largitas decet. Nihil est enī dignius qz vt hō sit sui auctoris imitator: et sūm modū pprie facultatis diuini sit operis executor. Nā cū alunt esuriētes: vestiunt nudī: fouent infirmi: nōne auxiliū dei man⁹ explet ministri: et benignitas serui: munus est dñi: qd cū ad effectus mīe sue adiutore nō egeat: ita suā oipotentia tēperauit: vt et laboribus hoīm p hoies subueniret. Et merito deo gratie referretur de pietatis officijs: cui⁹ opaviderent i famulis. Pro

Matth. v. pter qd ipse dñs discipulis ait. Sic luceat lux vestra corā hoibus:

De Passione & Resurrectione dñi. Ser. j. Fo. xliij.

vt videat opa vestra bona: & magnificet patrem vestrum q̄ est in celis. Qui cū eodē patre et spū sc̄to viuit & regnat ī sc̄a sc̄loꝝ. Amē.

De Passione et Resurrectione domini eiusdem. Sermo. j.

Semper quidē dilectissimi mīa dñi plena est terra: & vni-
cuq; fidelium ad colendū deū ipsa rerū natura doctrina
est: dum celū & terra mare & oīa que ī eis sunt: bonitates
et oīpotentiā sui, p̄testant auctoris: & famulantiū elemē-
torū mirabilis pulchritudo iustā ab intellectuali creatura gratia-
rū erigit actionē. Sed cū ad istos dies recurritur: quos specialit̄
reparatiōis sacramēta signarunt: & q̄ vicino ordine atq; contiguo
festū paschale precedūt: diligētius p̄paratio religiose purificatio
nis nobis indicit. Quāuis em̄ in q̄libet tēpore inocēs vita sit mul-
torū: & plurimos deo bonorū actū cōsuetudo cōmēder: nō adeo ta-
men de cōsciētie integritate fidēdū est: vt hūanā fragilitatē inter
scandala tēptatiōesq; degentē nīhil potuisse arbitremur: qđ lede-
ret incidere. Cū propheta excellētissim⁹ dicat. Quis gloriabit̄ ca-
stū se habere cor: aut mundū se cē a pctō: et iterū. **Ab occultis me-
is mūda me dñe: & ab alienis parce seruo tuo. Si aut̄ qđ expimen-
tis p̄bat̄ talis p̄ditio est eorū: qđ cōcupiscētis renitunt: qđ iracūdie
moribus reluctant: et iparū qđq; cogitationū arcana castigant: vt
et nūq; possint in cordib⁹ suis nō iuētre qđ reprobent: & sepe aut
fallant occultis: aut decipiant alienis: qđ in alijs vitia que egritu-
dines & q̄ta sint vulnera: q̄bus austerior sit adhibēda medicīna:
vt illius sacramenti per qđ solunt̄ opa diaboli: nō inueniant alie-
ni. Paschalis q̄ppe festiuitatis hoc p̄pūz est: vt tota ecclesia rez-
missione gaudeat pctōꝝ: que nō in eis tantū fiat: qđ sacro baptisma-
te renascunt: sed etiā in eis qđ dudū in adoptiuorū forte numerant̄.
Quāuis em̄ principaliter novos homines faciat regenerationis
ablutiō: q̄ tamē semp necessaria est oībus contra rubiginē morta-
litis quotidiana renouatio: & inter p̄fectū gradus nullus ē: qui
nō semp melior eē debeat: gñaliter adnitēdū est: vt ī die redēptio-
nis nemo inueniat̄ in vitijs vetustatis. Qđ ergo dilectissimi in om-
ni tēpore vñū quēq; cōuenit facere christianū: id nūc sollicitius est
& deuoti⁹ exequēdū: vt apostolica institutio qđ draginta dierū iclus-
nijs impleat̄: nō ciborū parcite tantūmodo: sed priuatiōe maxi-
me vitiorū. Nā cū ad hoc castigatio ista sumat̄: vt carnaliū deside-
riorū fomites subtrahant: nullum magis sectandū est continētie nandum a
genus: q̄ vt semp simus ab inuista voluntate sobrijs: et ab inhōne vitijs.
Ista actione seluni: que deuotio non omittit egros: nō secernit in-
validos: quia & in languido atq; inutili corpore potest animi inte-
gritas reperiri: si vbi sint sedes prauitatis: ibi confirmetur fun-
damenta virtutis. Et ideo infirme carnis ista sufficit egritudo: qđ
sepe mensuram voluntarie afflictionis excedit tantum: vt mens
officij sui impleat partes: et que corporea epulatione non vitur:**

nulla iniquitate pascatur. **R**ationabilibus autē sanctisq; ieiunijs/ nulla vtilius q̄ elemosinarū opera copulatur: que vno mie nomi ne multas laudabiles pietatis cōtinet actiones: vt oīm fidelis pa res animi esse possint: etiā inter impares facultates. **D**ilectio em̄ que simul deo hominib; debetur/ nullis nunq; impeditur obstacu lis: vt nō ei semper bene velle sit liberum: dicētib; quippe ange lis. **G**loria in excelsis deo: et in terra pax hominibus bone volun tatis. **N**ō solum virtute benivolētie: sed etiam pacis bono beatus efficitur quicūq; alijs quacūq; mīa laborantibus charitate cōpa titur. **L**atissima em̄ sunt opera pietatis/ que ipsa sui veritate id ve a diuitijs ris conferūt christianis: vt in distributione elemosinarū non solū magna di diuites et abūdātes/ sed etiā mediocres habeant portiones: et qui sributiōe largitatis sunt viribus inaequales: mētis tñ affectione sint similes. nō vince. **N**ā cum sub oculis dñi multi in gazophylatio ex opulētia sua mul

Luce. ij.

Exigua

pauperis

elemosina

titur.

Luce. xxi.

ta conferrent

vidua quedā

duos intulit nūmos:

et talis iesu chris

sti testimonio meruit coronari:

vt in tā paruo muneris modo om

nī fūerit collationi condigna preferri:

quia inter magna eorū vo

decent pie

vero aliquis tāte paupertatis coartatur angustijs:

vt nec ad duo

tatj opera

era inopi impartienda sufficiat:

habet in preceptis dñi vñ implea

Matth. x.

tur bone voluntatis officiū:

siquidem qui sitiēti pauperi calicem

aque frigide ministrarit:

mercedē est sui operis adepturus:

tāta ser

uis suis dño ad obtinendū regnum suū preparante compēdia:

vt

etiam prebitio aque cuius vñs gratuitus atq; communis est:

pē

mio nō careret. quod ne vlla intercluderet difficultas:

de aqua fri

gida forma est pposita pietatis:

ne putaret se mercede caritutum

cui de calefactione porus lignoz impēdiū defuisset:

de quo tñ cali

ce frustra nō admonet dñs: vt in noie ipsius prebeatur:

qz hec per

te sunt vilia: fides efficit preciosa:

et que ab infidelibus ministrant

tur: et si fuerint sumptu magna/ oī tñ iustificatione sint vacua.

Le lebraturi igitur pascha dñi dilectissimi: ita vos sanctis exercete ie iunijs: vt ab oībus perturbationib; liberi ad festa sacratissima ve niatis: superbie spūs de quo sunt oīa orta pctā: humilitatis amo re pellatur: et qui elatione tumuerāt/ māsuētudine mitigētur: quo rū vero animos aliqua exasperauit offēso/ recōciliatiōe sibimet in vnitatē studeāt redigere cōcordie. **R**emini malū p malo reddē tes: et donātes inuicem vobis/ sicut xps donauit nobis humanas inimicitias pace delete: et si q̄ de subditis vestris/ aut claustra cu stodie/ aut vincula meruerint/ misericorditer relaxētur: vt q̄ quoti diane indulgētie remedijs indigemus: nō difficulter pctis igno scam? alienis: dicētes em̄ ad patrē dñm nostrū. **D**imittite nobis de bita nostra: sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. **C**ertissi mum est q̄ cū alioz delictis veniam tribuimus: nobis diuinā cle mentia preparamus. **P**er christum dñm nostrum Amen.

Matth. vi

scam? alienis:

dicētes em̄ ad patrē dñm nostrū.

Dimittite nobis de

bita nostra: sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.

Certissi

mum est q̄ cū alioz delictis veniam tribuimus: nobis diuinā cle

mentia preparamus.

P

er christum dñm nostrum

Amen.

Et. ij. de Passione et Resurrectione dñi. Fo. xliij.

Eiusdem de Passione et Resurrectione domini. Sermo. ij.

Virtus dilectissimi et sapientia fidei christiane amor dei et amor proximi: nec ullo caret pietatis officio: cui studium est colere deum: et iuvare consocium. **P**ari autem affectionum duplex unitas omni quid est tempore exercenda: et proficenter augenda: sed nunc incrementis amplioribus dilatanda: et quadraginta dierum ieiunium quod festi paschalis est precium interiore cordis auditum illius vocis instar moueat qua verbis **Esaie** prophetas eius. **S**ive enim illa parte populi cogitemus: que dudum certamina euangelici agonis ingressa per spiritualis studij cursu indefinenter tendit ad palmam: siue illa que letalium conscientiarum peccatorum per reconciliationis auxilium festinat ad veniam: siue illa que sancti spiritus regeneratione baptismo vetustate ad amorem exuit: et christi cupit novitate vestiri: aperte et utiliter omnibus dicat. **P**arate viam domini: rectas facite semitas eius. **Q**ue autem via domini: que sint semite: eiusdem predicatoris cohortatione discamus: quod diuine gratie opera et dona promittit futurarum commutationum referebat affectus: addens sententiam prophetici sermonis: et dicens. **O**mnis vallis implebitur: et omnis collis et mons humiliabitur: et erunt praua in directa: et aspera in vias planas: valles itaque mansuetudinem: mons et collis elationem indicat superborum. **S**ed quia sicut veritas dicit: quod se humiliat exaltabitur: et quod se exaltat humiliabitur: merito et vallibus adimpletio: et montibus est annunciata depressio: ut et plana nihil offensionis et directa nihil habeant prauitatis. **Q**uamvis ei angusta et ardua sit via quod ducit ad vitam: non tamen difficulter icedit quod veritas promittit et pietas: nec caret delectatione gradiedum: cui iter efficit fructus petra solidum: non virtutum arena succiduum. **E**x et ut plenius nouerimus: per cuiusmodi vias nobis sit ad promissa dei tendendum: audiamus **David** prophetam quod doceat. **U**niverse vie domini misericordia et veritas. **F**orma igitur conuersationis fidelium ab exemplo venit operum diuinorum: et merito deus imitationem ab eis exigit: quos ad imaginem et similitudinem suam fecit. **L**uius utique glorie dignitate non aliter potiemur quam si in nobis misericordia inueniat et pietas. **P**er que enim ad saluandos saluator aduenit: per hec ad saluandem debet properare saluandi: ut et nos misericordia dei misericordes: et veritas faciat esse veraces. **S**icut itaque per viam veritatis mens iusta: ita per viam misericordie ambulat mens benigna. **N**ec tamen vnquam itinera ista diuersa sunt: quasi bonorum singula diuersis tramitibus expetant: et aliud sit misericordia crescere: et aliud veritate perficere. **N**on est misericors veritas alienus: nec iusticie capax est veritatis extraneus: nec vtraque virtute vititur: quod non vtraque dicatur. **C**haritas robur fidei: fides fortitudo est charitatis: et tunc verum nomen: ac verus est fructus ambarum: cum insolubilis vtriusque manet connectio. **U**bi enim non simul fuerint: simul desunt quod inuicem sibi et iunam et lumen sunt: donec desint.

Beati Leonis pape.

**Gala. v. et
vj.**

**Fides et
charitas
due ale.**

**Heb. xj.
i. cor. xlij.**

**Leui. xix
z. xx.**

Luc. vj.

**Matthei
xxv.**

Matth. v.

derisū credulitatis impleat remuneratio vssionis: et incommutabili
ter videat et amet: qđ nunc z sine fide nō diligit: z sine dilectione
nō credit. **Quia** ergo sicut apostolus ait: in christo iesu nec circū
cisio aliqd̄ valet: neq; preputiū: sed fides que p dilectionē operat̄:
simul atq; cōiunctim z charitati studeam⁹: z fidei. **Hic** est em̄ qui
dam efficacissimus geminarū alarū volatus: quo ad pmerendū
z videndū deī puritas mētis attollitur: ne onere curarū carnalis
um deprimat. **Nam** q̄ ait impossibile est placere sine fide deo: idē
ait. **Si** habuero oēm fidē: ita vt mōtes transferā: charitatē aut nō
habēā: nihil sum. **Unde** vt sacramētorū paschaliū diuina mysteria
digno suscipiant officio: z duo hec in qbus oīm preceptorū doctri
na pcurrit: studiosius appetant: qbus singuli quīq; fidelīū z sacri
ficiū deo efficiat: z templū. **Instet** fides sperare qđ credit: instet
charitas ppiciare qđ diligit: vtrūq; amātis: vtrūq; credētis est:
et cui intelligentie concessione subijcimur: eidem pietatis imita
tione iungamur: z vox deī est. **Sancti** estote: qz ego sum sanctus:
et vox dñi est. **Estote** misericordes: sicut z pater vester misericors
est. **Ac** ne dubitemus deo tribui: qđ impendit indigēti. **Dispensā**
tores elemosinarū que cōmercia ineant: audiam⁹ dñō dicēte que
futura sit iudiciī sui forma: cū dicet ad dexterā collocādis. **Veni**
te bñdicti patris mei: possidetē paratū vobis regnū a cōstitutōe
mundi. **E**surīui em̄: z dedistis mihi māducare. **Sitiui:** et dedistis
mihi bibere. **Peregrinus** eram: z collegistis me. **Nudus** eram: z
cooperuistis me. **Infirm⁹:** z visitastis me. **In carcere** eram: et ves
nistis ad me. **Querētib⁹** aut iustis quādo et qualiter potuerit ista
dephēdere: respōdēs rex dicit illis. **Amen** amē dico vobis qđ iu
fecistis vni ex minimis fratribus meis: mihi fecistis. **Quid** hoc ope
re fructuosius: qđ hac humilitate felicius: q̄ vtiq; laude sua frau
danda nō esset: si ppter ipsam nature cōmunionē iuuādo hominī
ab hoīe pberet. **Sed** qz qđ non ex fidei pcedit fonte ad p̄mia eter
na nō peruenit. **Alia** est cōditio operū celestīū: alia terrenorū. **Quā**
dana beniuolētia in his quos adiuuat/habet finē. **Christiana** pie
tas in suū transit autorē: dum in ipsum dicamur benigni: quē i nos
vt videāt opa vestra bona: et magnificēt patrē vestrū q̄ in celis ē.
Gaude igit mens fidelīū: z gloriā tuā in eius gloriā q̄ in te opera
tur: agnoscēs de ipsa paschali festiuitate feruēce: debiti em̄ tui est
vt ei q̄ pro oībus passus est/parat⁹ sis cōpati. **Quā** pia vita scōrū
nūq; aliena est crucis christi: dum cōtinētē clauis desideria car
nis cōfugit: z corporeas cupiditates virtute spūs in se habitātis
interficat. **Difficile** est quēq; in se nō hēre qđ perimat. **Extinguēda**
est iracūdia: mortificāda supbia: destruēda luxuria. **Radix** quoq;
auaritie altius: psequēda: vt oīm malorū germen excidi valeat: si
eorū potuerit fomes euelli. **Cū** aut hac idulgētia idē finēter sit anī

De Passione & Resurrectione dñi. Ser. iij. Fo. xliij.

mus excōlēdus: & vtendū ita sit corpore: vt rectori suo necessariū
p̄beāt natura inferior famulatū: nūc maxime frenis cōtīnētie ca
ro moderanda est: & q̄cqd sublimibus desiderijs obuiat / amputā
dum. Dum enī congruis purificatiōib⁹ ad celebrandū pascha dñi
vtraq; substantia preparat: pro futuro omni tēpore cōsuetudo nu
trit̄ur: seu cū in subditos imperia detumescāt. Cesset vindicta pec
cati: & rei criminū ad hos dies puenisse gaudeant: in q̄b⁹ a setis
pijsq; principibus etiā publicarū austeritas remittitur vltionum.
Abolēant odia: deficiāt simultates: pacis & beniuolētie multipli
cent effect⁹: et q̄ potuit malicia pollui: studeat benignitate purga
ri. Quoniā iudiciū dei sicut immitib⁹ vehemēs: ita erit misericor
dibus clemēs. Et detrusis ignē gehēne propter inhumanitatē si
nistris: dexteros elemosinarū pietate laudatos eterna celestis rea
gni beatitudo suscipiet. Per dñm nostrū iesum christū qui cū p̄ce
et spū sancto viuūt et regnat in secula seculorum. Amen.

De Passione et Resurrectione domini eiusdem. Sermo. iij.

Euotiois qdē vestre dilectissimi nouim⁹ hūc eē seruo
rē: vt ieiunijs q̄ dñi pascha p̄currunt: multos n̄ros pue
nlat⁹ hortat⁹. Sed qz vtilitas abstīnētie nō solū carnis
castigatiōi: verū etiā mētis necessaria ē puritati: obser
uantia vestra sic cupim⁹ esse p̄fectā: vt sicut desiderijs carnis rescī
ditis voluptates: ita ab animi sensib⁹ excludatis errores. Nā pas
chali festo in qd oīa religionis nostre sacramēta cōcurrūt. Is ve
ra & rationabili purificatiōe se p̄parat: cui⁹ cor nlla infidelitate pol
luit: dicēte etiā ap̄lo. Omne qd nō ē ex fide: pctn̄ ē. Inutilia erūt
& vana eoz ieiunia: q̄s illusiōib⁹ suis decipit mēdacij pater: et ve
ra christi caro nō pascit. Sicut q̄ diuis mādat⁹ saneq; doctrīneq;
toto corde famulandū ē: ita omni prudētia ab ipsis ē sensib⁹ absti
nendū: tūc enī mens sanctū agit atq; spiritale ieiuniz: cū erroris
cibos atq; venena abiicit falsitatis: q̄ dolosis x̄sutijs atq; ininici
t̄ijs nūc insidiosus ingerit: qñ ipso venerāde festiuitatis recursu
ois ecclīa ad itelligēda salutis sue mysteria gñaliter pmouet. Is
enī resurrectiōis christi verus cōfessor: & cultor ē: q̄ et de passiōe ei⁹
non cōfundit: et de corporca natiuitate nō fallit. Nam quid ā eru
descētes euāgelij crucis christi vt audētius euacuarēt susceptū
pro mūdi redēptione supplicium: ipsam vere carnis in deo nega
uere naturā: nō intelligentes impassibilē dei verbī atq; incōmuta
bilem deitatē ita inclinātam ad humanā naturā et ad eius salutē:
vt et potēter propria non amitteret: et misericorditer nostra susci
peret. Duplicis itaq; in christo forme vna persona est et filius dei
idemq; filius hominis vnus est dñs: conditionē seruilem consilio
pietatis recipiens: nec legē necessitatis incurrens: quia potestate
factus est humilis: potestate passibilis: vt ad destruēdū pcti mor
sisq; dominatū et pene capax esset substantia infirmitatis: et nihil

Ro. xliij.

Beati Leonis pape.

glorie sue perderet natura virtutis. **C**ū itaq; dilectissimi legentes
vel audientes euāgelii quedā dño nostro iesu xpo cognoscitis sub
tectā iniurijs/quedā illustrata miraculis: ita vt in eodem nūc hu
mana appareāt/nūc diuina respēdeāt. **N**olite quicq; horū ascribe
re falsitati: tanq; in xpo aut sola sit humanitas/aut sola diuinitas:
sed vtrūq; fideliter credite/vtrūq; humiliter adorare: vt in vniū
tate verbi et carnis nō sit vlla diuissio:nec q; manifesta fuerit in iesu
signa diuina/falsa videantur documēta corporea: vera et copiosa
sunt in xpo vtriusq; testimonia nature/ ad hoc ex diuini cōsiliij al
titudine cōcurrētia: vt verbo inuiolabili nō separato a carne passi
bilitate participes per oīa intelligat/et deitas carnis/et caro deitatis.
Mēs igit xpiāna fugat mendacij discipula veritatis vtēre fiden
ter euāgelica hystoria: et q; fideliter et visibiliter sunt gesta per dñm
tāq; ipā aggregata cū aplīs nūc spiritali intellectu/nūc corporeo
discerne cōspectu. **N**ā hōi qđ de muliere puer nascitur. **N**ā deo qđ
nec conceptu ledit virginitas materna/nec partu: formā serui ob
uolutā pānis facētē in p̄sepe cognosce/s; annūciatā ab angelis de
claratā ab elemētis/adoratā a magis formā dñi cōfiteri. **H**umana
nū intellige qđ nō declinauit nuptiale cōuiuuium: diuinū approba
qđ aquā cōuertit in vinū. **N**ostra tibi innotescat affectio: cū mor
tuo amico fletus impēdit/diuina potētia sentiat: cū idē post quā
triduanā iā fetidus sepulturā solo vocis imperio viuificatus erigi
tur. **L**utū de sputo et terra fieri corporei fuit operis: sed illinc supli
mitos cecī oculos illuminari: nō dubiū est illius fuisse virtutis: que
qđ principijs nature nō dederat/ ad manifestationē sue glorie re
seruauit: veri est hōis fatigationē corporeā somni releuare quiete.
Sed veri dei est vim seuiētū procellarū precepti increpatione cō
pescere: cibos esuriētibus apponere humane benignitatis est/et so
cialis est animi: sed quinq; panib; et duob; piscibus qnq; milia vi
roz exceptis mulierib; et paruulis satiare: qđ negare audeat op
esse deitatis: que operātib; secū vere carnis officijs/et se hōi et hō
mīnem sibi inesse mōstrabat: q; nō aliter in humana natura sanari
poterant originalis vulnera vetustatis: nisi de vtero virginis car
nē sibi assumēte dei verbo in vna eadēq; psona simul et caro nasce
ret et verbū. **H**āc dilectissimi incarnationis dñice fidē per quā ro
ta ecclesia corpus est xpi: incōcusso corde seruātes ab oībus here
ticorū ieiunare mēdacijs: et ita vobis mīe opera credite profutura
ita fructuose habēdā cōtinētē puritatē/si mētes vestre nulla pra
uarū opinionū cōtaminatione sorduerint. **A**bijcite exosa dño mī
dane argumēta sciētie: per quā nemo ad cognitionē veritatis po
tuit puenire: et hoc fixū habete in aīo qđ dicitis in symbolo. **C**re
dite cōsempiternū filiū dei per quē facta sunt oīa: et sine quo factū
est nihil. **S**cđm carnē quoq; in fine tēporū generatū. **C**redite hūc
corporaliter crucifixū/mortuū/suscitatū/et super altitudines cele

De festo paschali. Sermo. f. Fo. xlv.

Itē dominatiōē eleuatū: in patris dextera constitutū: ad iudicā-
dum viuos ⁊ mortuos in eadē carne qua ascēdit venturū: hoc em̄
vniuersis fidelib⁹ apls predicat. **Si cōsurrexistis cū xpo:** que sur- ad Colos.
sum sunt querite: vbi xps est in dextera dei sedēs: que sursum sunt senses. iij.
sapite: nō que super terrā. **Mortui em̄ estis:** ⁊ vita vestra abscondi-
ta est cū xpo in deo. **Cū enim chāstus apparuerit vita vestra:** tūc
et vos apparebitis cū ipso in gloria. **Habētes ergo dilectissimi tā**
te pmissiōis fiduciā: estote nō solū spe/ sed etiā cōuersatione cele-
stes. **Et quāuis oī tēpore studendū sit sanctificatiōi mētis ⁊ cor-**
poris: nūc tñ in istis quadraginta dierum ieiunijs sollicitioribus
vos pietatis operib⁹ expolite: nō solū in distribuēdis elemosinis
que magnū habēt emēdatiōis effectū: sed etiā in remittēdis of-
fensiōibus et peccatorū reatibus relaxādis: vt cōditio quā inter
se ⁊ hōiem deus ⁊ posuit/ nō resistat orātibus. **Dicentes em̄ sūm do-**
crinā dñi. **Dimitte nobis debita nostra:** sicut ⁊ nos dimittim⁹ de
bitorib⁹ nostris: debem⁹ toto corde implere qđ dicimus. **Tūc em̄**
fiet qđ in sequētib⁹ postulamus: vt et in tētationibus nō induca-
mur: ⁊ a malis omnibus liberemur. **Per dñm nostrum iesum chri-**
stum filium tuum/ qui cum patre et spīritu sancto viuūt ⁊ regnat in
secula seculorum Amen.

Matth. vi

De festo paschali eiusdem.

Sermo. f.

Quibus dilectissimi solennitatib⁹ xpianis nō ignora-
mus paschale sacramētū esse precipuū: cui condigne ⁊
cōgrue suscipiēdo totius quidē nos tēporis instituta
reformat/ sed deuotiōē nostrā presentes vel maxime
dies exigunt: quos illi sublimissimo diuine mīe sacramēto scimus
esse cōtiguos: in qb⁹ merito a sanctis apls p doctrinā spūs sancti cūq⁹ xpia-
maiora sunt ordinata ieiunia: vt p cōmune cōsortiū crucis christi nū suā cru-
etiā nos aliquid in eo qđ ppter nos gessit/ ageremus: sicut Apl⁹ cē tollere.
ait. **Si cōpatimur:** ⁊ glorificabimur. **Certa atq⁹ secura est expecta**
tiō pmissē beatitudinis: vbi est participatiō dñice passiōis. **Hec**
mo est dilectissimi/ cui p cōditiōē tēporis societas hui⁹ glorie de-
neget: tanq⁹ trāquillitas pacis vacua sit occasione virtutis. **Apl⁹**
em̄ predicat dicēs. **Dēs qui volūt in xpo pie viuere/ per secutiōē**
patiētur: et ideo nūq⁹ deest tribulatio persecutiōis/ si nūq⁹ desit
obseruātia pietatis. **Dñs em̄ in exhortationib⁹ suis dicit.** **Qui nō**
accipit crucē suā ⁊ sequit me: non est me dignus. **Hec dubitare de-**
bemus hāc vocē nō solū ad discipulos christi: sed ad cūctos fide-
les totāq⁹ ecclesiā p̄tinere: que salutare suū in his qui aderant/ vni-
uersaliter audiebat. **Sicut ergo totius est corporis pie viuere:** ita
totius est corporis crucē ferre / que merito ferri vnicuiq⁹ suadet:
qz proprijs modis atq⁹ mēsuris ab vnoquoq⁹ tolerat. **Unū nomē**
est persecutiōis: sed non vna causā est certaminis: ⁊ plus plerūq⁹
periculi est in insidiatore occulto/ qm̄ in honeste manifesto. **Beat⁹**

Decet quē

Rom. viij

ij. Tim. liij

Matth. x.

Beati Leonis pape.

Job. vij.

Job alternatibus bonis ac malis mundi huius eruditus pie vera
citerq; dicebat. **N**ōne tēratio est vita hoīs super terrā: qm̄ non so
lis dolorib⁹ corporis atq; supplicijs aīa fidelis impetit: verū etiā
salua incolumitate mēbroꝝ graui morbo vget/ si carnis volupta
te mollitur. **S**ed cū caro cōcupiscit aduersus spiritū: spūs autē ad
uersus carnē. **P**residio crucis christi mēs rationalis instruit: nec
cupiditatibus noxijs illecta cōsentit: qm̄ cōtinētie clauis ⁊ olei tū
more trāssigitur. **I**n bono ergo pposito cōstitutis inimicitie dissimiliū
diabolo instigātē nō desunt/ ⁊ facile in odia prozispunt: quo
rum improbi mores detestabiliores sūt cōparatione rectorū. **I**n
quitas cū iusticia nō habet pacē: temperantiā odit ebrietas: falsi
tati nulla est cū veritate concordia: nō amat superbia mansuetudi
nē: petulantia verecundiā: auaricia largitatē: et tā pertinaces ha
bet diuersitas ista cōflictus: vt etiā si exterius conquiescat: ipsa tū
pioꝝ penetrabilia inquietare nō desinat: vt verū sit quod qui volue
rint in xpo pie viuere/persecutionē patient. **E**t verū sit q oīs hec
vita tēratio est: ipsis experimētis suis vnusquisq; fidelis edoctus
christi cruce armef: vt christo dignus habeat. **P**er istū vero ago
nē dilectissimi ad premia eterna tēdētibus in eo maxime diaboli
insidiā astutia: vt quoz peruertere nō potest pbitatē/subnuat fide.
In aliā em̄ trāsfertur viā: quisquis a cōfessione veritatis abdu
citur/totusq; eius cursus abcessio est: et tanto erit morti vicinior/
quanto fuerit a catholica luce longinquior. **Q**uod etiā in diebus no
stris per suā patiūtur incuriā qui de spiritu olim destructi erroris
olimq; dānati veterē insaniā cōceperūt. qui geminā in christo au
dent negare naturā: aut nō suscepta carnis/scz veritate: aut in car
nē deitate cōuersa: vt aut fm̄ Manicheū nulla eius sit resurrectio
cuius nulla est passio: aut fm̄ Apollinarē ipsa deitas verbi mutas
bilis/ipsa sit facta passibilis: hoc aut sentire/hoc auribus christia
nis ingerere quid aliud est qz ipsa religionis nostre fundamenta
euellere: et q filius dei verus sit filius hoīs/denegare. **I**n quo so
lo est humani generis restitutio testificata p legē promissa per p
phetas: et oibus veteris testamēti significationibus nunciata: vt
magnum illud et seculis oibus profuturū diuine mie sacramentum
qđ sepe et diu fuerat signatū: in prestituto tēpore nō dubitaret im
pletum. **U**nde licet ex quo verbū caro factū est: ita in xpo dei atq;
hoīs vna persona sit: vt in nullis actionibus sit nature vtriusq; di
uisio. **S**tudet tū euāgelica veritas ipsum quē dei filiū predicat: se
pissime filiū hominis confiteri: vt quāuis ea que differuntur/alia
sint humanitatis/alia deitatis: sub noīe tū filij hoīs vtraq; memo
rent. **N**ec fides dñm iesum xpm̄ natū ex maria virgine/deū simul
atq; hoīem creditura cōtetur fateri: aut in deo humanitatē/aut in
hoīe deitatē: vt ⁊ in verbo suscepti hoīs vera sit humanitas/et in
carne suscipientis dei vera maiestas. **H**ac dilectissimi per occasio

ij. Lm̄. iij.
Job. vij.

Job. f.

De festo paschali. Sermo. ij. Fo. xlvj.

nem festi paschalis cui puritatē cordiū preparare debemus: de incarnatione verbi perstrinxisse sufficiat: qm̄ aliquoties hunc instructos vos esse meministis. **H**unc deuotionē vestrā de eo qđ tēpus poscit/ admonco: vt sanctū ac salubre ieiuniū operis pietatis ornētis: et qđ pro indulgētia maxime laborādū est delictorū. **I**ndubitabile vobis miam pmittatis: si ipsi quoq; circa subditos vros omne offensam trāstuleritis ad veniā. **P**lacidus em̄ atq; concordēs ad tāta festiuitatē decet dei pplos conuenire: vt seueritas vltionū/ que nūc etiā in publicis iudicijs relaxat: multo magis i xpianorū cordib; mitiget: qz ad hoc poti⁹ intēta debet esse cura sanctorū/ ne vllus algeat/ ne vll⁹ esuriat/ ne qđ inopia deficiat/ ne qđ merore ta bescat/ ne aliqūē vincla astrictū/ ne aliqūē habeat carcer inclusus. **Q**uātelibet em̄ existāt cause offensionis: ab hoīe nō tā delicti magnitudo/ q̄ nature est cogitāda cōio: vt de iudicio quo aliter iudicatur: miam dei iudicantis obtineat. **B**eati em̄ misericordēs: qm̄ ipsoz miserebitur deus. **Q**ui viuūt et regnat in secula seculorū Amen.

**Remittent
de iniurie.**

Matth. v.

De festo paschali eiusdem. Sermo. ij.

Post oēs dilectissimi dies quos multis modis honorabiles habet xpiana deuotio/ null⁹ est excellētior festiuitate paschali: p̄ quā in ecclesia vniuersarū solēnitatū dignitas consecrat. **S**iquidē etiā ipsa dñi ex matre generatio huic fuit ip̄sa sacramēto: nec alia fuit dei filij causa nascēdi/ q̄ vt cruci posset affigi. **I**n vtero em̄ virginis suscepta est caro mortalis. **I**n carne mortali cōpleta ē dispositio passiōis: effectusq; est ineffabili cōsilio mie dei: vt esset nobis sacrificiū redēptiōis: abolitio peccati: et ad eternā vitā initiū resurgēdi. **C**ōsiderātes autē qđ p̄ cruce dñi adepta est vniuersitas mūdi: cognoscim⁹ ad celebrādū pasche diē merito nos quadraginta dierū ieiunio pparari: vt digni possim⁹ diuinis iteresse mysterijs. **N**ō em̄ summos tm̄ antistites/ aut scđi ordinis sacerdotes: nec solos sacramētorū ministrōs/ sed oē corp⁹ ecclesie vniuersumq; fidelīū numerū ab oib; cōtaminatōibus oportet esse purgatū: vt tēplū dei cui fundamētū est ipse fundator: in oib; lapidib; speciosum/ et in tota sui parte sit lucidū. **N**am si regi edes et sublimiorū p̄toria potestati oī ornatu rationabiliter excoluntur: vt excellētiora sint eorū domicilia quorū ampliora sunt merita: quāto opere edificandū/ quāto est honore decorandū ipsius deitatis habitaculū? **Q**uod licet inchoari et perfici sine suo auctore non possit: habet tamen ab edificāte donatum: vt etiam labore proprio querat augmētum: vna enim rationabilisq; materies ad extructionē tēpli istius assumit: et per spiritū gratie vt volūtarie in vnā compagem cōgruat/ incitatur: que ideo delecta/ ideo quesita est: vt et ipsa ex nō querēte querēs: et ex nō diligēte diligēs sit: dicēte beato iohāne apostolo. **N**os ergo diligam⁹: i. **Joh. iij.** quia deus prior dilexit nos. **E**ū igitur et oēs simul et singuli quiq;

Beati Leonis pape.

fideliū vnū idemq; dei templū sint: sicut perfectū hoc ī vniuersis
ita perfectū debet esse in singulis: quia ⁊ si nō eadē est mēbroz om
niū pulchritudo: nec in tanta varietate partīū meritōz potest esse
paritas: cōmunionē tamē obtinet decoris p̄nexio charitat. In
sancto em̄ amore consortes etiā si nō cōsēdunt gratie beneficijs:
gaudēt tamē inuicē bonis suis: ⁊ nō potest ab eis extraneū esse qđ
diligūt: qđ incrementō dītescunt p̄prio qđ profectu letant alieno. In
hac dilectissimī vnitate sāctorz vbi idē amat: idē diligit: idēq; sen
titur: nec sup̄bis locus ē: nec inuidis: nec auaris. ⁊ quicqd ē illud:
qđ aut vanitas gloriā: aut ira senit: aut luxuria lasciuir: nō in chri
sti federe sed in diaboli parte censet: longeq; a sedibus pietatis ex
cludit. Fremit itaq; innocentie aduersarius: ⁊ pacis inimicus: ⁊ qz
ipse in veritate nō stetit: totāq; nature sue gloriā dū sup̄bit amittit:
vult hoīem mīa dei reparari: et in ea bona que ipse p̄didit intros

Torquen
tur mali ī
uidia ī bo
nos.

duci. **N**ec mirū: si peccati auctor p̄bitate recte agentīū cruciatur:
⁊ corū quos deicere nō potest stabilitate torquet: quādoquidem
etiam inter hoīes reperītur qđ opera eius malignitatis imitetur.
Multi em̄ quod volēdum ē profectibus vrun̄ alienis: ⁊ qui se vir
tutibus vacuos despici nouerūt/ arman̄ in odiū eozū quoz nō se
quunt exemplū. **S**erui autē dei ⁊ discipuli x̄itatis etiā dissimiles di
ligūt: et bellū vitijs potius q̄ hoībus indicūt: nulli malū p̄ malo
reddētes: sed correctionē peccatū sēp optātes. **P**ulchrū enim
valde ē: ⁊ diuine beniuolētie cōparandū: sui quēq; in altero memi
nisse: ⁊ amare p̄p̄iā etiā in hoste naturā. **S**i quidē plurimos noui
mus in optimos mores transisse de pessimis: ex ebriosis sobrios:
ex crudelib; misericordes: ex rapacib; largos: ex incōtinētib; ca
Luc. v. stros: ex ferocib; factos esse trāq̄llos: dicēte autē dño. **N**ō veni vo
care iustos: sed peccatōres: nulli christiano quēq; odisse permittit: qz
nemo nisi ī remissioe peccōz saluaf: ⁊ q̄s viles fecit carnal sapiētia:
nescim; q̄ speciosos ac p̄ciosos spiritalis sit factura grā: sit qđ fact;
dei p̄p̄s: sit benign;: sanct; vt declinet p̄hibita: benign; vt faciat i
perata. **Q**uāuis cū magnū se h̄re rectā fidē sanāq; doctrinā: ⁊ mul
ta laude digna sit circūcisio gule: lenitas māsuētudis: puritas ca
stitatis: nude sunt tñ oēs sine charitate vtutes: nec pōt dici in q̄lib
bet mox excellētia fructuosū: qđ nō dilectiōis part; ediderit. **U**n

Joh. xliij.

ī euāgelio dñs dicit. **I**n hoc cognoscēt oēs: qz mei discipuli estis
si dilectionē habueritis ad inuicē. **E**t in epistola eiusdē euāgeliste

i. Joh. iiii.

legitur. **C**harissimī diligam; inuicē: qm̄ charitas ex deo est: et oīs
qđ diligit: ex deo nat; est: ⁊ cognoscit deū: et qđ nō diligit: non nouit
deū: qm̄ de; charitas ē. **D**iscutiāt ergo se fideliū mētes: ⁊ intimos
sui cordis affect; vera examinatioe dijudicēt: vt si repositū aliqd
in cōscientijs suis de fructib; charitatis inuenerint: deū sibi inesse
nō dubitēt: ⁊ vt magis magisq; tāti hospit; sint capaces: fiat p̄seue
rāter ī mīe opib; ampliores. **S**i em̄ dilectio de; ē: nullū debet h̄re

Defesto paschali. Sermo. iij. Fo. xlvij.

terminū charitas: qz nullo pōt claudī sine diuinitas. **Ad** exercena
dū igit dilectissimī charitatis bonū / q̄uis oē tēpus sit p̄gruū: pre
sentes tñ dies specialius cohortant: vt q̄ pascha dñi cupiūt cū anī
mī z corpis sc̄ificatione suscipere hāc maxime gratiā conent acq̄
rere: qua z oīm contineat summa virtutū: z multitudo tegit p̄ctōz.
Et iō celebraturi illud eminēs sup oīa sacramenta quo iniquitates
nras iesu xpī sanguis aboleuit: mic primit? hostias preparem? et **Demittens**
q̄d nobis bonitas dei cōtulit / nos quoq; eis q̄ in nobis peccauere de offense.
prestem? in obliuionē mittatur iniurie. supplicii iā nesciāt culpe:
et a vindicte metu oēs subditōz absoluant offense. **Reminē** tene:
ant claustra penalia: nec i custodijs tenebrosis tristes reoz gemit
tus pseuerēt. **Si** quisq; tales p aliquo delicto obnoxios tenet: pec
catoz se esse nō dubitet: z vt indulgētiā ipe accipiat / gaudeat se i
uenisse cui parcat: vt cū fm doctrinā dei dicimus. **Dimittite nobis** **Matth. vi**
debita nra: sicut et nos dimittim? debitorib? nris: nō ambigam?
per nre orationis formā diuinā nos obtinere clemētiā. **In** paupe
res quoq; z diuersis debilitatib? impeditos benignior nūc largi
tas exerat: vt gratie deo multoz voce referant: z ieiunijs nostris
egentiū refectio suffraget: nulla em deuotione fidelū magis dñs
delectat / q̄ ista q̄ pauperib? ei? impēdit. **Et** vbi curā mic iuenit:
ibi ymaginē sue pietatis agnoscit. **Nō** timeat in ijs defectio facul
tati: qm̄ ipsa benignitas magna substantia est. nec pōt largitatis
desse materies: vbi xps z pascit / z pascit. **In** oī hoc opere illa in
teruenit man? q̄ panē frāgēdo auget / et erogādo multiplicat. **Se**
curus z hilaris sit elemosine distributor: qz tūc maximū lucrū ha
bebit: qm̄ sibi minimū reseruauerit / dicēte brō ap̄lo paulo. **Qui** au **ij. Cor. ix.**
tē administrat semen semināti: z panē ad manducandū prestabit:
et multiplicabit semen vestrum / et augebit incrementa frugum iu
sticie: in christo iesu domino nostro.

Defesto paschali eiusdem.

Sermo. iij.

In oibus q̄dē dilectissimī dieb? atq; tēporib? quedā no
bis diuine bonitatis signa prefixa sunt: z nulla pars an
ni a sacris est aliena mysterijs: vt dñi nobis vbiq; presi
dia nre salutis occurrūt: inuitantē nos semp mīam dei
audius expectem? **Sz** quicqd illud est q̄d in diuersis gratie ope
ribus z donis reparationi cōferat aīarū: totū in nobis nūc eviden
tius z copiosius presentat / qm̄ nō particulatim quedā agenda: sz si
mul sunt oīa celebrāda. **Appropinquantē** autē festiuitate paschali
adeest maximū sacratissimūq; ieiuniū q̄d obseruatiā suā vniuersis
fidelib? sine exceptione denūciat: qz nemo tā sanct? est / vt non san
ctior: nemo tā deuotus / vt nō debeat esse deuotior. **Quis** em in hu **Null?** ino
lus vite cōstitutus incerto: aut immunis a tēratione aut liber iue: cēs p̄ vite
niā a culpa? **Quis** est q̄ nihil virtutis sibi adijcet: aut q̄ nihil vitij difficul
tati optet auferri: cū z aduersa noceāt / z sc̄ba corrūpāt: nec mino: te.

Mat. viij.

ij. cor. iiij.

i. Cor. viij.

Quis beatus uiuēs.

ris sit periculi carere desideratis/ q̄ abundare concessis. Inſidie ſunt in diuitiarū amplitudine/ inſidie in paupertatis anguſtijs: ille eleuat ad ſupbia: hec incitat ad querelā/ tētat ſanitas/ tentat inſirmitas: dū ⁊ illa materia eſt negligētie: ⁊ hec cauſa triſticie/ laque⁹ eſt in ſecuritate/ laqueus eſt in timore/ nec intereſt utrū animus q̄ terreno teneſ affectu/ gaudijs occupet: an curis/ cū par morbo⁹ ſit: vel ſub uana delectatione lāguere: vel ſub anxia ſollicitudine laborare. Implet itaq; per oīa ſententiā ueritatis qua dicim⁹ anguſtā eſſe ⁊ arduā viā que ducit ad uitā: ⁊ cū latitudo itineris ad mortē trahētis multis frequentē agminibus: in ſalutis ſemitis paucorū intratium ſunt rara veſtigia. Unde aut̄ populioſior eſt uia leua q̄ dextera: niſi q̄ ad mūdā gaudia et corporalia bona multitudo procliui⁹ eſt: Et quāuis caducū incertūq; ſit qd̄ cupit: libentius tū ſuſcipitur labor p̄ deſiderio voluptatis/ q̄ amore uirtutis. Ita cū innumerī ſint q̄ uifiſibilia cōcupiſcūt: uix inueniūtur qui tēporales libus eterna preponāt. Et ideo dicēte beato ap̄lo paulo. Que uia dētur/ tēporalia ſunt: que aut̄ nō uident̄/ eterna ſunt: latet quodā modo ⁊ in abſcōdito eſt uirtutū uia: qm̄ ſpeſalui facti ſumus: et ſi deſ uera id ſuper oīa diligit/ qd̄ nullo ſenſu carnis attingit. Magis eſt ergo operis ⁊ laboris mobilitatē cordis ab oībus contine re p̄ctis: ⁊ cū yndiq; innumere uoluptatū illecebre blādiantur ad nulla cōtagia uigorē animi relaxare. Quis picē tāgit: et nō inquit natur ab ea: quis nō inſirmaſ in carne: quis nō ſordēſcit in puluere: quis poſtremo eſt tāte puritatis ut hiſ nō polluat̄: ſine quibus uita nō ducit̄. Iubet em̄ p̄ ap̄lm doctrina diuina: ut q̄ habet yro res/ tāq; nō habētes ſint: ⁊ qui ſlent/ tāq; nō ſlētēs: et qui gaudēt/ tāq; nō gaudētēs: ⁊ qui emūt/ tāq; nō poſſidētēs: ⁊ qui utunt̄ hoc mūdo/ tāq; nō utātur: preterit em̄ figura mundi huius. Beata em̄ mēs que peregrinationis tēpora caſta ſobrietate tranſcurrit: et in hiſ p̄ que neceſſe eſt eā ambulare/ non remanet: ut hōſpita magis q̄ dñā terrenorū: nec affectibus ſit innexa humanis/ nec promiſſionibus deſit diuinis. Hāc aut̄ fortitudinē dilectiſſimi nulli magis q̄ preſentes ⁊ exiſit ⁊ cōferūt dies: quibus dū obſeruātia ſpiritalis impēdit̄: ꝑſuetudo in qua perſeueret acquiri. Notū em̄ uobis eſt hoc eſſe tēpus quo per totū mūdū cū ſeuitēte diabolo acies debet xp̄iana configere: ⁊ ſi quos aut deſidia tepidos/ aut ſollicitudo habuit occupatos: nūc oportet armis ſpiritalib⁹ inſtrui: ⁊ celeſti tuba ad incēdū certamē accēdi: qm̄ ille cuius inuidia mors introiuit in orbē terrarū: modo precipuo liuore utit̄: modo maximo dolore cruciat̄. Uidet em̄ de oīm hōim genere in adoptionē filiorū dei nouos populos introduci: ⁊ p̄ uirginē eccleſie ſecūditatem partus regenerationis augeri. Uidet ſe damnationis ſue iure p̄i natū a cordib⁹ eorū: quos poſſidebat expelli/ eripi/ ſibi in ytroq; ꝑe xu milia ſenū/ milia iuuenū/ milia paruorū: nec obefſe cuiq; uel ꝑo

De festo paschali. Sermo. iij. Fo. xlviii.

pruū/vel originale pctm: vbi iustificatio nō meritis retribuit/ s; so
la gratie largitate donat. **L**apso quoq; r insidiarū suarū fraude
deceptos penitētie lachrymis ablui: r portas mie apostolica cla-
ue referāte ad remedia recōcillationis admitti. **S**ēt itig vīe dñi
ce passionis instare: r se illi? crucis potestate cōteri/ q; in xpo ab oī
debito mortis alieno redemptio fuit mūdi: nō pena pcti/ vt itaq;
malignitas fremētis inimici nullos habeat sui liuoris effect?: ad
exequēda dñi mādāta diligētior est assumēda deuotio: vt tēp? in
quo oīa diuine mie sacramēta concurrūt: cū preparatione r aīoz
suscipiamus r corporoz. **I**mplozantes regimē r mīam r adiutorū
dei: vt sine quo nīhil possum? facere/ p ipm oīa valeamus implere.
Ideo em dāt preceptū: vt p̄cipientis querat auxiliū/ nec se quisq;
per occasiōē infirmitatis excuset: q; q̄ prestīit velle/ donat r pos-
se: dicēte bēto aplo **J**acobo. **S**i q̄s vestrū indiget sapientia/ postu-
let a deo: q̄ dat oībus affluētē r nō improperat/ et dabit ei. **Q**uis nonica **J**a
fidelīū nesciat/ qbus virtutib? studere/ qbus? vitijs debeat repugna-
re: **Q**uis cōsciētie sue/ aut tā grātiōsus/ aut tā imperit? est arbiter/
qui ignoret/ qd a se auferri/ aut qd in se opret augeri? **N**emo q̄ppe
ita rōnis est alien?: q̄ aut puerlationis sue nō intelligat qualitātē:
aut cordis sui secreta nō nouerit. **N**ō ergo p oīa sibi placeat/ nec se
fm carnīs oblectamēta dijudicet: sed oēm cōsuetudinē suā in diuī
noz preceptorū lāce cōstituāt: vbi cū alia interdīcātur/ ne fiāt: alia
iubeātur/ vt fiāt: iusto se trutinabit examine/ qui vite sue mores ex
vtriusq; pōderis cōparatiōe p̄sauerit. **A**rtifex em mīa dei splēdi-
dissimū i mādatis suis p̄didit speculū: ī quo hō sue mētīs faciē in-
spiceret: r q̄ pformis ymaginī aut q̄ dissimilis eēt agnosceret: p̄ci-
pue vt reiectis paululū carnalib? curis r occupationib? inq̄tis ī
dieb? redēptiōis r reparatiōis nr̄e a terrenis nos ad celestia cōse-
ram?: q; vero (sicut scriptū est) r ī multis offendim? oēs: mie p̄m? **J**aco. iij.
cōcipiat affect?: r alioz in nos delictoz fiat obliuio: vt illud pijsi-
mū pactū cui nos ī dñica ofone deuinxim?: nullo vindicte amore
violēm? r dicētes. **D**imitte nobis debita nr̄a: sicut et nos dīmitti **M**at. vi.
mus debitorib? nr̄is: nō sumus in remissiōe difficiles: q; ad nos re-
cessa-
currūt siue cupiditas vltiōis/ siue idulgētia lenitatis: magis optā ria remis-
dū est hōi tētationū piculis semp̄ exposito: vt suas culpas habeat sio iniurie.
q̄ vt nō solū in ecclesia/ sed etiā in oīm domib? fiat remissio pctōz?
ipunitas/ q̄ vt plectat alienas. **Q**uid aut cōueniētī? fidei xp̄tāner:
Deponanē minē: vincula relaxent: quib? se multo p̄niciōsius q̄ ea
nō soluerit/ religabit. **N**ō em q̄sq; in alterū statuit hoc in seipso sua
lege decrēuit. **B**tī misericordes: qm̄ ipoz miserebūt de?/ q; in iudi-
cis suis r iust? est r benign? **A**d hoc quosdā sub alioz esse potesta-
te p̄mittēs: vt sub equa moderatione seruet r vtilitas discipline/ r
māsuētudo clemētie: r nemo audeat alteri? delictis veniā denega-
re/ quā p suis optat accipere/ dicente dño. **B**eatī pacifici: qm̄ filij **I**bīdem.

dei vocabuntur. Deponant omnia discordiarum odia: et certamine: nec putet se quis in paschali festo habiturum esse consortium: quod fraternam pacem redintegrare neglexerit. Apud summum enim patrem qui non fuerit in charitate fratrum: non habebit in numero filiorum. In distributione quoque elemosinarum et pauperum cura pinguescat christiana ieiunia et quod suis quisque delictis subtrahit: debet libere impendat: et egenis. Detur opera: ut omnes deo uno ore benedicant: et qui aliquam dat portionem substantie sue: intelligat se ministrum esse misericordie diuine quod pariter pauperis in manu posuit largientis: ut peccata quod baptismi aquis aut penitentiae lacrymis abluitur: etiam elemosinis deleantur: dicens te scriptura. Sicut aqua extinguit ignem: ita elemosina extinguit peccatum. Per dominum nostrum Iesum Christum.

De passione domini eiusdem. Sermo. iiii.
Eppropinquante dilectissimi solennitate paschali sic est praecurrenda consuetudo ieiunij: ut nos quadraginta dierum numerus ad sanctificationem corporis et mentis exerceret. Suscepturi enim festorum omnium maximam ea nos debemus obseruantia preparare: ut in cuius sumus resurrectione conresuscitatur: in ipsius inueniamur morte commortui: dicite beato Pauli apostolo. Mortui enim estis vos: et vita vestra abscondita est cum Christo in deo. Cum enim Christus apparuerit vita vestra: tunc et vos apparebitis cum Christo in gloria. Que vero nobis est cum Christo participatio: nisi ut desinamus esse quod fuimus: aut que similitudo resurrectionis: nisi depositio vetustatis. Unde qui sacramentum sue reparationis intelligit: carnis se vitis debet exuere: et omnes sordes peccatorum abijcere: ut intraturus nuptiale conuiuium splendeat vestre virtutum: quibus enim benignitas sponsi cunctos ad communionem regiarum inuitet epularum: studendum tamen est vniuersis vocatis: ut sacrorum ciborum munere non inueniant indigni. Abutuntur autem quidam patientia dei: et securi: cum ideo differat ultio ut tempus possit habere correptionis. Misericordia igitur dei nostri que non vult mortem peccatoris: sed tantum ut conuertat et viuat: non ideo quisque tardet amplecti: quia quod meruit non recepit. Neque enim quicquid differat: auferat: aut condemnationem eueniat: qui indulgentiam non quesivit. Cuius enim implorande non vna omnibus causa est: quia multis modis multisque mensuris et peccatis a peccato: et crimine distat a crimine. Sed quia vniuersitas fidelium ad perfectam innocentiam et ad plenam debet tendere puritatem: ut eorum consortio mereatur ascribi: de quibus dicitur. Beati mundo corde: quoniam ipsi deum videbunt: omni instantia et virtute nitendum est: ut quicquid secreti conscientiam maculat: quicquid actionis mentis obscurat: diligentissimis emendationibus deleatur. Quamuis enim scriptum sit: quis glorizabitur castum se habere cor: aut mundum se esse a peccato: non tamen desperanda est apprehensio puritatis: que dum semper appetitur: nec

semper accipitur: nec remanet iudicio cōdēnandū: quod fuerit in
 cōfessione purgatū. **H**oc illud est dilectissimi qđ orantes oēs fili
 ecclesie ex doctrina dñi vniformiter dicunt. **D**imitte nobis debita **Mat. vi.**
 nostra: sicut et nos dimittimus debitoribus nostris: qđ nemo tam
 sanctus tam iustus est: qđ in tēpore toti vite qđ tota tēptatio est: cu-
 iuslūq; pcti remissione nō egeat. **C**ircūstant vndiq; pericula innu-
 merabiliū delictorū: et per licitos vsus ad immoderatos transit ex-
 cessus. dum p curam salutis irrepit delectatio voluptatis: et non
 sufficit occupācie: qđ potest satis eē nature. **H**inc habendū amor
 nūq; satius exoritur. **H**inc cupiditas emēdi: que vel stirpi sue
 innexa: vel soboli nūc prolē habet superbiā: nūc parentē. **H**is aut
 et alijs tēptationib; quarū multiplex est et infinita cōnexio qđ re- **Cōtinētie**
 citius viri qđ cōtinētia opponit: que nutriendis atq; seruandis ani- **laus.**
 mi et corporis bonis et incrementa prebet et roborat. **U**nde in cele-
 stibus ecclesie disciplinis multū vtilitatis afferunt diuinitus insti-
 tuta ieiunia: vt dum cōtinētie legibus carnalis subicit appetitus
 motus quoq; interior tēperet: vt sicut corpus a cibis ita mens ab
 iniquitate ieiunet. **D**ñs em̄ dicit. **B**eati qđ esuriūt et sitiūt iusticiam **Matth. v.**
 ppter me: qm̄ ipsi saturabunt. **H**abet qđ populus ei spiritalis epu-
 las castasq; delicias: quas salubriter expetit. et laudabiliter cōcu-
 piscit: qm̄ laudate et dicite propheta. **G**ustate et videte: qm̄ suauis **ps. xxxiii.**
 est dñs. **Q**uisq; dulcedinē iusticie et mie dei qbus oīs prouidētia **Dulcissi-**
 eius dispensat gustu cordis attigerit: et nullo vnq; minuenda fasti- **mus deus**
 dio experimēta supnoꝝ hauserit gaudioꝝ: corruptibilia et tēpora **gustatib;**
 lia bona eternorū admiratiōe despiciet: et in illo igne quē dei accē- **ipsum.**
 dit charitas cōalefct: vt algore in seruoꝝ conuerso: et in lucē no-
 cte mutata: vno ope in animis fidelū spūs sanctus et tenebras abis-
 gat: et pctā cōsumat. **U**nde qđ tales fructus mater virtutū cōtinē-
 tia parit: et ieiunātes a vitijs ad ineffabilia oblectamēta pducit:
 studiosiori mie opere dilectissimi exequamur pcepta celestia: et qđ
 toti paschale sacramentū in remissionē est conditū pctōꝝ: qđ ce-
 lebrare optamus: imitemur. **M**isericors em̄ et iustus dñs ita pro-
 mittit indulgētias suā: vt eā etiā qđ pareit indicat. **E**xponēs em̄ **Matth. vi**
 qua regula deo pfi nos voluerit supplicare. **S**i dimiseritis (inqt)
 hoibus pctā eorū: dimittet vobis et pater vester qđ in celis est pctā
 vestra. **S**i aut nō remiseritis hoibus: nec pater vester dimittet vo-
 bis pctā vestra. **I**usta proius et cōdigna cōditio ac benigna qua
 diuine potentie sit particeps homo: vt sententiā dei ex suo liberet
 arbitrio: et eo sibi iudicio obstringat dñm: quo iudicauerit ipse cō-
 seruū: siue itaq; circa subiectos siue circa equales nature paritas
 diligat. **E**t quia nemo non parcat: nō difficulter prestemus quod
 grātulanter accepimus: et siue i largitate elemosinarū siue i indul-
 gentia peccatorum quāto magis fuerimus misericordes: tāto si-
 mus perfectius innocētes. **P**er dominum nostrum iesum christū

Beati Leonis pape.

qui uiuit et regnat in secula seculorum. Amen.

Lectio sancti euangelii secundum Joannem.

Matthaei
xvij.

In illo tempore. Assumpsit iesus Petrum Iacobum et Iohannem fratrem eius: et duxit eos in montem excelsum secretum. Et reliqua. Homelia beati Leonis pape de transfiguratione domini.

Euangelica dilectissimi lectio que per aures corporis interiorum mentium nostrarum pulsauit auditum: ad magnam sacramenti nos intelligentiam vocat quam aspirate gratia dei facilius assequemur: si considerationem nostram ad ea que paulo superius sunt narrata referamus. Saluator enim humani generis iesus christus condens eam fidem que et impios ad iusticiam et mortuos reuocat ad vitam: ad hoc discipulos suos doctrinae monitis et operum miraculis imbuebat: ut idem christus et unigenitus dei et hominis filius crederetur. Nam unum horum sine altero non perderat ad salutem: et equalis erat periculi diuinum iesum christum aut deum tantummodo sine homine: aut sine deo solum hominem credidisse: cum utrumque esset pariter confitendum: quia sicut deo vera humanitas ita homini inerat vera diuinitas. Ad confirmandum ergo huius fidei saluberrimam cognitionem interrogauerat discipulos suos dominus inter diuersas aliorum opiniones: quod ipsi de eo crederent: quid se sentirent: ubi Petrus apostolus per reuelationem summi patris corporea superans et humana transcendens uidit mentis oculis filium dei uiui et confessus est gloriam deitatis: qui non ad solam respexit carnis substantiam et sanguinis: tantumque in hac fidei sublimitate complacuit: ut beatitudinis felicitate donatus sacram inuolabilis petre acciperet firmitatem: super quam fundata ecclesia portis inferi et mortis legibus preualeret: nec in soluendis et legandis quorumcumque causis aliud ratus esset in celis quam quod Petrus sedisset arbitrio. Hac autem dilectissimi laude intelligentie celsitudo instruenda erat de inferioris substantie sacramento: ne apostolica fides ad gloriam confitende in christo deitatis euecta infirmitatis nostre redemptionem indignam impassibili deo atque incongruam iudicaret: et ita iam in christo humanam crederet glorificatam esse naturam: ut nec supplicio posset affici: nec morte dissolui. Et ideo dicere domino quod oporteret eum ire hierosolimam: et multa parti a senioribus et scribis ac principibus sacerdotum: et occidi: et tertia die resurgere. Cum beatus Petrus qui superno illustratus lumine de ardentissima filii dei confessione feruebat: contumelias illusionum et crudelissime mortis opprobrium religioso: ut putabat: et libero fastidio respuisset: benigna a iesu increpatione correptus: et ad cupiditatem participande cum eo passionis animatus est. subsequens enim exhortatio saluatoris hoc inspirauit: hoc docuit: ut uolentes cum se negarent se sibi: et pro spe eternorum leuissimum ducerent tempus.

Causa
transfigurationis.

raliū detrimētum. Quia is demū animam suam saluam faceret:
 qui eam pro christo perdere nō timeret. Et ergo istam felicitē con-
 stantie fortitudinem toto apostoli corde conciperet: et nihil de su-
 scipiende crucis asperitate trepidarent: vt de supplicio christi nō
 erubescerent: nec pudendam sibi eam patientiam crederent: que
 sic subitura erat feuitiā passionis: vt non amitteret gloriā pote-
 statis. Assumpsit Iesus Petrū Iacobum et fratrem eius Ioan-
 nem. Et conscens cum eis seorsum in monte precelso claritatē sue
 glorie demonstrauit: quia licet intellexissent in eo maiestatem dei
 ipsius tamen corporis quo diuinitas tegebatur potentiam nescie-
 bant: et ideo proprie signanterq; promiserat quosdā de astantibus
 discipulis non prius gustare mortem q̄ viderent filium hominis
 venientem in regno suo: id est in regia claritate: quam specialiter
 ad naturam suscepti hominis pertinentem his tribus viris voluit
 esse conspicuam. Nam illam ipsius deitatis ineffabilē et inaccessi-
 bilem visionem que in eternam vitam mūdis corde seruatur: nūl-
 lo modo mortali adhuc coram electis testibus gloriā suam: et
 cōmunem illam cū ceteris corporis formam tanto splendore cla-
 rificat: vt et facies eius solis fulgori similis: et vestit⁹ candori ni-
 uiū esset equalis. In qua transfiguratione illud quidem princi-
 paliter agebatur: vt de cordibus discipulorum crucis scandalum
 toleretur: nec conturbaret eorum fidem volūtarie humilitas pas-
 sionis: quib⁹ reuelata cēt abscondite excellētia dignitatis. Sed nō
 minore prouidentia spes ecclesie sancte fundabat: vt totum chris-
 ti corpus agnosceret: quali esset cōmutatione donandum: vt eius
 sibi honoris consortium membra promitterent: qui in capite reful-
 sisset: de quo idē dñs vixerat cum de aduētus sui maiestate loque-
 retur. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris sui. Et prote: **Mat. xij.**
 stāte hoc ipsum beato Paulo apostolo et dicente. Existimo enim **Ro. viij.**
 q̄ non sunt cōdigne passionēs huius tēporis ad futuram gloriā
 q̄ reuelabit in nobis. Et iterū. Mortui em̄ estis: et vita v̄sa abscon **Collos. iij.**
 dita est cū christo in deo. Cū enim christ⁹ apparuerit vita vestra:
 tunc et vos apparebitis cū illo in gloria. Confirmādis vero apo-
 stolis: et ad omnē scientiam prouehendis alia quoq; i illo miracu-
 lo accessit instructio. Moyses em̄ et Elias lex scilicet et prophete **Cur moy-**
 apparuerunt cum domino loquentes: vt verissime in illa quib⁹ vi ses et belis
 rozum presentia compleretur quod dictum est: in duobus vel tri⁹ as iterfue
 bus testibus stat omne verbum. Quid hoc stabilis: quid firmius re trāssigu
 verbo in cuius pdicatione veteris et noui testamēti cōcinit tuba: rationi,
 et cū euāgelica doctrina antiquarū protestationū instrumenta cō
 currunt: Astipulantur enim sibi inuicem vtriusq; federis pagine:
 et quem sub velamine mysteriorum precedentia pmiserant signa
 manifestum atq; perspicuum presentis glorie splendor ostendit.

Beati Leonis pape.

- Johan. j.** Quia sicut ait bñs iohānes. Lex per Moysen data est: gratia et veritas p̄ iesum xpm̄ facta est: in quo et ppheticarū pmissio impleta est figurarū et legalīū ratio p̄ceptorū: dñi et verā docet prophetiā per sui p̄sentīā et possibilia facit madata p̄ gratiā. **H**is ergo sacramētorū revelationib⁹ petr⁹ apl⁹ incitatus mūdāna sp̄nēs et terrena fastidiens in eternorū desiderīū quoddā mētis rapiebatur excessu: et gaudio tori⁹ visionis implet⁹ ibi cū iesu optabat habitare: vbi manifesta ei⁹ gloriā letabat. **U**nde et ait. Dñe bonū est nos hic esse: si vis faciamus hic tria tabernacula: tibi vnū / moysi vnū / et helie vnū. **S**z huic suggestioni dñs nō rñdit: significās nō quidē improbū / sz inordinatū esse qđ cuperet: cū saluari mundus nisi xpi morte nō posset: et exēplo dñi in hoc laudare credentiū fides: vt licet non oporteret de beatitudinis p̄missionib⁹ dubitari: intelligerem⁹ tñ inter tētationes hui⁹ vite prius nobis tolerantiā postulādā eē qđ gloriā: qz tēpora patiēdi nō pōt felicitas puenire regnandi. **A**dhuc itaqz eo loquente / ecce nubes lucida obūbrauit eos: et ecce vox de nube dicēs. **H**ic est fili⁹ me⁹ dilect⁹: in quo mihi bene cōplacui: ipm̄ audite: p̄sens quidem erat in filio pater: et in illa dñi claritate quā ad discipulorū tēperat aspectū: non separabat ab vnigenito genitoris essentia / sz ad cōmēdandā p̄prietatē vtriusqz p̄sone: sicut visui significauit filiū splendor ex corpore: sic auditui patrē vox nūciauit ex nube. **Q**ua voce accepta discipuli q̄ in faciē ceciderūt / et timuerūt valde: nō de patris tñ / sz et filij maiestate tremuerūt. **A**ltiore em̄ sensu vnā vtriusqz intellexerūt deitatē. **E**t qz in fide nō erat hesitatio: nō fuit in timore discretio. **L**atū ergo illud et multiplex testimoniū fuit: et plus in verborū virtute / qđ in sono vocis auditū est: dicēte em̄ patre. **H**ic est fili⁹ me⁹ dilect⁹: in quo mihi bene cōplacui: ipm̄ audite. **N**ōne euidenter auditū est: hic est fili⁹ meus dilectus: quē a me nō separat deitas: nō diuidit potestas: nō discernit eternitas. **H**ic est fili⁹ me⁹ nō adoptiuius / sed p̄piti⁹: nō aliunde creat⁹ / sed ex me genitus: nec de alia natura mihi fact⁹ cōparabilis / sed de mea essentia mihi fact⁹ equalis: hic est fili⁹ meus p̄ quē oīa facta sunt: et sine quo factū est nihil. **Q**ui oīa que facio / similiter facit: et quicqđ operor / inseparabiliter meciū atqz indifferēter operat. **I**n patre em̄ est filius: et in filio pater: nec vnqz vnitas nra diuidit. **E**t cū ali⁹ ego sum / q̄ genui: alius ille quē genui: nec aliud tñ de illo vobis fas est cogitare / qđ de me sentire possibile est. **H**ic est fili⁹ me⁹: qui eā quā meciū habet equalitē / nō rapina appetijt: nec vsurpatione p̄sumpsit: sz manēs in forma glorie mee / vt ad reparādū gen⁹ humanū exequere cōmune consiliū: vsqz ad formā seruile inclinauit incōmutabilē deitatē. **H**ūc ergo in quo mihi p̄ oīa bene cōplaceo: et cui⁹ p̄dicatiōe manifestor / cui⁹ humilitate clarifcor: incūcrāter audite: quem legis mysteria p̄nūciauerūt: quē pphetarū oīa cecinerūt: ipm̄ audite:

De Parasceue domini. Sermo. j. Fo. li.

qui sanguine suo mundū redemit: qui diabolū ligat: et vasa eius rapit: qui peccati cyrographū et p̄uaricatiōis pacta dirupit: ipsūz audite: qui viam aperit ad celum: et p̄ crucis supplicii gradus vobis ascensionis parat ad regnū. Quid trepidatis redimī: qđ paucis sancti liberari: fiat quod me volēte christus vult. Abijcite carnalem formidīnē: et fidei vos armate constnatia. Indignū est eīz vt in saluatoris passione timeatis: qđ ipsius munere nec in vestro sine metuctis. Nec dilectissimi non ad illorū tantum vtilitatē dicta sunt: qui ea proprijs auribus audierūt. Sed in illis trib⁹ apostolis vniuersa didicit ecclesia: quicqđ eorū et aspect⁹ vidit: et auditus accepit. Cōfirmet ergo f̄m predicationē sacratissimi euāgelij oīm fides: et nemo de christi cruce per quā mundus redēpt⁹ est erubescat. Nec ideo q̄sqz aut de p̄missorū retributiōe diffidat: qz per laborē ad requiē: et p̄ mortē transit ad vitā: cū omnē hūilitatē nostre infirmitatē ille suscepit: in quo si in cōfessiōe et in dilectione ipsius p̄maneā: et qđ vicit vīcimus: et qđ promisit accipimus: quia siue ad faciēda mādata: siue ad toleranda aduersa: p̄missa patris vōz semp debet auribus nostris insonare dicētis. Hic est filius meus dilectus: in quo mihi bene complacui: ip̄m autē dicit. Qui uiuit et regnat in secula seculorū benedictus. Matth. iij

In Parasceuen domini eiusdem de Passiōe. Sermo prim⁹. Sacratissimū dilectissimū dñice passiōis dicm quam dñs iesus dei filius p̄ hūanī gñis salute suscepit: et sicut p̄mī sit: oīa ad se exaltatus attraxit: tam plane ac lucide euāgelicus sermo reserauit: et religiosi et pijs cordibus nō aliud sit audisse que lecta sunt: qz vidisse que gesta. Unde cū indubitabilē obtineat auctoritatē sacra narratio: annitendū est nobis auxiliāte dño: vt p̄spiciū habeat itelligētia: quod notū fecit historia. Post illā nāqz humane p̄uaricatiōis primā et vniuersalez rūi Unde in 2 nam ex qua per vnū hoīem introiuit pct̄m in hunc mundū: et per carnationis peccatū mors: et ita i oēs hoīes pertrāsūt: in quo oēs peccauerūt. nis necessari nis necessari Nemo dñatīōem diaboli: nēo vīcula dire captiuitatis euaderet: tas. nec cuiqz aut recōciliatio ad veniā: aut reditus pateret ad vitam: nisi coeternus et coequalis patri deo filius dei et hoīs eē dignaretur: veniēs querere et saluare quod perierat: vt sicut p̄ Adā mors / ita per dñm nostrū iesum christū esset resurrectio mortuorū. Non Dñm hoīs em̄ quia f̄m inscrutabile p̄positū sapiētie dei nouissimis dieb⁹ ver sal⁹ p̄ xp̄z. bum caro factū est. Ideo salutifere virginis partus extremi tantum tēporis generationibus profuit: et nō se etiā in preteritas refudit etates. Vis prius antiquitas colētū deū verū omnis numerus apud secula priora sanctorū sacra fide vixit et placuit: et neqz patriarchis / neqz prophetis / neqz cuiqz omnino sanctorū nisi in redēptione dñi nostri iesu christi salus et iustificatio fuit: que sicut expectabatur multis prophetarū oraculis signisqz promissa: ita est etiā

Beati Leonis pape.

ipso munere atq; opere profecuta. Unde nunc dilectissimi in ordi
ne passionis non ita infirmitatem consideremus humanam: vt ar
bitremur illic potētā defuisse diuinā: neq; illā ita coeternā & cōlē
patri formā vnigeniti cogitem? vt putem? nō fuisse vera que deo
videtur indigna. Propterea vtrāq; naturā vn? christus: nec verbū
sibi ab homine disjunctum: nec homo est dissociatus a verbo. Nō
est fastidita humilitas: quia nec imminuta maiestas: nihil nocuit
nature inuiolabili qđ passibili oportebat inferri: totiq; & illud sa
cramentū quod simul & humanitas consummauit & deitas: dispē
satio fuit mīe: & actio pietatis. Talibus enim vinculis tenebrarū
astricti: vt nisi per hanc opem non possemus absolui. Humilitas
igitur diuinitatis nostra proectio est. Nos tanto redimimur pre
cio: nos tanto curamur impendio. Quis enim ab impietate ad iu
sticiam: a miseria ad beatitudinē esset recursus: nisi & iustus ad im
pios & beat? inclinaret ad miseros? Non ē dilectissimi erubescen
da crux christi que de virtute est diuini consilij: non de cōditiōne
peccati. Quāuis enim ex infirmitate nostra vere passus dominus
iesus vereq; sit mortuus: non tñ se ita abstinuit a gloria sua vt inter
cōtumelias passiōis nihil diuine opatiōis exerceret. Nā cū impi
tudas nō iā ouina pelle velat? sed lupino furore manifest? vim sce
leris p speciē pacis incipiens signū traditiōis seuiore oibus telis
osculo prebuisset: & multitudo furibunda que ad cōprehendendū
dominum cum armata militum cohorte cōfluxerat inter faces et
laternas lumen verū tenebris obcecata suis nō cerneret: dñs qui
expectare potius turbas qđ declinare delegerat: sicut Iohannes
euangelista testat: quē querant: necdū inuentus interrogat: illūq;
dicētibz: qđ iesum quererēt. Ego sum inquit. Quod verbum illā
manū ita ex ferocissimis cōgregatam quasi quodā fulmineo ictu
strauit: atq; pculit: vt oēs illi atroces minaces atq; terribiles re
troacti corruerent. Vbi fuit seuitie cōspiratio: vbi ardor irarum?
vbi instructus armorum? dñs dicit. Ego sum: & ad vocē eius tur
ba prosternitur impiorum. Quid iam poterit maiestas eius iudi
catura: cuius hoc potuit humilitas iudicanda? Verūtamen dñs
sciens quid magis mysterio suscepto conueniret in hac potestate
non perstitit: sed persecutores suos in facultatem dispositi sceleris
redire permisit. Nam si teneri nollet: non vtiq; teneretur. Sed qđ
hominum posset saluari: si ille non se sincret comprehendī: Nam
& beatus Petrus qui animosiore constantia domino cohercebat:
& contra violentorū impetus seruiore sancte charitatis exarserat: i
seruum principis sacerdotū vsus est gladio: & aurem viri ferocius
instantis absidit. Sed hunc zelantis apostoli pium motum pro
gredi dominus vltra non patitur: recōdi gladium iubet: nec finit
se aduersus impios manu ferroq; defendi. Contra sacramentum
enim erat redemptionis nostre: vt qui mori pro omnibus venes

Ioh. xviij

De Passione domini. Sermo. ij. Fo. liij.

rat: capi noller. Nam dilato gloriose crucis triumpho: et dominatio diabolica fieret longior: et captiuitas humana diuturnior. Dat ergo in se furentibus licentiam sciendi: nec tamen etiam se talibus dedignatur indicare diuinitas: aurem serui iam ipsa sectione demortua et a cōpage uiuētis corporis alienam: in sedem debone stari capitis reuocat manus christi reformatur: quod ipse formauerat: nec tarde caro sequitur eius imperiū: cuius erat ipsa signum: habent ergo hec diuinam opera virtutem. Sed quod dominus maiestatis sue potentiam comprimit: et vim in se persecutoris admittit: ex illa est uolūtatē/qua dilexit nos: et tradidit semetipsum pro nobis: cooperante in hoc ipso patre qui filio proprio nō pepercit: sed pro nobis omnibus tradidit illū. Una est enim patris et filij uolūtas: ut est una diuinitas. de cuius dispositionis effectu nihil uobis gratie iudei: nihil tibi iuda debem⁹. Saluationi quidē nostre non hoc uobis uolentibus impietas uestra seruiuit: et per uos factum est quicquid manus dei et consiliū decreuerunt fieri. Mors igitur christi nos liberat: uos accusat. Merito soli non habetis quod omnib⁹ perire uoluistis: et tamen tanta est bonitas nostri redemptoris: ut etiam possitis consequi ueniam: si christum dei filium confitendo illam parricidalem maliciam relinquatis. Non enim dominus in cruce frustra orauit dicens. Pater dimitte illis: quia nesciunt quid faciunt. Quod remediū nec te iuda trāstret: si ad eam penitentiam confugisses: que te reuocaret ad christum/ nō que instigaret ad laqueū. Dicendo enim peccavi tradēs sanguinē iustū in impietatis tue pssidias: iusti: quia iesum nō des. Credidit dei filiū sed nostre conditionis hominē inter extremū mortis tue iudas xp̄s periculum credidisti. Cuius flexisses misericordiam: si eius nō ne gasses omnipotentiam. Hec hodie dilectissimi pijs auribus insinuata sufficiant: nec fastidium de prolixitate subrepat: que autem defunt plenitudini: quarta feria auxiliante domino reddēda promittimus: quoniam qui dedit quod locuti sumus: dabit sicut credimus quod loquemur. Per christum dominum nostrum. Amē.

De passione domini eiusdem. Sermo. ij.

Exigit fides dilectissimi ut partes sermonis quam de domini passione promissimus: eodem auxiliante reddamus: in quo nos orationibus uestris non ambigimus adiuuari. Ad cōmune pertinet enim lucrus: si potueritis habere deuotum: quia uestre impenditur edificationi quicquid nostre tribuitur facultati. Post illud ergo impium inde detestandumque commercium quo ab eo iudeis persequentibus mundi redemptor est tradit⁹. Post illas sacrilegas illusiones inter quas usq; ad locum pene eius mansuetudo producta est: crucifixi sunt cum eo statutis vtrinque patibulis latrones duo: quorum unus usq; ad id temporis par similisq; consorti insidiator: uiam et

Beati Leonis pape.

Luc. xxij
Magna
latronis
fides.

Ibidem.

Matthæi
xxvij.

saluti hoim semper infestus vsq; ad crucē reus sit xpi repente confessor: et inter illos acerrimos corporis animiq; cruciatus quos simul et instatia et difficultas mortis augebat: mira puerfione mutatus. **Memēto** (inqt) mei dñe dñ veneris in regnū tuū. **Que** istā fide exhortatio psuasit: que doctrina imbuit: qd predicatio accendit: **Nō** viderat prius acta miracula: cessauerat tñc lāguentiū curatio/ cecorū illuminatio/ viuificatio mortuorū: ea ipsa q mor erāt gerēda/nō aderant: et tñ dñm cōfitebatur et regē/quē videt supplicij sui esse consortē. **Unde** ergo oriebat hoc donū: inde accepit fides ipsa respōsum. **Ait** enī ei iesus. **Amen** amē dico tibi: hodie mecum eris in paradiso. **Excedit** humanā conditionē ista pmissio: nec tā deligno crucis q; de throno editur potestatis. **Ab** illa altitudine premiū fidei dat: in qua chirographū humane trāsgressionis abolē: q; se a forma serui dei forma non dirimit: dñ etā inter ipsa supplicia pprietatē vnitatēq; seruauit: et deitas inuolabilis et natura passibilis. **Ad** iicitur ad cōfirmationē spei nostre totius attestatio nature. **E**mittente spiritū **Christo** oīa elemēta tremuerūt: densis tenebris splendor solis obduct⁹ extraordīnarie nocti subdidit diē: stabilitatē suā terra pfundis cōcussionib⁹ labefacta nō tenuit: et petrarū firmitas cōfracta soliditate dissiluit: velū templi q; priorū mysteria vltēius nō erant obumbrāda: discissum est: multorū sanctorū corporib⁹ excitatis ad premuniendā resurrectionis fidem monumēta patuerūt. **In** vos ergo **Iudei** celū et terra sententiam tulit: vobis sol virtutē suā diēq; subtraxit: vobis famulatum suū elementorū ordines denegauerunt: et recedente a legibus suis ministerio creature vestra obcecatio vestra est significata cōfussio: vobis enī dicētib⁹ **Sanguis** ei⁹ sup nos et sup filios nostros/ merito hoc tributū est: vt qd vestri generis impia pdidit portio: assētur hoc fidelīū gentiū plenitudo. **Nos** ergo dilectissimi qbus dñs noster **Iesus Christus** crucifixus nō scandalū neq; stultitiā s; dei virtus est: deiq; sapientiā nos inquā spiritale semē **Abrae**: nō in pleseruitutis gentis sed in familia libertatis renati: p quib⁹ i manu forti et brachio excelso de oppressione egyptie dñationis eductus verus et imaculatus agnus imolatus est **Christus**. **A**mplectamur salutaris pasche mirabile sacramentū: et ad ei⁹ imaginē qui deformati nostre cōformis factus est: reformemur. **E**rigamur ad euz: qui puluerē abiectiōis nostre corp⁹ fecit glorie suē: et vt resurrectio nis eius mereamur esse sfortes: humilitati et patiētie ipsius p oīa cōgruamus: magni nominis militiā magne pfessionis suscipim⁹ disciplinā. **S**ectatores **Christi** discere a regiā nō licet viā: sed dignū est tēporalib⁹ nō occupari: ad eterna tendētes. **E**t q; precio: so sanguine **Christi** redēpti sum⁹: glorificem⁹ et portemus deuz in corpore nostro: vt ad ea que fidelibus pparata sunt: peruenire mereamur. **P**er christum dñm nostrum **Amen**.

De passione domini. Sermo. iij. Fo. liij.

De passione domini eiusdem.

Sermo. iij.

Ater oia dilectissimi opa misericordie dei q̄ ab initio saluti sunt impesa mortalium: nihil est mirabilius: nihilq̄ sublimius: q̄ qd̄ pro mūdo crucifixus est Christus. Quicquid enim sacramento vniuersa pcedentia seculorū mysteria seruierunt. et quicquid hostiarū differentiis propheticiis signis et legibus institutis sacra dispensatione variatū est: hoc prenunciavit dispositū: hoc promisit implendum: vt nūc imaginib⁹ figurisq̄ cessantibus hoc p̄sit credere iam effectū qd̄ antea profuit credidisse faciendū. In oibus igit dilectissimi que ad domini nostri Iesu Christi p̄tinēt passionē: catholica fides tradit: hoc exigit: vt in redēptore n̄m duas nouerim⁹ puenisse naturas: et manētib⁹ p̄p̄e ratibus suis: tantā factam vnitatē vtriusq̄ substantie: vt ab illo tēpore q̄ sicut humani generis causa poscebat: in beate virginis utero hū caro factū est: nec deū illū sine hoc qd̄ homo est: nec hominē sine hoc liceat cogitare quod deus est. Exprimit quidē sub diuersis et distinctis actionib⁹ veritatē suā vtraq̄ natura: sed neutra se ab alterius cōnexionē distūgit: nihil ibi ab inuicē vacat: tota est in maiestate humilitas: tota in humilitate maiestas: nec infert vnitatis p̄fusione: nec dirimit p̄p̄etas vnitatē. Aliud est passibile: aliud inuolabile: et tamē eiusdē est cōtumelia cui⁹ et gloria. Ipse est in infirmitate: qui et in virtute: idē mortis capax: et idē est victor mortis. Suscepit ergo totū hoīem deus: et ita se illi atq̄ illū sibi mīc et potestatis rōne cōseruit vt vtraq̄ alteri nature inesset: et neutra in alterā a sua p̄p̄ietate trāstret. Sed qz dispensatio sacramēti ad reparationē nostrā ante secula eterna dispositi nec sine humana infirmitate nec sine diuina erat cōsumanda virtute: agit vtraq̄ forma cū alterius cōmunionē: qd̄ p̄p̄riū est: verbo scz opante qd̄ verbi est: et carne exequēte qd̄ carnis ē. Vnū horū coruscet miraculis: aliud succūbit iniurijs. Aliud ab equalitate paterne glorie non recedit: hoc naturā nostri generis non relinquit. Verū tamen etiā ipsa receptio passionū non ita est nostre affectioni humilitatis exposita: vt a potentia sit diuinitatis abiūcta. Quicquid dñs illusionis et cōtumelie: quicquid vexationis et pene intulit furor impiorū: non de necessitate toleratū est: sed de voluntate susceptū. Venit enī filius hominis q̄rere et saluare qd̄ perierat: et sic ad oīm redēptionē vt obaf malicia p̄sequentium: vt in mortis ei⁹ resurrectionisq̄ sacramento etiā interfectores sui possent salui esse: si crederent. Unde scelestior omnib⁹ iuda et infelicioz extitisti: quē non penitētia reuocauit ad dñm: sed desperatio traxit ad laqueū: expectasses cōsumationē criperatio. minis tui: et donec sanguis Christi p̄ oibus funderet peccatorib⁹: in formis leti suspendiū distulisses. Cūq̄ conscientia tuā tot vñi miracula tot dona torquerēt: illa saltē te a precipitio tuo sacramēta reuocassent: q̄ in paschali cena perfidia tua signo diuine scientie

Beati Leonis pape

Detectus acceperas. Cur de eius bonitate diffidis / qui te a corpo-
 ris et sanguinis sui comunione non repulit: qui tibi ad apprehenden-
 dum se cum turbis et armorum cohorte venienti pacis osculum non nega-
 uit: sed homo inconvertibilis spiritus? vadens et non reuertens cordis tui se-
 cutus es rabiem: et stante diabolo a dextris tuis iniquitatem quam in sa-
 ctorum omnium armaueras caput in tuum verticem retorquisti: ut quod facinus
 tuum omnem mensuram ultionis excefferat / te haberet impietatis tue lu-
 dum reconciliatis sibi et creatori sui imaginem reformandam
 conditor ipse gestaret: peractis miraculis operum divinatorum: quod propheta
 olim spiritus gerenda predixerat: tunc aperient oculi cecorum et au-
 res surdorum audient: tunc saliet claudus ut ceruus: et plana erit linea
 mutorum. **Sciens** Iesus tempus adesse gloriose passionis imple-
 re: tristis est inquit anima mea usque ad mortem et iterum. **Pater** si fieri po-
 test transeat a me calix iste. quibus verbis quandam formidinem positen-
 tibus nostre infirmitatis affectus participando curabat: et penalis ex-
 perientie metum subeundo pellabat. In nobis ergo dominus nostro pavore
 trepidabat: ut susceptionem nostre infirmitatis induceret: et nostras
 incostantiam sue virtutis soliditate vestiret. **Venerat** in hunc mundum
 dives negotiator: atque misericors: et celi commutatione mirabili inie-
 rat commercium salutare: nostra accipiens et sua tribuens: pro contumeliis
 honores: pro doloribus salutem: pro morte dantes vitam: et cui ad exterminan-
 tionem poterant plusquam duodecim milia angelicarum seuire legionum
 malebat nostram recipere formidinem quam suam exercere potestatem. **Quantum**
 autem vniuersis fidelibus humilitate collatum sit. **Primum** beatissimum
Apostolus Petrus exptus est: qui cum illum instans scutric vehemen-
 tior percella turbaret: ad preparationem vigoris celerim mutatione con-
 uersus est sumens de exemplo remedium: ut tremefactum repente membrum
 rediret ad sui corporis firmitatem. **Non** enim posset domino serui et magis-
 tro maior esse discipulus: quam humane trepidationem fragilitatis non
 viceret: nisi victor mortis animum timuisset. **Respexit** ergo dominus **Petrum**: et in-
 ter calumnias sacerdotum: inter falsitates testium: inter sedentium et con-
 spuentium insurtas positum: illis turbatum discipulum puenit oculis: qui
 bus enim preuderat esse turbandum: et in illum egressa est veritas in spe-
 ctio: ubi erat cordis facienda correptio: quam quidam illi vox domini inso-
 naret ac diceret. **Quid** habes **Petre**: quid in tuam conscientiam rece-
 disti: ad me conuertere: in me confide: me sequere: mee passionis et tempus est
 nondum tui venit hora supplicij. **Quid** metuis quod contra te ipse superabis:
 non te confundat infirmitas quam recepi. **Ego** de tuo fui trepidus: tu
 de meo esto securus. **Dane** autem factum: consilium inierunt omnes **Princi-**
pes sacerdotum et seniores populi aduersum Iesum: ut eum mortitradarent
Hoc mane **Iudei** non ortus vobis lucis contigit: sed occasus. nec ve-
 stris oculis solitus dies prodijt: sed impiis mentibus nox tenebre cecitas
 tis incubuit. **Hoc** mane vocis templi et altaria diruit. **Legem** et **Pro-**

Esa. xxxv

Luc. xxij.

**Matthaei
xxvij.**

De passione domini. Sermo. iiii. Fo. liiij.

phetas ademit: regnū et sacerdotiū sustulit: in luctū eternū oīa se-
sta puerit. Inistis enī insanū cruentiq; cōsiliū tauri pingues:
vituli multi: frementes bestie: canes rabidi: vt mortī autorizē vite et
dñm glorie traderetis et tanq; extenuanda esset furor vestri im-
manitas: si eius sentētia qui prouincie vestre presidēbat/ vteremī-
ni: vinctū Iesum ad Pilati iudiciū deduxistis: vt clamorib; im-
probis trepido cognitore supato interfectore hoīz eligeret; ad ve-
niam: et Saluatore mundi peteretis ad penā. Post hanc damna-
tionē Christi qua excusata est Pilati p̄sidis ignauia magis q̄ po-
testas: q̄ lorīs manib; et ore poluto ijs labijs Iesū misit ad crucē:
quib; eū p̄nūciauerat innocentē: multas illusiōes dño sacerdotā-
lib; scruiēs oculis licētia popularis ingessit: et i māsuetudinē eius
qui h̄ sp̄te tolerabat/ fures turba sentiuit. Sed qz multū ē dilectis-
simi vt oīa hodiernus sermo pcurrat: in quartā feriā qua lectio do-
minice passionis iterabitur: residua differant. Prestabit ei oranti-
bus vobis vt ipsius dono qd̄ p̄misim; impleam; Per dñm no-
strum Iesū xpm q̄ viuī et regnat in secula seculor. Amen.

De passione domini eiusdem.

Sermo. iiii.

Expectationi vestre dilectissimi dño largiēte reddendū
est quod p̄misim; promerētib; orōnibus vestris: vt nos
ad soluendū faciat idoneos: q̄ vos ad exigendū facit in-
tentos. Loquētes enī proxime de passione dñi vsq; ad
Euangelice hystorie venim; locū: in quo Pilatus impijs iudeo-
rum clamorib; vt Iesū crucifigeretur: cessisse narratur. **Quid si-**
itag; oībus que diuinitas fieri carnis vclamine tēperata permisit gnificari
Iesus Christus fili; dei cruci quā etiā ipse gesserat: affix; est duo-
bus latronib; vno ad dextrā ipsi; alio ad sinistram similiter crucif-
nes in cru-
cis: vt etiā in ipsa patibuli specie mōstraret illa q̄ in iudicio ipsius ce.
oīm hoīm est faciēda discretio: cum et saluādoz figurā fides cre-
dētis latronis exp̄meret: et dānandoz formā blasphemāt; impie-
tas p̄notaret. Passio igit; xpi salut; nr̄e p̄tinet sacramentū: et de in-
strumēto qd̄ qd̄ iqtas iudeoz p̄uīt ad penā/ potētia redēptor; s-
gdū nobis fecit ad gl̄iam: quā dñs ies; ita ad oīm hoīm suscepit sa-
lutē: vt inf̄ clauos qd̄ ligno tenebat affix; p̄ inf̄ectorib; suis pa-
terne clemēte supplicaret et diceret. Pat; ignosce illis: qz nesciunt
qd̄ faciūt. Prīcipes aut; sacerdotū qd̄ idulgētiā Saluator pete-
bat: supplicū crucis irrisionū aculeis exasperabāt: et in quē mani-
b; apli; seutrenō poterāt: linguaz tela iaciebāt: dicētes. Alios sal-
uos fecit: seipsū nō pōt saluū facere. Si rex Israel est: descēdat nūc
de cruce: et credim; ei. De quo erroris fonte iudei: de quo inuidie
lacu talium blasphemiarū venena potastis: quis vobis magister
tradidit: que doctrina p̄suasit: q̄ illum Regē israel: illū dei filium
credere deberet; q̄ se crucifigi nō sineret: aut a p̄fixiōe clauorum
lib; excuteret. Nō h̄ vobis legi mysteria: nō paschalis obfūatē

Luc. xxiij

Matth. xxvij.

Beati Leonis pape

Esaie. liij.

ps. lxxvij.

ps. xxi.

Joh. xix.

acramenta: nec vnq̃ vlla prophetarū ora cecinerūt: sed illud vere abunde legisistis: quod ad detestabilem vestri sceleris impietatem et ad voluntariam domini pertinet passionem. Ipse enim per esaiam loquitur: dorsum meū ad flagella dedit: maxillas meas ad palmas: faciē autē meam non auerti a confusione sputorum. Ipse per David: dederunt (inquit) in escam meam fel: et in siti mea potauerunt me aceto. Circūdederunt me canes multi: consiliū malignantisū obsedit me: foderunt manus meas et pedes meos: diuina merauerunt omnia ossa mea. Ipsi vero considerauerūt: et insperauerunt in me: diuiserunt sibi vestimenta mea: et super vestē meam miserunt sortem. Et ne sceleris tantum vestri videatur ordo proditi: nulla aut potētia p̃nunciata crucifixi. Nō quidē legisistis: dñs descendet de cruce: sed legisistis: dñs regnauit a ligno. Crux q̃ christi sacramētum veri et p̃nūciati habet altaris: vbi per hostiā salutarem nature humane celebraretur oblatio. Ibi sanguis immaculati agni atque p̃uaricatiōis pacta debebat. Ibi tota diaboli dominationis contrebatur aduersitas: et de elatione supbie victrie humilitas triūphabat: cum tam velox esset fidei affectus: vt de crucifixis cum christo latronibus qui in christum filium dei credidit paradysum iustificatus intrauerit. Quis tanti muneris explicet sacramētum: quis potētiā tam mire cōmutatiōis enarret: ex quo tēporis puncto longorū scelerū reatus abolef: inter luctantis animę dura tormenta herens patibulo transit ad christum: et cui propria impietas itulit penā. Christi gratia dat coronam. Hinc iam degustato aceto dñs q̃ illa dabat vinea: que ab autoris sui plantatione degenerans conuersa fuerat in amaritudinem vitis alienę. Consummatum est ait: hoc est complete sunt scripture. Nō est aliud quo insaniā populi furentis expectem: nihil minus pertulisti: q̃ me passurum esse p̃dixi: peracta sunt mysteria infirmitatis: promantur documenta virtutis. Inclinato itaq; capite emisit spiritum: et in corpus die tertio suscitādum quietem placidi soporis admisit: cui sacramēto cum se vite auctor impenderet: et ad tantam diuine maiestatis inclinationem totius mundi cōpago quateret: cum facinus impium omnis sui confusione natura damnaret: et manifestam in reos sententiā ipsa elementa proferrent: quis vobis animę iudei: que cōsciētia fuit: quādo et vos iudiciū vniuersitatis vigeat: et reuocari ad se consummato scelere impietas vestra non poterat? Qualis confusio vos operuit: que cor vestrum pena suscepit? Cum igitur dilectissimī tanta sit misericordia dei: vt etiā de tali populo multos per fidē iustificare dignat⁹ sit: et nos sub veteri quondam ignorantie pfunda nocte pereuntes in patrie archarum societatem et in sortem electi generis adoptarit: ad altitudinē spei nostre non segniter neq; cū corpore curramus: sed p̃cedēter atq; fidelit̃ cogitātes de q̃li captiuitate et q̃li misera fuitute:

De Passione dñi. Sermo. v. fo. lb.

quo precio redēpti / et quo brachio sum⁹ educti: glorificemus deū
in corpore nro: vt habitare eū in nobis ex ipsa cōuersatiōis nostrā
pbitate mōstrem⁹. Et qz nihil est in oīm virtutū dignitate preste
tius / q̄ pietas mie et puritas castitatis. His nos presidijis specia
lius instruam⁹: et charitatis opere et nitore pudicitie tāq̄ duabus
elevator aliis de terrenis mereamur esse celestes. Quo desiderio q̄
quis gr̄a dei adiut⁹ implet: et de pfectu suo nō in se / sed in dño glo
riat. Sic legitime honorat paschale sacramētū: huius limina va
stator angel⁹ sanguine agni: et signo crucis prenotata nō itrat. Is figuratū
plagas egyptias nō pauescit: et isidē aq̄s hostes relinqt extinctos expōitio.
quib⁹ est ipse saluatus. Amplectamur itaq̄ dilectissimi purificatis
mētib⁹ atq̄ corporib⁹ salutis nre mirabile sacramētū: et ab oī ser
mēto malicie veteris emūdati: pascha dñi cū digna obseruatione
celebrem⁹: vt regente nos spū sc̄to a charitate xpī nullis tētationi
bus separemur: q̄ in sanguine suo pacificās oīa ī altitudine patera
ne glorie se recepit: et humilitatē sibi seruiētū nō reliquit. Amē.

De passione domini eiusdem.

Sermo. v.

Creator et dñs oīm rerū xp̄s post inusitatū sacre virgī
nis partū post adorata magorū cōfessione cunabula: et
post multiplicē doctrinā celestis eloquij / et variarū cu
rationū medelas imperio verbī potētis effectas: dispē
sationē oīm sacramētōrū / oīmque virtutū salutifera passione cōsum
mat. Christiane igit̄ sp̄ei dilectissimi vera ratio et principalis cau
sa crux xpī est: que licet iudeis sit scandalū: gētib⁹ aut̄ stulticia: no
bis tū dei virtus est / deiq̄ sapiētia: vnde summū hoc et potentissi
mū diuine mīse sacramētū: semp quidē in cordib⁹ nostris cū tota
sui dignitate retinēdū est: sed nūc viuaciōrē animi sensum / et purio
rē exigit mētis intuitū: qm̄ nobis nō solū recursu tp̄is / sed etiā tex
tu euangelice lectionis oē opus nostre salutis ingerit. Nihil ergo
apud nos loci cogitationes habeant impiorū: nec integritatē sane
intelligētie / aut iudaica offensio / aut gētilis corrumpat irrisio: vt
qd nō solū p nobis humiliter / sed etiā sublimiter gestū est: aut fm̄
hominē impossibile / aut fm̄ deū videat̄ indignū. Trūq̄ aut̄ reci
pi / vtrūq̄ conuenit credi: qz nemo hoīm pōt nisi in vtroq̄ saluari.
Iustus enī et misericors de⁹ nō sic munere sue volūtatis est vsus:
vt ad reparationē nostrā solā potētia benignitatis exerceret: sed
qz psequēs fuerat: vt homo faciēs peccatū / seruus esset peccati: sic
medicina egris: sic recōciliatio reis: sic redēptio est impensa capti
uis: vt cōdēnationis iuste sentētia iusto liberatoris opere soluere
tur. Nā si p pccōrib⁹ sola se opponeret deitas: nō tā ratio diabo
lū vinceret q̄ potestas: et rursum si causam lapsoꝝ solū ageret natu
ra mortalium: nō erueret a conditione / que libera nō esset a genere. Oportuit
vnde oportuit in vnū dñm nostrum iesum xp̄m et diuinā et huma
nā cōuenire substantiā: vt mortalitati nostre per verbū carnem fa
minem.

Beati Leonis pape.

Luce. xxiij

**Ut in no-
bis deus
mia mul-
toties nō
exaudies
nos.**

Ps. cxlij

ctū ⁊ origo noui hoīs subueniret ⁊ passio. Cū igit̃ i xpo iesu iudeo
rū duricia q̃ sunt diuina: gētiliū cecitas q̃ sunt hūana/prēnat: illis
aduersus gloriā dñi calūniatib⁹: istis q̃ humilitatē superbientib⁹.
Hos dei filii ⁊ in suis xtutib⁹ ⁊ i nris ifirmitatib⁹ adoram⁹ nec
erubescim⁹ crucē xpi: ⁊ iter p̃radicētiū linguas nec de morte ipi⁹
nec de resurrectionē dubitam⁹: qm̃ qd̃ sup̃bos ad ifidelitatē trahit
hoc nos ad vitā dirigit: ⁊ qd̃ apud illos est materia cōfusiōis/hoc
apud nos est cā pietatis. Admonitis igit̃ discipulis dñs: vt iym
tētatiōis instātis vigilāti ofone certaret: ipsi patri supplicās ait.
Pater si possibile est: transeat a me calix iste: verūtamen non sicut
ego volo: sed sicut tu. prima petitio infirmitatis est: scd̃a virtutis.
Illud optauit ex nostro: hoc elegit in pp̃tio. **Nec em̃ equalis pa-**
tri filius oīa esse possibilia deo nesciebat: aut ad suscipiendū crucē
sine sua in hūc mūdū descēderat volūtate: vt hāc diuersarum affe-
ctiōnū cōpugnatiā perturbata quodāmodo rōne pateret. **Sed vt**
suscipiētis suscepteq̃ nature esset manifesta distinctio: qd̃ erat ho-
minis/diuinā desiderauit potētiam: qd̃ erat dei/ad causam respe-
xit humanā. **Superiori igit̃ volūtati voluntas cessit inferior: ⁊ ci-**
to demōstratū est quid possit a trepidatē orari: et quid nō debeat
a medētē p̃cedi. **Q̃ em̃ nos qd̃ oram⁹: sicut oporteat nescim⁹: ⁊ vti**
lenobis est: ne fiat plerūq̃ qd̃ volum⁹. **De⁹ iustus et bon⁹ qñ ea q̃**
noctura sunt petit: negādo miseret. Volūtatis q̃ nre cor̃rectionē
dñs trina cū ofone firmasset: grauatis merore discipulis. **Dormi-**
te tā (inqt) ⁊ req̃escite: ecce appropinquauit hora: ⁊ filius hoīs tra-
det in man⁹ pctōr. **Surgite eam⁹ hinc:** ecce appropinquauit q̃ me
tradet: ⁊ cū gladijs ⁊ fustib⁹ cōprehēsurā xpm̃ turba cōstitit ducē
sequēs iudā scarioth: q̃ p̃uilegio pfidie obtinuerat i facinore p̃nci-
patū: huic ne criminis causam aliqua p̃beret offensio/ nulla est ne-
gata dignatio. **Sz illi⁹ spū inflāmat⁹ exarsit/ cui ministeriū sponte**
p̃ebuit: ⁊ qualē p̃buit mētē/ talē iuenit ⁊ pfidē. **Merito sicut ⁊ p̃-**
pheta p̃dixerat. Oratio ei⁹ facta est in pctm̃: qñ p̃summato scelere
tā pueris ipi⁹ cōuersio fuit: vt etiā penitēdo peccaret. **Admittit q̃**
in se fili⁹ dei impias man⁹: ⁊ qd̃ seuiētū furore agit/ patiētī pote-
state cōplenit. **Hoc em̃ erat illud magne pietatis sacramētum: qd̃**
xpi consecrabat iniurijs: quas si apta potētia ⁊ manifesta virtute
ppelleret/ diuina tm̃ exerceret nō humana curaret. **In oib⁹ aut̃ q̃**
illa popularis ⁊ sacerdotalis isania cōtumeliose et p̃caciter infere-
bat: nre diluebat̃ur macule: nre expiabant̃ offense: q̃ natura que i
nobis vincta semp fuerat/ atq̃ captiua: in illo innocēs patiebat̃ ⁊
liberat̃: vt ad auferēdū pctm̃ mūdī ille agn⁹ se hostiā offerret: que
et oib⁹ corporalib⁹ substantia iūgeret: ⁊ ab oib⁹ spiritalib⁹ origo
discerneret. **Hec hodie dilectissimi aurib⁹ vris insinuat̃a sufficiat.**
Cetera in quartā feriā differant. **Auxiliante dño orationibus ve-**
stris/ qui prestare dignabit̃: vt qd̃ promittimus/ impleam⁹. Amen.

De passione domini. Sermo. vi. Fo. lvi.

De passione domini eiusdem.

Sermo. vi.

Sponsionis nre memores dilectissimi scitativre reddi-
mus qđ debem? affuturā sperātes gratiā dei: vt ide no-
bis pueniat deuotio/vñ est incitata pmissio. **C**ōprehē-
sus dñs a turbis quas pñcipes sacerdotū z doctores le-
gis armauerāt: vt ipleret dispēsationē/cohibet potestātē: z beatū
aplm petrū humana aduersum irruētes animositatē cōmotū gla-
dio abstinere pcepit. **S**upflūū em erat: vt qđ nolebat pñsidio angeli
carū legionū iuuari/vellet se vnus discipuli oppositiōe defendi.
Perpetrauerit licet turba feror qđ voluit: z de sceleris sui exulta-
rit affectu: maior tñ cōprehēsi vñ? qđ cōprehēdētū fuit. **I**udeo-
rū em cecitas nihil obtinuit: nisi vt sua impietate se pderet. **C**hrīsti
vero patiētia hoc egit: vt oēs sua passione saluaret. **P**erducto au-
tem iesu ad cayphā pñcipē sacerdotū quo scribe z oīs sacerdota-
lis ordo puenerat: falsa aduersus dñm testimoniā q̄rebant. **S**i in-
ter incōditas et dissonas voces hoc iesus mirabiliter elegerat/vt
taceret. **C**ayphe autē dicēti/adiuro te p deū viuis: vt dicas nobis **Mat. xxvi**
si tu es xp̄s fili? dei: ita viua ciet puida auctoritate rñdit: vt eisdē
verbis et iſdeliū psciētias cederet/z credētū corda firmaret: ad
oēm interrogatiōē ei? referēs/tu dixisti. **A**ddēs qđ sequit: verū
tamē dico vobis. **A**mmodo videbitis filiū hoīs sedētē a dextris
dei: z veniētē in nubib? celi. **C**ayphas autē ad eraggerādā audiri **Cayphe**
sermonis iudiciā/scidit vestimēta sua: z nesciēs qđ hac significaret furor.
isania/sacerdotali se honore p̄uauit. **U**bi est caypha rōnale pecto-
ris tui? vbi ē p̄tinētie cigulū? vbi suphumerale xtutū? **M**ystico il-
lo sacratōq; amictu te spoliās: z p̄p̄iis manibus pōtīficalia sacra-
mēta discerpis: oblit? p̄cepti illi? qđ legeras de pñcipe sacerdotū:
de capite suo cydārin nō deponet: z vestimēta sua nō distrūpet: vt
vero a quo iā alienabat hec dignitas: ipse tibi es executor oppro-
brii: z ad manifestū finē veteris iſtituti p̄tinet eadē disruptio sacer-
dotū. **H**inc iā dilectissimi iter multiplicatas illusiōes nocte trāsa
cta vinctū iesū pylato pñsidi tradiderūt. **P**ñcipes em sacerdotū z
seniores ppli hoc pñsidio rē gerebāt: vt ab actiōe sceleris sui vidērē
tur imunes: subtrahētes opa manū/z exercētes tela linguarū: no-
lēs iterficere/z clamātes crucifige. **Q**uid hac specie religiōis i-
iusti? qđ hac clemētie simulatiōe crudeli? qđ lege iudei qđ vobis
nō l̄z facere: l̄z velle: qđ rōne qđ corpa polluit/corda nō ledit. **C**ōta
minari occisione ei? metuitis: cui? sup vos z sup filios v̄ os fundi
sanguinē postulastis. **S**i nō totū faciū? v̄ra impietas pagit: pmutti-
te pñsidi iudicare qđ sentit: s̄ vos etiā in ipm graues atq; violēti i-
adē declinare nō sinitis: a quo ipi mēdaciter abstinetis. **P**eccauē-
rit pylat? faciēdo qđ noluit. **I**n vestrā tñ cōsciētā cōfluit: quicqđ
furor vester extorsit. **T**alis etiā illic vestrā obseruātia fuit: vbi pre-
cū qđ vobis chrīsti venditor reportauit: mitti in gazophilatium

Beati Leonis pape.

Joh. xij.

Cōpatit
xpo cruci-
fixo ois
creatura.

voluistis: cauentes scilicet ne sacros loculos pecunia cruenta pol-
lueret. **C**uius cordis est ista simulatio: sacerdotum conscientia ca-
pit: quod templi archa non recipit: refutatur illius sanguinis ra-
tio cuius non timetur effusio. Quātūlibet ita vos fallacie circū-
tegatis vmbraclis: initum est cum traditore cōmercium: quo ius-
tum sanguinē sicut non licuit comparari: ita debuit non effundī.
Seditiosis igitur clamoribus iudeorū sedente **P**ilato ī loco cui
nomē est **S**olgotha crucifigē christus: per lignū erigitur lapsus
in ligno: et gustu fellis et aceti diluitur esca peccati: merito igitur
priusq̃ traderetur: dixerat domin⁹. **C**um exaltatus fuero: omnia
ad me traham: id est totam causam humani generis agam: et olim
perditā in integrū reuocabo naturam. **I**n me oīs infirmitas abo-
lebitur. **I**n me omnis plaga sanabitur. **E**xaltatū autē iesum ad se
traxisse oīa non solum nostre substantie passione: sed etiam totius
mundi cōmutatione monstratus est. **P**endente enim in partibulo
creatore vniuersa creatura congemuit: et crucis clauos oīa simul
elementa senserunt. **N**ihil ab illo supplicio liberū fuit: hoc in p̃mu-
nionē suā et terrā traxit et celum: hoc petras rupit: monumēta aper-
ruit: infernum reuerauit: et densarū horrore tenebrarum radios so-
lis abscondit. **D**ebebat hoc testimonium suo mundus auctori: vt
in occasu conditoris sui vellent vniuersa finire. **S**ed patientia dei
seruat rebus atq; temporibus ordinē suū: nosq; in illum potius vo-
cat affectum: vt eorū salutes petamus: quorū crimen horremus.
Tanto igitur precio: tanto sacramento erudiri de potestate tene-
brarum: et ab antiquē captiuitatis vīculis absoluti: date operam
dilectissimi: vt integritatem mentium nostrarum nulla diabolus
arte corrumpat. **Q**uicquid nobis contra christianam fidem inge-
ritur: quicquid contra mādāta dei suadet: de illius deceptioni-
bus venit: qui nos innumeris dolis ab eterna vita conatur euer-
tere: captādo quasdā occasiōes infirmitatis hūiane p̃ quas incau-
tas negligētēsq; animas ī laqueos tandē sue mortis iducat. **D**ēs
ergo per aquā et spiritū sanctū renatī recolant cui renūciauerunt
et quā p̃fessione iugū a se tyrānice dñatiōis excusserūt: nec in secti-
dis quīsq; nec ī aduersis ad mortiferū diaboli currat auxilīū. **N**u-
le em̃ mendax ē ab initio: et in sola viget arte fallēdi: vt humanas
ignorantiam false scientie ostētatione decipiat. **F**itq; eorum nunc
malignus impulsor: quorum post futurus est improbus accusator.
Anime nostre et actionum temporalium qualitates: nec in natura
elementorū: nec in stellarū effectibus: sed in summi et veri dei pote-
state consistunt: cuius auxiliū et misericordiā in oībus que obline-
re cupimus: implorare debemus: sicut em̃ illo (quod absit) offēso
nihil est quod nobis valeat suffragari: ita eodē propitio nulla no-
bis nocebit aduersitas: quoniā si pro nobis deus quis p̃tra nos?
qui filio suo proprio non pepercit: sed p̃ nobis oībus tradidit eū:

quomodo non etiam cum illo omnia nobis donauit: qui viuit et regnat in secula seculorum. Amen.

De pascha domini eiusdem. Sermo. vij.

Scio quidem dilectissimi paschale festum tam solēne et sublimis esse mysterij: vt non solum humilitatis mee tenuissimū sensum: sed etiam magnorū ingentorū superet facultatē. Sed non ita mihi diuini operis consideranda est magnitudo: vt vel diffidā vel erubescam de seruitute quam deo: cum sacramentū salutis humane nō liceat taceri: etiam si nequeat explicari. Auxiliatibus etiā oratiōib⁹ vestris: affuturā credimus gratiā dei q̄ inspirationis sue rore sterilitatē nostrī cordis abstergat: vt lingue pastoralis officio que sancti gregis auribus sint vtilia pferant: dicēte em̄ domino bonorū oīmlargitore. **Aper** r̄ os tuū: et ego adimplebo illud. Audemus eisdē verbis prophetis dicere. Domine labia mea aperies: et os meū annūciabit laudem tuā. **I**ncipiētes igitur euangelicā de passione domini hystoriam retractare diuino intelligimus dispositum fuisse consilio: vt sacrilegi iudeorū principes et impij sacerdotes q̄ seutēdi in christū occasiones sepe quesierant: non nisi in solēnitate paschali exercēdi furoris sui acciperēt potestātē. Oportebat enī vt manifestō implerent effectū: q̄ diu fuerāt figuratō pmissa mysterio: vt ouem significatiuā ouis vera remoueret: et vno expleret sacrificio variarum differētia victimarū. Nam oīa illa q̄ de immolatione agni dei unitus per moysen fuerāt prestituta christū prophetarūt: et christi occisiōē proprie denūciauerūt. **U**t ergo vmbre cederent corpori et cessarent imagines sub p̄sentia veritatis: antiqua obseruantia nouo tollitur sacramento: hostia in hostiā transit: sanguinē sanguis excludit: et legalis festiuitas dū mutat impletur. **U**nde cum scribas et seniores populi ad impietatis conciliū pontifices cōgregarent: oīmq; animos sacerdotū cura admittēdi in iesum sceleris occupasset: ipsi se doctores legis lege priuarūt: et spōtaneo defectu ritus sibi patrios abstulerūt. **I**ncipiēte enī festiuitate paschali: qui ornare templū: mūdare vasa victimas prouidere: et legitimis purificationib⁹ sacratoriē diligentia adhibere debuerāt: parricidalis odij furore cōcepto ad vnū opus vacāt: et in vnū facinus sili crudelitate coniurāt. **Q**uid assecuturi supplicio innocētie: cōdenatione iusticie: nisi vt et noua mysteria nō apprehēderēt: et antiqua violārēt. **P**rouidentib⁹ ergo principibus ne in die festo tumultus orīret: non deuotioni sed facinorī studebatur: nec religiō seruiebat hec cura: sed crimini. **D**iligentes enī pontifices et solliciti sacerdotes seditiones turbarū fieri in precipua solēnitate meatuebāt: non vt populus non peccaret: sed ne christus euaderet. **A**t iesus consilij sui certus: et in opere paterne dispositiōis itrepidus vetus testamentū consumabat: et nouū pascha cōdebat. **D**iscūben

ps. lxxx.

ps. l.

Beati Leonis pape.

tibus enim secum discipulis ad edendum mysticam cenam cum in
cayphe atrio tractaret quomodo christus posset occidi: ille corpora
ris et sanguinis sui ordinans sacramentum docebat: qualis deo ho
stia deberet offerri: nec ab hoc quidem mysterio traditore submoto:
ut ostenderet nulla iniuria exasperatus: qui in voluntaria erat im
pietate prestitutus. Ipse enim sibi fuit materia ruine: et causa perfi
die: sequens diabolum ducem: et nolens christum habere rectorem.
Iudas si: Dicēs itaq; dñs. Amē amē dico vobis: q; vnus vestrū me traditu
bi cā mali rus est: notā sibi traditoris ac proditoris cōscientiā demonstrauit:
non aspera nec aperta impium increpatōe confundēs: sed leni ac
tacita admonitione pueniēs: ut facilius corrigeret penitēdo / quē
nulla deformasset abiectio. **Cur** infelix iuda tanta benignitate nō
vteris: ecce parcat ausibus tuis dñs: et nulli te nisi tibi indicat chri
stus: nec nomen tuū: nec psona detegit: sed veritatis et mie verbo
cordis tui tantū archana tangunt. Nō apostolici ordinis honor
non sacramētorū tibi cōmunio denegatur. Redi in integrū: et depo
sito furore resipisce. **Clemētia** inuitat: salus pulsat: ad vitā vitā te
reuocat. **Ecce** immaculati et innocētes cōdiscipuli tui ad significā
tionē facinoris expauescunt: et oēs sibi nō edito impietatis aucto
re formidant. **Contristati** enī sunt nō de cōscientie reatu / sed de be
mane mutabilitatis incerto timētes ne minus verus esset qđ in se
qđq; nouerat qđ quod ipsa veritas preuidebat. **Tu** autē in hac tre
pidatiōe sanctorū abuteris domini patientia: et abscondite tuae cre
dis audacia. **Addis** impudentiā scelert: nec signo euidentiore ter
reris. **Cūq;** se a cibo alij in quo iudiciū dñs posuerat cōtinerent /
tu manum nō retrahis a parapside: quia animū non auertis a crī
mine. **Secutū** est itaq; dilectissimi sicut **Joānes** euāgelista narra
uit: ut cū traditori suo dominus manifestius designādo panē por
rexit intinctū: totum iudam diabolus occuparet: et quē malignis
cogitationibus obligarat: iam ipso impietatis opere possideret.
Corpore enim tantum cū cenātibus recūbebat: mente autē sacra
dotum inuidiā testium falsitatē et furorem imperite plebis arma
bat. **Deniq;** videns dominus cui flagitio iudas esset intentus: qđ
facis inquit fac citius. **Vox** hec nō iubētis est: sed sinentis: nec tre
pidi: sed parati: qui habēs oīm tēporū potestātē: ostendit se morā
non facere traditori: et sic ad redēptionē mundi paternā consequi
voluntates: ut facinus qđ a psequētibus parabat: nec impelleret:
nec timeret. **Postq;** igit iudas psuasus a diabolo discessit a chri
sto: seq; a corpore apostolice virtutis abscedit: nullo dominus pa
uore turbatus: sed de sola redimēdorū salute sollicitus omne tēpo
ris spaciū quod a psequētū vacabat incurfu mysticis sermo
nibus sacratēq; doctrine sicut **Joānis** euāgelio declaratur: impē
dit: eleuans ad celū oculos: et pro vniuersa ecclesiā supplicans pa
tri: ut oēs quos dedisset: daturusq; esset filios pater / vnū fieret: et

De Pascha domini. Sermo. vii. Fo. lviij.

in gloria redēptoris indiuiduū pmanerēt: adiciēs postremo illaz
orationem qua ait. **P**ater si fieri potest: transeat a me calix iste.
Ubi non existimādū est: qd dñs iesus passionē et mortē cuius iam
discipulis sacramēta tradiderat: voluerit declinare: cū ipse beatū
apostolū petrū deuota fide et charitate feruentē vti aduersum pfe-
cutores gladio veret dicēs. **C**alicē quē dedit mihi p̄r: non vis vt **Joh. xviij**
bibā illū? **C**ertūq; sit: et quod dñs testatus est ipse dicēs. **Sic em̄** **Joh. iij**
deus dilexit mundū: vt filiū suū daret vniuentū: vt oīs qui credit
in eum: nō pereat sed habeat vitam eternā: et qd de ipso ait aposto-
lus **P**aulus. **C**hrīstus nos dilexit: et tradidit semetipsum pro no- **Colos. j.**
bis hostiā in odore suauitatis. **I**n saluād is em̄ hoībus per crucez
chrīsti cōmunis volūtas erat patris et filij: cōmuneq; cōsiliū: et
nec vlla poterat ratione turbari: qd ante eterna secula et misericor-
diter erat dispositū: et incōmutabiliter erat p̄finitū. **Q**ui ergo ve-
rū totūq; hoīem assumpsit: veros et corporis sensus et animi susce-
pit affectus: nec qz oīa in illo plena sacramentis: plena miraculis:
ideo aut falsis lachrymis fleuit: aut mendaci esurie sumpsit cibū:
aut simulato sopore dormiuit. **I**n nostra humilitate contēptus: in
nostra mēstitudine cōtristatus: in nostro ē dolore crucifixus: pas-
sionē em̄ mortalitatis nostre ob hoc mīa subiit vt sanaret: ob hoc
virtus recepit: vt vinceret. qd **E**saías aptissime pphetauit dicēs. **Esaie. liij.**
Sic peccata nostra portat: et pro nobis dolet: et nos putauim⁹ illū
esse in dolore et plaga et vocatione: ipse aut vulneratus est propter
peccata nostra: et infirmatus est propter facinora nostra: et liuore
eius sanati sumus. **C**ū itaq; dilectissimi dei fili⁹ dicit. **P**ater si fie- **De xpi o**
ri potest: trāseat a me calix iste: nostre vtitur voce nature: et sic cau ratione.
sam fragilitatis et trepidationis agit humane vt in ijs q̄ tolerāda
sunt: et patiētia roboret: et formido pellat. **D**eniq; cessans hoc ipm
petere excusato quodāmodo nostre infirmitatis metu in quo no-
bis remanere nō expedit: in aliū affectū trāsīt et dicit. **V**erūtamē
nō sicut ego volo: sed sicut tu. **E**t iterū. **S**i non potest inquit calix
iste trāsire a me: nisi bibā illū: fiat volūtas tua. **H**ec vox capit⁹ sa-
lus est totius corporis: hec vox oēs cōfessores accēdit: oēs marty-
res coronauit. **N**am q̄s mūdi odia: q̄s tēptationū turbines: quis
posset psecutorū superare terrores: nisi chrīstus in oībus et p om-
nib⁹ patiēs p̄i diceret: fiat volūtas tua? **D**iscāt igit hāc vocē oēs
ecclēie filij magno p̄cio redēpti ḡtis iustificati: et cū aduersitas vio-
lentie alicuius tēptatiōis incubuerit: p̄sidio potētissime rationis
vtant: vt superato tremore formidinis accipiāt toleratiā passiōis
Hinc iā dilectissimi ad p̄stringēdū ordinē dñice passiōis fmo est
dirigendus: quē ne vos cumulo prolixitatis oneremus: in quartā
sabbati diuiso cōmuni labore differamus. **A**derit precantibus no-
bis grā dei: q̄ mihi soluēdi debiti tribuat facultatē. **P**er dñm nr̄z
iesum chrīstum qui viuit et regnat in secula seculorum. **A**men.

Beati Leonis pape.

De passione domini eiusdem.

Sermo. viii.

Quercursis dilectissimi sermone proximo istis que cōprehē-
sionē dñi p̄cesserūt: superest nūc vt auxiliāte dei gratia
de ipso tā passiōis ordine sicut p̄misim⁹: differam⁹. **N**ā
cū verbis sacre orōnis sue dñs declarasset verissime si-
bi atq; plenissime ⁊ humanā et diuinā inesse naturā: ostendens vñ
esset quidē qđ pati nollet: et vnde qđ vellet: depulsa trepidatione
infirmittatis ⁊ cōfirmata magnanimitate virtutis rediit in senten-
tiā sue dispositionis eterne: ⁊ seuenti diabolo p̄ ministeria iudeoz
formā serui nihil peccati habētis obiecit: vt per eū ageret oīm cā:
in quo solū erat oīm natura sine culpa. **I**rruerūt ergo in lumē vep-
siliū tenebrarū: ⁊ vtentes faculis atq; laternis nō euaserunt infide-
littatis sue noctē: q; nō intellexerunt lucis auctorē: occupant para-
tum teneri: ⁊ trahunt volentē trahi: qui si vellet obniti: nihil qđez
in iniuriā ei⁹ impie manus possent: sed mūdī redēptio differet:
et nullum saluaret illelus qui p̄ oīm salutē erat moritur⁹. **S**inens
igitur inferri sibi quicquid sacerdotū instinctu furoꝝ popularis au-
debat: ad **Annā Cayphe** saceru ac deinde ad **Caypham** ex **Anne**
transmissione pducit: et post insanas calūniantū voces post com-
mētittas subornatoꝝ testiū falsitates ad examē **Pilati** pontificis
delegatione transfert. **Q**ui diuino iure neglecto clamantes se **Re-**
gem nō habere nisi **Cesarē**: tanq; romanis deuoti legib⁹ omne ius
dicū p̄tati **Presidis** reseruassent: expetierunt executorē magis se-
uitiē q; arbitriū causē. **O**fferebāt enī **Iesū** duris nexibus vinctum
colaphis ⁊ alapis frequētib⁹ cesum: spūis oblitum: clamorib⁹ p̄es-
damnatū: vt inter tot p̄iudicia quē oēs vellent perire: non aude-
ret **Pilatus** absolvere. **D**eniq; nec in accusato aliquā causā: nec ī
sententia sua tenuisse p̄stantiam: docet ipsa cognitio: in qua iudeꝝ
quē innocētē p̄nunciat: dānat: addicens iniquo p̄p̄lo sanguinē
iustum a quo abstinendū sibi et intellectu p̄prio sēserat: ⁊ somnio
asperfis aqua digitis expiat: qđ famulātē impiā mente cōmittit.
Excessit quidē **Pilati** culpā facinus iudeoz qui illū noīe **Cesaris**
territū ⁊ inuidiosū vocib⁹ increpatū ad effectū sui sceleris impus-
lerunt. **S**ed nec ipse euasit reatū: qđ coopatus sed it iosis reliquit in-
dictū p̄p̄riū: ⁊ in crimen transiit alienū. **Q**uod ergo **Pilatus** di-
lectissimi implacabilis p̄p̄li victus infantia multis iesū debonestas-
ri ludibrijs ⁊ multimodis vexari p̄misit iniurijs: quodq; eū flagel-
lis cesum: spinis coronatū: ⁊ amictu irrisorie vestis indutū: p̄sequē-
tū ostentauit aspectui: ad mitigandos p̄cul dubio inimicōꝝ aīos
existimauit: vt exaturatis inuidiē odijs nō vltra tā crederēt perse-
quendum: quē tot modis intuebant afflictū. **S**ed cū inardesceret
ira clamantium vt **Barrabā** indulgētia relaxaret: ⁊ iesum crucis
pena susciperet: cū consono fremitu diceret a turbis. **S**anguis ei⁹

Matth.
xxvi.

De passione domini. Ser. viij. Fo. lix.

super nos et super filios nostros: obtinuerunt iniqui in damnationem suam: quod pertinaciter exigebant: quorum dentes sicut propheta attestatus est: arma erant et sagitte: et lingua eorum gladius acutus: frustra enim a crucifigendo maiestatis domino manus proprias continebant: in quem letalia vocum spicula et venenata verborum tela iacebant. **V**obis falsi iudei et sacrilegi principes populi totum facinorosis istius pondus incumbit: et licet immanitas sceleris et principem obligarit et milites: omnis tamen facti summa vos arguit: et si quid in supplicio christi vel pilati peccauit iudicium vel cohortis obsequium hoc vos facit humani generis odio digniores: quod vestri furoris impulsu nec illis innocentes esse licuit: quibus iniquitas vestra non placuit. **T**raditus itaque dominus seuiuentem voluntati ad irrisum regie dignitatis supplicij sui iussus est esse gestator: ut impleret quod **E**saia propheta preuiderat dicens. **E**cce natus est puer: et datus est nobis filius: cuius imperium super humeros eius. **C**um ergo dominus lignum portaret crucis: quod i sceptrum sibi conuerteret potestatis: erat quidem hoc apud impiorum oculos grande ludibrium: sed manifestabatur fidelibus gratie mysterium: quia gloriosissimus diaboli victor et inimicarum virtutum potentissimus debellator: pulchra spectet triumphi sui portabat trophaeum: et inuicte patientie humeris signum salutis adorandum regnis omnibus inferebat: tamque tunc ipsa operis sui imagine omnes imitatores suos confirmaret et diceret. **Q**ui non accipit crucem suam et sequitur me: non est me dignus. **E**untibus autem cum iesu turbis ad locum pedes simon quidam cyrenensis inuentus est: in quem lignum crucis transferretur a domino: ut etiam tali facto presignaretur gentium fides: quibus crux christi non confusio erat futura sed gloria. **N**on ergo fortuitum sed figuratum et mysticum fuit: ut iudeis in christum seueritibus ad copiam tendum ei peregrinus occurreret. **D**icente apostolo. **S**i copatimur: et coregnabimus: ut sacratissimo saluatoris opprobrium non hebreatus quisque nec israelita sed alienigena subderet. **P**er hanc enim translationem a circuncisione ad preputium a filiis carnalibus ad filios spiritualibus immaculati agni propiciatio et omnium sacramentorum plenitudo transferbat. **S**iquidem pascha nostrum (ut ait apostolus) immolatus est christus: qui se novum et verum reconciliatiois sacrificium offerens patri non in templo cuius iam erat finita reuerentia: nec intra septa ciuitatis ob meritum sue sceleris diruende: sed foris et extra castra crucifixus est: ut veterum victimarum cessante mysterio noua hostia nouo imponeret altari: et crux christi non templi esset ara: sed mundi. **E**xaltato igitur dilectus fuit in oculis impiorum quibus per Moysen dictum est. **E**t erit pendens vita tua ante oculos tuos: et timebis diem ac noctem: et non credes vitae tue. **I**sti enim nihil in crucifixo domino propter facinus suum cogitare poterunt: habentes timorem non quo fides vera iustificat: sed qui conscientiam

Ps. lvi.

Esaie. ix.

Crucism. sterium.

Matth. x. Mysterium. circenci.

Ro. viij.

i. Cor. v.

Deuteror. nomij. xxviij.

Beati Leonis pape.

Joh. xij.

ria iniqua torquef. **H**oster vero intellectus quē spiritus & itatis illuminat: gloriā crucis celo terraq; radiantē puro ac libero corde suscipiat: & interiore acie videat quale sit: quod dñs cū de passionis & infra. **N**ūc inquit turbata est aīa mea: et qđ dicam? **P**ater salua me ex hac hora. **S**ed ppter eā veni in hāc horā: pater clarifica filiū tuū. **E**t cū vox patris venisset e celo dicēs. **E**t clarificauit: et iterum clarifico. **R**espondēs iesus circūstantibus dixit. **N**on ppter me vox hec facta est sed ppter vos: nunc iudiciū mundi est: nunc princeps huius mūdi eijcitur foras. **E**t ego si exaltatus fuerō a terra: oīa trahaz mecū. **A**dmirabilis potētia crucis. **O**mnifabilis gloria passionis: in qua & tribunal dñi et iudiciū mundi et potestas ē crucifixi. **T**raxisti enim dñe oīa ad te: & cū expandisses tota die manus tuas ad populū nō credentē et cōtradictōes tibi: cōfitemde maiestatis tue sensum totus mundus accepit. **T**raxisti dñe oīa ad te: cū in execrationem iudaici sceleris vnā protulerūt oīa elemēta sententiaz: cū obscuratis luminaribus celi & conuerso ī noctē die terra quoq; motib⁹ quateret insolitis: vniuersaq; creatura impiorum se vsui denegaret. **T**raxisti dñe oīa ad te: qm̄ scisso tēpli velo sanctoꝝ ab indignis pontificib⁹ recesserūt: vt figurā in veritatē: prophetia in manifestationē: & lex ī euāgeliū verteretur. **T**raxisti dñe oīa ad te: vt qđ ī vno iudee tēplo obumbratis significatiōibus tegebatur: pleno apertōq; sacramēto vniuer-

Crucis e-
minentia.

sarum vbiq; nationum deuotio celebraret. **H**unc enī et ordo clarior leuitarū: & dignitas amplior seniorum: et sacratior est vinctio sacerdotū: quia crux tua oīm fons bñdictionū: oīm est causa gratiarū: per quā credentibus datur virtus de infirmitate: gloria de opprobrio: vita de morte. **N**ūc etiā carnaliū sacrificioꝝ varietate cessante oēs differētias hostiarū vna corporis & sanguinis tui implet oblatio: quoniā tu es verus agnus dei qđ tollis pctā mūdi: et ita in te vniuersa pficis mysteria: vt sicut vnū est p omni victimā sacrificiū: ita vnū de omni gente sit regnū. **C**ōfiteamur igitur dilectissimi: quod beat⁹ magister gentiū **P**aulus apostolus glorio-

Cor. ij.

sa voce confessus est dicens. **F**idelis sermo: & omni acceptione dignus: quia christus iesus venit ī hunc mundū peccatores saluos facere: hīnc mirabilior est erga nos mīa dei: quod non pro iustis: neq; pro sanctis: sed pro iniquis & impijs christus mortuus est: et cū mortis aculeū recipere nō posset natura deitatis / suscepit ramē nascēdo ex nobis: qđ posset offerre pro nobis. **O**lim enī mortinos-

Dee. xlij.

stre mortis sue potētiā minabatur dicēs: p **D**ee. pphetā. **O** mors ero mors tua: & ero mortuus tuus inferne: leges enī inferni moriens do subiit: sed resurgendo dissoluit: & ita ppetuitatē mortis incidit

j. Cor. xv.

vt eam de eterna faceret tēporalē. **S**icut enim in **A**dā oēs moriuntur: ita & in christo oēs viuificabuntur. **F**iat itaq; dilectissimi

De Passione domini. Sermo. ix. Fo. lx.

quod apostolus Paulus ait: vt qui viuunt iam nō sibi uiuat: sed ei qui pro omnib⁹ mortuus est: ⁊ resurrexit: ⁊ quia vetera trāsierūt: et facta sunt oīa nōua: nemo in carnalis vite vetustate remaneat: sed oēs de die in diē proficiēdo per pietatis augmēta renouent. Quātūlibet em̃ quisq; iustificatus sit / habet tamē dum in hac vita est quo probatior esse possit ⁊ melior: qui autē non pficit desicit: et qui nihil acquirit. non nihil pdit. **C**urrendū em̃ nobis est fidei gressibus: mic operibus: amore iusticie: vt diem redēptionis nostre spiritaliter celebrautes non in fermēto veteris malicie ⁊ nequicie: sed in azimis sinceritatis ⁊ veritatis resurrectionis christi mereamur esse participes: qui viuunt et regnat in secula seculorum. Amen.

De passione domini eiusdem. Sermo. ix.

Sacramentum dilectissimi dominice passionis in salutē generis humani / ante tempora eterna dispositum: et per multas significationes omnibus retro seculis initiatum non adhuc expectamus manifestādum: sed iam adoramus impletum. **C**oncurrentibus ad eruditionem nostram: et nouis testimonijs ⁊ antiquis: dum quod prophetica cecinit tuba euangelica pandit hystoria: et sicut scriptum est. **A**bysus abys-
Ps. xli.
sum inuocat in voce cataractarum tuarum: quoniam ad enarrandum gloriam dei paribus: sibi vocibus vtriusq; testamenti altitudo respondet. **E**t quod erat sub velamine figurarum profundum: fit reuelata luce perspicuum. **S**i enim inter illa miracula saluatoris. que sub populorum gerebantur aspectu / pauci uertitatis presentiam sentiebant: ipsiq; discipuli uolūtaria domini passionē turbati: non euaserunt scandalum crucis sine temptatione formidinis. **U**nde fides nostra intelligentiam sumeret? **U**nde constantia robur acciperet? nisi que facta eognoscimus predicta legeremus? **P**eracto igitur dilectissimi saluatoris triumpho: et consummatis dispensationibus quas omnia ueteris testamenti eloquia nuntiārit: luceat carnalis iudeus sed spiritalis gaudeat christianus: ⁊ festiuitas que illis conuersa est in noctem: nobis co-
Exusabilis
ruescat in lucem: qm̃ crux christi eadem est et credentium gloria: et non credentium pena. **Q**uamuis enim persequentium furor: nihil aliud in dominum maiestatis operatus est q̃ atrocem crudelitatem ⁊ immitē supplicium: redemptis tamen dominū passionē ueritior iustiorq; letandi est ratio q̃ dolendi fuerit tunc discipulorum. **E**xusabilis pauor: nec diffidentie culpam apostolicus meror in-
lis discipu-
loꝝ pauor
cidit / quando concurrentibus ad vnum scelus iudeis: iudeoꝝ
rumq; principibus: superbus tauroꝝ pinguium tumor: et pro-
terua vitulozum petulantia seniebat: quādo sub oculis ouīū pasto-
ris iusti sāguine fremētū bestiarū rabies expetebat: quādo deniq;
etiā ipse qui pati venerat / de nostre nature communione dicebat.

Beati Leonis pape.

Dat. xxvj Tristis est aīa mea vsq; ad mortem. **Hunc** autē postq; susceptione
In xpi infirmitatis potētia est clarificata virtutis: nulla fidelīū mēstītu-
 passione le dīne paschalis est obseruanda sollēnitatis: nec cū tristitia nobis
 tandum. gestorū ordo recolēdus est: cū ita dñs vsus sit malicia iudeorum/
 vt intētiōne facinoris volūtas sit impleta miserētis. **Si** autē in exī-
 tu israel de egypto agni sanguis fuit restitutio libertatis: et sacra-
 tissima est facta festiuitas/que p hostiam pecudis irā auerteret va-
 statoris: quāta populis **Christianis** p̄cipienda sunt gaudia: p̄ qui-
 bus oipotens pater filio suo vnigenito nō pepcit: sed p nobis oī-
 bus tradidit illum: et vt in occisiōne **xpi** pascha esset verū: et singu-
 lare sacrificiū: quo nō ex dñatione **Pharaonis** vn⁹ populus: s; ex
 diaboli captiuitate totus mūdus eruit. **Hoc** igitur illd est dilectis-
 simi sacramentū/cui ab initio oīa sunt famulata mysteria. **Hūc** scā-
 guis iusti **Abel** mortē sūmi pastozis eloquit: et in parricidio iudeo-
 rum **Cayn** interfectoz fratris agnoscitur. **Hunc** diluuiū et **Hoc** ar-
 ca manifestat/quid sit renouationis in baptismo: et quid sit salus
 in ligno. **Hūc** **Abraam** gentiū pater promissos acquirit heredes:
 et in semine eius nō germē carnis: sed fidei p̄pago bñdicitur. **Hūc**
 ad prenunciatū festis oīb⁹ festum sacer nouozum mēsis enituit/vt
 in quo accepit mūdus exordiu: in eodē haberet **Christiana** crea-
 tura principiū. Quāuis igit furentes iudei fecerint in dñm iesum
 q̄cūq; voluerit: et suscepti hominis veritatē: nullis eoz ausib⁹ po-
 testas diuina subtraxerit/patientia tñ dñi cōsiliū sui munus imple-
 uit: et p̄tinacia sacrilege crudelitatis p̄fecit opī saluatoris: qd non
 scribe/non pharisei nec summi intellexere **Pontifices**. **Si** enī co-
 gnouissent: nunq; glorie dñm crucifixissent. **Hec** itaq; ipse diabo-
 lus intellexit q̄ sentiendo in xpm suū destrueret p̄cipatū: q̄ antiq̄
 fraudis iura non pderet: si se a dñi sanguine contineret. **Sed** mali-
 cia nocēdi audius dñi irruit: ruit. dñi capir: captus est. dñi persequit
 mortālē: incidit. **Saluatorem** inuenit sane in hoc molimine impus-
 dentis audacie dignum cooperatōrē: dignūq; consortem: cum im-
 pius iudas maluit discipulus esse diaboli: q̄ apostolus xpi: quem
 nō timoris p̄turbatione: sed pecunie cupiditate distraxit. **Uide**te
 dilectissimi et prudēter inspicite: que germina et quales fructus de
 auaricie stirpe nascantur: quaz merito **Apostolus** radicē oīm ma-
 lorum esse definit: qz nullū peccatū sine turpitudine cōmittit: et oīs
 appetitus illicitus: istius auaricatis est morb⁹. **Amore** pecunie vi-
 lis est oīs affectio: et anima lucrī cupida etiā p exiguo perire non
 metuit: nullūq; est in illo corde iusticie vestigiū: in quo sibi auari-
 cia facit habitaculū: hoc perfidus iudas inebriatus veneno dum
 sitit lucrū: puenit ad laqueū: et tā stulte impius fuit: vt triginta ar-
 gentis et dñm venderet et magistrū. **Cum** autē se ad excipiendum
 iniquitatis iudiciū dei fili⁹ prebuisset: beatus apostolus petrus cui⁹
 fides ea deuotione feruebat: vt et dño cōpati parat⁹ esset: et cōmo-

ri: ancilla sacerdotis calūniāte pterritus ex infirmitate piculū negationis incurrit. **O**b hoc sicut apparet hesitare pmissus: vt in ecclesie principe remedium penitentie cōderetur: et nemo auderet petri sua virtute considerare: qñ mutabilitatis piculum nec beatus petrus potuisset euadere. **D**ñs autē iesus qui intra pontificale cōsiliū solo corpore tenebatur: et trepidationē discipulū foris positi diuino vidit intuitu: et paucis aim mox vt resperit: erexit: et in fletus plenitudine incitauit. **F**elices sancte apostole lachryme tue: que ad diluendā culpā negationis virtutē sacri habuere baptismatis. **A**fuit enī dextra dñi iesu xpī: que labentē te priusquā deicereris exciperet: et firmitatē standi in ipso cadendi piculo recepisti? **Q**uid in te dñs nō fidem fictā: non dilectionē auersam: sed pstantiā fuisse turbatam. **A**bundauit fletus vbi nō defecit affectus: et fons charitatis lauit verba formidinis: nec tardatū est remediū abolitionis: vbi nō fuit iudiciū volūtatē. **E**rgo igit in soliditatē suā rediit petra tantā recipiēs fortitudinē: vt quod in xpī expauerat passio: ne in suo post supplicium nō timeret. **A**men.

De passione domini eiusdem.

Sermo. x.

In multis modis dilectissimi iudaica impietas laboraret: vt occasione aliquā ppetrandi in dñm iesū sceleris inueniret: et mēdacia q̄ falsi testes iniustis sacerdotibus famulādo ptulerant: nihil qđ morte dignū esset/afferret: hoc quasi insupabile reppererūt: vt dñm mundi affectati regni inuidia purgerent. **C**ūq; pilatus iesū quē frustra videbat argui: vellet absolueret: calūniose et minaciter clamauerunt. **S**i hūc dimittis: nō es amicus Cesaris. **D**ñs enī qui se regē facit: contradicit cesari. **S**tultā insimulationē imprudēter pilatus timuit: si formidabile fuit nomē regiū: vt p imperio Cesaris opprimi debuerit: nōne molitio potestatis: si dominādi cōsiliū tyrannicus tibi prodidit iudicii. **S**i prouisio armorū: **S**i cōgregatio diuitiarū. **S**i praesidia detecta sunt militū. **Q**uid eū grauari sinis de affectata potestā: cui? specialis fuit de humilitate doctrina? **R**omanis legib; nō contradixit: cēsum subiit: didrachma soluit: vectigalia nō inibuit: quē dei sunt deo: et q̄ sunt cesaris cesari reddēda cōstituit: paupertatem elegit: obedientiā suasit: mansuetudinē pdicauit: hoc est verē Cesarē: sed iuuare. **V**erū tamen ne in totū inanīs videatur iudeorū obiectio: discute diligentius. **P**reses: qđ de dñi iesu operibus notū sit: quid de potestate cōpertum: cecis vīssu claudis gressum: mutis donauit eloquiū: febres abegit: dolores resoluit: demonia elecit: mortuos viuificauit: mari et vētis vt quiescerēt imperauit. **M**agnum proius regem ista demonstrant: qui non humana excellit potestā: s; virtute diuina. **H**anc ergo iudei obijciāt potestatem: cōmutent accusationē suā: et hoc pferant ore qđ tenēt corde: q̄re de terrenis calūnantur: qui celestia persequuntur. **Q**uā

Joh. xix.

Pilatus
vir mali
iudicii.

Beati Leonis pape

Ps. cxviii.

Mulier
bris com-
passio.

uis ergo Pilatus onerosū sibi inuidiosumq; sentiret q; iudei de neglectu amicitie Cesaris impetebant: aliquandiu furore ipsorum mitigare conat⁹ est: et ideo dñm iesū diuersis prumelijs affici: aut pmisit: aut iussit: vt satata iniquitas de innocētis iniurijs vltcrius nō sciret. Sed p̄tinax malicia p̄prijs crescebat augmētis: et i quē obtinuerat ius illusionis/exigebat et mortē. Unde cū et sūmī sacer- dotes et principes sacerdotū: omnisq; multitudo crebris vocibus acclamarent: crucifige: crucifige: tradidit iesum p̄sequentū volun- tati. Barraba illis latrone dimisso: vt qui in die festo auctorem in- terficiebant vite. impunitas eis p̄staret homicide. Eunte itaq; di- lectissimi ad locū clarificationis dñio: et mīa ab impioꝝ tabernac- culis exeunte: vt adimpleret qđ scriptū est. **L**ōge est a p̄ctoribus salus: seq̄batur cū multitudo ppli: et mulier plangentū et lamē- tantū eū. Solet enī sexus infirmior etiā p̄ ijs qui morte sūt digni in lachrymas pmoueri: et dānatorum exitijs p̄ nature pmunis cō- sideratione misereri. Sed istū sibi planctū dñs iesus dedignat im- pendi: q; nō decebat luctus triūphū: nec lamēta victoriā. Deniq; cōuersus ad eas: **F**ilie inquit Hierusalē nolite flere sup me: sed sup per vosmetipsas et super filios vestros flere: q; venient dies in qui- bus dicetis. Beate steriles et vētres q̄ non genuerūt: et vbera que non lactauerūt. **U**bi est tristitia crucifigēdi? **U**bi formido mori- turi? **N**ō terret passuri aīm hora supplicij: et docēs nullā p̄ se flēdi esse rōnem: indicit penitentiā: denunciādo vindictā. **N**ō est in- quit qđ dolere in me Hierusalē filie debeatis: p̄ vobis plāgit: et pro vestris filiis eiulate: sup illos fundant isti plorat: quos tales viscera vestra pepererūt. **L**ugendū vobis plane est nō de Salu- tore credētū: sed de impietate et temeritate pereuntū. **E**go cruce- cem volēs parior: et mortē in me quā sum perempturus / admitto. **N**olite flere p̄ mundi redēptione morientē: quē in maiestate pa- tris videbitis iudicantē. **E**xaltatus autē xps iesus in ligno rector sit mortem in mortis auctore: et oēs principatus aduersasq; virtu- tes: per obiectionē passibilis carnis elij: admittens in se antiqui hostis audaciam: qui in obnoxiam sibi sciendo naturā: etiam ibi exactor ausus est esse debiti: vbi nullum potuit vestigium inuenire peccati. **E**uacuatiū est igitur illud gñale vēditionis nostre et letale chyrographum: et pactū captiuitatis in ius transijt redēptoris. **C**lavi illi q̄ manus dñi pedesq; transfoderant: p̄petuis diabolum fixere vultcrib⁹: et sanctorū pena mēbrorum inimicariū fuit interfe- ctio potestatum. **S**ic suā xpo cōsumante victoriā: vt in ipso et cum ipso oēs qui in eū crederent: triūpharēt. **C**um ergo dñs crucifixi corporis eleuatione sublimis reconciliationē mundi exequeretur in quadā arce supplicij: latronēq; p̄uersū ad paradisi vocaret ha- bitaculū: vos principes iudeoꝝ: legisq; doctores: nec conscientie impietate compuncti: nec affectu sceleris mitigati: fixuris clauoꝝ

ad debatis tela linguarū dicētes. Alios saluos fecit: seipsū saluum non potest facere. Si rex israel est: descēdat de cruce: et credim⁹ ei. Sed his vocib⁹ vestris stultis atq; blasphemis reddūt oīa elemēta responsū: et vnā in vos sententiā ferunt celū: terra: sol: syderaq; indignos vos suo ministerio prestantes terribili moru: insolitoq; defectu tenebras mundo vestre cecitatis ostēdunt. Quod si ad arguendū vos nec celestia nec inferna sufficiūt: et crucē xpī magis potuerunt petre atq; monumēta q̃ corda vestra sentire: saltez qđ in templo actū est scienter aduertire. Velum cuius obiectu inclusēbant sancta sanctorū a sūmo vsq; ad ima diruptum est: et sacrū illud mysticūq; secretum quod solus sūmus pontifex iussus fuerat intrare/referatū est: vt nihil iā esset discretiōis vbi nihil resederat sanctitatis. Repudiatos itaq; vos debuistis agnoscere: et oē ius sacerdotij pdidisse: q; verū erat qđ veritas vobis dixerat. Si crederetis Moysi: crederetis et mihi. Merito ergo vos testamentus vtrūq; cōdemnat: et gratia vacuos et lege priuatos: qui ideo restitistis nouis: q; non credidistis antiq̃s. Hos aut̃ dilectissimi qui ab ignoratiōe tenebris liberati fidei lumē accepim⁹: et in noui testamenti hereditatē per electionē adoptionis intrauim⁹. In festiuitate quā carnalis israel pdidit/gaudeam⁹: qm̃ pascha nostrū imolatus est xps: p cui⁹ ineffabilem gratiā oīm charismatum benedictione ditamur: et in nouitatē a vetustate transferimur: vt non solū paradisi restituamur habitaculo/sed etiā regni celestis glorie pparemur. Adiuuante dño nostro iesu xpo qui cum patre et sancto spiritu viuūt et regnat in secula seculorū. Amen.

Joh.v.

De passione dñi eiusdem.

Sermo.xi.

Considerata nobis dilectissimi et vniuerso optabilis munda adest festiuitas dominice passionis: que nos inter exultationes spiritualium gaudiorum silere non patitur. Quia et si difficile est de eadem solemnitate sepius digne apteq; disserere / non est tamen liberum sacerdoti in tanto diuine misericordie sacramento fidelibus populis subtrahere sermonis officium: cum ipsa materia ex eo quod est ineffabilis / fandi tribuat facultatem: nec possit deficere quod dicatur / de qua nunq̃ potest satis esse quod dicitur. Saccumbat ergo humana infirmitas glorie dei: et in explicandis operibus misericordie eius / imparē se semper inueniat. Laboremus sensu: hereamus ingenio: deficiamus eloquio: bonum est vt nobis parum sit quod etiā recte de domini maiestate sentimus. Dicente enim propheta. Querite dominum et confirmamini: querite faciem eius semper. Hecini presumendum est q; totum quod querit inuenerit ne desinat propinquare: qui cessarit accedere. Quid autem inter omnia opera dei in quibus humane admirationis fatigatur intentio: ita contēplationē mētis nostre et oblectat et superat: sicut

P'almt. ciiij.

Beati Leonis pape.

passio saluatoris: de cuius omnipotētia: que ei cū patre vnus et equalis essentia est: quotiēs vt possumus cogitam⁹: mirabilior nobis sit in deo humilitas q̄ potestas: et difficilior capis diuine maiestatis exinanitio: q̄ seruilis forme i summa puectio. **Sed** multū nos ad intellectū iuuat: q̄ licet aliud sit creator: aliud creatura: aliud deitas inuolabilis: aliud caro passibilis: in vnā tamē personā cōcurrat pprietas vtriusq̄ substantie: vt siue in infirmitatibus: siue in virtutib⁹ eiusdē sit cōtumelia: cui⁹ et gloria. **Hac** fidei regula dilectissimi quā in ipso exordio simboli p auctoritatē apostolice institutionis accepim⁹: dñm nostrū iesū christū quē filiū dei patris oīpotētis vniciū dicim⁹: eundē q̄q̄ de spū sc̄to natū ex maria virgine cōstemur. **Nec** ab eiusdē maiestate discedimus: cū ipsum crucifixū et mortuū tertiā die credim⁹ suscitātū. **Oīa** em̄ q̄ dei sūt: et que hoīs: simul et humanitas et deitas expleuit: vt dum passibilis impassibilis inest: nec virtus infirmitate afficit: nec infirmitas possit virtute superari: merito beat⁹ apostolus **Petrus** in hui⁹ vnitate cōfessione laudat⁹ est: q̄ cum dñs qd de ipso intelligeret discipulus scrutaret: oīm celerrime ora pueniēs. **Tu** es inquit christ⁹ fili⁹ dei viui: quod vtiq̄ nō reuelāte vidit carne vel sanguine: q̄q̄ obiectu interiores oculi poterāt impediri. **Sed** ipso spū patris i corde operante credētis: vt ad regimē totius ecclesie pparat⁹ primū disceret qd doceret: et p soliditate fidei quā erat predicatur⁹: audiret. **Tu** es petrus et sup hanc petrā: edificabo ecclesiā meā. et porte inferi nō pualebūt aduersus eā. **Christiane** igit fidei fortitudo q̄ portas mortis sup iexpugnabilē petrā edificata nō metuit: vnū dominū iesum christum: et verum deum et verum hominē cōfiteatur: eundem credens filium virginis: qui auctor est matris: eundem natum in fine seculorum: qui creator est temporum: eundem omnium dominū virtutum: et vnum de stirpe mortalium: eundē peccati nescium: et in similitudinem carnis peccati pro peccatoribus immolatum: qui vt humanum genus vinculis mortifere preuocationis absolueret: et seuiēti diabolo potentiam sue maiestatis occultauit: et infirmitatē nostre humilitatis obiecit. **Si** enim crudelis et superbus inimicus consiliū misericordie dei nosse potuisset: iudeorum animos māsuētudine potius temperare / q̄ iniustus odij studuisset accendere: ne omnium captiuorum amitteret seruitutem: dum nihil sibi debentis persequitur libertatem. **Fecellit** ergo illuz malignitas sua: intulit supplicium filio dei: quod cunctis filiis hominum in remediū verteretur. **Fudit** sanguinem iusti: qui reconciliādo mundo et precium esset et poculum. **Suscepit** vominus quod fm propositum sue voluntatis elegit. **Admisit** in se impias manus furentium: que dum proprio incumbunt sceleri: famulata sunt redēptori: cuius etiam circa interfectores suos tanta erat pietatis affectio / vt de cruce supplicās p̄ se nō vindicari: sed

Mat. xvj.

Ibidem.

De Passione dñi. Sermo. xi. & xij. Fo. lxiij.

illis postularet ignosci: dicēs. **P**ater ignosce illis q̄ nesciūt quid faciunt. de cui⁹ vtiq; orationis potētia fuit: vt p̄dicatio **A**postoli ex ijs q̄ dixerunt. **S**anguis illi⁹ sup nos et sup filios nostros multoꝝ ad penitentiā corda puerteret: et vno die baptizarent tria fere milia iudeoꝝ: s̄iceretq; oīm cor vnū: et aīa vna: paratoꝝ iā p eo mori: quē poposcerant crucifigi. **A**d hanc indulgētiā traditor iudas puenire non potuit: qm̄ pditionis fili⁹ cui diabol⁹ stabat a dextris prius in desperationē trāsijt: q̄ sacramentū **C**hristus gñalis redēptionis impletet. **H**ā pro oībus mortuo impijs dño potuisset etiā hic psequi remediū: si nō festinasset ad laqueū. **S**z maligno cordi nunc furtis fraudū dedito: nūc participalib⁹ p̄meritijs occupato: nihil vnq; documentoz mie **S**aluatoris infederat: nec pijs accēperat aurib⁹ dñi verba dicentis. **N**on veni vocare iustos: sed peccatores: et filius hoīs venit querere et saluare quod perierat. **R**ec intellexerat clementiā **C**hristi: qui nō solū corporeis infirmitatib⁹ medebatur: sed etiam vulnera debilitū curabat aīarum: dicens paralytico sanato. **C**onside fili: remittunt tibi peccata tua. et oblate si bi aduultere: nec ego te cōdemnabo: vade et ampli⁹ noli peccare: vt per oīa opera sua ostenderet in illo aduētū suo saluatore mundi se venisse non iudicē. **A** quo intellectu alienatus īpius traditor insurrexit in semetipsū: non iudicio penitentis: sed furore peregritis: vt q̄ vite auctore interfectozib⁹ vendidisset: in augmentū dānationis sue etiā moriendo peccaret. **Q**uod ergo falsi testes q̄b̄ cruēti **P**ri cipes et impij sacerdotes in domini iesu xp̄i mysterio ignauia p̄sidis et famulatu imperite cohortis egerūt: et detestādū vniuersis seculis et amplectendū fuit. **L**ux enī domini sicut in iudeoꝝ erat mēte crudelis: ita est in crucifixi virtute mirabilis: fuit in vnū populus: et miseret oīm **C**hristus: q̄b̄ seuitia inferi: potestate suscipi vt licentia facinoris eterne opus impleat voluntatis. **U**nde oīs oratio in quartā sabbati reseruetur. **A**derit: vt speramus gratia dei q̄ nos oratib⁹ vobis faciat p̄missa p̄plere. **P**er xpm̄ dñm nrm̄ amē.

Luce.

xxij.

Matth.

xxvij.

Obicē po

suerat iu-

das dei

gr̄e p̄mo-

nenti.

Matth. ix

Joh. viij.

De passione et resurrectione domini. Sermo. xij.

Quia quidē tēpora dilectissimi **C**hristianozū aīos sacramento dñice passionis et resurrectionis exerceant: neq; vllum nostre religionis officium est quo non tam mūdī reconciliatio q̄ humane in xpo nature assumptio celestretur. **S**ed nunc vniuersam ecclesiam maiore intelligentia instrui: et speferuentiore oportet accendi: quando ipsa rerum dignitas ita sacramento dieꝝ recursu et paginis **E**uangelice veritatis

Beati Leonis pape

exprimitur: vt pascha dñi non tā preteritū recolī / q̃ presēs debeat honorari. In nullo igitur ab ijs q̃ ad crucē iesu xpi pertinet: fidei nostre peregrinetur intuitus: et nihil eoz que narratione euangelij retextitur / ocioso capiam⁹ auditu: vt qz nō defuerit: nec adhuc defunt: qui veritatē dñice incarnationis impugnēt: et q̃ in vtero virginis m̃ris marie x̃bū carofactū ē: q̃ infās edit⁹ p̃ incrementa corpora ad p̃fecte virilitatis p̃fecit etatē: quodqz crucifix⁹ mortuus ac sepultus die tertia resurrexit: i nostre qdē imaginis forma sed nō in nostre carnis asserāt gestū esse natura. Nos ab euangelicis et apostolicis testimonijs nullaten⁹ recedētes: eoz intelligētia roboramur: quoz nos certissima experimēta docuerūt: vt pie atqz cōstanter possimus dicere: qm̃ in illis et nos cruditi sum⁹: et quod viderūt / vidim⁹: et qd̃ contrectauerunt / palpauim⁹. Et ideo in passionē dñi nō cōturbamur: qz in gnatione nō fallimur. Scim⁹ etenim dilectissimi et toto corde p̃fitemur patris et filij et spūs sancti vnus esse deitatē: et p̃substantialē sempiternę trinitatis essentiā in nullo a se diuisam esse: qz simul est intēporalis: simul est incōmutabilis: simul qd̃ est esse nō desinēs. In hac autē ineffabili vnitate trinitatis cui⁹ in oībus cōmunia sūt opa atqz iudicia: reparationē humani gñis pprie filij p̃sona suscepit: qm̃ ipse est p̃ quem oīa facta sunt: et sine ipso factū est nihil: quique plasmātū de limo terre / statū vtrō rōnalis animauit. Idē naturā nostram ab eternitatē arce deiectā vt amisse restitueret dignitatē: et cuius erat conditor: etiam effecit reformator. Sic consiliū suū dirigens in effectum: vt ad dominatiōnē diaboli destruendā / magis vteret iusticia rōnis / q̃ p̃tate virtutis. Quia ergo primi hoīs vniuersa posteritas vno simul vulnere sauciata corruerat: nec vlla sanctorū merita p̃ditionem poterāt illate mortis euincere: venit e celo medicus singularis multis sepe significatōibus nunciat⁹: et prophetica diu pollicitatione p̃misus: q̃ manens in forma dei et nihil pprie maiestatis amittēs in carnis nostre animēqz natura sine cōtagione antiquę p̃uaricationis oziretur. Solus enī beate virginis nat⁹ est filius absqz dilecto non extraneus ab hoīm genere: sed alienus a crimine: in quo illius ad imaginē et similitudinē dei conditi et p̃fecta esset innocētia: et vera natura. cū de Ade ppagine vnus existeret: in quo diabolus quod suum diceret / nō haberet. q̃ dum i eū seuit: quē post peccati lege nō tenuit: ius imple dñationis amisit. Effusio enī p̃ iniustis sanguinis iusti tā potens fuit ad priuilegiū: tam diues ad p̃cium: vti vniuersitas captiuoz in redēptorem suū crederet / nullūqz tyrānicā vicula retinerēt: qm̃ sicut ait apostolus. Vbi abundauit peccatū superabundauit et gr̃a. Et cū sub p̃cti p̃iudicio nati potestates acceperūt aut iusticiā renascendī: validius donū factū est libertatis q̃ debilitum seruitutis: quā itaqz i hui⁹ sacramēti p̃sidio spem reliquunt: qui in saluatoris nostri corpore negant humane substātie veritatē

Decuit p̃sonā filij i carnari et non aliam

Xpi passio oīb⁹ sufficit.

Ro. v.

De passiōe & resurrectiōe dñi. Sermo. xij. Fo. lxiiij.

Dicāt quo sacrificio recōciliatī: quo sanguinesint redēptī: **Q**uis est: qui tradidit semetipsū p nobis oblationē & hostiam in odorez **X**pī mors suauitatis: **A**ut quod vnq̃ sacrificiū sacratius fuit q̃ quod **P**on necessaria. tifer verus altari crucis p imolationē sue carnis imposuit: **Q**uā uis enī in cōspectu dñi multozū sanctorū preciosa fuerit mors: nullius tamē insontis occisiō propitiatio fuit mundi. **A**ceperunt iusti: non dederunt coronas: et de fidelīū fortitudine exēpla nata sūt patientie: non dona iusticie. **S**ingulares quippe in singulis mortēs fuerunt: nec alterius quisq̃ debitū suo funere soluit: cum inter filios hoīm solus domin⁹ noster iesus extiterit: in quo oēs crucifixi: oēs mortui: omnes sepulti: oēs etiam sunt suscitati: de quib⁹ ipse dicebat. **C**um exaltatus fuero: oīa trahā ad meīpsūz. **F**ides enim **Joh. xij.** vera iustificans impios & creans iustos a nature sue tracta particeps in illo acquirit salutē: in quo se inuenit innocentē. **E**t qz vn⁹ est mediator dei & hoīm homo **I**esus xps per p̃munionem sui generis ad pacē puenit deitatis. **L**iberū habēs de ei⁹ potentia gloriari: qui cōtra hostem superbū in carnis nostre infirmitate cōgressus: his victoriā suā tribuit in quorum corpore triūphauit. **C**ū igitur in vno dño nostro iesu xpo verbo dei atq; hominis filio diuinā consistemur de patre naturā: humanam de matre substantiā: licet verbi dei et carnis vna persona sit: non vna substantia: & vtraq; essētia cōmunes habeat actiones: intelligēde tñ sunt ipsoz operū qualitates: et sincere fidei cōtēplatione cernendū est ad que puehāt humilitas infirmitatis: et ad que inclinet altitudo virtutis. **Q**uid sit quod caro sine verbo non agit: & qd sit qd verbū sine carne non efficit. **S**ine potentia enī verbi nec cōciperet virgo: nec pareret: & sine veritate carnis obuoluta pannis infantia nō laceret. **S**ine verbi potētia non adorarent **M**agi puerū nouo sydere declaratum. et sine veritate carnis non iuberetur puer in egyptum transferrī: quē **H**erodes cupiebat occidi. **S**ine verbi potētia nō diceret vox **M**atth. iij. patris missa de celo: hic est filius meus dilectus: in quo mihi bene **Joh. j.** cōplacui. et sine veritate carnis non protestaret **J**ohānes. **E**cce agnus dei: ecce qui tollit peccata mundi. **S**ine verbi potentia nō fieret red integratio debiliū: & viuificatio mortuozū: & sine veritate carnis nec cibus ieiuno: nec somnus esset necessarius fatigato. **P**ostremo sine verbi potentia non se dominus patri prosteretur equalē: et sine veritate carnis non idē diceret patrem se esse maiore: cum catholica fides vtrūq; suscipiat: vtrūq; defendat: q̃ fm proprietatem diuine humaneq; substantie vnum dei filium et hoīm credit: & verbum. **M**ulta sunt dilectissimi que ad expositionē hui⁹ quā p̃dicam⁹ fidei de toto scripturaz corpore possem⁹ asserere: qz nihil sepius diuinis p̃mendatur eloquijs: q̃ dei filius fm deitātē sempiternus ex patre: et idē fm carnē tēporalis ex m̃re. **S**ine charitatē vestre fatigē audir⁹: hodierno f̃moni adhibēd⁹.

Beati Leonis pape.

est modus: vt quarta sabbati que sunt ad iicienda seruemus: auxiliante domino nostro iesu christo qui cum patre et spiritu sancto uiuit et regnat in secula seculorum. Amen.

De Passione et Resurrectione domini eiusdem. Sermo. xlii.

angelica lectio dilectissimi que sacratissima dominice passionis referauit hystoria: ita vniuerse ecclesie nota est de comuni frequenter auditu: vt rerum gestarum ordinem tanq̃ sub vestris habitū oculis singuli quicq̃ recolatis. Nec parū estimandi sunt p̃fecisse: q̃ de ijs que audiūt: cienda si non dubitant vt etiam si nondū liquide aliquid valeant scripturas in scribunt capere sacramentum: firmissime tamen credant in diuinis libris nullum esse mendaciū. Quia ergo sincere fidei promissa est intelligentie plenitudo: erigat se ad promerēdā spūs sancti eruditio nē illuminataz mentū vigor: et nō contētus sit facti ordinē nosse: nisi etiam ipsam rationē impense sibi pietatis inspiciat: vt auctore suum humana natura sciendo q̃tum ab eo sit dilecta/plus diligat.

Maiores est et mirabilior est secunda hominū generatio: q̃ prima conditio: hoīs repa- quia plus est in nouissimis seculis reparasse deū quod perierat: q̃ a principio fecisse quod nō erat. Libertatē itaq̃ inocētē naturas: tū q̃ creatio q̃ creatio a principio fecisse quod nō erat. Libertatē itaq̃ inocētē naturas: sententia omnē progeniē captiue posteritatis obstrinxit: et nemo extirrit exors a damnatione: quia nullus fuit liber a crimine. Sed redēptio saluatoris destruens opus diaboli ⁊ rūpens vincula peccati: ita imagine pietatis sue disposuit sacramentū: vt vsq̃ ad consummationē quidē mūdi p̃finita gñationū plenitudo decurreret.

Dis salus tro secula ptineret. Incarnatio q̃ppe x̃bi et occisio ac resurrectio p̃ christi. christi vniuersoz fideliz salus facta est: ⁊ sanguis vnius iusti quē nobis pater donauit: qui eū pro recōciliatione mūdi credimus fuisse: hoc contulit patribus: qui similiter credidere fundendū. Hic bil ergo dilectissimi ab antiquis significationib⁹ in christiana religione diuersum est: nec vnq̃ a precedentibus iustis nisi in domo iesu christo sperata saluatio est: dispensatiōibus quidē pro diuine voluntatis ratioe variatis: sed in id ipsum conuētiū et legis testimonij et prophetie oraculis et oblatiōib⁹ hostiarū: quia sic cōgruebat illos populos erudiri: vt q̃ reuelata nō caperēt: obfibrata susciperēt: ⁊ maior euāgelij esset auctoritas: cui tot signis totq̃ miraculis atq̃ mysterijs veteris testamēti pagine deseruissent: de quibus dñs profitebatur q̃ non venerat leges soluere sed adimplere. Non est timet sibi prodesse iudeus q̃ in littere carnaliter suspicte demoratur: ⁊ in scripturis cōuincit: que apud nos verā sui obtrinent dignitatē: dum ⁊ erudimur predictis: ⁊ ditamur impletis: dicente

De passione domini. Ser. xiiij. Fo. lxxv.

enim domino. **Cum** exaltatus fuero: oīa traham ad me: nihil legatum instructionum: nihil prophetiarum resedit figurarum: quod non totum in christi sacramenta transierit. **Robiscum** est signaculum circisionis: sanctificatio charismatum: consecratio sacerdotum. **Robiscum** puritas sacrificij: baptismi veritas: honor templi: cessarent nuncij postq̃ nunciata venerūt. **Hec** vacuans reuerentiam promissionum: quia plenitudo manifestata ē gratiarum. **Verū** (sicut ait apostolus) **Eccitas** in israel ex parte facta est: ne q̃ filij carnis hi filij sunt promissionis: ineffabilis mia israeliticū sibi populum de oībus nationibus fecit: et saxeis illo gentiliū rigore mollito veros abrahe filios excitauit: vt conclusis omnib⁹ sub peccato q̃ carne nati sunt: spū renascant: nec intersit quo patre sit quisq̃ gentis: cū per indiscretā vnus fidei confessionē et fons baptismatis faciat innocentes: et electio adoptionis cōfirmat heredes. **Quid** enim aliud agit crux christi: q̃ vt destructis inimicis et reconcilietur mundus deo: et p̃ sacrificiū immaculati agni verā in pacem cuncta reuocentur. **Non** autē concordat deo: q̃ ab ea quā in generatione sua edidit professione dissentit: diuini immemor pacti inherere ostēditur renūciatis: dum resillire iuenitur a creditis. **Frustra** enim christianū nomen sibi usurpat: nequaquā estimet se pascha domini celebrare: qui iesum christus in ea qua natus est et passus et mortuus et sepultus carne resurrexisse nō credit: et nostre in illo nature resuscitatas primitias non fatetur. **Verus** itaq̃ venerator dñice passionis sic crucifixum iesum oculis cordis aspicat: vt illius carnē suam esse cognoscat. **Contremiscat** in redēptoris sui supplicio terrena substantia: rumpant infidelium mentiū petre: et qui mortalitatis grauabant sepulchris discussa obstaculorū mole: p̃siliant. **Appareant** quoq̃ in ciuitate sancta in ecclesia dei future resurrectionis indicia: et qd̃ gerendū est in corporibus fiat in cordibus. **Nulli** infirmorū crucis est negata victoria: nec quisq̃ est cui nō christi auxilij oratio. **Que** si multis in cū seuientibus profuit: q̃tomagis eos q̃ ad ipsum cōuertunt adiuuabit. **Sublata** ē ignorantia: tēperata est difficultas: et igneā illam quā vite regio erat inclusa: rompheā sacer christi sanguis extinxit: vere luci antique noctis cessit obscuritas: inuitatur ad paradisi diuitias populus christianus: et cūctis regeneratis ad amissā patriā patefact⁹ est reditus: si nemo sibi illā viā faciat claudī: que fide latronis potuit aperiri. **Celebrātes** igitur dilectissimi paschalis festi ineffabile sacramentū agnoscamus: docēte spū dei ad cuius glorie participationem vocati: et ad quā spem sumus ingressi. **Hec** ita nos nunc anxie nunc superbe presentis vite occupent actiones: vt nō toto cordis affectu cōformari redemptori nostro per illius exempla nitamur. **Nihil** enī nō ad nostram salutē aut egit: aut pertulit: vt virt⁹ que inerat capiti: inesset etiaz et corpori. **Hanc** primum ipsa substantie

Beati Leonis pape.

nostre in deitate susceptio qua verbū caro factū est: et habitauit in nobis: quē hominē mie sue nisi infidelē reliquit exortē: Et cui nō cōmunis cū christo est: si assumentē recipit: et eo spū est regeneratus: quo ille progenitus: Deinde quis in illo suas nō agnoscat infirmitates: quis perceptionē cibi requietionem somni: sollicitudinē mestitudinis: lachrymas pietatis nō videat forme fuisse seruilis: Que quā ab antiq̃s sananda vulneribus et a colluione erat purgāda peccati. Ita vniūgenit⁹ dei etiā hominis fact⁹ est filius: vt et omni humanitatis veritate et diuinitatis plenitudine nō careret. Sicut itaq; nostrū est quod cū vnitione deitatis peperit mater nā ginitas: ita nostrū est qđ et iudaica crucifixus ipietas. Nosstrum est qđ exanime iacuit: et quod die tertia resurrexit. quodq; sup omnes altitudines celozū ad dexterā paterne maiestatis ascendit: vt si per viā mandatorū eius incedimus: et si que in humilitate corporea nostre impendit salutē nō erubescimus confiteri. Nos quoq; in glorie eius consortiū prouhamur: qm̃ manifeste qđ nunc

Matth. x.

ciuit implēbit. Vis qui cōfitebitur me corā hominib⁹: et ego cōfitebor eū coram patre meo qui in celis ē. Huic autē cohortationi nostre adest atq; auxiliatur gratia dei: que incarnatiōis christi et mortis ac resurrectiōis eius inimicos reuclata p oēs ecclesias veritate destruxit: vt totius mūdi fideles cū apostolice fidei auctoritate cōcordes vna nobiscū exultatione gauderent: dicēte beato paulo. An ignoratis: quia quicūq; baptizati sumus in christo iesu: in morte ipsius baptizati sumus: Consepulti enim sumus cū ipso per baptisimū in mortem: vt quō surrexit christus a mortuis p gloriā patris: ita et nos in nouitate vite ambulemus. Si cū cōplacitati facti sumus similitudini mortis eius: simul et resurrectiōis erimus: hoc sciētes quia verus homo noster simul crucifixus ē: vt destrueretur corpus peccati: vt vltra non seruiam⁹ peccato. Qui enim mortuus est: iustificatus ē a peccato. Si autē mortui sumus cū christo: credimus quia etiam simul viuē⁹ cū illo. Qui viuit et regnat cum patre et spiritu sancto in secula seculozum. Amen.

Ro. vi.

De Passione et Resurrectione domini eiusdem. Sermo. xlii.

Quarta dilectissimi dñice passionis de qua nos etiā hodie locuturos esse pmissimus: humilitatis maxime ē miranda mysterio: qđ oīs nos et redemit: et docuit: vt vnde datum est precii: inde et iusticia sumeret. P̃porētia cū filij dei que p eandē essentia equalis est patri: potuisset humanum genus a diuini diaboli solo imperio sue volūtatis eruere: nisi omnis operib⁹ maxie pgruisset: vt neq̃tie hostilis aduersitas de deo qđ vicerat vinceret: et p ipsam naturā naturalis repararet libertas p quā gñalis fuerat illata captiuitas. Dicēte autē euangelista. Verbum caro factū est: et habitauit in nobis. Et dicēte aplo. Quō deus erat i xpo mūdū recōciliās: sibi ostēsus est: q; vniūgenit⁹

Joh. j.

De Passione domini. Ser. xiiij. Fo. lxxvj.

sancti patris tale in ista cū hūana hūilitate pfortiū: vt suscepta nos-
 tre carnis sieqz substantia vn^a atqz idē dei fili⁹ pmaneret nra augē-
 do nō propria: qz infirmitas erat. puehēda nō virt⁹: vt cū suo crea-
 tori creatura esset vnita: nihil assumpto diuinū: nihil assumpti de-
 esset humanū. **Hoc cōsiliū** hūane mie z iusticie dei licet in pteritis
 seculis qbusdā velaminib⁹ erat obumbratū: nō tamē ita rectū est
 vt scōp⁹ q ab initio vsqz ad aduentū dñi laudabiles extiterūt / itel-
 lectui negaret: cū et propheticiis vbiis z rerū gestarū significatio-
 nib⁹ salus q in christo erat vctura / pmissa sit: quā nō solū q p dīca-
 bant adepti sūt: sed oēs etiā q predicatib⁹ crediderūt. **Vna** em fī-
 des iustificat vniuersoz tēporz scōs: z ad eandē spem fidelīū pte-
 ner: qd p mediatorē dei et hoīm iesum christū vel nos pitemur
 facti: vel patres nri adorauere faciēdū. **Hec** iter iudeos atqz gē-
 tiles vlla ē distinctio. **Sic** dē sicut ait apostol⁹. **Circūcisio** nihil ē: **j. Cor. viij**
 ac prepuciū nihil est: sed observatio mādatoz dei. q si cū integra-
 te fidei seruent: veros abraē filios. i. perfectos faciūt xpianos: dicē-
 te aplo eodē. **Quicūqz** em i xpo iesu baptizati eis christū iduistis. **j. Cor. xij.**
Nō est **Iudeus** neqz **Græcus**: nō est seruus neqz liber: nō ē mascu- **Gal. iij.**
 lus neqz femina: oēs em vnū estis in christo. **Si** aut vos xpi: ergo
 abraē semē estis fm pmissione heredes. **Nō** ergo ē dubiū dilectis
 minaturā hūanā in tantā cōnexionē a filio dei esse susceptā / vt nō
 solū in illo hōie qui ē primogenit⁹ toti⁹ create: sed etiā in oib⁹ san-
 ctis suis vn⁹ idēqz sit xps. **Et** sicut a mēbris caput / ita a capite mē-
 bra diuidi nō possūt. **Quāuis** em nō isti⁹ vite sit sed etne vt sit de⁹
 oīa i oib⁹: tñ modo etiā tēplū sui qd est ecclesia iduissus habitatoz ē:
 fm qd ipse pmissit dicēs. **Eccē** ego vobiscū sū oib⁹ dieb⁹ vsqz ad cō- **Ephē. ij.**
 summationē seculi: qb⁹ apostol⁹ cōsonās ait. **Ipse** caput corporis
 ecclesie q est pncipiū: pmo genit⁹ ex mortuis: vt sit in oib⁹ ipse pri-
 marū tenēs: qz in ipso cōplacuit oēm plenitudinē diuinitatis habi-
 tare: et p eū recōciliari oīa i ipso. **Is** aut z alijs plurib⁹ exēplis z
 testimonijs qd insinuat cordib⁹ nris: nisi vt p oīa ad imaginē ei⁹ re-
 nouemur: q permanēs in fōa dei carnis pcti fōa fieri dignat⁹ ē.
Oēs em infirmitates nras: q veniūt de pctō: absqz pcti pmunione
 suscepit: vt z famis z sitis z sōni z lassitudinis meroris ac flet⁹ affe-
 ctioib⁹ nō careret. **Doloresqz** seuissimos vsqz ad mortē extrema pa-
 teret: qz nō possz laqis mortalitatis absoluti / nisi ille i q solo inocēs
 erat natura oīz: sineret se iterfici māib⁹ ipioz. **Vñ** saluator nri fili⁹
 dei vniuersis i se credētib⁹ z sacrm pdidit: z exēplū: vt vnū apphē
 derēt renascēdo: alterz psequēt imitādo. **Hoc** ei docet beat⁹ petr⁹
 apls dicēs. **Xps** pass⁹ ē p nob: vob reliqns exēplū: vt seqmī vesti **j. Pe. ij.**
 glia ei⁹: q pctm nī fecit: nec inēt⁹ ē dol⁹ i ore ei⁹. **Qui** cū malediceret
 nō maledicebat: cū pateret nī cōmiabāt. **Tradebat** at iudicātī se i
 iust: qz pcā nra ipse ptulit i corpe suo sū lignū: vt pctis mortui iusti-
 ficemur. **Sicut** g nō ē credētū dilectissimi cui dōa negāda sine

Beati Leonis pape.

**Iohānis
capli.ij.**

**Que pce-
pta antiq
legis imu-
tata que
adaucta.**

**Iohānis
primo.**

Iohan.x.

Ioh.xxi.

**Quō hō
crucifigat**

gratie. Ita nemo est: qui nō sit xpiane debitor discipline: qz et si re-
mota est iusticie legis asperitas / volūtarie tamē obseruatiōe creuit
utilitas / dicente Euāgelista iohāne. Quia lex per moysē data est:
gratia autē et veritas per iesū xpm facta est. Omnia enim que fm
legem siue in circūcisione carnis siue in diuersitatibus hostiarum
siue in sabbati obseruantia precesserunt xpm testificata Xpi sunt
gratiā prelocuta. Et ipse est filius non euacuando significatiōes
ipsius: sed implendo: qui licet idem sit auctor veterū qui nouarū
figurarū: tamē pmissionū sacramēta mutauit: qz pmissa pfectit / et
denūciationib⁹ cessationē imposuit: qm denūciat⁹ aduenit. In p-
ceptis autē moralib⁹ nulla prioris testamēti decreta reprobata: sed
euangelico magisterio multa sūt aucta: vt perfectiora et lucidiora
essent dantia salutē: qz promittētia saluatorē. Omnia igit que dei
filius ad recōciliationē mūdi et fecit: et docuit: nō in hystoria tan-
tum preteritarū actionū nouimus: sed etiā in presentīū operū vir-
tute sentimus. Ipse est qui de spiritu sancto ex matre editus virgi-
ne incōtaminatā ecclesiā suā eadē inspiratione fecundat: vt per
baptismatis partum innumerabilis filiorū dei multitudo gignat:
de quibus dicitur. Qui non ex sanguinibus: neqz ex voluntate car-
nis: neqz ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt. Ipse est in quo ses-
mē Abræ totius mūdi adoptione benedicūt: et fit patriarcha gen-
tium pater: dū pmissionis filij fide non carne nascuntur. Ipse est
qui nullius gentis exceptionē faciens de oī natione q sub cclo est:
vniū sanctarum ouīū efficit gregē: et quotidiē implet quod pmissū
rat: dicens. Habeo alias oues: q nō sunt ex hoc ouile: et illas opor-
tet me adducere: et vocē meā audient: et fiet vnum ouile: et vn⁹ pa-
stor. Quamuis enī beato Petro principaliter dicat. Pascue oues
meas. Ab vno tamen dño ipsa oīm regis cura pastoz: et veniētes
ad petrā tam letis tā irriguis pascuis alit: vt innumere oues vile-
ctionis pinguedine roborate: sicut bon⁹ pastor dignatus est p ouī-
bus suis aīam ponere: ita et ipse nō dubitēt p noīe Pastoris occū-
bere. Ipse est enī cui nō solū gloriofa Martirū fortitudo: sed etias
oīm renascentiū fides in ipsa regeneratione cōpatitur. Dū enī res-
nunciatur diabolo: et creditur deo: dū in nouitatē a vetustate tran-
situr: dum terreni hoīs imago deponitur: et celestis suscipitur: que-
dam species mortis et quedam similitudo resurrectionis interue-
nit: vt susceptus a xpo xpmqz suscipiens non idem sit post lauacrū
qui ante baptismum fuit: sed corpus regenerati fiat caro crucifixi.
Hec cōmutatio dilectissimi dextre excelsi est: qui operatur oīa in
omnibus: vt in singulis fidelib⁹ p bone cōuersationis qualitatem
ipsū pioz operū intelligam⁹ auctore gratias agētes mic dei. Qui
innumeris charismatū donis ita vniuersū ecclesie corp⁹ exornat:
vt per multos vni⁹ hoīs radios idē vbqz splendor appareat: nec
possit nisi gloria esse xpi cuiuslibet meritum xpiani. Hoc est verus

De passione domini. Ser. xv. Fo. lxxvij.

lumē: quod oēm hoīem iustificat. Hoc est illud qđ eruit de pote-
state tenebrarū: et trāssert ī regnū filij dei. Hoc est qđ p nouitatez
vite desideria animi puehit: et pcupiscētiās carnis extinguit. Hoc
est p quod pascha dñi in azīmīs sinceritatis et xitaris legitime ce-
lebrat dñi fermēto veteris malitie abiecto noua creatura de ipso j. **Cor. v.**
dño inebriat et pascit. Nō em aliud agit participatio corporis et
sanguinis xpi: qđ vt in id qđ sumim⁹ trāscam⁹: et in qđ cōmōrtui et
cōsepulti et cōresuscitati sum⁹: ipsum p oīa et spū et carne gestem⁹:
dicēte apostolo. Mortui em estis: et vita vestra abscondita ē cū xpo **Colos. iij.**
in deo. Cū em christ⁹ apparuerit vita vestra: tunc et vos cū christo
apparebitis in gloriā. Qui cū patre et spiritu sancto viuit et regnat
in secula seculorum. Amen.

De Passione et Resurrectione domini eiusdem. Sermo. xv.

Sermonē dilectissimi de glorioza dñi nostri iesu christi
passiōe pmissuz ita expectatiōi vestre itelligō eē reddē-
dum: vt officiū differēdi et festo paschali cōueniat: et au-
sibus impij erroris occurrat. Qui em dei filiū verā no-
stre carnis negant suscepisse naturā: inimici sunt fidei christiane: et
euāgelicā pdicationē nimis ipudēter impugnāt: vt fm ipos crux
christi: aut simulatio fuerit phantasmatis: aut suppliciū deitatis:
qđ a cordib⁹ piorū longe est repellendū: qz catholica integritas:
nec maculā pfidie: nec rugā posset hñe mendacij: qđ vnū xpm sicut
dei sic hoīem pster vt nec falsū hoīez: nec deū dicat fuisse passibi-
lem. Quāuis g ab illo iitio qđ in vtero xgis xbi carō factū ē: nihil **Joh. i.**
vnqz iter diuinā humanāqz substantiā diuisiōis extiterit: et p oīa in
cremēta corporea vni⁹ psone fuerit toti⁹ tēporis actiōes: ea ipa tñ
que inseparabiliter facta sunt: nulla pmixtione cōfundim⁹. Sed qđ
cuius nature sit: ex operū qualitate sentim⁹: nec em diuīa hūanis
preiudicant: nec hūana diuinis: cū ita in idipsum vtrāqz concu-
rant: vt in eis nec pprietas absumat: nec psōna geminet. Trāscur-
sis igit ijs que passiōē dñi precesserūt: qđ documētōz habeat sa-
cramētū paschale tractem⁹. Nam exardescēte ad effectū sui sce-
leris seuitia iudeoz: cū de⁹ esset in christo mundū recōciliās sibi:
nulla vis tēplo corpis eius: nisi ipe pmitteret: potuisset inferri. Si
quidē terribilis militū cohors illa et a pncipib⁹ et phariseis cū gla-
dijs et sustibus missa multitudo ita vna dñi voce pculsa ē: vt cum
turbe dixissent. Iesus se q̄rere nazarenū: et ipe respōdisset. Egosū: **Joh. xviij**
nemo eoz subsisteret: sed oēs simul amisso mēbroz officio retro-
sum acti elisqz corruerēt. In qđ vtiqz diuine potestatis erat iudis-
ciū: que impioz conatus nō armis cōtrarijs neqz vllius creature
potētis auxilio: sed sola xbi virtute psterneret. Quia vero saluan-
do humano generi alterius operis ratio nō cōgruebat: nec posset
sanguis christi pciū credentiū fieri: si redēptor se nō sīmeret cōpre-
bendi. Admisit in se impiās man⁹: et cōhibita est in se potētia dei
i iij

Beati Leonis pape.

- ratis: vt perueniret ad gloriā passiōis. **C**uius vtiq; inanis fuisset species ⁊ nulli pfutura imago tolerantie: nisi vera diuinitas veris se humane carnis sensibus induisset: vt vn⁹ dei atq; hoīs fili⁹ alius de intemerabilis aliunde passibilis mortale nostrū p sūū imortalenouaret. **E**t ideo mestitudine ideo fortitudine nō carebat: vt ad euincendas huius mūdi perturbationes nō solū nos sacramēto susceptiōis: sed etiā exēplo fortitudinis roboraret. **H**am iusta videret eius ad patiētā cohortatio: cui nulla esset in nrā infirmitate cōmuniō. **V**eras aut dñi passiōes **E**saías propheta ipsi⁹ voce pñūciat dicēs. **D**orsum meū dedi in flagella: ⁊ maxillas meas in palmas: vultū aut meū nō auerti a cōfusiōe sputorū. **N**ō ita vbi caro patiebat: nō verbi pena erat: sed carnis: cui⁹ iniurie atq; supplicia etiā ad impassibilē redūdabāt: vt merito ei dicant illata: q̄ in ipsi⁹ sunt corp⁹ admissa: dicēte aplo. **S**i enī cognouissent nūq; dñm glorie crucifixissent: obcecati enī iudei malitia sua in qđ prurupissent facinus nesciebāt. **U**nde misericors dñs iesus q̄ etiā interfectores suos vellet sua morte saluare p ignorātia se uientū de crucis altitudine supplicabat dicēs. **P**ater ignosce illis: q; nesciunt qđ faciūt. **H**ec intellectu enī cordis: nec auditu auris: nec oculorū intuitu sentiebāt: quē falsis testimonijs appetissent: quē affigipatibulo coegissent: dñi in corpore hoīs nō agnoscūt substantias deitatis. **V**iderūt humilē: ⁊ nō adorauerūt vniuersitatē auctorē: nec intellexerūt potestātē iudicaturi: despiciētes māsfuetudinē iudicati: vt psecutores verī dei ⁊ negatores verī hoīs vna impietas sociaret: dum serui formā in christo ⁊ iudei estimāt solā: ⁊ heretici asserūt nullā. **D**icāt ergo isti phāstici christiani q̄ substantia saluatoris affixa sit ligno: q̄ iacuerit in sepulchro ⁊ reuoluto monumenti lapide q̄ tertia die caro resurrexit: vel quale corpus iesus discipulorū visui clausis ab eo ostijs ingressus intulerit: cū ad abigendam cernētū diffidentā inspici oculis digitisq; tractari patētes adhuc fixuras clauorū ⁊ recēs cōpuncti lateris vulnus exegerit. **A**c si tāta in luce vītatis tenebras suas heretica obduratio nō relinquit: ostēdāt vnde sibi spem vite polliceant eterne: vnde resurrectiōis christi se credāt eē cōsortes. **N**ō enī possent cū aplo dicere. **C**hrist⁹ resurrexit a mortuis primitie dormiētū q; nō sunt pmitie hoīm: si nō sunt de hūane stirpe nature. **Q**ui enī primus hoīm resurrexit: ei⁹ plenitudo ē portio quā pcessit. **E**t pie credit hoc qđ est i capite inchoatū: in mēbris q; esse cōplendū: q; sicut in **A**dā oēs moriunt: ita ⁊ in xpō oēs viuificabunt. **A**mplectētes igit dilectissimi hūane spei vnicū pignus: non diuellamur a cōpage corpo ris xpī in q̄ habitat: sicut apostol⁹ ait. **D**is plenitudo diuinitatis corporaliter: ⁊ estis repleti in illo. **N**ā cū incorporea sit substantia dei quō corporaliter in xpō habitat: nisi q; caro nrī generis facta ē caro vērītatis: ⁊ in illo sum⁹ deo repleti: in q̄ sumus etiā suscitari: vt possi
- Esai. liij.**
- i. Cor. ij.**
- Luc. xxiij**
- i. Cor. xv.**
- Ibidem.**
- Colos. ij.**

mus cū aplo dicere. **A**ra autē cōuersatio ī celis ē: vnde etiā expe- **Phili. iij.**
ctam? saluatore dominū nostrū iesum christū: qui reformabit cor-
pus humilitatis nostre pforme fieri corpori glorie sue: viuās ⁊ re-
gnans cum patre ⁊ spiritu sancto ī secula seculorum. Amen.

De Passione ⁊ Resurrectione domini eiusdem. Sermo. xvi.

Semp quidē dilectissimi fidelīū mētes ī diuinorū decet
admiratiōe versari: ⁊ rationales aīos ijs maxime cogi-
tatiōib? inherere: p quas incrementū fidei cōsequant: cū
em̄ pia cordis intētiō vel ad gñalia bñficiā vel ad specia-
lia ipsi? gratie dona dirigit: multas a se vanitates abigit: ⁊ a cor-
poralib? curis ī qdā secretū spiritale secedit. **Sed** h̄ ī tpe dñi-
ce passiōis multo autid? excellētiusq? faciēdū ē: vt ea q̄ sunt sacris
lectiōib? recessita: sane intelligentie suscipiant audiri: ⁊ q̄ magna
sunt vbiis appareāt maiora mysterijs. **Prima** nāq? erigēdi sursum
nri cordis ē ratio: qd̄ ea etiā q̄ euāgelica vītas narrauit: voces p-
phetice non tāq? gerenda: sed tāq? gesta cecinerāt: ⁊ qd̄ hūane au-
res nōdū cognouerāt faciēdū: iam spūs sanct? p̄dicabat impletū.
Rā rex **Dauid** cui? fm̄ hoīem semē est christ? diē crucis dñi mil-
le ⁊ plusq? centū annorū etate p̄cessit: ⁊ nihil eorū suppliciorū q̄ sibi
memorat illata: p̄cessus ē. **Sed** qz p os ei? ille loq̄bā: q̄ carnē pas-
sibilē ex ipsi? stirpe erat sūptur? merito sub ipsi? p̄sona p̄mittit hy-
storia crucis: q̄ ī se gerebat corporeā originē saluatoris. **Cre** em̄
Dauid i xpo ē passus: qz vere iesus i dauid carne ē crucifix? **Cū** q̄
oīa q̄ ī xpo iudaica admisit īpletas tāto ante p̄dicata sint: vt nō
tam de futuris q̄ de p̄sentib? sit fmo p̄text? qd̄ aliud nobis q̄ sem-
piternarū dispositionū dei incōmutabilis ordo referat? apd̄ quē ⁊
discernēda iā dijudicata: ⁊ futura iam facta sūt. **Cū** em̄ et q̄litates
actionū nr̄arū ⁊ effect? oīm volūtātū sciētia diuina pueniat: q̄stoma
gis deo nota sūt opa sra: ⁊ recte placuit: q̄si facta recolit: q̄ nō pote-
rāt oīno nō fieri. **Unde** ⁊ apli spū dei pleni cū inimicorū xpī minas
sēntiāq? paterent: p̄cordi ad deū voce dixerūt. **Cō**uenerūt ei viri
i ciuitate ista aduersū puerū tuū iesū quē vnixisti. **Herodes** ⁊ **Pō-**
rtius pilat? cū gētib? et populis israhel facere q̄ man? tua et cōsiliū
tuū decreuerūt fieri. **Nū**qd̄ īiq̄tas psequētū xpī ex dei ē orta cō-
silio: ⁊ illud facin? qd̄ oī malus ē crimie: man? diuine p̄paratiōis
armauit. **Nō** h̄ plane de sūma iusticia sentiēdū ē: qz multū diuersū
multūq? cōtrariū est: id qd̄ ī malignitate iudeorū est p̄cognitū: et
qd̄ ī xpī est passiōe dispositū. **Nō** inde p̄cessit volūtas īterficiēdi
vnde moriēdi: nec de vno extitit spū atrocitas secleris ⁊ tolerātia
redēptoris. **Nō** em̄ impias furētū man? īmisit ī se dñs: sed admi-
sit. **Nec** p̄sciēdo quod faciēdū esset: coegit vt fieret: cū tamē ad
hoc carnē suscepisset: vt fieret. **Deniq?** inter crucifixū ⁊ crucifigen-
tes tam disparēs cause sunt: vt quod a christo susceptum est: non
posset resolut: quod ab illis est commissum: possit aboleri. **Qui**

Non pote-
rat christ?
non pati.

Prescien-
tia nō dat
p̄scitis ne-
cessitate

Beati Leonis pape.

Act. ij.

Ibidem.

Ibidem.

De iude
dānatione.

Johan. j.

enim venit peccatores saluos facere: ipsis quidez interfectoꝝibus
suis miam non denegauit: sed impioꝝ malum in bonū credentium
cōmutauit: vt mirabilior fieret gratia dei non s̄m merita hoīm:
sed s̄m multitudinem diuitiaꝝ sapientie ꝛ scientie dei misericordie
ter preparata: quando et ipsos qui fuderāt sanguinē saluatoris re
ciperet vnda baptis̄matis. **Nā** sicut scriptura q̄ apostolorū act⁹ cō
tinet: loquitur. **Lū** p̄dicatio beati petri apostoli iudeoꝝ corda cō
pungeret: et agnita impietate sui sceleris dicerēt: quid faciem⁹ vi
ri fratres? **Idem** apostolus ait. **P**enitentia agite: ꝛ baptizet vnus
quisqꝫ vestru in noie iesu xp̄i in remissionem peccatoꝝum vestroꝝ
accipietis donum sp̄s sancti. **V**obis est enī facta repromissio ꝛ si
lijs vestris et omnib⁹ qui longe sunt: quoscunqꝫ aduocauerit dñs
deus noster. **Moxqꝫ** addidit scriptura: et dixit. **Q**ui ergo receper
unt sermonē eius: baptizati sunt: ꝛ apposite sunt in illo die anime
circiter tria milia. **Q**uod itaqꝫ domin⁹ **I**esus **C**hristus furorem
frementiū pati voluit: in nullo auctor eoꝝ criminū fuit. **N**ec egit:
vt hec vellēt. sed cessit: vt possent. ꝛ sic vsus est obcecatae plebis in
saniam: quomodo et perfidia traditoꝝis: quē ab immanitate conce
pti sceleris ꝛ beneficijs est reuocare dignatus et verbis: assumens
do in discipulū: prouehendo in **A**postolū: mouēdo signis: cōsecrā
do mysterijs: vt cui nihil beniuolētie deesset ad correctionem: ni
hil occasionis superesset ad crimen. **S**ed tu ip̄issime homo semen
Chanaan et non **J**uda: nec tā vas electionis: sed filius perditio
nis et mortis vtiliora tibi diaboli incitāmēta credebas: vt facib⁹
inflāmatas auaritie ad triginta argēteoꝝum lucrū inardesceres: et
quid diuitiaꝝ amitteres: non videres. **N**am ꝛ si putabas creden
dum esse promissis: que fuit ratio: vt tantillus pecunie modus pre
poneretur acceptis. **I**mperabas demonijs: et medebaris infir
mis: honorabaris cū apostolis: ꝛ vt finē tue cupiditatis expleres:
patebant tibi furta de oculis. **S**ed aīm interdictoꝝum admonitum
quod minus licuit: amplius incitauit: nec tā placuit quantitas p̄
cij: q̄ magnitudo peccati. **U**nde facinus cōmercij tui nō ideo de
testandum est: q̄ dñm viliter estimasti sed q̄ redemptoꝝem etiā tuū
ne tibi parceres: vēdidisti. **E**t merito tibi tua pena est cōmissa: q̄
in suppliciu tuū nemo tefeuior potuit inueniri. **Q**uod igit in tēpo
re prestituto s̄m propositum voluntatis sue **C**hristus crucifixus et
mortuus ꝛ sepultus est: nō pprie cōditionis necessitas: sed nostre
captiuitatis redēptio fuit. **I**deo enim verbū caro factū est: vt de
vtero virginis sumeretur natura passibilis: vt quod in filiū dei p
petrari nō potuit: in filiū hoīs posset admitti. **Nā** licet in ipso ortu
coruscarent in eo signa deitatis: ꝛ oīa incrementa corporalū pro
uectuum diuinis essent plena miraculis: infirmitatum tñ nostrāꝝ
susceperat veritatē: ꝛ excepta cōmunionē peccati nihil a se huma
ne infirmitatis excluderat: et vt sua nobis insereret: et in se nostra

De Passione dñi. Sermo. xviij. Fo. lxiij.

curaret. Ab omnipotente enim medico duplex nobis miseris remedium paratum est: cuius aliud est in sacramento: aliud in exemplo: ut per unum cōferantur diuina: per aliud erigantur humana. Quia si **Ep̃m** imitatur deus iustificationis est auctor: ita homo deuotionis est debitor. **Ps̃m** imitari op̃.

Per hanc ergo dilectissimi salutis nostre ineffabilem reparationem nec superbie nobis nec desidia locus relinquatur: quia et nihil habemus: nisi quod accepimus: et iugiter admonemur: ut dona gratie dei non negligenter habeamus. Iuste enim nobis instat precepto: quod precurrit auxilio et benigne incitat ad obedientiam: qui ducit ad gloriam. Unde merito dominus ipse nobis factus est via: quia nisi per christum non itur ad christum: per ipsum autem ad ipsum tendit: quod per semitam patientie et humilitatis eius incedit: in quo plane itinere nec est laboris: nec nubes tristitie: nec periculi formidinis. Ibi sunt insidie iniquorum: persecutio infidelium: mine potentium contumelie superborum: quod dominus virtutis et rex glorie ideo omnia in infirmitatis nostre forma: et in carnis peccati similitudine percurrit: ut inter presentis vite pericula non tam optandum sit nobis declinando ista effugere: quam tolerando superare. Unde est: quod caput nostrum dominus iesus christus omnia in se corporis membra transformans quod olim in psalmo cructauerat: id in supplicio crucis sub redemptorum suorum voce clamabat. **Deus** deus meus respice in me: quare me dereliquisti? Vox ista dilectissimi doctrina est: **De** eo quod christus in cruce clamaret: **Deus** deus meus respice in me: quare me dereliquisti? Vox ista dilectissimi doctrina est: non querela. Nam cum in christo dei et hominis una persona sit: nec ab eo potuerit relinqui: a quo non poterat separari. Pro nobis trepidis et infirmis interrogat: cur caro pati metuens exaudita non fuerit: merum dixerat. Pater si possibile est transseat a me calix iste. Veritas enim non sicut ego volo: sed sicut tu. Et iterum. Pater si non potest hic calix transire: nisi bibam illum: fiat voluntas tua. Qui ergo trepidatione carnis euicta iam ad paternam transierat voluntatem: et toto mortis terrore calcato opus sue substitutionis implebat: cur in ipso tanto victoriae exultatus triumpho carnem et rationem qua sit relictus: id est non exauditus inquit: nisi ut ostendat alium esse illum affectum: quem ad humane formidinis excusationem recepit: alium illum quem ex terrore placito patris per mundi reconciliationis precelegit? Unde ipsa vox non exauditi magni est expositio sacramenti: quod nihil humano generi perferret redemptoris potestas: si quod petebat nostra obtineret infirmitas. Nec hodie dilectissimi ne vos pleritate sermonis oneremus: dicta sufficiat. Cetera in quarta sabbati differamus. Adierit dominus orantibus nobis: ut quod soluenda permittimus: ipso largiente reddamus. Qui uiuit et regnat in secula seculorum. Amen.

Sermo primus dilectissimi cuius vobis promissam restituere cupimus portionem: in id differendi ratione precesserat: ut de illa clamatis ad patrem crucifixi domini voce loquere

Ps̃al. xxi.
De eo quod
christus in cruce
clamaret
Matth. xxij.
Ibidem.

Beati Leonis pape

mur: ne simplex et incuriosus auditor ita acciperet verba dicentis. **D**eus deus meus quare me dereliquisti: tanquam siro iesu in crucis ligno paterne ab eo deitatis omnipotentia recessisset: cum in tanta unitatem dei et hominis natura conuenerit: ut nec supplicio potuerit dirimi: nec morte disungi. Manente enim in sua proprietate utraque substantia: nec deus reliquit sui corporis passionem: nec deum fecit caro passibilem. Quia diuinitas que erat in dolente: non erat in dolore. **U**nus enim uerbi hominisque persona idem est: qui factus est inter omnia et per que facta sunt omnia. **I**dem est: qui impiorum manibus propheta dicit: et qui nullo dolore lauciat. **I**dem postremo est: qui mortem subiit: et sempiternus esse non desistit: ut utriusque signis non dubijs manifestetur: quod uera sit in christo humilitas: et uera maiestas: quia ideo se humane infirmitati uirtus diuina conseruit: ut dum deus sua fecit esse que nostra sunt: nostra faceret esse: que sua sunt. **N**on ergo aberat a patre filius: nec a filio pater: et illa deitas incommutabilis et inseparabilis trinitas nihil sui poterat a se habere discretum. Quauis enim suscepta incarnationis dispensatio ad unigenitum dei filium proprietate pertineret: sic tamen pater non abiugabatur a filio: quemadmodum caro non diuidebatur a uerbo. **I**deo ergo iesus uoce magna clamabat: dicens. **Q**uare me dereliquisti: ut notum omnibus faceret: quod optauerit eum non erui: non defendi: sed sentire tum manibus derelinqui. **H**oc est saluatorem mundi fieri: et omnium hominum redemptorem: non per miseriam: sed per misericordiam: nec amissionem auxilij: sed definitionem moriendi. **Q**ue uero illic uite intercessio sentienda est: ubi anima et potestate est emissa: et potestate reuocata? **A**d romanos. **D**icit enim beatus apostolus. **Q**uod pater filio non pepercit: sed pro nobis omnibus tradidit eum. **E**t iterum dicit. **Q**uia christus dilexit ecclesiam: et semetipsum tradidit pro ea: ut eam sanctificaret. **U**nus tradidit omnem passionem: tam fuit paterne: quam ipsius voluntatis. **E**t enim non solum pater relinqueret: sed etiam ipse se quadam ratione defereret: non trepida discessione: sed uoluntaria cessione. **C**ontinuit enim se ab ipsis crucifixi potestas: et ut dispositione uideretur occulta: uti noluit uirtute manifesta. **N**am qui mortem et mortis auctorem sua uenerat passione destruere: quomodo peccatores saluos faceret: si persecutoribus reprobis gnaret. **I**udeorum igitur hoc fuit dilectissimi: ut iesu crederet a deo relictum: in quem tanto scelere sentire poruissent. **Q**ui sacramentum mirabilis potentie nescientes sacrilega delusione dicebant. **A**lios saluos fecit: seipsum non possit saluum facere. **S**i rex israel descendat nunc de cruce: et credimus ei. **N**unc vestre cecitatis arbitrio stulti **S**cribae et impij **S**acerdotes ostendenda erat potentia saluatoris: nec secundum preces blasphemantium linguarum humani generis redemptio debebat omitti. **C**um si deitatem filij dei uoluissetis agnoscere: innumera opera eius uideretis: que uos ad eam quam fallaciter promittitis fide confirmare debuerunt. **S**i autem ut prestatemini uerum est: quod alios saluos fecit: cur illa tot et tanta miracula que sub publico facta sunt: con-

spectu: in nullo cordis vestri duritiā molierūt: Nisi qui ita semp sã **Judeorũ**
 cto spiritui restitistis: vt oĩa vobis bñficia dei in pñcie verteretis. durities.
 Nā etiā si descenderet xps de cruce: vos tñ hereretis in crimine.
 Sp̃eta ergo sũt vane insultationis obprobria: ⁊ mĩam dñi p̃dita
 et collapsa reparantē nulle cōtumeliē nulla cōuitia a sui via p̃post
 ti remouerūt. Offerebat enĩ deo p̃ salute mũdi hostia singularis:
 et occisio xpi veri agni p̃ tot secula p̃dicata, p̃missionis filios in li
 bertatē fidei trāserebat. Confirmabat quoq; testamentũ et xpi sã
 guine eterni regni scribebant heredes. Ingrediebatur sũmus p̃o
 tifer sancta sanctorũ: ⁊ ad exorandum deum imaculatus sacerdos
 per velũ sue carnis intrabat. Deniq; adeo tũc a lege ad euangelĩũ
 a synagoga ad ecclesiã: a multis sacrificijs ad vnã hostiã q̃ deus **Mysteriũ**
 est: euidentē est facta translatio: vt emittente sp̃itũ dño velut istud veli diru
 mysticũ quod templi penetralia sanctũq; secretum suo interclode prii tēplo.
 bat obiectu a summo vsq; ad imum vī subita scinderetur. Quonĩa
 figuras veritas auferebat: et superflui erant nuncij: sub presentia
 nunciati. Adijciebatur ijs elementorum omnium tremenda com
 morio: et auctoribus xpi crucis ipsa se nature officia subtraherāt.
 Cũq; custos supplicij Centurio territus ijs que viderat: diceret. **Matth.**
Verē filius dei erat homo iste: impietatem tamen iudaicam mo. xxxviij.
 numentis et petris omnibus duriores nulla prodigum mitigasse cō
 punctione: vt appareat paratiores ad intelligendum filium dei
 tunc fuisse Romanos milites q̃s israeliticos sacerdotes. Quia ergo
 iudei omnium sacramentorum sanctificatione priuati: lucem sibi
 in tenebras et in luctum festa verterunt. Hos dilectissimi effusã
 super omnes gentes gratiam dei procliuius corporibus atq; ani
 mis adoremus: obsecrantes misericordem patrem et diuitem re
 demptorem: vt de die in diem auxilio eius adiuti omnia huius vi
 te pericula possimus effugere. Adest enĩ callidus tēptator: et ni
 hil vacuum a suis relinquit insidijs. Cui auxiliante misericordia q̃
 nobis inter omnia aduersa pretenditur: fideli semper est p̃stantia
 resistendum: vt quāuis impugnare non desinat: neminem tamen
 quem expugnet inueniat. P̃sint omnibus dilectissimi religiose
 celebrata ieiunia: et continentie vtilitas quam et animis et corpo
 ribus probauimus congruentem: nullis corrumpātur excessibus.
 Que enim ad sobrietatem et parsimoniam pertinent: ideo diligen
 tius in his sunt celebrata diebus: vt de breui studio in longam cō
 suetudinem mitterentur: et siue in operibus misericordie sue i stu
 dio parsimonie nullum a fidelibus vacuum tēpus habeatur quo
 niam vtiq; in accessu dierum et cursu temporum lucra debemus
 facere operum: non damna meritorum. P̃ijs autem studijs et re
 ligiosis animis aderit misericordia dei: vt quod fecit concupisci:
 faciat obtineri. Qui viuit et regnat in secula seculorum. Amen.

Beati Leonis pape.

De Passione et Resurrectione domini eiusdem. Sermo. xviii.

Magnitudo quidē dilectissimi ineffabilis sacramēti ita hu-
mane intelligētie altitudinē et totius vincit eloqui fa-
cultatē: vt excellētissimis ingentijs et faciendissimis line-
guis sublimior sit triumphus vniūce passionis. Sed gau-
dendū potius q̄ crubescendū est: qđ tante superamur materie vi-
gnitate: de qua nemo humilior sensit: q̄ qui putauit suffecisse qđ vi-
xit. Non ergo superfluo que predicauimus predicamus: nec de re-
bus diuinis loquēti carnalium aurium sunt timēda fastidia: tāq̄
despectui sint futura: quia crebro cognoscuntur iterata: cum hoc
maxime ad christiane fidei pertineat soliditatem: vt s̄m apostoli-
cam doctrinam id ipsum predicemus oēs: et simus perfecti in eo-
dem sensu: et in eadē scientia. Infidelitas quippe que omnium est
mater errorum: in multas opiniones quas arte dicēdi necesse ha-

Plus vel beat colorare: distrahitur. Veritatis autē testificatio nūq̄ a sua
minus a si luce discedit: et quod alijs minus alijs amplius micat: non varie-
dei luce il-
tas facit luminis: sed infirmitas contēplatiōis: cui s̄m superne il-
lumiari ex laminationis auxiliū etiā meo sermone famulādum est: vt quo-
nobis est. niam dei agricultura dei edificatio estis: ipse et dispēsanti et accē-
pienti tribuat sufficientiā: qui largitionū suarum iustam exigere
nouit vsuram. Decurso igitur dilectissimi textu euangelice lectio-
nis quam de gloria crucis christi intēto accepistis auditu: omnia
vobis diuinorum mysteriorum eloquia patefacta sentite: et quic-
quid sub prophetico testificationibus vmbra veteris testamenti
velabat: in sacramento passionis dominice manifestum esse gau-
dete. Ideo enim sacrificiorum varietas et purificationum differē-
tie destiterūt. Ideo mandatum circumcisionis ciborum discretio
ocium sabbati et paschalis agni cessauit occisio: quia lex p̄ Moy-
sen data est. Gratia autem et veritas per iesum christum facta est.
Precesserūt figure: vt sequeretur effectus: et effectū rerū nūciata-
rū finita sunt officia nuntiatorū: sic recōciliatiōe hūani generis tē-
perata: vt salus q̄ in christo ē: nullis seculis sub eadē iustificatiōe
defuerit: et ad hoc dilationum p̄fecerit ratio: vt qđ diu credita sunt

Cur dila-
ta fuerit re
visui nō subiacent: cōstituta sit: indulgētius nobiscū egit doctrina
dēptio no
stra. celestis: q̄s in hec mūdi tēpora distulit ad itelligētie facultatē: vt
multo pluribus quā priores et variis vigeremur: et testibus. Qđ
ergo nobis de passione domini iesu christi sacra et digito dei scri-
pta euāgelia prestantur: sine nubilo hesitatiōis accipite: et rerum
gestarum ordinē tam habetote manifestū: quam si oia corporeo et
visu attingeretis et tactu. Vera in christo deitas et vera credatur
humanitas. Ipse est caro qui verbum: et sicut vnus cū patre sub-
stantie: ita vnus cum matre nature. Non geminatus persona: nō
confusus essentia: sed vtrāq̄ sic vtens: vt et virt⁹ glorificare posset

De Passione dñi. Sermo. xviij. Fo. lxxj.

infirmi-
tatem: et infirmitas non valeret obscurare virtutem. Com-
prehendi se a persecutorib⁹ patitur: q̄ p̄tinet mundum: et corū man-
bus neccitur/ quoz corde non capiſ. **I**usticia non resistit iniustis:
et cedit v̄itas testimonijs falsitatis: vt manēs in forma dei formā
impleret serui: et veritatē corpore natiuitat⁹ p̄firmaret feuitia cor-
poris passiōis. **S**ed hāc vnigenito dei subire et ppeti nō p̄ditione
cessitatis sed mie ratio fuit: vt de peccato dānaret peccatū: et dia-
boli opus de ope diaboli solueretur. **I**nnimicus enī humani gñis
mortificate in ipsa origine vniuersitatē letale vuln⁹ intulerat: nec
poterat declinare ius ferreum dediticij seminis captiua p̄genies.
Quēdē cū in tot gñationibus mortali sibi lege subiectis vnū vide-
ret inter hoīm filios: cuius virtutē sup oēs totius tēporis mirare-
tur excellere: securum se fore credidit de ppetuitate sui iuris: si nul-
la iusticie sue materia seue potuisset superare vim mortis: famulis
itaq̄ suis et stipendiarijs incitatis in preludiciū suū scuit: et dñi pu-
tat aliqd sibi debere quē potuisset occidere: nō vidit libertatē sin-
gularis innocētie: similitudinē psequendo nature. **N**on autē erra-
bat in gñe: sed falsebatur in crimine. **A**dā enī prim⁹ et **A**dā secun-
dus vnum carne non opere: et in illo oēs moriuntur: in isto oēs vi-
uiscabunt. **I**lle per supbie cupiditatē iter fecit ad miserā: hic per
humilitatis fortitudinē viā parauit ad gloriā. **U**nī ipse dicit. **E**go
sum via: veritas: et vita. **V**ia scz in forma cōuersionis iuste. **V**eri-
tas in expectatione rei certe. **V**ita in pceptione felicitatis eterne.
Hoc magne pietatis sacramentū dilectissimi sicut iudaea imple-
tas ita diabolica supbia nesciebat. **S**i enī cognouissent: nunq̄ dñz **j. Cor. ij.**
glorie crucifixissent. **S**z qz hostē humani generis consiliū latebat
mie dei: et opposito carnis velamine deus in xpo mundum recon-
cilians tegebatur: perstitit in eum furere: in quo nihil suuz poterat
inuenire. **N**am et malignitati ei⁹ hoc magis potuisset pdesse si par-
ceret ei: per quē oīm soluēda erat captiuitas: et reparāda libertas.
Sed lucē tenebre non comprehenderūt: nec mēdax cecitas sapiē-
tiam veritatis potuit inspicere. **T**enuit itaq̄ disposita mansuetu-
do patientiam: et cohibita famulantū sibi angelicarum virtute le-
gionū hausit calicem doloris et mortis: totūq̄ supplicium trāstu-
lit in triumphum. **V**icti sunt errores: subacte sunt potestates: acce-
pit nouū mundus exordium: vt dānata generatio nō obesset: qui-
bus saluandis regeneratio subueniret: trāscierunt vetera: et ecce fa-
cta sunt noua: vt vniuersorum in xpo credētium et in sancto spiritu
renatorū per ipsum et cū ipso vna esset passionis societas et resur-
rectiōis eternitas: dicēte apostolo. **M**ortui enī estis et vita vestra **Ad collo-**
abscōdis ita est cum xpo in deo. **Cū** autē xps apparuerit vita vestra sēs. **ij.**
tunc et vos apparebitis cum xpo in gloria. **I**n hac igitur spe dile-
ctissimi cōstituti omnes diaboli caute verſutias: qui non solum p
carnis concupiscentias et per corporeas tantum insidiatur illece

Beati Leonis pape

bras: sed inter ipsa quoque semina fidei spargens zizania falsitatis veritatis studet violare culturam. Ut quod non potuerit corrumpere malis actibus: impijs subuertat erroribus. Fugite ergo mundane argumēta doctrine: et viperea hereticorum vitate colloquia: nihil vobis comune sit cum eis: qui catholice aduersantes fidei solo sunt nomine christiani. Non enim repletum spiritus dei nec membra sunt christi: sed falsis opinionibus impliciti: tot species habet diaboli quot simulacra mendaciarum: a quibus malis per dominum Iesum Christum: qui et via et veritas et vita est: liberati omnes vite istius temptationes et plia cum fidei exultatione toleremus. Si enim compatimur: et coregnabimus. Quod premium non eis tantum paratum est: qui pro nomine domini impiorum seuitia sunt perempti: quoniam vniuersitas deo seruientium deoque viuentium sicut i christo est crucifixi: ita est in christo coronanda. illis quidem in omni gloria precellentibus qui terribiles mortes et seua tormenta usque ad exhalationem spiritus tolerando superauerunt. Sed etiam his subsequētibz qui auaricie cupiditate: superbie elatione: desideriaque luxurietibus suis mortificatione vicerunt. In merito Apostolus ait. Omnes qui pie voluit vivere in christo: persecutionem patientur. Cuiusque non est extraneus: qui non est pietatis alienus. Paschalē enim festiuitatem solēniter agit qui non in fermēto veteris malitie sed in azimis sinceritatis et veritatis operatur. Hec in Adam primo sed in adam secundo viuunt: membrum scilicet factum corporis christi: qui cum esset in forma dei: forma serui dignatus est fieri: ut in vno mediatore dei et hominum Iesum Christum et plenitudo maiestatis diuine et veritas nature esset humane. Quam nisi christi diuinitas in sue persone recipet unitatem ne regeneratio esset in aqua baptismatis: nec redemptio in sanguine passionis. Sed quia in sacramento incarnationis christi nihil factum nihil accepimus non figuratum: non frustra nos et cum moriente mortuos: et cum resurgente credimus suscitatos: manente ipso in nobis qui operatur omnia in omnibus viuens cum patre et sancto spiritu: regnansque in secula seculorum. Amen.

De passione et resurrectione domini eiusdem.

Sermo. xix.

Fidei potestas.

Sacram dilectissimi diuice passionis hystoriam Euangelica (ut moris est) narratio decursam: ita omnium vestrum arbitror inhesisse pectoribus: ut unicuique audientium ipsa lectio quedam facta sit visio. Habet enim hanc potentiam fides vera: ut ab istis mente non desit: quibus corporalis presentia adesse non potuit: et siue in preteritum redeat: siue in futurum se cor credentis extendat: nullas sentiat moras temporis cognitio veritatis. Adest ergo sensibus nostris imago rerum pro nostra salute gestarum. Et quicquid tunc discipulorum perstrinxit animos: nostros quoque tangit affectus: non quod aut tristitia deprimamur: aut seuitia furentium iudeorum terreamur: cum etiam eos quos illius tempestatis magnitudo concussit: ad inuictam constantiam resurrectio domini ascensioque pro

uenerit. Sed quia cum in cogitationē venit quales tunc Hierusa-
lem populi et quales fuerint sacerdotes: magno accipiamus cū tre-
more mentium tantum facinus impiorū. Quāuis enim ad salutē
humani generis pertineret passio Saluatoris: et eterne mortis vi-
cula tēporali sunt dñi dirupta morte. Aliud tamē crucifigi patiē-
tia: aliud crucifigentiū egit infania. Nec ad eosdē rerū exitus mi-
sericordia et ira tendebat: cū per eiusdē sanguinis effusione xps
soluerit mundi captiuitatem: iudei interfecerint oīm redemptorē.
Obdurauit enim carnalē israel malignitas sua: et nihil eis legis te-
stificatio: nihil mysteriorū imagines: nihil prophetarū oracula pro-
fuerunt: cum pascha dñi tot seculis celebratum in eo iohannes do-
ceret impletū: de quo publica protestatiōe dicebat. **Ecce agn⁹ dei**
ecce qui tollit peccata mundi. Repugnat iniquitas iusticie: cecita-
tas luci: mēdaciū veritati. Sed de seuitia obluctantiū de scelere
crudelitū obtinuit iesus eterne dispositionis effectus: et ita huma-
no generi sua morte cōsuluit: vt sacramentum salutis etiam ipsi p
secutoribus non negaret: Qui venerat vniuersis credētib⁹ omnia
peccata dimittere a generali indulgētia: nec iudaicum voluit cri-
men excludere. Quorū itaq; perfidiā detestamur: eorūdem fidem
si conuertatur/amplectimur. Et imitātes miām dñi qui pro eis
a quibus erat crucifixus/orabat. Nos quoq; cum beato apostolo
iungimus preces. Et vt ille populus miām consequatur/oramus
et optamus: ob cuius offensionem gratiam reconciliationis acce-
pin⁹. Quoniā (sicut ait magister gentiū). Conclussit deus oīa i cre-
dulitate/vt oīm misereatur. Quid autem illud fuit quod etiam iu-
deis intellectum abstulit: et sapientium mundi corda turbauit: nisi
crux filij dei: que philosophiā euanesceat prudētium: et israeliticā
fecit caligare doctrinā. Omnem nāq; sensum humane mētis excels-
sit diuini altitudo consilij. Complacuit deo per stultitiam predica-
tionis saluos facere credentes/vt mirabilior fieret cōstantia fidei
ex difficultate credendī. Incōsequēs enim et irrationabile vide-
batur recipere animo qđ creatorem omniū naturarum in substan-
tia veri hominis virgo intemerata peperisset: qđ equalis patri fi-
lius dei qđ implet oīa: et cōtinet vniuersa: furentiū manib⁹ pprehē-
di: iniquorum iudicio condemnari: et post dedecus illusionūz cru-
cife permisisset affigi. Sed in ijs omnib⁹ simul sunt et humilitatis
hominis: et celsitudo deitatis. Nec mie ratio maiestatem miseran-
tis obscurat: qđ de ineffabili potētia factum est. vt cū hō verus est
in deo inuolabilis: et deus verus est in carne passibilis: conferret ho-
mini glia p cōtumeliā: incorruptio p suppliciū: vita p mortē. Nisi
enī verbū caro fieret: et tā solida cōsisteret vnitas in vtraq; natu-
ra: vt a suscipiēte susceptā nec ipsū breue tēp⁹ abīngeret: nūq; vale-
ret ad eternitatē redire mortalitas. Sed affuit nobis in christo sin-
gulare presidiū: vt in natura passibili mortis pditio non maneret

Joh. j.

Ro. xj.

Beati Leonis pape.

quam impassibilis essentia recepit: et per id quod non poterat mori posset id quod mortui est suscitari. Huic sacramento dilectissimi ut inseparabiliter congruam: magna nobis et animi et corporis intentione nitendum est: ut cum grauissimi sit periculi festum paschale negligere: periculosius sit ecclesiasticis quidem conuentibus iungi: sed in dominice passionis consortio non haberi. Nam dicente domino. Qui non accipit crucem suam et sequitur me: non est me dignus. Et dicente apostolo. Si compatimur: et coregnabimus. Quis vere christum passum mortui et resuscitati colit: nisi qui cum ipso patitur: moritur et resurgit. Et hec quidem in omnibus ecclesie filiis ipso iam regenerationis sunt inchoata mysterio: ubi peccati interitus vita est renascentis: et triduanam domini mortem imitatur trina demersio. Ut dimoto quodam aggere sepulture quos veteres suscepit sinus

Sacramentum fontis: eosdem novos edat vnda baptismatis. Sed implendum est torum ne: nihilominus opere quod celebratum est sacramento: et natis despicit cessitas.

tu sancto quantumcumque superest mundani corporis: non sine crucis susceptione ducendum est. Quamuis enim forti et crudeli tyranno potentiam crucis christi vasa antique depredationis erepta sint: et dominationis principis mundi a redemptoris sit eiecta corporibus. In solidari tamen etiam iustificatis malignitas perseuerat: et multis modis eos in quibus non regnat impugnat: ut si quas animas negligentes imprudentesque repererit: scilicet ioribus eas laqueis rursum innectat: et a paradiso ecclesie raptas in consortium sue damnationis inducat. Unde cum quispiam obseruatione christiane limitem sentit excedere: et in id cupiditates suas tendere: quod eum a recto itinere faciat declinare: recurrat ad crucem domini: et ligno vite motus nocte

p̄s. clxxliij. luntatis affigat: ac voce prophetica ad dominum clamet et dicat. **Quo** hodie crucifigat. **Quid** autem est clavis timoris dei carnes habere pfixas: nisi corpora reos sensus ab illecebria illiciti desiderij sub metu diuini continere iudicij: ut qui resistit peccato: et concupiscentias ne quid morte

Gal. vj.

dignum operetur interficit: audeat cum apostolo dicere. **Mibi** autem absit gloriari: nisi in cruce domini nostri iesu christi. Et ad id dirigat omnem viam suam: ubi scit humanam saluatam esse naturam. Passio enim domini usque ad finem producit mundi: et sicut in sanctis suis ipse honoratur: ipse diligitur: et in pauperibus ipse patitur: ipse vestitur. Ita in omnibus qui per iustitiam aduersa tolerant: ipse compatitur: nisi forte estimandum est: multiplicata per orbem fide: et rarecente impiorum numero: omnes persecutiones et omnia que aduersus beatos martyres seuerunt: finita esse certamina: tamque suscipiende crucis illis tantum necessitas incubuerit: quibus ad expugnandam christi dilectionem atrocissima sunt illa supplicia. Sed aliud seruietium deo pietas experitur: aliud etiam apostoli predicatio prestat: qui dicit.

ij. Thim. iij.

Oes qui pie volunt vivere in christo iesu: persecutionem patientur.

De passione domini. Ser. xx. Fo. lxxiij.

Qua sententia nimis trepidus et segnis ostenditur: qui nulla per-
secutione pulsatus. **P**acē em̄ cū hoc mūdo: nisi amatores mūdi ha- **Q**ui pacē
bere nō possunt: et nulla vnq̄ iniquitati cū equitate cōmunio: nul- **h**abeat in
la mendacio cū veritate cōcordia: nullus est tenebris cū luce con- **h**oc mūdo
sensus. **Q**uia etiā si pietas bonorū cupiat malos corrigi: conuersa
tionē que multorū per gratiā dei miserētis obtineat: multorū tamē
spirituū aduersus sanctos insidie nō quiescūt: et siue occulto dolo
siue aperto prelio in oībus fidelibus ppositū bone volūtatīs infe-
stant. **I**nimicum autē illis est omne qđ rectū: omne qđ castus est.
Et cū eis nihil in quēq̄ amplius liceat: quā iusticia diuina pmise-
rit: que dignas suos: aut corrigere disciplina: aut exarcere patien-
tia. **A**gunt tamē versutissima arte fallacie: vt ex arbitrio pprie po- **D**emonis
testatis aut ledere videant: aut parcere: et multis quod dolēdum illusio xps
est: ita per nequitia simulatiōis illudūt: vt quidē illos et timeāt pa- **t**timere.
ti insensos: et velint habere placatos: cū beneficia demonū oībus
sint nocētiora vulneribus. **Q**uia tutius est homini inimicitia dia-
boli meruisse quā pacē. **S**apiētes itaq̄ animi q̄ vnū timere: vnus **Q**ui sapiē
diligere: et in vnū sperare didicerūt: mortificatis cupiditatibus et tes-
crucifixis corporis sensibus: ad nullum hostiū metui nullum i-
clinant obsequiū. **V**oluntatē em̄ dei etiā sibi preferūt: et tanto am-
plius se amant: quāto amplius p dei amore se nō amant. **C**ūq̄ au-
diunt sibi diuinitus dici post cōcupiscētiās tuas nō eas: et a volū-
tate tua auertere: diuidūt affectus suos: et legē mentis a corporis
lege discindūt: vt ex quadā se parte sibi denegēt perdētes se in ijs
que carnaliter cupiunt: et inueniētes se in ijs q̄ spiritualiter cōcupi-
scunt. **S**ancti igitur pascha dilectissimi in talibz mēbris corporis
christi legitime celebraf: et nihil illis deest triumphis: quos passio
saluatoris obtinuit. **Q**m̄ in his q̄ apostolico exēplo castigant cor-
pus suū: et seruituti subiiciūt: iidem hostes eadē fortitudine conte-
runtur. **E**t nūc enim a christo vincitur mūdos: et cū a seruis quis
quorūcūq̄ vitiorū incētiua superant: ipsi? virt? est: ipsiusq̄ victo-
ria. **H**ec dilectissimi q̄ ad participatiōē crucis pertinet: sufficien-
ter vt arbitror vestris sunt hodie auribus intimata: vt paschale sa-
cramentum etiā in mēbris corporis christi legitime celebretur: su-
perest vt de obtinēdo resurrectiōis cōsortio disseram. **Q**đ ne cō-
tinuato sermone et mihi et vobis fiat onerosum in diē sabbati pro-
missa differemus. **A**derit: vt credimus gratia dei: vt debitum nos-
trum ipsius auxilio compleatur. **Q**ui viuit et regnat cum patre et
spiritu sancto in secula seculorum. Amen.

De passione et Resurrectione domini eiusdem. Sermo. xx.

Sermone primo dilectissimi nō incōgrue vobis quātū
arbitror: participatiōez crucis christi insinuauim? vt
paschale sacramentū in se habeat vita credētiū: et qđ se-
sto honoret: moribz celebret. **Q**uātū autē hoc vtile sit:

Beati Leonis pape.

ipsi probastis: et ex vestra probatione didicistis: quoniam profine ante-
mis atque corporibus prolixiora ieiunia: frequentiores preces: et
elemosine largiores. Nemo enim fere est: qui non hac exercitatio-
ne fecerit: et in abdito conscientie sue aliquid quo recte possit gaudere
re condiderit. Sed hec lucra pseuerant sunt seruanda custodia:
ne in desidiam resoluti labore: quod donauit dei gratia: diaboli
furetur inuidia. Cum igitur quadraginta dierum obseruantia hoc
voluerimus operari: ut aliquid sentiremus crucis: in tempore do-
minice passionis: adnitendum est nobis: ut etiam resurrectionis christi

Mors vi si inueniamur esse consortes: et de morte ad vitam dum in isto cor-
ta duplex. pore sumus transeamus. Unicuique enim homini quod ex alio in aliud alii
qua conuersione mutatur: finis est non esse: quod fuit: et ortus esse:
quod non fuit. Sed interest: cui quis aut moriatur: aut viuat: quia
est mors: que causa est viuendi: et est vita: que causa est moriendi.
Nec alibi quam in hoc transitorio seculo utrumque conquiritur: ut ex
qualitate temporalium actionum differentie retributionum pendeant
eternarum. Moriendum ergo est diabolo: et viuendum deo. Desi-
ciendum iniquitati: ut iusticie resurgatur. Occumbant vetera: ut

Luc. xvi. oriantur noua. Et quoniam sicut ait veritas. Nemo potest duobus
dominis seruire. Dominus sit non ille: qui stantes impulsit in ruinam: sed
i. Cor. xv. ille qui delectos erexit in gloriam: dicente ergo apostolo. Primus
homo de terra terrenus. Secundus homo de celo celestis. Qualis
terrenus: tales et terreni: et qualis celestis: tales et celestes: sicut por-
tauimus imaginem terreni: portemus et imaginem eius: quod est de celo.
Multum nobis de hac commutatione gaudendum est: quia de ignobi-
litate terrena ad celestem transferimur dignitatem per illius ineffabi-
lem misericordiam: qui ut nos in sua prouideret: in nostra descendit. Et non
solum substantiam: sed etiam conditionem nature peccatricis assumeret:
et ea sibi pateretur inferri diuina impassibilitas: que miserrime ex-
peritur humana mortalitas. Unde ne turbatos discipulorum animas
longa mestitudine cruciaret: denunciata tridui moram mira cele-
ritate breuiavit: ut dum ad integrum secundum dies pars primi nouissima
et pars tertij prima concurrat: et aliquantum temporis spacio decederet:
nihil dierum numero deperiret. Resurrectio igitur saluatoris:
nec animam in inferno: nec carnem diu morata est in sepulchro: et tam
velox incorrupte carnis viuificatio fuit: ut maior ibi esset soporis
similitudo quam mortis. Quoniam deitas que ab utraque suscepta
minis substantia non recessit: quod potestate diuinitatis: potestate com-
mutauit. Subsecuta sunt itaque multa documenta: quibus predicande per
vniuersum mundum fidei auctoritas condiretur. Et licet reuolutio
lapidis: euacuatio monumendi: depositio lintheorum: et totius factio
astruerent: et mulierum tamen visui et apostolorum frequenter oculis
manifestus apparuit: non solum loquens cum eis: sed habitans

atq; conuolens: et pertractari se diligenti cur isoloq; contactu ab
eis quos dubitatio pstringebat admittēs. Ideo em̄ et clausis ad
discipulos hostijs introibat: et flatu suo dabat spiritum sanctum: et
dato intelligēte lumine sanctarū scripturarū: occulta pandebat:
et rursus idē vulnus lateris fixuras clauorū et oīa recētissime pas-
sionis signa monstrabat: vt agnoscere in eo pprietas diuine hu-
maneq; nature indiuidua pmanere: et ita sciremus verbum nō hoc
esse quod carnē: vt vnū dei filiū et verbū confiteremur et carnem.
Non dissonat dilectissimi ab hac fide magister gentiū apostolus
Paulus cū dicit. Et si cognouimus fm̄ carnem christi: sed nunc
iam nō nouimus. Resurrectio em̄ dñi non finis carnis: sed cōmu-
ratio fuit: nec virtutis augmēto cōsumpta substantia est. Qualitas
transiit: nō natura defecit: et factū est corpus impassibile: quod po-
tuit crucifigi. Factū est immortale: quod potuit occidi. Factum ē
incorruptibile: quod potuit vulnerari. Et merito dicī. Caro chri-
sti in eo statu quo fuerit nota nesciri: quia nihil ī ea passibile: nihil
remansit in ea infirmū: vt et ipsa sit p̄ essentia: et nō sit ipsa p̄ glori-
am. Quid aut̄ mirū: si hoc de corpore christi p̄fiter: qui de oībus
christianis spiritalib⁹ dicit. Itaq; nos ex hoc neminez nouimus
fm̄ carnem. Et hoc inquit initium nobis factū sed resurrectionis in
christo: ex q̄ in eo qui p̄ oībus mortuus ē: toti⁹ sp̄ci nostre forma
precessit. Nō hesitam⁹ diffidētia: nec incerta expectatiōe suspēdi-
mur. Sed accepto pmissionis exordio: fidei oculis q̄ sunt futura:
iam cernimus. Et nature puectione gaudentes quod credimus:
iam tenemus. Non ergo nos rerum tēporaliūz occupent species.
Nec ad se contēplationē nostraz a celestibus terrena deflectant. Terrena
sp̄nenda
Pro transactis habeant: que ex maxima parte iā nō sunt: et mens
intenta mansuris: ibi desiderium suū figat: vbi qd̄ offertur eternum
est. Quāuis em̄ spesalui facti sumus et corruptibile adhuc carnem
mortalēq; gestem⁹: recte tamē dicimur ī carne nō esse: si carnales
nobis nō dominētur affect⁹. Et merito ei⁹ rei deponim⁹ nūcupa-
tionē: cuius nō seqmur voluntatē. Cū itaq; apostolus dicat. Car
nis curā ne feceritis in desiderijs: nō ea nobis interdicta itelliga-
mus: que saluti congruūt: et que humana poscit infirmitas. Sed
q̄ nō oīb⁹ desiderijs seruiedū: nec qcqd̄ caro p̄cupiscit: implēdū
est: de adhibēdo tēperatiōe modo admonitos nos eē cognoscim⁹:
vt carni q̄ sub animi ē cōstituta iudicio: nec supflua pcedam⁹: nec
necessaria denegem⁹. Unde idē apls alibi ait. Nemo em̄ vnq; car
nē suā odio habuit: sed nutrit et fouet eā. Cū itaq; nō ad vitia non
ad luxuriā sed ad debitū sit alēda et fouēda famulatiū: vt teneat or-
dinē suū renouata natrua: nec puerse ac turpiter supiorib⁹ inferio-
ra p̄ualeat: aut inferiorib⁹ supiora succubāt: et vitijs animū supe-
rantib⁹: ibi fiat seruit⁹: vbi debet eē dñat⁹. Agnoscat igit̄ ppl̄s dei
nouam se esse in christo creaturam: et a quo suscepta sit: quamue su-
k ij

j. Cor. xv.

Terrena
sp̄nenda

Ro. xiiij.

Eph. v.

Beati Leonis pape.

Prouer.
xx.

ſceperit: diligenter intelligat. **Q**ue noua facta ſunt: non redeāt ad inſtabile vetuſtatem: et non omittat opus ſuū: qui manū miſit ad aratrum: ſed ad id attendat: quod ſerit: non ad id reſpiciat: quod reliquit. **N**emo in id recidat: vnde ſurrexit. **S**ed etiam ſi pro inſirmitate corporea in aliquibus aduc lāguoribus iacet: ſanari inſtāter deſideret: ac leuari. **H**ec eſt enī ſalutis via ⁊ cepte in xpo reſurrectionis imitatio: vt quia in lubrico iſtius vite diuerſi caſus laꝑſusq; non deſunt: veſtigia gradientiū a fluidis ad ſolida tranſſerantur. **Q**uoniā ſicut ſcriptū eſt: a dño diriguntꝝ grefſus hominis: et viā eius volet. **C**ū ceciderit iuſtus: nō collidetur: qz dñs ſupponet manum ſuā. **H**ec meditatio dilectiſſimi nō pro ſola ſolēnitare Paſchali ſed pro totius vite ſanctificatiōe retinēda eſt: et ad hoc preſens exercitatio debet intendi: vt que aīn fidelīū experimento breuis obſeruantie delectarunt: in cōſuetudinē tranſeāt: intemera ta pmaneāt: ac ſi aliquid delicti irrepſerit: celerī penitudine deleatur. **E**t quia antiquoz morborum difficilis et tarda curatio eſt: tāto velocius adhibeantur remedia: quanto recētiōra ſunt vulnera: vt ſemp ab oibꝝ offēſionibꝝ i integrū reſurgētes ad illā incorruptibilē gloriſicāde carnis reſurrectionē puenire mereamur in xpo leſu dño noſtro. **Q**ui viuīt ⁊ regnat cū pꝛe ⁊ ſpū ſctō i ſcēla ſclꝝ. amē.

De reſurrectione domini.

Sermo. xxi.

Primū quidē dilectiſſimi Paſchale ſacramentū euāgelica nobis narratio preſentauit: ⁊ ita p aurē carnis penetratus eſt mētis auditus: vt nemini noſtrū rerū geſtarū imago deſuerit: cū diuinitus inſpirate textus hystorie euidenter oſtēderit: qua dñs ieſus xps impietate traditꝝ: q̄ iudicio adductus: qua ſeuitia crucifixus: ⁊ qua ſit gloria ſuſcitatus. **S**ed ad iſciendū eſt etiā noſtri ſermonis officiū vt ſicut pia expectatio ne depoſcere vos cōſuetudinis debitū ſentio: ita ſolēnitati ſacratī ſime lectionis ſubiūgatur exhortatio ſacerdotis. **Q**uia igitꝝ apud fideles aures ignorātie locus non eſt: ſemē verbī qđ eſt i pđicatione **E**uāgelij debet in terra noſtri cordis augeri: vt remotis ſuffocationibus ſpinarū ac tribulorū libera in fructus ſuos exeant plātaria plorū ſenſuum et rectorū germina voluntatū. **C**ruce enim xpi q̄ ſaluandis eſt impenſa mortalibus: et ſacramentū eſt: et exemplum. **S**acramentū quo virtꝝ impletur diuina. **E**xemplū quo deuotio incitatur humana: quoniā captiuitatis iugo erutis etiā hoc preſtat redemptio: vt eā ſequi poſſit imitatio. **N**ā ſi mūdāna ſapientia ita in ſuis gloriā erroribus: vt quem ſibi quiſq; ducē elegerit: eius opiniōes et mores atq; oīa iſtituta ſectetur: que nobis erit cōmunio noīs xpi: niſi vt ei inſeparabiliter vñlamur: qui eſt: vt ipe inſinuauit: viā: veritas: ⁊ vita: **V**ia ſcēz cōuerſationis ſancte: veritas doctrine diuine: ⁊ vita beatitudinis ſēpiterne. **C**ollapſa enim in parētibꝝ primis hūanī gñis plenitudine ita miſericors deꝝ crea

Xps ſeqñ-
duſ.

De Resurrectione domini. Ser. xxi. Fo. lxxv.

turam ad imaginē suam facte p vnigenitum suū iesum christū voluit subuenire: vt nec extra naturā esset repatio nature: et vltra p prie originis dignitatē proficeret secūda p dōtio. **F**elix si ab eo nō decideret: qd deus fecit. **F**elicioz si in eo maneret: qd refecit. **M**ultum fuit a christo recepisse formam: sed plus est in christo habere substantiā. **S**uscepit em̄ nos in suam proprietatē illa natura: q nec nostris sua: nec suis nostra cōsumeret: q ita vnā in se fecit deitatis humanitatē: q psonā: vt sub dispēsatiōe infirmitatū atq; x̄tutū nec caro p diuinitatē inuolabilis nec diuinitas p carnē posset eē passibilis. **S**uscepit nos illa natura q et ppaginē nostri generis a cōmuni tramite nō abūperet: z cōtagiū peccati in oēs hoies trāfētiōis excluderet. **I**nfirmitas sane atq; mortalitas q non peccatum erat sed pena peccati: a redēptore mūdī receptasunt ad suppliciū: vt impenderetur ad preciū. **Q**uod ergo in oibus hoib⁹ trāsfusio fuit dñatōis: hoc in christo sacramentū est pietatis: prebuit em̄ se crudelissimo exactori liber a debito: et ministras diaboli iudai- cas man⁹ in cruciatū immaculate carnis admisit. **Q**uā ideo vsq; ad celerrimā resurrectionē voluit esse mortale: vt credētib⁹ in eū nec psecutio insuperabilis: nec mors posset esse terribilis: cum ita dubitandū nō esset de cōsortiō glorie: sicut dubitandū nō erat de cōmuniōe nature. **S**i incōtāter itaq; dilectissimi corde credim⁹: qd oza cōstemur: nos in christo crucifixi: nos sumus mortui: nos sepulti: nos etiā die tertia suscitati. **U**nde apostol⁹ dicit. **S**i cōsur- **Colof. iij.**
rexistis cū christo: q sursum sunt q̄rite: vbi christ⁹ est i dextera dei sedens: que sursum sunt sapite: nō que sup terrā. **M**ortui em̄ estis et vita vestra abscondita ē cū christo i deo. **C**ū em̄ christ⁹ apparuerit vita vestra: tunc z vos apparebitis cū christo i gloria. **U**t aut nouerint corda filioz habere se ynde ad supnā sapiētā sp̄ritus mūdi cupiditatib⁹ valeāt eleuari: spondet nobis dñs presentia suā dī- **Matthet**
cens. **E**cce ego vobiscū sum oib⁹ dieb⁹ vsq; ad cōsumationē se- **E**laie. viij.
culi. **N**ō em̄ frustra p **E**laiam dixerat sp̄s sanct⁹. **E**cce x̄go i vte xxviii.
ro cōcipiet z pariet filiū: z vocabit nōmē ei⁹ **E**manuel: qd est in- **E**laie. viij.
terpretatū nobiscū deus. **I**mplet ḡ iesus pprietatē nois sui: z qui ascēdit i celos nō deserit adoptatos: q sedet ad dexterā p̄ris: idēz toti⁹ habitator est corporis: z ipse deorsum p̄fortat ad patiētā: q sursum inuitat ad gloriā. **N**ec inter vana t̄ḡis nobis desipiēdū est: nec inter aduersa trepidādū: ibi quidē blādītur deceptiōes: et hic grauescūt labores. **S**ed qz mīa dñi plena ē terra: adest nobis vtiq; victoria: vt impleat qd ait. **N**olite timere: qz ego vici mū- **Joh. xvj.**
dū. **S**ive ḡ cōtra ambitionē seculi siue p̄tra cōcupiscētias carnis siue p̄tra hereticop̄tacula dīmicem⁹: dñica cruce semp armemur. **N**ec em̄ vnq; a paschali festo recedim⁹: si a fermēto malitię veteris abstinem⁹. **I**nter oēs nāq; vite huius varietates q diuersarū ple- ne sunt passionū: apostolice exhortatiōis meminisse debem⁹: qua

Beati Leonis pape.

Philip. ij nos instruit dicēs. **H**oc sentite in vobis: qđ et in christo iesu: qui cū in forma dei esset: non rapinā arbitrat⁹ est esse se equalē deo: sed semetipsum exinaniuit formā serui accipiēs: in similitudinē hoīm factus ē: et habitū inuētus vt homo: humiliāuit semetipm: factus obediēs vsq; ad mortē: mortē autē crucis. **P**ropter qđ et de⁹ exaltauit illū: et donauit illi nomē: qđ est supra omne nomē: vt ī noīe iesu omne genu flectat⁹ celestīū / terrestriū / et infernoīū / et oīs lingua confiteat⁹: qz dñs iesus christ⁹ in gloria ē dei p̄ris. **S**i magne inq̄ pietatis sacramentū intelligitis: et quod p salute humani generis vnigenit⁹ dei fili⁹ gessit aduertitis. **H**oc sentite in vobis: qđ et in xp̄o iesu: cuius hūilitas nulli aspernāda diuitiū: nulli est erubescēda nobiliū. **H**ec em̄ in tantū prouehi potest quelibet felicitas humana fastigiū: vt estimet sibi pudendū: qđ manēs deus in forma dei deus: nō est arbitrat⁹ indignū. **I**mitamini qđ operat⁹ est: vili⁹ gressu qđ dilexīt: et inuenietis in vobis dei gratiā. **V**estā in illo redamate naturā: qm̄ sicut paupertate diuitias nō admisit: gloriā hūilitate nō minuit: eternitatē morte nō perdidit. **I**ta et vos eius gradibus eiusdē vestigijs vt celestia apprehēdatis. **T**errena despicite. **S**usceptio em̄ crucis est interfectio cupiditatū: occisio vitiōrū: declinatio vanitatis: et abductio oīs erroris. **N**am cū pascha domini nō impudicus nō luxuriosus non superbus celebrat⁹: non auarus: nulli tamē ab hac festiuitate longius q̄ heretici separant⁹ maxime q̄ illi q̄ de verbi incarnationē male sentiūt: aut minuēdo qđ est deitatis: aut euacuādo qđ ē carnis. **V**erus em̄ deus ē fili⁹ dei totū habēs ex patre: qđ est nullo exordio tēporalis: nulla varietate mutabilis: nec ab vno diuisus: nec ab omnipotēte diuersus. **S**c̄ p̄terni genitoris vnigenit⁹ sempitern⁹: vt mens fidelis credēs in patrē et filiū et spiritū sanctū in eandē vnius deitatis essentia nec vnitatē gradib⁹ diuidat: nec trinitatē singularitate cōfundat. **N**ō autē sufficit dei filiū in sola patris nosse natura: nisi em̄ nō recedētē a proprijs cognoscām⁹ in nostris. **E**xinatio em̄ illa quā reparat⁹ tioni impēdit humane: dispēsatio fuit miseratiōis: nō priuatio potestatis. **N**ā cū ex eterno psilio dei nō esset aliud nomē sub celo datum hoīb⁹: in q̄ oporteat saluos fieri: inuisibilis visibilē: intēporalis tēporalē: impassibilis passibilē substantiā suā fecit: nō vt virtus deficeret in infirmitate: sed vt infirmitas incorruptibilē posset transire virtute. **P**ropter qđ ipsa festiuitas q̄ a nobis pascha notatur: apud **H**ebreos phase: id ē transit⁹ dicitur: attestāte euangelia: ita atq; dicēte. **A**n̄te diē festū pasche sciēs iesus qz venit hora ei⁹: vt trāsiret ex hoc mūdo ad patrē. **C**uius autē nature futur⁹ erat transitus iste: nisi nostre: cū inseparabiliter et pater in filio: et filius esset in patre: **S**ed qz verbū et caro vna p̄sona est: nō diuidit⁹ a se: sciipiente susceptū: et honor prouehēdi prouehētis noiatur augmē

Philip. ij tum: dicēte apostolo qđ tam cōmemorauim⁹. **P**ropter qđ et de⁹

De Ascensione domini. Ser. i. Fo. lxxvj.

exaltavit illū: et dedit illi nomē: quod est sup̄ omne nomē. In q̄ vtiq̄
assumpti hoīs exaltatio cōmēdat: vt in cuius passiōib⁹ manet dei
tas indiuisibilis. Idē coeternus sit in gloria deitatis. Ad hāc par
ticipatiōē ineffabilis muneris beatū transitum fidelib⁹ suis ipse
dñs preparabat: cū instanti iam primus passiōi: nō solū pro apo
stolis suis atq̄ discipulis: sed etiā pro vniuersa ecclesia supplicaret
et diceret. Nō pro his autē rogo tantū: sed p̄ his etiā qui creditu
risunt per verbū ipsoꝝ in me: vt oēs vnū sint: sicut et tu pater i me:
et ego in te: vt et ipsi in nobis vnū sint: cuius vnitatis nullū potue
runt habere cōsortiū: q̄ in dei filio deo vero humanā negant mane
re naturam. Impugnatores salutiferi sacramēti: et paschalis festi
culi. Quod q̄ ab euāgelio dissentiūt: et Symbolo p̄tradunt:
nobiscū celebrare nō possunt: q̄ et si audent sibi christianū nomē
assumere: ab omni tamē natura: cui christ⁹ caput est repellunt: vo
bis in hac solēnitare merito exultātib⁹: pieq̄ gaudētib⁹: qui nullū
recipiētes in v̄itate mendaciū: nec de natiuitate christi fīm carnē:
nec de passiōe ac morte: nec de corporali resurrectione ei⁹ ambigi
tis: qm̄ sine vlla sepatiōe deitatis: verū xpm̄ ab vtero virginis: ve
rū in ligno crucis: verū in sepulchro carnis: verū in gloria resurre
ctionis: verū in dextera paterne maiestatis agnoscitis. Unde etiā
sicut apostolus ait. Expectam⁹ saluatore dñm nostrū iesum chri
stum: qui reformabit corpus nostre humilitatis cōforme fieri cor
pori glorie sue. Qui viuit et regnat in secula seculorum. Amen.

Phil. iij.

De Ascensione domini. Sermo. i.

Post beatā et gloriosam resurrectionē dñi nostri iesu xpi
qua verū dei tēplū iudaica impietate resolutū diuina
triduo potētia suscitauit: quadragenarius hodie dile
ctissimi sanctorū dierū expletus est numerus: sacratissi
ma ordinatione dispositus: et ad vtilitatē nostre eruditōis impen
sus: vt dum a dño in hoc spacio mora p̄sentie corporalis extēdit:
fides resurrectionis documētis necessarijs muniretur? Mors etiā
christi multoꝝ discipuloꝝ corda turbauerat: et de supplicio crucis
de emissionē spūs de exanimati corporis sepultura grauatis me
stitudine mentib⁹ quidā diffidētie torpor obrepserat. Nam cū san
cte mulieres sicut euāgelica pandit hystoria: reuolutū a monumē
to lapidē et sepulchrum corpore vacuū et viuētis et domini testes
angelos nunciarent: verba earū apostolis alijsq̄ discipulis delira
mentis similia videbant. Quā vtiq̄ hesitationē hūana infirmita
te nutantē nequaquā permisisset spūs veritatis predicatorū suozū in
esse pectoribus: nisi illa trepida sollicitudo et curiosā contatio no
stre fidei fundamenta tēcissent. Nostris igitur perturbationibus
nostris periculis in apostolis consulebatur. Nos in illis viris con
tra calumnias impioꝝ et contra terrene argumenta sapientie do
cebamur. Nos illorum instruit aspectus: nos eruditū auditus;

Cur xps
resuscitat⁹
distulerit
ascendere i
celum.

Cur xps
hesitare p
miserit a
postolos
desuere
surrectiōe

Beati Leonis pape.

nos confirmauit attactus: gratias agamus diuine dispensationi:
et sanctorum patrum necessarie tarditati. Dubitatum est ab illis: ne du-
bitaretur a nobis. Non ergo isti dies dilectissimi qui inter resurre-
ctionem domini ascensionemque fluxerunt: et ocioso transire decursu. Sed
Quid fece magna in eis confirmata sacramenta: magna sunt reuelata mysteria
rit christi in resurrectione immortalitas declarauit. In istis per insufflationem domini infundit. Apo-
stolis omnibus spiritus sanctus: et beato apostolo petro supra ce-
lestes post regni clauis ouilis domini cura mandat. In istis diebus
duobus discipulis tertius in via dominus iungitur comes: et ad omnem
nostre ambiguitatis caliginem detergendam pauentium ac trepidantium
tarditas increpatur. Flammam fidei illuminata corda concipiunt: et
que erant trepida: referante scripturas domino efficiunt ardentia. In
fractione quoque panis conuescentium apperit obtutus: multo se-
licius eorum oculis patefactis quibus nature sue manifestata est glo-
rificationis: quam illorum generis nostri principum: quibus preuaricationis
sue est ingesta confusio. Inter hec autem aliaque miracula cum discipu-
li trepidis cogitationibus estuarent: et apparisset in medio eorum
dominus: dixisset. Pax vobis: ne hoc remaneret in eorum opinionibus:
quod voluebat in cordibus: putabant enim se spiritum videre non car-
nem: redarguit cogitationes a veritate discordes: ingerit dubita-
tium oculis manentia in manibus suis et pedibus crucis signa: et
ut diligentius pertractetur: inuitat. Quia ad sananda infidelium
cordium vulnera: clauorum et lancee erant seruata vestigia: ut non du-
bia fide sed constantissima scientia tenerent eam naturam in dei patris
consensuram throno: que iacuerat in sepulchro. Per omne ergo hoc
tempus dilectissimi quod inter resurrectionem et ascensionem domini exas-
cratum est: hoc prouidentia dei curauit: hoc docuit: hoc suorum et ocu-
lis insinuauit et cordibus: ut dominus iesus vere agnosceretur resu-
scitatus: qui vere erat natus: et passus: et mortuus. Unde beatissi-
mi apostoli omnesque discipuli qui et de exitu crucis fuerant trepidi: et
de fide resurrectionis ambigui: ita sunt in veritate perspicua robo-
rati: ut domino in celorum cuncte sublimia: non solum nulla afficerentur tri-
stitia: sed etiam magno gaudio repleterentur. Et reuera magna erat et
ineffabilis causa gaudendi: cum in conspectu sancte multitudinis
super omnem creaturam celestem dignitatem humani generis natura
conscenderet supergressura angelicos ordines: et ultra archangelo-
rum altitudines eleuanda: nec ullis sublimitatibus modum sue proue-
ctionis habitura: nisi eterni patris recepta consensu illius glorie
sociaretur in throno: cuius natura copulabatur in filio. Quia igitur christi
ascensio nostra est puerctio: et quo processit gloria capitis: eo spes vo-
catur et corporis. Dignis dilectissimi exultemus gaudiis: et pia gra-
tiarum actione letemur. Hodie enim non solum paradisi possessores firmi-
tati sumus: sed etiam celorum in christo superna penetraui: amplius

De Ascensione dñi. Sermo.ij. Fo.lxxvij.

ra adepti p ineffabile xp̄i gratiā: q̄s per diaboli amiseram? inuidiā
Nā quos virulētus inimic⁹ p̄mi habitaculi felicitate deiecit: eos
sibi incorporatos dei filius ad dexterā patris collocavit: cū q̄ vi-
uit ⁊ regnat in vnitate spūs sancti de⁹ p oia secula seculorū. Amē.

De ascensione domini eiusdem.

Sermo.ij.

Sacramentū dilectissimi salutē nostre quā p̄cio sangui-
nis sui vniuersitatis cōditor estimavit: a die corporalis
ortus vsq̄ ad exitū passionis p disp̄sationē humilitatē
impletū est. Et licet multa etiā in forma serui diuinitas
tis signa radiauerunt: pprie tñ illius tēporis actio ad demonstnan-
dam suscepti hoīs p̄tinuit veritatē. Post passionē ⁊ o ruptis mor-
tis vinculis que vim suā in eū qui peccati erat nescius: intendēdo
perdiderat: infirmitas in virtutē: mortalitas in immortalitē. Cō-
tumelia trāsīuit in gloriā: quā dñs iesus xps i multis manifestisq̄
documentis multorū declarauit aspectibus: donec triumphū vi-
ctorie quē reportarat a mortuis: inferret et celis. Sicut ergo in so-
lenitate paschali resurrectio dñi nobis fuit causa letandi: ita ascen-
sio eius ad celos p̄sentium nobis est materia gaudiorū: recolecti-
bus illam diē et rite venerantibus: qua nature nostre humilitas i
xpo sup omnē celi militiā supra oēs ordines angelorū et vltra om-
nium altitudinē potestati ad dei patris est p̄uecta p̄cessum. Quo
ordine operū diuinorū nos fundati sum⁹: vt mirabilior fieret gra-
tia dei: cū remotis a cōspectu hoīm q̄ merito reuerentiā sui sentie-
bantur indicare: fides nō diffideret: spes non fluctuaret: charitas
nō tepesceret. Magna enī hic vigor est mentiū: ⁊ valde fidelium
hoc lumen est aīorū: incōtāter credere que corporeo nō vident
intuitu: et ibi figere desiderium quo nequeas inferre cōspectum.
Hec autem pietas vnde in nostris cordibus nasceretur: aut quo
modo quisq̄ iustificaretur per fidē: si in ijs tantū salus nostra cō-
sisteret: que obrutib⁹ subiacerent? Unde et illi viro qui de resurre-
ctione xp̄i videbatur ambigere: nisi in ipsius carne vestigia passio-
nis ⁊ visu explorasset et tactu: q̄ vidisti me inquit: credidisti. Bea-
ti qui nō viderūt: ⁊ crediderūt. Ut igitur huius beatitudinis di-
lectissimi capaces esse possem⁹: expletis omnib⁹ que euangelice p̄-
dicationi et noui testamenti mysterijs cōgruebāt: dñs noster ies⁹
xps quadragesimo post resurrectionē die corā discipulis eleuāt⁹ i
celū corporali p̄sentie sue modū fecit: mansurus in patris dexte-
ra: donec tempora multiplicandis ecclesie filiis p̄stituta peragā-
tur: et ad iudicandos viuos et mortuos in eadē carne in qua ascē-
dit: adueniat. Quod itaq̄ redēptoris nostri conspicuū fuit: i sacra-
menta trāsīuit: ⁊ vt fides excellentior esset ac firmit⁹ visioni do-
ctrina successit: cuius auctoritatez supernis illuminata radijs cre-
dentium corda sequerentur. Hanc fidē ascensione dñi auctā ⁊ spi-
ritus sancti munere roboratā: nō vincula/nō carceres/non exilia

Joh.xx.

Beati Leonis pape

De augmēto fidei post ascēſionem.

non fames/nō ignis/nō laniatus ferarū nec exquisita pſequentiū crudelitatibus ſupplicia terruerunt. **P**ro hac fide p̄ vniuerſū mū dum non ſolū viri ſed etiā femine: nec tantū impubes pueri: ſ; etiā tenere virginis vſq; ad effuſionē ſui ſanguinis decertarūt. **H**ec ſedes demonia eiecit: egritudines depulit: mortuos ſuſcitauit. **U**nde et ipſi beati apoſtoli qui tot miraculis cōfirmati tot ſermonib; eruditi ⁊ atrocitate dñice paſſionis expauerant: ⁊ veritatē reſurrectionis eiꝯ non ſine heſitatione ſuſceperant: tantū de aſcenſione dñi profecerunt: vt quicqd illis prius intulerat metū: verteretur i gaudiū. **T**otā enim cōtēplationem animi in diuinitatē ad patris dexteram cōſedentis exerebant: nec iā corpore viſionis tardabantur obiectu: quo minus in id actiem mentis intenderent: quod nec a patre deſcendēdo abſuerat: nec a diſcipulis aſcendendo diſceſſerat. **T**unc igitur dilectiſſimi filius hoīs dei filius excellentius ſacratuſq; innotuit: cū in paterne maiestatis gloriā ſe recepit: et in ineffabili modo cepit eſſe diuinitate preſentior: qui factus eſt humanitate longinquior. **T**ūc ad equalē patri filiū eruditior fides greſſu cepit mentis accedere: ⁊ cōtrectatione in xpo corpore ſubſtātie que patre minor eſt nō egere: qm̄ gloriſicati corporis manente natura eo fides credētium vocabatur: vbi nō carnali manu ſed ſpiritali intellectu par genitori vnigenitus tangeret. **H**ic illud eſt: qđ poſt reſurrectionē dñs **M**arie magdalene perſonā eccleſie gerenti cū ad cōtactum ipſius pperaret: dicit. **N**oli me tangere: nondū enim aſcēdit ad patrē meū: hoc eſt nolo qđ ad me corporaliter venias: nec vt me ſenſu carnis agnoſcas: ad ſublimiora te differo: maiora tibi preparo: cū ad patrē aſcendero: tunc me pfectius veriusq; palpabis: apprehēſura qđ non tāgis: ⁊ creditura quod nō cernis: cum aūt aſcendentē ad celos dñm ſequaces **A**poſtolor; oculi intēta admiratione ſuſpicerēt: aſtiterunt corā ipſis angeli duo mirabili veſtium cādore fulgentes: qui ⁊ dixerunt. **V**iri galilei quid ſtatis aſpicientes in celū: hic ieſus qui aſſumptus eſt a vobis in celū: ſic veniet: quēadmodū vidiftis eū euntē in celum. **Q**uibus verbis omnes eccleſie filij docebant: vt ieſus xps in eadem qua aſcenderat: carne vēturus viſibilis crederet: nec poſſet ambigi oīa illi eſſe ſubiecta: cui ab ipſo corpore natiuitatis exordio famulatus ſeruileſet angelicus. **S**icut enī concipiendum xpm̄ de ſpiritu ſancto beate virgini angel; nūciauit: ſic et editū de virgine vox celeſtiū paſtorib; cecinit: ſicut reſurrexiſſe a mortuis ſupnoꝝ nūcioꝝ pma teſtimonia docuerūt: ſic ad iudicandū mundū i ipſa carne vēturū angeloz officia p̄dicarūt: vt itelligerem; quāte p̄tates ſint aſſuturē iudicaturō: cui tāte miniſtrarūt etiā iudicādo. **E**xultem; qđ dilectiſſimi gaudio ſpiritali: ⁊ digna apđ dñz grāz actiōe letātes liberos cordis oculos ad illā altitudinē: in q̄ xps eſt: erigam;. **S**urſū vocatos aīos deſideria terrena nō deprimāt: ad eterna p̄lectos

Ioh. xx.

Act. j.

Eterna ſperāda.

De Penthecoste. Sermo. i. Fo. lxxviij.

peritura nō occupet: viā veritatē ingressos fallaces illecebre nō retardet: ita a fidelib⁹ hec tpalia decurrant: pegrinari se i hac mū-
di valle cognoscant: in q̄ etiā si cōmoda blandiant nō amplectenda
neq̄ter: s; trāsēda sunt fortiter. Ad hanc enī nos deuotionē beatif-
simus Petrus apostol⁹ incitat: et scō am illā dilectionē quā pascē- **i. Pet. ij.**
dis xp̄i omib⁹ trina dñi amoris p̄fessioe pcepit: obsecrās dicit. Ca-
rissimi obsecro vos tanq̄ aduenas et pegrinos abstinere vos a car-
nalibus desiderijs: que militant aduersus aīam. Cui autē nisi dia-
bolo carnales militant voluptates: qui animas ad sup̄na tendē-
tes corruptibilib⁹ honorū delectationibus obligare: et ab illis sedē-
bus de quibus ille excidit: gaudet abducere. Cōtra hui⁹ insidias
sapienter debet fidelis quisq̄ vigilare: vt et inimicū suū de eo qđ
temptatur possit elidere. Nihil autē validius est dilectissimi cōtra
diaboli dolos: q̄ benignitas mīe et largitatis charitas p̄ quā om-
ne peccatū aut declinat: aut vincitur. Sed huius sublimitas vī-
tutis non prius apprehenditur: q̄ illud qđ ei cōtrariū est: subiuat
Quid autē tam inimicū mīe et operibus charitatis: q̄ auaritia? **Auaritia**
de cuius radice oīm malozū germen emersit. Que nisi in suis fo-
mitibus euitetur: nec esse est vt in agro cordis illius in quo huius
mali planta cōualuit: spine potius tribulq̄ vītorū: q̄ vllum vere
x̄iū semē oriat. Resistam⁹ q̄ dilectissimi tā pestifero malo: et cha-
ritatē sine q̄ nulla x̄i⁹ pōt enītere sectemur: vt p̄ hāc q̄ ad nos xp̄s
descēdit: dilectiōis viā et nos ad ipsū possim⁹ ascendere: cui est cū
deo p̄re et sācto spū honor et gloria in secula seculozū. Amen.

De penthecoste eiusdem.

Sermo. i.

Podiernā solēnitatem dilectissimi in p̄cipuis festis esse
venerādā: oīm catholicorū corda cognoscunt. Hec du-
bitū est quanta huic diei reuerētia debeat: quē spūs san-
ctus excellētissimo sui muneris miraculo cōsecrauit. Nā
ab illo die quo dñs sup̄ oēm celozū altitudinē ad dexterā dei p̄fessu-
rus ascēdit: decim⁹ iste ē q̄ ab eiusdē resurrectione qñq̄gesim⁹ nobis
in eo a q̄ cepit illuxit: magna mysteria i se ptinēs et veterē sacramē-
torū et nouorū: qđ manifestissime declarat et grām p̄nunciatā esse p̄
legē: et legē ipletā fuisse p̄ grām. Sicut enī Hebreo quōdā pp̄lo ab
egyptijs liberato qñq̄gesimo die post imolationē agni lex data ē **Figura**
in mōte Syna: ita post passionē q̄ ver⁹ dei agn⁹ occisus est: qñq̄ge-
simo a resurrectionis ei⁹ die i apostolos plebēq̄ credentiū spūs sā-
ctus elaps⁹ est: vt facile diligēs xp̄ian⁹ agnoscat initia veteris testa-
mētī euāgelicis ministrasse p̄ncipijs et ab eodē spū cōditū sedus se-
cundū a q̄ p̄mū fuerat institutū. Nā sicut ap̄lica testatur hystoria.
Cū oplerēt dies p̄tecostes: essetq̄ oēs discipuli pariter i eodē lo-
co: fact⁹ ē rep̄te: de celo son⁹ tāq̄ adueniēt⁹ spūs vehemēt⁹ et reple-
uit totā domū: vbi erāt sedētes: et apparuerūt illis dispartite lingue
tāq̄ ignis: sedēs sup̄a singlōs eoz: et repleti sūt oēs spū sc̄to: et cepe

Figura
missionis
spūs sācti.

Act. ij.

Beati Leonis pape.

Ulor spī runt loqui varijs linguis: put spūs sc̄tūs dabat eloq̄ illis. **Q**uā ve
rit⁹ sc̄tūs lox ē fmo sapiētīe: vbi de⁹ magister ē: q̄ cito discit qd̄ docet. **N**ō
actio. est adhibita interpretatio ad audendū nō cōsuetudo ad vsum: non
tēpus ad studiū: sed spirāte vbi voluit spū veritatis: pprie singu-
larū gentiū voces facte sunt in ecclīe ore cōmunes. **A**b hoc igitur
die charismatū ymbres: flumina bñdictionū: omne desertū: z vnī-
uersam aridā rigauerūt: qm̄ ad renouādā faciē terre spūs dei fere-
batur sup̄ aq̄s: z ad veteres tenebras abigēdas noue lucis fulgu-
ra conuocabāt: cū micatū splēdore linguaz: et x̄bū dñi lucidū: et
eloquiū cōcipere: ignitū: cui ad creandū intellectū cōsumendūq̄
peccatū z efficacīa illuminādī z vis inesset vīdī. **Q**uāuis aut̄ vī-
lectissimī valde fuerit ip̄a rei geste forma mirabilis: nec dubiū sit:

Quare in linguis in illo oīm humanaz vocū exultāte cōcentu maiestātē spūs sanctī
igneis fuisse p̄sentē. **N**emo tñ existimet in ijs q̄ corporeis vīs sūt oculis:
rit spūs s̄a diuinā cī apparuisse substantiā. **N**atura inuisibilis z patri filioq̄
ctus appa cōis q̄lītātē mūeris atq̄ operī sui q̄ voluit significatiōe mōstrauit.
ritio. **P**roprietātē vero essentīe sue ī sua deitate p̄tinuit: qz sicut nec pas-
trē nec filiū ita nec spm̄ sanctū hūanus potest vīus attingere. **I**n
trinitate em̄ diuīa nihil dissimile nihil impar est: z oīa q̄ de illa pos-
sunt substantia cogitari: nec x̄tute nec gloriā nec eternitate discretā
sūt. **C**ūq̄ in psonaz p̄prietatib⁹ ali⁹ sit p̄r: ali⁹ sit fili⁹: ali⁹ spūs san-
ctus: nō tamē alia deitas: nec diuersa natura est. **S**iquidem cum
et de patre sit fili⁹ vnigenit⁹: et spūs p̄ris filijq̄ sit spūs: nō sicut q̄
cūq̄ creatura: q̄ z patris z filij ē: sed sicut cū vtrōq̄ viuēs z potēs
z sempitern⁹ et ex eo qd̄ est p̄r filiusq̄ subsistēs. **U**nde cū dñs ante
passiōis sue diē discipulis suis sc̄tī spūs spōderet aduētū. **A**dhuc in-
quit multa habeo vob̄ dicere: s̄ nō potestis mō illa portare: cū aut̄
venerit ille spūs x̄tatis: docebit vos oēm x̄tātē. **N**ō em̄ loq̄tur a
semetipso: sed quēcūq̄ audiet loquet̄: z futura annuntiabit vobis.

Joh. xvj.

Quia q̄ habet pater mea sūt: p̄pterea dixi: qz de meo accipiet: z an-
nuntiabit vobis. **N**ō q̄ alia sunt p̄ris: alia filij: alia spūs sc̄tī. **S**ed
oīa q̄cūq̄ habet p̄r: habet z fili⁹: habet z spūs sc̄tūs. **N**ec vnq̄ in il-
la trinitate nō fuit ista cōmunio. **Q**uia B est ibi oīa h̄re: qd̄ semp̄ exi-
stere: nulla ibi t̄pa: nulli ḡdus: nulle differētie cogitent̄: z si nō de
eo potest explicare qd̄ est: nō audeat p̄firmare qd̄ nō est. **E**xcul-
bili⁹ em̄ est de natura ineffabili nō loq̄ digna: q̄z definire cōtraria.
Quicqd̄ itaq̄ de sempiterna z ineffabili gl̄ia p̄ris pia possunt cor-
da cōcipere: hoc simul z de filio z de spū sc̄tō inseparabiliter atq̄ in-
differēter intelligāt. **I**deo em̄ hanc beatā trinitatē vnū p̄stemur
deū: qz in his trib⁹ psonis: nec substantie: nec potētie: nec volūtati:
nec opatiōis est vlla diuersitas. **S**icut q̄ detestamur **A**rianos: qz
Macedo: inter patrē et filiū aliquā volūt eē distātiā. **I**ta etiā **M**acedonia-
nī error nos pariter detestamur: q̄ licet p̄r i z filio tribuant eq̄lītātē: spm̄ tñ
sanctū inferioris putant esse nature. **N**ō p̄siderātes in eā blasphem-

De Penthecolste. Sermo. iij. Fo. lxxix

mihi se incidere: que neq; in p̄senti seculo neq; in futuro sit remittenda iudicio: dicite dño. Quicūq; dixerit verbū p̄tra filiū hominis: remittetur ei. Qui autē dixerit cōtra spiritū sanctū: nō dimittetur ei: neq; in hoc seculo neq; in futuro. **P**ermanens itaq; in hac impietate sine venia est: q; exclusit eū a se: per quē poterat cōfiteri. **N**ec vnq; puenit ad indulgentie remediū: qui patrocinatori sibi non habet aduocatū. Ab ipso enī est aduocatio patris: ab ipso sūt lachrymē: ab ipso sunt gemitus supplicantiū. **E**t nemo pōt dicere dñm iesum: nisi in spiritu sancto: cuius equalē cū patre ⁊ filio oīpo tentiā vnāq; deitātē euidentissime p̄dicat **A**postolus: dicēs. **D**iu. **i. Cor. ij.** siones autē gratiarū sunt: idē autē spiritus. **E**t diuisiones ministratiōnū sunt: idē autē dñs. **E**t diuisiones operatiōnū sunt: idem verō deus: qui operatur oīa in omnibus. **H**is dilectissimi alijq; docu- mentis qb; innumerabiliter diuinorū eloquiorū coruscant auctori- tas: ad venerationē p̄tecostes vnanimiter incitemur: exultantes in honore sancti spiritus: p̄ quē oīs ecclesia catholica sanctificatur: oīs aīa rationalis imbuitur. **Q**ui inspirator fidei: doctor scientie: fons dilectionis: signaculū castitatis: totius est cā virtutis. **S**au- deat fidelīū mentes: qđ in toto mundo vnus de? pater filius ⁊ spi- ritus sanctus oīm linguarū cōfessione laudatur. **Q**uodq; illa signi- ficatio que in specie ignis apparuit: ⁊ ope p̄seuerat: ⁊ munere. **I**p- se enī spiritus veritatis facit domū glorie luminis sui nitore fulge- re. **E**t in tēplo suo nec tenebrosū aliqd. vult esse: nec tepidū: de qua ope atq; doctrina etiā ieiuniorū nobis atq; elemosinarum est col- lara purgatio. **N**ā hunc venerabilē diē sequit saluberrime obser- uantie cōsuetudo: quā vtilissimā sibi oēs sācti semp experti sunt: et ad quā sedulo celebrandā pastoralī vos sollicitudīe cohortamur: vt si quid maculatū p̄mis diebus negligentia incauta cōtrare- rit: id et ieiunij censura castiget: ⁊ deuotio pietatis emēdet. **Q**uar- ta igitur et sexta feria ieiunemus. **S**abbato autē in id ipsū cōsuetā deuotione vigilas celebrem?. **P**er xpm dñm nostrū. **A**men.

De Pentecoste eiusdem.

Sermo. iij.

Plenissime quidē nobis dilectissimi causā atq; rōnes so- lemnitatis hōdiēne diuinorū eloquiorū textus ostendit quo sanctum spiritū quinquagesimo post dñi resurrectio- nē die/qui ab ascensione eius decimus est: infusum xpi discipulis sicut p̄missus spabatur: agnouimus. **S**ed ad nouos ecc- lesie filios instruendos: addendū est etiam nostri sermonis obse- quium. **N**on enim timemus vt spirituales et eruditi vota fastidiant ad quorū fructum p̄tinet: vt qđ plurimis insinuari velint: quod ip- sicū magna sui vtilitate didicerūt. **S**iat ergo p̄ corda hoīm dispen- satio verū diuinorū: ⁊ seruitutē oris nostri docti inductiā: nō sper- nant: illi vt probent se amare quod norunt: isti vt ostendant se desi- derare: quod nesciunt. **Q**uic etiaz preparationi vestre adierit ipsi?

Beati Leonis pape

Persona-
rū diuina-
rū pprieta-
tes z cōia.

Nullus
exstie gra-
dus in di-
uinis.

De scā tri-
nitate q̄
pulchra.

An te p̄re
costē etiā
dat? spūs
sanctus.

largitas: de cuius loqui maiestate gestimus: vt ad profectū totius
ecclesie z vos capaces z nos faciat abundantes. Cū igitur ad in-
telligendā dignitatem spiritus sancti acie mentis intendimus: ni-
hil diuersum ab excellētia patris z filij cogitemus: qz in nullo ab-
vnitate sua discrepat diuinitatis essentia. Sēpiternū est p̄ri conse-
piterni sibi filij sui esse genitorē. Sēpiternū est filio in tēporali-
ter a patre esse p̄genitum. Sēpiternū quoqz est spiritus sancto spi-
ritum esse patris z filij: et nunq̄ pater sine filio: nunq̄ fili⁹ sine pa-
tre: nunq̄ pater et filius fuerūt sine spiritu sancto: z omnib⁹ exstēs
tie gradibus exclusis: nulla sibi p̄sona sit anterior: nulla posterior.
Huius enim beate trinitatis z incōmutabilis deitatis vna est sub-
stantia indiuisa in opere: z cōcoris in volūtate: par in omni potens-
tia: equalis in gloria: de qua cū sancta scriptura sic loq̄tur: vt aut i-
factis: aut in verbis aliquid assignet: quod singulis videatur p̄ue-
nire p̄sonis: non perturbatur fides catholica: sed docetur: vt p̄ p̄-
prietates: aut vocis aut operis insinuetur nobis veritas trinitas:
et nō diuidat intellectus: qd̄ distinguit audit⁹. Ob hoc enim que-
dam siue sub patris siue sub filij siue sub spiritus sancti appellatiōe
promuntur: vt cōfessio credentium in trinitate nō erret: que cū sit
inseparabilis: nunq̄ intelligeretur esse trinitas: si sēp inseparabi-
liter diceretur. Bene ergo ipsa difficultas loquēdi cor nostrum ad
intelligentiā trahit: et p̄ infirmitatē nostrā celestis doctrina nos
adiuuat: vt qz in deitate patris et filij z spiritus sancti nec singula-
ritas est nec diuersitas cogitanda: vera vnitas z vera trinitas pos-
sit simul aliquatenus mente sentiri: sed non possit simul ore p̄ferri.
Fundata igitur in cordib⁹ nostris dilectissimi fide: qua salubriter
credim⁹: quod simul tota trinitas vna virt⁹ est: vna maiestas: vna
substantia: indiscreta ope: inseparabilis dilectione: indifferens po-
testate: simul implēs oīa: simul cōtinens vniuersa. Quod enim est
pater: hoc est et filius: hoc est z spir⁹ sanctus: z vera deitas i nul-
lo esse aut minor aut maior pōt: que sic in trib⁹ consistenda est p̄so-
nis: vt z solitudinē nō recipiat trinitas: z vnitatem seruet equali-
tas. Hac inq̄ dilectissimi fratres fide firmiter apprehensa nō am-
bigamus: quod cū in die pentecostes discipulos dñi spūs sanctus
impleuit: non fuit inchoatio muneris: sed adiectio largitatis: qm̄
et patriarche et prophete z sacerdotes omnesq̄ sancti qui p̄riorib⁹
fueret tēporib⁹: eiusdē sunt spiritus sancti sanctificatione vegetati:
et sine hac gratia nulla vnq̄ instituta sacramēta: nulla sūt celebra-
ta mysteria: vt eadē sēp fuerit virtus charismatū: quāuis nō eas-
dem fuerit mēsurā donozū. Ipsi quoqz apostoli ante passionē dñi
spiritu sancto nō carebant: nec potentia huius virtutis aberat ab
operib⁹ saluatoris: z cū discipulis daret infirmitatum curationē:
et eijciendoz demonum potestātē: eius vtiqz spiritus largiebatur
effectum: in quo ipsum imundis spiritib⁹ imperantē iudeorum ne

gabatur impietas: et diuina beneficia diabolo deputabat. Unde taliter blasphemantes merito illā dñi excipere sententiam: qua ait. **Omne peccatū et blasphemia remittetur hoīb⁹. Et quicūq; dixerit verbū cōtra filiū hominis: remittetur ei: qui autē dixerit cōtra spiritum sanctū: nō remittetur ei neq; hic neq; in futuro. Quā** manifestum est peccatorū remissionē sine spiritus sc̄i aduocatione non fieri: neq; quēq; sine illo sicut expedit ingemiscere: aut sicut oportet orare: dicente Apostolo. **Quid enī oremus: nescimus: sed spiritus postulat p nobis gemitib⁹ inerrabilib⁹. Et nemo potest dicere dñm iesum: nisi in spiritu sancto: quo vacuari nimis exitiale est: nimisq; mortiferū: qz nunq; veniam meretur: qui ab intercessore deseritur. Omnes igitur dilectissimi qui in dominū iesū crediderant infusum sibi habebāt spiritum sanctū: et remittendorū peccatorum iam tunc apostoli acceperāt potestatē: qñ post resurrectionē suam dñs insufflauit: et dixit. Accipite sp̄m sanctum: quorū remisistis peccata remittunt eis. Sed illi perfectioni que erat discipulis cōferenda: maior gratia et abundantior inspiratio seruabatur: p quā et que nondum acceperāt: sumerent: et excellentius possent habere que sumpserāt: ppter qd dñs dicebat. Adhuc multa habeo vobis dicere: sed non potestis illa portare modo. Cum autē venerit spiritus veritatis: ille diriget vos in omnē veritatē. Non enī loquetur a semetipso: sed que audierit: loquetur: et futura annūciabit vobis. Ille me clarificabit: qz de meo accipiet: et annūciabit vobis. Quid ergo est: quod dñs p mittens discipulis spiritū sanctum: qui iā dixerat. Via que audiui a patre: nota feci vobis: adhuc inquit. Multa habeo vobis dicere: sed non potestis portare modo. Cum venerit ille spiritus veritatis: ille vos diriget in omnem veritatē. Nūquid se dñs veritatis inferioris scientie volebat intelligi: aut min⁹ aliquid q̄ spiritum a patre didicisse? Cum ipse sit veritas: et nihil pater dicere: nihil possit docere sine verbo. Ideoq; dictū sit de meo accipiet: qñ quod accipit spiritus patre dante: dat filius. Non itaq; alia erat insinuanda veritas: nec alia predicanda doctrina. Sed oportebat capacitatem eorum qui docebantur augeri: et multiplicari constantium illius charitatis: que omnē formidinem foras mitteret. Quod vtiq; apostoli postea q̄ spiritus sancti noua abundantia sunt repleti: ardentius velle et efficacius posceperunt: p̄ficientes a p̄ceptorū scientia ad tollerantiā passionū: vt sub nulla iam potestate trepidantes fluctus seculi: et elationes mundi fide supergrediente calcarent: et morte contempta omnibus gentibus euangelium veritatis inferrent. Quod vero addidit dominus dicens. Quicūq; audierit: loquetur: et futura annūciabit vobis. Non segni intellectu dilectissimi: nec transitorio accipiamus auditu. Prieter alias enī veritatis locutiones q̄d Mattheos.**

Mat. xij.

Spūs sc̄i
virtus.

Rom. viij

Joh. xx.

Joh. xvi.

Act. xv.

Questio i
dictis euā
gelicis.

Joh. xvi.

In man⁹

Beati Leonis pape.

falsitatis dogma prostermit. Cuius discipuli magnum quēdam et
sublimen viderent seq̄ auctore in magistro suo. Manicheo mante-
feste apparuisse spiritū sanctū crediderūt: pmissumq; a dño para-
liticū nō prius venisse: q̄ hic infelicū deceptor oziret: in q̄ ita sp̄s
ritus sanctus manserit: vt nō alius fuerit. Manicheus iste q̄ sp̄s
qui per ministeriū corpore vocis et lingue discipulos suos in om̄-
nem induceret veritatē: et nūq; cognita preteritorū secreta seculorū
referaret. Quod q̄ sit ridiculū quāq; vanum tederet ostēdere: nisi
adhuc quosdā non puderet hoc credere. Magnus ergo magister
falsitatis diabolice et conditor sup̄stitionis obsepe eo tēpore dā-
mandus innotuit: quo post resurrectionē dñi ducētesimus et sexas-
gesimus annus impletus est probo imperatore. Paulinoq; p̄sule
cū octaua iam in christianos ebulliret p̄secutio: et innumera marty-
rum milia ipsis suis victorijs probauissent impletū esse quod dñs
promiserat dicēs. Cum autē tradēt vos: nolite cogitare quo mo-
do: aut quid loquamini. Non enī vos estis qui loquimini: sed sp̄s
ritus patris vestri qui loquitur in vobis. Non ergo potuit p̄mis-
sio domini tanta p̄ etatū intervalla differri: nec ille sp̄s veritatis
quē mundus nō accepit impiorū: ita septiformē illam donorū suorū
continuit largitatē: vt tot ecclesie ḡnationes sapiētia et intel-
lectu sciētia et pietate atq; ip̄o dei timore fraudaret: donec p̄digio
suis mendaciorū signifer nascēretur. Cui nec hoc quidē tribui pos-
test: quod per exiguam diuine inspirationis acceperit portionem.
Quoniam et hic de illa inuidie extitit parte: que nō postunt sp̄s
et v̄tatis accipere. Repletus enim sp̄s diaboli: sp̄s resistit chri-
sti: et cū sanctis dei hoc paracliti doctrina cōtulerit: vt futura p̄s-
dicerent: hic ne falsitates eius: ipse rerum p̄cessus argueret: riden-
darum impudētia fabularū in preteritas retor̄sit etates: et q̄si vos
nihil ordine creature in vniuersum mundum lex sancta et diuinit̄
inspirata prophetia docuisset in cōtumeliā dei: et in omniū bene-
conditarum iniuriā naturarū inexplicabiliū mendaciorū mōstra
conterxit. Quibus tandē suas insinaturus insanias: nisi multus
incestis et nimis a lumine veritatis auersis: qui siue per ignoran-
tie cecitatē: siue per turpitudinis appetitū ad illa nō sacra sed exe-
cranda perueniunt: que p̄pter cōmunē verecūdiā non sunt nro
sermone p̄mēda: cū iam abundantissime ipsorum sint confessione
patefacta. Nulli ergo vestrū dilectissimi suadeatur: qđ tāte impie-
tatis auctores spiritus sanctus aliqua ex parte dignat⁹ sit. Nihil
ad istū p̄osus de illa v̄tute puenit: quā ecclesie sue christ⁹ p̄misit:
et misit: dicēte enī Joāne. Spiritus nondū erat datus: quia iesus
nondum erat glorificatus: domini ascensio dandi spiritus fuit ras-
tio: quem ille necesse est vt neget datum: qui ad concessum paterne
dextere verum in christo hominem negat esse p̄notum. Nos au-
tem dilectissimi ab beatā eternitatē et anime et carnis per regene-

Joh. xvi.

Mani-
chei veri-
denda p̄-
phetia.

Joh. vij.

rationem sancti spūs adoptati sacratissimi istius festi diem rationabili obsequio et casta leticia celebrem? cōstitētes cū beato Paulo apostolo. Quod dñs iesus ascendēs in altū captiuā duxit captiuitatē dedit dona hoībus: vt euangeliz dei p omne hūane vocis eloquiū predicet: et oīs lingua cōfiteat: quia dñs iesus in gloria ē dei patris. Ad p̄sentē autē solēnitatē etiā nobis est assumenda deuotio: vt ieiuniz quod ex apostolica traditione subsequit: sancta obseruātia celebrem? quia et hoc inter maxima sancti spūs dona numerādū est: quod nobis aduersus illecebras carnis et insidias diaboli ieiuniorū sunt collata p̄sida: qbus oēs tēptatiōes deo adiutuante vincamus. Quarta igitur et sexta feria ieiunem? Sabbato autē apud beatū Petrū vigiliās celebremus: patrocinate eodē spiritu orationib? nostris: vt in oībus mīam dei obtinere mereamur. Per eundē dñm nostrū iesum christū filiū tuū. Qui tecū uiuit et regnat in vnitate spūs sancti de? Per oīa sēla scloꝝ. Amen.

De Penthecoste eiusdem. Sermo. iiii.

Ediernam dilectissimifestiuatē toto terrarū orbe uenerabilem ille sancti spūs cōsecrauit aduētus: qui post resurrectionē dñi quinquagesimo die in apostolos populumq; credētū sicut sperabatur influxit. Sperabat quia illum dñs iesus p̄miserat affuturū: non vt tūc primū esse sanctorū habitator inciperet: sed vt sacra sibi pectora et feruenti accenderet: et copiosius mūdaret: cumlans sua dona non inchoās: nec ideo nou? opere: quia diuor largitate. Nūq; em̄ ab omni potentia patris et filij spūs sancti est discreta maiestas: et quicquid in dispositione rerū omnīū agit diuina moderatio: ex toti? venit prouidentia trinitatis. Una est tibi benignitas mīe: vna censura iusticie: nec aliquid est in actione diuīsum: vbi nihil est in uolūtatē diuersum. Quē ergo illuminat pater/illuminat filius: illuminat spiritus sanctus. Cūq; alia sit persona missi: alia mittētis: alia p̄mittētis: simul nobis et vnitas manifestat et trinitas: vt essentia habēs equalitatē: et nō recipiēs solitudinē: et eiūsdē substantie: et nō eiūsdē illigat esse p̄sone. Quod ergo salua cooperatione inseparabilis deitatis quedā pater quedā filius quedā proprie spūs sanct? exequitur: nostre redēptiōis dispositio nr̄e salutis est ratio. Si em̄ homo ad imaginē et similitudinē dei fact? in sue honore nature manisset: nec diabolica fraude deceptus a lege sibi posita per concupiscentias deuiasset creator mūdi: creatura non fieret: neq; aut semper eternus temporalitatem subiret: aut equalis deo patri filius de? adq. formam serui et similitudinē carnis peccati assumeret. Quia uero inuidia diaboli mors intrauit in orbem terrarum: et aliter solui captiuitas humana non potuit: nisi causam nostram ipse suscepisset: qui sine maiestatis sue dāno et uerus homo fieret: et sol? peccati contagium non haberet: diuīsi sibi opus nostre reparationis

Causa in-

car-natio-

nis fuit

peccatum

adq.

Beati Leonis pape.

Que op̃e: misericordia trinitatis: vt pater propitiaretur: filius propitiaretur: spiritus sanctus igniret. Oportebat enim vt aliquid etiam saluam
 ra: in diui- spiritus sanctus igniret. Oportebat enim vt aliquid etiam saluam
 nis parti- di pro se agerent: et conuersis ad redēptorē cordibus ab nimia oī
 ta. natiōe discederēt. Quoniam sicut apostolus ait. **Visit deus spiritus**
Ro. viij. tum filij sui in corda nostra: in quo clamam⁹ abba pater. **Ubi autē**
f. Coz. xij. spiritus domini: ibi libertas. **Et nemo potest dicere dominū iesū**
nisi in spiritu sancto. Si ergo duce gratia dilectissimi fideliter sa-
 pienterq; noscam⁹ quid patri/ quid filio/ quid spiritui sancto in re-
 paratione nostra propriuz qd ve cōmunē sit: ea q̃ pro nobis humi-
 liter et corporaliter gesta sunt. Ita proculdubio suscipiemus: vt ni-
 hil indignū de vna atq; eadē trinitatis gl̃ia sentiam⁹. **Quāuis enī**
 nulla mens ad cogitandum de deo: nulla ad loquēdum lingua suf-
 ficiat. tamen quātumcūq; illud est quod hūano intellectu de essen-
 tia paterne deitatis attingitur nisi vnum atq; idē est: cum vel de
 vnigenito ei⁹ vel de spiritu sancto cogitatur: nō pie sapitur / sed nō
 mis carnaliter caligatur. **Et ipsum quod de patre congruēter sen-**
tiri videbatur amittitur: quia a tota trinitate recedit: si in ea vni-
 tas non tenetur. **Nulla autē ratione vere est vnus quod aliqua est**
inequalitate diuersum. Cum igitur ad confitēdum patrem et filiū
 et spiritum sanctum aciem mentis intendimus: procul ab animo
 formas visibillum rerum et etates temporalium naturarū procul
 corpora locorum et loca corporum repellamus. **Discedat a corde**
quod spacio extenditur: quod sine concluditur. **Et quicquid nec**
semp vbiq; nec totū est. **Cogitatio de deitate trinitatis concepta**
nihil per distantiam itelligat: nihil per gradus querat. **At si quid**
de deo dignū senserit: nulli hoc ibi audeat negare p̃pone: tanq; hos
noīficentius patri ascribat quod filio spirituiq; non tribuat. **Nō**
est pietas vnigenito preferre genitorē: filij contumelia patris est
iniuria: quod vbi demitur vtriq; subtrahitur. **Ham cū illis et sem-**
piteritas sit cōmunis et deitas: nec oīpotens pater ne incōmuta-
bilis estimatur si aut minorem se genuit: aut quē nō habendo pro-
fecit. **Dicit quidē dominus iesus discipulis: sicut euāgelica lectio**
Joh. xliij. ne recitatū est. **Si diligereitis me gauderetis vtiq; quia ad patrē**
vado: quia pater maior me est. **Sed hec ille aures que scipius au-**
Joh. x. **dierunt: ego et pater vnū sumus: et qui me videt: videt et patrē: sū-**
ne deitatis accipiunt differētia: nec de illa hoc essentia itelligūt:
quam sempiternā cum patre et eiusdē nature nouerūt esse firma ra-
tionē. **Cōmēdatur etiā sanctis apostolis in incarnationē verbi vo-**
minici humana prouectio: et qui denūciato sibi domini turbaban-
tur abscessu: ad eterna gaudia honoris sui incitātur augmēto. **Si**
diligereitis me inquit: gauderetis vtiq; quia vado ad patrē: hoc
est si perfecta scientia videretis quid vobis glorie confertur: per
hoc q̃ ex deo patre genitus: etiam ex homine matre sum natus:
q̃ dominus eternorum vnus voluit esse mortalium: q̃ visibilem

me inuisibilis prebui: q̄ formam serui in forma dei sempiternus
 accepi gauderetis: quia vado ad patrem. Vobis enim presta-
 tur hec ascensio: et super omnes celos ad patris dexteram collocā-
 da vestra humilitas eleuat. Ego autē qui hoc sum cū patre quod
 pater est: indiuiduus cum genitore permaneo: et sic ab illo ad vos
 veniens non recedo: quēadmodum et vos ad illum rediēs non re-
 linquo. Gaudete ergo quia vado ad patrem: quia pater maior me
 est. **U**ntui enī vos mihi: et fact⁹ sum fili⁹ hominis: vt vos filij dei
 esse possitis. **U**nde licet vnus in vtroq; sim: tamen quo vobis con-
 formor/ patre sum minor. **Q**uo autem a patre non diuidor: etiam
 me ipso sum maior. **N**atura itaq; que minor est patre: vadit ad pa-
 trem: vt ibi sit caro vbi semper est verbum: et vna ecclesie catholi-
 ce fides quē fm humanitatem non diffitetur minorem: fm deita-
 tem credat equalem. **C**ontemnatur igitur dilectissimi vana et ce-
 ca versutia heretice impletatis: que sibi huius scientie seua inter-
 pretatione blanditur: dicente domino. **O**mnia q̄ habet pater mea
 sunt: non intelligat se patri demere: quicquid filio audet denega-
 re. **E**t ita in ijs q̄ hūana sunt desipit vt putet: q̄ ideo vnigenito pā-
 ternā defuerint: quia nostra suscepit: nō minuit in deo mīa potesta-
 tem: nec delata reconciliatio creature sempiternę defectus est glo-
 rię. **Q**ue habet pater/habet et filius: habet spūs sanctus: quia tota
 simul trinitas est vnus deus. **H**anc autem fidem terrena sapiētia
 non repperit: nec opinio hūana persuasit. **S**ed ipse vnigenit⁹ do-
 cuit: ipse spūs sanctus instituit: de quo nihil est aliter q̄ de patre et
 filio sentiendū: quia licet non sit pater: non sit filius: non tamē est
 a patre filioq; diuisus: et sicut ppriā habet in trinitate psonaz/ ita
 vnā habet in patris et filij deitate substantiā: oīa implentē: oīa cō-
 tinentē: et cum patre et filio vniuersa moderātem. **P**er infinita se-
 cula seculorum. Amen.

De Penthecoste eiusdē. Sermo. v. Et de eius ieiunio. i.

Idiernā dilectissimi festiuitatē de descēsiōe spūs san-
 cti cōsecratā sequi: vt nostis solēne ieiuniū qd̄ animis
 corporib⁹q; curādis salubriter institutū: deuota nobis
 est obseruātia celebrandū. **R**epletis nāq; aplīs virtute
 pmissa: et in corda eorū spūs vītatīs īgresso: nō ambigim⁹ inter cere-
 ra celestis sacramēta doctrinē hāc spiritalis p̄tinetie disciplinam
 de paculi magisterio p̄mit⁹ p̄ceptā: vt sacrificare ieiunio mētes
 p̄ferēdis sibi charismatib⁹ fierēt aptiores. **A**derat q̄ppe xpī disci-
 pulis p̄ctio oīpotētis auxiliij et principib⁹ nascētis ecclesie tota
 patris filijq; diuinitas in p̄sentia sancti spūs presidebat. **S**ed con-
 tra instātes imper⁹ persequētī: cōtra minaces fremitus impiorū.
 non corporis fortitudine: nec carnis erat saturitate certandū: cuius
 hoc maxime hominis interiora corūpat qd̄ exteriora delectat: et
 tanto fiat rationalis anima purgatio: q̄to fuerit substantia carnis

Beati Leonis pape.

De institu- afflictior. Hi itaq; doctores qui exēplis et traditionib⁹ suis oēs
tionē ieiun- ecclesie filios imbuerūt tyrocinū militie xpiane sanctis ieiunijs
nioꝝ opti- inchoarūt: vt p̄tra spirituales nequitias pugnaturi abstinentie ar-
ma ratio. ma raperēt: quib⁹ incētina vitioꝝ trūcarent. Inuisibiles enī ad-
uersarij et incorporeales hostes nō erunt cōtra nos validi: si nullis
carnalibus desiderijs fuerimus inmersi. Cupiditas quidē nocēdi
in temptatore ppetua est: sed inermis atq; inefficax erit si nihil in
nobis vnde cōtra nos pugnet iuenerit. Quis autē hac fragili carne
circundatus et in isto mortis corpore cōstitutus etiā qui multū va-
lideq; p̄fecerit: ita iā de sua salute secur⁹ sit/ vt ab omni se illicebra-
rū periculo credat alienū: donec licet sanctis suis quotidianā gra-
tia diuina victoriam: nō aufert tñ dimicādī materiā. Quia et hoc
ipsū de mīa protegentis est/ qui nature mutabili ne de cōfecto pre-
lio superbiret: semper voluit superesse qđ vinceret. Iḡ post sacte
dies letitie quos in honorē dñi a mortuis resurgētis ac deinde in
celos ascendētis egressus. Postq; perceptū sancti spiritus do-
nū salubrit et necessarie p̄suetudo est ordinata ieiunij: vt si qđ forte
inter ipsa festiuitatū gaudia negligens libertas et licētis inordina-
ta p̄sumpsit: hoc religiose abstinentie cēsura castiget. Que ob hoc
quoq; studios⁹ exequenda est: vt illa ī nobis q̄ hac die ecclesie vi-
uinitus sunt collata/ p̄maneāt. Templū enī facti spūs sancti et ma-
iore qđ vnq; copia diuini fluminis irrigati nullis debemus concu-
piscētis vinci: nullis vicijs possideri: vt virtutis habitaculum
nulla sit cōtaminatione pollutū. Quod vtiq; regēte atq; adiuuāte
dño oībus obtinere possibile est si p ieiunij purificationē ac p mic-
opa studeam⁹ et pctōꝝ sordibus liberari: et charitatis fructib⁹ esse
fecundi. Quicquid enī in cibos pauper⁹: i curationes debiliū: in
precia captiuoꝝ: et in quolibet opa pietatis impendit: nō minuitur
sed augetur: nec vnq; apud deū perire poterit qđ fidelis benigni-
tas erogauit: dñi qđcunq; tribuit ad subsidū/ id sibi recōdit ad p̄-
Matth. y. miū. Beati enī misericordes: qñ ipsoꝝ miserebitur de⁹. neq; deli-
ctoꝝū memoria erit vbi testimoniū pietatis affuerit. Quarta igit
et sexta feria ieiunem⁹. Sabbato autē apud beatissimū petrū apo-
stolū vigilias celebrem⁹: cuius nos oronibus et a spiritalibus in-
imicis et a corporalibus hostibus p̄fidius liberari: per dñm nrm
iesū xpm filiū tuū: qui tecū viuit et regnat in vnitāte spūs sancti de⁹
Per omnia secula seculorū. Amen.

De Ieiunio penthecostes eiusdē.

Sermo. ii.

Quabitandū nō est dilectissimī oēm obseruantia xpianaz
eruditionis esse diuine: et quicqd ab ecclesia ī p̄suetudinē
est deuotionis receptū: de traditiōe apostolica et de sc̄i
spūs p̄dire doctrina: q̄ nūc quoq; cordib⁹ fidelīū suis p̄-
sident institutis: vt ea oēs et obediēter custodiāt et sapienter intel-
ligant. Nam cū in die p̄thecostes quē a pascha dñi qnquagesimū

De Ieiunio Penthecostes. Ser. iij. Fo. lxxxiij.

celebramus. Promissus a domino spūs sanctus expectantissimē
tes maiorē q̄ vnq̄ copia et clariore presentia sue maiestatis imple
uerit: manifestissime patet iter cetera dei munera ieiuniorū quoq̄ **Ratio ieiuniorum.**
gratiā que hodiernā festiuitatē indiuisa subsequitur: tunc fuisse do
natam: vt sicut fuit cōcupiscētia initium peccatorū: ita sit cōtinētia
origo virtutis. In exercēdo autē hoc dei munere nō ideo segniores
eē debem⁹: q̄ et iudei et heretici sepe ab edēdi libertate se ptinēt: et
apud ipsos paganos sūt qdā noua ieiunia. Aliud enī agit sub vita
te ratio: aliud sub falsitate deceptio. Apd nos fides etiā sanctificat
māducātem: apd illos infidelitas polluit ieiunātē. Unde q̄ extra
ecclesiā catholicā nihil est integrū: nihil castū: dicēte aplo. **Omne** **Ro. xliij.**
qd non est ex fide peccatū est: cū diuisis ab vnitate corporis chri
sti nulla similitudine cōparamur: nulla cōmunionē miscemur. Qd
vtrq̄ nobis saluberrimū maximūq̄ ieiunū est. Ad virtutē enī cō
tinentie nihil prius pertinet: q̄ ab erroribus abstinere: q̄ tunc de
mū bene ambulat: cum p viam vitatis incedit. Nam q̄ angusta **Notatu**
et ardua declinātes: pcliua et lata sectando cito in pditionē deuē
dunt: melius est gradus lentior per iter rectū: q̄ velocitas festina
per deuū. Agnoscat ergo catholicus christianus fructus ieiunij
sui: qd etiam inter maximas largitates sterilissimū erit: nisi de san
cti spūs irrigatione pcesserit. Cum enī dicat apostolus. Nullas si
bi virtutes sine charitate pdesse. Idēq̄ dicat charitatē dei diffu
sam esse in cordibus nostris per spiritum sanctū qui datus est no
bis. **Cauidū est:** ne bona q̄ facere sine bonitate nō possumus: cla
tione pdam⁹: nā omni se merito laude dispoliat: qui de studiis in
dustrie sue in se magis q̄ in dño gloriā. Cū beat⁹ David doceat
in sanctorū operib⁹ deū esse laudandū dicēs. Mirabilis deus in **P̄s. lxxij**
sanctis suis: deus israel ipse dabit virtutē et fortitudinē plebi sue: et
iterū. Domine in lumine vultus tui ambulabūt: et in noīe tuo exal
tabunt tota die: et in iusticia tua exaltabūt: quoniā gloria virtu
tis eorū es tu. Et ideo dilectissimi fm eruditionē spūs sancti per
quē ecclesie dei oīm virtutū collata sunt dona: suscipiam⁹ alacri si
de solēne ieiunij: vt in mādaris q̄ poterim⁹ efficere: ptineam⁹ nos
ab inflatiōe iactatiē ad dei gloriā cūcta referētes q̄ et bonay ē in
spirator volūtātū: et bonay est auctor actionū: dicēte dño. Sic lu
ceat lux vestra corā hoīb⁹: vt videāt opa v̄ra bona et magnificent
p̄rem vestrū q̄ in celis ē. Qui viuit et regnat p oīa sc̄la sc̄loꝝ. Amē.

De Ieiunio Penthecostes eiusdem. Sermo. iij.

Sanctarū solenitatū dilectissimi ordine celebrato et spir
talis leticie deuotione ppleta oportet nos ad salubritā
tē recurrere parcatat: remediūq̄ ieiunij: et exercendis
mētib⁹ et castigādīs adhibere corporib⁹: vt q̄ nō satis
de hoc et diuina monita et ppria experimēta docuerūt: primū per
sacratōꝝ dierū recursū diuine pietat⁹ gr̄as referam⁹: cū sanctas

Beati Leonis pape.

**Ieiunij et
elemosina
simul.
Luc. xj.**

cōtinēte delitias appetētes aliquātulū nobis de terrenorū ciborū
abundātia subtraham? ita vt p̄ficiat elemosinis: qđ non impēdit
mēsis. Tūc em̄ demū ad aīe curationē p̄ficiat medicina ieiunij cū
abstinētia ieiunātis esuriē reficit indigētis. Quia ergo scim⁹ apđ
miseri cordē deū ieiunijs p̄cellere elemosine largitatē: dicēte ipso
dño. **D**ate elemosinā: et oīa mūda sūt vobis. Si aīas n̄ras a pctōz
sordibus cupim⁹ emūdari: elemosinā pauperib⁹ nō negemus: vt i
die retributionis ad promerendā dei mīam misericordie operib⁹
adiuuemur. **P**er christum dominum nostrum. Amen.

De Ieiunio penthecostes eiusdem. Sermo. iiii.

Dilectissimi apostolice instituta doctrine que
ex diuine institutionis fonte manarunt: dubiū non est
inflūere in ecclesie principes spū sancto hāc primū ab
eis obseruantia fuisse cōceptā: vt sancti obseruatōe iei
unij oīm virtutū regulas inchoarēt: quia multū ad p̄cepta dei
excipiēda prodesset: si christiana militiā cōtra incentiua omnia vi
ratio vnde bñlirreprehit prima causa peccati qđ salubriore dei munere vtitur re
sumpta sit dempta libertas qđ vt nouerit abstinere a cōcessis: que frenare se
nesciunt a vetitis. **D**is quidē creatura dei bona est: et nihil ē abij
ciendū quod cū gratiarū actione percipit. Sed nō ad hoc creati
sumus: vt feda et impudēti auaritate oēs mūdi copias expetam⁹:
tāqđ qđ licet sumi: nō liceat p̄termitti. Laudeſ deus qđ hoīm vsui
tam multa donauit: sed agnoscat rationalis anim⁹ maiores velle
tias menti datas esse qđ carni: et cū audit p̄ spiritum sanctum dici.
Post cōcupiscentias tuas non eas: et a volūtate tua vetare: intelli
gat sibi contra oīa que sensibus corporeis blandiūtur: tēperantie
sectandā eē virtutē: per quā dum exterioris hoīs volūtas minuitur:
sapientia interioris augetur. Non em̄ idē vigor cordis est sub
onere cibi: qđ sub lenitate ieiunij: nec eundē sensum potest satietas
generare: quē paritas. Quia cū caro concupiscēs aduersus spiri
tum spiritali cupitate supatur: libera obtinet sanitas: et sana libera
tas: vt et caro mentis iudicio: et mens dei regat auxilio. Ad hanc
ergo vtilitatem nos dilectissimi presens tēpus inuitat: vt a resura
rectione dñi vsqđ ad aduentū spūs sancti qnquaginta dieb⁹ emen
sis quos in leticia p̄cipue festiuitatis exegim⁹ ad ieiuniorū reme
dia cōcurramus: ne forte p̄ occasionē licētie blādiōis aliquas ne
gligētie culpas delectabiliū vsus inciderit. Terra em̄ carnis no
stre nisi assiduū fuerit subacta culturis: cito de segni octo spinas
tribulosqđ pducit: et partu degeneri dabit fructū nō horreus inferē
dū: sed ignibus cōcremādū: dicēte dño. **D**is plātatio quā nō plā
tauit pater meus celestis eradīcabit. Custodiēda igit nobis oīm
germinū seminūqđ generositas quā ex summi agricolae plātatione
cōcepim⁹: et vigili sollicitudine puidēdū ne dei munera aliqua

**Ecclesi.
xviij.**

**Ieiunij
laus.**

**Corp⁹ iei
unij as
ligendus.**

**Matthaei
xv.**

In nati. apłoz Petri & Pauli. Ser. f. Fo. lxxxiij.

inuidētis in imici fraude violent: & in paradiso virtutū non cre
seat silua vitioꝝ. Ad declinandū autē hoc malum: nihil est potē
tius elemosinis atq; ieiunijs: dum & carnales cupiditates cōtinē
tia necat: & desiderioꝝ spiritualium fructus mie cura multiplicat.
Unde charitatē vestram solēnter admonem: vt per castigatio
nē corporis et per opera pietatis mundari ab oīm pctōrum sorde
curem. Quarta igit et sexta feria ieiunemus. Sabbato aut apud
beatissimū Petrū apostolū vigilas celebremus. cuius meritis &
orationibus ita nos per oīa credimus adiunādos: vt mia dei & ie
iunijs nostris assit & votis. Per christū dominū nostrum. Amen.

In Firmitate apostolorum Petri & Pauli eisdē. Sermo. f.

 Quium quidē sanctarū solēntatū dilectissimi totus
mūdos ē particeps & vni⁹ fidei pietas erigit: vt qdā
p salute vniuersoꝝ gestū eē recolit cōib⁹ vtiq; gaudijs
celebret. Verū tamē hodierna festiuitas p̄ter illā reue
rentiā quam toto terrarū orbe p̄meruit: specialit et propria nostre
vrbis exultatione venerāda est: vt vbi p̄cipuoꝝ apostoloꝝ glori
ficat⁹ ē exit⁹: ibi i die martirij eoz sit leticie p̄ncipat⁹. Isti em̄ sūt
viri per quos tibi euangelii christi roma resplenduit: & q̄ cras ma
gistra erroris: facta es discipula x̄itatis. Isti sunt patres tui x̄iq;
pastores qui te regnis celestib⁹ inferendāz multo melius multoq;
felicius cōdiderūt: q̄ illi quoz studio prima menium tuoz funda
menta locata sunt. Ex q̄bus is qui tibi nomē dedit: fraterna te ce
de sedauit. Isti sunt q̄ te ad hanc gloriā prouexerūt: vt gens san
cta / populus elect⁹ / ciuitas sacerdotalis & regia per sacram beati
Petrī sedem caput orbis effecta latius p̄sideres religione diu
na: q̄ dominatione terrena. Quamuis em̄ multis aucta victorijs
tus imperij tui terra mariq; protuleris: minus tamen est: quod tē
bi bellicus labor subdidit: q̄ quod pax christiana subiecit. Deus
nāq; bonus & iustus et oīpotens qui misericordiaz suam humano
generi nunq; negauit: oēsq; in cōmune mortales ad cognitionem
sui abundantissimus semper beneficijs erudiuit: voluntariam er
rantium cecitatē et procliuē in deteriora nequitia secretiore cōsi
lio & altiori pietate miseratus est: mittendo verbū equale atq; coe
ternū. Verbum igitur caro factū ita diuinam naturā nature vnī
uit humane: vt illius ad infima inclinatio nostra fieret ad summa
prouectio. Ut autē huius inenarrabilis gratie per totū mundum
diffunderet effectus romanum regnum diuina prouidentia p̄para
uit. Cuius ad eos limites incrementa producta sunt: quibus cun
ctarū vndiq; gentiū vicina et cōtinua esset vniuersitas. Disposito
nāq; diuinit⁹ operi maxime oīgruebat: vt multa regna vno cōfede
rentur imperio: et cito peruios haberet populos predicatio gene
ralis: quos vnus teneret regimē ciuitatis. Nec autē ciuitas igno
rans sue p̄fectiōis auctore cū pene oībus dñaret gētibus: omniū

Unde ipe
rii roma
ni augmē
tum,

Beati Leonis pape.

**Quare ro-
mā venit
petrus.**

**Quib⁹ po-
pulis euā-
gelizauit
petrus
xps.**

gentium scrutebat erroribus: et magnā sibi videbat assu mpissere re-
ligionē: qz nullā respueret falsitatē. **U**n quanto erat p diaboli tes-
naciū illigata. tanto p xpm est mirabilius absoluta. **N**ā cum duo
decim apostoli accepta p spm sanctū oīm locutiōe liguarū imbue-
dum euāgelio mūdum distributis sibi terrarū partib⁹ suscepissent:
beatissimus petrus princeps apostolici ordinis ad arcē **R**omas-
ni destinatur **I**mperij: vt lux veritatis que in oīm gentiū reuelabatur
salutē: efficacius se ab ipso capite p totū mūdū corp⁹ effunde-
ret. **C**uius aut nationis hoīes in hac tunc vrbē nō essent: aut que
vsquā gētes ignorarēt: quod roma didicisset. **H**ic cōculcāde phi-
losophie opiniones: hic resoluende erāt terrene sapientie vanitas:
hic cōfutandus demonū cultus: hic oīm sacrilegiorū impie-
tas destruēda: vbi diligētissima supstitioe erat collectus: quicquid
vsquā fuerat vanis errorib⁹ institutū. **A**d hanc ergo vrbem tu bea-
tissime apostole **P**etre venire nō metuis: et cōsorte glie tue paulo
aliarū adhuc eccliarū ordinationibus occupato siluam istam
frementiū bestiarū et turbulentissime pfunditatis oceanū cōstan-
tior ingrederis. **N**ec mundi dñam times romā: qui i **C**ayphe do-
mo expaueras sacerdotis ancillā. **N**unquid aut iudicio **P**ilati aut
seuitia iudeorū minor erat vel in claudio potestas: vel in **H**erone
crudelitas. **U**ncebat ergo materiā formidinis vis amoris: nec
estimabas terrore cedēdum: dum horū salutē cōsulis: quos suscepe-
ras diligendos. **H**unc ergo intrepide charitatis affectū iā tūc p-
fecto cōciperes: quādo pfessio tui amoris in dñm trine interroga-
tionis est solidata mysterio. **N**ec aliud ab hac mentis tue intentio-
ne quesitū est: qz vt pascendis eius quē diligeres ouibus cibū quo
ipse eras opimatus impēderes. **A**ugebāt quoqz fiduciā tuā tot si-
gna miraculorum tot dona charismatū atqz experimēta virtutis.
Iam populos quicqz circūcisione crediderāt: erudieras. **I**am ian-
fiochenam eccliam vbi primū xpiani nois dignitas est orta: fun-
daueras. **I**ā pōtū **G**allatiā **C**apadociā **A**siam atqz **B**ithyniā
legib⁹ **E**uāgelice pdicationis impleueras: nec aut dubius de pro-
uectu operis aut despacio tue ignarus etatis trophēi crucis xpi
romanis arcibus inferebas: q te diuinis pordinationib⁹ antebat
et honor potestatis et gloria passionis. **A**d quā beatus coaposto-
lus tu⁹ vas electiōis et specialis magister gētium **P**aulus occur-
rens eodē tibi sociatus est tēpore: quo iam oīs innocētia: omnis
pudor: omnisqz libertas: sub **H**eronis laborabat imperio. **C**ui⁹ fu-
ror per omniū vitorū inflāmatuū excessū in hunc eum vsqz torre-
tem sue precipitauit insanie: vt prim⁹ nomini xpiano atrocitatem
gñalis psecutionis inferret: quasi per sanctorū neces gratia posset
extingui: quibus hoc ipsū erat maximū lucrū: vt contēpt⁹ vite hu-
sus occidue pceptio fieret felicitatis eterne. **P**reciosa ergo est i
conspetu dñi mors sanctorū eius: nec villo crudelitatē gñe destrui

In natiuita. apłoz petri & pauli. Ser. ij. Fo. lxxv

potest sacramento crucis xpi fundata religio. Non minuitur persecutionibꝫ ecclesia: sed augetur: & semper diuicius ager segete ditiori. **Ecclesia** pfectio-
vestitur: dñi grana que singula cadunt: multiplicata nascunt. **Cu-** cutionibꝫ
de duo ista preclara diuini germina seminis in quantā sobolē pul augetur.
lularint: beatorū militū martyrum protestatur: qꝫ apostolicorū cnu
litrumpħoz vrbē nostrā purpuratis & longe lateqꝫ rutilantibꝫ po
pulis ambierunt: et quasi ex multarū honore gēmarū cōserto vno
diademate coronarūt. **De** quoz p̄sidio dilectissimi diuinitꝫ nos
bis ad exemplū patiētie & p̄firmationē fidei preparato: vniuersa
liter quidē in oīm sanctoz cōmemoratiōe letandū est. **Sed** in hoz
excellētia patrū merito est excellētiꝫ gloriādum: quos gr̄a dei ī
tantū apicē in oīa **Eccle** mēbra prouexit: vt eos in corpore cuius **Oculi** ec
caput est xps: quasi geminū cōstitueret lumen oculoz. **De** quoz **clie** petrꝫ
meritis atqꝫ virtutibꝫ que oēm loquēdi superāt facultatē: nihil vti et paulus.
uerum: nihil debemꝫ sentire discretū: qꝫ illos et electio pares: & la
bor similes: & finis fecit equales. **Sicut** autē et nos experti sumus: &
nostrū probauere maiores: credimus: atqꝫ confidimus: inter oēs
labores istius vite ad obtinendā miam dei semp nos specialitꝫ pa
tronoz ořonibus adiūādos: vt q̄tum pprijs peccatis deprimi
mur tantū apostolicis meritis erigamur. **Per** dñm nostrum iesus
xpm cui est honor cū patre & cū sancto sp̄ritu eadem potestas vna
diuinitas in secula seculorum. Amen.

In natiuitate apostolorū Petri & pauli eiusdē. Sermo. ij.

Eultemus in dño dilectissimi et sp̄ritali iucunditate le
temur: qꝫ vnigenitus dei patris filius dñs noster iesus
xps ad insinuāda nobis diuinitatis mysteria: apostoli
ci ordinis primū beatū petrū huic ciuitati dignatꝫ est p
rogare. **Cuius** hodierna festiuitas recurrente trūpho: martyrij
specimē & decꝫ cōtulit orbi terraz. **Hoc** enī obtinuit dilectissimi il
la cōfessio: que a deo patre inspirata apostolico cordi oīm huma
narū opinionū incerta transcēdit: & firmitatē petre que nullis im
pulsionibus quateretur: accepit. **Euangelica** referente hystoria. **Mathei**
Omnes apostolos dñs quid dese homines opinentur: iterrogat. **xvj.**
At vbi qd habeat discipuloz sensus: exigit. **Ille** primus est in dñi
cōfessione: qui primus est in apostolica dignitate. **Qui** cū dixisset.
Tu es xps filius dei viui. **Respondit** ei iesus. **Beatus** es **Simon** **Mathei**
Bariona: qꝫ caro et sanguis nō reuelauit tibi: sed pater meus qui **xvj.**
in celis est. **Ideoqꝫ** beatus es: quia pater meus te docuit: nec opi
nio te terrena sefellit: sed inspiratio celestis instruxit: et non caro &
sanguis: sed ille me tibi cuius sum vnigenitꝫ indicauit. **Et** ego in
quit dico tibi: hoc est sicut pater meus tibi manifestauit diuinita
tem meā: ita ego notā tibi facio excellentiā tuā. **Quia** tu es petrus
idest cū ego sim imobilis petra: ego lapis angulari qꝫ facio vtraz
vni. **Tamen** tu quoqꝫ petra es: quia mea virtute solidaris: vt que

Beati Leonis pape

Matth.
xvj.

Ibidem.

Lu. xxi.

Job. xxi.

mibi potestate sunt propria: sint tibi mecum participatione communia. Supra hanc petram edificabo ecclesiam meam: et porte inferi non prevalebunt adversus eam. Supra hanc inquit fortitudinem eternum extruam templum: et ecclesie mee celo inferenda sublimitas in huius fidei firmitate consurget. Hanc confessionem porte inferi non terrebunt: mortis viscera non ligabunt. Vox enim ista vox vite est: et sicut confessores suos in ecclesia punit: ita negatores ad inferna demergit. Propter quod dicit beato Petro apostolo. Tibi dabo claves regni celorum: et quaecumque ligaveris super terram: erunt ligata et in celis. Transiit quidem in apostolos alios vis istius potestatis: sed non frustra vni commendatur: quod omnibus intimescat. Petro enim singulariter hoc creditur: quod a cunctis ecclesie rectoribus. Petri forma proponitur. Manet ergo petri privilegium: ubiqueque ex ipsius fertur equitate iudicium: nec nimia est vel severitas: vel remissio: ubi nihil erit ligatum: nihil solutum: nisi quod petrus aut ligaverit: aut soluerit. Instante autem passione sua dominis que discipulorum suorum erat turbatura ostentia. Simoni inquit Simoni ecce Sathanas expostulavit: ut vos cribraret sicut triticum. Ego autem rogavi pro te: ut non deficiat fides tua: et tu aliquando conversus confirma fratres tuos: ne intrent in temptationem. Commune erat omnibus apostolis periculum de temptatione formidinis: et divine protectionis auxilio pariter indigebant: quoniam diabolus omnes exagitare: omnes cupiebat elidere et tunc specialis a domino petri cura suscipitur: et pro petri fide proprie supplicatur: tanquam aliorum status certior sit futurus: si mens principis victa non fuerit. In petro ergo omnium fortitudo munus: et divine gratie ita ordinata auxilium: ut firmitas que per christum petro tribuitur: petri apostolis offeratur. Nam et post resurrectionem suam dominus beato petro apostolo post regni claves ad trinam eterni amoris professionem mystica insinuatione ter dixit. Pascue oves meas: quod et nunc percul dubio facit: et mandatum domini pius pastor exequitur confirmans nos exhortationibus: et pro nobis orare non cessans: ut nulla temptatione superemur. Si autem hanc pietatis sue curam populo dei sicut credendum est: ubique pretendit: quanto magis alumnis suis operam suam dignatur impedire: apud quos in sacro dormitionis thoro eadem qua presidit carne requiescit. Cum ita dilectissimi tantum nobis videamur presidium divinitus institutum: rationabiliter et iuste iudicis nostri meritis et dignitate letamur: gratias agentes sempiterno regi et redemptori nostro iesu christo qui tantam potestatem dedit ei: quem totius ecclesie principem fecit ad gloriam et laudem nominis sui. Qui cum deo patre et spiritu sancto vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

¶ In octava apostolorum petri et pauli eiusdem. Sermo. Eligiosam devotionem dilectissimi quod ob die castigationis et liberationis nostre cunctus fidelium populus ad agendas deo gratias confluebat: pene ab omnibus proximis

In natiuitate septē fratrum macha. Ser. Fo. lxxxvi

fuisse neglectā: ipsa paucorum quod affuerit raritas demonstrauit: et coram
di meo multum tristitie intulit: et plurimum timoris incussit. Magnū
enī piculū est esse homines ingratos deo: et per obliuionē beneficiorum eius
nec de corruptiōe propugnare: nec de remissiōe letari. Vereor igitur di
lectissimi ne vox illa prophetica tales increpasse videat: quod dicit.
Flagellasti eos: et non doluerunt. Castigasti eos: et noluerunt accipere. Hier. v.
disciplinā. Que enim in eos correptio ostendit in quibus tanta auersio repe-
rit: pudet dicere: sed necesse est non tacere: plus impendit demoniis: quam
Apostolis: et maiorem obtinet spectacula frequentia: quam beatam martyria.
Quis hanc urbem reformauit salutem: quod a captiuitate eruit: quod a cede
defendit: ludum cyrcensium: an cura sanctorum: quorum utique precibus diuine celsi-
tude flexa sunt: ut quod merebatur ira: seruaret ad veniam. Tāgat obse-
cro dilectissimi cor vestrum illa sententia saluatoris: qui cum decem le-
prosis mie virtute mundasset: unum tantum dixit ex eis ad agendas
gratias reuertisse: significans fideliter de ingratissimis: quod huius pietatis
officio etiam si corporis assecuti sunt sanitatem: non tamen sine animi im-
pietate defuerunt. Ne ergo ista ingratorum nota etiam vobis dilectissi-
mi possit ascribi: reuertimini ad dominum: intelligentes mirabilia que in
nobis dignatus est operari: et liberationem nostram non sicut opinan-
tur impij: stellarum effectibus sed ineffabilis omnipotentis dei mie de-
putantes: qui corda furentium barbarorum mitigare dignatus est:
ad tanti vos beneficii memoriam toto fidei vigore conferte. Grauis
negligentia maiore satisfactione curanda est. Ad emendationem nos-
tram utamur lenitate parcere: ut beatus Petrus et omnes sancti qui
nobis in multis tribulationibus affuerunt: obsecrationes nostras per vobis
apud misericordem deum iuuare dignentur. Per Christum dominum nostrum amen.
In natiuitate sanctorum septem fratrum martyrum Machabeorum eiusdem festi.

Lu. xviij.

Sollemnitas est si ego taceam puenit vestre ostendit. Nam enim conspi-
rati studio et deuoto animo puenistis: ut festiuitatem magni-
ficentiam et si festum non indicet: congregatio tantum ipsa testetur: et re-
cre. Duplex enim causa leticie est: in qua et natalis ecclesie colimus: et martyrum summa vene-
passio gaudemus: nec immerito digne ecclesia horum exultat martyrio: ratio dis-
grum ornat exemplo. Cuius sollemnitatis hodiernae dilectissimi plenius gni.
sime sacre historie lectione didicistis: ne clatere vos potuit: que in
tanto rerum gestarum ordine exceperitis audiri: cum gloriosa septem mar-
tirum matrem exultari et non tacito honoraretis affectu in singulis quod de
filijs passa: sed in omnibus coronam. Subsecuta est enim felici exitu quod inui-
cto premisit hortatu: beata genitrix beata progenies memorabi-
lis precedenti fortitudo. Nam cum in illo ordine mortui et in illa dispo-
sitione penam id lenissimum regis excogitasset impietas: ut victoria
sibi de primis pmitteret: quos sine tolerantie cruciaret exemplo: et
de postremis quos in supplicio torqueret alieno multiplicare sunt
martyrum palme: et dum singuli in omnibus vincunt: propter coronas proprias

Festi dies
suma vene-
ratio

Beati Leonis pape.

Fructus au omnes acqſuere septenas. Sed hec ad fructuosam recolēda sunt
 dite do- auris voluptatē: inflat sciētia: nisi edificet obedientia: grauāt aus-
 ctrine vn- ta: nisi suscipiant imitāda. **Hec** em qz cessauit pſecutor ⁊ tortor: qz
 de sit. iam deo militāt potestates desunt christianis: qſ superāt passiōes

ij. ad Th. **Fili** inq̄t accedēs ad fruitutē dei: sta in iusticia ⁊ timore: ⁊ ppara-
 tij. aiam tuā ad tēptationē. **Et** apostol⁹ dicit. Quicūqz in xpo pie vo-
 lunt viuere: pſecutionē patiūtur ppter iusticiā. Qui g putas quie-
Christia- uisse pſecutionē ⁊ nullū tibi cū hostib⁹ esse cōflictū: inimicū cordis
 nū semper tuū scrutare secretū: ⁊ oēs recursus aīe tue diligēs explorator īgre-
 pati pſecu- dere: ⁊ vide si nulla te impugnat aduersitas: si nullus tyrān⁹ vult ī
 tiones. mētū ditia: pelle luxuriā: fuge inq̄tatē: obtinere falsitati: ⁊ cū uide
 stultū incrementa contēne. **Supbie** cōcordiā nega: ⁊ magis time in
 gloriā suscipi: qz in hūilitate calcari. **Dissociare** ab ira: nec dolores
 inflāmet inuidie cupido vindicte. **Renūcia** voluptati: auertere ab
 immūditia: pelle luxuriā: fuge inq̄tatē: obtinere falsitati: ⁊ cū uide

Martyr ē ris te multiplicē habere pugnā: tu qzqz imitator **Martyr** numero
 q vitia su- sam qre victoriā. **Lotiēs** em pctis morimur: qtiēs in nobis pctā
 perat. moziunt: et p̄ciosa in cōspectu dñi etiā ista mors sctōrū ei⁹ vbi hō
 occidit mūdo: nō terminatiōe sensuū: sed sine vitioz. **Si** g carissī
 mi nō ducitis cū infidelib⁹ iugum: si pctōres eē desistitis: ⁊ nullis
 carnaliū cupiditatū tēptatiōib⁹ creditis: solēne hāc diē celebra-
 tis: ⁊ nō solū **Martyres** ac **Martyrū** matrē: sed etiā illius mēoriā
 iusto honore vneramini: qui hoc diē anteqz festiuitatē huius loci
 cōsecratiōe genuit. **Magnificus** qdē structor parietū sed ma-
 gnificēti⁹ edificator aīaz: vltra cui sui terminos opa pietatis ex-
 tendēs: vt vtilitatib⁹ institutionū eius etiā in ipso fruct⁹ deuota
 posteritas: ⁊ habitādo qd cōdidit: ⁊ faciēdo qd docuit. **Via** ergo
 dilectissimī que oculis cernitis: ⁊ mente meministis: ad pfectum
 vestre edificatiōis assumite: ⁊ ita vnusqzqz vestrū pparato a maio-
 rib⁹ vtatur habitaculo: vt in seipso meminerit: tēplū dei eē fundatū:
 nihil structure sue prauū: nihil supponat infirmū: sed vnus ex
 electis lapidib⁹ cōgruēdo p indissolubilē cōnexionē crescat ī dñi
 ci corpis vnitatē: auxiliante dño nro iesu xpo qui cū patre et spū
 sancto viuit ⁊ regnat in secula seculorum. Amen.

C In Beatitudine sancti Laurentij martyris eiusdem. **Sermo.**

Cum oīm dilectissimī summa virtutū ⁊ toti⁹ plenitudo in
 sticie de illo amore nascat: q deus primisqz diligit. **In**
 nullis pfecto hic amor sublim⁹ excedere clari⁹qz ful-
 gere qz in beatissimis martyrib⁹ inuenit: q dño nro iesu
 christo p oibus hoībus mortuo tam ppinq sunt imitatiōe chari-
 tatis qz similitudine passiōis. **Quamuis** em illi dilectiōi qua dñs
 nos redemit: nulla cuiusqz benignitas possit equari: quia altud est
 pro iusto mori hominem sua necessitate moriturum: aliud pro im-
 pijs occūbere a debito mortis alienum: multum tamen vniuersis

In natiuitate scti Laurētij. Sermo. Fo. lxxvij.

hominibus etiā martyres cōtulerunt: quorū fortitudine ita ei⁹ lar
gitor vsus est dñs: vt penā mortis et atrocitatē crucis nulli suorum
vellet esse terribilē: sed multis faceret inuitabilē. **S**i ergo null⁹ bo-
nus sibi soli est bonus: nec cuiusq; sapientis sibi tantū sapientia est
amica: et hec verarū natura virtutū est: vt multos a tenebroso ab-
ducatur errore: qui earū clarus est lumine. **A**d erudiendū dei popu-
lum: nullorū est vtilior forma q̃m martyrū. **S**it eloquentia facilis
ad exhortandū: sit ratio efficax ad suadendū: validiora tñ sūt exē-
pla q̃ verba: et plantus est ope docere q̃ voce. **I**n quo excellentis-
simo gñe beatus martyr laurentius cui⁹ passionis dies hodiern⁹
illustris est: q̃ gloriose polleat dignitate: etiā psecutores eius sen-
tire potuerunt: cū illa mirabilis animi fortitudo de xp̃i principali
ter amore cōcerta non solū ipsis non cederet: sed etiā alios exem-
plo sue tolerantie roboraret. **C**um furor gentiliū potestati i electis-
sima quoq; xp̃i mēbra seutret: ac p̃cipue eos qui ordinis erāt sacer-
dotalis impeteret: in leuitā laurentiū q̃ nō solum ministerio sacra-
mentorū sed ⁊ dispēlatione ecclesiastice substantie preeminebat: et
impius psecutor efferebuit. **D**uplicē sibi predam de vni⁹ viri cōpre-
hensione p̃mittens: quē si fecisset sacre pecunie traditores: faceret
etiā sacre religionis exortem. **A**rmatur itaq; genia face: homo pe-
cunie cupidus: et veritatis inimicus: auaricia: vt rapiat aurū: ipie-
tate: vt auferat xp̃m. **P**ostulat sibi ab imaculato sacrarij p̃esue-
opes ecclesiasticas: quib⁹ auidissimus inhiabat inferri: cui leuita
castissimus vbi eas repositas haberet: ostendēs: numerosissimos
sanctorum pauperū obtulit greges: in quorū victu atq; vestitu in-
amissibiles cōsiderat facultates: que tanto integrius erant salue
quanto sanctius p̃babant expense. **F**remat ergo p̃edo frustratus:
et in odium religionis que talē diuitiarū vsus instituisset ardescēs
direptionē thesauri potioris aggreditur: vt apud quē nullam de-
nariozū substantiam reperisset: illud depositū ei quo sacratius erat
diues / auferret. **R**enunciare xp̃o laurentiū iubet: ⁊ solidissimam il-
lam leuitici animi fortitudinē diris parat vixere supplicijs. **Q**uo-
rum vbi minora nil obtinent: vehementiora succedunt. **L**acros-
artus et multa verberū sectione cōcisos subiecto p̃cipit igne torre-
ri: vt per cratē ferream q̃ iam de feruore cōtinuo vim ex se haberet
vendi: cōuersorū alterna mutatione membrorū fieret cruciatus
vehementior: et pena p̃ductior. **N**ihil obtinens: nihil proficis se-
ua crudelitas. **S**ubtrahitur tormentis tuis materia mortalis: et
laurentio in celos abeunte tu deficis: flāmis tuis superari charita-
tis xp̃i flāma non potuit: ⁊ segnior fuit ignis qui foris vsit / q̃ qui
intus accendit. **S**eruisti psecutor. **M**artyrij: cū seuisi. auxisti pal-
mam: dum aggeras penā. **N**am quid non ad victoris gloriā inge-
nium tuū reperit: quādo in honore transierunt triūphi etiā instru-
menta supplicij. **G**audemus igitur dilectissimi gaudio spiritali ⁊

Beati Leonis pape

de infelicissimo incliti viri sine gloriemur i dño: qui est mirabilis in sanctis suis in quib⁹ nobis ⁊ presidium pstituit ⁊ exemplū: atq; ita per vniuersū mūdū clarificauit gloriā suā: vt a solis ortu vsq; ad occasum leuiticorū luminū coruscante fulgore: q; gloriificata ē Hierosolima Stephano: tā illustis fieret Roma laurentio. **Cur** oratione ⁊ patrocinio adiuuari nos sine cessatione cōfidimus: vt q; oēs sicut apostolus ait. Quicūq; volūt in xpo pie viuere perfectiōne patiuntur: corroboremur spiritu veritatis: et ad superandas omnes temptationes constantis fidei perseverantia muniamur. **Per** dñm nostrū iesum xpm filium tuū. Qui tecū viuūt et regnat in vnitāte spiritus sancti deus. **Per** omnia secula seculorum. Amen.

ij. **Timo.**
iij.

De ieiunio septimi mēsis id est septēbris eiusdē. **Sermo. i.**

Observantiā quidē vestrā dilectissimi ita nouim⁹ esse deuota: vt aīas vestras nō solū legitimis sed etiā voluntarijs ieiunijs excolatis. **Tū** adijcēda est huic studio et nre admonitionis exhortatio: vt si q; sūt in exercitiis tardiores in his saltē dieb⁹ p̄muni abstinentie se obediēter adiungant: in qb⁹ nos oportet sacratissimā p̄suetudinē attrēti celebrare: vt p hūilitatē ieiunij oēs hostes nros diuinū mereant auxilliū. **Res** ei est p̄cipui opis quā ⁊ ex auctoritate indicim⁹: ⁊ ex charitate suadem⁹ vt paululū edēdi libertate: p̄pressa castigationi corporis ⁊ pauperū studeam⁹ alimonie: q; q; reficit aīam suā pascit: ⁊ teporales cpulas i delicias mutat eternas. **In** locū igit malarū cupiditatū sanctorū desideriorū incrementa succedāt. **Cesset** iniquitas sed nō sit ociosa iustitia: quē null⁹ patit opprimētē: sētiat aliq; adiuvantē. **Pax** est enī nō auferre aliena/ nisi largiaris ⁊ ppria: sub oculis iusti iudicis sum⁹: q; nouit q̄tā vnicuiq; bene operāti dederit facultatē. **Nō** vult ociosa esse munera sua q; suis suis sic mysticorū talētorū mensuras distribuit: vt creditū q; liberaliter erogasset: augetet: q; sterilitē suasset/ amitteret. **Et** ideo dilectissimi q; septimi mēsis ieiunium nos celebrare puenit/ sanctitatē vestrā monem⁹: vt q̄rta ⁊ sexta feria ieiunem⁹. **Sabbato** x̄o ap̄ b̄t̄m petrū apostolū vigilem⁹: cui⁹ suffragatib⁹ merit⁹ ab oib⁹ tribulationib⁹ mereamur absolui. **Per** xpm dñm nostrum. Amē.

Ieiunij
laus.

Wie necesse
estas.

De eodem

Sermo. ii.

Eus humani gñis p̄ditor ⁊ redēptor: q; nos ad p̄missiōnes vite eterne p̄semitas vult ambulare iustitie: de futura tēptatiōe q; nobis in itinere virtutū insidiosis aduersaret occurrib⁹: mlt⁹ nos p̄sidijs dilectissimi i qb⁹ laq̄os diaboli obterrerem⁹ instruxit: inf q; hoc famulis suis saluberrimū ptulit: vt p̄tra oēs inimici dolos fortitudine se p̄inēte ⁊ opib⁹ pietatis armarent. **Ille** enī qui ab initio primis hoib⁹ interdicti cibi inseruit appetitum: ⁊ male credulis per illecebrā edendū omniū cō-

De Ieiunio septimi mēsis. Ser. ij. Fo. lxxviii

cupiscētiarū virus infudit: easdē fraudes retractare non desinit: et
in natura quā scit suis seminib⁹ incitatā esse ⁊ corruptā: latēis sue
germinē inqrit: vt ad labefactāda studia virtutis desiderii volupta
tis accendat: quoniā pena ipsius est prouectio xp̄iana. **Nec** potest
corū animos aliquo modo ledere/qui nouerunt auxiliāte dño in
sua carne regnare. **Rationabili** ergo moderatione sāctoꝝ pposita
to frenande sunt rebelles cupiditates. nec sinendū est vt castis et
spiritalib⁹ desiderijs corporales cōcupiscētie reluctent. **Agnoscat**
interior homo exterioris sui se esse rectorē: vt mens diuino guber
nata dominatu terrenam substantiā in bone volūtatis cogat obse
quiū. **Nec** enī deest nobis ad hunc ordinē obseruandū misericor
dissimi regis auxiliū: qui nos saluberrime obseruātie rōe informa
uit: prefiniens nobis p temporū recursus quosdā ieiuniorum dies
in quibus castigacione corporū virtus roboraretur aiorum. **Hui⁹**
autem remediij munus dilectissimi etiā in isto q̄ septimus est: men
se depositū est: qđ nos prompta puenit alacritate suscipere. **Ut** pre
ter abstinentiam qua quisq̄ se peculiariter atq̄ priuatim fm mo
dum sue possibilitatis exercet. **Nec** q̄ oibus simul idicatur/animos
suis celebretur. **Hā** in omni agone certaminis xp̄iani vtilitas con
tinente plurimū valet: ita vt quidā seuiſsimorū spūs demonum q̄
ab obsessis corporib⁹ nullis exorcizantium fugātur imperijs: sola
ieiuniorū ⁊ orationū virtute pellantur: dicente dño. **Hoc** gen⁹ des
moniorum non eijcitur nisi in ieiunio et oratione. **Grata** ergo est et **Mar. ix**
deo et terribilis diabolo ieiunantis oratio. **Nec** latet quantū acq̄ **Ieiunia**
rit sue salutis: q̄ tantū pstat aliene. **In** hac sane obseruātia dilectissī **elemosinis**
mi q̄uis nos oēs vnanimiter oporteat esse deuotos: si q̄ tamē sunt **redimēda**
quorū volūtati aliqua obsistat infirmitas: laborē qui supra vires
est corporum/redimant impendijs facultatum. **Multa** enim sunt
opera pietatis: que ipsam edendī necessitatem merito ampliore cō
mender: si ieiunantium purificationem studio benignitatis acqui
runt. **Nam** cū hi qui nihil omittunt de humilitatiōe ieiunij sub stes
rili fatigatione defudent: nisi de elemosinarū qua possunt erogas
tione sanctificent: dignum est/vt in alimoniam pauperum abun
dantior sit eorum largitio: quorum ad abstinentium minor est for
tudo. **Quod** ergo quis in sua sibi infirmitate non denegat: aliene
inopie libenter impendat: et propriam necessitatē faciat sibi cū in
digente cōmunem: non culpatur infirmus ieiunium soluēs: a quo
cibum accipit pauper esuriēs: nec escam sumendo polluitur: q̄ ele
mosinam impartiendo mundatur: dicente domino. **Date** elemosi
nam: et ecce omnia munda sunt vobis. **In** quo opere dilectissimi
etiā hi qui ab epularum delectatione se cōtinēt/ fructus sibi debēt
misericordie comparare: vt qui abundantius seminauerint copio
sius merant. **Non** enī vāg agricole suo seges ista mentitur: aut in **Elemos**
certā spem habet operis cultura pietatis. **Quicquid** hoc mō seren **ne laus.**

Beati Leonis pape.

tis manu spargitur: nō estusvrit: nō torrens trahit: nō grandio, p
sternit. Incolumes semp sunt pietas expēse: nec solū integre ma
nent: sed etiā modo augent: et cōlitate mutant. De terrenis celestia
prodesit: de parvis magna gignunt: et tēporale dānū in premiū
transit eternū. Quisq; igit diuitias amas: q̄sq; multiplicari que
possides cōcupiscis: in hec lucra accēdere: in hec rerū tuarū aug
mēta suspira: de quib⁹ nihil fur abripit: nihil tinea corrūpit: nihil
rubigo cōsumit. Noli desperare de fenore: noli de accipiēte diffi
dere. Quod vni horū fecistis: mihi fecistis: q̄s dicat intellige: et apō
quē opes tuas colloces: p̄spiciat fidei oculis securus agnosce:
non dubitet de receptione cui christus debitor est. Non sit anxia
fj. **Cor. ix.** liberalitas: nec triste ieiunū: hilarem em̄ datorē diligat deus: q̄
fidelis est in verbis suis: et abundāter largita retribuit: qui bēti
gne largienda donauit. Per dominum nostrum iesum xpm filiū
tuum. Qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritus sancti deus: p
omnia secula seculorum. Amen.

De Ieiunio septimi mensis eiusdem. Sermo. iij.

Ad exorandā dilectissimī miām dei ad renouandū statu
felicitationis humane q̄tū valeāt religioſa ieiunia sancto
rū prophetarū predicationē cognoscim⁹: qui diuine iustia
cie cōmonitionē quā frequēter p̄p̄s israel merito iūda
tis iciderat: nō nisi ieiunio p̄stant posse placari. Unde et **Johel. ij.**
p̄pheta admonet dicēs. Hec dicit dñs deus vester. Cōuertimini
ad me in toto corde vestro: in ieiunio fletu et plāctu: et scindite cor
da vestra et nō vestimēta vestra: et cōuertimini ad dñm deū vestrū
q̄z misicors ē: et patiens et magnanim⁹: et multū misicors. Et iterū
sanctificate ieiunū: p̄dicare curationē: p̄gregate plebē: sanctifica
te ecclesiā. Que cohortatio dilectissimī nostris q̄q; est amplectan
da tēporib⁹: q̄z huius curationis remedia etiā a nobis sunt necessa
rie p̄dicāda: vt i obseruatiā satisfactiōis antiquē q̄d p̄didit iuda
tis.

Commu- ca preuaricatio acq̄rat christiana deuotio. Diuinay nāq; reueren
tis institu tiā sanctionū inter q̄libet spontaneē obseruatiē studia habet semp
tionis ad priuilegiū suum: vt sacrati⁹ sit q̄d publica lege celebrat⁹: q̄z q̄d pri
bonū vtili uata institutiōe dependit. Exercitatio em̄ cōtinētie quā sibi q̄q;
tas. pprio arbitrio indicit: ad vtilitatē cuiusdā pertinet portiois. Ie
iunū vero q̄d vniuersa ecclesia suscipit: neminē a gñali purificatio
ne seiungit: et tūc fit potētissimus dei populus: quādo iū vnitate
sancte obediētie oīm fidelium corda cōueniūt: et in castris militie
christianis similis ex omni parte p̄paratio et eadē est vbiq; minis
tio: fremat licet cruēti hostis pugil furor: et latebrosas vndiq; p̄
tendat insidias: neminē tamen capere: neminē poterit vulnerare:
si nullū inermem/nullū desidem/nullū inuenit ab opere pietatis
exortē. Ad hui⁹ q̄ inuicte pietas potētā dilectissimī et hoc nos so
lēne ieiunū septimi mensis inuitat: vt a curis secularib⁹ actib⁹q;

De Ieiunio septimi mēsis. Ser. iij. Fo. lxxxix.

terrenis liberos ad dominū animos erigamus. Et quia hanc intentionē semp̄ necessariā non oēs possumus habere perpetuā se-
piusq; per humanā fragilitatē a sup̄nis in terrena recidimus: istis ieiuniorū
saltē diebus qui nobis ad saluberrima sunt remedia prestituti: mū tēpora ser-
uanda. **In** multis em̄ (sicut scriptū est) ioffēdi
sit ad bona eterna furēmur. **In** multis em̄ (sicut scriptū est) ioffēdi
mus oēs: et licet quotidiano dei munere a diuersis cōraminatiōi-
bus emundemur: inherēt tamen incautis animis plerūq; macu-
le crassiores: quas oportet diligētiori cura ablui: et impēdio maio-
re deleri: plenissima autē est pctōz abolitio: quādo toti⁹ eccl̄ie vna
est oratio: et vna cōfessio. **Si** em̄ duoz vel triū sc̄to pioq; consensui
oīa que poposcerint: dñs prestanda promittit: quid negabit mul-
torum milium plebi vnā obseruantia pariter exequēti: et p̄ vnum
spiritū concorditer supplicāti. **Magnū** est in cōspectu dñi dile-
ctissimi valdeq; preciosum: cū totus populus christi eisdem instat
officijs: et in vtroq; sexu oēs gradus oēsq; ordines eodē cooperā-
tur affectu. **Cū** indeclinādo malo ac faciēdo bono par cūctorū et
vna sentētia est: cū in operibus seruoꝝ gloriācat deus: et toti⁹ pie-
tatis auctori in multarū actione gratiarū benedicat. **Alunt** esuriē-
tes: vestiuntur nudi: visitant infirmi. **Et** nemo quod suū est querit:
sed quod alterius: dum ad releuādā miserā vniculq; mensura sua
sufficit. **Et** facile est inuenire hilare datore: vbi modum operis ra-
tio tēperat facultatis. **Per** hanc autē dei gratiā que operat oīa i
omnib⁹: cōmunis fidelium fructus et cōmune sit meritū: quādo qdē
potest et corū par esse animus: quozū impar est census: et cum alter
de alterius letat largitate: cui equari nō potuit impēdio: equatur
affectu. **Nil** in tali populo inornatum nihilq; diuersum est: vbi ad
vnum pietatis vigorem oīa sibi totius corporis mēbra cōsentiūt:
nec de sua tenuitate cōfundit: qui de alioꝝ opulētia gloriat. **Dec⁹**
em̄ vniuersitatis est excellētia portiois: et cū dei spū oēs agimur:
nō solum illa nra sunt: q̄ ipsi gerim⁹: sed etiā illa de quib⁹ in alioꝝ
actione gaudemus. **Amplectamur** igitur beatā istaz sacratissime
vnitatis soliditatē: et solēne ieiunium cōcordante pposito bone vo-
luntatis ineamus. **Nihil** a quoq; arduū nihil asperū q̄rit: nec ali-
quid nobis quod vires nostras excedat indicit: siue in abstinen-
tie castigatione: siue in elemosinē largitate. **Sciūt** singuli qd pos-
sint: qdue nō possint. **Ipsi** modulū suū pendāt. **Ipsi** iusta et ratio-
nabili taxatione se censēat: vt sacrificiū mie nō cū tristitia offerat:
nec inter dāna numeret. **Hoc** pio impēdat operi: qd cor iustificet
qd p̄scientiā lauet: qd deniq; et accipiēti profit et danti. **Felix** qui
dem ille ē anim⁹: multūq; mirabilis: q̄ facultatū defectiōnē bñfa-
ciendi amore nō metuit: et daturū sibi eroganda nō diffidit: a q̄ cū
erogaret accipis. **Sed** qz cū magnanimitas ista paucorū est: ple-
nū etiā pietatis ē: vt suoꝝ curā quicq; non deserat: nos p̄fectionib⁹

Beati Leonis pape.

nō preludicātes ea vos regula generaliter exhortamur: vt mādā
tū dei fm possibilitatis vestre mēsurā operemini. **H**ilarē em̄ bentē
uolentiam esse decet: que sic suā tēperet largitatē: vt de illa paupe
rum refectio gaudeat: et domestica sufficiētia non labore. **Q**ui au
tem ministrat semē seminanti et panē ad manducandū prestabit:
et multiplicabit semē vestrum et incremēta frugum iusticie vestre.
Quarta igitur et sexta feria ieiunemus. **S**abbato autē apud beas
tissimum **P**etrū apostolū pariter vigilas celebremus: cuius me
ritis et orōnib⁹ cōfidim⁹ nobis p miam dei nři esse pstandā. **P**er
dñm nřm iesum xpm. **Q**ui viuīt et regnat in secula seculorū. Amen.

De Ieiunio septimi mensis eiusdem. Sermo. iiii.

Dedicacionē nostram dilectissimi familiaris nobis ad
iuuat consuetudo et ratio tēporis commēdat officiū sa
cerdotis: ne aut onerosum videatur: aut arduū quod et
preceptū erigit legis: et deuotio tēperat voluntatis: q̄
cum in vnū gratia dei auxiliante cōueniunt: nō littera occidit sed
spūs viuificat. **U**bi autē spūs dei: ibi libertas: que legē non tē
more exequitur sed amore. **O**bedientia enim mollit imperiū: nec
dura ibi necessitate seruit: vbi diligit qđ iubet. **C**uz q̄ vos dilectis
simi ad quedā que in veteri testamēto instituta sunt cohortamur:
non iudaice vos obseruatiē iugo subdimus: nec cōsuetudinē car
nalis populi indicimus: excellit super illoz ieiunia p̄nētia chr̄i
stiana: et si quid nobis atq; illis cōmune est in tēporib⁹: non con
cordat in moribus. **H**abeāt illi nudipedalia sua: et in tristitia vultu
tuū ostendāt ociosa ieiunia: nos in nullo ad habitus nostri hone
statē dissimiles nec a iustis et necessarijs operib⁹ abstinētes edene
di licentiā simplici paritate cohibemus: vt in vsu ciborū modus
eligatur: non creatura dānetur. **Q**uāuis em̄ cuiq; vestrū liberū sit
volūtarijs castigatiōib⁹ propriū corpus afficere: et nūc modera
tius nūc vero districtius repugnātes spūi carnales cōcupiscētijs
edomare quibuscūq; tamē dieb⁹ ab oib⁹ oportet pariter celebra
ri gñale ieiuniū: et tūc ē efficacior sanctiorq; deuotio: qm̄ in opibus
pietatis totius eccl̄ie vn⁹ anim⁹ et vn⁹ est sensus: publica em̄ p̄ferē
da sunt p̄prij: et ibi itelligēda est p̄cipua ratio vtilitatis: vbi vigi
lat cura cōis. **T**eneāt igit̄ diligētia suā obseruatiē singulorū: et cō
tra neq̄tie spiritualis insidias ip̄lorato diuine p̄tectiōis auxilio cele
stia q̄q; arma arripiat. **S**ed eccl̄iastic⁹ miles etiā si specialib⁹ p̄e
lijs possit fortiter facere: tuti⁹ tñ et felici⁹ dimicabit: si cōtra hostem
palam i acie steterit vbi nō suis tātū virib⁹ certamēteat: sed sub iu
cti regis ip̄erio fraternis p̄sociat⁹ agminib⁹ bellū vniuersale cōf
ciat. **M**inore discretiōe plures cōfligūt cū hoste q̄ singuli: nec fa
cile patet vulnere: quē opposito scuto fidei nō sua tantū sed etiam
opatio bo aliorū fortitudo defendit. **U**t vbi ē vna oīm causa: sit vna victoria.
na securio: **Q**uia igitur aduersarius noster insidiari nobis diuersa tēptatio

De Ieiunio septimi mensis. Ser. iij. Fo. c.

nū arte nō desinit: et hec est versutiari ei⁹ intentio: vt redēptores **Demonis**
 christi sanguine a mādatis dei possit abducere: omni diligētia p- tela corp⁹
 cauēdū est: vt nullis iūmici iaculis vulneremur. Tela em̄ ei⁹ nō sūt delectant
 aspera corporis sensib⁹: sed nimis carni vt aīe nocēat blandiūt. animam
 trahūt oculos ad variās tēptatiōes: vt de mūdi pulchritudine sauciant.
 aut p- cupiscētie accendant faces: aut supstitionū gignant errores.
Insidioso em̄ sono et mollibus actib⁹ pulsā audit⁹: vt animi soliti-
 ditas illecebrosa modulatiōe soluat et i letaliū p- suctudine suauita-
 tū icauta et parū sobria corda capiant. Sed hos diaboli dolos i-
 efficaces et irritos faciūt diuine p- sidia gr̄e et euāgelice p- cepta do-
 ctrine. **Qm̄** qui acceperūt spm̄ sanctum: et a quibus timor dñi non
 de pene formidine sed de dei charitate cōceptus est: ille so fidei pe-
 de laqueos taliū cōterūt captionū vt creaturay oīm pulchritudi-
 ne ad gloriā et laudē sui vtant auctoris: cumq; diligant sup oīa: p-
 quē facta sunt oīa. **In** huius admiratiōe dilectissimi oīm fidelīz
 tendat affectio: de hoc sibi delectatiōes nō corruptibiles sed eter-
 nales sapiēs cōtinentia petat: et in amorē boni sinē q̄ nullus est bo-
 nus: incōtaminata castitas inardescat. Ad hoc enim tradita sunt
 exercitia christiana: vt refecata omni illicita voluptate in sanctas
 et spirituales delicias estuem⁹: et cū nos oporteat semp studere vir-
 tutibus: quidā tamē dies sunt ad castigationē cōmunis obseruan-
 tie cōsecrati. **Et** aīa que terrenis adhuc desiderijs implicat: et cu-
 ris seculi impedit: ex intervallo saltē ad diuina respiret. **Et** qz por-
 tio diuini agri est dignos celestibus horreis afferat fructus. **Ibi**
 em̄ spes ē merēdi: vbi fuerit diligētia seminādi. **Is** dilectissimi ad-
 pectū vestrū pro tēporis occasiōe p- strictis ieiuniū vobis septimi
 mensis indicim⁹: in q̄ vos nō solū de ciborū abstinentia: sed etiā de
 pietatis operib⁹ cōmonem⁹: vt qd vestris vsibus religiosa parcī-
 tate subtrahitis in alimontā pauperū et in cibos debiliū trāsfera-
 tis. **Vobis** quidē indigētib⁹ gñali beniuolētia cōsulētes: sed ma- **Vob⁹** bñfa
 xime eoz memores: q̄ sunt de mēbris corporis christi: et nobis ca- **ciēduz** sed
 tholice fidei vnitāte copulanē. Plus em̄ debem⁹ nostris p- cōsor- **xpianis**
 tio gratie: q̄ alienis p- cōmunionē nature. Abūdet ergo in nobis **magis.**
 dilectissimi benignitas christiana: et sicut recurrētia anni tēpora
 desideratis vt plena sint fructib⁹: ita et corda vestra pascēdis sint
 fecunda pauperibus: quib⁹ vtq; potuit deus cui⁹ sunt oīa: neces-
 sariam conferre substantiam: et tales eis tribuere facultates: vt in
 nullo vestris largitionibus indigerent: sed et illis et vobis multa **Optima**
 xtrutū materia defuisset: si nec illos ad patiētie coronā inopia ex- **rō** cur de⁹
 cereret: nec vos ad mīe gloriā copia prouocaret. **Mirabiliter** au- **q̄dā** pau-
 tem prouidentia diuina disposuit: vt essent in ecclesia et sancti pau- **pes** q̄dāz
 peres: et diuites boni: qui inuicem sibi ex ipsa diuersitate prodes- **diuites** vo-
 sent: cum ad eterna et incorrupta premiā promerēda: deo gratias **luerit.**
 agerent accipientes: et deo gratias agerent largientes: quoniam

Beati Leonis pape.

ij. Cor. ix. sicut scriptum est **Et** patientia pauperum non peribit in eternum: et hilaritas vestram diliget deus. **Quarta** igitur et sexta feria ieiunem. **Sabbato** vero apud beatissimum petrum apostolum vigilias celebremus: sperantes nos ita eius orationibus adiuvandos: ut deus mirum ieiunium nostri sacrificio placatus exaudiat. **Per christum dominum nostrum. Amen.**
De ieiunio septimi mensis eiusdem. **Sermo. v.**

**Ieiunioz
necessaria
institutio.**

Sacratum dilectissimi in septimo mense ieiunium ad consuetudinis exercitia predicam: fidenter vos paternis confortationibus incitantes: ut quod fuit ante iudaicum: vestra fiat observantia christianum. **Est** enim omni tempore aptum et necessarium: ut per castigationem mentis et corporis misericordia divina queras: quia nihil est efficacius ad exorandum deum: quam ut homo ipse se iudicet: et nunquam desinat a venia postulanda: quam se scit nunquam esse sine culpa. **Habet** enim hoc in se generaliter humana natura non creatore insitum: sed a purgatore contractum: et in posteros generum lege transfusum: ut de corruptibili corpore et quod animam corrumpere possit: oriamur. hinc interior homo si tamen iam in christo regeneratus: et a vinculis captivitas est erutus: assiduos habet cum carne conflictus: et dum cohibet concupiscentem: patitur repugnantem. **In** qua discordia non facile obtinetur tam perfecta victoria: ut etiam que sunt abruptenda: non alligantur: et que sunt interficienda: non vulnerentur: quantumlibet sapienter et providenter iudex animi suis exterioribus presit. **Inter** ipsas tamen curas atque mensuras regere carnis et alere: nimis ei semper vicina temptatio est. **Quis** enim ita se aut a voluptate corporis aut a dolore se iungit: ut ad ipsam mentem non pertineat: quod extrinsecus aut blanditur: aut cruciatur. **Indivisi** est gaudium: indiscrета tristitia: nihil in homine iracundia non accedit: nihil leticia non resolvit: nihil egritudo non afficit. **Et** que illic declinatio potest esse peccati: ubi passio est et regeris et subditur. **Deserito** dominus prestat: quod spiritus quidem propius est: caro autem infirma: et ne usque ad inertem desideria desperatione ducamur: que impossibilia sunt homini: ex ibecillitate propria: possibilia spiritus det virtute divina. **In** gusta enim et arcta est via que ducit ad vitam: et nemo in ea gressus ferret: nemo vestigium promoveret: nisi difficiles aditus ipse per christum viam faciendo referaret: ut auctor itineris fiat: possibilitas ambulatio: quia idem et introducit ad laborem et perducit ad requiem. **In** quo ergo nobis spes est eterne vite in eodem est forma patientie. **Si** enim compatimur: et coregnabimus: quoniam ut apostolus ait. **Qui** se dicit in christo manere: debet sicut ille ambulavit: et ipse ambulare: alioquin false passionis imagine utimur: si cuius nomine gloriamur ei instituta non sequimur: que utique nobis onerosa non essent: et ab omnibus periculis liberarent: si nihil aliud quam quod amandum iubet: amarem. **Duo** namque amoris sunt ex quibus omnes procedunt voluntates: ita diverse qualitatibus: sicut dividuntur auctoribus: rationabilis enim animus qui sine dilectione esse non potest: aut dei amator est: aut mundi: in dilectione autem mundi cuncta sunt

i. Job. ij.

**De duobus
amoribus.**

noria: et ideo eternis bonis inseparabiliter est inherendū: tempo-
 ralibus vero trāseūter vtendū est: vt peregrinantib⁹ et ad patriā
 redire pperantib⁹. Quicqd de prosperitatib⁹ mūdi hui⁹ occur-
 rit: viaticū sit itineris: nō illecebra mansionis. Ideo beat⁹ apo-
 stolus p̄dicat dicens. Tēpus breue ē: reliquū est vt q̄ habēt vxores i. **Cor. vii**
 tanq̄ nō habētes sint: et q̄ flent: tāq̄ nō flētes: et q̄ gaudent: tāq̄
 non gaudentes: et qui emunt: tāq̄ non possidētes: et qui vtunt hoc
 mundo: tāq̄ nō vtant. Præterit em̄ figura mūdi hui⁹: sed quod
 de specie: de copia: de varietate blandit: nō facile declinat: nisi in
 illa visibilib⁹ pulchritudine creator potius q̄ creatura diligatur.
 Qui cū dicit. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo et ex tota mē **Dat. xxiij**
 te tua: et ex tota virtute tua: in nullo nos vult ab amoris sui vnculis
 relaxari: et cū huic p̄cepto proximū q̄q̄ copulat charitatē: imita-
 tionē nobis sue bonitatis indicit: vt qd diligit diligam⁹: et quod
 operat operemur. Quāuis em̄ dei agricultura sim⁹: et dei edifica-
 tio: et neq̄ qui plātat sit aliquid: neq̄ qui rigat: sed qui incrementū i. **Cor. iij.**
 dat deus. in omnibus tamen exigit nostri ministerij seruitutem: et
 nos dispensatores suorū vult eē donorū: vt q̄ fert dei imaginē: dei faci-
 at voluntatē. Propter qd i oratiōe dñica sacratissime dicimus:
 adueniat regnū tuū: fiat volūtas tua sicut in celo et in terra: quib⁹
 verbis quid postulam⁹ aliud q̄ vt deus quē necdū sibi subdidit:
 subdat. et sicut in celo angelos: ita et in terra hoīes ministros sue
 faciat volūtatē: hoc aut petētes amamus deū et primū: et nō di-
 uersa in nobis: sed vna dilectio est: quādo et seruū seruīre: et domi-
 num cupim⁹ imperare. Hic igit affect⁹ dilectissimi quo amor ter-
 renus excludit: bonorū operū consuetudine roborat: q̄ necesse ē
 vt bonis actib⁹ cōsciētia delectet et libenter faciat quod fecisse se
 gaudet. Assumit igit ieiunū: multiplicat largitio: iusticia custo-
 ditur: frequētatur oratio: fitq̄ vt singulorū desiderū sit vnū oīm
 votum: nutrit patientiā labor: māuetudo extinguit iram: beniuo-
 lentia calcat inuidiā: immūde cupiditates sanctis desideriis ene-
 cant: auaricia liberalitate depellit: et onera diuitiarū sūt instrumē-
 ta virtutū: sed q̄ insidie diaboli etiā inter talia studia nō q̄scūt: rea-
 ctissime in q̄busdā articulis tēporū vigoris est nr̄i reparatio institua-
 ta: vt vbi de clemētia celī et vbertate agri pōt mens p̄sentū bonorū
 quida gloriari: et in ampla horrea fructib⁹ p̄gregatis aīe sue dices
 re habes multa bona epulare: ibi quādas increpationē diuīe vocis
 accipiat: audiatq̄ dicēte. Stulte hac nocte reposcā aīam tuā a te: **Luc. xxiij.**
 que aut p̄pasti cui⁹ erūt: Hec sollicitissima meditatio debet esse
 sapiētis: vt qm breues dies istius vite et incerta sūt spacia: nūq̄ sit
 mors morituro improuisa: nec inordinat⁹ incidat finē q̄ se nouit
 esse mortalem. Ad ergo et scrificationi corporū et reparatiōi p̄s-
 aīarū: quarta et sexta feriā ieiunem⁹. Sabbato aut apd beatissimū
 Petrū apostolū vigiliās celebrem⁹: eius oratiōib⁹ adiuuādī: vt
 m iij

Beati Leonis pape.

sanctorum desideriorum consequamur effectum. Per christum do-
minum nostrum. Amen.

De Ieiunio septimi mensis eiusdem. Sermo. vi.

Quoniam fidelium dilectissimi nihil est in quo providentia di-
uina non adiuuet. Siquidem exercetis ad sanctimoniam
mentibus atque corporibus ipsa quoque mundi elementa famula-
tur: dum dies ac mensium distincte variata reuolutio quida-
nobis paginas aperit preceptorum: ut quod sacra admonet instituta hoc
quodammodo loquantur et tempora. Unde cum septimum mensem nobis
anni recursus attulerit: non ignoro obseruationem vestram ad celebran-
dum solenne ieiunium spiritualiter incitari: quoniam experiendo didicistis
quod hec preparatio et exteriora et interiora hominum purificet: ut cum a-
licitis abstineat: facilius illicitis resistat. Continencie autem ratio dile-
ctissimi non in sola castigatioe corporum nec in diminutioe tantum ha-
betur escarum. Maiora enim virtutis istius bona ad illam aie pertinet casti-
tatem: quod non solum carnis concupiscentias conterit: sed et mundane sapientie
Colof. ij. vana continent: dicite apostolo. Videte ne quis vos decipiat per philoso-
phia: et inanem fallaciam secundum traditionem hominum. Continendum ergo est a
cibis: sed multo magis ab erroribus: ieiunandum ut mens nulli car-
nali dedita voluprati: nullius sit captiua mendaciarum: quia sicut in preter-
itis ita et in nostris diebus non desunt vititatis inimici: quod intra catholicam
ecclesiam mouere audeant bella civilia: ut in consensu impiorum dogma-
tum impios quidam ducetes sibi gloriantur accrescere: quod a christi corpo-
re potuerit separe. Quid enim tam aduersus prophetas: tam repugnat
euangelis: tam denique est apostolicis rebelle doctrinis: quam in domino le-
su christo ex Maria virgine genito et sempiterno patri interpositaliter
coeterno et vno et singulari predicare naturam: Quia si hominis tantus
intelligentia est: ubi est qui saluat deitas: si tantummodo dei: ubi est qui sal-
uatur humanitas: fides autem catholica quam omnibus resistit erroribus: etiam
simul istas impietates refutat: damnas. Nestorum diuina ab homine dei
uidentem: detestans Euthycem in diuinis humana vacuante: quoniam veri
filius dei? verus vnitate et equalitate habens cum patre et spiritu sancto idem
verus homo esse dignatus est: nec conceptu virginis matris est seclusus a
carne: nec partu: sic humanitate sibi vnies ut deus incommutabilis
ter permaneret: sic deitate homini imparties: ut eius glorificatioe non
consummeret sed augeret. Qui enim est factus forma serui: forma dei
esse non destitit: nec alter cum altero sed vnus in utroque est: ut ex
quo verbum caro factum est: nullis dispensationum varietatibus fides nostra tur-
betur: sed siue in miraculis virtutum siue in humilissimis passionum et deus qui
homo est: et hominem credimus esse: quod deus est. Hanc confessionem dilectissimi
toto corde promittentes impia hereticorum commenta respuite: ut ieiunia et
elemosine vestre nullius erroris contagione polluantur. Tunc enim et sa-
crificij munda est oblatio et mie sancta largitio quoniam hi qui ista dependant:
Ioh. vi. quod operentur intelligunt. Nam dicite domino. Nisi manducaueritis carnem

De Ieiunio septimi mensis. Ser. vii. Fo. xcij.

filij hoīs: et biberitis ei⁹ sanguinē nō habebitis vitā in vobis: sic
sacre mēse cōicāre debetis: vt nihil p̄ius de v̄itate corpis xp̄i ⁊ s̄a
guinis ambigat. **H**oc em̄ ore sumit: qđ fide credit: ⁊ frustra ab il
lis amē r̄ndet: a qđ⁹ ⁊ id qđ accipit: disputat: dicēte aut̄ ppheta.
Beat⁹ q̄ intelligit sup egenū ⁊ pauperē. **I**lle circa pauperes vesti
mētō ⁊ cibōꝝ laudabilis distributor ē: q̄ se xp̄s in idigētib⁹ ⁊ ve
stire nouit ⁊ pascere: qm̄ vt ip̄e ait: qđ diuini fecistis de fratrib⁹ his
meis: mihi fecistis. **V**erus itaq; de⁹ ⁊ verus hō vn⁹ est xp̄s diues
in suis paup̄ in n̄is dona accipies: ⁊ dona diffundēs: particeps
mortalitū: ⁊ viuificatio mortuōꝝ: vt ī noīe iesu xp̄i oē genu flectat
celestiū terrestriū ⁊ infernoꝝ: ⁊ oīs ligua p̄fiteat: qz dñs ies⁹ xp̄s ī
gloria ē dei p̄ris viuēs ⁊ regnās cū sc̄o spū ī secula seculōꝝ. **A**mē.

Ps. xl.

De Ieiunio septimi mensis eiusdem. Sermo. vii.

Ecclesiastica institutio dilectissimi q̄ dñm iesum xp̄m ad h̄
uenisse in hūc mūdū nouerat: vt legē nō solueret: sed im
pleret ita veteris testamēti sacramēta distinxit: vt qđaz
ex eis sicut erāt cōdita euāgelice eruditōi p̄futura de
cerperet: ⁊ q̄ dudū fuerāt p̄suetudis iudaice: fierēt obfuitie xp̄ian
ne. **Q**uamuis em̄ varietates hostiaz differētie baptisimatū et octia
sabbatoꝝ cū ip̄a carnis circūcisioe cessauerit: manēt tñ ex ip̄is vo
luntatib⁹ ⁊ ap̄d nos p̄cepta plurima moralia: ⁊ cū ide dicat. **V**ili
ges dñs deū tuū ex toto corde tuo: ⁊ diliges p̄ximū tuū sicut teip̄
sum: christo dño dicēte. **C**ognouim⁹ q̄ ī his duob⁹ mādatis tota
lex pendet ⁊ pphete. **T**atq; ē sub hui⁹ gemine charitatis edicto
vtriusq; copula testamēti: vt sine istaz p̄nētie v̄tutū nec lex quē
q̄ inueniat iustificasse: nec gr̄a. **I**lle qđ partes legalitū mādatoꝝ
ex quib⁹ quedā precipiunt: vt f̄iāt: quedā interdiciunt vt nō fiant:
antique auctoritatē retinēt firmitatē. **N**ec ideo eis euāgelica putā
da est aduersa p̄fectio: qz et v̄tutū studia ad volūtaria incitantur
augmēta: ⁊ vltiōes criminū penitētie remedijs relaxant: dicit em̄
dñs. **N**isi abūdauerit iusticia vestra plusq; **S**cribāz ⁊ **P**hariseo
rū non intrabitis in regnū celoꝝ: quomodo ergo abundauit iusti
cia: nisi super exaltet m̄ia: **E**t quid tam equū: quidue tam dignum
est: qđ vt creatura ad imaginem ⁊ similitudinem dei condita suum
imitetur auctorem: qui r̄parationē sanctificationēq; credētū in
peccatoꝝum remissione constituit: vt remota seueritate vindicte
omniq; cessante supplicio reus innocentie redderet: ⁊ finis crimi
num fieret origo virtutū: **Q**uod igitur dilectissimi ex veteris p̄a
dicatione doctrine ad purificationem animarū corporūq; nostro
rum ieiunium septimi mensis assumimus: non legalibus nos onē
ribus subijcimus: sed vtilitatē cōtinētie que christi euangelio ser
uit amplectimur. **Q**uia in hoc potest sup **S**cribas et **P**hariseos
christiana abūdare iusticia: nō euacuādo legē: sed intelligentiā re
surando carnalem. **N**ec em̄ talia nostra debent esse ieiunia: qualia
m̄ iij

Mat. xxij

Mat. xxij

Matth. v.

Beati Leonis pape.

Esa. j. erant illoru: quib? **Esaías** propheta de spū sancto in se loquēte dicebat. **Ne** omēias vestras et sabbata et diē magnū non sustineo: ieiunium et ferias et dies festos vestros odit aīa mea. **Unde** dñs ieiunandi formā discipulis tradēs. **Cū** ieiunatis inq̄ nolite fieri sicut hypocrite tristes: extermināt enī facies suas: vt appareant hominib? ieiunātes. **Amē** dico vobis: receperūt mercedē suā: quam mercedē nisi laudis humane: ppter cuius cupiditatē iustitie species plerūq; pretendit: et vbi nulla est cura cōsciētie/amat falsitas fame: vt iniquitas q̄ occultatione arguit/mēdaci opīnionē letet. **Rationale** itaq; sanctūq; ieiunū nulla laudis ostentationisq; laetantia polluat: nec bonū suū quisq; fideliū de humanis velit pēdere iudicijs. **Diligenti** deū sufficit ei placere quē diligit: qz nulla maior expetenda est remuneratio: q̄ ipsa dilectio. **Sic** enī charitas ex deo est: vt deus ipse sit charitas. **Quod** utiq; pius et castus ita gaudet aīus implere/vt i nullo extra illū cupiat delectari. **De** rum nāq; est: quod dicit dñs. **Abi** thesaurus tuus: ibi et cor tuum. **Quis** autē est thesaurus hoīs nisi qdam fructuū ei? **gregatio** laetorūq; collectio: **Quod** enī seminauerit q̄s/hoc et metet: et quale cuiusq; opus: talis est et questus: et vbi delectatio fruendi p̄stituit: ibi cura cordis obstringit. **Sed** cū multa sint genera diuitiarum: dissimilesq; materie gaudiorū thesaurus cuiq; est sue cupiditatis affectus: qui si de appetitu est terrenorū nō beatos facit sui participatione sed miseros: hī vero qui ea q̄ sursum sunt sapiūt: nō que super terram: nec perituri intēti sunt sed eternis in illo habēt incorruptibiles recōditas facultates de q̄ dicit ppheta. **Thesaurus** et salus vestra aduenit sapientia et disciplina et pietas a dño: hī sūt thesauri iustitie: p quos auxiliāte dei gratia etiā terrena bona in celestia transferunt/dñi multi diuitijs aut iuste sibi relictis aut aliter acq̄sitis ad instrumentū pietatis vtunt. **Cūq;** ad sustentationē pauperū q̄ possunt exuberare distribuunt: congregāt sibi inamissibiles facultates: vt qd̄ abdidērunt in elemosinis/nullis possit subiacere dispēdijs: et digne ibi hñt cor/vbi habēt thesaurū suū: qz tales diuitias suas dignum et brissimū est exercere: vt crescāt: et nō timere ne pereant. **Operātes** igit̄ dilectissimi qd̄ bonum est ad oēs: maxime aut̄ ad domesticos fidei septimū mensem ab initio mysticū p̄p̄ se p̄ti formē spū et ipso sui ordinis nūero p̄secratū p̄tinentie fructib? deputātes. **Quarta** et sexta feria ieiunem? **Sabbato** aut̄ ap̄ beatum **Petrum** vigiliās celebremus: cuius nobis ofones suffragabuntur et merita: vt quantūcūq; fidelibus tribuit bonū velle tantum donec et posse. **Per** dñm nostrū iesum xpm̄ filium tuū. **Qui**

tecum viuit et regnat in secula seculorum. Amen
De Ieiunio septimi mēsis eiusdem. Sermo. viii.
Dñs dilectissimi diuinorū eruditio p̄ceptorū hoc maxime agit apud corda credentiū: vt amor p̄rau? recto

De Ieiunio septimi mensis. Sermo. viij. Fo. xciiij.

amore superet: et delectatiōe iusticie peccandi cupiditas destruit: **Eccli.**
dicente scriptura. **Post** cupiscētiās tuas nō eas: et a voluntate **xviij.**
tua mala auertere. **Uñ** autē in animis hoīm multe bonę cōcupiscen- **Que** sint
tię sint: et laudabiles volūtates: qđ est qđ iubet: vt nostris nō p̄sen- **nre** cupi-
tiamus affectibus: nisi qđ ab illa cupiscētia phibemur: et ab illa **scētie** nō
volūtate reuocamur: cui⁹ ortus ex nobis est: et ideo mala p̄nuncia **imitāde.**
tur: qz nostra esse p̄uincit. **Ad** distinctiones igit cōcupiscētiarū qđ
sūt ex deo: bene homini dictū est. **Post** cupiscētiās tuas nō eas:
vt quas cognouerit p̄prias: sciat esse vitādas. **Merito** ḡ dñs nō **Quare** in
luit in oīoe quā tradidit: nos ad deū dicere. **Fiat** volūtās nostra: **orōne** dñi
sed fiat volūtās tua. **Nō** illa quā caro incitat: sed quā spūs sanct⁹ **ca** dñ fiat
inspirat. **Uñ** autē hoc desiderii p̄ceptum sit: cui semp debeat repu- **voluntas**
gnari nō difficulter intelligit qđ se filios **Ad** esse nouerūt: et pec- **tua** et non
cāte humani gñis patre nō dubitat in p̄pagine vitiatū esse: quod **nostra.**
est in radice corruptū. **Quāuis** autē per grām dñi nostri iesu xpī in
nouā creaturā trāsierim⁹ ex veteri: et imaginē terreni hoīs hō cele-
stis exuerit: donec tñ corp⁹ mortale gestam⁹ necesse est vt cōtra car-
nis desideria dimicem⁹. **Bonū** est enī aīe deo subdite timere ne ca-
dat: et h̄re quod vincat: qm virtus in infirmitate p̄ficat. et qđ nos **ij. Cor. xij**
exerccet p̄tinentia: hoc pducit ad gl̄iam. **Abstinentiū** itaqz dōile-
ctissimi ab ijs qđ nobis noīe blandiūtur: et lex peccati qđ est in mē-
bris nostris dei lege superanda est: vt l̄ p̄ oēs sens⁹ corporis mul-
te insidient illecebre: aīus tñ cui sumū bonū et verū gaudium de⁹
est: inter castas spiritualesqz delitias in sapiētie latitudine et in veri-
tatis luce veret. **Si** enī seipsum sibi rōnalis hō p̄paret: oēsqz suoz
acruū qualitates vera inspectione dijudicet: nunqđ in intimis sue
cōscientie hoc delectatiōis inueniet de iniquitate p̄missa: qđ de eq̄-
tate suata: **Aut** tñ ei locūditatis carnalis voluptas: quantū spiri-
talis pariet appetitus: **Nihil** proflus de virtutū splēdore attigit:
nihil de suauitate pietatis gustat: qđ magis vult sordescere in ijs qđ
imunda sunt q̄ in ijs splēdere qđ sancta sūt. **Nō** sinit rō vt in cordi-
bus nō vsqz quaqz captiuus ita placeat satiata ira: vt remissa vidi-
cta: aut tantū generent gaudiū mala q̄sita de alieno quantū bona
expensa de p̄prio. **Felicioz** semp est parca tēperantia q̄ p̄fusa lu-
xuria: maiorqz est lux hoīb⁹ humilib⁹ q̄ sup̄bis: et sublimioz mens
que inter phibita atqz p̄missa certius h̄z sperare celestia: q̄ amare
terrena. **Uñ** autē in hoc p̄uectu aīus religios⁹ excellat: et ius sue do-
minationis obtineat: subigendo corpori castigatio est adhibenda
ieiunij. **Quod** licet gñali noīe ad oēm p̄tinentiā p̄tinere videat: p̄-
prie tñ ad edēdi diminutionē refert: vt p̄sit nūc volūtate nō sume-
re: qđ ab initio p̄tra vetitū nocuit vsurpasse: vt sicut illic cupiscē-
tia vulneri ita h̄ abstinentia sit saluti. **Cui** med icine dilectissimi cū
omne tēp⁹ sit p̄gruū hoc tñ habem⁹ aptissimū: qđ apostolicis et le-
galibus institutis videmus electū: vt sicut in alijs anni dieb⁹: ita

Beati Leonis pape

in mēse septimo spiritalib⁹ nos purificationib⁹ emundem⁹. **Cōuenientib⁹** aut in vnū ppositū tribus studiis orōne scz ⁊ elemosina atq; ieiunio pstabif nobis a misericordē deo ⁊ cohibitiō cupiditātū: et exauditiō pccū: ⁊ remissio pccōz. **Per dñm nostrū iesū xpm.** Qui viuit et regnat in secula seculorum. Amen.

De ieiunio septimi mensis eiusdem.

Sermo ix.

Scio quidē dilectissimi p̄lmos vestrū in ijs q̄ ad obfuscatia xp̄iane fidei p̄tinent: esse deuotos: vt nostris cohoratationib⁹ nō indigeāt admoneri. Quod enī dudū ⁊ traditio decreuit: ⁊ cōsuetudo firmavit: nec eruditio ignorat: nec pietas p̄termittit. Sed qz sacerdotalis officij est erga oēs eccl̄ie filios curā h̄re cōmunē: ad id qđ ⁊ rudib⁹ p̄lit et doctis: qđ simul diligim⁹ pariter incitam⁹: vt ieiuniū qđ nobis septimi mensis recursus indicit: fide alacri p̄ castigationē animi ⁊ corporis celebrē. Quāuis enī diminutio cibi carnē pprie videat afficere: nihil tamen corporeis sensibus vel conceditur: vel negatur: quod nō sicut ad fuentē: ita p̄tineat ad iuentē. Cū itaq; vnusquisq; hō duplicē in se legē habeat p̄tinentie: nihilq; actionū nostraz ad solū corpus: multa aūt ad solū referenda sint aīum: prudēter debemus advertere qđ indecens qđq; iniustū sit: si qđ a superiore indicitur: ab inferiore negligat. Ut aut mens rōnalis salubriter exteriora castiget: d; etiā ppria exercere ieiunia: qz nō solū carnis desiderijs s; etiā animi cupiditatib⁹ puenit repugnare: dicētes scriptura. **Post cōcupiscentias tuas nō eas: ⁊ a voluntate tua mala auertere.** Ieiunās ergo ab ijs q̄ caro appetit: ieiunet ⁊ ab ijs q̄ male iterior substantia p̄cupiscit. **Pessim⁹** enī aīe est cib⁹: velle qđ nō l; ⁊ nō rā cordis delectatio est: q̄ aut turpi lucro pascit: aut superbia extollit aut adulatione letat. Quāuis enī hīs affectib⁹ motus qđq; corporis seruiat ad originē tñ suā cuncta respiciūt: ⁊ ibi censet q̄litas actio: nis: vbi inuenit in itū voluntatis: quā reuocare a prauis desiderijs optimū maximūq; ieiuniū est: qz tūc est edēdi abstinentia fructuosā: qñ exterior parcitas a tēperātia interiore pcedit. **Celebraturi** igit dilectissimi verū ⁊ spiritale ieiuniū qđ et corp⁹ ⁊ aīm sui puritate sacrificet: cordis n̄f secreta rimemur: ⁊ qđ reb⁹ aut p̄tristent: aut gaudeāt: iusto discutiam⁹ examine. **Ac** si qđ amor vane gl̄ie si q̄ radix auaritie si qđ inest virus inuidie: nihil talīū aīaumat escarum: sed virtutū intēra delitijs celestes epulas terrēne p̄ferat voluntati. **Agnoscat** hō sui gñis dignitatē: factūq; se ad imaginē ⁊ similitudinē sui creatoris intelligat: nec ita de miserijs qđ per pccatū illud maximū ⁊ p̄mune icidit: expauescat: vt nō se ad mīas sui auctoris attollat. **Ipsē** enī dicit. **Sancti estote:** qm̄ ego sc̄tūs sū: hoc est me diligite: ⁊ ab ijs q̄ mihi displicēt: abstinete: facite qđ amo: amate: quod facio. **Et** cū videt difficile esse qđ iubet: ad iubentē recurrat: vt ynde dat p̄ceptū: p̄stetur auxiliū. **Non** negabo opē:

Prestantior aīa corpore

Eccl̄i. xviij.

Leui. xix.

In festo oim sanctorū. Homelia. Fo. xciiij.

tribui uoluntate: ieiunate ab aduersis: abstinete a cōtrarijs. Ego
sum cibis uester et potus: nemo ea q̄ mea sunt: efficaciter concupi
scit. Qui enī ad me tendit: ex mei participatione me q̄rit. His dile
ctissimi cohortationib⁹ q̄b⁹ nos ad bona incōmutabilia ⁊ ad gau
dia inuitat eterna: plene sunt oēs diuinārū pagine litterarū: et ad
hoc nobiscū agit testamētū vtriūsq; doctrina: vt inherēamus vers:
et contineamus a vanis. Non enī p̄prehendi pōt: qđ p̄mittitur:
nisi custoditū fuerit quod iubet. Quid iustius q̄ vt hō cuius fert
imaginē: faciat uolūtate: et per abstinentiā cibi ieiunet a lege pec
cati. Ideo enī ipsa p̄tinentie obseruātia quattuor est assignata tēs: Institu
tionis q̄r-
poribus: vt in ipsū totius anni redeire decursu cognoscerem⁹ tuor tēpo
indefinētur purificationib⁹ indigere: sempq; esse nitendū duz hui⁹ rum rō.
uite varietate iactamur: vt peccatū qđ fragilitate carnis ⁊ cupidit
atum pollutione cōtrahit: ieiunijs atq; elemosinis deleatur. Esu
riamus paululū dilectissimū: et aliquantulū qđ iuuādīs possit pro
desse pauperib⁹: nostre p̄suetudini subtrahamus: delectet cōsciē
tia benignoz fructibus largitatis: et gaudia tribuēs quo es leti
ficandus accipies. Dilectio primū: dilectio dei est: qui plenitudis
nem legis ⁊ prophetaz in hac gemine charitatis vnitate p̄stituit:
vt nemo ambigeret deo se offerre: qđ hominī p̄tulisset: dicente do
mino saluatore cū de alendis iuuādīsꝫ pauperib⁹ loq̄retur. Quod
vni eorū fecistis: mihi fecistis. Quarta igit ⁊ sexta feria ieiunem⁹.
Sabbato vero apud beatum Petrū apostolum vigilias celebra
mus: cuius nos meritīs et orationib⁹ credimus adiuvandos: vt
misericordi deo ieiunio nostro ⁊ deuotione placeamus. Per do
minū nostrū iesum xpm. Qui uiuit et regnat in sc̄la seculoy. Amē.
CIn festo oīm sanctorū Lectio sancti euāgelij scđm Mattheū.

In illo tempore videns iesus turbas: ascendit in montē: et cum
sedisset: acceperunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

Chomelia beati Leonis pape eiusdem lectionis.

Redicante dilectissimi domo nostro iesu xpo euange-
lium regni et diuersos per totam Salieā curante lan-
guores: in oēm se Syriā virtutū ei⁹ fama diffuderat: et
multe ex vniuersa iudea turbe ad celestē medicum con-
fluebāt. Quia enī tarda est humane ignorātie fides ad credēda q̄
nō videt: ad sperāda que nescit: oportebat diuina eruditione fir-
mandos corporis beneficijs et visibilibus miraculis incitari: vt
cuius tam benignā experiebatur potentiam: non ambigerent salu-
salutarem esse doctrinam. Utergo exteriores medelas dominus
ad remedia interiora transferret: et post sanitates corporum cura-
tiones operaretur aīarum. Segregatus a circumstantib⁹ turbis
secessū vicini mōt⁹ ascendit: advocat⁹ apostolis quos sublimiorib⁹
institur⁹ ab eduto mystice sedis iburet: et ipsa loci atq⁹ opis q̄litate

Beati Leonis pape.

Hiere.
xxxiiij.

significās se eē qui **Moyſen** quondā suo dignat⁹ fuisset alioq⁹: il-
lic quidē terribilioze iusticia: hic autē sacratioze clemētia: vt iplere
tur qđ fuerat propheta **Hiemie** dicēte pmissum. **Ecce dies ve-**
niūt dicit dñs: et cōsumabo sup domū **Israel** ⁊ super domū **Juda-**
testamentū nouū. Post dies illos dicit dñs dabo leges meas: in
sensu ipsoꝝ scribā eas. Qui ergo locut⁹ fuerat **Moyſi**: locut⁹ est et
apostolis: et in cordib⁹ discipuloꝝ veloz scribētis verbi man⁹ noꝝ
ni testamēti decreta cōdebat: nulla vt quodā circūfusa nubīū cras-
situdine: neq³ p terribiles sonos atq³ fulgores pplo ab accessu mon-
tis absterrito: sed patēte ad aures circūstantiū tranquillitate collo-
qui: vt p grē lenitatē remoueret legis aspritas: ⁊ spūs adoptionis
auferret formidineꝝ seruitutis. Qualis igit doctrina sit xpī: sacre
ipsius sentētie protestant⁹: vt qđ ad eternā beatitudinē puenire velt
derāt: gradus felicissime ascēſionis agnoscat. Beati inq³ paupes
spūs: qm ipsoꝝ est regnū celoꝝ. De quib⁹ paupibus x̄itas loquere-
tur: forte esset ambiguū: si dicens beati pauperes nihil adderet ve-
intelligēda pauperū qualitate: et sufficere videret ad promerēdū
regnū celoꝝ: ea sola inopia: qđ multi sub gūi ⁊ dura necessitate pa-
tiant⁹: sed cum dicit. Beati pauperes spūs: ostēdit eis regnū celoꝝ
tribuēdum: quos hūilitas cōmendat aīoꝝ: magis qđ indigētia fas-
cultatū. Dubitari autē non pōt: qđ humilitatis istius bonū facilit⁹
pauperes qđ diuites assequant⁹: dum et illis in tenuitate amica est
māſuetudo: ⁊ istis in diuitijs familiaris clatio. Verūtamē et i ple-
risq³ diuitibus inuenit⁹ hic anim⁹: qui abūdantia sua nō ad tumorē
rem supbie sed ad opa benignitat⁹ vtatur: idq³ plucris maximis
numeret: qđ ad revelādā miserā alieni laboris impēderit. Omni
generi atq³ ordini hoīm dat⁹ in hac x̄tute cōfortiū: qđ possint pposi-
to eē pares: ⁊ impares sensu. Nec interest qstū sint i facultate terres-
na dissimiles: qđ in spīritualib⁹ bonis iueniūtur eqles. Beata igit il-
la paup̄tas: qđ rerū tpaliū amore nō capit: nec mundi opib⁹ augeri
appetit: sed celestib⁹ bonis ditescere ꝑcupiscit. Hui⁹ nobis magna
nime paup̄tatis exēplū p̄mi post dñm apostoli p̄buerūt: qz oīs
sine differētia relinquētes ad vocē celestis magistri a captura p̄-
scitū in p̄scatores hoīm alacri cōuersione mutati sunt: ⁊ multos si-
bi similes fidei sue imitatione fecerūt: quādo illis p̄mitijs ecclesie
vnū cor oīm et aīa vna erat credentiū: qđ vniuersis suis rebus pos-
sessionibusq³ distractis p deuotissimā paup̄tatē bonis ditabantur
eternis: et ex apostolica predicatione gaudebant nihil habere de
mundo: ⁊ omnia possidere cū christo. Hic beatus **Petr⁹** aposto-

Matth. v.

Qui pau-
peres bea-
ti.

Actuū. iiij.

lus cū ascendens in tēplum ⁊ Claudio elemosinā posceret. **Argen-**
tum inquit et aurū non est meū: quod autē habeo: hoc tibi do. In
nomine iesu christi **Hazareni** surge ⁊ ambula. Quid hac humilita-
te sublimius: qđ hac paupertate locupletius: non habes p̄ſidia pe-
cunie: sed habet dona nature: quē debilem edidit mater ex vtero:

In festo oim scōrum. Homelia. Fo. xcv.

sanū fecit petrus ex verbo: et q̄ imaginē Celsaris in nūmo nō dedit
imaginē xp̄i in hoīe reformauit. Hui⁹ autē thesauri opib⁹ nō solum
ille aditus est cui gressus est reditus: sed etiā quinq; milia virozū
qui tunc ad exhortationē apostoli eiusdē curationis miraculū cre
diderūt. Et ille paup qui nō habebat qd petēti daret: tantā dedit
diuine gratie largitatē: vt quēadmodum vnū hoīem redintegra
rat in pedibus: sic tot milia credētium sanaret i cordib⁹: faceretq;
eos in xp̄o alacres: quos in iudaica pfidia inuenerat claudicatētes.

Post pdicationē hui⁹ felicissime paup̄tatis addidit dñs dicens.

Matth. v.

Beati qui lugent: qm̄ ipsi cōsolabunt. Luctus hic dilectissimi cui
cōsolatio eterna pmittitur: nō est cū mundi hui⁹ affectione cōmu
nis. Nec beatū quēq; faciūt ista lamēta: q̄ torius humani gñis de
ploratiōe fundunt. Alia rō est sanctoz gemitū: alia beatarū cau
sa lachrimarū. Religiosa tristitia aut alienū peccatū luget: aut p
prium. Nec de hoc dolet: qd diuina iusticia agitur: sed deo meret:
quod humana iniquitate cōmittit: vbi magis plāgēdus est faciēs
maligna: q̄ patiens: qz iniustum malitia sua mergit ad penā: iustū
autē tolerantia ducit ad gl̄iam. Deinde ait dñs. Beati mites: qm̄

Matth. v.

ipsi hereditate possidebūt terrā. Mitibus atq; mansuetis humil
bus ac modestis et ad oim iniuriarū tolerantia pparatis: possidē
da terra pmittit. Nec parua est estimāda hec: aut vilis hereditas
tanq; a celesti habitatione discreta sit: cū regnū celoz non alij in
telligant intrare. Terra autē pmissa mitibus et in possessionē dan
da mansuetis caro sanctoz est: que ob humilitatis meritū felici re
urrectione mutabit: et immortalitatis gl̄ia vestietur: in nullo iā spi
ritui futura cōtraria: et cū volūtate animi perfecte vnitatis habitu
ra cōsensum. Tunc enī exteriōr hō interiōris hoīs erit quēta et in
sa.

**Quid sit
terra miti
b⁹ i posses
sionē pmis**

temerata possessio: tunc mēs vidēdo deo intenta nullis corporee
infirmittatis impediatur obstaculis: nec iam dici necesse erit: cor
pus quod corrūpitur aggrauat aīam: et terrena inhabitatio dep
mit sensum multa cogitantē. Qm̄ habitatori suo nō reluctabit ter
ra: nec imoderatū aliqd cōtra iperium sui rectoris audebit. Pos
sidebunt enī illā mites pace perpetua: et nihil vnq; de eoz iure mi
nuetur. Cū corruptibile hoc induerit in corruptionē: et mortale h

Ibidem.

Induerit immortalitatē: vt periculū vertat in premiū: et q̄s fuit one
ri: sit honori. Post hec addidit dñs: et dicit. Beati q̄ esuriunt: et si
tiūt iusticia: qm̄ ipsi saturabunt. Nihil hec esuritiō corporei: nihil
expetit sitis ista terrenum: sed iusticie bono desiderat saturari: et in
oim oculoz introducta secretū ipso dño optat impleri. Felix mēs
que nūc pcupiscit cibū: et ad talē estuat potiū: quē vtiq; nō expete
ret: si nil de ei⁹ suauitate gustaret. Audiēs autē dicētem sibi prophe
ticū spm̄. Gustate et videte: qm̄ suavis est dñs: accepit quandā sup
ne dulcedinis portionē: et i amorē supne voluptatis exarsit: vt spie
tis oibus tēporalib⁹ ad edendū bibendūq; iustitia toto accende

p̄s. xxxlii.

Beati Leonis pape

Luce. x.

Matth. v.

Ibidem.

**Dei vide-
re q̄ta sit
beatitudo**

**Qui paci-
fici filij
dei voca-
buntur.
p̄s. cxvij.**

Mat. vj.

rentur affectu: et illius primi mādati apprehenderet veritatē dicē-
tis. **Diliges dñm deū tuum ex toto corde tuo / et ex tota mēte tua / et**
ex tota virtute tua: qm̄ nihil est aliud diligere deū: q̄s amare iusti-
ciam. **Deniq̄s sicut illi dilectioni dei primi cura subiungitur: ita et**
hic desiderio iustitie virtus mīe copulat̄: et dicit̄. Beati misERICOR-
des: qm̄ ipsoꝝ miserebī de⁹. **Agnosce xp̄iane tue sapiētie dignita-**
tem: et qualiū disciplinaz artib⁹ ad q̄ premia vocer̄: intellige. **Mi-**
sericordē te mīa: iustum vult te esse iustitia: vt in creatura sua crea-
tor appareat: et in speculo cordis humani p̄ lineas imitationis ex-
pressa dei imago replēdeat. **Secura esto operantiū fides:** aderūt
tibi desideria tua: et ijs que amas: sine fine poteris. **Et qm̄ tibi p̄**
elemosinā oīa mūda sunt: ad eā quoq̄ beatitudinē que cōsequē-
tur est p̄missa / peruenies: dicēte dño. **Beati mūdo corde:** qm̄ ipsi deū
videbunt. **Magna felicitas dilectissimi cui tantū premiū prepara-**
tur. Quid ergo est habere cor mundū: nisi eis q̄ supra dicte sūt: stu-
dere virtutib⁹? **videre aut̄ deū quāte sit beatitudinis:** que mēs cō-
cipere: q̄ lingua valeat explicare: **Et tñ hoc cōsequetur:** cū transfor-
mabitur humana natura: vt nō iam p̄ speculum in enigmate sed fa-
cie ad faciē ipsā quā nullus hoīm videre potuit: sicut est / videat
deitatē. **Et qđ oculus nō vidit:** nec auris audiuit: nec in eoz homi-
nis ascēdit: p̄ ineffabile gaudiū eterne cōtēplationis obrineat: me-
rito hec beatitudo cordis p̄mittit puritati. **Splendorē eius veri-**
luminis fordens acies videre non poterit: et quod erit iucunditas
mentibus nitidis: hoc erit pena maculosis. **Declinētur igitur ter-**
renarū caligines vanitatū: et ab omni squalore iniquitat̄ oculi terga-
tur interiores: vt serenitas intuitus tm̄ dei visione pascbat. **Ad hoc**
enī p̄merendū illud intelligim⁹ p̄tinere: qđ sequit̄. **Beati pacifici**
qm̄ filij dei vocabuntur. **Beatitudo ista dilectissimi nō cuiuslibet**
cōfessionis aut qualicūq̄ p̄cordie est: sed illis de qua dicit aposto-
lus. **Pacē habete ad deū.** **Et de qua dicit propheta David. Pacē**
multa diligentibus legē tuā: et non est illis scandalū. **Hanc pacē**
etiā artificissima amicitiaz vincula et indiscrete similitudines aīoꝝ
non veraciter sibi vēdicāt: si non cū dei volūtatē p̄cordāt. **Extra**
dignitatē pacis sūt improbarū parilitates cupiditatū: federa scelerum:
et pacta vitioꝝ. Amor mūdi cū dei amore nō congruit: nec ad
societatē filioꝝ dei puenit: quisle a gnatione carnali non diuidit.
Qui autem semper cum deo mente sunt solliciti seruare vnitatem
spūs in vinculo pacis: nunq̄ ab eterna lege dissentiūt: fidei ofone
dicētes. **Fiat volūtas tua sicut in celo et in terra.** **Hi sunt pacifici:**
hi benē vnanimēs s̄acteq̄ p̄cordes vocadī eterno noīe filij dei: co-
heredes aut̄ xp̄i: qz hoc merebī dilectio dei et primi: vt nullas tā
aduersitates sentiat: nulla scandala p̄timeat: sed finito oīm tem-
ptationū certamine: in tranquillissima dei pace requiescat. **Per do-**
minū nostrū iēsu xp̄m filium tuum. Qui tecū viuit et regnat in vni-

Tractatus contra heresim Eutychetis. Fo. xcvi.

in nomine spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen.

Tractatus beati Leonis pape contra heresim Eutychetis
habitus Rome in Basilica sancte Anastasie.

Sicut peritorum dilectissimi prudentiumque medicorum est passionum infirmitatis humane remedijs puenire: et quemadmodum saluti contraria declinent ostendere. Ita pastoralis officij est ne dominico gregi heretica malignitas noceat: pro uidere: et qualiter luporum et latronum improbitas sit cauenda/ demonstrare: quoniam nunquam potuit heretica impietas sic latere: ut non a sanctis patribus nostris et semper deprehensa sit: et iure damnata. Sollicitudinem itaque nostram quam dilectioni vestre impedimus: latere non potuit: quodam Egyptios precipue negatores ad urbem venisse: eaque quae alexandrie scelerate ab hereticis sunt admissa/ defendere: asserentes solam deitatem in christo fuisse naturam: nec carnis humane quam sumpsit ex beata virgine maria habuisse penitus veritatem: quam impietas et falsum hominem: et deus dicit esse passibilem. Quod quo audeant alio quodve consilio dubitare non possumus: quoniam enim ipsi a veritate euangelij recesserunt et mendacia diaboli sunt secuti: alios quoque volunt socios suae perditionis efficere: et ideo fraterna vos et paterna sollicitudine comonemus: ut inimicos catholice fidei hostes ecclesie incarnationis dominice negatores et instituto a sanctis apostolis Symbolo repugnantes in nullum recipiatis consentionis affectum: dicente apostolo. Hereticum hominem post unam et secundam corruptionem deuita scies quoniam qui homo est: subuersus est: et delinquit proprio iudicio condemnatus. Propria enim pertinacia perit: et sua a christo discedit insania: qui eam impietatem per quam ante se multos fecit perisse sectas: et religiosum sibi atque catholicum putat id quod sanctorum petrum iudicio et in photini perfidia et in Manichei demetria et in Apollinaris insania constat esse damnatum: ut adhuc quasi noue et necdum damnate in perniciem animarum suarum sentiant prauitatem: qui incarnationis dominice denegant sacramentum. Quasi aliud tota euangelij lectione doceamur: quod hoc uno diuine misericordie sacramento humanum genus in his qui credunt esse saluatum: quod unigenitum dei filius equis per omnia patri nostre assumptione substantie manens quod erat: dignatus est esse quod non erat: verus scilicet homo verus deus qui absque cuiusque sorte peccati integritati sibi nostram perfectam naturam veritatem carnis et anime vniuit. Et intra vterum beate virginis matris spiritus sancti virtute conceptus nec editione partus nec primordia fastidii iuit infans: ut verbum dei prius humanam sibi inesse substantiam et deitatis potentiam et carnis infirmitatem loqueretur. De corpore huius corporeas actiones et spirituales de deitate virtutes. Humanum quippe est esurire et sitire et dormire: humanum est metueret/ flere/ tristari: humanum denique est crucifigi mori atque sepeliri. Sed diuinum est super mare ambulare aquam in vinum puertere: mortuos suscitare: mundum propria morte transmeare: et cum viuificata super omnes celorum altitudinem carne descendere:

Tit. liij.

Beati Leonis pape.

Heretici
fugiendi.

ij. Lhi. ij.

Ro. j.

vt qui hoc credunt: dubitare non possint qđ humanitati ascribere
quid debeant assignare deitati: quoniam in vtroq; vnus est christus
qui et deitatis sue potetiam nō amisit: et veritatē perfecti hominis
nascēdo suscepit. **H**os ergo dilectissimi de quibus loquimur: tāq;
venenum mortiferū fugite: execramini: declinate: et ab eorū collo
quijs si increpati a nobis corrigi noluerint abstinere. **Q**uoniam
sicut scriptū est. **S**ermo eorum serpit vt cācer: iusto enī iudicio ab
ecclesie vnitare reiectis nulla est tribuenda cōmuniō: quam non
nostris odijs sed suis sceleribus perdidērunt. **V**os q̄ dilecti deo
et apostolico testimonio cōprobatī quibus beatus apostolus dicit.
Quoniam fides vestra annūciatur vniuerso mundo: custodite in
vobis / qđ tantum predicatorē agnoscitis sensisse de vobis. **N**emo
vestrum efficiatur huius laudis alienus: vt quos per tot secula do
cente spū sancto heresis nulla violauit: ne **E**utichyane quidē im
pictatis possit maculare cōtagia. **C**onfidimus autem qđ protectio
dei corda vestra fidēq; custodiat: vt cui hactenus fideliter obedis
tis: in eternū perseverante catholice fidei obseruātia placeatis.
Per christum dominum nostrum. **A**men.

¶ Finis sermonum.

Leo papa **F**lauiano constantinopolitano episcopo. **E**pistola.

ps. xxxv.

Dilectissimo filio **F**lauiano leo. **L**ectis dilectio
nis tue epistolis quas miramur fuisse tā seras:
et gestorū **E**piscopaliū ordine recensito tandē
quid apud nos scandali contra integritatem fi
dei exortum fuisset agnouimus: et que prius vi
bantur occulta: nunc nobis referata patuerunt
quibus **E**utyches qui presbyterij nomine ho
norabilis videbat: multū imprudens et nimis
imperitus ostēditur: vt etiā de ipso dictum sit a propheta. **N**oluit
intelligere vt bene ageret: inq̄tatē meditatus ē in cubili suo. **Q**uid
autē iniquius: q̄ impie sapere? **S**ed in hanc insipientiam cadunt:
qui cum ad cognoscendā veritatē aliquo impedīuntur obscuro nō
ad propheticas voces: nō ad apostolicas litteras: nec ad euange
licas auctoritates: sed ad semetipsos recurrūt: et ideo magistri erro
ris existunt: quia veritatis discipuli non fuerūt: quam enim eru
ditionem de sacris noui et veteris testamēti paginis acquisiuit: q̄
ne ipsius quidē **S**ymboli initia cōprehēdit: et quod p totū mun
dum oīm regenerandorū voce depromitur: istius adhuc senis cor
de non capitur. **N**esciēs igitur quid deberet de verbi dei incarna
tione sentire: nec volens ad promerendū lumen intelligētie in san
ctarum scripturarū latitudine laborare: illam saltē cōmunē et indi
cretam cōfessionē sollicito recepiſſet auditu: quā fidelium vniuer

Epistola ad Flavianū cōstātinopo. ep̄m. Fo. xviij

fitas prosteretur: credere se in deū patrē omnipotentē: et in iesum
christum filium eius vnicū dñm nostrū: qui natus est de spū san-
cto ex **Maria** virgine. quibus tribus sententijs oīm fere heretico-
rum machine dissolunt. Cū enī deus et oīpotēs et pater creditur:
conspiternus eidem filius demonstratur: in nullo a patre disse-
rens quia de deo deus/de omnipotentē oīpotens/de eterno natus
est coetern⁹: nō posterior tēpore/non inferior potestate: nō dissimī-
lis gloria: nō diuisus essentia. Idē vero sempiterni genitoris vni-
genitus sempiternus: natus est de spū sancto ex **Maria** virgine.
que natiuitas temporalis illi natiuitati diuine et sempiternae nihil
minuit/nihil contulit. Sed totam se reparando homini q̄erat de-
ceptus impēdit: vt et mortē vinceret: et ius diaboli qui mortis ha-
bebat imperiū: sua virtute destrueret. **Rom** enim nos supare posse **Incarnas-**
mus peccati et mortis auzem: nisi naturā nostrā ille susciperet: et tionis nes-
sua faceret. quē nec peccatū contaminare: nec mors potuit detine-
re. Conceptus quippe de spū sancto intra vterū virginis matris
que illum ita salua virginitate edidit quē admodū salua virginita-
te cōcepit. Sed si de h̄ christiane fidei fonte purissimo sincerū in-
tellectū haurire nō poterat: quia splendorē perspicue v̄itatis obce-
catione sibi ppria tenebrarat: doctrine se euāgelice subdidisset: vi-
cente **Matthēo**. Liber gñatiōis iesu christi filij **Dauid** filij **Abra-** **Mat. f.**
am: apostolice q̄q̄ pdicatiōis expetisset instructū: legēs in episto-
la ad **Romanos**. **Paulus** seru⁹ iesu xpi vocat⁹ apls segregatus i **Ro. i.**
euangelij dei quod ante promiserat per pphetas suos in scriptu-
ris sanctis de filio suo qui factus est ei ex semine **Dauid** fm carnē
ad propheticas quoq̄ paginas piam sollicitudinez contulisset: et
inueniret pmissionē dei ad abraam dicētis. In semine tuo bñdi-
centur oēs gētes. Et ne de huius seminis pprietate dubitaret: se-
cutus fuisset apostolū dicentē. **Abrae** dicte sunt pmissiones et semi-
ni eius. non dicit et seminib⁹ quasi in multis: sed quasi in vno: et se-
mini tuo qd est christ⁹. et **Esaie** quoq̄ predicationē interiore ap-
prehēdisset auditu dicētis. Ecce virgo cōcipiet in vtero et pariet **Esaie. vij.**
filij et vocabitur nomē eius **Emanuel** quod est interpretatū no-
biscū deus. Eiusdē quoq̄ pphete cū fideliter xba legisset. **Puer** **Esaie. ix.**
natus est nobis et filius dat⁹ est nobis: cui⁹ potestas sup humeros
eius et vocabitur nomē eius magni cōsilij angelus: de⁹ fortis: pa-
ter futuri seculi: princeps pacis. Nec frustratorie ita loquens x̄bū
diceret carnē factū: vt editus vtero x̄ginis christ⁹ haberet formā
hoīs: et nō haberet materni corporis veritatē. An forte ideo puta-
uit dñm nostrū iesum xpm nō nostre eē nature quia missus ad bea-
tam virgine **Mariā** angelus ait. Spūs sanctus supueniet in te: et **Luc. f.**
virtus altissimi obumbrabit tibi: idcoq̄ et qd nascet⁹ ex te sanctus
vocabitur filius dei: et quia pceptus virginis diuini fuit operis:
nū de natura concipiētis fuerit caro concepti: Sed nō ita intelli-

Beati Leonis pape.

genda est illa generatio singulariter mirabilis: et mirabiliter singularis: ut per nouitatem creationis proprietates remotas sit generis: fecunditate enim virginis spiritus dedit sanctus: veritas autem corporis sumpta est de corpore. Et edificante sibi sapientia domum verbum caro factum est: et habitauit in nobis hoc est in carne quam assumpsit ex homine: et quam spiritu vite rationalis animauit: salua igitur proprietate utriusque nature et substantie in unam coeunte personam suscepta est a maiestate humilitas: a virtute infirmitas: ab eternitate mortalitas. et ad resoluendum conditionis nostre debitum: natura inuiolabilis: nature est unita passibilis: ut quod nostris remediis congruebat: vnus atque idem mediator dei et hominum homo Christus Iesus et mori posset ex vno: et resurgere posset ex altero. In integra ergo veritate hominis perfectaque natura verus natus est deus: totus in suis: totus in nostris. nostra autem dicimus: que in nobis ab initio creator condidit: et que reparanda suscepit. Nam illa que deceptor intulit: et homo deceptus admisit: nullum habuerunt in saluatore vestigium: nec quia communione humanarum subiit infirmitatum: ideo nostrorum fuit particeps delictorum. Assumpsit formam

De sit homo serui sine forde peccati: humana augens: diuina non minuens. Quia sine minutione illa qua se inuisibilis visibilis prebuit: et creator et dominatione dei: nusquam omnium rerum vnus voluit esse mortalium. Inclinatione fuit miserationis: non defectio potestatis. Proinde qui manens in forma dei fecit hominem idem in forma serui factus est homo. Tenet ergo sine defectu proprietatem suam utraque natura. Et sicut forma serui dei forma non ademit: ita forma dei forma serui non minuit. Nam quia gloriabatur diabolus hominem sua fraude deceptus diuinis caruisse muneribus: et immortalitatis dote nudatum duram mortis subisse sententiam: seque in malis suis quoddam de perniculatoris sortio inuenisse solatium: deum quoque iusticie exigente ratione erga hominem quem tanto honore considerat: propriam mutasse sententiam opus fuit secreti dispensatione consilij: ut incommutabilis deus cuius voluntas non potest sua benignitate priuari: primam erga nos pietatis sue dispensationem sacramento occultiore compleret: et homo diabolice iniquitatis insutia coactus in culpam contra dei propositum non periret. Ingreditur ergo mundi infima filius dei de celesti sede descendens et a paterna gloria non recedens. Nouo ordine noua natiuitate generatus: nouo ordine quia inuisibilis in suis visibilis factus est in nostris: incomprehensibilis voluit comprehendi: ante tempora eternus manens esse cepit ex tempore. Vniuersitatis dominus seruilem formam obumbrata maiestatis sue immensitate suscepit: impassibilis deus non dedignatus est homo esse passibilis: et immortalis mortis legibus subiaccere. Noua autem natiuitate generatus quia inuiolata virginitas concupiscenciam nesciuit: carnis materiam ministravit: assumpta est de matre domini natura non culpa: nec in domino Iesu Christo ex utero virginis genito

Epistola ad Flavianū cōstātinop. ep̄m. Fo. xcviij

quia natiuitas ē miserabilis: ideo nostre ē nature dissimilis. **Qui**
enim verus est deus idem verus est homo. **Et** nullum est in hac
vnitate mendacium: dum inuicem sunt ⁊ humilitas hominis ⁊ al-
titudo deitatis: sicut enim deus non mutatur miseratione: ita ho-
mo non consumitur. agit enim vtraq; forma cum alterius commu-
nitione qđ propriū est: verbo scilicet cooperante quod xbi est: et natura in
carne exequēte quod carnis est: vnum horum coruscat miraculis: xpo agit
aliud succumbit iniurijs: et sicut verbū ab equalitate paterne glo-
rie non recedit: ita caro naturā nostrī gñis non relinquit. **Unus**
enim idemq; est qđ sepe dicendū est: vere dei filius: ⁊ vere hoīs fi-
lius: deus per id quod in p̄ncipio erat verbū: ⁊ verbum erat apđ
deum: ⁊ deus erat verbum. **Homo** per id qđ verbum caro factum
est: ⁊ habitauit in nobis: de⁹ per id quod oīa per ipsum facta sunt:
et sine ipso factū est nihil: homo per id quod factus est ex muliere
factus sub lege: natiuitas carnis manifestatio est humane nature: ostendit
partus virginis diuine est virtutis indicium. **Infantia** paruuli
ostenditur in humilitate cunariū. **Magnitudo** altissimi declarat
vocibus angelorum. **Similis** est rudimentis hominum: quē **He-**
rodes impius mollitur occidere. **Sed** domin⁹ est hominum: quē
Magi gaudēt suppliciter adorare. **Iam** cum ad p̄cursoris sui **Jo-**
annis baptismū venit ne lateret: quod carnis velamine diuinitas
tegeretur: vox patris de celo intonans dixit. **Hic** est filius me⁹ dei
lectus: in quo mihi bene complacui: quem itaq; sicut hominem
diabolica temptat astutia: eidem sicut deo angelica famulant offi-
cia/ clurire/ sitire/ lassescere/ atq; dormire euidenter humanum est.
Sed de quinq; panibus quinq; milia hominum satiare: et largiri
Samaritanę aquam viuam cuius haustus bibenti prestitit: ne vl-
tra iam sitiat: supra dorsum maris plantis non subsidentibus ama-
bulare: ⁊ elationes fluctuum increpata tempestate consternere: si-
ne ambiguitate diuinum est. **Sicut** ergo vt multa preteream: non
eiusdem nature est flere miserationis affectu. **Lazarum** amicum
mortuum ⁊ eundem remoto quatruiduane aggere sepulture ad vo-
cis imperium excitare rediituum: aut in ligno pendere et in no-
ctem luce conuersa omnia elementa tremefacere: aut clauis trans-
fixum esse: et paradisi portas fidei latronis aperire: ita non eius-
dem nature est dicere: ego et pater vnum sumus et dicere: pater
maior me est: quamuis enim domino **Iesu Christo** dei et ho-
minis vna persona sit: aliud tamen est vnde in vtroq; commu-
nis est contumelia: aliud vnde communis est gloria: de nostro
enim illi minor est pater humanitas: sed de patre illi est equa-
lis cum patre diuinitas. **Propter** hanc ergo vnitatem perso-
ne in vtraq; natura intelligendam et filius hominis legitur de-
scendisse de celo: cum filius dei carnem de ea virgine de qua est
natus assumpsit. **Et** rursus filius dei crucifixus dicit: ac sepultus:

Beati Leonis pape.

i. Cor. ij.

Mat. xvj.

Lu. xxiij.

Quid ege
rit xps p^r
resurre
ctionē an
teq^{ue} celos
ascēderet.

Lu. xxiij.

i. Johā. ij.

eum hec nō in diuinitate ipsa qua vnigenitus cōsempiternus et cō
substantialis est patri: sed in nature humane sit infirmitate perpe
sus. Unde vnigenitū filium dei crucifixū et sepultū oēs etiā i sym
bolo confitemur: s̄m illud apostoli. Si enim cognouissent nunq̄
dñm maiestatis crucifixissent. Cū autem ipse dñs noster atq^{ue} sal
uator: fidem discipulorū suis interrogationibus erudiret. Quē in
quiens esse dicunt hoīes filius hoīs. Cūq^{ue} illi diuerſas aliorū opi
niōes reteruissent. Vos autē (inquit) quē me esse dicitis. De vtriq^{ue}
qui sum filius hoīs: et quē in forma serui atq^{ue} i veritate carnis aspi
citis: quem me esse dicitis? Ubi beatus petrus diuinitus inspi
ratus et cōfessione sua omnib^{us} gentib^{us} pfuturus. Tu es inquit xps
filius dei viui. Nec imerito beatus pnunciatus est a dño et a prin
cipali petra soliditatē et virtutis traxit et noīs: qui p reuelationē
patris eundē et dei filium cōfessus est et xpm. Quia vnū horum si
ne altero receptū non pderat ad salutē. Et equalis erat periculi
dñm iesum xpm aut deū tantū modo sine homine aut sine deo solū
hominē credidisse. Post resurrectionē vero dñi que vtriq^{ue} veri ho
minis fuit qz nō alter est resuscitatus: q̄ qui fuerat crucifix^{us}: et mor
tuus. Quid aliud quadraginta dierū mora gestū est: q̄ vt fidei no
stre integritas: ab omni caligine mūdaret? Colloquens enim cū
discipulis suis: et cohabitās atq^{ue} conuiscens et pertractari se vili
genti curiosoq^{ue} contractu ab eis quos dubietas perstringebat: ad
mittens: ideo et clausis ad discipulos ianuis introibat: et statu suo
dabat spm sanctū: et donato lumine intelligentie sanctarū scriptur
arum occulta pandebat: et rursus idem vulnus lateris: fixuras
clauorū: et oīa recentissime passionis signa mōstrabat dicēs. Vi
spūs carnē et ossa non habet: sicut me videtis habere: vt agnosce
retur in eo ppietas diuine humane que nature indiuidua pmane
re. et ita scirem^{us} verbū nō hoc esse: quod carnē: vt vnū dei filiū cō
fiteremur et carnē. Quo fidei sacramēto Eutyches iste nimis est
mandus est vacuus: qui naturam nostrā in vnigenito dei nec per
humilitatē mortalitatis: nec p gloriā resurrectionis agnouit. Nec
sententiā beati apostoli et euāgeliste Johannis expauit dicentis.
i. Johā. ij. Omnis spīrit^{us} qui cōfiteretur iesū xpm in carne venisse ex deo est: et
omnis spīrit^{us} qui soluit iesum xpm: ex deo non est: et hi sunt An
tichristi. Quid est autē soluere iesum: nisi humanā ab eo separare na
turam/sacramentumq^{ue} p quod vnū saluati sum^{us}: impudētissimis
euacuare figmentis. Calligans ergo circa naturam corporis xpi
necesse est vt etiā in passione ei^{us} eadem obcecatione dissipet. Nā
si crucem dñi non putat falsam et susceptum p mundi salute suppli
cium verum fuisse non dubitat: cuius credit mortem: agnoscat et
carnem: nec diffiteatur nostri corporis hominem: quem cognoscit
fuisse passibilem. Quoniam negatio vere carnis negatio est etiam

Epistola ad Flavianū cōstātinopo. ep̄m. Fo. xcix.

corporee passiōis. Si ergo xp̄ianam suscepit fidem ⁊ a predicatio
ne euangelij suum non auertit auditum: videat que natura transfi
ra clauis pepēderit in crucis ligno: ⁊ aperto per militis lanceam
latere crucifixi: intelligat vnde sanguis ⁊ aqua fluxerit: vt ecclesia
dei ⁊ lauacro regeneretur ⁊ poculo: audiat beatum **Petrum** apo
stolum predicantē quod sanctificatio spiritus p asperſionem fiat
sanguinis christi: nec transitorie legat eiusdem apostoli verba de
cētis. **Scientes** q non corruptibilibus argento ⁊ auro redempti **j. Petri. j.**
estis de vana vestra conuersatione paterne traditionis: sed precio
so sanguine quasi agni incōtaminati ⁊ imaculati iesu christi. **Bea**
ti quoq **Joannis** apostoli testimonio non resistat dicētis. **Et** san
guis iesu christi filij dei emūdat vos ab omni pctō ⁊ iterū. **Hec ē j. Joh. v.**
victoria que vicit mundū fides nostra: et quis est autē qui vincit
mundū nisi qui credit: qm̄ iesus est filius dei: **Hic** est qui venit p
aquam ⁊ sanguinē iesus christus non in aqua solū sed in aqua ⁊
sanguine ⁊ spiritus ē qui testificat: qm̄ christus est v̄itas. **Quoniam**
tres sunt qui testimoniū dant spūs / aqua ⁊ sanguis: ⁊ hi tres vnū
sunt. **Spūs** vtiq sanctificatiōis ⁊ aqua baptismatis ⁊ sanguis re
dēptionis que tria vnū sunt: ⁊ indiuidua manēt: nūl eorū a sui con
nexionē scīūgitur: quia catholica ecclesia hac fide viuīt: hac p̄f̄a
cit: vt in dño iesu christo: nec sine vera diuinitate credatur huma
nitas: nec sine vera credatur humanitate diuinitas. **Cum** autē ad
interlocutionē examinis vestri **Eutyches** respōderit dicēs. **Con**
siste ex duabus naturis fuisse dñm nostrū ante adunationē: post **Eutychis**
adunationē vero vnā naturā confiteor. **Vi**roꝝ tam absurdā tāq dis erras
peruersam eius professionem nulla iudicantium increpatione re
prehensam: et sermonē nimis insipientes nimisq blasphemum ita
omissum quasi nihil quod offenderet esset auditum. **Cum** tam im
pie duarum naturarum ante incarnationē vnigenitus dei filius
fuisse dicatur: q̄ ne pharie postq̄ verbū caro factū est natura i eo
singularis asseritur. **Quod** nec **Eutyches** ideo vel recre vel tole
rabiliter estimet dictū: quia nulla sententia vestra confutatum est:
solicitudinis tue diligentia cōmonentes hortamur carissime fra
ter: vt si per inspirationē m̄ie dei ad satisfactionē causa perducit:
imprudētia hoīs imperiti etiam ab hac sensus sui prauitate per te
purgetur. **Qui** quidem sicut gestorū ordo patefecit: bene ceperat
a sua persuasionē discedere: cū vestra sententia cōartatus profite
retur se dicere quod ante nō dixerat. et ei fidei acquiescere: cuius
prius fuisset alienus. **Sed** cū anathematizando. impio dogmati
noluisse p̄bere cōsensum: intellexit eū fraternitas vestra i sua ma
nere perfidia. **Dignū**q̄ esse qui iudiciū condēnationis exciperet.
De quo si fideliter atq̄ vtiliter dolet: et q̄ recte mota sit **Episco**
palis auctoritas vel sero cognoscit: vel si ad satisfactionē plenitudi
nem omnia que ab eo mala sunt sensa: viua voce et presenti suba
n iij

Beati Leonis pape.

scriptione dānauerit. Nō erit reprehensibilis erga correctū quāta-
cūq; miseratio: q; dñs noster bonus et verus pastor q; aīam suā po-
nit p̄ eūb? suis et qui venit aīas hoīm saluare nō perdere: imita-
tores nos vult esse sue pietatē: vt pctōres quidē iusticia coerceat:
cōuerfos autē mīa nō repellat. Sic enī fructuosissime demū fides
vera defendit: quando etiā a sectatorib? suis opinio falsa dānat.
Ad omnē vero hāc causam pie et fideliter consequendā fratres no-
strū Iulianū episcopū et renatū presbyterū tituli sancti Clemen-
tis sed et filiū meū Hilariū diaconē vice nostra direxim?: quibus
dulciciū notariū nostrū cuius fides nobis est sepe pbata sociamus:
mūs: cōfidentes ad futurū diuinitatē auxiliū vt is q̄ errauerat dā-
nata sēsus sui prauitate saluet. Datū Idus Iunij Asterio et Pro-
togene. consl.

C Leo papa Marimo Antiocheno episcopo salutē in domino.

Quātū dilectiōi tue placeat cōmunis fidei sacratissima
vnitas et pacis ecclīastice tranq̄lia concordia: litterarū
textus ostēdit quas ad me filij nri Marian? psbyter et
Olympius diacon? detulerūt: eo nobis gratiores q̄ per
īpos eloq̄a alterna miscem?: et magisq; hinc inorescit grā dei: qua
fit vt p̄ totū mundū de manifesto catholice vītatis lūie gaudeat.
Quāuis q̄ multū dolem?: quidā adhuc sicut fimo indicat nūcio-
rū tenebras suas diligāt: et cū vbiq; dei splēdor effulserit: etiā nūc
cecitatē sue delectetur obscuro: et p̄dita fide solo ac vacuo remāse-
runt noīe Christiano: nō habētes intelligētā qua errorē ab erro-
re discernāt: et blasphemīā Nestorij ab Eutychetis impietate dis-
tinguant. Nec enī ideo excusabilis videri aliq̄ eorū falsitas pos-
test: q; ipsi sibi sunt i sua pueritate cōtrarij. Nam licet Nestorium
Eutychetis discipuli detestent: Eutychetē anathematizent. Nes-
torij sectatores catholicorū tñ iudicio pars vtraq; dānat: et ambe
simul hereses a corpe ecclīe rescant: q; neutra falsitas nobiscum
potest habere cōcordiā: nec interest qd sit sacrilegiū ab icarnatio-
nis vñice vītate discordātū: cū id qd prauissime sentiunt: nec au-
toritas Euāgelij habeat: nec ratio sacramēti: et ideo frater char-
rissime oportet dilectionē tuā toto corde p̄scire cui? ecclīe guberna-
cipuus aploz oīm beatissim? Petr? per totū qdē mundū vnifor-
mi p̄dicatiōe sed speciali magisterio i Antiochena et in Romana
vrbe fundauit: et in illud sue glorificatiōis domiciliū preminentē
eā intelligētā posuit: institutaq; tradidit: sicut ab ipsa q̄ cōfessus ē
vītate suscepit: neq; vllō mō sinas in oriētis ecclīis maximeq; ijs
quas Antiochene sedis sacratissimorū patrū Niceni canones depu-
tauerūt: ab improbis hereticis euāgelio resultari: et vel Nestorij
vel Eutychetis a q̄q; dogma defēdi: qm̄ sicut dixi: catholice fidei
petra cuius nomen beat? apl's Petrus sumpsit a dño: nullū recipi

pit ad vtrāq; impietate vestigiū sed Eutychetē atq; Priscum et
 Nestorū anathematizat: q̄ verbi carnisq; naturā in beate virginis
 cōceptiōe sciūgētes vnūq; xpm̄ in duos diuidētes: aliā deitatis/
 aliā hūanitatīs/volūt esse psonā: cū oīno vnus idemq; sit: q̄ et fm̄
 sempiternā deitate de patre est natus sine tēpore: z fm̄ verā carnē
 de matre est natus in tēpore: z Eutychetē similiter execrat: q̄ in
 dño iesu christo x̄itate hūane carnis euacuās ip̄m verbū in carne
 asseruit trāsformatū: vt nasci/nutrirī/pficerē/pati/mori/atq; sepe
 liri/z die tertio resuscitari/solius fuerit deitatis/q̄ seruilis forme nō
 x̄itate suscepit sed figurā. Sūma itaq; vigilātia cautū esse te cō
 uenit: ne qd̄ sibi scilicet heretica prauitas audeat vindicare: cū te
 deceat ijs sacerdotali auctoritate resistere. Hosq; sepi⁹ de pfecto
 ecclesiarū tuis relatiōib⁹ qd̄ agas instruere: dignū est cū te aposto
 lice sedis i hac sollicitudine esse cōsortē: z ad agēdi fiduciā priuile
 gia tertie sedis agnoscere: q̄ in nullo cuiusq; ambitioē inuenit ex
 cessisse: qz̄ notata est apud me Nicenoz canonū reuerētia: vt ea q̄
 sunt a sanctis patrib⁹ cōstituta: nec pm̄isceri patiar: nec aliqua no
 uitate violari: z si em̄ diuersa nōnūq; sunt merita p̄sulū: iura tamē
 pmanēt ecclesiāriū: sed qbus emulip̄turbationē aliquā fortassis i
 ferre: nec tamē possunt minuire dignitatē vnde cum aliqd̄ Antio
 chene ecclie priuilegijs dilectio tua agendū esse crediderit: pro
 prijs studeat nūcijs explicari: vt nos cōsolatiōi tue absolute z cō
 grue respōdere possim⁹: nūc aut̄ ad oīa ḡnāliter pronūciare suffi
 ciat: qd̄ si qd̄ a quoq; cōtra statuta Nicenoz canonū in quacūq;
 Synodo vel tēptatū est: vel ad tēpus videt̄ extortū: nihil p̄iudici
 ci potest inuolabilib⁹ inferre decretis: z facilius erit quarūlibet
 dissensionū facta dissolui: q̄ p̄dictoz canonū regulas ex vlla para
 te corrip̄i: subripiēdi em̄ occasiōes nō pm̄itit ābitio. Et q̄ntēs ob
 occurrētes causas generatim cōgregatio facta fuerit sacerdotū:
 difficile est cupiditates improborū nō aliqd̄ supra mensurā molli
 ri atq; appetere: sicut in Ephesi Synodo que impiū Nestorū cū
 dogmate suo pculit. Iuuenalis ep̄scopus ad obtinendum Pales
 tine prouincie principatum credidit se posse proficere: et insultes
 ausus per cōmendaticia scripta formare: qd̄ sancte memorie Cy
 rillus Alexandrin⁹ ep̄scopus merito phorescēs: scriptis suis mi
 hi quoq; que predicti cupiditas ausa sit indicauit: et sollicita p̄ce
 multū prosperit: ne vlla illicit⁹ conatib⁹ ppararet̄ ascensio. Nam
 cuius ep̄stole ad nos exēplaria direxisti san cte memorie Cyrilli:
 eam in nostro scrinio req̄sitā nos autēticā noueris repperisse: hoc
 tamē p̄p̄riū diffinitiois mee est: vt q̄tumlibet amplior numerus
 sacerdotum aliquid p̄ querūdam subscriptionē discernat: qd̄ illis
 trecentoz decē z octo cōstitutionib⁹ inueniat̄ aduersū: id iustitie
 cōsideratione casset: qm̄ vniuerse pacis tranq̄litas non aliter po
 terit custodiri: nisi sua canonib⁹ reuerētia itemerata seruetur. Si

Beati Leonis pape.

Canonibus reuerentia suanda.

quid sane ab his fratribus quos ad sanctā Synodū vice mea misissim: preter id qđ ad cām fidei pertinebit: gestū esse perhibet: nullius erit penit? firmitatis qđ ad hoc ab apostolica sunt sede directi: vt excisis heresibus catholice essent fidei defensores: quicquid enī preter speciales causas synodaliū concilioꝝ ad examē episcopale deferretur: potest aliquā dijudicandi habere rōnē: si nihīl de eo sit a sctis patrib? apud Nīceam definitū: nā quod ab illorū regulis et cōstitutione discordat. Apostolice sedis nunq̃ poterit obtinere cōsensum. Quāta vero hec diligētia custodiat a nobis: exemplariis eius epistole quā ad Cōstantinopolitanū Episcopū refrenātes ipsius cupiditatē direxim? Instrueris: quā in oīm fratru et cōsacerdotū nostroz facies notitiam puenire: vt nouerit pacē ecclesiasticā p cōcordiā deo placitā debere seruari. Illud qđ dilectionem tuā puenit precauerē: vt preter eos qui sunt domini sacerdotes: nullus sibi docendi et predicandi ius audeat vendicare: siue ille monachus siue sit laicus q̃ aliculus scientie noīe gloriē: qz et si optandū est: vt oēs ecclē filij: q̃ recta et sana sunt: sapiant: non tamen pmittendū est: vt quisq̃ extra sacerdotū ordinē cōstitū? gradum sibi predicationis assumat: vt cū in ecclesia dei oīa ordinata esse cōueniat: vt in vno xpī corpore: vt excellentiora mēbra suū officium implāt: et infirmiora superioribus non resulent. Datū tertio idus Iunij Opolione. v. c. cons.

Solis sacerdotibus predicare.

Leo papa Anatolio Episcopo. Salutem in domino.

Audemus in domio et dono gratie ipsius gloriāmur: qui sicut dilectionis tue litteris fratrūq̃ nostroz quos Cōstantinopoli miseramus relatione cognouim? fm euāgelice eruditiois ostensum pbabilē merito letitiam presumim?: qđ tandē ecclesie decreta nec rugā cuiusq̃ sint erroris habitura: nec maculā: dicente apostolo. Despōdi enī vos vni viro virginē castā exhibere xpo. Illa est enī virgo ecclia spōsa vnus viri xpī: quē nullo se patitur errore vitari: et p totū mundū vna sit: vnus caste cōmunionis integritas. In qua societate tue dilectionis amplectimur: et gestoꝝ q̃ sumpsimus seriē nūcijs fm qđ oportuit tue aīos nostris pfirmaremus alloquijs: filios nostros Catechizati presbyterū Patriciū et Asclepiadem diaconos qui vestra scripta detulerant: cū epistolis nostris post venerabilē diē festū Paschaletem remissim?: indicātes nos vt supra dixim? de Cōstantinopolitane ecclē pace gaudere: cui hanc curā semp impendim?: vt eā nulla velimus hereticoꝝ fraude violari. De fratribus vero qđ et epistolis tuis et legatoꝝ nostroz relatione cōionis nostre cupiditate inflāmatos esse cognouim?: eo qđ doleāt se cōtra potentia cōtraq̃ terrores nō tenuisse cōstantiā: et alieno sceleri pbiisse psum: cū ita eos formido turbasset: vt i dānationē catholici atq̃ in

ij. Cor. xi.

Epistola ad Leonē Augustum. Fo. cj.

nocētis episcopi et increpationē detestabilis prauitatis trepido famu-
larens obsequio: illud quod presentibus et agentibus nostris constitutum est ap-
probamus: ut suarum inter ecclesiarum essent coniunctione contenti: sed cum legatis
nostris quos misimus: participare tecum sollicitudine volumus: disponat:
quatenus hi qui plenus satisfactoribus male gesta persequantur: et accusare
se magis eligunt: quam tueri: pacis et coniunctionis unitate letentur: ita ut digno
prius anathemate quam pertraheant fidem catholicam sunt receptura videntur. Aliter
enim in ecclesia dei qui corpus est christi: nec sacras sunt sacerdotia: nec vera sa-
crificia: nisi in nostro proprietate nature verum nos pontifex recedat: con-
stitutus: in eadem tamen carne quam suscepit ex virgine: sacramentum propriam
tionis exequatur: dicente apostolo. Christus Iesus qui mortuus est: imo qui et re-
surrexit: qui est in dextera dei: qui etiam interpellat pro nobis. Neque enim
potest in aliquo benignitas nostra reprehendi: cum a satisfactoribus re-
cipimus: quod volumus esse deceptos. Nec asperere igitur communionis
nostre gratia deneganda est: nec temere largienda: quia sicut pietatis ple-
nus est: oppressis charitatis sinu dominice redhiberi: ita iustum est omnia per
turbationis auctoribus imputari. De nobis autem Dioscori iuuenalis et
Eustasii ad sacrum altare recitandis: dilectionem tuam hoc decet custo-
dire: quod sacerdotes domini ibidem constituti faciendum esse dixerunt: quodque
ordinationi memoranda secti. Flavianus non repugnet: gratia tua christiane
plebis animos non auertat. Nam iniquum nimis est atque incongruum eos qui in
nocentes et catholicos sua persecutio devertit: sanctorum nobis sine discre-
tione misceri: cum damnata impietate non desistentes: ipsa sua prauis-
tate condonentur: quos uenit aut percelli per perfidia: aut laborare per ve-
ritatem. Fratres vero et coepiscopi nostri Iulianum vel clericos qui sacre me-
morie Flaviano fidelibus officiis adhaerunt: dilectioni quoque tue
volumus adherere: ut quem fidei sacramentis vivere apud dominum nostrum no-
uimus: et te sibi esse presentem esse cognoscant. Illud quoque dilectionem tuam nosse
volumus: fratres et coepiscopi nostri eusebii: qui causa fidei multa discrimi-
na laboresque tolerauit: nobiscum interdum morari: et in nostra nunc coniunctione
persistere. Cuius ecclesiam tua sollicitudine volumus esse defensam: ut ni-
hil eodem absente deperat: et nullus ei in aliquo preiudicare presumat:
donec cum litterarum nostrarum ad vos persecutione perueniat: et ut maiore
charitate vel nostra vel totius christiane plebis affectione proceat: hoc
quod ad dilectionem tuam scripsimus: in omnem volumus notitiam peruenire: ut
qui deo nostro nunc seruiunt: de confirmata apud te pace sedis Apo-
stolice gratuletur. De ceteris vero dissidii causis atque peruersionis
dilectio tua litteris quas per nostros accipiet: plenius instructur.

Datum Idibus Aprilis.

C Leo papa Leonī augusto salutem in domino.

Efficiis qui ad gratulationem imperij vestri primum: prolati
etiam hanc paginam necessarie supplicationis adieci: qui catho-
lice fidei diuinitus preparati laboris vestri postico primum

Beati Leonis pape

Nā talia in Alexandrina ecclia ppetrata fratris ⁊ coepiscopi mei Anatolij relatione cognoui: vt ois xpiana religio sentiat se impediri atq; violari: nisi i vniuersū fidei vte deuotiōe pspicitur: ⁊ me morate ecclie: q̄ añ catholicis fuit clara rectorib⁹: reddat xpiana libertas: vt cessatib⁹ hereticorū impugnationib⁹ euāgelica doctri- na: q̄ illic ante Dioscorū viguit vnitas cū totius ecclie pace repare- tur: qđ opus virtutib⁹ vestris glorieq; cōueniens celerē ⁊ deo pla- citū habebit effectū: si apud sanctā Chalcedonēsem Synodū de dñi nostri iesu xpi incarnatione firmata nulla pmisseritis retracta- tione pulsari: qz ⁊ in illo p̄cilio per spū sc̄m p̄gregata atq; pfectis definitionibus cūcta firmata sunt: vt nihil ei regule q̄ ex diuina in- spiratiōe plata est: aut addi possit: aut minui. **H**oc autē etiā ap̄ cle- mentie vestre scientiā nō ambigim⁹ esse pspiciū. Si q̄dem multo- rum añ relatione molitiones hereticorū q̄ ptra p̄dicte Synodi au- ctoritatē conabant assurgere: nihil ex hoc pmisseritis audire: vñ qđ negandū illis sp̄ote vidistis: gl̄iosum vobis est vniuersali ecclie me supplicatē pcedere: ⁊ incōmutabiliter ppetue p̄stare: vt q̄ sc̄m euangeliū xpi ⁊ p̄dicatiōis Apostolice veritatē oib⁹ retro seculis vna fide vnq; intelligētia roborata sūt: nulla alteri⁹ possint accusa- tione cōuelli: put q̄ miro dei p̄silio episcop⁹ mentē vestre pietatis instruxerit: sancte primit⁹ Alexandrine ecclie pacis reparationē cō- sultet p catholicos sacerdotes talē puideri iubete. **P**ontificē: i q̄ et in actū p̄bitate ⁊ fidei p̄fectione nihil possit rep̄hēibile repiri vt oib⁹ rite ppositis eadē vbiq; seruetur p̄dicatio veritatis. **P**a- tum quinto Idus Iulij Constante et Ruffo consulibus.

Leo papa Leoni imperatori salutem in domino.

Eo episcopus Leoni augusto. **P**romississe me memini venerabilis impator in cā fidei: de q̄ clementiā tuāz no- ui pie esse sollicitā pleniorē hūilitatis mee dirigendum esse simonē: quē nūc auxiliāte dño fidei occasione p̄sol- uo: vt sancte pietat⁹ tue studio vtilis q̄tū arbitror: deesse nō possit instructio. Quāuis enī sciā clementiā tuā hūanis institutionibus nō egere: ⁊ sincerissima abūdantia spūs sancti haussisse doctrinā: of- ficij tñ mei ē ⁊ patefacere q̄ itelligis: ⁊ p̄dicare qđ credis: vt ignis ille quē dñs veniēs in terra diffudit: motu crebre meditatiōis agi- tatus: sic incalescat: vt ferueat: ⁊ sic inflāmet: vt luceat. **M**agnas enī caligines Eutychna heresis oriētis partib⁹ inferre molita est: ⁊ ab illa luce q̄ sicut in euāgelio loquit⁹: in tenebris lucet: ⁊ tene- bre eā nō p̄phenderūt: imperitorū oculos tēptauit auertere: cū ipsa in suā reciderit cecitatē: nūc in discipulis recrudescit: qđ i auctore defecit: non iōgo vnq; tēporis intervallo valuit catholica fides q̄ est singularis ⁊ vera cuiq; nihil addi nihil minui p̄t: a vocib⁹ ho- stilibus appetita succūbere: quorū prior Restorius: Eutyches se- cūdus emerferit: q̄ in eccliam dei hereses sibi metipsis p̄trarias in-

Symbolū Nicenū. cccxviij. patrū. Fo. ciij.

ferre voluerunt: vt vterq; a p̄dicatoribus veritatis merito dānare
tur: q; insanū nimis et sacrilegū fuit qd̄ varia fallitate ambo sc̄nse-
rūt. Anathematizet q; Nestorius: q̄ beatā virginē mariā nō dei s;̄
hoīs t̄m nō credidit genitricē: vt aliā p̄sonā carnis: aliā faceret
deitatis. Nec vnū spū i x̄bo dei et carne s̄t̄ret: s;̄ sepatū atq; seiu-
ctū: alit̄ filii dei: alit̄ filii hoīs p̄dicaret p̄manēte illa incōmu-
tabili x̄bi essentia: q̄ ei cū p̄re et cū spū sancto int̄poralis atq; coe-
na est: vt ita intra virginis viscera x̄bū caro sit factū: vt p̄ id qd̄ in
effabile sacramētū vno p̄ceptu vnoq; partu fm̄ x̄itatem vtriusq;
nature eadē virgo et ancilla dñi esset: et mat̄: qd̄ etiā **Elisabeth** si-
cut **Lucas** euāgelista declarat: intellexit: et dixit. **Uñ** hoc mihi: vt **Luce. j.**
veniat mat̄ dñi mei ad me? **Eutyches** q; eodē pcellat anathema
te q̄ per ip̄os vet̄ez hereticorū inuolutus errores tetrū **Apollinaris**
dogma defendit: vt negata hūane carnis atq; aīe x̄itate: totū dñz
n̄m iesum x̄pm vnū asserat esse nature: tanq; x̄bi dei deitas ipsa se
in carnē aīamq; puerterit: cōcipi ac nasci: nutrirī ac p̄ficere: mori
ac resurgere: et ascēdere in celū: et ad patris dexterā p̄sidere: vñ ad
iudicādos viuos et mortuos veniet: cū p̄sideret diuine t̄m esse sen-
tentie q̄ nihil in se sine carnis recepit x̄itate: qm̄ natura vnigeniti
natura est p̄ris: natura est spūs sc̄ti simulq; ip̄assibilis est simul in-
cōmutabilis: s̄p̄terne trinitatis idiuīsa vnitas: et p̄substantialis eq̄-
litas: vñ si ab apollinaris pueritate **Eutychian** q;q; discessit ne
cōuincaat deitātē passibile dicere: et iā x̄bi incarnationē. i. carnis et
x̄bi vnā audet p̄nūciare naturā: manifeste in valētini et manichei
trāsīt insanā: et mediatorē dei et hoīm hoīez iesū x̄pm simulatorē
ex se credidit oīa egisse: nec hūanū ipsū corp⁹ s;̄ phāstica corporis
sp̄e oculis apparuisse cernētū q̄ ip̄ietatis mēdacia oīi fides catho-
lica detestatur: et aliorū assertionū sacrilega p̄cordib⁹ p̄ totū mundū
sunt dānata sententijs: non dubiū est eā nos fidē p̄dicare: atq; de-
fendere: quā sancta **Synodus Nicēna** confirmauit dicens.

C Symbolū Nicenū trecentorū decem et octo patrū.

Redim⁹ in vnū deū patrē oīpotentē visibilū et inuisi-
bilū factorē: et in vnū iesū x̄pm dñz n̄m filiū dei: natū
de patre vnigenitū: s;̄ est de substantia p̄ris: deū de deo
lumē de lumine deū vez de deo vero: natū nō factū: vñ substantie
cū p̄re: qd̄ greci dicūt homoussion: p̄ quē oīa facta sūt: siue q̄ in celo
siue q̄ in terra: q̄ p̄pter nos et p̄pter nostrā salutē descēdit de celo:
et incarnat⁹ est: et hō factus: pass⁹ est: et resurrexit tertia die: et ascē-
dit in celū: inde v̄tur⁹ ē iudicare viuos et mortuos: et in spū san-
ctū. In qua p̄fessione hoc euidentissime p̄tinetur: qd̄ etiam nos de
dñi incarnatione p̄fitemur: et credimus: q; ad salutē hūani ḡtis re-
formandā verā carnē n̄re fragilitatis nō de celo secū detulit: sed i
vtero matris assūpsit: q̄cunq; ergo illi sunt ita obcecati et a lumine
veritatis alieni vt verbo dei a tpe incarnationis humane carnis

Beati Leonis pape.

Joh. j.
ij. Coz. v.

denegent veritatē ostendāt sibi in quo christiānū nomē vsurpent
et cū euāgelio vitatis qua ratione concordēt si beate xginis par-
tu aut caro sine deitate aut deitas est orta sine carne. **Sicut** em̄ ne-
gari nō potest: euāgelista dicēte. **Quod** verbū caro factū est: et ha-
bitauit in nobis. Ita negari nō potest: beato apostolo dicēte. **Qd**
deus erat in xpo mundū recōcilians sibi: que aut recōciliatio esse
posse: qua hūano generi ppitiaret deus: nisi oīm causa mediator
dei et hoīm carnē suscepisset: qua vero ratione veritatē mediatō-
ris impleret: nisi q̄ in forma dei equalis ē patri: in forma serui par-
ticeps esset et nostri: et mortis vinculum vnus puaricatiōe cōtras-
ctum: p vnus mortē nihil debētis soluere: effusio nāq̄ iustis an-
guinis tam fuit diues ad precū vt si vniuersitas captiuorū in res-
dēptorem suū crederet: nullū diaboli vinculu retineret: qm̄ sicut
apostolus ait. **Ubi** abundauit pctm̄: supabundauit gratia: et cū sub
peccati preiudicio nemo potestātē acciperet ad iusticiā renascen-
di: validius factū est donū libertatis q̄ debitū seruitutis. **Quam**
itaq̄ sibi i huius sacramēti precio spem relinquunt: q̄ in saluatore
nostro negant hūani corporis vitatē: dicēt quo sacrificio recōcili-
ati: dicant quo sanguine sint redēpti. **Quis** est vt apostol⁹ ait qui
tradidit semetipsum pro nobis: oblationē et hostiā deo in odorem
suauitatis: aut qd vnq̄ sacrificiū tam sacratū fuit: q̄ quod verus
eternus pontifex in altare per immolationē sue carnis imposuit:

Ro. v.

Gal. ij.

Null⁹ scō Quāuis em̄ multorū sanctorū in conspectu dñi preciosa mors fue-
rum hoīm rit: nullius tamē in sanctis occisio redemptio fuit mundi. **Accepe**
potuit re- runt isti non dederūt coronas: et de fortitudine fidelium exempla
dimere nata sunt patiētie non dona iusticie. **Singulares** quippe in singu-
mundum. lis in morte fuerūt: nec alterius quisq̄ debitum in suo fine persolu-
uit. **Cum** inter filios hominū vnus domin⁹ noster iesus christus
qui vere erat agnus unmolatus existeret: i quo oēs crucifici: om-
nes mortui: omnes sepulti: omnes sunt etiam suscitati. **De** quibus
etiam ipse dicebat. **Cum** exaltatus fuero a terra: omnia trahā ad
me: fides etenim vera iustificans impios et creans iustos ad huius
manitatis sue tractum participē: in illo acquirit salutem: in quo so-
lus homo se inueniāt innocentem: liberum habēs per gratiam dei
de eius potētia gloriari: qui cōtra hostē hūani generis in carnis
nostre humilitate congressus his victoriā suā tribuit: in quorum
corpore trīstiphauit. **Licet** ergo in vno domino iesu christo verbo
dei atq̄ hominis filio: verbū et carnis vna persona sit: que insepa-
rabiliter atq̄ indiuisē communes habeat actiones: intelligēde ta-
men ipsoꝝ sunt operū qualitates: et sincere fidei cōtēplatiōe cer-
nendum est et q̄ prouehat hūilitas carnis: et q̄ inclinet altitudo
deitatis: quid sit q̄ caro verbū sine carne non efficit: sine verbū em̄
potentia nec conciperet: virgo nec pareret. **Et** sine veritate car-
nis subuoluta pānis infantia nō iaceret. **Sine** xbi potētia nō ado-

Joh. xij.

Symbolū Nicenū. ccc. x. versuum. Fo. ciij.

rarent. Magi puerū stella indice declarati: et sine veritate carnis non tuberetur transferri in egypto puer: et ab Herodis persecutio ne subduci: sine verbi potentia nō diceret vox patris missa de celo. Sic est filius meus dilectus: in quo mihi complacui: et sine veritate carnis non potestaretur iohānes. Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mūdi: sine verbi potentia non fierent tante gratie debiliū: et viuificatio mortuorū: et sine veritate carnis nec cibus ieiunio: nec somnus esset necessarius fatigato. Postremo sine ubi potentia non se dñs patri profiteret equalē: et sine veritate carnis nō idem diceret patri se esse maiorem: cū catholica fides vtrūq; suscipiat: vtrūq; defendat: que sū confessionem beati Petri apostoli vnum dei filiū et hoīem credit: et verbū. Quāuis itaq; ab illo iūrio quo in vtero virginis verbū caro factū est: nihil vnq; inter vtrūq; formam aliquid diuisionis extiterit: et per oīa incrementa corporis vnius persone fuerint totius temporis actiones: ea ipsa nanq; que inseparabiliter facta sunt: nulla cōmixtione cōfundim? sed tamen quid cui? forme sit: ex operum qualitate sentimus. Dicant ergo nunc isti hypocrite qui ceci mentis volūt lumē recipere veritatis: in qua forma crucis ligno affixus sit dñs maiestatis: quid iacuerit in sepulchro: et reuoluto monumēti lapide que die tertio caro resurrexit: et in qua post resurrectionē suā nō credentes quosdā discipulos arguebat: et hesitationē dubitantū cōfutebat: cum diceret. **Palpate: et videte: qz spirit? carnē et ossa nō habet: sicut me videtis habere: et apostolo Thome. Infer manū tuā i latus meū: et vide manus meas et pedes meos: et noli esse incredulus: sed fidelis: qz vtrūq; manifestatione corporis sui iam hereticorū mendacia destruebat. Ut vniuersa ecclia xpī imbuenda doctrinis hoc si bi non dubitaret credendū: quod apostoli suscepērāt predicandū. Ac si in tanta luce veritatis tenebras suas heretica obduratio nō reliquit: ostendat. Unde sibi spem vite polliceat eterne: ad quā nō si per mediatozē dei et hoīm iesum xpī nō potest perueniri. Sicut enī ait beatus Petrus apostolus. Non est enī aliud nomē datum hominibus sub celo i quo oporteat nos saluari: nec esset redēptio captiuitatis humane nisi in sanguine eius qui dedit semetipsū redemptionē p oībus: et sicut predicabat beatus apostol? Paulus cum i forma dei esset: nō rapinā arbitratu est esse se equalē deo: sed semetipsum exinaniuit formā serui accipiēs in similitudinē hominū factus: et habitu inuentus vt homo: humiliavit semetipsū i fac? obediens vsq; ad mortē: mortem autē crucis: ppter qd et de exaltauit illum. Et donauit illi nomē: quod est super omne nomē: vt in nomine iesu omne genu flectatur celestium: terrestrium: et infernorum: et omnis lingua confiteatur: quia dñs iesus xpīs in gloria est dei patris. Cum ergo vnus sit dominus iesus chrlstus: et vere deitatis vereq; humanitatis in ipso prorsus vna eademq; perso**

Mat. iij.
Johan. j.

Lu. xxiij.
Joh. xx.

Act. iij.
Epist. ad philipēses ij.

Beati Leonis pape

na sit. **E**xaltatione tñ qua illū sicut doctor gentiū dicit: exaltauit deus: et donauit illi nomen quod est super omne nomen: excellit: ad eam intelligam⁹ formā que ditanda erat tante glorificationis augmento. **I**n forma quippe dei equalis erat patri: et inter genitorem atq; vnigenitū nulla erat in essentia discretio: nulla in maiestate diuersitas: nec p incarnationis mysteriū aliquid recesserat a verbo: qđ dei patris munere redderetur. **F**orma autē serui est: per quam impassibilis deitas sacramētum magne pietatis impleuit. **H**umana humilitas est: q̄ in gl̄ia diuine pietatis euecta est. **I**n tanta vnitate ab ipso pceptu virginis deitas et humanitas cōsēta est: vt nec sine homine diuina: nec sine deo augerent humana. **P**ropter qđ sicut dñs maiestatis dicitur crucifigi⁹: atq; sempiternitate equalis est deus: dicit exaltatus: qz inseparabiliter manente vnitate persone: vnus atq; idē est totus hoīs filius hoīs: ppter vnā cū patre deitatem: quicqđ enī in tpe accepit xps: fm hoīem accepit: cui q̄ non habuit: conferrent. **N**am fm patientiā deitatis indifferenter oīa q̄ habet pater: etiā filius habet: et que i forma serui a patre accepit: eadē in forma dei etiā ipse donauit. **S**ecundum enī formā dei ipse et pater vnū sunt: scđm formā autē serui nō venit facere voluntatē suā: sed volūtatē ei⁹ q̄ misit eum: secūdū formā dei sicut pater habet vitā in semetipso: sic dedit habere et filio in semetipso: scđm formā serui tristis est anima eius vsq; ad mortem: et idem ipse sicut apostolus predicat: et diues et pauper. **D**iuēs quidem euangelista dicente. **I**n principio erat verbum: et verbū erat apud deum: et deus erat verbū: hoc erat in principio apud deum: omnia per ipsū facta sunt: et sine ipso factū est nihil. **P**auper vero quia ppter nos verbū caro factū est: et habitauit in nobis: que autem est eius exinanitio: que eius paupertas: nisi forme seruilis accessio: per quā verbi maiestas velata dispensatio humane redēptio nis impleta est. **N**ā captiuitatis nostre resolui originalis iura non poterāt: nisi existeret hō nostri gñis quem nostri peccati p̄iudicia nō tenerent: et qui imaculato sanguine suo chirographū letale dilueret: sicut ab initio diuinitus p̄cordinātū: ita est in plenitudi ne p̄finiti tēporis factum: vt multis modis significata pmissio i diu expectatū venisset effectum: nec posset esse ambiguū: qđ contrariis testificationibus semper fuerat nunciatū. **I**n magno autem sacrilegio se versari hereticorū manifestat impietas: cui⁹ sub specie deitatis honorande humane carnis in xpo denegāt veritatē: et religiose estimant credi: si dicatur in saluatore nostro verum nō esse quod saluat. **C**um ita fm pmissionem oīa secula p̄currentē: mundus sit deo reconciliatus in xpo: vt nisi verbū dignaretur caro fieri: nulla posset caro saluari. **O**mnem enim sacramentū fidei xp̄iane magno vt heretici volunt declaratur obscuro: si lux veritatis sub mendacio putatur latuisse phantasmatis: nō ergo quisq; erubescē

Joh. i.

Incarnat
ionis ne
cessitas.

Excerpta de libris catholicorum patrum. Fo. ciij.

dum existimet christianis suscepisse de nostro christum corporis veritatem quem omnes apostoli quem discipuli et preclari ecclesiarum quique doctores qui ad martyrii coronam vel ad professionis meruerunt gloriam peruenire: qui in huius fidei lumine splenderunt: consonis ubique sententiis insonantes: consentiunt quod in domino iesu christo deitas et carnis una sit personae: qua autem rationis similitudine qua divinorum voluminum portione hereticas impietates estimant adiuvant: qui veritatem negant corporis christi: cum hoc non lex testificari: non prophetia precipere: non evangelia docere: non ipse destiterit christus ostendere: querant per omnem seriam scripturarum quod tenebras suas fugiant: non quo verum lumen obscurant: et per omnia secula ita veritate inuenient coruscant: ut magni hoc et mirabile sacramentum ab initio videant creditum: quod est in fine completum.

De quo cum sanctarum scripturarum nulla pars sileat: sufficit quedam consonantia signa posuisse quibus diligentia fidei splendidissima latitudine dirigatur: et sincera intelligentie luce perspiciant: quod in filio dei qui se incessabiliter filium hominis et hominem proficit: non sit christianis erubescendum: sed constantissime gloriantur: ut autem pietas tua cum venerabilium patrum predicationibus nos recordare cognoscat aliquantas eorum sententias huic credidi subiiciendas esse sermonum: quas cum dignaberis recedere: non aliud nos predicare reperies: quam quod sancti patres nostri toto orbe docuerunt: nec quoniam ab illis nisi solos impios hereticos discrepare. His igitur verbis gloriosissime et venerabilis imperator quanta potui breuitate perstrinxerim: cum inspiratam tibi diuinitus fidem etiam nostra predicatione munita esse cognosceret: nec in aliquo nos ab evangelica apostolicaque doctrina vel catholice professionis Symbolis discrepare: quoniam sicut docet beatus apostolus Paulus magnam pietatis sacramentum: quod manifestum est in carne: iustificatum in spiritu apparuit angelis: predicatum est gentibus: creditum est in hoc mundo: assumptum est in gloria. Quid igitur tui utilius est saluti: quid tui congruentius potestati: quam ut paci ecclesiarum domini tua constitutione prospicias: et in omnibus tibi subditis dei dona defendas: neque vlla ratione patiaris per inuidiam diaboli ministris in cuiusque seuire prouincia: ut qui in seculo temporali emines regno: in eternum merearis regnare cum christo.

Testimonia excerpta de libris catholicorum patrum a Leone papa collecta Leonique imperatori directa quod dominus noster iesus christus verus sit deus: et verus homo. Sententiis sancti Hilarii pictauensis Episcopi. In secundo libro de fide inter cetera.

Mum igitur hoc immobile fundamentum una hec felix fidei petra Petri ore confessa. Tu es inquit christus filius dei uti: tanta in se argumenta sustinens veritatis: quante perueritatis questionibus et infidelitatis collumie mouebuntur.

Luc. xxiij.

Item in ceteris dispensatio veritatis paterne sit: ergo partus: et cor

Beati Leonis pape.

pus: postq̃ crux/mors/inferi/ salus nostra est: hūani generis causa dei filius natus est ex virgine et spū sancto: ipso sibi in hac operatione famulāte: et sua dei videlicet inumbrāte x̃tute: corporis sibi initia cōsciuit: et exordia carnis instituit: vt homo fact⁹ ex virgine naturā in se carnis acciperet: per quā hui⁹ admixtionis societate sanctificatū in eo vnuerſi generis humani corpus existeret: et quēadmodū oēs in se per id qđ corporeū esse se voluit conderent: ita rursum in oēs ipm per id qđ eius ē inuisibile referret. **D**eī igit̃ imago inuisibilis pudorem hūani exordij nō recusauit. **E**t post conceptionē partū vagitū et cunas oēs nature nostre ptumelias trāscurrit. **Q**uid tandem dignū a nobis tāte dignatiōis affectu datur? **I**nenarrabilis adeo originis vnus vnigenit⁹ de⁹ in corporis hūani formā sancte x̃ginis vtero isert⁹ accreſcit: et qui oīa cōtinēt: intra quē et per quē cuncta sunt: hūani part⁹ lege p̃feret: et ad eius vocē archāgeli atq̃ angeli tremunt: celi et terra: et oīa hmōi elemēta resoluunt. **V**agitus infantie auditur: q̃ inuisibilis et incōparabilis ē: nō visu/sensu/tactuq̃ moderādus cunis est obuolut⁹. **H**ec si qđ indigna deo recolir: tanto se maioris beneficij obnoxii cōfiteſ: q̃to minus hoc dei cōuenerit maiestati. **N**ō ille eguit homo effici: per quē hō factus est: sed nos eguim⁹: vt de⁹ caro fieret: et habitaret in nobis: id est assumptiōi carnis vnit⁹ mēbra vnuerſe carnis icoleret: hūilitas ei⁹ n̄ra nobilitas est. **C**ōtumelia ei⁹ honor noster est: qđ ille est deus in carne cōsistens: hoc nos vicissim in deum ex carne renouati.

Item eiusdem i eodem libro inter cetera.

Matth. x.

Ecce ita plane vitā suā q̃ x̃p̃s iesus vt verū deū ita et verū hoīem i grat: et eiusdē piculi res ē x̃pm iesuz vel spm vlt carnē n̄rī corpis denegare. **V**is q̃ inqt̃ qui p̃stebit me corā hoīb⁹ p̃stebor et ego illū corā p̃re meo q̃ i celis ē: q̃ aut̃ negauerit me corā hoīb⁹: et ego negabo eū corā p̃re meo q̃ est i celis: **H** x̃bū caro loq̃bat: et hō x̃ps ies⁹ dñs sacramēto vtriusq̃ vnus existēs dñ ipse et vnit⁹ in idipm naturis nature vtriusq̃ res est: ita tñ vt neutro careret i vtroq̃: ne forte de⁹ hō nascēdo eē desi neret: et hō rursus de⁹ manēdo nō esset: **H** itaq̃ hūane brūtudinis fides vera est: deū et hoīem p̃dicare: x̃bū et carnē p̃fiteri: neq̃ deū nescire quod hō sit: neq̃ carnē ignorare quod x̃bū sit.

Item eiusdē in eodem libro inter cetera.

Actus igit̃ vnigēit⁹ de⁹ ex virgine hō: et fm plenitudinē tēporis i semetipso p̃uectur⁹ in deū hoīem hūc p̃ oīa cūa gelici fmōis modū tenuit: vt se filiū dei credi doceret: et hoīs filiū p̃dicaret et ammoneret: loquēs et gerēs hō vnuerſa q̃ deī sūt. **L**oq̃ns deide et gerēs de⁹ vnuerſa q̃ hoīs sunt: ita tamē vtn ipso vtriusq̃ gñis fmone: nūq̃ nisi cū significatiōe et hominis locutus sit et dei.

Item eiusdem in eodem libro inter cetera.

Inc itaq; fallendi simplices atq; ignorantes hereticis occasio est: vt que ab eo fm nature diuine infirmitates mētiant: et quia vnus atq; idem est loquēs oīa que loquitur de semetipso: oīa cum locutū esse cōtendāt. **N**ec sane negamus totū illū qui et nature sue esse sermonē: sed si **I**esus christus et homo ⁊ deus: ⁊ neq; cum homo sit tum pīmū et deus: neq; tum cū et homo tum non etiā ⁊ deus: neq; post hoīem in deo non totus homo totus deus vnū atq; idē necesse est directorū ei⁹ sacramenti esse qđ generis: et cū in eo fm tēpus discernis hoīem a deo: dei tunc atq; hoīs discernis fmonē: ⁊ cū deū atq; hoīem in tēpore cōfiteberis: dei atq; hoīs in tēpore dijudica. **C**um vero ex homine et deo: rursum totius hoīs totī etiā dei tēpus intelligis. **S**i quid aliud ad demōstrationē tēporis dictū est: tēpore coapta to que dicta sunt: vt cū aliud sit ante hoīem deus: aliud sit post hoīem et deū totus homo et totus deus: ne cōfundas tēporibus et generibus dispēsatiōis sacramentū. **C**ū pro q̄litate generū ac naturarū alium ei in sacramentū ei in sacramento hoīs necesse est ser monē fuisse nō nato: aliū adhuc morituro: aliū iam eterno. **N**ostri igitur causa hec omnia **I**esus christus gerens: et corporis nostri homo natus fm consuetudinem nostre nature locutus est: non ta men omittens nature sue esse quo deus est: nam tam et si in partu et passione et morte nature sue gessit. **E**t reliqua.

Item alio loco in eodem libro inter cetera.

Uides ne ita deus et hoīem et p̄dicari vt mors homini deo vero exercitatio carnis depute: nō tū vt ali⁹ sit: qđ mortuus resurrexit. **S**poliata em̄ carne xps ē mortu⁹: et rursum xpm a mortuis excitās. idē xps ē: carne se expoliās. **N**aturā dei in x̄tute resurrectionis itellige: dispēsationē hoīs in morte cognosce: ⁊ cū sint vtraq; suis gesta naturis: vnū tamē xpm iesum memēto eē: qđ vtrūq; ē. **H**ec igit demōstrāda a me paucis fuerūt: vt vtriusq; nature formā tractari in dño iesu xpo meminissem⁹: qz qđ manēs i fora dei formā sui suscepit: ipse diuinitatē neq; amisit.

Item **A**thanasij **A**lexandrine ecclesie **E**piscopi et contra ad **E**pictetum **C**orinthiorum **E**piscopum.

Quomodo aut vel dubitare ausi sunt qđ dicunt christianie si dñs qui ex **M**aria x̄gine p̄cessit. **D**eus qđ de substantia et natura dei sit: qđ aut fm carnē ex semie **D**avid eē: ex carne sancte **M**arte.

Ite sc̄i **A**mbrosij ep̄i **M**ediolan̄. ecclesie ex libris q̄s misit ad impatore **G**ratianū in libro sc̄do fideliter inter cetera.

Ude illud qđ lectū est: dñm maiestati crucifixū esse nō quidē in maiestate sua crucifixū putem⁹. **S**ed qz idem de⁹ idem hō per diuinitatē deus p̄ susceptionē carnis

Beati Leonis pape.

homo iesus xps dñs maiestatis dicis crucifixus qz cōsors vtriusqz nature. i. hūane atqz diuine: i. natura hoīs passionē: vt discrete et diuinitus maiestatis dicatur esse qui passus est: et fili⁹ hominis sicut scriptum est qui descendit de celo.

In alio loco in eodem libro inter cetera.

Silicet igit inanis dissensionis inanes de finibus questiones: qz regnū dei sicut scriptū est: nō in persuasione habet: sed in ostensione virtutis. Seruem⁹ distinctionē diuinitatis et carnis: vnus in vtroqz loquit⁹ dei fili⁹: qz in eodē vtraqz natura ē: et si quidē loquit⁹: nō vno loquit⁹ semp modo. Intende i eo nūc gloriā dei nūc hoīs passiones: qñ de⁹ loquit⁹: qñ sunt diuina: qz verbū est: quasi hō dicit: qñ sunt hūana: quia in ea substantia loquebatur.

Item eiusdē in libro de incarnatione dñi cōtra Apollinaristas.

Sed dum hos redarguim⁹: emergunt alij: qui carnē dñi dicāt: et diuinitatē vnus nature: qñ tantū sacrilegiū inferna vomuerūt: qñ tolerabiliores sunt Arriani: qz p istos pñdie robur adolescit: vt maiori cōtentione se afferāt patrē et filiū et spm sanctū vnus nō esse substantie: qz isti diuinitatē dñi et carnem substantie vnus dicere tēptauerunt.

Item eiusdē infra inter cetera.

Ebi mihi frequēter Niceni cōcilij tractatū se tenere cōmemorant: sed in illo tractatu patres nři nō carnem sed xbu vnus substantie cū patrē eē dixerūt: et xbu qdē ex paterna pcessisse substantia: carnē autē ex xgine eē cōfessi sunt. Quomodo igit Niceni cōcilij nomē obtēdit: et noua inducuntur que nūqz nostri sensere maiores. Et reliqua.

Item eiusdē ad Sabīnum episcopum.

Inde pulchre Apostolus eiusdē repetitiōe vsus est: dicens de dño iesu xpo: qui cū in forma dei esset: nō rapinā arbitrat⁹ esse se esse equalē deo: sed semetipm exinaniuit: et accepit plenitudinē nature et pfectiōis hūane. Sicut deo nihil deerat: ita nec hoīs cōfirmatiōi: vt esset pfect⁹ in vtraqz forā. Unde et aliud dicit. Speciosus forma pte filiis hoīs. Cōcludit Apollinaris iste: nec quo se vertat habēs suis claudis retibus. Ipse em dixerat. Formā serui accepit: nō seruus locut⁹. Iterū ergo iterro: go. Quid ē in forma dei? Respondit in natura dei: sicut em apłs ait. Quia natura: nō sunt dii. Quero qd si formam serui accipiēs: sine dubio pfectio et cōditionis vt dixit hūane: vt esset in hoīs similitudine: et pulchre nō carnis: sed hoīm dixit similitudinē: qz in carne eadē est: sed qz sine pctō erat solus: oīs autē hō in pctō: in specie hominis videbat. Unde et ppheta ait. Et hō est: et quis cognosceret eū: hō fm carnē et vltra hoīm diuina opatiōe deniqz cū leprosi

tangeret: hō videbat: sed ultra hōiem cū mūdaret: et cū Lazarū mortuū fletet: mortuū quasi hō fletat: et supra hōiem erat: cū mortuū hunc iuberet pedibus exire: hō videbat cum penderet in cruce supra hōiem: cum reseratis tumulis mortuos suscitaret.

Augustini episcopi Hiponen-
sis ad Variū inter cetera.

Mali dubitare: ibi nunc esse hominem christū vnde venturus ē. Demoriter recole et fideliter tene christianarū confessionem: quoniam resurrexit a mortuis. Ascēdit in celum sedet ad dexterā patris: nec aliunde q̄ inde venturus est ad viuos et mortuos iudicandos. Et sic ventur⁹ est illa angelica voce testante quēadmodum est vīsus ire in celum. i. ē eadem forma carnis atq; substantia: cum profecto immortalitatē dedit: naturam non abstulit rē.

Item eiusdem in Epistola ad Volusianum.

Nunc vero ita inter deū et homines mediator apparuit vt in vnitāte persone copulans ytrāq; naturā: et solita sublimaret insolitis: et insolita solitis tēperaret rē.

Eiusdem in expositione s̄m Joannem.

Quid igitur heretice christus sit de⁹ et hōmo: loquit vt hōmo: et calumniaris deo. Ille in se naturam commendat humanam: tu in illo audes deformare diuinam.

Eiusdem infra.

Enoscamus geminam substantiā christi: diuinā scilicet qua cōlis est patri: humanā qua minor ē patre. Vtrūq; autem simul non duo sed vnus christus: ne sit quaternitas non trinitas deus. Sicut enī vnus est hōmo anima rationalis et caro: sic vnus est christus de⁹ et hōmo anima rationalis et caro: sic vnus est christ⁹ deus et hōmo: christum in his oībus: christum in singulis confitemur. Quis est ergo per quē factus est mundus? Christus iesus: sed in forma dei. Quis est sub Pontio pilato crucifixus? Christus iesus: sed i forma serui.

Item eiusdem cuius supra.

Quis enim est derelictus in inferno: Christus iesus: sed in anima sola. Quis resurrectur⁹ triduo iacuit in sepulchro: Christus iesus: sed in carne sola. Dicitur ergo in his singulis christus. Verum hac oīa non duo vel tres: sed vnus est christus. Ideo ergo dixit. Si diligere[is] me gaudere[is] vtiq; quia vado ad patrē. Nam nature humane gratulanduz est: eo q̄ sic assumpta est a verbo vnigenito: vt immortalis constitueretur in celo: atq; ita fieret in terra sublimis: vt incorruptibilis pulvis sederet ad dexteram patris.

Sancti Joannis Constantinopolitani episcopi
et confessoris in homelia de cruce et latrone.

Beati Leonis pape.

Ed cur cū cruce veniet. Scz vt hī qui cū crucifixerunt
sue sentiat dementie cecitatē: et ideo demētie eoz signus
portat: et ideo ppheta ait. Tūc lamentabunt tribus terre
vidētes accusatōrē et agnoscētes pctm: et qd mirū est: si
cruce portās adueniat: qm et vulnera corporis ipsa demonstrat. Tūc
enī inquit videbunt quē crucifixerūt: et sicut post resurrectionem
Thome voluit diffidētā pfortare: et illi clauoz loca mōstrauit: et
lateris vulnera declarauit: dixitq. Mitte manū tuam: et vide qm
spūs carnē et ossa nō hz: sicut me videtis hīc: sic et tūc ostēdet vul-
nera: crucēq. demonstrabit: vt ostēdat illū esse qd fuerat crucifixus.

Item de ascensione domini eiusdem.

Nam sicut de duobus iurgio separatis vnus in medio positus
alter tūc litē discordiāq. dissoluit: ita et xps fecit. Deus no-
bis iuste irascebat: et nos ptimebamur iratū et clementiam
dñi declinabamur: et se mediū xps igessit: et sociauit vtrāq.
naturam: et nobis quod iminebat: supplicium ipse sustinuit.

Eiusem in eadem homelia.

Cristus ergo nre nature pmitias obtulit patri: oblatū
dñi miratus est pater: qd tanta dignitas offerebat: et qd
offerebat: nulla macula fedgebat. Nā et suis manib. suscep-
pit oblatū et sue sedis fecit esse participē: et qd pl. est ad
patrē sue dextere collocauit. Cognoscamus quis ille est: qui audi-
uit: sede ad dexterā meā: q natura est: cui dixit. Esto meo pnceps
sedis: q illa natura q audiuit: terra es et in terrā ibis.

Eiusem in eadē homelia de Ascensione.

Quo sermone vtar q xbo dicā: reperire nō possū. Natura
fragilis natura cōtēpta et oib. mōstrata deterior: oia
vicit: oia supauit: oib. hodierno die meruit excellior res
peririr. Hodie angeli vota diu desiderata susceperunt.
Hodie archangeli qd multo tēpore cupiebant: inspicere valuerūt
Naturā nostrā in se dñica imortali fulgente glia preuiderunt.

Sancti Theophili episcopi Alexandrini de epistola Pa-
schali quam per Egyptum destinauit.

Qui rei testis ille q loqitur: oēs declinauerūt: simul inuti-
les facti sunt: et propheta xpi auxiliū deprecans. Dñe in-
clina celos tuos et descēde: nō vt maneret locū i quo oia
sunt: sed vt propter salutē nostrā carnē humane fragilitat. assumer-
ret. apostolo eiusdē cōcinēte. Cum esset diues: paup factus est: vt
nos eius paup tate ditaremur: venitq. in terras et de virginali vte-
ro quē sanctificauit. Egressus hō interpretationē nois sui Ena-
nuel id est nobiscum deus: dispensatione cōsummas: mirum in mo-
dum cepit esse quod nos sumus: et nō desijt esse: quod erat: sic assu-
mens naturā nostrā: vt quod erat: ipse non perderet: quāq. enī Jo-
hannes scribat. Verbum caro factus est: idēq. alijs verbis dicat.

Excerpta de libris catholicorum patrum. Fo. cxiij.

Et deus homo factus est. Verbum tuum non est verum in carne: quia nunquam deus esse cessauit: ad quem et spiritus sanctus loquitur. Tu autem idem ipse es: et pater de celo coeternatur. Tu es filius meus dilectus: in quo mihi bene coplacui: ut et homo factus nostra confessione dicat permanere: quod fuit: priusquam homo fieret. Paulo nobiscum eadem predicante. Iesus Christus heri et hodie in eternum: in eo enim quod ait ipse: ostendit eum pristinam mutasse naturam: nec diuinitatis sue imminuisse diuitias: quia propter nos pauper effectus plenam similitudinem nostre conditionis assumpsit.

Eiusdem in epistola paschali contra origenum inter cetera.

Magnus filius patris nostrorum mediator: nec equalitatem ei amisit: nec a nostro consortio separatus est: inuisibilis deus et visibilis homo forma seruili absconditus: et dominus glorie confessione credentium comprobatus: neque enim priuauit eum pater nature sue nomine: postquam pro nobis homo et pauper effectus est. Nec in iordanis fluuio baptizatum altero appellauit vocabulo: sed filium unigenitum. Tu es filius meus dilectus in quo mihi bene coplacui: nec similitudo nostra in diuinitatis mutata naturam: nec diuinitatis in nostre nature versa est similitudo. Cum ergo processisset ex virgine deus in ea quam assumpsit: humana natura vnus ex duobus sibi inuicem contrariis existens carne ac spiritu: vnus in deum assumitur. Aliud deitatis gratia prestat.

Item eiusdem infra inter cetera.

Quissus est quidem: sed ut homo: duplex enim erat in eo natura: inde denique laborauit ex itinere: inde esuriuit: sitiuit: et flevit humani corporis lege.

Sancti Basilij Cappadocensis episcopi.

Quam ergo quedam in christo ita videmus humana: ut nihil a communi mortalium fragilitate distare videamus: quodam ita diuina ut nulli alij nisi illi ineffabili nature conueniant deitatis: heret humani intellectus angustia: et tante admirationis stupore percussa quo declinet: quid teneat: quod se vertat: ignorat: si hominem putat: deuicto mortis regno cum spolijs redeuntem a mortuis cernit: propter quod cum omni metu et reuerentia contemplantum est: ut in vno eodemque ita vtriusque nature veritas demonstretur: ut neque aliud indignum et indecens de diuina illa ineffabili substantia sentiat: neque rursus quam humanitas gesta sunt: falsis illa substantia ginibus estimetur.

Sancti Cirilli episcopi.

Homo natus est: cum sit natura deus dei patris verbum: quam similiter ut nos sanguini communicauit et carni. Sic enim in terris apparuit: non amittens quod erat: sed assumens humanitatis naturam in sua ratione perfectam.

Eiusdem in libro qui dicitur Scholastica.

Aus igitur est et ante incarnationem deus verus: et qui in humanitate mansit: id quod erat: et est: et erit: non discer-

Beati Leonis pape

nendo igitur vnum dñm iesū xpm in hoīem seorsū et deū: sed vnū eundēq; iesum xpm esse dicimus nō ignorantes differētiās naturarum sed eas confusas inter sese seruantes.

Item Eiusdem cuius supra.

Intelligitur tanq; aliud in alio habitare: id est diuinā naturā in humanitate: nō p̄pessam cōmixtionē aut cōmutationē: vt esset: qđ nō erat: quicqđ enī in alio habitare dicitur: non ipsū fuit tale: quale est id qđ habitat: sed aliud ī alio magis intelligit. At vero in verbi natura ⁊ humanitatis solas nobis differentia designat diuersitas naturarū: vn⁹ enī ex vtroq; intelligitur xps. Ergo in cōfessionē vt ante dixerā: inhabitasse x̄bū ait ī nobis. Scit enī vnū esse filiū vnigenitū carnē factū et hominē.

Item cuius supra ad Nestozium.

Sit igitur magna et sancta Synodus ipsū qđ est ex deo patre naturaliter nat⁹ filiū vnigenitum deū verū de deo vero: lumē de lumie: p̄ quē ⁊ cū quo oīa fecerit pariter hūc descendisse: incarnatū esse: et hoīem factum dei verbū. Non enim dicim⁹ qđ dei natura cōuersa vel mutata facta sit caro: nec qđ in totum hoīem qui est ex aīa et in corpore trāsformata sit: sed illud magis qđ carnē animatā aīa rationali sibi copulauerit verbū substantialiter ineffabiliter irreprehensibiliter: vt factus sit homo: ⁊ nūcupatus sit etiā filius hoīs: nō nuda tantūmodo volūtate: sed nec assumptione sola p̄sone: s; qđ diuerse qđē nature in vnū cōuenerint: vnus tñ ex ambabus xps et filius: nō euacuata aut sublata diuersitate naturarū p̄ coniunctionē: sed qđ simul nobis effecerunt vnum dñm ⁊ xpm et filiū id est diuinitas ⁊ humanitas p̄ arcanā illā ineffabilem qđ copulationē ad vnitatē. Itaq; is qui añ oīa secula natus est ex patre: etiā ex muliere carnaliter dicitur p̄creatus: nō qđ diuina ipsius natura de sacra virgine sumpsit exordiu. Nec quod p̄pter se ipsam opus habuerit secundo nasci: post illam natiuitatē qđ habebat ex patre. Est enim ineptū hoc ⁊ stultū dicere: qđ is qđ ante oīa secula est sempiternus patri secūde gñationis eguerit vt esse inciperet: sed qđ p̄pter nos ⁊ p̄pter nostrā salutem naturā sibi copulauit humanā: et p̄cessit ex muliere idcirco nat⁹ esse carnaliter. Acq; enī primū natus est hō cōis ex sancta virgine: ⁊ tunc demū inhabitauit in eo verbum: sed in ipsa vulua vterq; virginali se cū carne p̄iunxit ⁊ sustinuit gñationē carnalē: carnis sue natiuitate suam faciēs. Sic illū dicim⁹ ⁊ passum esse et resurrexisse: nō qđ de⁹ verbū in sua natura passus sit: aut clauorū transfixiones vt alia sustinuerit vulnera: deus nāq; incorporealis extra passionē est. Sed qđ corpus illud qđ ipsius p̄p̄riū factū est: passum est: ideo hec oīa p̄o nobis ipse dicitur passus. Inerat enī in eo corpore quod patiebatur deus qui pati non poterat. Simili mō et mortem ipsius intelligimus: immortale enī et incorruptibile est naturaliter et vita et

uiuificans deus verbū. **Sed** qz corp⁹ ipsi⁹ ppiū gratia dei iuxta pauli vocē p oibus mortē gustauit: idcirco ipse dicit mortem passus esse pro nobis: non quod ipse mortē esset expertus: q̄tuz ad ipsius naturā ptinet. **In**sanis est enī hoc vel sentire: vel dicere. **Sed** vt quod supra diximus: vera caro ipsis mortem gustauit: ita et resurgente carne ipsius rursus resurrectionē dicim⁹. **Non** qz in corruptionē ceciderat: quod absit: sed qz ei⁹ corp⁹ resurrexit. ita xp̄m et deum vnū cōfitemur: nō tanq̄s hoīem cū deo coadunātes: ne diuisionis quedā species inducatur. **Sed** vnū iam et eundē adorantes: qz nō est alienū a verbo: corp⁹ suū cum quo ipse etiā affidet patri. **Nec** hoc ita dicimus quasi duob⁹ filiis assidētibus: sed vno cū carne p vnitatē: qz si talē copulationē factam p substantiā: aut quasi parū decoram voluerim⁹ accipere: in id icidim⁹: vt duos filios esse dicamus. **Necesse** est enī discernere et dicere hoīem separatim fuisse sola filij appellatione honoratū: et rurū verbū qd est ex deo et noīe et veritate filiū dei. **Sed** discernere in duos filios dei non debemus vnū dñm iesum xp̄m: neq̄ id adiuuat rectam fidei rōnē licet nōnulli copulationē nescio quam perhibeāt psonarū: non dicit enī scriptura verbū dei psonā sibi hoīs assumpsisse: sed carnem factum esse: id aut est ostēdere dei verbū similiter ac nos participium habuisse carnis et sanguinis: et corpus nostrū pprie suū fecisse: et hoīem ex muliere pcessisse: nō abiecta nō deposita deitate aut gñatione illa quam habebat ex patre: sed mansisse etiam in assumptione carnaliter deum quod erat: hoc vbiq̄ recte fidei ratio protestatur: in tali sensu patres sanctos fuisse cōperimus. **I**deo illi nō dubitauerunt sanctā virginē dicere theotocon: non qd verbi natura deitasq̄ de sancta virgine sumpsit exordium: sed quod ex ea natum sit: sacrum illud corp⁹ animatū anima rationali cui substantia taliter adunatum dei verbū carnaliter natū esse dicitur.

Finis.

Libellus Leonis pape de afflictu vitioꝝ.

Leonis insuper quod sequitur ascribitur opusculum
Illud ergo (qꝫ cōducere videbatur) addidim⁹. Tu itaqꝫ
quicquid et illud est equi lector optime boniqꝫ cōsulito.

Leonis pape de conflictu vitiorum **atqꝫ virtutum libellus incipit.**

Apostolica vox clamat per orbem: atqꝫ in pro-
cinctu fidei positis ne securitate torpeant dicit.
Omnes qui pie volunt viuere ī christo iesu: per
secutionem patiuntur. Et ecce christianitas in
suis pncipibus iam religiosa/ iamqꝫ fidelis est.
Desunt pie viuētib⁹ in christo iesu vincula/ ver-
bera/ flagella/ carceres/ eculei/ cruces/ ⁊ si q̄sūt
diuersoꝝ genera tormētoꝝ. Quō ergo versū erit
qđ p apostolū sonuit/ vt oēs pie viuētes psecutionē patiunt⁹. An
forte nemo pacis tpe vult pie viuere ī xpo iesu: ⁊ ideo desunt ista:
Quis hoc vel desipiens dixerit? In hac ergo apostoli sententia
nō specialis quorūdam: sed generalis omnīū persecutio debet in-
telligi. Et quidem sunt multi intra sinum matris ecclesie constitu-
ti/ qui pie viuētes in christo/ cōtumelijs assumuntur/ opprobrijs/
iniurijs/ derisionib⁹ laescuntur. Ista nec illa generalis persecu-
tio quā apostolus omnes pie viuētes pati descriperat: cum sint
quidam religiosi/ quibus nemo prauoꝝ audeat in faciem deroga-
re. **I**ntentio
Alia vero intelligenda est que immanioꝝ et magis noxia ē/ auctoris
quam non materialis intorquet seueritas: sed vitioꝝ gignit ad
ueritas. Dum eū contra humilitatem superbia/ contra dei timo-
rem inanis gloria/ cōtra verā religionē simulatio/ cōtra subiectio
nem oppugnat contemptus/ contra fraternam congratulationē
inuidia/ contra dilectionem odium/ contra libertatem iuste corre-
ctionis detractio/ contra patientiam ira/ contra mansuetudinem
proteruita/ contra satisfactionē tumor/ contra spirituale gaudium
secularis vita/ contra virtutis exercitium torpor vel ignavia/ con-
tra firmam stabilitatē dissoluta vagatio/ contra spei fiduciā despe-
ratio/ contra mundi contemptū cupiditas/ contra misericordiaz
obduratio/ contra innocentiam fraus ⁊ furtum/ cōtra veritatem
fallacia et mendacium/ cōtra cibozū parcimoniam ventris in-
gluuiēs/ contra moderatum merorem inepta leticia/ cōtra discre-
tam taciturnitatem multiloquium/ contra carnis integritatē im-
mundicia atqꝫ luxuria/ contra cordis mundiciam spiritualis for-
nicatio/ contra amorem patrie celestis appetitus seculi presentis
opponens semet immergit: quid aliud qꝫ crudelis pie viuētium
persecutio aduersus conglobatas virtutum acies desinit? **Q**uā du-

Libellus leonis pape.

rus / o q̄ amarus est superbie congressus: q̄ angelos de celo prole-
cit / homines de paradiso eliminavit / cuius exercitus atq; armoz
conflictus vitia sunt: que breuiter comprehensa tetigimus. Sed
videam⁹ quemadmodū castra celi ⁊ inferni dimicent: arma chris-
ti et diaboli consilia decertent.

C Superbia namq; dicit.

Q Erte multis immo etiam pene omnibus melior es vera
bo / scientia / diuitijs / honoribus: et cunctis que vel car-
nalibus / vel spiritualibus suppetunt charismatib⁹. **C**u-
ctos ergo despice: cunctis temetipsum superiorem attende.

C Sed humilitas vera respondet.

Gen. iij.

Dānatur
superbia.

Esa. xliij.

Sapic. ix.

Cōfundit
superbia.

Joh. viij.

Mat. xi.

Luc. xliij.
et. xliij.

Esa. lvi.

Phil. ij.

Sentētia.

Memento quia puluis et cinis es: quia putredo et ver-
mis es: quicq; si aliquid es: nisi tanto te humiles q̄to
magnus es / perdis omnino qd es. Nunquid altior es
q̄ primus angelus? Nunquid splendidior in terra: q̄ lucifer in ce-
lo? **E**t si ille de tanta sublimitate per superbiam cecidit: tu ad tam
tam celsitudinē superbiens de iinis conscendes: qui illa q̄ diu hic
vixis cōditio teneris / qua per quēdam sapientē dicitur. Corpus
qd corrumpitur aggravat animam: et deprimit terrena inhabitat⁹
tio sensum multa cogitantem? **E**t densissimis putam⁹ in terra su-
perbiēt tenebris lutum inuolui: si potuit i celo stella que mane orie-
batur lucis sue globos amittere? Audi ergo potius lucem veritas
tis dicentem. Qui sequitur me non ambulat in tenebris: sed habet
bit lumen vite. In quo autem esset sequenda / alibi permonuit dī-
cens. Discite a me quia mitis sum et humilis corde: et inuenietis re-
quiem animabus vestris. Audi tumor superbie: audi dicentē ad-
huc humilitatis magistrum. Omnis qui se exaltat humiliabitur:
et qui se humiliat exaltabitur. Et illud. Super quē requiescit spī-
ritus meus: nisi super humilem et quietum / et trementē sermones
meos? Audi quid etiam de illo ait apostolus: qui te ad hec sectan-
da inuitat. At enim. Qui cum in forma dei esset non rapinam ar-
bitratus est esse se equalem deo: sed semetipsum exinanivit formā
serui accipiens. In similitudinē hominum factus et habitu inuen-
tus vt homo: humiliavit semetipsum factus obediēs vsq; ad mor-
tem / mortem autem crucis. Si igitur tāta humilitate se deprimit
diuina maiestas: superbiere in aliquo nō debet hūana infirmitas.

C Inanis gloria dicit.

A Se bonum quod vales: ostende cunctis bonum quod
agis / vt bonus a cunctis dicaris: vt sanctus et venera-
bilis ab omnibus prediceris: vt dei elect⁹ noceris: vt
nemo te contemnat: nemo te despiciat: sed vniversi debitum tibi
honorem persoluant.

C Sed domini timor responder.

De conflictu vitioꝝ et virtutũ.

Si boni aliquid agis: non pro transitorijs: sed pro eternis honoribus age. **O**cculta quod agis inq̃stum vales. **Q**ua intētas/et non erit de ostentatiōe vlla temeritas: nec criminis erit ali sit faciēdũ. **Q**uod si ex tota non vales/sit in animo occultandi volũ tīōe bonũ quando manifestare/quod semper vis celatũ habere. **S**ic deniq; et quõ. **Q**uas redemptoris sentētiās sibi quasi cōtrarias videberis adimplēsse: quibus dicitur. **F**aciente te elemosinam: nesciat sinistra tua **Mat. vi.** quid faciat dextera tua: sed sit elemosina tua in abscondito: et pa **Mat. v. et** ter tuus qui videt in abscondito reddet tibi. **E**t videant operave luce. **xj.** stra bona: et glorificent patrem vestrum qui in celis est. **C**ave pro: **Matthēi** sus ne in te illa sententia conveniat qua hypocritis dicitur. **O**m **xxij.** nia opera sua faciunt: vt beatificentur ab hominibus. **A**men dico **Inanis** vobis: receperitis mercedē suam. **A**tende tibi in cunctis que agis: gloria cōne elatione pulsatus cum ijs qui de miraculoꝝ signis gloriaban funditur. **U**idebam sathanam sicut fulgur de celo cadentem. **Lucc. x.** tur audias. **U**idebam sathanam sicut fulgur de celo cadentem. **Lucc. x.**

Simulatio vere religionis dicit.

Quia nihil boni in abscondito facis: ne a cunctis cognitus detesteris/ finge te foris esse qđ intus nō appetis.

Sed religio vera respondet.

Imo magis satage esse qđ non es. **N**ā ostendere hoib? **C**ōtra hy qđ non es/ quid aliud qđ dānatio est? **M**emor esto itaq; pocritas. **Q**đ dicitur. **U**e vobis scribe et pharisei: hypocrite qđ mun **Matthēi** datis quod de foris est calicis et parapsidis: intus autē pleni estis **xxij.** rapina et immūdia. **P**harisee cece munda prius qđ intus est calicis et parapsidis: vt fiat et id quod de foris est mundum. **I**temq; illud quod inculcādo repetitur. **U**e vobis scribe et pharisei: quia **Ubi. s.** similes estis sepulchris dealbatis que a foris apparēt hoibus speciosa: intus vero plena sunt ossibus mortuorum et omni spurcitia. **S**ic et nos a foris quidem pateris hominibus iusti: intus autē pleni estis hypocrisis et iniquitate. **R**ecnon et illud qđ de talibus scriptum legitur. **V**eniunt ad vos in vestimentis ouium: intrinsecus **Mat. vij.** autem sunt lupi rapaces.

Inobedientia dicit.

Quātu / vt peioribus obtemperes: deterioribus famulatum exhibeas? **E**c magis qđ illos decuerat imperare: qui tibi non possunt ingenio. vel industria coequari **O**btemperare igitur magis domini imperio: et nō tibi sit cura de aliquo.

Sed beata subiectio respondet.

Si dñi obtemperandũ est imperio: humano subdī necesse ē magisterio. **I**pse enim dicit. **Q**ui vos audit me audit: et **Lucc. x.** qđ vos spnit me spnit. **E**ta inq̃s oportet: sed si talis qđ **C**ōtra in imperat esset/ p quē dē imperet. **S**ed ap̃s cōtra. **N**ō est prās nisi obediētes a deo. **Q**ue autē sūt: a deo sunt ordiata. **I**taq; qđ resistit prāti: dei or **Ro. xij.**

Libellus Leonis pape.

Luc. xxi.

Marc. x.

Mat. xx.

Ma. xxiij

dmatioi resistit. Quales eni eē debeāt hij q̄ iperāt nō est a subditis
discutiendū. Et qd ē p̄mis ecclie pastorib⁹ dñs dicit. Scitis q̄ res
ges gētū dñantur eoz: et qui p̄tātē exercēt inter eos/bñfici vocā
tur. Vos aut nō sic. Sed qui vult maior esse in vobis: erit oīm ser
uus. Sicut fili⁹ hoīs nō venit ministrari sed ministrare. Sed tūc
quod nō oēs tales futuros esse p̄uidit/subjectoz oīm psonas in
discipulis assumens p̄monuit dicens. Sup cathedrā moysi sede
runt scribe et pharisei. Que dicunt vobis facite: que aut faciūt no
lite facere. Imponūt eni in humeros hoīm onera grauiā et ipoz
tabilia: digito autem suo nolunt ea mouere. **Inuidia dicit.**

In quo illo vel illo minor es? Cur ergo equalis eis vel su
perior non es? Quanta vales que ipsi non valent? Non
ergo tibi aut supiores esse aut etiā equales esse debent.

Sed cōgratulatio fratrum responderet.

Cōtra in
uidos.

Sapiē. ij.

Sceteros virtutib⁹ antecellis: tutius ī loco infimo q̄ in
sumo temetipsū pseruas. Semp eni de alto peior fit rui
na. Quod si tibi vt asseris qdā supiores aut equales sūt:
quid te ledit/quid te nocet? Caue prius ne dum locū cellitudi
nis inuides/illū imiteri de quo scriptū est. Inuidia diaboli mors
intrauit in orbem terraz. Imitatur aut illū qui ex pte eius sunt.

Odium dicit.

Absit vt illum diligas quē in omnib⁹ cōtrarium habes
qui tibi derogat: qui tibi insultat. q̄ te iniurijs exasper
rat/qui tibi pctā tua improperat: qui te dictis/operib⁹
atq; honorib⁹ semp p̄ire festinat. Nisi ei tibi inuideret: nequaquā
se tibi ita preferret.

Sed vera caritas rīdet.

Quō sit di
ligendus
primus.

Luc. vi.

Rācor et
odiū cōfū
ditur.

Roma xij

Prouer.

xxv.

Roma xij

j. Jobā. iij

j. Jobā. ij.

Matth. v

i. Luc. vj.

Nunquid quod hec que narras odio habēda sunt in ho
mine/ p̄pterea non est amāda dei imago in homie: sicut
xp̄s/qui in cruce positus inimicos suos dilexit ante cru
cis tormentū amonuit dicēs. Diligite inimicos vestros. bñfacite
his qui oderunt vos. et orate. p̄persequentibus et calūniantibus
vos. v̄sitis filij patris vestri q̄ in celis est: Et sicut per salomonē
et apostolū dicit. Si esurierit inimic⁹ tuus ciba illū. si sitit potum
da illi: hoc eni faciens carbonēs ignis congeres sup caput eius.
Cui sententiē idē apls ex pprio subiūgit dicens. Noli vinci a ma
lo: sed vince in bono malū. Quo p̄tra de his qui fratres odisse no
scuntur p iohannē dicit. Qui odit fratrē suū homicida est. Et scit
q̄ omnis homicida nō habet in semetipso vitā eternā manentem.
Et rursū Qui odit fratrē suū ī tenebris ambulat/ et in tenebris est
vsq; adhuc: et nescit quo eat. q̄ tenebre cecauerūt oculos ei⁹. **At**
inquit. Sufficit mihi q̄ amantes me diligo. Sed domin⁹ contra.
Si enim diligitis eos qui vos diligūt quam mercedē habebitis?
Nonne et publicani hoc faciunt? Quid tu quoq; ad hoc obijcere
vales? Certe qui odit fratrē suū manet in morte. Et qui vili

De cōflictu vitioꝝ et virtutū.

git in deo manet: et deus in eo. **O**mnem ergo amaritudinem felleis. **Ioh. iij.**
euome: et quod pacto valueris/charitatis dulcedinem sume. **Nihil. z. iij.**
enim suauius illa: nihil est beatius. **D**eus (inquit iohannes) chari- **Ioh. iij.**
tas est. **E**t egregius predicator. **C**haritas dei diffusa est in cordi- **Rom. v.**
bus nostris/per spiritū sanctū qui datus est nobis. **U**nde nec im-
merito delictorum facinora tegere dicitur sicut scriptum est. **Ant. j. Ps. iij.**
uersa delicta operit charitas.

Detractio dicit.

Quis potest sustinere/quis silentio tegere: quia ille vel il-
le praua committit/nisi qui forte consentit?

Sed libertas iuste correctionis respondet.

Nec tacenda sunt mala proximi (nec consentienda: sed cha- **Q**uod sit pa-
ritate fraterna in faciem proximus redarguendus est/rimus ar-
non autem occulte detrahendus. **E**t si obijcitur idcirco: guendus.
eo fratrem coram oculis increpare nolle/ ne exasperatus/nō cor-
rectione proficiat: sed magis ex correctione scandalumumat/oc-
currit diuina scriptura: et versauice hoc magis scandalum denun- **Ps. xlix.**
ciat dicens. **S**edens aduersus fratrem tuū detrahebas. **†** et aduer- **†** **Al. loq**
sum filiū matris tue ponebas scandalū. **M**agis enim scandalum su- **baris**
mit/ q̄ sibi detrahentē intelligit: q̄ qui corripierē sustinet. **E**t quia **Cōtra de-**
nōnūq̄ errata deliquentiū ad tēpus tegenda sunt vt aptiori tēpo tractores. **Ibidem.**
re corriganē: ppter ea subiungitur. **N**ec fecisti et tacui. **N**e autē ex **Ibidem.**
hoc discreto silētio detractores sibi applauderent/ q̄ dum semper
occulte derogare malunt/nūq̄ in apertam increpationē p̄siliūt:
ad hoc subinfert. **E**xistimasti inique/ q̄ ero tui similis. **A**c si dice- **Ubi. s.**
retur. **I**niquū ē cogitare vt inde detractor similis appareā: vnde
ad tempus reticens locum apte correctionis expecto. **U**nde et pro
tinus subdit. **A**rguā te et statuā contra faciē tuā veluti diceretur. **Ibidem.**
Nō in occulto vt tua cōsuetudo est/ sed in apto (vt mea ē solitudo)
aptū tēpus corripiedi expectās p̄ctōrē arguā et ei⁹ delicta cōtra
faciē illius statuā. **A**t iniquis. **N**ō odioso sed amo quē ita in absconditis
dijudicās reprehēdo. **E**t ego. **I**mmo magis hinc odis et nō dili- **Attende.**
gis: vnde detrahis et nō corripis. **E**t sit aut detestāda detractio **Ps. c.**
primi plerisq̄ in locis eloq̄a diuina testant. **U**nde illud. **D**etra- **Ps. c.**
hentē aduersus proximū suū occulte: hunc persequabar. **E**t illud.
Qui detrahit fratri: detrahit et legi. **I**lludq̄. **Q**ui detrahit fratri. **Iaco. iij.**
eradicabit. **N**ec nō et illud apostoli pauli. **V**idete ne dum inuicē **Gal. v.**
mordetis: abinuicem consumamini. **C**irca dicit.

Que erga te agunt equanimiter ferri non possunt: hec imo
patienter tolerare/ p̄ctm ē. **Q**ue etsi nō eis cū magna ex-
asperatione resistit: q̄ te deinceps sine mēsurā cumulāt.

Patientia respondet.

Passio redēptoris ad mentē reducitur: nihil tam durus
quod nō equo aīo tolleretur. **X**p̄s em̄ (vt ait petrus) pass⁹ **I. Ps. ij.**
p. iij.

Libellus leonis pape.

Matth. x. est p nobis / relinques vobis exēplū: vt seq̃mini vestigia ei⁹. **Ipe**
Cōtra ira em dixit. Si patrē familias beelzebub vocauerūt: q̃to magis vo-
cundos. mesticos ei⁹? Si me psecuti sūt: et vos psequent. **C** Sed q̃ta sunt
in cōparatiōe passionū illi⁹ / q̃ patimur? Ille em opprobria / irrisio-
nes / ptumelias / alapas / spūta / flagella / spineā / coronā / crucēq; su-
stinuit: et nos miseri ad nostrā cōfusiōnem vno smone fatigamur /

ij. Thi. ij. vno x̃bo deijcitur: **E**t qd agim⁹ de eo qd dicif: si nō cōpatimur
nec cōregnabim⁹? Quapropter retūdēdi sūt ire stimuli: et ei⁹ mes-
tuēda vānatio. **S**iquidē q̃ trasit fratri suo reus erit iudicio. Qui
aut dixerit fratri suo racha: reus erit pcilio. Qui aut dixerit fatue
reus erit gehēne ignis. **U**bi aut remediū inuenif: patet ex eo qd
subdit. **S**i offers mun⁹ tuū ad altare: et ibi recordat⁹ fueris q̃ fra-
ter tuus habet aliqd aduersū te: relinque ibi mun⁹ tuū ante altare:
et vade recōciliari prius fratri tuo: et tūc veniēs offeres mun⁹ tuū.
Ac si diceref. **H**ec i corde tacitā precē effūdas: nisi prius offensū
primū satisfaciēdo ad lenitatis māfuetudinē pducas. **M**un⁹ em
strum oꝛo nostrū est oratio nr̃a. **A**ltare x̃o nostrū est cor. **I**lle aut q̃ hoc face-
re (quotiēs inter duos tra fuerit excitata) studuerit: pmissā vāna-
tionē neq; incurrit. **S**ed sūt multi q̃ petēti sibi veniā: delicta nō
remittūt. **C**ōtra q̃s illa dñi sentētiā venit: q̃ dicif. **S**i nō remiserte
tis hoib⁹ pctā eor⁹: nec p̃r vester celestis remittet vobis pctā ves-
stra. **P**lura sunt (inqs) q̃ cōmittit: et me sepius offēdit. **A**d hec
nō ego: sed dñs rīdet. **N**ā cū petrus ad eū diceret: q̃tiēs peccave-
rit i me frater me⁹? dīmittā illi vsq; septies: ille ad eū. **N**ō dico tibi
(inqt) vsq; septies: s; vsq; septuagies septies. **M**ulti aut sūt q̃ su-
as iurias tarde relaxant: dei x̃o citi⁹ indulgēt sitq; nōnūq; vt oc-
casione dñi iurias vindicādi suas vindicēt irati. **Q**uid q̃q; de il-
lis dicēdū ē / q̃ furore cecitar⁹ vsq; ad x̃ba prouit maledictiōis nisi
hoc qd apls ait. **N**eq; maledicti regnū dei possidebūt. **N**ō iacob⁹
exaggerādo detestās ait. **L**ingūā null⁹ hoīm pōt domare. **I**nge-
tū malū: plena veneno mortifero. **I**n ipa bñdicim⁹ dñm et patrē: i
ipā maledicim⁹ hoies q̃ ad similitudinē dei facti sūt. **E**x ipso ore
pcedit bñdictio et maledictio. **N**on oportet fr̃es mei hec ita fieri.
Nūqd fons de eodē forāmie emanat dulcē et amarā aquā: hac de
causa alibi etiam dicif. **M**ors et vita i manib⁹ lingue.

Proverb
xviij. **C** Proteruita dicif.

Quid stult⁹ / nūqd insensar⁹ / ac brut⁹ aīalib⁹ lenia x̃ba
et nō magis asprima (vt talib⁹ decet dñi delinquit) obij-
cienda sunt.

C Sed māfuetudo respondet.

C Contra p-
teruos. **I**n tua in his psuasio / sed apli sequēda est pceptio: q̃ de
hac sentētiā dilectū disciplm ammonet dicēs. **S**eniorē
nō increpaueris: sed obsecra vt patrem: iuuenes vt fra-
trem: anus vt matrem: iuueculas vt sorores: in oī castitate. **E**t rura-
liz. **S**eruū inqt dñi nō oportet litigare: sed māfuetū eē ad oēs: vō

ij. Thi. ij.

**Contra p-
teruos.**

ij. Thi. v.

ij. Thi. ij.

De conflictu vitioꝝ et virtutū.

ctoꝝ patientē: cū modestia corripiētē eos q̄ resistūt. Rursūq; Ar. ij. thi. iiii. que obsecra/crepa/i oī patiētia ⁊ doctria. **Ad** videlicet malū p-teruē/deteri⁹ adhuc subditos q̄ platos nocet. **Septi⁹** cū cōtigit vt leniter ac cū charitatē dulcedine platā correctionē spnat: ⁊ cōtra hūilitatis xba/despectiōis emittant iacula. Unde scriptū est. Qui arguit derisore ipse sibi facit iniuriā. Duo cōtra de illo qui p puerb. ix. increpationē p̄ficit/dicit. Argue sapientē ⁊ amabit te. **Ibidem.**

Tumor dicit.
Quē habes deū in celis: non tibi sit cure qd̄ de te suspi-cent hoīes i terris. **Sed** hūilis satisfactio rīdet.

Quē ē dāda detrahēdi occasio: nō susurrādī suspicio: sed cōtra ara-si adsunt q̄ corrigant: manifestāda: aut certe si desūt/hu rogantes. mili p̄statiōe negāda: qz et apls monet nullā occasio nē dare diabolo/maledicti grā. **Ad** etiā i illis detestat⁹ est q̄ xp̄ia nā fidē censentes in idolis ad cōmedendū rectibebāt: ⁊ quāq; ip̄s idolū p nihilo ducētes imolata q̄si innoxios cibos sumerēt: infir-mas tamen fratū cōsciētias p hoc factū ad nefandos idolorū rit⁹ trahēbant.

Tristitia dicit.
Quid habes vnde gaudeas: cū tanta mala de proximis portas: **Perpēde** cū quo merore oēs intueđi sint: q̄ in tāto contra te amaritudinis felle versantur.

Sed spirituale gaudium responder.
6 Eminā eē tristitiā noui: imo duas eē tristitias noui. **Unā. f.** Duplex q̄ salutē: alterā xō q̄ p̄niciē opat. **Unā** q̄ ad p̄nias trahit. **Alterā** q̄ tristitia.

ad desp̄ationē pducit. **Tu** qd̄ vna ex illis esse cognosceris: sed oī-no que mortē operaris. **Nō** est igit in his p̄tristādū q̄ suades: sed cōtra magis gaudendū in ijs q̄ necdū intelligis/ qz et dator gau-dij perhēnis dicit. **Cū** p̄secutī vos fuerint hoīes et dixerit omne **Dat. v.** malū aduersum vos mētietes ppter nomē meū: gaudete ⁊ exulta-te i illa die: ecce em̄ merces v̄ra multa est in celo. **Memēto** qz n̄re religionis apli ibāt gaudētes a cōspectu cōcilij: qm̄ digni habiti sunt p noīe iesu cōtumeliā pati. **Nullus** ḡ meroris locus eē debet: **Actuū. v.** vbi tanta leticia succedit.

Corpor vel ignorantia dicit.

Selectioni p̄tinuato studio iustis: oclorū caliginē icurr̄. **S**i indefinēter lacrimas fundis: ip̄os etiā ocl̄os amitt̄. **S**i p̄telatis vigilijs psalmozū censū p̄soluis: insaniā ca-pitis acquiris. **S**i q̄tidiano labore te conficis: ad opus sp̄iale qm̄ surgis:

Sed virtutis exercitium respōdet. **Tarant**
Quid tibi ad hec p̄ferēda tā lōga tēporū p̄ponis spacia: hij q̄ lōgi-**Nūq̄d** scis si crastina die viuas: imo etiā si vel vnā ho-**ore** sibi pa-rā i hac vita facias: **An** forte mēte excidit qd̄ saluator i ponūt vi-**enāgelio** d̄r: **Vigilate** qz nescit̄ diē neq; horā. **Quapropt̄** diserte tam.
corpi⁹ iertā: sp̄s memēto qz regnū celoz nō tepidi: nō molles: s̄ **Dat. xxv**
desides: s̄ violētī viq; faciētes diripiūt. **Dissoluta vagatio** d̄r. **Matth. xi**

Libellus Leonis pape.

**Cōtra me-
tis vaga-
tionem.**

Esa. 14.

Gene. 11j.

Gene. xix.

1j. Timo. 2

1j. 1. thes. v.

Si deū esse credis vbicq; cur vnū singulariter locū q̄ tan-
ta ppetrant custodis: et nō poti⁹ ad alia trāsis?

Sed stabilitas firma respōdet

Si ita est vt asseris: q̄ vbicq; deū esse fateris / ergo nec iste lo-
cus deserend⁹ est: quē fugere appetis: qz et in ipso de⁹ est.
At inq̄s. Meliorē inq̄ro: meliorē iuenio. Sed ego respō-
deo. Nunq̄d meliorē: aut etiā talē inuenis qualē diabolū et hōiem
pdidisse cognoscis? Memor esto itaq; qz prim⁹ angel⁹ de celo cor-
ruit: et p̄m⁹ hō de paradiso expuls⁹ est: et ad erūnā hui⁹ sc̄li puenit. At-
tende qz loth exercitio maloz pbat⁹ / inter sodomitas sc̄tus fuit: i
monte securitate torpens debriat⁹: cū filiab⁹ peccauit. Q̄d vide
licet vagatiōis studiū adhuc alterā speciē reddit: dū q̄sdā et i vno
loco p̄uerātes a spiritualib⁹ retrahēs / vel terrenis negocijs ipli-
care. vel reb⁹ vilissimis satagit occupare: cōtra apli dicta agens q̄
ait. Nemo militās deo: ipliat se negocijs secularib⁹ vt ei placeat
cui se p̄buit. Et rursū. Sine intermissione orate. in omnibus gra-
tias agite.

Desperatio dicit.

Que et q̄ta p̄misisti. q̄ graua crimina / q̄ innumerosa deli-
cta: et pene i meli⁹ nec dū vitā mutasti. nec dū p̄uersatio-
nem vtiliter correxisti. **Ecce enī vt cernis: mala semp̄ p̄suetudine**
obligat⁹ teneris. Conaris exurgere: s̄ p̄ctoz onerib⁹ p̄grauat⁹ re-
laberis. Quid ergo agendū est qm̄ de p̄teritis certa dānatio im-
minet: de p̄sētib⁹ nulla emēdatio succurrit. nisi vt nō amittant rez
tēporalium voluptates dū consequi nequeat futuri seculi oblecta

David.

1j. Re. xj.

Cōtra des-

perationē

4. Reg. 21

Manasse

Luce. vii.

Magda.

Petrus.

Mat. xxvj

Luce. xxiij

Patro bo

nus q̄ sc̄s

q̄sd̄ d̄smas

dicebatur.

Actu. ix.

Saulus q̄

et paul⁹ or

Eze. xvij

Ezech. 33.

Siones. **Sed spei fiducia respondet.**
Ide criminib⁹ et delict⁹ agit: ecce david adulterio simul
et homicidio reus de inferni faucib⁹ dñi mīa describitur
liberat⁹. **Ecce manasses oīm p̄ctoz nefandissim⁹ / impurissim⁹ / ac**
sordidissim⁹ / illecebrossim⁹ quoz et sceleratissim⁹ p penitentiā de
morte ad vitā rediit. Ecce maria Magdalene i numeris fornicas
tionū sordib⁹ inq̄nata. ad fontē pietatis anxia currens / dñiq; velti
gia lacrimis rigās / capillis detergēs / deosculansq; et lambēs / vn-
guetozq; pungens ablui meruit. Ecce petr⁹ negationis sue vincu-
lis astrict⁹ amarissimis lachrimis i f̄delitatis nodos resoluit. Ec
ce seditioni et effusioni fratru sanguinis latro obnoxius / vni⁹ hore
momento: vnaq; cōfessionis voce / de cruce ad paradisu transit. Ec
ce saulus eccliam psequēs multos p noie xpi p̄mēs / et (vt itā dī
xerim) martyz cruore totū se i f̄ciens: apls fact⁹ in vas electiōis
est mutat⁹. Cū ergo tot tāraq; p̄cedūt exēpla nō vent locum
desperationi mala colloquia. cū etiā scriptū sit. In q̄cūq; die pec-
cator p̄uersus i gemuerit saluus erit. Et rursū. Nolo mortē impij
respōdeā: nisi vt qd̄ heri q̄sq; nō egit / agat hodie dñi adhuc viuere
licet. Nec differat de die in diē: semp̄ p virib⁹ delup accepti / pra

De cōflictu vitiorū & virtutū.

ne p̄suetudini resistēs dicat mane & vesp̄e/nūc cepi: hec est imutatio dextere excelsi. **Ps. 76.**

Cupiditas dicit. **Erte** sine culpa est qđ quedā habenda p̄cupiscis/qđ non multiplicari appetis: s̄ egere p̄timescis. & qđ male alius retinet. ip̄se meli⁹ expendis. **Sed** mūdi p̄ceptus respōdet.

Ista nec ap̄d seculares hoīes sine piculo vel offensione p̄curantur: qđ q̄to q̄sq; amplius h̄c cepit tanto ampli⁹ habere p̄cupiscit. sitq; vt modū in cōcupiscēdo non habeat: **Cōtra** aus

dū inumeris hui⁹ seculi curis deseruire festinat. **Ut** enim scriptura dicit. **Auarus** pecunijs nō implet. **Que** nimirū qđ sit detestanda: satiabilis. **Appetit⁹** habēdi in

paul⁹ idicat dicēs. **Et** auaricia qđ est idolorū fuit. **Quā** sit noxia **Ecclē. v.** idē exponēs ait. **Qui** volūt diuites fieri: incidūt in tēptationem & in laqueū dyaboli: & desideria multa: & nociua: qđ mergūt hoīes in

interitū & p̄ditionē. **Quā** sit detestanda qđā sapiēs denūciat cū dicit. **Auaro** nihil est scelestius. **Quā** sit noxia iacob⁹ aperit dicens. **Ecclē. x.** **Agite** nūc diuites: plorate vlulantes in miserijs qđ aduenerūt vo-

bis. **Diuitie** vestre putrefactę sūt. **Vestimenta** v̄ra a tinea comesta sunt. **Aurū** & argentū v̄rū eruginauit. & erugo eorū in testimoniu⁹ erit vobis. & māducabit carnes v̄ras sicut ignis. **Sed** nec redemptor n̄r p̄terire voluit cupiditatē malū qđ noxiū esset. **Ait** enī. **Diffi-**

cile qđ pecunias habēt regnū celoz intrabunt. **Et** rursum. **Facili⁹** est camelū p̄ foramē acus trāsire: qđ diuitē intrare in regnū celoz. **Luce. 18.**

Si igit̄ secularib⁹ viris ita est piculosa cupiditatis industria: q̄to magis piculosior illis qđ habitu & puerlatione iā s̄clares esse de-

serunt: qui totū qđ viuunt dño esse deuouerūt: **Ad** quos specialit̄ redēptoris trāsēūt verba: qđ⁹ destrui possit morib⁹ auaricie. **Nolite** (inquit) solliciti esse qđ māducetis/aut qđ bibatis: aut qđ opiamini

Hec enī oīa gētes inquirūt. **Querite** aut̄ p̄mum regnū dei: & iusticiā ei⁹. & hec oīa adiciēnt vobis. **Qđ** beata. **Qđ** secunda. **Qđ** amplectēda sentētia. **Nullus** enī in hac vita ita securus est: vt ille qđ ni-

hil p̄ter xpm appetit possidere. **Cūcta** nāq; que sunt necessaria sub hac sponsione p̄bat habere: sicut paulus ditissimus paup dicebat. **ij. Cor. vi**

Tanq̄ nihil habētes. & oīa possidentes. **Oīa** vtiq; nō sup̄flua: sed tñ necessaria: ip̄so p̄firmate ac dicente **Habentes** victū & vestitum his cōtētisum⁹. **Sed** forte dics. **Ideo** a s̄ctis/religiōsisq; viris plu-

ra habēda sūt: vt meli⁹ ab ip̄sis qđ a popularib⁹ erogentur xpi pauperib⁹. **Et** ego p̄sentio: sed p̄lati. nō aut̄ subiectis/qđ maxie illd mulieris loth exēplū deterret: qđ dū post tergū a sodomis exiēs re-

spexit: in statuā salis cōuersa spm̄ efflauit. **Uñ** & xps tale qđ p̄cauē dum denūciat dicēs. **Nemo** mittēs manū suā ad aratrum. & respiciē-

ciens retro aptus est regno dei. **Hunc** petrus ait. **Meli⁹** erat illis non cognoscere viā iusticie: qđ post cognitionē retrorsū pueriti: ab eo qđ traditū est illis s̄ctō mādato. **Continget** enī eis illud verū p̄-

verbij. **Canis** reuerſus ad suū vomitū: & sus lota ī volutabro luti. **ij. Petri. 2.** **Adagiū.**

Libellus Leonis pape.

Qui nimirū auaricie morbo nunq̃ meli⁹ p̃pescit nisi cū dies mor-
tis sine obliuione meditat̃: cū qualis post modicū in sepulchro fu-
turus sit hō p̃siderat. **H**oc certe fixū manebat in illius memoria
Job. 25. qui dicebat. Hō putredo: et fili⁹ hoīs vermis. **H**oc ab illo nō recel-
Eccle. vij. serat: q̃ dicebat. **I**n oib⁹ opib⁹ tuis memorare nouissima tua: et in
eternū nō peccabis. **Q**uid tunc rogo: qd̃ tunc diuicie p̃feruate pro-
Job. j. derunt: **A**udi quid. **A**udus egress⁹ sūde vētre matris mee: nudus
j. Lino. 6 reuertar illuc. **A**udi qd̃ **N**ihil inulim⁹ in hūc mundū: s̃ nec aufer-
re qd̃ possum⁹.

CObduratio dicit.

Sea que possides egētib⁹ tribuis: vnde subiectos absq̃
pecunia nutris. **S**ed mīa respondet.

Cōtra im- **S**apli modū in hac parte tenueris: vtracq̃ p̃ficere vales:
misericor- bis. **H**inc enī idē ipse ad corinthios ait. **S**i volūtas p̃p̃ta est: ex
des. ex hoc qd̃ h̃z accepta est. nō scdm̃ qd̃ nō h̃z. **N**ō enim vt alijs sit re-

ij. Cor. 8. missio: vobis aut̃ tribulatio: s̃ ex equalitate in p̃st̃i tpe ṽra abūdā-
tia illorum in op̃am suppleat: vt et illorum abundantia vestre in-
opie sit supplementum: vt fiat equalitas sicut scriptū est. **Q**ui mul-

Thobi. 4 tum habuit non abundauit: et qui in modicū non minoraui. **H**inc
qd̃am iustus prole dilectam amonet dicens. **S**i multum tibi fuerit

Luce. xj. abundāter tribue: sin autē exiguū et hoc ip̃m libēter imp̃ire. **H**ic
Jaco. xj. quoq̃ incarnata veritas dicit. **V**erū qd̃ sup̃est date elemosinam:

et ecce oīa mīda sūt vobis. **A**udi qd̃ scriptū est. **J**udiciū sine mīa
fiet ei qui nō fecerit mīam. **Q**uo p̃tra p̃ph̃etā admonet dicens.

Esa. 58. **F**rango esurietī panē tuū: et egenos vagosq̃ induc in domū tuam
Luce. xvj **C**ūq̃ videris nudū operi eū: et carnē tuā ne despexeris. **M**emento

Attende qd̃ purpurato diuiti p̃tigerit: qui non ideo dānat⁹ est qd̃ aliena tu-
qd̃ de ma- lerit. s̃ qd̃ egēti paup̃i sua nō tribuerit. et in inferno posit⁹ ad pet̃m

lo diuite da minima puenerit: qui hic parua negauit. **Q**uid etiā ad sinistra
dicat. positis iudex celi dicturus sit. **I**te in ignē eternū q̃ parat⁹ est dia-

Mat. xxv bolo et angelis ei⁹: esurui enī et nō dedistis mihi manducare. et ces-
tera q̃ ibi terribiliter enumerant. **F**urtū et fraus q̃q̃ grad⁹ has-
beant locutionis: vnū est tñ quod dicunt. **F**urtū dicit.

S aliena non tollis: ex p̃prio vel diues vel sufficiens esse
non vales. **F**raus dicit.

Scuncta que tibi prelat⁹ fuanda cōmisit illibata cōse-
gnas: et ne modicū qd̃ reseruandū existimas: vñ vel proprijs vte-
litaribus consulis vel amicis et cōmilitonibus places?

Attende. **S**ed inuocētia ad vtracq̃ respondet.

Melius est pauperē et insufficientē esse nulliq̃ ex dato pla-
cere: q̃ aliquē ledere furto vel fraude. **Q**ui enī aliena

quolibet mō iniuste p̃cipit: ipse sibi regni celestis aditum claudit
j. Cor. vj. **U**nde et p̃dicator egregi⁹ quosdā redarguit dicens. **P**ino delictus
est in vobis: q̃ iudicia habetis inter vos. **Q**uare nō magis iniuriā
accipitis: **Q**uare non magis fraudē patimini: **S**ed iniuriā facitis

Libellus Leonis pape.

Joh. xvj. ad patriā venisti? Nunquid iam de tua electione securitatem accepisti? An forte in oblivionem venit quod dñs dicit. **Mundus** gaudet debet vos autē cōtristabimini: sed tristitia v̄ra vertet in gaudiū.
Luce. vj. An forte a mēoria excessit qđ idē alibi dicit. **De vobis** qđ nūc ride-
Proverb. tis qđ plorabitis et flebitis: qđqđ p salomonē dicit. **Risus** dolore miscebit: et extrema gaudiū luct⁹ occupat. Et ecōtra p euāgelistā dicitur. **Beati** qđ lugēt: qm̄ ipsi cōsolabūtur. **Rursūq;** p salomonē dicitur. **Nescit** hō vtrū amore vel odio dign⁹ sit: sed oīa in futurum reseruātur incerta. **Cōprime** ḡ inanē leticiā: qđ necdū euasisti penale erūnā. **Nōne** apud hoīes insan⁹ iudicat is qđ carceralib⁹ tenebris reclusus gaudere conat⁹.

C Multiloquū dicit.

Non ille reus tenebit qđ plura quidē sed bona loquit⁹: sed ille qui saltē rara sed mala dicere probatur.

C Cui discretā taciturnitas respondet.

Dānatur multiloquū. **E**st qđ dicit. Sed dū multa bona pferri vident⁹: sepe cōtingit vt a bonis locutio inchoās ad aliqđ prauum deriuē: hoc ip̄m sc̄tā scriptura p̄nūciat. **Quia** in multiloqō pctm̄ nō deerit. **Et** si forte inter innumera xba declinatur criminosa: sed nūqđ declinari possunt iutilia atq; ociosa. **de qđ** bus ratio in futurū erit reddēda: **Tenēdus** ḡ est modus i loquendo: et ab ip̄is nōnūq; vtilib⁹ xbis p̄cendū: sicut beat⁹ psalmista laus ḡi fecisse. **Dicit** em̄. **Hūiliat⁹** sum et filii a bonis.

C Immundicia dicit.

Non est grāde facin⁹ siue cōcubitu maris et femine: vel proprijs vel alterius inq̄nari manibus.

C Sed integritas carnis respondet.

i. Cor. vj. **N**on sic ait apostol⁹. **Quid** ergo ait: neq; immūdi (inq̄t) res cōmēdat cōtinētia. **gnū** dei possidebunt.

C Luxuria dicit.

Genes. ij. **Q**uā te in voluptate tua mō nō dilatas: cū quid te sequat⁹ ignoras? **Acceptū** tēpus in desiderijs p̄dere non debes: qđ qđ citius p̄tāseat nescis. **Si** em̄ misceri de⁹ hoīem in voluptate coit⁹ noller: in ip̄o hūani gñis exordio masculū et feminam non fecisset.

C Sed castitas illibata respondet.

Cōtra luxuriosos. **N**olo ignorare te fingas qđ post hāc vitā recipias. **Si** ci-
Genes. ij. pie et caste vixeris: sine fine gaudebis. **Si** hō ip̄e et luxurio-
 se: etnis incēdijs subiacebis. **Inde** autē magis castius vire-
 vere debes: vnde qđ citius acceptū p̄tāseat tēpus ignorare te vis-
 cis. **Nōq;** i exordio gñis hūani ad hoc masculū et feminā deū cre-
 asse profiteris: vt mutuis se amplexibus miscere deberēt: oīno ves-
 rissime dicit. **Sed** nubēdi licētia quibusdā tribuit⁹: hoc ē qđ xgine

Quib⁹ li-
 ceat nube-
 re.
i. Cor. vj. tur: id ē qđ xgines vel cōtinētes eē decreuerit. **Fornicatio** hō nulli
 ipugne pcedit. **Nō** attēdis aut cōtēnēdū putas qđ apls lubricis
 st. **Fugite** fornicationē fr̄es: qđ cūq; ei pctm̄ fecerit hō extra corp⁹

De cōflictu vitiorū & virtutū.

est. Qui autē fornicatur: in corp⁹ suū peccat. **Q**uod si hoc parū pendendū existimas: audī qđ postea in sempiternū deprecēs & gemas. Neq; adulteri inquit neq; fornicarij/neq; masculorū concubitores regnū dei possidebunt. **Q**uā parua est cōcubitus hora: qua perditur vīta futura. **Q**uod rogo emolumentū affert corpori: qđue tribuit lucrū/que tam cito aīam ducit ad tartarū?

Ibidem.

Spiritalis fornicatio dicit.

Quid dānandū aliquid agit is qui in corde libidinē cōsentit: & ad op⁹ concupiscentie libidinis non ptransit?

Sed mundicia cordis respōdet.

Quino delinquit qui castimoniā aīe non custodit. **Cōtra im-**
de auctor mūdicie in euāgelio dicit. **Qui viderit mulierē mūdiciā.**

ad cōcupiscendū eā: iam mechatus est eam in corde suo. **Mat. v.**

Quo contra p btm iob dicit. **Pepigi fedus cū oculis meis: vt ne**
cogitarem quidē de virgine. **Quam em̄ partē haberet in me deus**
desuper et hereditatem omnipotēs de excelsis? **Nisi enim auctori**
nostro cogitatio prauī cōsensus displiceret: nequaquā per **Esaia**
diceretur. **Auferte malū cogitationū vestrarū ab oculis meis. Et**
in euāgelio phariseis. **Quid cogitatis mala in cordibus vestris?**

Sed nec apostolus paulus diceret. Cogitationū inter se inuicem
accusantū: aut etiā defendētū: in die qua iudicabit dñs occulta

hominum sū euangelium meum. **Esa. i.**

Roma. ij.

Amor presentis seculi dicit.

Quid pulchrius/quid honestius/quid venustius/qđue

potest esse delectabilis: qđ in presenti vīta quotidie

cernim⁹? **Q**uā mirabilis celi camera in aere iocūdo/in

lumine solis/in augmento lune atq; defectu: in varietate stellarū

et cursu: **Quā oblectabilis terra in nemorū florib⁹/in fructuū sua-**

uitatib⁹/in pratorū/riuulorūq; amenitatib⁹/in segetū culmis lu-

xuriantib⁹/in vincarum folijs & botrionibus † plenis palmitib⁹/in

siluarū vmbreis/et palmis virētib⁹/in equorum et canū cursib⁹/in

certuorū et capreaz saltibus/in accipitrū volatib⁹/in pauonū/colū

barū/turturūq; pēnis & collis: in domorū pict⁹ muris & laquearib⁹

in organorū oimq; musicorū tinnulis † cātib⁹/in mulierū venustis

aspectibus/carūq; supcilijs/et crinibus/oculis et genis/gutture

et labijs/naso/manibus/atq; extrinsecus adhibitis auro & gēmis

distinctis monilib⁹: et si qua sunt alia que mō nō recolit sensus.

Sed amor patrie celestis respondet.

Sic ita delectant q̄ sub celo sūt/si carcer ita pulcher est/

patria/ciuitas/et dom⁹ qualis est? **Si talia sunt q̄ colunt**

peregrini: qualia sūt ea q̄ possidēt filij? **Si mortales & mi-**

sū in hac vīta taliter sunt remunerati: imortales et beati qualiter

sū in illa vīta vitati? **Quapropt̄ recedat amor p̄sentis sc̄li & nul-**

lus ita nascitur vt nō moriatur: & succedat amor futurī sc̄li: i quo

Cōtra mū

danū affe-

ctum.

Libellus Leonis pape.

sic oēs viuificant: vt deinceps non moriant. vbi nulla aduersitas
 turbat/ nulla necessitas angustat/ nulla molestia inq̄tat: sed perē
 nis leticia regnat. **S**ed q̄ris quid sit ibi nisi tanta et talis beatitudo
 persistat. Aliter dici nō pōt. nisi quicq̄ boni est/ ibi est. et quicq̄
 mali est: nūq̄ ibi est. **Q**uod (inq̄s) illud bonū est: **Q**uid me iterro
 gas: **A** ppheta z aplo diffinitū est. **Q**uod (inquit) iocō nō vidit/
 nec auris audiuit/ nec in cor hoīs ascendit: q̄ pparauit de^o his qui
 diligit eū. **A**d hanc felicitatē multis sc̄li diuitijs p̄stipatus dauid
 anhelabat cū dicebat. **Q**uid mihi restat in celo: z a te quid volui
 sup terrā: **M**ultis regalijū cōiutorū dapib⁹ abūdās dicebat. **S**a
 tiabor dū manifestabit gl̄ia tua. **E**t rurū. **S**ituiuit aīa mea ad deū
 viuū: q̄n veniā z apparebo ante faciē dei: **R**urūq̄: q̄ incolat⁹ me⁹
 Philip. j. plonatus est. **H**inc z **P**aulus. **L**upio dissolui: z esse cū xpo: mul
 to aut meli⁹. **H**is ita decursis q̄q̄ multa p̄termiseri: tñ (vt mi
 hi videt⁹) hostis nostri fornicantis castra mōstrauit/ q̄b⁹ pie viuū
 tes in xpo iesu nō desinit ipugnare. **S**ed nec his p̄tent⁹ ad alia cō
 illusiones. uertitur argumēta. dū q̄busdā in sōnis sepi⁹ vera p̄nunciat: vt eos
 q̄nq̄ ad falsitatē p̄trahat. dū dormiētes ante horā vel tēp⁹ exultate
 tat: vt eos vigilariū tpe sōno grauissimo deprimat. cū psallentes
 atq̄ orātes sibilis/stridorib⁹/latratib⁹ diuersis/ z incōditis vocib⁹
 bus: actis etiā lapidib⁹ vel stercozib⁹ pturbat vt eos quodq̄ pacto a
 spiritali ope retrahēs inanes efficiat. **T**u aut hō de uigilanti
 studio attēde q̄ dico: z mihi adhuc magis stupenda narranti fidē
 prebeto. **C**uiusdā relatione nup cognoui qd̄ dico. **Q**uī quidā re
 de quodā glofus/atq̄ in monastico habitu cōstitut⁹: nostro nūc tpe antiqui
 religioso. hostis est inaudita tēratione pulsar⁹. ita vt idē malign⁹ spūs vesti
 mentozū ei⁹ particulas extra illū etiā incōpositas imunda collu
 uione crebrius fedaret. **Q**ue intantū erat horrēda/ fetida/ z noxia:
 vt pars vestitū q̄ tetigisset nulli deinceps esset vsui apta q̄q̄ fuisset
 abluta. **D**e quo cū interrogar⁹ fuisset/ cur omnipotēs de⁹ talē versu
 to serpēti potestatē in eū dederit: respōdi vt cordis ei⁹ imundiciā
 foris ostēderet: qd̄ nūq̄ in exteriori habitu fecisset nisi iteriorem
 oīno corrupisset. aut infidelitate z blasphemā aut certe inani z va
 na gl̄ia. **S**anies quippe intus ī corde: foras p̄ vestimēta inuit. **Q**uē
 q̄ lōge posuit ego qd̄ nō vidi: s̄ tñ (vt arbitrior) hec in illo x̄e pre
 uidi. **Q**uod si nō est ita: nūqd̄ tñ factū putat sine causa: **E**st p̄terea
 gestū: vt in eo mundiciā cordis feditas illa seruaret: ne hanc calli
 dus hostis inanis gl̄ie macula fedaret. sicuti **P**aul⁹ ne de magni
 tudine reuelationū tumeret. stimulū carnis accepit. **S**it itaq̄ horū
 quodlibet: aut certe si nō fuerit/ nūqd̄ tñ extrēmū si positurus suz
 verū nō erit: **V**erū est oīno. verū est qd̄ dico nō esse colluionē illā
 lam extrinsecus aīe noxiā: si ipsa seruare studuerit int⁹ cordis mū
 diciā. **I**nterea sicut tu ipse iudicare curasti: audio quodā ap̄b
 vos dicere nō posse aliquē in patria sue natiuitatis p̄fectū esse: illū

De cōflictu vitioꝝ et virtutum.

in argumētū assumētes. qđ dñs dicit. **N**emo ppheta acceptus est in patria sua. Quos primū oportet rōne veritatis refelli: et sic demū Quō intel
qualiter intelligēda sit plata sentētia demonstrari. **A**udiāt igit ligenda sit
patient qui hec dicūt. qz dñi sensū sacre scripture prudēter nō pside hec senten
rāt: pene oēs sc̄tōs ptēnunt. Si enī ita est vt asserūt: ergo quotq̄ ex tia. **N**emo
romanis quēsi apđ romanos degūt: qđq̄ ex grecis apđ grecos: in p̄ria p.
qđq̄ ex italīs apđ italos: qđq̄ ex gallis apđ gallos: qđq̄ ex hiberis pheta. zc.
apđ hiberos: qđq̄ ex germanicis apđ germanicos: qđq̄ ex aq̄tanicis Attēde.
apđ aq̄tanicos: qđq̄ ex britānicis apud britānicos: qđq̄ ex anglis Paulus.
apđ anglicos religiose viuūt: ip̄fecti erūt. Ecce paulus et antoni⁹ ex Antonius
thebeis apđ thebeos p̄fecti sūt. Ecce hylari⁹ ex palestiniis apđ pa Hilarton.
lestinos: p̄fect⁹ ē. Ecce machari⁹ ex egiptiis: apđ egiptios p̄fect⁹ machari⁹.
est. Ecce oriricus ciuitas ex pprijs ciuib⁹ tota p̄fecta est. Ecce vt Oriricus
ad vicinos n̄fos ventiam⁹ p̄thasi⁹ et geruasi⁹ i pp̄ia hac mediola prothasi⁹.
nensi ciuitate: ppriaz domo manētes/ac p̄ decē ānos monacho Geruasi⁹.
rū vitā exercētes. ita p̄fecti fuēnt vt martyres fierēt. An forte n̄ra Nilul offi
sola puicia extra hāc regulā erit excepta: vt nō de pp̄is/sz tñ de cere mona
exteris habeat monachos? Satagendū igit magis est/vt vbiq̄s cho ad re
fuerit/iuxta p̄fectoꝝ regulā viuāt: nō pentū/nō pp̄inq̄z/nō affiniū gularis in
illecebris a via p̄fectiōis declinet. Sic certe iuxta saluatoris sentē stitut iōis
tiā: p̄fī/mfīq̄s/frīb⁹/sororib⁹/vxorib⁹/filijs/domib⁹/agris/et cū: obfuantia
ctis q̄ possidet renūciare valebit. Hoc autē dico nō q̄ successores q̄ in pp̄ia
de regno ad regnū/de publico ad heremū trāseūt/ sūma laude nō degere ter
ducā: sed q̄ illos etiā q̄ magis affectib⁹ p̄riam fugiūt q̄ gressib⁹/seli
ces atq̄ p̄fectos ostēdā. Obsecro itaq̄ illos q̄ h̄ apđ vos fieri pos Luce. 14.
se denegāt: vt vigilātī studio p̄siderent cur nō dixerit dñs nemo p Luce. iij.
pheta p̄fect⁹ est in p̄ria sua. Sed ibi qđ aliud itelligēdū est: nisi qz Stepha
acceptū dixit: neq̄q̄ receptū: Qđq̄ de p̄phetis antiq̄s/z seipso in nus.
telligi voluit: q̄ apđ incredulos iudeos nō fuerūt accepti/sz magis
sp̄icti/stephano ad eos dicēte. Quē p̄phetaz nō sunt p̄secuti p̄res Actu. viij.
vestri q̄ p̄nunciabāt de aduētū iusti cui⁹ vos nūc homicide z p̄di
tores fuistis: Quis autē nō videat q̄te temeritatē q̄teq̄ sit p̄sūptio
nis alique sibi p̄pheten omē assumere? **T**u igit cū charitatē af Cōmēda
fectiōe tales redargue: z iuxta r̄lām p̄m̄ viuere sēp stude: maxime regula di
aut sc̄ti cōfessoris B̄ndicti. Nō declines ab ea q̄q̄: nec illi addas uī p̄ris be
q̄pp̄ia nec minuas. Lotū enī qđ sufficit h̄z: z nūq̄q̄ min⁹ h̄z. Cuius nedicti.
h̄ba atq̄ ip̄ia: sectatores suos pducūt ad celī palatia **E**cce frat Perora
charissime inf̄ cet̄as meas occupatiōes hūc tibi s̄monem noctur
nis hor⁹ lz iculta venustate dictaui atq̄ p̄scripsi: quē qz ep̄istolare tio.
modū trāsire cognoui libellū poti⁹ de p̄flictu vicioꝝ atq̄ virtutū nū
cupare malui. in q̄ si edificatiōis aliqđ repperis: hūc legendum et
alijs tradere debes. **E**xplicit p̄clarus z insignis tra
ctat⁹ Leonis pape de cōflictu vicioꝝ z virtutū. vna cū sermōib⁹
eiusdē. Parrhisijsc̄q̄ imp̄ssus in sole aureo vici diuī Jacobi p̄ ma
gistrū Bertholdū rebolt. Anno dñi. m. cccc. xv. die x̄o. ij. martij.

colorchecker DIGITAL SG

DCSG - UBU # MX - 7181

